

کشف احیل

ہدایت

عبد الحسین آفی

ايفوا ايفوا يانواه فاما
ديانتكم مكر من الزعاء
ارادوا بهاجم الحطيم قادر كوا
و بادوا و بادت سنة اللئاء

جلد اول

كتاب كشف الحيل

بقلم
ع . آیتی

آنکه بقرون بیست دین میسازند
برخال کمان کاخ یقین می سازند
در جامه دوست دشمنان بشرند
کسباب فسادو بغض و کین میسازند
(آیتی)

طبع چهارم

— تاریخ خرداد ماه ۱۳۰۷ — جایخانه خاور

مقدمه

بر ارباب خبرت و بصیرت پوشیده نیست که هشتاد سال است مملکت ایران مبتلا بیک دسیسه هفتگنگی شده که صورتاً در لباس مذهب جلوه کرده و باطنآ بر اساس خیانت وطنی تأسیس و باسم مذهب بابی و بهائی ایران و اهل آنرا دچار مشکلات بسیار نموده و مینماید : و تا کنون حقائق آن بر اکثر خلق مستور مانده هر کسی در اطراف آن تصوری نموده و پیروان این مذهب یا از روی جهل و سهو یا بر اثر منافق خویش عمداً نعلهای واژگونه بر سمند مقصود زده هر روز یکدسته از خزعلات و لاطائلات را در جامعه انتشار داده مردم متعصب ایران را بهیجان انداخته معدودیرا در دام قتل و غارت افکنده و فوری این را غنیمت شمرده فریاد مظلومیت کشیده عموم ایرانیان را بتوحش متهم و مصادر امور را دچار محظوظ ساخته بهیچ قسم هم نمیخواهند. که باین دسیسه های هفتگنگ و قیرنگ خود خاتمه داده ملک و ملت را بحال خود گذارند و قدمی در راه اصلاح و خیر بردارند !

با اینکه در عین استخار و پنهان کاری حضرات باز مردمان هشیار کاهی از آثار پی بمؤثر و از شهودی بغایب مقصود برده و احیاناً از کتب و رسائل ایشان کدبست آمده از طرفی بطلان عقاید مذهبی ایشان را از روی علم و منطق تشخیص داده و از طرفی در زیر پرده کلامات مقاصد خائنانه ایشان را یافته و قلم بر داد ایشان و کشف مقاصد خفیه شان کشیده اند ولی تأثیری که باید و شاید از آن کسب رده ظاهر نشده بلکه کاهی هم بالعکس نتیجه داده است و علت عدم داده این بوده و هست که اولاً آکاهی و اطلاعات تامه بر مرام و مقصد یک قومی خاصه قومی که اسرارشان در زیر پرده خفا مستور است موکول بحشر و معاشرت تامه و

نه تنها معاشرت بلکه موقوف بر محرومیت و حتی ورود در کارهای اساسی و حل و عقد امور آن قوم است. و ثانیاً بعد از معاشرت و محرومیت باز شرط است که متأثر از تظاهرات ایشان نشده محبتهای ساخته گی ایشان سبب انحراف او از مقاصد اولیه نشود و با هر استفاده و لذتی که درین ایشان حاصل کرده باشد باز قلم را از بیان حقیقت ولو پس از بیست سال باشد باز ندارد و بالاخره او آنکل باشد نه هاکوں و فاعل باشد نه مفعول. ثالثاً با همه این احوال شرط عمده کار یافتن حقیقت است از روی یقین نه حدس و تخمين و جستن مدارک است بقدر مقدور و نشر و اشاعه آن در بین جمهور. متأسفانه کسانیکه تا کنون قلم بر رد حضرات و کشف حقائق ایشان کشیده اند دارای این شرایط نبوده مگر عده قلیلی که بعضی از شرایط را تا حدی دارا شده ولی بسرحد کمال نرسانیده بر احاطه تامه صبر نیاورده اند و در وسط کار اقدام با برآز مطلب نموده اند.

اینست که مشاهده میشود بهائیان در مقابل تمام کتب و رسائلی که بعقیده من تمامش در محل خود صحیح است و تزال آنها در تعبیرات جزئیه است و اینگونه تزلزل در هر سخن و بیانی موجود و در استدلالات خود بهائیان بیشتر و قویتر موجود است با وجود این بر اثر تزلزلات در تعبیر کلام بهانه بدست گرفته گفته و میگویند که نویسنده فلان کتاب بی اطلاع بوده و گویندۀ فلان کلام مغرض کاشف فلان مقصود طماع بوده و واقف بر فلان مطلب مبغض در حالتیکه هیچ شبّه ندارد که هر کس هر چهرا نکاشته از روی وجود این است و اگر تمامش را نتوان صحیح شمرد چنانکه گفتم این حالت در همه کتب و رسائل و در رسائل بهائیان بیش از همه موجود است و هنوز کتابی نوشته نشده که جمیع مسائلش مورد قبول همه عقول و افهام باشد و بالاخره کتب ردیه و

ناریخیه که بر اهل بهاء نوشته شده پس از معاشرت با ایشان بیشتر معلوم می شود که اکثریت آن کتب بر صحت است . اما رافع بهائیان نشده این بهانه را همواره دستاویز کرده میگویند این شخص وارد در این جمعبنوده و از حقایق بی خبر است .

سالها است این بنده را آرزو بوده که شخصی پیدا شود که فی -
الحقيقة بهائی بلکه از مبلغین کامل بهائیان باشد و حب جاه و مال و
حرص و شهوت او را مانع از بیان حقیقت نشده بجماعه بشری باز تردد و
مردم را از حقائق و اسرار و تناقضات ادعا و بیان و عقاید و اعمال و
سرائر امور و رفتارشان خبر دار نموده تباینات و تصنعتات و ساخت و
ساز های بی حقیقت را که پی برده بی پرده بیان نماید . اما صاحب یک
همچو وجودانی دیده نمیشد . بلی از ابتدای بروز داعیه باب و بهاء
تا کنون عده کثیری که در این کتاب بعض اشاره خواهد شد از این امر
برگشته اند ولی از آنجائیکه شرح حال خود و حضرات را ننکاشته و در
دنیا و دیجه نگذاشته اند بهائیان بھر یک و صله چسبانیده و عنزی تراشیده
اند تا اینکه از تفضلات الهی در این دو سه ساله آنچه مقصود ما بود جلوه
نمود و در نهایت درجه کمال عرض اندام فرمود و چنانکه ذیلا ملاحظه می
شود این مقصد مقدس باین صورت بحیز شهود و بروز رسید

آواره

آواره تخلص که مدت بیست سال با کمال صمیمیت در میان بهائیان
بوده و خدمت با ایشان مینموده اخیراً بسبب وقوع خــرفهای عجیبه و
افتضاحات غریبـه که در مرکز بهائیت رخ داده مشار الیه بطوری کار را
خبر اــدیده که دیگر هیچ وصله و التیامی برای انها نجسته نــمیــمــد

سال بهائیت ان حوزه پر از فسادران بدرود گفته در مقام کشف حقایق رساله نوشته موسوم به (کشف الحیل) و چون این رساله بهترین کاشف حقیقت است هاغنیمت دانسته اثرا بمعرض طبع و نمایش عامه میگذاریم

اگر چه تاریخ حیات (آواره) یک تاریخ مشروطی است پر از انقلاب وحوادث و حکایات غریب که عجالت در این رساله و جیزه نمیگذرد ولای از طرفی هم تادرجه بیانش لازمت ولهذا با تمال اختصار ذکر میشود اسم اصلی (آواره) حاج شیخ تقی از خانواده علمای یزد و صاحب فامیلی جلیل بوده تاسن سی سالگی مصدر امور شرعیه از امامت و ریامت و اهل محراب و منبر بوده درسن سی سالگی برخوردي بمطالب بهائیان کرده وبهمان قسمی که هر کس بهائی شده بر روی این پایه بوده « که در ابتداء برای کلمات خوش آب ورنک و نیرنگهای خوش ظاهر و بی خبری از باطن و حقیقت کارپابند بعضی تعالیم اخلاقی ادبی و بعضی ادله که از مهارت در مغالطه و اشتباه کاری درست شده میگردد و بدام میافتد و پس از چندی اگر هوشمند است منزجر و اگر بیهوش است منافق میشود » مشار اليه نیز مخدوع کلمات ظاهره شده در جرگه حضرات وارد و از یزد مهاجر به اطراف شده متدرجاً بر اثر قریحه سرشار و قوه قلم و بیان خود « که تا حدی در همین رساله هم مبرهن خواهد گشت » در میان بهائیان مقامی شایان یافته بدرجه که رئیس المبلغین و مدرس درس تبلیغ و در درجه اولی مؤلف و مصنف ایشان و دارای رتبه خیلی عالی شده بقسمی که هر کس اندک آشنائی با حضرات داشته میداند که بزرگترین مایه افتخار حضرات بعد از رؤسای مرکزی در این سنین اخیره وجود (آواره) بوده که بعضی اورا در رتبه میرزا ابوالفضل کلپایکانی و برخی ازاو برتر و بالاتر میدانستند و انشاء الله در موقع خود بكلمات برجسته که در الواح مشار اليه است اشاره

خواهد شد تا معلوم شود که انچه را گفتیم بدون هرگز نیست بلکه بشهادت رئیس بهائیان (عبدالبهاء) این شخص آواره در صفاوی از صفوی مبلغین و دانشمندان ایشان بوده است خلاصه بطوری که در همین کتاب از کلمات آواره مبرهن خواهد گشت در هرسالی از این سنین بهائیت خود یک دروغی را کشف کرده و یک فسق و خیانت و جنایتی را مشاهده و با استماع نموده و برای هر یک از انها محلها میبسته اند و بالاخره در هر شهری چیزی دانسته و در معاشرت با هر بهائی صمیمی حقیقتی کشف نموده سه دفعه مسافرت به خاک عثمانی قدیم و ترکیه جدید کرده و دوبار بقفاراز و یکدفعه بترکستان سفر کرده در هر شهر و دیاری اقامتهای قابل توجه نموده و اخیراً سفری به اروپا رفته و چهار ماہ در اقطار اروپ حقایقی را یافته و یازده ماه در مصر اقامت کرده و بر روحیات اعراب و اترال و غیرهم آگاهی یافته و حتی در هرمه لکت بالباس انجا ملبس و در طی خلطه و آمیزش کامل حقایق را باز جسته و بالاخره بقدر لازم بحقایق برد و یقین نموده است که عنوان بهائیت در هیچ جای دنیا عنوان مذهبی ندارد بلکه بعنوانین دیگر هم کسی از را نشناخته ندای ان آهسته‌تر و عنوان ان کوچکتر از اینست که حتی بتوان از این در صفحه مذهبی از قبیل مذهب احمد قادیانی جدیداً و یا مذهب حسن صباح و اسماعیلی قدیماً و یا سایر مذاهب کوچکی شناخت که تا کنون عرض اندام کرده اند و یا بتوان رئیس آنرا یک حکیمی تصور کرد که اقلاً موفق بنشر یک فلسفه و حکمت قابل توجهی در اجتماع شده باشد و یاداری مسلک و سیناست مستقیمی باشد که یکوقت بتوان درسایه ان لاقل یکمتصد کوچکی را مجری ساخت که حتی برای یکدسته محدودی از دستیجات بشر مفید باشد و خلاصه اینکه این مذهب مملو از فساد که کاهی خود را موافق یک سیاست و کاهی مخالفان سیاست وقتی الهی و کاهی طبیعی و روزی

رافع حجاب وقتی معطی حجاب و یکروز خارق اوهام و روز دیگر جاول اوهام معرفی کرده و میکند فقط و فقط در هشت نه الی ده هزار نفر از ایرانیان بی علم و اطلاع نفوذ دارد که عده در ایران وعده دیگر در عشق آباد و فلسطین و هند ساکنند و حتی در امریکا با اینهمه همه و دروغهایی که خود بهائیان ناشر آن شده اند هیچ خبری نیست و کمتر نظری کسی باز ندارد و خوشبختانه در این قسمت اخیر بغير از آواره دیگرانهم آکاه شده اند و از انجمله کتاب «از طهران تا نیویورک» تألیف آقای میرزا عبدالله خان بهرامی را هر کس بخواند بر این مقصد مستحضر میگردد مجملایی از اینگونه اطلاعات و بعد از اینکه سالها اقسام فسوق و فجور سری ایشان را دیده و شنیده و حتی بعد از فوت عبدالبهاء نقلبات داخلی ایشان را که در وصایای او بکار برده اند شناخته لهذا دامن از ایشان فراچیده و ایشان را بدرود نموده اینک نکارشات اورا عیناً درج نموده امیدواریم مورد توجه عموم ایرانیان وطنخواه واقع گردد

توضیح کسی تصور نکند که ما فقط از نفعه نظر مذهبی میخواهیم این حقایقرا نشر نماییم بلکه صالح وطنی و مملکتی و وحدت ملی را بیشتر از جنبه مذهبی ان در نظر داریم و خصوصاً در قسمت آزادیخواهی و خرق اوهام بیش از هر چیز علاقمندیم . زیرا بهائیت یک لطمہ بزرگی به وحدت ملی ما زده است و بجای اینکه اتحاد و اتفاقی ازان حاصل شده باشد باعث تفرقه و تشتمت شده است و عقیده نکارنده اینست نه کفر بالاتفاق بر ایمان بالاختلاف ترجیح دارد یعنی اهل یک مملکت تماماً بر یک عقیده باشند و هر نغمة مخالف را مقاومت نمایند (ولی متمدنانه) و چون بهائیان تشتمت بزرگی انداخته اند و حتی بعضی جوانان بیخبر بیفکر هم در سایه الفاظ خوش ظاهر بدباطن ایشان تصور نموده اند که این سخنان بکارهالک و

ملت خواهد خورد و بطور مستقیم و غیرمستقیم باعث ترویج افکار ایشان شده از طرفی هم وجود حضرات وسیله پیشرفت دستهای هوچی و روح هوچی گری شده بقسمی که هر شخص محترمی که خواست اصلاحاتی بکند هوچیهای مملکت بعد از آنکه از جهات دیگر مأیوس از تخریب کار او میشوند باین نسبتها تثبت نموده بعضی دسته اهم ایشان را کمک داده و این آتش را دامون زده بالاخره درسا یه این حرفاها و تشبیثات بجای نفع ضرر حاصل و بسی از مردمان محترم را متمهم و عملیات اشان را خشنی نموده اند و نه تصور شود که در آنگونه موضع بهائیان بیگناه و بیطرف مانده باشند بلکه بزرگترین عامل این عملیات خود آنها هستند که یا آلت شده اند یا از کثربت میل به ترویج مذهب خود نسبت هر شخص محترمی را از اهال کلاه و عمماه بخود داده آهسته آهسته و بلطایف الحیل بگوش این و آن خوانده اند که (این هم از ماست)

خیلی مضحك است که سالهای دراز در کمین علماء وزرای ایران نشسته بودند و هر مجتهد و متنفذی که در جامعه طرف توجه مردم میشد اورا بخود نسبت می دادند و اگر در حیاتش وسیله بدبست نیاورده نتوانسته اند او را متهمن سازند پس از وفاتش این نسبت را باو بسته اند و در این او اخر حتی میرزا علی اصغر خان اتابک را از خود میخوانند و بقدرتی بی نمک یا شور شد که اتابک مجبور شد زمام ائم را رها کرده هشتاد و چند نفرشان را در یزد بکشتن دهد و نیز جلال الدوله بقسمی در یزد ایشان را فریب داد و آنها هم بقدرتی از او مطمئن شده اسرار خود را نزدش ابراز و حتی راه مجالس نهانه و شبانه و باب معاشر تهای مردانه وزنانه را بروی مجرمان و بستکان وی گشودند که اسباب عبرت و حیرت هر عاقل دانشمندی است وبالاخره نتیجه اینم بجاها ئی کشید که عجالة مجال ذکر ش

نیست و شاید شرحی اوی از قلم آواره در این باب صادر گردد.

باری قضایا بقدری زیاد است که در این مقدمه وجیزه نمی‌گنجد اما در این سالین اخیره قدری از طبقه علماء و رجال مملکت مؤیوس شده عنان مطلب را بسم اروپا و امریکا سوق داده بجای اینکه شهرت دهنده فلان آقا از ماست شهرت میدهند که فلان مسیو و مستر یاماده موازی و مادام از ما هستند، ایرانیانی که در داخله خودشان نتوانستند بهمند و تشخیص دهنده که شهرتها تاچه اندازه صحیح و تاچه حد سقیم بود چگونه میتوانند امتیاز دهنده که اشتهارات خارجه تاچه درجه صحت دارد؟

بلکه اصلاً نخواهد دانست که آیا فلان مسیو یا مادام یا مستر و مس را که رئیس بهائیان در الواحش نام میبرد وجود خارجی دارد یا نه؟ و اگر دارد آیا اصلاً اسم بهائی را شنیده و اگر شنیده آیا بچد عنوان شنیده و باچه احساس از تلقی کرده و با فرص اینکه عقیده هم یافته باشد آیا عقیده او برای کسی حجت است؟ و بالاخره آیا ممکن نیست که مسیو یامستر اشتباه کرده باشد؟

خلاصه از اینجاییکه تقریباً بمقام بداهت رسیده است که در رؤسای بهائی بدون اینکه کمتر نظری بروحانیت و دیانت داشته باشند فقط و فقط برای استفاده مادی و انجام آمال و آرزوهای دنیوی از هیچگونه تصنیع و دروغ پروا ننموده اسباب فساد و نفاق و تفرقه و تشتت فراهم نموده اند و اتباع و مردم ایشانهم مانند گوسفند بی اراده تابع اراده ایشان شده هرچه از ان مرکز ومصدر صدور یابد بدون چون و چرا قبول کرده و گردن نهاده اند لازم مینمود که اسرار خفیه و حقایق داخلیه ایشان بهمان قسمی که هست و چنانکه باید و شاید کشف گردد تا بیخبران فریب سخنان خوش ظاهر ایشان را نجورده بهیچوجه اهمیت بوجود و اقوال ایشان ندهند و کمتر

این گوسفندان بی مدرک را کان لم یکن انکارند لهذا در مقام طبع و نشر این رساله بر آمده امیدواریم ایرانیان وطنخواهی که مضرت اینگونه تأسیسات و عنوانات را یافته و بکمال خوبی تشخیص داده اند که امر و زه برای ایران سمی و مهلاکتر از اسم اختلاف و دریاقی نافعتر از داروی ائتلاف نیست بلکه این قضیه را فراموش کرده از هر حلقه‌ومی این نغمه را بشنوند ولو بهر عنوانی باشد و هر دستی آنرا مدد دهد با حالت خون سردی و بی اعتنائی تلقی نموده بوحدت ملی قائل و متشبث گرددند که اینست یکانه راه نیجات ونجاح و تنها طریق صلاح و فلاح والسلام علی من اتبع الهدی: توضیح انکه کلمه گوسفندان (گوسفندان) که در این مقدمه در حق بهائیان استعمال شده کلمه ایست که رئیس ایشان میرزا حسین علی بهاء در حلقه‌شان استعمال کرده و هر بهائی ثابتی ناگزیر است از اینکه خود را مصدقه گوسفند دانسته از این کلمه کدورت ورنجشی حاصل ننماید بلکه بآن افتخار فرماید و فقط فرقی که در بیان بیان و اظهار ماست همان فرق عربیت و فاسیت است که او بکلمه (اغنام) یاد نموده و مابله فقط گوسفند که معنی فارسی اغنام است یادهیکنیم . واکنون شروع مینهائیم ببیان مقصود بصورت سؤال و جواب بین آیتی و آواره و از بیزان یا کمک میجوئیم که خانمه ویان ماراز هر لغزشی نگهداری فرماید (تراج)

آیتی - نخستین پرسش من این است که آیا ممکن است انسان نسبت بیک امر دو حالت پیدا کند؟ یعنی از ابتداء حسن نظری باز پیاده و دلباخته ان شود و همه معايب آن امحاسن انگارد و نقاص آن را کمال شمارد و پس از مدتها تغییر نظر حاصل نماید و از روی حقیقت از آن منصرف شده دل از آن بردارد و آن را مایه بدینختی بشر انگارد؟

آواره - بعقیده بنده ندانهها دمکن است بلکه بیک امر طبیعی است

که بکم وزیاد و تغییر موضوع در کل مراتب وجود حکممش جاری و ساری است و یزه در انسان حساس که بصفات مجاہدت موصوف باشد زیرا چون انسان سر از دریچه خلقت بر آرد و پابر بساط هستی گذارد چشم بگشاید و گوش فرا دارد. از هرسو نغمه و آهنگی شنود و در هر تور نیز نگی بینند. در اغاز بر حسب سادگی فطرت و بساط طبیعت همه رنگهار ارنک حقیقت شناسد و همه آهنگهار آهنگ منادی طریقت گمان ننموده باشی خیر و سعادت پندارد و چون قدمی چندبردارد و گامی دوشه برتر گذارد اختلاف الوان و نغمات اورا بشیوه اندازد و رایت تحقیق و مجاہدت بر افزاده بمحض کنیجکاری و حس حقیقت جوئی که هر انسان صحیح المدرکی بدان مفطور است هوای تمییص و تشخیص بر سرش افتاد و در هر قدهی آرزو نماید که در را از صدف و لولو را از خزف باز شناسد و رنک ثابت را از نیرنک امتیاز دهد نغمه بلبل باع را از صوت زاغ با ساعه صحیح تشخیص دهد و طعم شکر را از حنظل بقوه ذائقه سلیم باز شناسد. در این هنکام است که سمعی جدید و بصری جدید یافته بقول جلال الدین رومی (گوش خر بفروش و دیگر گوش خر) گوش تازه خریده هر سخن رادر معرض امتحان در آرد و پابند الفاظ خشک نشده مقصد قائل را در زیر پرده قول بیابد بلکه اقوال را با اعمال موازن کنند و کفتاری کردار را بچیزی وبشیزی نستائند چون دیده بگشاید و حقیقت بی ریب و ریار اطلب نماید آن وقت است که در هر کامی دامی بینند که کسترده است و در هر در کی شرکی مشاهده نماید که نهفته در پرده است. در زیر هر نیرنک هزار نیرنک بینند و از پشت هر آهنگ هزاران رنک و کلنک یابد و بالآخر هر نک ثابت را در پس پرده نیرنگها مخفی و آهنگ بلبل را در میان آهنگها مخفی بینند (پس بهر دستی نباید داد دست) اما بهر کس مرد اینکار است بلی فقط

کسی میتواند رنگ حیله و نیرنگ را باز شناسد که دلباخته نمایشات ظاهره نشده چون برنگی آلوه گردد فوری رخ را باز شوید و تنها کسی میتواند بدام حیاه نیافتد که چون از در کی ڈر کی حرکت امد خود را بکنار کشد و دامن فرا تیرد و گزند هر دم دامن قوی ترشود و هر روز رنگش غلیظتر آردد تا بجایو رسید آه پا کسی از رنگ و از ادای از دام نیرنگ محال نمایدو بر آن مجال نیابد فنیم مادفات * کار مردان است کزدام زنان حیله کر *

دامن خود باز چیدن دل از آن برداشت *.

آیتی - علامت صدق و کذب کدام است؟

آواره - هم ترین عاملی که میتواند اهل یک درام و دبادی یا یک حزب اجتماعی یا انصاری یک عالم را بشرافت و عظمت دعرفی کند همانا حسن اخلاق و رفتار است از درستی و راستی و عفت و یا کدادمنی و حق گوئی و محو دوهوم و صحیح دعاوم و حسن دعاشرت و بی طمعی و اهانت و محبت و امثالها .

و هم چنین بزرگترین چیزی که میتواند یک قوم و طایفه را بعدم شرافت و بی حقیقتی دعرفی نماید و محاکوم بزوای سازد نقطه مقابله و ضد آنها است که ذکر شد از سوء اخلاق و خود پسندی و دروغ و دماگوژی (عوام فربی) و ریاکاری و خفیه کاری والقاء فساد و دامن آلوهگی و حلم و حب جاه و مال و دوهوم تراشی و بغض و کدورت و امثالها .

در دقام قول هر جمعی و هر فردی و اهل هر مسلک و مردمی و انصاری هر فادیلی همه اینها را تصدیق ترده خود را دارای آن فضائل و مبرای از این رذائل دعرفی نموده عربده ها میکشند و خود را همتاز از سایرین شمرده دائماً به تنقید دیگران میبردارند ولی در موقع غمل باید این شعر خواجه را خواند (خوش بود گر محک تجربه آید بمیان *

تاسیه روی شود هر که در او غش باشد) بلی در مقام عمل است که خنک فلک لنك است و راه طلب پر از کلوخ و سنک . در مقام امتحان است که وهبن از متین وغث از ثمین ممتازه یگردد و بقول حضرت مسیح هر داری از بارش شناخته میشود .

تنها چیزی که سبب میشود که یک جمع یا یک فرد خود را واجد فضائل و فاقد رذائل تصور کند کثرت حب نفس و شدت تعلق برسوم خود است یعنی یکنفر انسانی که خود را خیلی دوست میدارد و هی پسندد در عین اینکه سر تا پا گرفتار سوء اخلاق باشد باز خود را خوش اخلاق ترین همه مردم میداند و هم چنین یک قوه که خیلی علاقه به آداب و رسوم خود دارند یا به رئیس خود ارادت و محبت و علاقه فوق العاده اظهار میدارند هر قدر بخواهی سوء اخلاق آن رئیس یا سوء آداب آن قوم را بیان کنی ممتنع است که قوه ادراک آنرا داشته باشد بلکه هر چه در بیان سوء اداره آن امر و سوء اخلاق آن رئیس و سوء آداب آن قوم بیشتر بکوشی آنها بیشتر حمل بفرض کرده همه محسنات را در خود و جمیع سینهای را در طرف مقابل خود می بینند

عیون الرضا عن کل عیب کلیله * ولکن عین السخط تبدی المساوا یا یک اشتباہ بزرگ اینست که حسن اخلاق را اکثر مردم نشناخته گمان میکنند که چون کسی دستی بر سینه نهد و خضوع کند و (قربان شما) بگوید دیگر تمام است و او دارای مکارم اخلاق است و حال آنکه این غلطی بزرگ است بس اکسان که آداب ظاهره و خضوع و تظاهر بمحبت را فقط و فقط برای اخداع مردم و کسب انتقام از ایشان بکار برده و هی برند پس حسن اخلاق نه اینها است بلکه حسن اخلاق آنست که هر خلقی با بهترین صورتش دره و قم خود ابراز شود بدون آنکه در زیر پرده

مقصد دیگری باشد و عباره اخیری بروز یابد صمیمی باشد نه مصنوعی مثلاً اگر یک شخص مدعی با جمعی تظاهر به محبت کنند و کتاباً یا شفاهای تمجید زیاد از ایشان نماید برای آنکه داعیه الوهیت یا نبوت یا ولایت او را پذیرند و او را شریک در مال و جان خود کنند این تظاهر به محبت و حسن عبارتیکه در تمجید آنها بکار میبرد عین بد اخلاقی است و همچنین است در انباع او که در نزد کسی تظاهر بحسن اخلاق نمایند برای آنکه عقیده خود را جلوه داده بقبولاند این حالت را از محسان اخلاق نتوان شمرد بلکه نوعی از حیله و دسیسه است که میتوان آنرا سرآمد تمام سیمات اخلاق دانست مثلاً ملکه وفا که از ملکات پسندیده است در صورتی مستحسن است که مستازم یاک بی وفائی دیگری و حصول یک قضیه مهمتری نباشد اما اگر کسی ادراک نماید که شخصی یا جمعی این کلمه را دام کرده هر دم بمقدم القاء مینمایند که بیانید وفا کنید و مقصودشان از این وفا وفائی در حق خود و عائله خودشان باشد بدون اینکه یکنفر دیگر را در نظر داشته باشند در اینصورت بی وفائی از وفا نیکو تر است زیرا وفائی او سبب انتقال جمع کثیری شده بدام آن قوم خداع افتاده جان و مالشان هدر و روز کارشان سپری خواهد شد ولی از بیوفائی او جمعی آکاه شده چاه را از راه می یابند و بدام دامگستان نمی افتد (چنانکه بحمد الله در این دو ساله تاحدی این مقصد صورت بسته) اما بیوشیده نماند که سالها است به ایمان را رویه اینست که بمحض اینکه یکنفر از مبانشان بیرون رفت خروج او را حمل بر بی وفائی نموده هر دم یکدیگر را بوفا دلالت مینمایند و مفهوم وفا هم این را میگیرند که اگر بطلان این امر و دو روئی ولی آن مانند آفتاب بر ما روشن شود باز ما باید دم از حقیقت آن بزنیم تا مثلاً فلان خانم یا آقا نسبت بیوفائی

بماندهند! و نه تنها راجع باین صفت بلکه در موضوع تمام اخلاق و اعمال
بظاهر عقیده مند ترند تا بصمیمیت. چنانکه ملیونها مال مردم را در هر
شهر و دیار ضایع کرده و اشخاص بسیار را بر خاک مذلت نشانیده اند و
باز دم از امانت و دیانت زده اگر در شهر خود قادر بر اخفال مردم نشوند
بشهر دیگر سفر کرده با همان سرمایه الفاظ (امانت و درستی) که بقدر
خردی روح آن در ایشان وجود ندارد بساط تجارت گسترشده بسلب کلاه
این و آن میپردازند شاید برای ثبوت این مطلب کافی باشد قضیه شرکت
روحانی پرت سعید و مصر که داماد عبدالبهاء و برادرش و حاجی میرزا
حسن خراسانی و چند نفر دیگر مؤسس آن بودند و بطوریکه اهل اطلاع
و انصاف شاهدند مبالغ خطیری از مال مردم را بر دند و خور دند و اساس
شرکت را هم با هر رئیس پس از ظهور افتضاح بهم زدند. تا بیشتر اسباب
رسوائی فراهم نشود. و شاید در خود طهران هنوز کسانی باشند که
اموالشان در شرکت جدیده بهائی درسرای امیر سپری شده همانش رکتی
که یک نفر سید و چند نفر عام دست بدست هم داده تأسیس کردند و پس
از آنکه سرمایه آن بالغ بمبلغ معنی بھی شد ناگهان باشک و رشکست ایشان
بگوش فلک رسیده اموال بیوه زنان چندی بر سر آن و رشکست سپری شد
که حتی بعضی از آنها جانشان هم از عقب اموالشان هدر شد و عجب تر
اینکه زمامداران آن شرکت با وجود ورشکست هنوز در بلاد اطراف با
سرمایه های هنگفت تجارت مشغولند (ولی نه در طهران جلو چشم طلب
کاران) و عده دیگر هم که از تجارت دست کشیده اند مقام بھتری یافته
مبلغ مطلق شده اند چه که اجر آنهم کم از خدمت بشرکت نیست و شاید
اگر این کتاب بتبریز رود تبریزیان تصدیق کنند که بهائیان آنجا بنام
کمپانی شرق شرکتی تأسیس کرده چک های ده تومنی چاپ کرده میرزا

حسین زنجانی را که مبلغ نهائی بوده و باست کارهای روحانی از او بخواهند بجای تبلیغ بفروش آن چکها و تحمیل بر بهائیان همه جا و ادار نموده نوزده هزار تومان پول جمع کرده بمحمد اینکه فروش چک با خر رسید شرکت و تجارت مفتوح نشده مسدود شد و معامله صورت نگرفته صوت ورشکستش ایران را احاطه کرد. زیرا اینها روح گومندان را شناخته و تشخیص داده بودند که ابدأ صاحب اراده در میان گومندان نیست که حتی یک کلمه از ایشان سؤال نماید محملا خیلی بحاشیه رفیقیم و از آقایانیکه این حواشی برایشان مضر است معدتر میخواهم مقصود حقیقت اخلاق بود که تنها علامت صدق و راستی صحبت عمل و حسن اخلاق است ولی بشرط آنکه صمیمی و حقیقی و عملی باشد نه تظاهر و تقلب و قولی. و چون ما کمتر آنرا در میان بهائیان دیده ایم بلکه هم هیچ ندیده ایم پس علامت کذب بیشتر در ایشان ظاهر است و باید هم چنین باشد زیرا با اخلاق رؤسای مرکزی هم خواهیم رسید و موقع این شعر هم خواهد آمد که در میان اعراب مشهور است

اذا كان رب البيت بالدف مولعا   *   فشيمة اهل البيت كلهم الرقص
آیتی - آیا بهائیان فی الحقيقة درجهل و بی خبری و اشتباه
واقع شده‌اند یا در پیمودن راه خطأ متعمدند؟

آواره - در اینکه اکثر شان درجهل واقع شده‌اندشکی نیست ولی کلام در اینست که جهل بردو قسم است جهل مفرد و جهل مرکب . جهل مفرد آنست که امری بر انسان نامعلوم است ولی اوطالب است که از اعلام نماید و بسا باشد که برای رفع انججهول برآههای خطأ و اشتباه هم برود . یعنی فساد را صلاح پندارد و شر را خیر گمان ، نماید ولی باز جهل اوجهل مفرد است و مدام که با مقاصد دیگر مرکب نشده رفع ان ممکن است و باشد

که روزی این جهل مبدل بعلم شود . بعقیده نکارنده جهل مفرد مورد ملامت نیست چنانکه سهو و اشتباه قابل شماتت ند . زیرا انسان مورد اشتباه و خطای سهو و نسیان است پیوسته امواج سر ای است که بدیده بشر اب ناب نماید و سنک سفید است که در خوشاب جلوه کند زمین دوار را ساکن و آرمه ثابت راسیار تصور کرد پس عیب نیست که انسان اشتباه نماید و با جاهل هاند اما عیب است که در جهل مر کب باشد و نخواهد رفع اشتباه از خود کند و یا پس از رفع اشتباه نخواهد که بر جهل و اشتباه خود اقرار نموده از راه خطا باز گردد . بلی این عیبی بزرگ است و بعیظی و جهمی سترک است و جبران نا پذیر

جهل مر کب عبارت از جهلمی است که ترکیب شد و باشد باعیب و نقاوص دیگر از قبیل عصبیت شهوت طمع حب جاه و مال و غیره شبهه نیست که این گونه جهل مورد ملامت و شماتت و انتقاد تو اند شد زیرا باعیشود امری بر کسی مجھول بود و یا بطور خطا و اشتباه آن رامعاوم کرد بعد از آنکه رفع اشتباه شد طبعاً باید آن جهل مرتفع گردد هر کاه مرتفع نشد معلوم است که آن جهل که بذاته هم مذموم بوده است با ذمائم دیگر توأم و ترکیب شده . مثلاً شخصی بر محسنات چراغ برق یا سیمیات اقتران نا -

مشروع آکاه نبود و راجع باین دو قضیه جهل مفرد برا حائز بود و حتی برق را تنقید و شنیعه را تمجید میکرد اما بعد از آنکه چراغ برق در مملکت کشیده شد و محسنات آنرا برای العین مشاهده نمود و هم چنین در اقتران نا مشروع داخل شده با مراضی همراه بمتلاشید یا دیگر انرا که ارتکاب نموده اند متلاشید اگر باز بر عقیده نخست و عقبه اولی متوقف شد دلیل است بر اینکه جهل او جهل مر کب است . یعنی جهل او ترکیب با عصبیت و شهوت شده زیرا عصبیت وطنی و اجدادی او که پدران خود

را همدم چراغهای پیه و شمع دیده دانع است از اینکه برتری چراغ بر قرار تصدیق نماید و نیز شهوت او مانع است از اینکه برتری نتیجه سیّرات را پس از یافتن هم گردن ندارد. اینست که جهل او جهل مرکب وزیستن دران جهل مذہوم است

بعقیده نکارنده بهائیان تاسنه (۱۳۴۰) که عبدالبهاء در حیات بود اکثری در جهل مفرد بودند مگر عدهٔ قلیلی از نزدیکان بمرأة روحًا و جسمًا زیرا اکثر مسائل بطور اشتباه و در پردهٔ نیرنگ باشان رسیده بود ولی پس از وفات عبدالبهاء پرده از کار برداشته شد و اکثر طالب علمی و بازاری شد و اگر هنوز بعضی در شبهه اند برای اینست که نخواسته اند بفهمند و حتی با انها که فهمیده اند خصوصت کرده و میکنند و بجای اکتشاف بر استئار ان همت میگمارند (که اینهم نوعی از جهل مرکب است) و مگر نه مطلب بقدرتی روشن شده که مجال شبهه برای کسی نمانده و بالاخره بالدک توجهی میتوانند بفهمند که یک مجسمه بی‌دینی و دروغ و شهوت باتفاقات در بکلام و تخلفات عدیده نه حتی بخلاف باصل مذهب بهائی هم موصوف است در رأس ایشان واقع شده و جز پرکدن کیسه و اجرای شهوت هیچ مقصدی ندارد بنابراین بعدازاین هر بهائی ثابتی در جهل مرکب است چه که در دوره اولی بسبب محبوسیت سیدباب (که بزرگترین سوسعیاستی بود که بوسیله همان سیاست باصل قضیه اهمیت داده شد) بایران با بیان باب خوکرده در شبهه افتادند و در دوره ثانی هم بواسطه دوری از بهاء و هن دعه و بسبب فراهم نبودن وسیله ملاقات او بهائیان پابند حقوقی مجھوله و مجموعه کشتنند و چنانکه مشهود است غالب افراد بشر بالاخص بهائیان که نخبه بشرنده در وهم پرستی از قضایائیکه دور ادور بشنوند زود متأثر شده هر تسمیع را مطابق و قوی میپندازند خصوصاً آگر بر روی صفحات قرطاس کلمات فربینده

بیینند. بجمله برای این تأثیرات با بیها نتوانستند خود را ازدام آئین گران قرن نوزدهم خلاص کنند و منتهی تحقیق و عرفانشان حصر در این بود که آیا ازل حق است یا بهاء؟ مثل اینکه حقیقت مسلم شده است که از این دو برادر خارج نیست ولی آیا کدام برحقند و کدام ناحق صحبتها میشدو حال انکه اصلاً این موضوع از لی و بهائی را هیزای نوری خودش ایجاد کرد برای اینکه افکار را از اصل موضوع منصرف دارد و انتظار را فقط با امتیاز بین او و برادرش متوجه سازد.

جمله دران دوره هم با بیان باهم مجادله میکرند و عدم آزادی و دوری راه و حالت دور پرستی و گور پرستی ایشان و جریان صحبت در اطراف یک سلسه از حقایق مجهوله با تغییرات و تأویلات محیر العقول که اخیراً عبدالبهاء با مهارت بمعالجه کاری درستون کتب والواح مندرج و مندمج میساخت و قوم خود را در پرده بیخبری میگذاشت بهائیان جا هل مانندند و در دوره سوم که دوره عبدالبهاء است سخن از اروپا و امریکا بیان آمد و کم کم پایه توهماتیکه در زمان بهاء گذاشته شده بود با مهارت و استادی عبدالبهاء تادرجه محکم شد تا اینکه عبدالبهاء از دنیارفت و مذهب بهائی که یک پرده هفت رنگی است پراز نیز نک و یا بقول مدیر جریده ملا نصر الدین بوق دو سرهای است که از هر سری صدائی واز هر سوئی نغمه و نوائی بیرون میدهد با آب و دهان شوقي افندی آشنا شده و مثل مشهور سرنا زدن شخص ناشی مصدق یافت از طرفی خود او شخصاً بقدری منهومک درشهوات بود که حتی نتوانست ششماه بعد از وفات پدرش تأمل و تحمل نماید و بمیجرد استقرار بر مقر الوهیت یا ولایت یا هر عنوان دیگری که خوشتر دارد و بمیمض دریافت نخستین مبلغ از مال الله (با صلح خودشان) فوری سردار اروپا گذاشت و برای دعا و مناجات (!) متوجه سویس و انگلستان و سایر مراکز دعا و

مناجات شد و از طرفی بعضی از بیناییان و داناییان در اطراف هندو مصر و اروپ و آمریک سفر کرده دروغهای بیست ساله عبدالبهاء را کشف کردند و اثربی از آنچه در الواح و متعدد المالها دیده بودند در ان اقطار نیافتند و دانستند این نفوذها و قدرتها فقط در ستون اوراق است و تنها احاطه بهاء و عبدالبهاء بر صفحات قرطاس و در الفاظ و عبارات (انهم بدون معانی مستقیمه و با وجود این در زیر پرده) بوده و اینا از تنگیای لفظ قدم در میدان معانی و فعلیت تنها ده از طرف دیگر رؤسای مرکزی کاذب زن و مرد هر یک هوائی بر سر داشتند نوائی زدند و نوائی افراد شنیدند و چیز های متناقض و دمایین بهر کو و سوئی نکاشتند دائمًا شوقي افندی بر حلت شباء و صیف و تبحصیل عشرت و کیف مشغول و بستکانش بالعحن دریغ و حیف امر را بر اتابع مشتبه می ساختند و بنشر اکاذیب می پرداختند و با اینکه بهائیان بوجب همان لقبی که رئیسان بایشان داده اغناتمی هستند قلیل المدرک و کمتر المنفعه باز بسیاری از ایشان آکاه و بیدار شدند و در محل خود اشاره خواهد شد کدش رقاً و غرباً چه کسانی از امر بهائی منزجر و منحرف شدند و حتی رسائل و مقالاتی نکاشته و اگر چه رؤسای مرکزی زود در مقام جلوگیری برآمده حتی یکسال شوقي افندی را در محبس حیفا حبس نظر کرده نگذاشتند بمرکز دعا و ذکر (سویس) سفر کرند و ای باز هم بقسمی رفتن عبد البهاء سرپوش را از کار برداشت که بدون شبهه دیگر مثل ایام حیات او حقایق بزرگ پرده مستور نخواهد شد و حتی اگر شوقي افندی دارای هرگونه قدرتی بشود دیگر نمیتواند دوباره افکار را در سلاسل و اغلال خدع و حیل مح سعی و مغلول سازد و مانند پدرش عبد البهاء نشر اکاذیب پیدا دارد اینسته ^{۳۰} می شود که از این ببعد باقی ماندگان در بساطه بهائیت در جهول هر کنه ای دارای بیتوان گفت باقی ماندگان در جهان منحصر بیک عدد

ازدهاتیان بی خبر از قبیل بهائیان جهرم و سنگسر و امثالها هستند و الا مطلب بر احدی از اهل بصیرت و انصاف پوشیده نمانده و مقتظاً هرین بهائیت در مرآکزی مثل طهران و سایر بلاد معظمه خیلی کم وازان نم هم فقط و فقط بر روزی اصول استفاده ولو موهو هم هست ایستادگی کرده اند و در مقام خود خواهیم دانست که استفاده اینگونه اشخاص چیست و بر چند قسم است وزن و قیمت انها تا چه اندازه است

آیتی - خیلی میل دارم که این مطلب روشن شود که آیا رؤسای این امر (باب و بها و عبدالبهاء) بطور یکه بهائیان میگویند تحصیل نکرده و اعمی بوده اند. یا بقسمیکه منکرین بهائیت عقیده دارند انهاداری تحصیلات کافیه بوده و هر یک در دوره خود ادوار تحصیلات خویش را بیان برده و پس از فراغت از تحصیل داعیه خویش را ابراز نموده اند؟

آواره - یکی از یکی پرسید آیا کلمه هیچکدام بفتح کاف است یا بکسر ان؟ در جواب گفت هیچکدام (بضم کاف) متأسفانه من هم باید بگویم که هیچکدام. اولاً ادعای بهائیان بر اعمی بسودن رؤسائے بقدرتی بی اساس است که خود شانهم کاملاً میدانند که این سخن صرف ادعاء است و مرؤسین تنها پابند گفتار رؤسائی خویشند که خود درباره خود این ادعا را کرده اند و اعمی بودن خویش را با آب و تابی فوق العاده بیان نموده اند چنانکه بهاء در لوح سلطان (همان لوح که خود را دران غلام و عبد و ... بیان نموده و ناصر الدین شاه را ملیک زمان و امثالها ذکر فرموده) میگوید

ماقرئت ماعنده الناس من العلوم وما دخلت المدارس الخ

بهائیان پابند همین سخن شده در حالتیکه اکثرو بآن میدانند پدر بهاء از اهل خط و سواد بوده ویدری که بقول خود شازیر درا و و بعقیده من هنمشی بوده البته پسر خود را بدون تحصیل و بی علم نسایر هن و بطور یکه

کاملاً تحقیق شده بهاء مدتها در نزد میرزا نظر علی حکیم و بعضی دیگر از علماء و حکماء و مراسید صوفیه تلمذ کرده و در هر کوشش طهران که بخرقه بوده ایشان در آن خزینه اند و از هر حکیم و عارفی جیزی آموخته اند معهداً با بیان تصویر مینمایند که چون آقا در لوح سلطان فرموده اند «ما قرئت ما عند الناس من العلوم» در این صورت باید قطعاً این ادعا را گردن نهاد و اگر بگوئیم آقا دروغ فرموده اند حتماً آسمان خراب خواهد شد! و نه تنها در این قضیه بلکه در همه مواقع تنها دلیل و سند بهائیان بیان باب و بهاء و عبدالبهاء است در حالتیکه در هیچ جای دنیا معمول نیست و مورد قبول هیچ عقل سليم نتواند شد که سخن مدعی دلیل بر ادعای او باشد. این بانه مینمایند که کسی بگویند فلاں آقا چون مدعی شده است که من سلطان السلاطین پس سلطان السلاطین است.

یا فلاں شخص که ادعای طبابت کرده همان ادعا مر او را کافی است و مزایای عملی که معالجه مریض و امثال‌الها است لازم نیست و ما خواهیم دانست که در ظهور بهاء صورتاً و معنناً بر مرض عالمیان عموماً و ایرانیان خصوصاً افزوده و کمتر اثر نیکوئی حتی در اتباع بلکه در خاندان خودش هم نبخشیده بجمله در کمال غرابت است که گفتار مدعی را در همه‌جا حجت میدانند و بدان استدلال مینمایند و عجب تر ازان اینکه در عین حال که باین درجه سخن مدعی را بر ادعای خودش دلیل میگیرند یکوقت هم میرسیم بچنایی که دیگر سخن ان آقا دلیلیت ندارد و بقدری بان بی اعتمانی میشود که دویا بزیان حال میگویند هر چند این سخن ازان آقا است ولی او بیجا کرده است که این سخن را فرموده است مثلاً باب چون گفته است آنه من دارای فلاں مقام پس او متخصص بان مقام است ولی اینکه گفته است «بعد از من کسی دارای رتبه بالاستقلال نیست و تا دو هزار و یکسال دیگر

ظهوری نمیشود » او نفهمیده است و بیجا کرده است زیرا که ماهیخواهیم هر روز یک ظهور ناظهوری داشته باشیم یا اینکه هنلا بهاء هرجا هرچه را گفته است و هر ادعائیکه در حق خود اظهار نموده حجت است ولی‌کن در کتاب عهد و وصیت نامه اش گفته است قد اصل فینه‌الاکبر بعد الاختیم یعنی غصن اکبر میرزا محمد علی پسر وسطی خود را بعد از غصن اعظم عباس ازندی به نس صریح مرجع اهل بهاء و جای نشین خود فرارداده میگویند غاط کرده است برای اینکه شوقی افندی جوانتر و خوشکاتر است و برای زیارت زن و مرد مناسبتر یا اینکه عباس افندی هر جا هرچه را فرموده است بدون دلیل دلیل است و بدون مدرک مدرک است اما اینکه اوضاعات را بخود دنمه‌ی ساخته و میگوید بعداز من کسی دارای مقامی حتی مقام ولایت نیست میگویند بغلط رفقه و ما شوقی افندی را ولی امر الله میدانیم !! باری باصل موضوع رجوع نموده آئیم در اینکه باب در طفویلت شاگرد شیخ محمد معلم مشعور بشیخ عابد یاعنیاد بوده شیخ‌آنیست و در اینکه چندی هم در کربلا در حوزه درس حاج سید کاظم رشتی حاضر میشده لاریب فیه و خود بهائیان هم تا این درجه اعتراض دارند و اینست که ماهم در کتاب کواکب الدریه اشاره بان نمودایم و انتها مخالفتی نکردند و هم چنین بهاء چنانکه ذکرشد نزد هر حکیم و مرشدی تلمذ نموده و اگر هم داخل مدرسه نشده باشد دلیل بر امی بودن او نیست ولی این نکته را نکذاشتند در انکتاب تاریخ درج کنیم ! و حتی بظوریکه اخیراً دانسته‌ایم نواقص تحصیلات خود را تا حدی در سلیمانیه ترستان در مدت دو سال تکمیل نموده و بعکس اظهارات عبدالبهاء که در اینگونه موارد نعل های واژگونه بر سمند مقصود میزد بهاء در نزد شیخ عبد الرحمن رئیس عرفان تلمذ مینموده و کتاب ایقان را هم در ایجا نوشته و بهیله رساله خالویه نام

نهاده خال باب را سئل و خود را مجیب قلمداد کرده . اما عبدالبهاء انقدر معلم و هر بی دارد که از حد خارج است نخستین معلمش همان پدرش بهاء و بعد از غیبوبت بهاء بسلیمانیه معلمش میرزا هوسی کلیم عم والاتبارش بوده و در رتبه سوم رسماً امرا را نزد شیخ عبدالسلام شوافی که از حکماء و علماء مشهور بغداد بوده بتعلیم و تدریس گماشته اند و حتی سخنرانی راجع به ایام تحصیل در بغداد که بحبوحه جوانی وزیبائی ایشان بوده از قول اعظم نامی بغدادی در مصر شنیدم و شیخ فرج الله کردی هم شنیده عصیانی شد و ای من عصیانی نشده و باور هم نکردم زیرا نظریان در حق پدرشان هم میگفتند راجع باوقات اقامت طهر انشان در موقعیکه پیشخدمت یکی از شاهزادگان درباری بوده اند و چون در ایام ایشان بوده و ندیده ایم نمیتوانیم اندسو وعات را نه در حق ایشان و نه در حق پسرشان عبدالبهاء قبول کنیم و محتاج باین تحقیقات هم نیستیم زیرا بعد از آنکه ثابت شد که آنها بشرنده و مازاد از عوالم بشریت و اجد هراتبی نیستند هر امری ممکن و وقوع و عدم و قوعش مساوی است جزاینکه آقای شوقي افندی در عصر خودمان بزرگ شده اند و معلم خصوصی ایشان آقا سید اسد الله قمی را شناخته و سخنرانی شنیده و راجع بایام تحصیل بیرون شان هم کسانی را که از هر حیث اطلاعات و افیه داشته اند بما هعرفی کردن و شاید ناصر افندی خاله زاده ایشان در مصر بهترین مسلطوره شان باشد — مجملاً از زمینه مطلب دور نماییم تحصیلات رؤسای بهائی بقدرتی مسلم است که جای انکار نماده است و قیمتی برای عبارت لوح سلطان باقی نگذاشته و بعلاوه تحصیلات بهاء و عبدالبهاء در ضمن معاشرت با علماء و فضلای عکا و فرام کردن یک نتابخانه بزرگی که الان در دست شوقي افندی است و بالاخره مطالعات دائمی این رؤسae (ولو تفریحاً و تهننا در مو اقع بیکاری بوده) به اندازه مسلم و ثابت است که حتی در تفاوت های

بینی که بین کلمات اولیه شان با تراویثات اخیرشان مشهود است علوم تکسیبیه شان را چون شمس فی رابعة النهار روشن و آشکار می سازد .
ثانیاً یعنیکه عرض شد «هیچکدام» برای این بود که ادعای اشخاصیکه منکر بهائیتند بر تکمیل این رؤسae در تحصیل علم آن هم قابل قبول نیست زیرا مردم میخواهند ادعای ایشانرا در امی بودنشان ابطال کنند لهذا میگویند این رؤسae تحصیلات کافیه داشته اند و این شایعه چنین میفهمند که گویا باب و بهاء و عبدالبهاء بقدرتی تحصیلاتشان کامل بوده که از هر علمی بهره داشته اند و حال آنکه چنین نیست بلکه معلوماتشان با وجود کثرت مطالعات محدود بوده و شاید هر کس دیگر باین درجه کتب نفیسه و مطالعات سرشار با فراغت بال داشته باشد تراویثات علمیه اش بمراتب از ایشان بهتر باشد و کسانیکه در الواح و کلمات ایشان ممارست کرده باشند و پیوسته همدم الواح و رسائلشان بوده باشند و خصوصا در حل و عقد امورشان وارد شده باشند میدانند که بقدرتی معلومات اینها محدود و باندازه اشتباہات و اغلاط در کلماتشان زیاد است که حتی بهترین شخص و رأس رئیسشان عبدالبهاء را نمیتوان یک نفر ادیب عالی - مرتب شمرد و فی الحقيقة بی انصافی است اگر اورا شاگرد شیخ سعدی در ادبیات و تلمیذ حاجی دلاهادی سبزواری در حکمت و کاسه لیس و ولتر در فورمه مذهبی بشماریم و اگر آنها ادعائی کرده و برانز جهل مردم ایران آنهم در دوره استبداد و ظلمت بی علمی و بیداد استفاده کرده باشند یا مکرو خدعا شان کامل بوده و بانواع دسائیس یک عدد کمی درین پیدا کرده باشند دلیل بر کمال تحصیل ایشان نیست و ایشان خصوصا شوقی اندی حقی دارای یک بلادتی هم بوده که دو سال ازاه تجان ساقط شده و امروزه میتوان ثابت کرد که او از جوانان طهران خیلی بلیدتر و بی علم تر است

آیتی - بموجب اشاره شما پدر میرزا حسینعلی را میگویندوزیر بوده‌اما من از همه درباریان قدیم و جدید تحقیق کرده‌ام و توانستم مدرکی بر وزارت او بدست آورم و خیلی میل دارم این موضوع هم مکشوف شود که مقصود از این شایعه بی‌حقیقت چیست؟ و چرا باید صاحب یک همچو داعیه باستخوان پدر افتخار کند؟ و دیگر آنکه لقب بهاء‌الله از کجا بایشان رسیده؟

آواره - رؤسای بهائی اصراری دارند که اولاً کسی میرزا حسینعلی نوزی را با اسم ذکر نکرده ایشان را بالقالب مجھولی که نون دانسته نشده است آن القاب از کی و برای چه بهوی مخصوص نشته باد نماید. زیرا مشهور ترین لقب مشارالیه که بهاء‌الله است ما هر قدر خواستیم بفهمیم از کجا به ایشان رسیده معلوم نشد چه که معطی القاب در مذهب باب خود بباب بود نه دیگری چنانکه قدوس و باب‌الباب و غیره و غیره القابشان از طرف باب تعیین شده‌ولی هیچ توقیع و بیانی از سید باب دیده نشده است که مشارالیه را بدین لقب خوانده باشد. بلی اینچه مشهور است این است که در بدشت در موقعیکه اصحاب باب برای ساخت و ساز شریعت بطوری که در کواكب الدربه هم نوشته اجتماع کرده بودند و دره‌یان همه خراب کاریهاشان یکی هم تخریب شریعت اسلام را در نظر گرفته مشورت میکردند که ایا باید نسخ و تجدید شود و از آن جمله قرة العین قائل بنسخ و تجدید بود (!) و این وریه ایست که تا کنون در هیچ مذهب سابقه نداشته هیچ یغمبری نسخ شریعت قبل و تشریع را یک امر شوروی قرار نداده بجمله نز آن مورد توقیعاتی ازما کو از طرف باب رسید و هر یک از اصحاب خود ابلغ لقب مخصوصی ملقب و مذکور داشته بود هکثر یک عدد از آنها یک‌که در

صف دوم واقع بوده و در نظر باب اهمیتی نداشته اند و تنها اشتباهی که باب کرده و غفلت نموده این بود که میرزا حسینعلی را در صف دوم جا داده و لقبی برایشان نفرستاده بود از این رو ایشان فوق العاده عصبانی شده قصد کناره جوئی و کوچ کردن از آن سرزمین نمودند لهذا قرة العین که حتی اقبال و اعراض یکنفر آدم متوسط الحال راهم خیلی اهمیت میداد و بعضی گفته اند که با آقای نوری سری و سری داشته و این را بهائیان بعلا قمندی ایمانی او تعبیر کرده میگویند باطننا ایشانرا خدا یا یکو جب پائین تر از خدا میدانست کنار گیری ایشانرا خوب نمیده گفت لقب بهاء هم برای شما باشد ولی از آنجا که بی اجازه باب انتشار این لقب چندان یسنديده نبود فوری باین لقب مشهور نشده تبعدار قتل باب بهاء هوای خدائی بر سرش اقتاد و کبار اصحاب باب و خود قرة العین هم متدرجاً دوره شان سپری شده حاضر نمودند که حقایق را بیان کنند ایشان بالقاء خود و عائله شان بلقب بهاء و نه تنها بهاء بلکه بهاء الله متخصص شدند و ای پوشیده نماند که پس از ورود در عکا چون مورد اعتراض اهل سنت واقع شدند بر اینکه بشر نمیتواند بلقب بهاء الله ملقب شود این بود که غالباً بهاء متعلق با بهاء الدین در نزد اهل سنته گفته میشد مگر در این اوآخر که بزرگیهای عبد البهاء و با پولهای ایرانی که بعنوان رشو و بر طیل بقضاء و افتديهای عکا داده میشد از تعرضات جلو گیری شد و متدرجاً بهاء الله در السنه و افواه مشهور گشت و باز بعد از پنجاه سال در این ایام دیده میشود که شوقی افندی رئیس کنونی بهائیان در بعضی از الواح خود بهمان کلمه بهاء قناعت کرده مضاف الیه آنرا نمینویسد خصوصاً در الواحی که در مصر و فلسطین هم قرار هست نشود مخصوصاً این رعایت را میکند که مباداً تعرض اهل سنة تجدیدشود

محمل این بود شرح لقب بهاء و اگر ما هم در این کتاب بهاء مطلق قناعت کنیم امید است اهل بهاء این را وسیله و بهانه نکنند و بر غرض رانی حمل نموده مسائل صحیحه را باین دستاویز از میان نبرند. چنانکه عادت ایشان است که هر کس اندکی در اصطلاحات از طریقہ ایشان منحرف شد گمان میکنند یک کفر مسلمی را مر تکب شده و فوری همانرا دستاویز وسیله از میان بردن مطالب حقه صحیحه مینماید لهذا تذکر داده شد که اگر گفتن بهاء مطلق دلیل بر بعض و غرض باشد اولاً عبد البهاء و ثانیاً شوقي افندی بزرگترین مبغض و مفترض خواهد بود که سبقت بر استعمال این لفظ جسته اند و دیگر جمال قدم و جمال مبارک و نیز اعظم و اسم اعظم و امثالها ابداً معلوم نیست که با چه استحقاق و پیچه مناسبت با ایشان مخصوص شده؟ او با فرض اینکه خودشان و ابناء و عائله و مرده شان استعمال کنند دلیل نیست که اینها مصدق دارد و دیگران هم مجبورند که استعمال نمایند چه که ایشان در موارد کثیره بالصراحه انتی انا الله هم سروده اند البته کسی مجبور نیست که آنچه او خود در حق خود گفته در عین اینکه خودش هم یقین بر دروغ بودن آن داشته دیگران هم با وجود عدم عقیده همراهی نکنند و آن القاب و الفاظ را اداء نمایند و اگر نکرند دلیل براین نخواهند بود که هتك حرمت اور امنظور داشته مغرضانه سخن رانده اند و چون هیدانم یکی از موارد عصبانی شدن بهائیان و بهانه تردن بر عدم قبول مسائل حقه ره منکرین بهائیت القاء کرده اند همین مورد است لهذا از ذکر این جمل مضایقه نشد.

ثانیاً اصرار دارند که بهاء را زخاندان وزارت معرفی نمایند و مخصوصاً عبد البهاء عباس سودا و وسواسی در این باب برسر داشت و القاء میکرد

نه پدر جمال مبارک از وزراء دربار محمد شاه بود اين القاء آت متدرج با قسمی
شایع شده که خيلي از مردم را بشبهه انداخته و گمان کرده اند که ميرزا
بزرگ واقعاً شخص بزرگی بوده و اخيراً رؤسای بهائي و آفایان محترم بدرجه
وزارت هم قائم نشده باهالي امريكا القاء کرده اند که او شاهزاده بوده چنانکه
در بعضی نوشته ها که در واقع نويسنده اش يكى از رؤسae عکا بوده ولی
صورتاي يكى فر امر يكائى از را انکاشته کلمه پرنس را در حق ميرزا حسینعلی
تکرار نموده و بقول پروفسور بر اون فقييد ديجر اين يك غلط كاري است
كه ساير مغالطات ايشان را هم مقتضح خواهد ساخت !

خيلي غريب است که يك مدعى مقام روحانيت خيلي بر جسته اين
قدر بشؤنات ظاهره پابند باشد ! آيا تعجب نيست که يكى فر صاحب داعيه
الوهيت از طرفی بخواهد خود را عالي نسب قالمداد نموده باستخوان پدر
خود افتخار کند که پدرم وزير فلان سلطان بوده و از طرفی پسرش
عبدالبهاء هم بر قدم پدر مشى کرده با ان زمينه ساز يها که زنرا الامهبي و
مهر تو در پول را خسته کر دند لقب (سرى) از دولت انگلیس تلقاها کرده
لقب و نشان را علامت مقام و شأن خود شناخته برای ان جشن بگيرند و
صدای ساز وطنپور بلند کرده خود نمائیند و عکس بردارند ؟ همان
عکس را که عبدالبهاء با زنرا الامهبي و صاحب منصبان انگلیس برداشته در
حالتيکه نشان و فرمان دولت انگلیس روی ميز است اکنون در منزل
غلب بهائيان حاضر است و گويا نمايش ميدهنند کدهان اي اهل عالم اينست
عبدالبهاء که پدر خود را خدا و خويش را هربى و معلم روحاني معرفي
ميكند به يقين چگونه در استان اعلي حصرت ژرژ خود را ذليل کرده و دست
ادب بر سينه نهاده و بنشاني که عکس ژرژ را حائز است افتخار مينماید

درواقع اگر همه مسلمین و مخالفین بهائیت ملیون‌ها خرج میکردند که دنیا پرستی عباس افندی و عائله‌اش را با هل عالم ثابت کنمد باین درجه ممکن نبود و اینست تاییدات ملکوت ابھی که حقیقت را برای اهل بصیرت (نه اغمام) واضح و روشن می‌سازد و بایست تشکر از مأمورین انکلیس کرد که فی الواقع بهائیت را انطور که بود از پرده خفا بیرون اورده باهل عالم نشان دادند

باری برویم بر سر مطلب این اصراری که بهائیان دارند که بهاء و خاک‌دانش را بسلسله وزراء منسوب دارند و اخیراً حتی کلمه پرنس در حقش قائل شدند هر مطلبی را بر اهل حقیقت روشن و مبرهن می‌سازد و کالشمس فی وسط السماء واضح میدارد که اینان ابدادر فکر روحانیت نبوده مادی صرف و طبیعی بحث باشندو بنام روحانیت اراده استفاده نموده بر اثر حماقت و بلاحت محدودی هم‌تاکنون قدمی چند بسر منزل مقصود رفته‌اند و الا اگر اینها روحانی بودند نه کاری بوزارت پدر خود داشتند و نه بسلطنت ژرژ انگلستان

عجبنا پسر محمود افندی الوسی که از علمای اهل سنت و مفتی بغداد بود شنیدم حضرات انگلیس‌ها بمیل خود باو نشان و لقب سری و مبلغی پول دادند و او همه را رد کرد گفت من بلک نماینده روحانیم و باسیاسیون کاری ندارم.

بلی برای این بود که او نماینده روحانیت تازه و بعقیده اتباعشان صاحب روح جوان است و اراده دارد که هر روح روحانیت و دینات جدید در قرن بیستم باشد و ان‌هذا الشیئی عجاب!

حال بهینیم با این تعلقات که حضرات بشئون ظاهره دارند و خود

را وزیرزاده میشمارند این بزرگ زادگی را چه مایه است و وزارت اقای
میرزا بزرگ نوری در چه پایه است؟

هر چند میرزا بزرگ پدر بهاء مردی مسلمان بوده و در احیان
آئین گری و مغالطه کاری پسرانش در حیات نبوده و ما هم نمی خواهیم
گناهی بر او وارد سازیم و بانتقاد او پردازیم ولی از بیان حقیقت و حفظ
تاریخ ناگزیریم تا در آتیه کسی تصور ننماید که اهل بهاء مغالطه کردند
و چندان مؤثر افتاد که حتی کسی در صدد تشف و بیان حقیقت بر
نیامد خصوصاً بنده نگارنده که تاریخ حضرات را نیز در دو مجلد جمع و
تألیف نموده و بعداً خواهیم دانست که اساس آن تألیف بر چه پایه و در
سایه چه تأثیرات بوده و چگونه تحریفات در آن بکار برده اختیار را از
کسی من بیرون بردن و بزرگترین اندوه را در قلب من ایراث کردند
زیرا الطمه ادبی از هر اطمئن شدید تر است مجتملاً (این زمان بگذار تا
وقت دگر).

بناء بر تحقیقات عمیقه و اطلاعات دقیقه میرزا بزرگ نوری برخلاف
شایعات منتشره از قبل بهائیان اصلاً وزیر و وزیرزاده نبوده بلکه بمقام
وزارت هم نزدیک نشده پدرانش که چندان نام و نشان و اسم و رسمی
نداشته در نور مازندران میزیسته اند و در طبقه دوم یا سوم واقع بوده اند
بر جسته ترین مردان این خاندان همان میرزا بزرگ است که اسم اصلی
او میرزا عباس و چون بنام جدش نامیده شده بمیرزا بزرگ ملقب گشته
و در واقع عباس افندی عباس سوم از آن خاندان است. تنها چیزی که میرزا
بزرگ را از سایر مردان آن خانواده بزرگتر معرفی کرده خط و انشاء او
بوده و نخستین قدمی که آن مرحوم بسمت ترقی و تعالی برداشته قدم

هائی است که در مسافرت کرمان بدان طی مسافت نموده و آخرین ترقی او هم همان بوده است لا غیر

وشرح آن از اینقدر است که چون الله وردی میرزا پسر قائم‌مقام شاه بحکومت کرمان منصوب شد میرزا بزرگ نوری بوسائلی چند خود را باو نزدیک کرده خط و انشاء خویش را نمایش داده تقاضای رجوع خدمتی نمود و بالآخره بسمت نویسنده و انشاء معرفی شده منشی الله وردی میرزا شد و حتی شنیده نشده است که مقام منشی باشی که دایر مدار ریاست کابینه حکومتی است باصطلاح امروز باو داده شده باشد. فقط چیزیکه مسلم است این است که در مدت اقامت کرمان و انجام خدمت انشاء از طرف شاهزاده مذکور رجوعاتی در کرمان باو شده که دخله‌ای برای ایجاد و ایجاد نموده بالآخره دارای یکی دو قطعه ملک و آبادی شد و پس از مراجعت از سفر کرمان نسبتاً روز کاری خوشتر از روز کارپیشین یافته از گمنامی مطلق بیرون آمدوبا درباریان اندک آشنائی یافته آمد و شدی میکرد و کاهی هم سر مشقی باطفال بزرگان میداد چنانکه در منشا آت میرزا ابوالقاسم خان قائم مقام هم این نکته مذکور و میتوان فهمید که منتهی رتبه ای این بوده است که سر مشقی بکود کان بزرگان بدهد و در مقابل استفاده نماید

مرحوم سپهسالار (محمد ولی خان معروف) دو حکایت نقل نمود که خالی از مناسبت نیست بدان اشاره شود اولاً حکایت نمود که یکی از تجار طهران معروف ب حاج حسین سک زندان بود و کارهای میرزا بزرگ نوری در دست او بود و من در طفولیت با بستکانم بمنزل او آمد و شد میکردیم و خصوصاً عیاش در ساختن باقلوا مهارتی کامل داشت و بهمین

سبب من عشقی داشتم که بمنزل او بروم و کامی شیرین کنم پس از مرگ
میرزا بزرگ و بابی شدن پسرهایش و بعد از آنکه مدتی قرة العین را در
خانه خود نگاهداشته گردد بعضی اتهامات را بدامن خود او و دیگران نشانید
تا آنکه او هم کشته شد و شاه تبر خورد و بهاء بحبس افتاد و بعد ماقع
من هذه القبيل روزی بمنزل حاج حسین رفته اورا در کمال خشم و غضب
و حزن و اندوه دیدم و بجمع کردن اشیاء و اسباب سفر مشغوش یافتم
همراهان من که از من بزرگتر و طرف محاوره بودند قضیه را پرسیدند
کفت میرزا بزرگ با آن زحماتش اندوخته گرد و ملکی خربد و پسرانش
توانستند آنرا نگهدارند و همه آنها را بر اثر زشت کاریهای خود سپری
کرده اخیراً با شاه و سیاست بازیشان گرفت و با دین و مذهب شوختی شان
میامد و اینک کارشان بعجایی رسیده که باید بحکم اجبار از وطن خارج شوند
حکایت ثانی که خودم بلا واسطه شنیدم مر حوم سپه‌الار چهار
سال قبل از وفاتش در روزی که نگارنده با سید نصر الله باقر اف بمنزلش
رفته بود و باقر اف میل داشت اورا بیهائیت تبلیغ نماید آنمرحوم سخنان
و برآ شنیده خندان شد و گفت پدرم میگفت در منزل میرزا آقا خان
صدراعظم بودم که میرزا حسینعلی نوری را تحت الحفظ بمنزد او آوردند
در همان روزیکه ناصر الدین شاه را تبر زده بودند چون میرزا را وارد
کردند صدر اعظم بر او تغیر کرده گفت من بر حسب هم وطنی با پدرت
دوست بودم و او آدم بدی نبود و ممکن بود شما جای او را گرفته بمقام
انشاء واستیفاء درباری نائل شوید ولی تو بقدرتی بد بخت هستی که بسید
باب که معلوم نیست چه جنوبی بر سر داشته میگروی وحالهم تحریک
بر قتل شاه میکنی؟ میرزا فوری جواب داد که من بسید باب عقیده ندارم

بلکه بعد او هم .... ولی فوراً زبان خود را حفظ کرده صدر اعظم هم باو تشر زد که فضولی مکن ... و اشاره کرد که او را ببرید و بردنده و پس از خروج او از مجلس و دخول در محبس صدر اعظم گفت این کلمه را میرزا حسینعلی از روی بی اختیاری راست نهشت که بعد باب هم عقیده ندارد زیرا او ابداً در خط مذهب نیست و جز استفاده هیچ منظوری ندارد.

این صحبت را که مرحوم سپهسالار کرد بر باقر اف خیلی گران آمد بقسمیکه رنگش بر افر وخت ولی جرئت نداشت و من سخنان ملایمی بیان آورده باقر اف را دلداری دادم و بار دیگر بازار صحبت گرم شد و صحبت باینجا رسید که گفت من آقای عبدالبهای شمارا در پاریس دیدم و ازاو پرسیدم که حال امپراتور روس درنتیجه این جنک بین المللی بکجا میانجامد؟ گفت او فاتح است زیرا « جمال مبارک » در حقش دعا کرده و وعده نصرت دادند. ولی برخلاف فرمایش ایشان پس از چندی انطور امپراطور روس با عائله اش منقرض شدند که دیدید * من از سخنان سپهسالار خنديدهم زیرا نظایر انرا آکاه بودم و خصوصاً در باره همین امپراتور روس اطلاعاتی داشتم که شرح انرا در فضول آتیه ذکر خواهم کرد ولی صورتاً امروز هنوز در سلک بهائیان منسلک بودم و موقع بیوفاییم فرا نرسیده بود لهذا سکوت کردم و چون بیرون آمدیم باقر اف در حق سپهسالار دشنام گرفتند رفت و هر دم میگفت پس چطور میگفتند سپهسالار بهائی است؟ گفتم بخیلی کسان این نسبتها را میدهنند حالا شما متغیر نشوید و بالاخره آخر باقر اف سخنان اورا باور نکرد در حالتیکه من میدانستم تمام این حرفاها صحیح و اساسی است و محبت و عادت و عصیت و حسن ظن بهائیان نمیگذارد که اینگو نه حرفاها را باور کنند ولی باز هم

یقین دارم که حرف راست نائیر دارد و خیلی عقیده همان با قرار فرا تکان و تغییر داد این بود شمه از شرح حال میرزا بزرگ و پسر ارش که آفایان او را وزیر و چنانکه گفتیم اخیراً ویرا پرنس معرفی کرده اند.

آیتی - خیلی لازم است اصل داعیه بهاء تشخیص داده شود. زیرا بهائیان نه فقط درین عنوان نبوت و امامت انسان را سر گردان گذاشته تصریح نمیکنند که او داعیه نبوت داشته با امامت بلکه اساساً در داعیه او همیشه بمحاجمله بر گذار نموده کاهی میگویند رجعت حسینی است و کاهی میگویند رجعت مسیح است وقتی غفلت کرده الوهیت را باو نسبت میدهند پس خوبست بفهمیم که واقعاً اوچه مقامی را مدعی شده؟

آواره - بلی یکی از مواقع مغالطه کاری حضرات در موضوع ادعاء است که هر گز از این تصریح ننموده تزد هر کسی بقسمی عنوان و بتعابیری بیان مینمایند و ما بعد از مجاھدات بسیار اصل داعیه بهاء را شناختیم که داعیه الوهیت است و حتی بهائیان را عقیده اینست که بهاء اللہ خالق آسمان و زمین و مرسل رسول و منزل کتب و مکالم با کلیم است در طور امداد ابتداء بهمه کس این سخن را نمیگویند اگر طرفشان سنی و یا مسیحی است می گویند رجعت مسیح است و اگر شیعه است میگویند رجعت حسینی است و اگر متمن است تو یعنده نایخنه عصر و حکیم و فیلسوف است (!) و اگر از عرف و صوفیه و دراویش است میگویند قطب و هر شدی است از همه مرشد دهم تر (!) وبالآخره نزد هر قومی عنوانی دارد ولی پس ازانکه محترم اسرار شد میفهمد که او ادعای خدائی ترده و بایک عنوان ایکه بتمسخر و استهزاء شبیه تر است تا بجدیت خود را خدا شمرده مثل اینکه در مراسله پسرش مینویسد «کتاب من الله العزیز الحکیم الى الله اللطیف المجید»

اما دلیل او براین داعیه چیست؟ گویند چهار چیز دلیل بر حقیقت

او است اول همان نفس ادعاء است و گمان دارند که تا کنون آسی همچو
داعیه‌ای نکرده دوم نفوذ ان ادعاء است که در عده‌ای از نفوس بشریه نفوذ
کرده واورا بحقیقت قبول کرده‌اند سوم کلمات او است که گمان میکنند
مثل این کلمات را کسی نگفته و نتواند گفت چهارم بقای او است که تا حال
باقیمانده است و این حقائق را در فرائد بیک لفظ دلیل تقریر تعییر و تمام
زد است و ما وزن و قیمت همه را خواهیم فهمید.

آیتی - خوب است در این موضوع مبسوط تر صحبت شود تا حقابق
روشن تر از این گردد.

آواره - اگر چه ما میخواستیم داخل در این وادی نشده عنوان
دیابخته ورد اثبات را فراموش کنیم زیرا اولاً این حق علمای اعلام است
و در حقیقت آقایان علماء هم کتبیاً و شفاهایاً جواب این مسائل را داده‌اند
و بعلاوه ورود ما در این وادی باز صورت سابقه را بخود گرفته از اصل
متصود که کشف تصنعت و خیانتهای ایشان در اجتماعیات است دورمان
می‌سازد بلکه بهانه بدست مدعی میدهد که آواره‌هم مثل سابقین میخواهد
یک رد مذهبی در این حزب نوشته باشد ولی از انجا که ناچاریم از اینکه
نظر تحقیق در هر دو وجهه دینی و اجتماعی کنیم و بینیم از وجهه دینیه
چه اهمیت را حائز و از جنبه اجتماعیه چه کیفیت را داراست و حتی
بنویم که آیا این امر خارق اوهام است و یا وجب و موجد اوهام است
لهذا این نظریه ماراجب میکنند که ابتداء در ادله مذهبی وجنبه دینی این
صحبت کنیم و بینیم این ادلہ تاچه درجه حائز مقام اهمیت است لهذا
معروض میداریم.

آخر آقایان بهائی کامل تاریخ حسن صباح و اسماعیلیه را بخوانند
و تعمق در آن فرمایند تصدیق خواهند کرد کاظه ور بهاء عیناً رجعت حسن

صبح است که با همان اصول و روحانیت دوباره کشف نقاب فرموده الا
اینکه نفوذ حسن صباح از جمیع جهات کاملتر از نفوذ بهاء بوده و منطقه
نفوذ ناصر و جزیره‌العرب رسیده و در مدت یکصد و هفتاد و یکسال کاملاً
سلطنت کرده است و چون تنها عطف نظر تاریخ کافی نیست لهذا خلاصه
نهضت اسماعیلیه و تاریخ حسن صباح با وجود مشابهه و مباینه با این مذهب
در ذیل این عنوان بیان می‌شود.

(رجعت حسنی نه حسینی)

اولاً باید دانست که تاریخ اسماعیلیه با وجود ابوالقاسم مهدی
محمد بن عبد الله شروع می‌شود و انقراض سیاسی و سلطنتی انها در زمان
سلطنت هلا کو خان بوجود رکن الدین که ولد پنجم از سلسله حسن صباح
بود حاصل شد و هدت سلطنت اسماعیلیه در کلیه طبقاتش دویست و شصت و
شش سال بوده و در حسن صباح و ابناء و احفاد او یکصد و هفتاد و یکسال بوده
ثانیاً بموجب تاریخ داعیه ابوالقاسم مهدی همان داعیه مهدویت
است واستدلالش با خبر و آیات بسیار است از آنجمله گویند آیه « تطلع -
الشمس من مغربها » مراد شمس حقیقت است و طلوع آن از وجود این
مهدی که نامش محمد بن عبد الله بوده مصدق یافته و بالآخره شمس حقیقت
دغribش چون اسم محمد بن عبد الله بوده و هطلع آن نیز اسم محمد بن عبد الله است
پس صحیح است که این مهدی محمد بن عبد الله مهدی و قائم بر حق باشد که
طلع الشمس مصدق یافته باشد.

این استدلال عیناً مثل استدلال بهائیان است که گویند مقصود از
طلوع الشمس من مغربها وجود سیدعلیهم السلام باب است باین طریق که چون
شمس حق در سلسله نبویه غروب کرده و باید ازان سلسله طلوع آند پس
بس است که مهدی موعود سید باشد و چون باب سید بوده مصدق طلوع

شمس از مغرب او است .

چنانکه ملاحظه میشود فقط انجا تعبیر باسم پیغمبر (ص) و اینجا تعبیر بنسل پیغمبر شده و الا در تعبیر مثل هم است لهذا باب را مطابق استدلال بهائیان میم—وان رجعت مهدی اسمعیلی نفت نه مهدی بالحق . دیگر انکه اسمعیلیه دجال مهدی اسمعیلی را ابویزید سنی میدانند که در مقابل القائم باامر الله پسر مهدی محمد بن عبدالله قیام بر مخالفت کرده لهذا به اخبار زیاد استدلال کنند که او دجال بوده و حتی با آیات قرآنیه نیز تطبیق نمایند چنانکه بهائیان هم استدلال میکنند که دجال این ظهور حاجی محمد کریم خان کوهانی بوده که بر رد باب کتاب نوشته و حتی با آیه ائم که در قرآن است استدلال نمایند بمناسبت لقب ائم که قافیه کریم است پس از این حیث هم عیناً رجعت مهدی اسمعیلی است و همچنین طبقه اولیه اسمعیلیان استدلال میکردند که چون این امر در ملل مختلفه یهود و نصاری نفوذ کرده بدرجه ایکه میسار یهودی در عهد خلافت و سلطنت نزار ابن معزالدین که یکی از سلاطین مقندر اسمعیلیه است بایالت شام رسید و عیسی نصرانی ایالت مصر را گرفت بنابر این این مهدی بر حق بوده که مصادق «وَكُلْ يَدْعُونَ إِلَىٰ كِتَابِهِمْ» را ظاهر کرده و بر طبق این آیه واين استدلال بهائیان هم گویند که چون دعوت باب وبهاء در یهود و نصاری مؤثر شده و عده ای از انها مؤمن شده اند لهذا این دعوت از دعاوی حقه است و حال انکه فلسفه اینمسئله آنست که هر وقت یک حزبی از اسلام منشعب شد و یا تشکیلاتی بر ضد اتحاد اسلام شد یهودیها مخصوصاً و کاهی هم نصاری در آن تشکیلات داخل شده اند فقط برای اینکه خود را از ذات نجات دهند و اگر بتوانند اورشلیم را بتصرف خود درآورند چنانکه پس از نفوذ در اسمعیلیان هم میسار یهودی مخصوصاً ایالت شام را خواستار شدند

نه در منطقهٔ بیت المقدس است. و همچنین یهودیهای این عصر تا امروز با بی‌و بهائی نفوذی نداشت و مخصوصاً ندای ان از عکا و حیفا بلند نشده بود اهمیتی با نمیدادند ولی بعد از آنکه این ندا ازان اطراف بلند شد بعضی از یهودیهای بسیط کم عقل تصور کردند که عنقریب بهاء سلطنت میرسد و اورشلیم را ازاو تقاضا خواهند کرد و از انطرف هم رنود پاره آیات تورات را که هزار دفعه با هزار واقعه تطبیق شده بود اینها هم تطبیقی کرده بودست و پایی یهود اند اختنند و عده‌ای را بدام کشیدند زلی در مدت پنجاه شصت سال هر چه انتظار بر دندر خبری نشد. از روزی که فلسطین به حیطه تصرف انگلیس در آمد و دولت بریتانی مدن و بسامی ان قطعه‌ها را از جنس یهودی قرار داد نزدیک شد که همهٔ بایهای یهودی بر گردند و خیلی هیاهو در میانشان افتاد که بهاء‌الله کاری نکرد و باز از جنس یهود مصادر کار شد ولی عباس افندی زود جلوگیری کرده پلتیک غریبی زده بهر قسم بود با مندوب سامی فلسطین طرح دوستی انداخت و هر روز نشره بایران فرستاد که هندوب سامی چنین در بساط ما خاضع است و چنان خاشع است و بالاخره بایهای یهودی را بجای خود نشانید با وجود این باز تغییرات حاصله بعد از جنگ بضرر بهائیان تمام شده راه تبلیغ یهود و نصاری را نسبتاً مسدود ساخت و معدودی هم از یهودیها برگشته است اینکه با قیمانده اند در بحائیت با اینکه منحصر یهودیها بهائی است و عده‌شان هم خیلی کم و در همه جا بیش از ۲۰٪ نفر یهودی بهائی وجود ندارد باز اینها هم باطأ بی‌عقیده و تمسکشان بر روی اصول استفاده در کسب و تجارت است که ایستادگی کرده اند و حتی مکرر خودم از یهودیهای بهائی شنیده‌ام که در موقع تبلیغ یهودیان سور (فاتانیک) گفته‌اند که اگر دعوت بهاء‌الله مطابق انبیاء صادق هم نباشد همینقدر که تایکدر جه سبب خوف اسلام و قوت ما می‌شود غنیمت است و باید همانرا تقویت نمائیم.

و اما حکایت حسن صباح که گفتیم از جهات عدیده مشابه است
با نهضت بهائیه بموجب تواریخ معتبره از اینقرار است حسن صباح که
معاصر با عمر خیام و خواجه نظام الملک طوسی وزیر ملکشاه بود مردی
بود مدبر و خوش تقریر و هنرمند دفتر داری بود بی نظری بطوری که
دفتری را در خروج و دخل مملکت در مدت آدمی برای ملکشاه ترتیب
داد ولی خواجه نظام الملک نگذاشت که سالم بدمست ملکشاه رسید و چون
آن دفتر ابتر و پرا کنده و حسن نزد شاه خجل و شرمنده گشت در
سال ۴۶۴ هجری عزیمت دربار ری نموده با عبد الملک بن عطاش که از
دعاه مذهب اسمعیلیه بود ملاقات کرده از مذهب اثنا عشریه به مذهب
اسماعیلیه انتقال جست و علت این انتقال آن بود که حالت مردم اشناخته
میدانست که از راه مذهب بهتر ترد او جمع میشوند خصوصاً در این که
اثناشریه مجبورند که خود را منتظر امام حی غائبی بدانند ولی اسماعیلیه
آن انتظار را با ادله ای که بعضی طبایع بهتر به آن مایل است لغو کرده
بیک تکیه کاه مشهود ظاهری دعوت مینمایندلهم‌هذا حسن این طریقه را
بگرفت و از ری باصفهان شتافته بر رئیس ابوالفضل وارد شد و روزی در
طی کلام او را گفت که اگر دویار موافق یافتتمی سلطنت ملکشاه و
و خواجه نظام را بر هم زدمی رئیس این سخن را حمل بر بخط دماغ وی
کرده باحضور ادویه و اغذیه مقویه دماغ فرمان داد بدون اینکه مقصد
را اظهار کرده باشد ولی حسن بفراست دریافتنه چیزی نگفت مگر بعد از
تسخیر قلعه الموت قزوین که رئیس ابوالفضل بمقابلات او رفت فوراً به او
اظهار کرد که دیدی دماغ مخط نبود و با دویار موافق اوضاع ملک و
ملک را بهم زدم بالجمله شرح اقدامات مقدماتی او اینکه در سال ۴۷۱
از ترس ملکشاه ایران را ترک کرده بجانب مصر شتافت و نزد پسر مستنصر

منزاتی یافت بعد از اندک زمانی بین او و امیر الجیوش مصیر خصوصیتی پیدید شد و امیر بمستصر کفت که باید حسن را در قلعه دمیاط محبوس کرد در طی این مذاکره برجی از بروج آن قلعه خراب شد و حضار آن را بر کرامت حسن حمل کردند ولی امیر اعتناء نکرده دانست که از تصادفات بود بالاخره اورا با جمعی از فرنگیان در دشتی نشانده ببلاد غرب فرستاد و در عرض راه باد تنیدی و زیده کشتی را بگرداب و رکاب را به اضطراب افکنده حسن دل محکم داشت و اضطرابی اظهار نداشت و چون از او پرسیدند گفت مولانا خبر داده که خطری بکشتی نخواهد رسید و اتفاقاً همان دقیقه باد فرو نشست و رکب محبت حسن را در دل گرفتند ولی بار دیگر بادبوزیدن آمد کشتی را از خط مستقیم هنحرف و بیکی از بلاد نصاری رسانیده حسن پیاده شده بحلب و از آنجا باصفهان رفت . این تصادفات فیکر او را مدد داده دید از فیکر عوام بیک تصادفاتی استفاده توان کرد لهذا دعوت مذهبی را کاپلا شروع کرد و خود بجانب قلعه‌هه الموت رفته در حدود ان قلعه منزل کرده در گوشه کنار مخفی و آشکار بدمب اسماعیلیه دعوت میکرد و برای خود ابدآ مقامی را قائل نمیشد و بسیار تظاهر بقدس و تقوی میکرد و دعائیرا باطرا ف قهستان و دهات فرستاد و در اندک زمانی جمعی از دهاتیها گرویدند تا شبیکه فوجی از اهالی قلعه الموت اورا بقلعه دعوت کرده واردش کردند و این در شهر رجب ۴۹۳ بود و از غرائب اینکه قلعه الموت را الله الموت گفتندی یعنی آشیانه عقاب و پس از ورود حسن این را با نام او تطبیق کرده حتی حروف الله الموت بحساب جمل مطابق آمد با سال ورود او به قلعه لهذا این تطابق لفظی و معنوی را قسمی از برهان عظمت بلکه کرامت حسن قرار دادند !

حال تا همین اندازه ملاحظه کنیم که چه شیاهتی با حال بهاء و بهائیان دارد؟ پوشیده نیست که همان قسمیکه حسن صباح از منشیان درباری بود که پیوسته برای وزارت کوشش میکرد بهاء و برادر و پدرش نیز منشی بودند و آرزوی وزارت مینمودند چنانکه قبل ذکر شد و همان قسم نه حسن از نومیدی از وزارت راه جمع کردن عوام را بدعوت مذهبی پیدا کرده بود بهاء هم قبل از طلوع باب با هر مرشد و قطبی معاشرت و ملاقات کرده میخواست یک مقامی را احر از نماید ولی بعد از طلوع باب دیروی ویرا برای نیل بمقصود خویش بهترین راه دانسته با نداشتن عقدة مذهبی این مذهب نوظهور را غنیمت شمرده به تبعیت و ترویج آن قیام نمود. و همان قسم که بعضی تصادفات روزانه فکر عوام را متوجه بکرامت حسن داشته بود عیناً پاره ای تصادفات عاریه بهاء را محل نظر محدودی از عوام قرار داد حتی در باب کشتنی و انقلاب دریا آقا محمد رضای قناد بهائی در جزو های تاریخش نوشته که (چون بهاء الله را با همراهانش پاکشتنی نشانده از کلیبولی حرکت دادند بسیار دریا مضطرب بود حضرت بهاء الله فرمودند خوب است کشتنی غرق شود و بگویند بایهارا در دریا غرق کردد بعد تأملی فرموده فرمودند ابدآ غرق نخواهد شد) و گویا بهاء همان کلمه حسن را که گفت مولانا خبر داده که خطری پاکشتنی نمی رسد بخاطر آورده قلب خود را حکم نموده این کلمه را گفت و این مصونیت کشتنی را آن بلهای ایرانی نه همراه بودند و دریا و کشتنی ندیده بودند منبعث از کرامت جمال مبارک شمردند. و حتی بهاء در نظر داشت که عیناً مثل حسن صباح اول بمصر برود و نفوذی پیدا کند ولی روز کار با او موافقت نکرد زیرا از سلیمانیه خیال داشت با ابوالقاسم همدانی به-

مصر رود و اقبال مساعد نشده ابوالقاسم در دست دزدان کشته شد و بهاء تنها هانده مجبوراً به بغداد مراجعت کرد و همچنین وجه مشابهتی که در نوع دعوت حسن صباح با بهاء است در اینکه حسن از خود اظهاری نکرده تمامرا دعوت بمولانا میکرد هکذا بهاء تادوازده سال هر چه دعوت میکرد با مر باب دعوت میکرد و کاهی هم انتظار را متوجه شخص غائب میکردا ز چند نتیجه بگیرد یکی آنکه هر جا بچنگ مسلمین افتاد بگوید مقصود از شخص غائب همان حجۃ بن الحسن است (ع) دیگر آنکه هر جا دچار از لیها شد بگوید مراد از این است و بالآخره گفت :

خدوم بودم آنه « شخص حقیقت » در وجـ ودم غایب بود و اینک ظاهر شد و دیگر آنکه در تطابق اعداد و حساب جمل طابق النعل بالنعل رویه بهائیان است که بگردد یک کلمه را که تطابق لفظی دارد در عدد و حساب جمل با اسم رؤساء یا اماَن آنها یا سال طلو عشان آن را محال استدلال قرار دهنده و حتی کاهی بسه چهار عدد کم وزیاد هم اهمیت نمی دهدند باری برویم بر سر تاریخ

حسن بعد از ورود بقلعه حیله ای اندیشید و با مکری غریب آن قلعه را مالک شد و آن این بود که صاحب و مالک و حاکم قلعه مهدی علوی نوشت کهقدر پوست کاوی از این قلعه را بمن بفروشید بسه هزار دینار و مهدی از مکر و فکر او غفلت نموده بر قبول خود اعضاء نوشت پس حسن پوست کاویرا تسمه های باریک ساخته بدور تمام قلعه کشید و آنرا بسه هزار دینار خربده مهدی را از قلعه بیرون کرد در این قضیه هم یکوچه تناسبی هست زیرا کثیر باعها و خانه ها و ملکه ای را که بهاء مالک شده بتدبیر خود و پسرش عبد البهاء اگر

عیناً مثل مالکیت حسن در قلعه الموت نیست ولی تقریباً شبیه است یعنی با پول کم و بتدا بیر عدیمه النظیر بوده مثل باغ فردوس و باغ رضوان و هزاره عدیمه که الان دارای بیست خانواده رعیت است و هر ساله دخل هنگفتی می آورد و هکذا بیت عبود در عکا و اماکن و اراضی حیفاحتی خانه بغداد که الیوم بهائیان آنرا بیت الله میدانند و حضرات از میرزا موسی جواهری بهمین تدبیر گرفته اند بالجمله در مالکیت بهاء و حسن صباح هم وجوه مشابه بسیار است که مارا مجال ذکر آن نیست (توضیح از قرار مسموع جدیداً مسلمین بغداد آن خانه را از دست حضرات گرفته حق را بمن له الحق رسانیده اند).

باری بعد از تصرف قلعه کار حسن بالا گرفت و کم کم تمام حدود رود بار را متصرف و در ظاهر تظاهر بتقوی نموده در باطن از هیچ فتنه و فسادی فرو گذار نمیکرد برای پیشرفت مذهب و مقصد خود تا وقتی که تقریباً سلطنت رسید و کارهای مخفیانه او بسیار است که مارا مجال ذکر نیست و طالبین بتاریخ حبیب السیر و روضة الصفا و تواریخ سایرہ رجوع فرمایند تا بیابند که چه مقدار نفوس از دست فدائیان و ترورهای حسن صباح کشته شده اند بحمله چهار قسم تر را داشت و گویا تأسیس تر از او شده قسمیرا امر میداد بزند و بکشد و فرار کند قسمی بزند و بکشد و بجنگد و فرار کند قسمی بزند و بکشد و بجنگد تا کشته شود و قسمی بزند و بکشد و بایستد و بدون جنک کشته شود و چنانکه از تاریخ معلوم است بالاخره حسن بقتل خواجه نظام الملک موفق شده یکی از ترورهای خود ابو طاهر اوانی را بر قتل وی کماشت و نائل آمد و این قضیه را با اقدامات بهاء هم وجه تشابه است و هم تباین زیرا بهاء در ابتدا اراده

داشت در قضیه ترر بر قدم حسن صباح برود ولی بواسطه اینکه کارهابر وفق مرام نشد بزودی صورت کار را تغییرداد بتعالیم اخلاقی شروع کرد چنانکه تیر زدن بناصر الدین شاه مسلم است که از دستور بهاء بوده و محمد صادق تبریزی و حضرات دیگر باشارة ولی کار کردند ولی شیخ عظیم هم دخالت داشته و بعد از قتل آنها بهاء میدان را برای حاشا باز دیده کاملاً تجاشی نمود اما بعد از این مقدمات باز می بینیم هر جا قافیه تنک شده پای ترر بمیدان آمده منتهی در حق تسانیکه بتواند غالب شود و چشم دیگران را هم بترساند یکی از آن موقع در ب福德اد است در قضیه میرزا علی پسر حاجی محمد تقی تبریزی و شرح این قضیه بطور یکقدماء از بهائیان و من جمله آقا محمد حسن خادم و حاجی علی یزدی و عبد-

الصمد روایت کرده اند و در خود حیفا از آنها این روایت را گرفته و در همه جا از پیر مردان بهائی پرسیدم و تصدیق کرددند اینست که میرزا علی در ابتدا از بابی های پر و با قرض بود ولی در ب福德اد متزلزل شد بطور یکه کینه بهاء را در دل گرفته ملاحظه نمود که هر چه تبریزیان بد بخت جان فشانی کرده اند در راه هوی و وهم بوده لهذا یا قصد قتل بهاء کرد و یا کلامه نا مناسبی بر علیه او گفته چون هردو را روایت میکنند اهذا دو نفر یکی آفاعلی پدر عبدالصمد و دیگری حاجی عباس نام او را ترکرده در بازار مجر و حش کرددند،

و پس از یک شبانه روز از اینجهان در تندشت در این یک شبانه روز بهاء کس نزداو فرستاده باو پیغام داد که اگر خارین و قاتلین را نشان ندهی از تقصیر تو میگذرم دیگر معلوم نیست که او دسترس نیافقه که همه قاتلین را نشان دهد یا امیدی بر حیات خود داشته و ترسیده است که دوباره

مبتلای گردد بهر حال پس از مرک او عمر پاشای والی خیلی تشدید کرده و اراده داشت توپ بخانه بهاء بینند ولی پس از زحمات زیاد کار به تبعید ان دو نفر قاتل معلوم منتهی شد

قصه دیگر قصه غرق شدن محمد ابراهیم نام در شط که بهائیان باز لیها واژلیها بهائیان نسبت میدهند والله اعلم و دیگر قتل در بان بابی است که عیناً این دو طبقه بهم نسبت داده اند در هر حال بساط تردی در بغداد منبسط بوده .

وقصه دیگر قضیه کشته شدن از لیها مقیم عکا است بدست تر رهای بهائی و آنها پنج نفرند که دو دفعه تر شدند دونفر شان را در ابتداء استاد محمد علی سلمانی و یکی دو نفر دیگر مخفیانه کشته در شکاف دیوار خان عکا مخفی کر دند و سبب قتل شان این بوده که بکلیم برادر بهاء جسارت کرده و گفته اند پولها را بمکر و حیله و شارلاتانی از ایران میطلبید و بما بهره نمیدهید بالجمله بعداز مدتی عفو نت انها سبب کشف شد ولی یک دکتری را که معلوم نیست بیول یا گول فریب داده نزد حکومت فرستادند و او شهادت داد که انها با مرض و باء مرده اند و چون این قضیه کشف نشد دفعه دیگر همان تر را حمله برده سه نفر دیگر را که سید محمد اصفهانی و رضاقلی تفرشی و محمود خان آج کلاه بودند و اسرار بهائیان را آشکار نزد بودند و تزدیک بود کاملاً بر اهل عکا دعرفی شوند در وسط روز در خانه شان کشند و در این قضیه خود عبدالبهاء عباس هم همراه بوده و مباشرت قتل نموده ولی حکومت نتوانست ازانها اقرار بگیرد لهذا آنها را نهی کرد مگر بهاء و عبدالبهاء هر دو را حبس کرد و حتی یک هفته حبس عباس افتدی طول کشید . اینها از قضایای مسلم است که احدی بی خبر و منکر نیست حتی

دروقتیکه من کتاب تاریخ برای این طایفه می نوشتم بعضی از این حوادث را با لحنی بسیار خفیف آنے با عالم بهائیت زیاد بر نخورد نوشتمن ولی بعضی از متعصیین خوششان نیامد و گفتند تاریخ بهائی لکددار میشود و عبدالبها هم اجازه بر درجش نداده لهذا در موقع طبع اها را ساقط کردم و اینست یکی از موافقی که من خود به غلط بودن کتاب تاریخم اعتراض میکنم . خلاصه شبههای نیست که بهاء کاملاً از روی نقشه حسن صباح کار کرده و باید اورا رجعت حسنی خواند ولی مقتضات وقت اورا مهلت نداده آغاز رتبه اولی که تصرف در افکار ساده عوام است تجاوز کند و بمقام سلطنت بر سد اما هیچکاه این فکر از مغز و دماغ فامیل و عائله او بیرون نرفته همواره در فکر انتهاز فرستند دیگر تا مقتضیات ازمنه آئیه چه آئند الا اینکه از این بعد گمان ندارم که بتوانند حیائز مقامی شوند و خودشان هم شاید میدانند و از اینست که بتمام حیل بجمع مال و تأمین آئیه خود میکوشند زیرا هنوز یک خط مستقیمی درمشی برآه سیاست پیدا نکرده اند مگر ... خائنانه - گویند سلطان سنجر با حسن صباح بمحاربه برخاست و حسن میدانست که تاب مقاومت اورا نخواهد داشت لهذا مکری اندیشیده یکی از محارم او را بفریفت و او کاردی بزیر سر سلطان نصب کرده صبح کاهان شاه آنرا دید و به راسید و خواست قضیه را مخفی نماید تا خودش کشف شود پس از چند روز حسن پیغام داد که اگر ما قصد ضرر تو را داشتیم ان کارد را بجای زمین سخت بر سینه نرم تو قرار میدادیم این شد که سلطان سنجر صلح کرد بشرط انکه حسن در آن حدود قلعه نسازد و تبلیغات مذهبی نکند نظیر این قضیه و قضیه ای که بعداً در تأثیت انذار امام فخر رازی بیان خواهیم نرد که این بصور تهای دیگر از باییها و بهائیها بروز

درده که وعظ وذا کرین را در هر بلدی تهدید کرده در کوچه های خلوت
انذار بقتل کرده اند واورا از رد و بیان حقائق منع و منصرف ساخته اند
ولی خوشبختانه در این سنین اخیره این قدرت هم از ایشان متدرجاً سلب
شده و از هرجهت راه فنا و اضمحلال میسپردند.

خلاصه چون دوره اقتدار حسن به سی و پنجم سال کشید در ۲۶ ع ۱۸
در گذشت و کیا بزرگشرا و لیعهد کرده و دهدار ابوعلی را وزیر او
ساخت و کیا بزرگ هم ظاهر بتقوی میکرد حتی بظواهر شرع از نماز و
روزه و حضور در جامع اقدام مینمود ولی در سر سر در پرده خفا بترویج
مبادی پدر خود بتوسط مکاتبات و تبلیغات ساعی بود. عیناً مثل عباس
افندی که بعد از بهاء و لیعهد او شده ظاهراً با هفتی و قاضی اسلام آمیزش
نموده کاملاً ظاهر بمتابع شرع اسلام نموده بنماز اهل سنة حاضر و هر
جمعه در جامع برای استماع خطبه و نماز جمعه میرفت و قدغن اکید بود
از او و پدرش که در بلاد اهل سنته ابدآ تبلیغ نشود ولی در بلاد دور دست
مثل ایران و هند دعا و مبلغین فرستاده بترویج شرع و مبادی خود
میکوشیدند.

بعداز کیا بزرگ ریاست رسید به پسرش که او را علی ذکرِ اسلام
گفتندی پس او متوجه بفسق شد و برخلاف پدر و جد خود که بی نهایت
بحفظ ظاهر میکوشیدند و باطن خود را میپوشیدند او بالعکس قیام بهر گونه
عیش و عشرت و فسق و فجور مینمود و در واقع بدزقة انقراف را او طلوع
داد بطوری که در دوره او طایفه اسماعیلیه بمالحده مشهور شدند و احدی
را شبیه نماند که سیئات اعمال در این طبقه بود و اینک آشکار شده
نمیدانم در اینجا توضیح لازم است یا همه کس میفهمد؟ با اینکه

بطوری زمینه روشن است که گویا حاجت باشازه هم نباشد با وجود این کاهی ذهنها حاضر نیست و ممکن است استنتاج نتیجه نکند پس میگوئیم که عیناً دومین خلیفه بهاء شوقي افندی که حتی در خلافتش هم سخن میرود مثل دومین خلیفه حسن صباح بمجرد وفات عبدالبهاء قیام بر فرق و فوجور نموده بطوری عیشهای او در مسافرتها یش شهر انزوا کن و سایر شهر های سویس و کلیه بطرف اروپا و دست درازی با قاصرات الطرف مسلم شده که مگر آسی منکر سفیدی داشت و سیاهی ذغال شود این قضیه راهم انکار تواند و گرنه قضیه قابل انکار نیست . بلی قابل تأویل است انهم بدو صورت یکی همان که در ابتداء شهرت داده بودند که آقا برای دعا و مناجات بطرفی سفر کرده اند و دوم انکه در آخر بکلمه يفعل ماشاء تشبث کردند که ایشان هر چه کنند مختارند !

ولی غرابت در این است که با وجود تجاہر بفق اتباع علی ذکرها السلام بطوری درحق او غلو کردن که شخص اورا امام خوانند تا اینوقت صباحیان داعی بسوی امام بودند و از این وقت خود امام شدند و ادله ای را بیدا کردن که فسقهای علی ذکر السلام مشروع است زیرا هر کار بدیکه امام متصدی شود بدی از آن برداشته شده آن بدی بخوبی مبدل میگردد بالجمله صباحیان اورا قائم و ظهور او را قیامت شمردند و آیند قیامت وقتی است که مردم بخدا میرسند و تکالیف برداشته میشود و بخدا هم نمیرسند مگر بواسطه مظاهر او اینک مظاهر او علی ذکر السلام است و مردم بخدا رسیدند و تکالیف برداشته شد و او خطبه ای خواند در الموت قزوین و ارتفاع تکلیف را اعلان نمود و روزه رمضان را افطار نمود و امر داد آنروزرا عید بگیرند و ساز بنوازنند و بعشرت پردازنند . دیگر تطابق این

قضایا با آنچه در حق بهائیان از ابتداء تا کنون دیده و شنیده شده با خود
قارئین است بلی چیزی که ذکر شد بعهدۀ من است ابن است که اهل بهاء
میگویند معنی عصمت با یافع مایشاء ملازم است یعنی آنکه هر چه را
ولی امر مرتكب شود صوابست و اینها عبارتی است که عیناً خودم در مصر
از سید یحیی خال مادر شوقی افتادی شنیدم و او بکمال جد سعی میکرد
که بمردم بفهماند که هر چه او میکند ولو بد باشد خوب است و مانع عصمت
او نیست و ازبس این زمزمه درمن تأثیر کرد بالبديهه این رباعی را ساختم
گر یافع مایشاء عصمت باشد * شرطش نه بانتساب و نسبت باشد
تنها نه ولی امر را بلکه مرا * باهر ته از آن بهره و قسمت باشد
و شاعر عرب نیز نیکو گفته است

اذا المرء لم يذنس من اللوم عرضه * فكل رداء يرتديه جميل
و ان هولم يحمل على النفس ضيمها * فليس الى حسن الثناء سبيل
راستي حکایت غریبی است که بهاء چون ملاحظه نموده است که
نمیتواند از عاداتبشریه بگذرد و لابد بجایی بر میخورد که منافی عصمت
است و عصمت شرط عمده انبیاء لهذا عصمت را باین معنی بیان کرده که
انبیاء مظاهر یافع مایشاءند و هر چه کنند مانع عصمت ایشان نیست و استدلال
کرده که هر یک از انبیاء کارهائی کرده اند که بصورت گناه و مخالف شرع
است حال من در این موضوع اظهار عقید ای نمیکنم و میل ندارم در این
وادی وارد شوم که انبیاء چه کرده و چه نکرده اند و آیا هر آد از تعبیر
بهاء چیست الا اینکه میگویم که بهاء با وجود یک همچو عقیده مزخرفی
باز در کتاب اقدس تصریح کرده است که «لیس لمطلع الامر شریک فی
العصمة» یعنی برای مظاهر امر شریکی در عصمت نیست و خلاصه فارسی
آن اینست که فقط خود بهاء است که هر کار نمیتواند بگند و هیچ عملی

مانع عصمت او نیست بعد از او هبیج احدی حق این رتبه و مقام را ندارد و شریک در این مقام نیست اما بهائیان بنصوص کتاب خودشان هم نایستاده بعد از بهاء عیناً این مقام رادر حق عباس افندی هم قائل شدند بطوریکه هر کس خواست آن آیه کتاب اقدس را بخواند گفتند کافر و ناقض شده و چون دیدند بیشرفت کرد حالاً این قضیه را در حق شوقی افندی شروع کرده صریحاً میگویند او سهو و خطأ و تناه نمیکند و هر کار بکند مختار است و او مظہر یافعل مایشاء است و لابد این مقام الی الا بد در عائله او هم خواهد ماند زیرا مقام و رائت او میگویند نسل بعد نسل است پس با این قاعده این بنده نکارنده یقین دارم که انقراسن این طایفه و این امر بعلتی که بکی از آن این مقامات شوقی افندی است شروع شده و اگر علی ذکر است السلام تا صد سال بعد از خودش امرش دوام کرد بنده را کمان است که این علی ذکر است السلام که نامش شوقی افندی است تا پنجاه سال نمیکشد که انقراس امر بهائی را در خود و اولاد خود بسبب همین اعمال و عقائد امروزه خود و اتباع و اقارب متصدی شده و خواهد شد و اگر نشد باید گفت دنیاسیر قهقهه ای دارد و ترقی عقول مطلقاً دروغ بلکه معکوس است زیرا من بر آنچه دینویسم چنان یقین دارم که اگر تمام اهل عالم با این آستان سجده نمیند بنده جز بعلت او هم و نقص افهام بچیز دیگر قائل نخواهم شد

اما قصه امام فخر رازی این است که در عصر علی ذکر است السلام بعضی از اتباع او امام فخر رازی را بخود نسبت داده در میان مردم شایع کردند که فخر رازی بعقیده اسماعیلیه داخل شده (مثل بهائیان که هر وزیر و دیپلمات فخر رازی را که می بینند متنفذ است اورا بخود نسبت می دهند اگر چه بغمز ولمز و اشاره و رمز است) باری چون امام فخر رازی آن

سخن را باز شنید از کثرت تغییر بمنبر برآمده طعن و لعن بر اسماعیلیان آغاز کرد لهذا علی ذکرہ السلام یکی از فدائیان خود را فرستاد تامد هفت ماه در ری با فخر رازی معاشرت کرده پس از هفت ماه مجال یافته در خانه بر او حمله برده بر سینه اش نشست ولی او را نکشت زیرا اجازه نداشت بلکه مأمور تهدید بود بالاخره بعد از گفتگوی بسیار قسم یاد کرد که دیگر بر منبر بد نگوید و آن فدائی گفت که مولانا بشما سلام رسانیده و گفته است ما از سخنان عوام که بی دلیل حرفی بگویند اندیشه نداریم ولی از آسلام امثال شما در پرهیزیم و ناگزیر از آنیم که شما را علاج کنیم با سیم و زر و یا بخنجر و فولاد پس دست بر د در کیسه خود و سیصد و شصت مثقال طلا، از جیب پیرون آورده با همام فخر رازی داد و گفت هر ساله این مبلغ از دیوان اعلی بشما خواهد رسید و تا مدتی بر حسب قرار داد آن مبلغ را توسط رئیس ابوالفضل با همام میرسانیدند و باین سبب امام ثروتمند شد و روزی یکی از تلامذه اش گفت که چرا شما لحن خود را در حق اسماعیلیه تغییر داده اید امام خندیده گفت زیرا برهان قاطع از آنها دیده ام.

خلاصه بعد از علی ذکرہ السلام پسرش جلال الدین حسن ولی عهد شد ولی مذهب پدر را ترک کرده مسلمان شد و کتب پدر و اجداد خود را بسوخت و یازده سال پیدا کی و آزاد کی سلطنت کرد «تابه بینیم رجعت این قضیه کی میشود» اما پسرش علاء الدین تجدید مطلع نمود و بعد از آنکه بمقر سلطنت نشست شیوه اجداد خود را در الحاد پیشه کرد زیرا آنها که از فسق و فجور لذتی برده بودند بر ترک این مذهب مایل نبودند و در فکر علاء الدین که طفل بود تصرف کردند و شیوه ذیرینه را تازه نمودند — راستی مناسب است در اینجا بگویم یکوقتی خودم از عبدالبهاء

شنیدم گفت اگر ما بخواهیم این آئین را ترک کنیم آیا احباب راضی
میشوند؟ بعد از کتاب تأملی کرده گفت بابا دست از ما بردارید حرفی زدیم
والله شو خی کردیم آخر و لمان کنید باز تأملی کرده گفت والله بیچو جه رهانمی
تستند اگر ما هم رها کنیم زیرا هر کدامشان مقصدی دارند (بعد از
ده سال حال مصدق کلامه اورا می بینم که حتی شوقی افتدی میل ندارد
در حیفا بماند و ریاست مذهبی داشته باشد ولی بایهائیکه لذت برده اند
ابداً دست بردار نیستند) علاء الدین پس از چندی محبط شد زیرا فصد
بیجایی بدون اجازه طبیب کرده خون بسیار کرفت و هر من دماغی پیدا
کرد و از طرفی جنون خمری حاصل کرده آخر هم در حالت مستی بود
که بتحریک پسرش رکن الدین از دست حسن مازندرانی کشته شد و
شمس الدین ایوب طاووس در مرثیه اش بطور مطابقه گفته است
چون بوقت قبض روحش یافت عزرا ایمل دست

برد سوی قمطیران تا خمارش بشکند

کاسه داران جهنم آمدنیش بیش باز
تا نساط دوستکامی در کنارش بشکند
بعداز جلوس رکن الدین ستاره نکبتستان طلوع کرده بترتیب مفصلی
که در تواریخ درج است دوره سیاسی این سلسله از دست هلاکو خان
بانتها رسید و رکن الدین آخرین سلطان اسماعیلیه است که بعد از تسلیم
در دست هلاکو خان تمام قلاعش بقدرت آن سلطان مقتدر مسخر و
مدهر گشت.

از این جمله که ذکر شد معلوم تواند است که اگر فقط داعیه
مهدویت دلیل حجه باشد داعیه ابوالقاسم مهدی محمدبن عبدالله که قبل از
ذکر شد مقدم است بن داعیه باب و بهاء و اگر تطابق با اخبار و آیات

حجت باشد گفتیم که آنها هم عیناً مثل بابیها و بهائی‌ها اخبار و آیات متشابهه‌ئیرا گرفته باظهور مهدی مذکور تطبیق داده اند و شاید در بعضی مواقع استدلال آنها نمتر مستهجن باشد زیرا استدلال بهائیان بطوری که خودم مدتها حلاج آن بوده ام بقدری مستهجن و مهوع است که از وصف خارج است مثلاً نصف از لوح فاطمه را ساقط کردن و بنصف دیگر ش استدلال نمودن امری غریب است یا عدد فلان اسم و فلان سنّه را با فلان کلمه مطابق کردن یک امر عادی است که در هر موضوع ممکن است و این صنعت شعر است و رویه معتمد گویان نه چیز دیگر و بالاخره این طریقه از اسماعیلیه گرفته شده است و چون آنها مقدمه‌ند پس آنها حقند و در هر حال وجود آن طایفه مبطل داعیه باب و بهاء است

آیتی - خوب است از ادعاهای دشمن دلیلشان را بشناسیم

واره - دو مین دلیلشان نفوذ است - لهذا میگوئیم با اینکه نفوذی که بان استدلال میکنند ابداً وجود ندارد و بقوه اشاعه کذب و دروغ و قیل و قال و هو و جنجال میخواهند خود را ذی نفوذ قلمداد کنند معهذا اگر نفوذ حجه باشد نفوذ اسماعیلیه و خصوصاً این طبقه مذکوره یعنی حسن صباح و احفاد او هزاران درجه از بهائیان بیشتر بوده حتی بر مذهب بهائی بالنسبه بمذهب اسماعیلیه اطلاع نفوذ نمی‌شود زیرا نفوذ چیزی را گویند که بر ملا گفته شود و اقوال معارضین هم شناخته بشود و با وجود آن کلام مدعی علیه پیدا کند و نفوذ و سلطه اش طوری بشود که زمام حکم را در دست یابد نه اینکه هر جا مردی مبرز بمیدانشان آمد ایشان میدان را خالی کرده در خلوت خانه‌ها رجز خوانی کنند و بخدعه کاری پرداخته در افکار مردمان ساده تصرف نمایند امری که در هر صورت بعد از هشتاد

سال در هیچ جای دنیا حتی در از ادترین ممالک عالم تواند علناً خود را معرفی کند نفوذ نداردم خودم در اروپا بودم و در مصر و سوریه بودم خدارا بشهادت میطلبم که آنچه از نفوذ خود خبر میدهنند دروغ صرف است و در هیچ یک از این نقاط حتی آمریکا کمترین نفوذی نیافرته و عده ندارند و همه اینها را انشاء الله در مقام خود خواهیم فهمید * اما نفوذ حسن صباح این بود که از ایران تا جزایر عرب و مصر تمام را در حیطه اقتدار داشت و سلطنت میکرد و با وجود چنین نفوذی استدلال بنفوذ او نشده که این نفوذ دلیل بر حقیقت است خوب است بهائیان مقصود از نفوذ را بیان کنند که آن نفوذی که دلیل بر حقیقت آنها است کدام است؟ اگر نفوذ بکشته شدن و دشنام شنیدن است اولاً این لغتی است که مگر بهائی ها معنی نفوذ را از آن بفهمند و الا این لغت این معنی را ندارد ثانياً سیر کهای هندوستان هم سالها است همین طور کمک میخورند و کشته میشوندو دست از عقیده سخیفه خود بر نمیدارند اشکال در اینست آنکه ما از همه جا بی خبریم و خودرا مطلع و مهیمن بر کل میدانیم (!) خلاصه این موضوع از بس مهم است نمیتوان در آن بحث کرد پس بحال خود بماند و اگر گویند بقاء حجۃ است یعنی همین قدر که سالی چند دوام کرده و بکلی معدوم نشده دلیل بر حقیقت آن باشد باز طایفه اسماعیلیه نهصد سال است بدون رسمیت وجود و بقاء دارند و بوظائف خود قائمند و طایفه دیگر طایفه درزی هذهبیند در لینای که آنها هم مذهب مخصوصی دارند و اسراری دارند که قریب نهصد سال است آن اسرار بین خودشان حفظ و از همه مهمتر داعیه و نفوذ و بقاء میرزا غلام احمد قادریانی است که فزون از چهل سال است داعیه رجعت مسیح

دارد و بقاء و نفوذش از بهائیان در گذشته و پشت ایشان را بطوری شکسته که امروز اورا بزرگترین رقیب خود میدانند و اگر بهائیان لیاقت فطری داشتند بعد از این داعیه قادیانی با مکان وقوع تصنیع و کذب در امر مذهب قائل شده از این موضوع صرف نظر نمیکردند. اگر دقت کنیم می‌بینیم از صدر اسلام تا کنون زیاده از بیست نفر داعیه مهدویت کرده اند بعضی نفوذشان بیشتر از بهائیان بوده و بعضی کمتر بعضی احکام جدید داشته اند و بعضی نداشته اند بعضی ادلہ ای را توانسته اند از عقل و نقل ترتیب دهند و بعضی نتوانسته اند پس آن مزیتی که در داعیه باب و بهاء هست کدام است؟

یکی از عنوانات بهاء رجعت مسیح است که در زیر هزار پرده زمزمه آنرا داشته عاقبت هم جرئت نکرده اند در اروپ و آمریک علناً آن را ابراز نمایند حتی شوقی افندی بمن سفارش گرد که در لندن با هر کس صحبت گردید نگوئید بهاءالله پیغمبر است و عنوان مذهبی دارد بلکه بگوئید حکیمی است که از مشرق ظاهر شده و تعالیم و مبادی صلح و سلام آورده «در حالتیکه اینهم نیست» اما غلام احمد قادیانی هندی بر ملا کوس رجعت مسیح را بر فلک دوار کوبیده و دقیقاً در پرده دعوت نکرده ادلہ بهائیان بهتر و تمیکش بعقل است و کتاب و اخبار و تطابق عددی و سنوی و امثالها و امروز پسرش بخلیفة المسیح مشهور و نفوذش در هند کامل و مبلغین او باروپا و آمریکا رفته اند و حتی مسجد در لندن بر بنا کرده اند و عده شان با آنکه چهل سال از بهاء متاخر است الیوم مقابل عدد بهائیان و شاید قدری بیشتر است آیا این همه دواعی که از قبل و بعد بروز کرده بکارت و متات و حتی برای

برای داعیه باب و بهاء باقی می‌گذارد؟ تا بگوئیم چون کسی مثل این داعیه و کلام و نفوذ و بقاء را نداشته این دلیل است بر صحبت داعیه اینها لا والله بلکه اینهارا هم مثل یکی از دنیا پرستان دیگر معرفی کرده منتها ترقیت اینست که میتوان آن را سامری قرن بیستم معرفی کرد بلی بعد از آنکه بهائیان از جواب این مسائل درمانندگی گویند هیچیک از سابقین شریعت نداشته اند و این را به قسم در مقامات مختلفه اداء می‌کنند کاهی گویند آیات و کاهی گویند احکام کاهی گویند مبادی و تعالیم مفیده هرسه بربیک معنی است لهذا لازم است در این موضوع میدان بحث را وسیعتر نمائیم

اولاً اینکه یک فرض را بهائیان قضیه ثابته گرفته اند و گمان کرده اند که مدعاون دیگر صاحب مبادی یا آیات یا احکام نبوده اند این وهم صرف است بلکه هر سلسه ای لابد از اینست که یک تعالیم و مبادی داشته باشد و هیچ نشده است که کسی داعیه‌ئی کوچک یا بزرگ کرده باشد و یک آداب و رسومی که مفهوم و معنی شریعت است قرار نداده باشد خواه آن آداب در احکامی از قبیل صوم و صلوة باشد و خواه از قبیل مصافحه و معانقه باشد همین قدر که کتابی نوشته و آدابی ترتیب داد او را صاحب شرع و مبدع و مخترع گویند و همه کسانی را که شمردیم مثل رؤسای اسماعیلیه و حسن صباح و درزی ها و قادیانی ها و صدھا از این قبیل جمیعاً صاحب مبادی و تعالیم بدیعه‌ای بوده انر ثانیاً بهائیان خودشان می‌گویند و خود بهاء هم اشاره کرده که ما نمیخواهیم شریعت بیاوریم و احکام صادر کنیم و سالها «قلم اعلیٰ» در این مقام تأمل نمود تا آنکه از اطراف عریضه ها رسید و از ها احکام طلبیدند و حتی صاحب عریضه را

هم بهائیان نشان می‌هند که حاجی ملا علی اکبر ایادی شهمیرزادی و آقا جمال بروجردی بوده پس معلوم شد آن شریعت بهاء باراده الهی نبوده بلکه باراده آقا جمال و ایادی بوده و این قول بخوبی ثابت می‌کند که شریعت و احکام و مبادی برای هرمدعی ممکن است ولازم نیست که قطعاً از مصدر وحی صادر شود ثالثاً بینیم حقيقة احکام اقدس و بیان یعنی شریعت باب و بهاء از هر جهه کامل و مقدس از شوائب ریب و ریاست یا نه؟ همه میدانیم که احکام بیان بقدری مشوب و مغلوط و حدود بیجا در از ذکر شده که حتی بهائیان برای بیان طعنه میزند کچرا منتظر اجرای آن هستند و میگویند آن بهاء الله نیامده بود اصلاً شریعت بیان لایق بقاء نبود الا اینکه هر وقت دچار مباحث مسلمین شده‌اند دست و پائی زده و راه گریزی جسته‌اند زیرا اگر کتاب بیان را منکر شوند اساس حقیقت بهاء که پایه آن بردوی بیان کذاشته شده متزلزل میگردد و اگر معترض شوند با تناقضات و سفسطه‌های بیان و تباین با ظهور بهاء چه کنند این است که بسیاری از مسائل بیان است که از جواب ان عاجز مانده یادانسته با ندانسته حاشا کرده‌اند و گفته‌اند اینمسئله در بیان موجود نیست (!) مثلاً در اینکه باب اجازه داده که زنی که از شوهر خود اولاد ندارد از جای دیگری تحصیل اولاد کند ابدأ محل شبهه نیست ولی صریحاً امر می‌کند که شوهر باید اجازه دهد اورا که نزد کس دیگر رود و تحصیل اولاد کند تاشیجه و وجودش بی‌ثمر نباشد اما بهائیها اکثری بتو اطلاع و چون طلاع یابند مضطرب شوند و بست و پا افتند و آخر هم جوابی ندارند جز نکه حاشا کنند که این حکم در بیان نیست پس اگر طرف مقابل مصر محمد باشد و خودش کتاب بیان تحصیل کرده باشد نشان دهد و مشت بارگ آقای مبلغ (۱۹۰۰) ۲۵ و هزار عندر بترشد و آخر هم عذرها

بجایی منتهی ندر دد و ا در طرف مقابل بی دست و پا است بهمین افکار
« که خیر این در کتاب بیان نیست و حالا هم بیان در اینجا حاضر نداریم »
کار خاتمه می باید و این قضیه است که عیناً بر سر خودم آمده سه سال قبل
در منزل میرزا اسحق متعدد با شیخ فاضلی طرف بودیم و عاقبت بر سر
همین مسئله هارا بور کرد و با وجود این آن متعدد الان از کناره جوئی
من عصبانی است !

اما کتاب اقدس با آنکه بسیار سعی شده به شکسته بسته های بیان
در آن اصلاح شود و نشده بلکه حدودی ریکث تر از بیان در اقدس وارد
شده از آن جمله اینکه در حکم غلمان (امرد) بهمین ذکر قناعت شده که
ما حیاء می کنیم آنرا ذکر کنیم (!) شهد الله حق با مسلمین است که
میگویند لاحیاء فی الدین اگر او میدانست بایست او اقلاً بگوید از بدی
آن حیاء می کنیم که ذکر کنیم پس عمداً در بوته اجمال نهاده شده والا
کسیکه حیاء نکرد اسم خون حیض را ببرد و صریحاً میگوید زن در وقتی
نه خون می بینند نماز نکند چگونه حیاء کرد که اقلاً کلمه بدی را در حکم
غلمان (امداد) اضافه کنند و همچنین در حرمت مقاومت اقارب جز
از واج آباء کسی را ذکر نکرده باز حق با مسلمین است که این حکم
نتیجه اثر حیلت دختر و خواهر و خواهرزاده و برادرزاده است حتی انکه
این قضیه ازقرار مسموع بموقع اجری هم کذاشته شده میرزا مهدی خان
عکراف حکایت کرد که همان ملا رضا محمد آبادی که بهائیان خیلی او را
مبلغ مشتعلی میدانند و چند دفعه بحسب ناصر الدین شاه رفته دختر خود
را متصرف شده و چون بهائیان نا بالغ یا کال و نارس ازاو سؤال کرده اند
که چرا چنین کردی ؟ جواب داده است که انسان درختی را که نشانید

خودش اولی است بخوردن میوه آن ! حال اگر دفعاً للفساد عبد البهاء
عذرهائی برای آن آیه تراشیده و حکم آنرا محول بیت العدل (موهوم)
کرده باشد چیز دیگر است ولی حق باید نفت ما در مدت بیست سال
توانستیم این قضایا را حل کنیم و حل شدنی هم نیست بافرض انکه هی
حاشا کنیم که اینطور نیست و هی دست ویا کنیم که یک محملی برای آن
پیدا کنیم آخر معیوب معیوب است بهر لباسی که در آید. دیگر مسئله
زن است که بدون تعیین مخصوصه و غیر مخصوصه مطلق زنا را جزای نقدی برای
آن قرار داده اند این در شریعت یک عیب بزرگ است بطوریکه اگر لا -
یذکر میماند بهتر از این بود که جزای نقدی نه مثقال طلا و هر دفعه
بالمضاعف معن شود

خلاصه از این قبیل حدود مهمله بسیار است که کنونم مجال
گفتن نیست اینها همه بما ثابت میکند که آورنده این احکام فقط این
را صحیح و راست گفته است که این احکام به میل و اراده خلق صادر
شده «نه خالق» پس چه گناهی بر ماست اگر پیروی این احکام را اجب
نداشیم ؟ در هر حال این دین و این احکام لازم الاطاوه نیست بلکه واجب
الاجتناب است زیرا از بشری برای خاطر بشر های دیگر صادر شده است
باضافه منافع غیر مشروعی که در آن منظور بوده
آیتی - راجع بكلمات بهاء چه باید تصور کرد که بهائیان آنرا وحی
پنداشته باش استدلال مینمایند و کلام اورا بانفوذش دلیل بر حقیقت او
شهرده آنرا معجزه میخوانند ؟

آواره - کلام در کلام است - و این سخن سخنی ناتمام
پس باید دانست که کلیه کلام بهاء بر چند قسم است قسمی در

استدلال مثل ایقان و امثاله و قسمی در احکام و تعالیم و آن هم بر دو قسم است شرعی و اجتماعی و قسم دیگر در مواضیع مختلفه از عرفان و شعر و وجودیه و شکایت از بابی های ازلی و امثالها. در میان این همه اقسام آنچه آب بردار تراز همه نوشته شده (نه آب دار تر) آن کلامی است که در استدلال آورده مثل ایقان زیرا راهیرا برای تأویل آیات و اخبار جسته و منشیانه آنرا نوشته است اما بدانیم که آیا این تأویلات واستدلالات از اختراعات خود بهاء است یا اقتباس است؟ مدت بیست سال خودبندۀ راهم آمان بود که این نوع بیان را بهاء ابتکار کرده تا آنکه در موزه بربطانیا در لندن کتب نفیسه ایرا که ایران و عثمانی گم کرده و لندن آنرا جسته مطالعه کردم دیدم تمام مسائل ایقان بهمان طرزی که بهاء تأویل ترده در آن کتب موجود است.

واکثر این تأویلات در کتب مشایخ نقش بندی بوده و مخصوصاً بهاء در مدت دو سال در سلیمانیه بمطالعه کتب نقش بندیه مشغول بوده و بالاخره از کتب بسیار نه که در آن اقطار مطالعه شد. یعنی در کتب خانه‌ای لندن و پاریس و مصر اینقدر ثابت گشت که بهاء رشحی از عرفان آنها را گرفته و تأویلات آن عرفان را در معنی شمس و قمر و نجوم و ارض و سماء و امثالها نخبه کرده بلباس جدید و انشاء بدیع در آورده و اساس امر خویش را بر آن قرار داده و بالاخره امر تازه ای و قدرت بی اندازه ایرا در منشیات او نمیتوان قائل شد * بالجمله پس از این مطالعات دانستیم که چه قدر انسان باید مجاهدت کند و سیر و سیاحت نماید تا بر اسرار امور و کلمات این و آن آکاهشود و شانه را کاملاً زیر یک باری ببرد یا از زیر باری خلاص کند و الا همیشه باید دلال دزو

حمله بی اجر و مزد باشد. و اما قسم دوم از کلام ایشان که راجع به مبادی شرعیه و اجتماعیه است در قسمت شرعیه آن، دانستیم و مشروحته هم خواهیم دانست که نه باراده الهی بوده و نه مصون از خطأ و لغش است و در قسمت اجتماعی هم از قبیل وحدت ادیان و لسان عمومی و صلح اکبر و محکمه کبری و حریت نسوان و امثالها بقدرتی بی اهمیت است که از تمام اقسام کلامها بی اهمیت تراست بعللی که ذیلا ذکر میشود اولاً این مبادی و تعالیم سالها قبل از قیام بهاء در اروپ و آمریک ابتکار شده و مطرح مذا کره بوده چنانکه در موضوع لغت و لسان بین - المللی تقریباً بیست سی سال قبل از بهاء این مرام در اروپا اختراع شده و زبان (ولایشتونک) پلونی ابتکار کشته اما طرفداری پیدا نکرده در بوتہ اجمال ماند تا آنکه پس از چندی دکتر زمینهوف پلونی این مرام را تعقیب کرده و لغت اسپرانتو را اختراع نموده و تقریباً چهل سال است که این لغت اختراع و دایر شده و هم چنین دکتور زمینهوف کتابی در وحدت مذاهب و ادیان نوشته مبتنی بر اینکه اگر همه اهل عالم بیک مذهب و دین در آیند جهان آسایش خواهد یافت اما امروز بر حسب آنچه که در انگلستان در طی ملاقات و مبادله فکر با بعضی از دعاوه مذهب پر وستان دانستم این مرام اینطور در قلوب بعضی از پرستانه ها و طرفداران بریتانیا ریشه برده که طبعاً زبان انگلیس زبان بین المللی خواهد شد و بعد از آنکه این زبان و لغت دایر شد دعوت پرستانه ها توسعه یافته اهل عالم به مذهب پرستان داخل خواهند شد و همه اهل دنیا بمذهب و دیانت واحده روی خواهند آورد حال کار نداریم که آیا اینهم و هم است یا نیست بلکه مقصود از این مقدمه این است که بهاء زبان عمومی تأسیس کرده

و نه بطور آشکار دعوت باینکار نموده و نه راهی برای وحدت لسان و
وحدت ادبیان نشان داده تنها کاری که کرده بعد از ورود در فلسطین و
مطالعه کتب و جرائد مصر و بیروت که مترجم از مطبوعات اروپا بوداین
دو سه کلمه را داخل در مبادی خود کرد مفهوم اینکه خوب است ملوک
و سلاطین یک زبان جدیدی و یا یکی از لغات موجوده را در مدارس عالم
تدریس نمایند تا عالم قطعه واحده شود و اینکه میگوید « یا زبان جدیدیا
یکی از السنّه موجوده » برای همین است که هم خوانده بود مر ام پلوزنیها
را آنه میخواهند زبان اسپرانتور اتر و بیچ نمایند وهم دانسته بود که انگلیسها
در فکر توسعه زبان خودند و میل دارند آنرا بر اهل عالم تحمیل نمایند
و هم چنین بر طبق مرام ذکتور زمینه ووف کلمه ای چند در لزوم وحدت
ادیان بیان نمود قبل از آنکه بهاء با دنیای جوان یعنی اروپا و امریکا آشنا
شود و حرفهای تازه بشنوید در حدود ایران و عراق عرب تمام سخنان او
بر طبق کلمات صوفیه و عرف احصار در تأویلات آیات و اخبار ویمودن
هفت وادی عرفانی و امثالها بود و بعد از ورود در آن حدود با آن دستی
که پیدا کرده بود یعنی دست حل و عقد پیشرش عباس افندی و حشر و
آمیزشی که دائماً با ارباب علم و اطلاع داشت یک مطالب تازه ای راشنید
و ناقصاً آن هارا داخل مرام خود کرد و چون بگوش بعضی از ایرانیان
بی خبر رسید گمان کردند که این سخنان یک سخنان بعد تازه است که
 فقط بقوه وحی و الهام برآو نازل شده و ضمناً تصور کردند که این حرفها
بطوری لايق اجری است که امروز و فردا با همان قوّه شدید القوی که
همراه بهاء است در جمیع اقطار مجری خواهد شد ولی نه چنان بوده و نه
چنین است و هم چنین حکمه کبری برای فصل دعوی ملل و دول پیشنهاد
(زار) است که یکی از دانشوران قرن هیجدهم میلاد بوده و بهاء ازاو

اقتباس نموده . و نیز صلح عمومی هزاران سال است که در دنیا مطرح
مذا کرده است و اول متفوه باین کلمه افلاطون است و هکذا حریت‌سوان
و غیره و غیره همه از حکما و فلسفه‌ایست که قبل از بهاء پیشنهاد نرده‌اند
ثانياً بهاء‌الله یک دستورات کافیه ای برای همین مبادی نداده بلی
اگر او یک دستورات مهمه ای داده بود که حصول آنها را متنضم بود
می‌کفتیم دیگران گفتند و قابل اجری نبود ولی او طوری دستور داد که
مشکلات را حل و راه اجری را باز نمود ولی متاسفانه هر یک از دانشمندان
در این مبادی کاملتر از بهاء پیشنهاد نموده آند . و با این که این مبادی که
در امر بهائی ذکر شده همه‌هم از بهاء نیست بلکه اکثر ان هارا عبدالبهاء
در این سنین اخیره که اطلاعاتش کامل شده بود شرح داد و باسم مبادی
بهاء‌الله منتشر ساخت و با وجود این متنضم دستورات کافیه نیست و هیچ
یک از آنها جزو مبتکرت بهاء و عبدالبهاء نیست مثل اینکه چهارده ماده
ویلسون امریکائی را حضرات بهائی افتخار می‌کشند که دوازده ماده
آن در تعالیم بهاء است انصاف باید داد آیا ویلسون این مواد چهارده کانه
را از مبادی بهائیه گرفته و دو تا بر آن اضافه کرده‌یا او و بهاء‌الله هر دو
از کتب و جرائد اروپ و آمریک گرفته اند و خلاصه افکار آن‌ها را نخبه
کرده بصورت این‌مواد در عالم پیشنهاد کرده اند؛ اگر کسی مطلع و متصف
باشد تصدیق خواهد کرد که هر دو مقتبس است از افکار فلسفه غرب‌نهاست
اینکه ویلسون بیشتر محیط بر آن افکار بوده و دو ماده بیشتر بیان کرده
و بهائیان کمتر مطلع بوده‌اند دو ماده کمتر ذکر کرده اند بالجمله هر چه
فکر می‌کنم که این مبادی از چه بابت حجه است و از تجا عظمت بهاء‌الله
را میرساند نهی فهم بلکه در اینجا باید نفت یک منقصتی در حکمت
بهاء دیده می‌شود زیرا کسیکه بقول خودش که در حاشیه کتاب ایقان ذکر

کرده برای تربیت حزب شیعه آمده و برای نجات ایرانیان قیام نموده و ایرانیان را بی علمتر از تمام جهانیان شمرده تفوہ باین کلمات و تمسک باین مبادی برایش چه نمر دارد؟ زیرا شخص حکیم برای هر قومی باید مطابق ذوقشان و موافق لیاقت و استعدادشان تعلیم دهد و بر حسب اشاره خودش شیر را باندازه باید داد طفل رضیم را ۱۱ کگر اغذیه مقویه بخورانی هلاک تردد اهل ایرانی که برای کشف معادن و بدست اوردن سرمایه نرودت خود و توسعه به معارف خود راهی نجسته اند آنها را بلغت عمومی و صلح اکبر و محققہ ببری چه کار است سالها باید راه پیمایند تابان وادی برسنند.

امروز باید با ایرانی کلماتی القاء شود که خون افسرده آنها بجوش آید و همه چیز خود را بتوانند حفظ کنند امروز باید حفظ وطن و منابع ثروت را با ایرانی بفهمانند نه اینکه صلح عمومی و زبان بین المللی زیرا این اذکار برای او مضر است بجهاتیکه (کنونم مجال گفتن نیست) و الا مور مرهونه باوقتها پس معلوم است که گوینده آن کلمات یا حکیم نبوده و یا بر خلاف آنچه را اظهار کرده مقصداً اغفال و ابتدا ایرانی بوده تا او را غافل کند و مورث استفاده دیگران تردد باری «من چه گویم یک رکم هشیار نیست» یاد دارم که یکی از مشایخ کردستان در مصر شیرا در مجلسی لاثه تبلیغش گرم شد و از مبادی بهائیه تمجید همی کرد رشته کلام را باینجا رسانید که الحمد لله بهاء الله دنیا را جنت عدن کرده بسبب این تعالیم مبارکه! آنوقت را چیزی نگفتیم ولی هنکام خروج از آن جمع جسارتاً عرض کردم شیخنا کویا بد مستی تبلیغ موضوع الفاظ را هم از دست شما میگیرد زیرا (کرده) لفظ ماضی است و هنوز بهاء الله خانه خود را هم جنت عدن نکرده زیرا در آن خانه بیش از همه جا

جنه است پس بگوئید انشاء الله خواهد کرد شیخ فرمود مضارع متحققه
 الواقع بمنزله ماضی است مرا خنده گرفت که این شیخ این امور را
 متحقق الواقع میداند و من ممتنع الواقع و هر دوهم بظاهر بهائی هستیم
 عبد الحسین فرزند محمد تقی اصفهانی نیل فروش که یک جوان تحصیل
 کرده ای است از بهائی زاد کان مقیم مصر و تازه از سویس آمده بود
 یک شب محروم بمن کفت «راستی باید هابهائیان را ببرند دردارالمجانین
 معالجه کنند برای اینکه هر وقت ده نفر ما در یک خلوتخانه ای جمع
 شدیم چه عربده ها میکشیم، چه حرفها میزنیم، خود را مصلح دنیا تصور
 میکنیم خود را مجری صلح عمومی می شماریم، خود را مهذب اخلاق
 میدانیم، لغت عمومی را دایسر میکنیم، حکمه کبری تشکیل میدهیم،
 خود را زنده و همه عالم را مرده تصور میکنیم، و فکر نمیکنیم این ده نفر
 پیشه دوز و صبا غ و دبا غ نه الفاظی را شنیده ایم و تنها بهمان دو سه کلمه
 مسموعه سر مست شده ایم با کدام علم با کدام ثروت با کدام قدرت با کدام
 نقطه و بیان با کدام شجاعت ادبی میتوانیم در مقابل اینهمه علماء و دانشمندان
 که در شرق و غرب عالم موجودند عرض اندام نمائیم چون در این خلوت
 خانها که ما مینشینیم همه سعی میکنیم که شخص خارجی در میان نباشد
 قابر کلمات ما تنقید کند همینکه نقادیرا در برابر خود ندیدیم گمان
 میکنیم که ما به کل غالیم و همه مقاصد ما صورت گرفته و اینکه ما نمی
 خواهیم نقادان در مجلس ما بینایند دلیل بر این است که بعضی از خودمانها
 هم میدانند که اینها حرف است اینها دکان است اینها دل خود خوش کردن
 است لهذا باید محروم باشد تا این بساط گول خوری و یول خوری بیاید
 بالجمله معلوم شد که در این قسم از کلمات و مبادی اجتماعیه یک مقام

ابداع واختراع و یا تأثیرات علمیه که مورث انتفاع اهل عالم عموماً و اهل ایران خصوصاً باشد دیده نمیشود تا برحقیقت آن تسلیم شویم و آنرا برهان قاطع بر دعوی بهاءالله فراردهیم، بلکه باصطلاح کنونی تئوری است و زاده تصورات بشری و چنانکه گفتیم در تصور هم دیگران بر بهاء سبقت دارند و چون نمیخواهیم چیزی را محال تصور کنیم گوئیم با فرض انکه روزی از قوه ب فعل آید باز برای بهاء و بهائیت مزینی را ثابت نکرده ایشان و دیگران در این زمینه یکسانند

اما قسم سوم از کلمات بهاء که گفتیم راجع بمواضیع مختلفه است از عرفان و شعر و وجودیه و شکایت از بیانیان و امثالها از عربی و فارسی . بر ارباب بصیرت مبرهن است که این قسم کلام او از تمام اقسام آن مهم‌تر است بقسمی که خود بهائیان هم نمیتوانند بقدر خردی نهای استفاده لفظی، از آن نمایند نه معنوی . قسمت عمده آنها الواح بسیاری است که بعربی و فارسی از بیانیان شکایت شده بقدرتی عربیهای آن همچو ع است و بدرجه‌ای الفاظ مکرره و عنوانین بجمله بارده درآنست آه جز تضییع مرتب و کاغذ نتیجه‌ای نداشته و ندارد . قسمتهای شعر و عرفان این باز جزو خزعلاتی شمرده میشود که غالباً سخن آن « مبلغ خرسوار » دره و ضوع آن تصدیق میشود یعنی چنین مینماید که در حالت غیر طبیعی این سخنان از قلم او سر زده ! اگر بخواهیم این نوع از کلمات را بعرض عموم برسانیم باید چند جلد از مجلدات « آیات ! و آثار » را در معرض عمومی در آریم و این ممتنع است پس چاره اینست آه برای نمونه چند سطری بیان نمائیم و اطلاع دهیم طالبان مجاهدت را که بهائیان در هنکام سر مستی با مر تبلیغ میگویند اینقدر الواح و آثار و آیات از قلم اعلی صادر شده که گران تا گران

را پر کرده و بینست مقابله قرآن و تورات و انجیل است اما نمیگویند آنها از چه قبیل است لهذا مژده داده میشود بعموم که آن مجلدات بسیار از این قبیل است مثلاً یک کلماتی است باسم و جدیه از اینقدر (از باغ الهی * با سدره ناری * آن تاره غلام آمد * های های هذا جذب اللهی * هذا خلع بزدانی * هذا قمح ربانی * با کوتیر روحانی * با ابهر حیوانی * ان رب انام آمد * های های عذاب هذا سبحانی * هذا لطف رحمانی * هذا طرز عذبانی * از مصر عمائی * ان یوسف شیرازی با عشوہ و ناز آمد * های های هذا وجه ازلانی * هذا طاع نورانی * هذا بعد قدمانی * الخ بقدر دوشه صفحه از این قبیل و مضحك تر از این موجود است و هنور یکنفر بهائی بفکر نیقتاده که آخر اینها چیست عربی است یافارسی و معنی آن چیست و نمره آن کدام است که در این قرن بیستم این خدای دین گذار و مردی قرن طلائی بیان فرموده ؟ ! جای دیگر میگویند (ماعاشقان روی تو * ما طالبان خوی تو * ما عا کفان کوی تو * میخام رضای تو * میخام بلای تو * جانها فدای تو * هی هی از خدا طلب * هی هی از بهاء طلب * الخ جای دیگر) (رشیح عما از جذبه هامیریزد * سروفا از نغمه هما میریزد * از باد صبا مذک خطأ گشته پدید * وین نغمه خوش از جعده هامیریزد * الخ این را که میاخوانند یکدسته باید جواب دهنده که (میریزد و هامیریزد یکی لوح ملاح القدس است از عربی و فارسی که هنگامه است از مهم ملی بافی . عباس افندی هر لوحی را که مبهم تر و مجهول تر بود آنرا مدرک مراتب قرار داده بهائیان را میگفت که فلان لوح را بخواهد که اسرار الهی در آن لوح است و از آنجلمه این لوح ملاح القدس را در این اوخر بدست بهائیان داد و آنها شب و روز میخوانند و یک کممه از آنرا نمیفهمیدند ولای تعریف می

کردنند چونکه عبدالبهاء گفته بود بخوانید عیناً مثل ان هر یید که میگفت آقا امروز خوب صحبت کردند تقدیم چه بود و در چه موضوع صحبت بود؟ گفت فهمیدم خلاصه مدرک خوبی آنها همان فهمیدن است و بس ! یاد دارم که در بادکوبه میرزا حسین زنجانی که از مبلغین این طایفه بود از من معانی لوح ملاح القدس را پرسید و من یکدسته مهملات بچشم باقته او را جواب گفتم چنان مست شد که از آن ببعد هر وقت مرا میدیدم تعظیم کرده بی اجازه نمی نشست و میگفت این آواره ملهم است بالاهامات الهیه و اسرار آیات را فقط او میفهمد و تقاضا کرد که ان حرفه را بنویسم و نوشتم و برد بعشق آباد کهین بهائیان آنجا منتشر کند و همه را از اسرار مطلع سازد و از همه مضمختکتر اینکه در آن لوح ذکری از حوریه و جاریه او شده (کنیز) میرزا حسین پرسید مراد از این حوریه و جاریه چیست گفت این حوریه عبدالبهاء است و کنیز او شوقی افندی ان آدم ساده لوح از این تعبیر بیش از همه تعبیرات سرهست شده از شادی در پوست خود نمیگنجید و از ان بعد همین قضیه برای عموم بهائیان مدرک شد بر مقامات شوقی افندی زیرا غیر از این لفظ (کنیز) کلمه که حتی باشاره بتوان بوجود او تعبیر کرد در الواح وجود ندارد در اینصررت اگرما کاهی اورا در طی کلمات خود (کنیز) یاد کنیم کناهی نداریم ! خلاصه هنگاهه غربی بی است انسان متحریر میشود که چگونه میگویند عقول و افکار ترقی کرده کمان میکنم افکار پستی را که در این حزب بمنه دیده ام در هیچ قرنی نبوده گویا متأنی و حقائق و معانی بكلی معدهم شده و مدرک کلی ایشان همین است که کلماتی ازعکار رسیده باشد از هر که باشد و هر چه باشد بدون تأمل باید آنرا تمجید برد ولو انکه فهمیده نشود یا خیلی مهمل باشد !

این بود خلاصه ای از مراتب کلمات بهاء که آنرا آیات سماویه و مربي
بشریت می داند بلی فقط و فقط یگر شته از کلمات است که معقول است
آن هم تماماً اقتباس است چنانچه قبل اذکر شد جز اینکه در این اقتباس
هم هرجا بهاء اراده کرده است که از خود تصرفی نماید طبعاً اغلاط
زیادی در آن منشیات داخل شده که منبعث از نقص در اطلاعات او بوده
و با آنکه سی سال در بلاد عربستان شب و روز حشرش با عرب و کتب
و جرائد عربیه بوده باز بسبب نوافصی که در تحصیلات علوم داشته طبعاً
غلطهای زیاد در عبارات او راه یافته و محملی که برای این قضیه قرار
می دادند این بود که هم باب و هم بهاء عمداً وضع عربیت را تغییرداده
خواسته اند که الفاظ را از قید صرف و نحو خلاص نمایند و مارا لازم
است که این عذر را کاملاً تحت مطالعه آوریم به بینیم چه حکمی دارد
این واضح است که هر لغتی قوانین صرف و نحوی دارد که اگر ازان
برداشته شود معنی بدلی متقلب می گردد مثلاً در فارسی اگر مراعات
صرف و نحو نشود و یاء مخاطب مبدل بهمیم متکلم شود بدلی فاعل آن فعل
تغییر می کند فرض کنیم عربی بخواهد بفارسی بگوید غلط کردم اگر
میم را مبدل بیا نموده بگوید غلط تردی کاملاً معنی تبدیل می شود پس
اگر ازاو بپرسی چرا چنین گفتی و نخواهد اعتراض کنند بر فارسی
ندانستن خود و بگوید من می خواهم زیجیر و قید و بند صرف را از
لفظ و لفتشما بردارم آیا این سخن را احمدی از فارسی زبان ها ازاو
میبینید؟ لا والله بل که هم خواهند فهمید که اینها عذر است و افشاری
نمیداند عیناً عذر حضرات در عربی گفتهای باب و بهاء همین است که
چون عربیت آنها ناقص بوده باین عذر تمکن نموده اند ولی عجب در این
است که بعد از آنکه عباس افندی فهمید که این عذر نزد اعراب

پذیرفته نیست و مشت مبارک پدرش باز می‌شود و هر چند بخراج ایرانیهای
بی علم رفته باشد باز یک وقتی خواهد شد که این قضیه در اعراب مطرح
شود لهذا بزین المقربین که یکی از صحابه مخلص بود و عربیت او بهتر از
دیگران بود امر کرد که جلسه تشکیل دهد و غلطهای الواح بهاء را
توضیح نموده باقوانین صرف و نحو تطبیق نماید و مدتی آفاسیخ فرج الله
کردی در صدد بود که آن الواح عربیه ای که باقدام زین عربیت آن
توضیح شده آنها را بدست آورده طبع و نشر نماید
براستی وقتیکه این را شنیدم حیرت مرآگزت که چرا انسان باید
اینقدر بی انصاف و کول زن باشد و یک دسته هم دانسته و فهمیده کول
خور باشند. من عصبانی نشده ام که چرا بهاء عربی نمیداند البته بشر است
هر چه را تحصیل کرده میداند و هر چه را تحصیل نکرده نمیداند ولی
میگویید بقول مشهور «کسی که دست آب ندارد چرا شنا نمیکند» او که
التزام تسپرده بود که حتماً بعربی تکلم کند خوب بوده هر را بقارسی حرف
عیزدنه آنکه بران عوام فربی عربی بگوید و چون غلط شد آن غلطهای را
باراده الهی حمل نماید و بار دیگر پرسش ازاراده الهی متحول باراده زین
المقربین نماید تا آن زنجیرهای صرف و نحوی که بهاء از گردن و دست
و پای گلمات برداشته دوباره زین المقربین اثرا بگردن و دست و پای آن
کلمات نهد، این هم عجب نیست ولی عجب از آنها است که این را بشنوند
و نفهمند که چه خدعاً بزرگی و عیب ستر کی است واگر فهمیدند اغماض
کنند و باز این کلمات را وحی منزل تصور نماید و یا در عین بی اعتقادی
در پرده مکر و حیله بمردان بی خبر تحمیل نمایند اکنون سؤال میشود
انضافاً از این جمله که ذکر شد از دقام داعیه و کلام و نفوذ و بقاء آن

جه خصوصیت و حجتی را برای بهاء باقی گذاشت؟ و ندام رتبه و مقام را میتوان بوسیله این اثار در حق او قائل شد؟
آیتی - راستی ذکر الوهیت بهاء چه صورتی دارد آیا فی الحقيقة او دعوی خدائی کرده است؟

آواره - کلمات اورا بدست آورید تا این حقیقت بر شما معلوم شود - هر چند چنانکه گفتیم بظاهر میگوید ادعای بهاء رجعت مسیح و رجعت حسینی است ولی در حقیقت ادعای او ادعای الوهیت است و چون کسی سالها در میانشان بماند بجایی میرسد که صریحاً میگویند بهاء خدائی مطلق است و خالق اسمان و زمین و مرسل رسول است و او است که در طور با موسی کلیم تکلم کرده و حتی اینرا در نماز خود هم تصریح نموده ولی در یک عباراتی که همگر یعرب بن قحطان باید عربی آنرا درست کند یا بفهمد زیرا چنین میگوید: شهدالله انه لاله الا هو لامر و الخلق قد اظهر مشرق الظهور و مکلم الطور در اینجا باید فهمید که فاعل «اظهر» کیست و مفعول آن ندام! اگر فاعل اظهر خداست مکلم طور که مفعول هی شود چه کاره است و گویا دو خدا در اینجا قائل شده میگوید خدا مکلم طور را ظاهر کرد آیا مکلم طور غیر از خداست کسی که با موسی در طور تکلم کرد ان خدابود پس خدائی که بهاء را ظاهر کرده کیست و بهاء ایگر خدا نیست چرا مکلم طور است؟ معلوم میشود او خدای دو آتش است که یکطرف خدا اورا ظاهر کرده و از طرفی مکلم طورش ساخته! اما عجب است که ما تعجب از این عبارت مینکنیم که مفهوم آن اثبات دو خداست در صورتیکه در قصيدة عزور قائمه که یک دسته مهم‌لانی است که بگوش هیچ عربی نخورد در آنجا بهزاران خدا قائل شده میگوید «کل الالوه من رشح امری ثالثت و کل الربوب من طفح حکمی تربیت ارض

الروح بالا مر بى قد مشى و عرش الطور قد كان موضم و طشتى * يعني همه خدايان از رشحه امر من خداشندو کوه طور بقدوم من مزین شد (!) باري از اين وادي بگذریم حان از بهائیان سؤال ميشود که آيا کدام ادعا حجه است اگر ادعای رجعت حسینو و رجعت مسیح حجه است اولا بفرمائید در کدام کتاب و کلام است ته بهاء الله این ادعا را کرده ما که همه الواح و کتب را زیر و زبر کردیم و اثرب از این ادعاء نیاقتیم تا به بینیم حجه است یا نه ثانیاً شما میگوئید ادعائی حجه است که کسی نظیر انکار ده باشد وما گفتیم که مهدی اسمعیلی ادعای مهدویت و غلام احمد قادیانی بدون اینکه بهاء الله را دیده یا معارضه و هم چشمی داشته باشد بصرف طبیعت و فطرت خود ادعای رجعت مسیح کرده و پسر او را امروزه خلیفة المیسیح میخوانند حال ما باید کدام از این دو وجود مقدس را رجعت مسیح بدانیم بهاء الله یا غلام احمد قادیانی ؟ هر کس این عقده را گشود حلال مشکلات است * و اگر ادعای الوهیت را باید حجه داشت که بهاء اتنی انا الله تفته است اولا باید فهمید که این ادعا م مشروع است معقول است یا نه هر کسی میداند که یك بشر یکه نتوانسته است از هیچ شانی از شئون بشریت و از هیچ قانونی از قوانین طبیعت تجاوز نرده باشد این بشر خالق سموات و ارضین نیست و خالق کل هر چه باشد و بهر وصفی در اید خواه الله باشد و یا طبیعت یا ماده واحده یا جوهر الم Johar یا بسطی الحقیقه یا مجھه و لالنعت یا بهر اسم دیگر خوانده شود مقدس از شئون بشریه است و اگر میگویند مقصود از اتنی انا الله مظہریت است هزاران نفس این داعیه را کرده اند مثل منصور حلاج مثل بایزید بسطاهی که ليس فی جبئی سوی الله تفته و بعقیده وحدت وجودی جمیع ذرات کائنات لا یق این داعیه اند و « دل هر ذرہ

وَهُبْشَكَافِي * افتابیش در میان بینی * پس چه خصوصیتی در این داعیه هست که در آنها نیست اگر همه مهمل است این هم یکی بلکه مهمل تر و اگر همه حق است در این صورت حقی مثل منصور حلاج و بازیدسطامی خواهد بود و پناه میبریم بخدا از این خطأ و لغتشی که از قلم من سرزد زیرا میان آنان با بهاء تفاوت از زمین تا اسمان است صد ها شعبه تصوف و گویند کان اتنی انا اللہ و انا الحق موجود بوده وهست که هر چند مورث انشقاق و انشعاب اسلامی شده ولی از طرفی هم دارای کلمات مهم و ادبیات عالیه و اثار کافیه در اخلاقیات بوده اند که نمیتوان انها را طرف مقایسه با بهاء قرار داد و اگر بیش از این نویم ممکن است بهانه بددست ایشان امده هر اطرافدار تصوف تصور نمایند در حالتیکه اساساً بنده با عربده های اتنی انا اللہ مخالف و همه را مباین با مصالح اجتماعی هیدانم پس بهتر است که از این مقام بگذریم . اما اینکه آیات لقاء را دلیل بر خدائی بهاء گرفته اند او لا این آیات لقاء یک آیات متشابه است که کسی هنوز مقصد اصلی را از آن نیافته و بطریق مختلفه علماء تفسیر در معنی آن سخن رانی کرده اند وبالاخره به یک همچو آیات مأوله استدلال نتوان کرد ثانیاً این طایفه اول کسی نیستند که خدائی بهاء را به آیات لقاء استدلال کرده باشند قبل از ایشان هم هر کس دم از اتنی انا اللہ زده بهمن آیات استدلال کرده پس استدلال به آن آیات یک مقام ابداع و اختراعی را برای این طایفه باقی نمیگذارد و استدلال باین آیات مثل استدلال ان شخص است که داعیه نبوت کرده او را نزد هارون الرشید برداشت و خلیفه باو گفت مگر حدیث لانبی بعدی را نشنیده گفت نچرا نشنیده ام و همین حدیث دلیل بر نبوت من است زیرا منم ان (لا) که فرموده

است بعد از من نبی است یعنی لا بعد از من نبی خواهد بود ثانیاً بافرض اینکه بگوئیم ایات لقاء دلیل است بر اینکه یکروزی خدا دیده شود و مردم او را ملاقات کنند باز دلیل بر خدائی بهاء نمیشود زیرا نه در آیات لقاء تعیین روز شده نه تعیین اسم . در صورتی استدلال اینها صحیح بود که خدا فرموده باشد که من در فلان سنه و فلان روز ولباس میرزا حسینعلی بهاء جلوه میکنم و لقای او لقای من است باز میگویم خدا سلامت بدارد یک مبلغی را که مثل خودم بقدر ذره ای بمذهب بهائی عقیده ندارد و باصطلاح امروزه فقط برای خر - سواری بنشر این امر مشغول است گفت بین چطور مردم را احقر کرده اند که یک خدای به آن عظمت را که ما معتقد بودیم نه حقی است و قدری است و سمیم است و بصیر است و دارای اسماء حسنی او را در لباس یک بشر محدودی در آورده که دقیقه ای قادر نبود که خودرا از یک عارضه طبیعت حفظ نماید یعنی « میرزا حسینعلی بهاء » و حالیه هم به آن یکی قناعت نکرده هر روز میخواهند یک بچه خدا و نیمه خدا برای مردم بسازند و حتی زنان این عائله هر یک در پی یک چهار یک خدائی می کردند و در لفافه عبارات و اشارات باطراحی چیزها نکاشته خود را صاحب الواح و مقامات میشمرند * امور تضییح السفهاء منها * و ییکی من عواقبها البیب * و من یقول انى الله من دون الله فمثویه جهنم و كذلك نجزی الظالمین .

آیتی - پس خصائص بهائیت چیست ؟ و بچه وسیله و حیله
مردم را میفریبند

آواره - بهائیان سه رشته از مطلب داشته و دارند که آنرا وسیله فربیب مردم قرار داده اند و بعضی از مخدوعین از روی عقیده باور کرده

پاده ای از خادعین هم از روی دسیسه به آن استدلال مینمایند
اول پیش کوئیهائی نسبت به بهاء و عبدالبهاء میدهند که در فلانوقت
خبر داده اند و واقع شده

دوم نفوذ فوق العاده ای نسبت می دهند که در امر بهائی حاصل
شده در شرق شهرت میدهند که نفوذ آن در غرب زیاد است و درغرب
می گویند که در شرق این مذهب خیلی نافذ است و حال آنکه هر دو
دروغ است .

سوم خصائصی را میگفتند که در این شریعت است از اینکه صاحب
این امر خیر را برای خود نخواسته و اولاد خود را ذینفع در مادیات
و ریاست قوم قرار نداده بلکه اساس را بر انتخاب و پایه را بر اجتماع
نهاده اکنون خواهیم فهمید که در هر یک از آنها چه خدمعه هائی بوده
و برای هر کدام تا چه اندازه قدر و قیمت میماند و چگونه هر سه رشته
پنجه شده و پنبه اش محلوج و محلوجش هباء منبا کشته

آیتی - اولا عنوان غیب کوئی بهاء و عبدالبهاء را باید فهمید که
چگونه بوده است و چرا مخفی مینماید اگر این عنوان راست بود باستی
در شرق و غرب منتشر شده باشد و حال آنکه بالعكس بهائیان همه قضايا
را حتی الواحیکه باینگونه امور مربوط است مستور میدارند

آواره - بلی سالها بود می شنیدیم که بهاء مثلًا خبر از ذلت
نایلیون داد و پس از یکسال از صدور لوح نایلیون جنک بین فرانسه
و آلمان واقع شد و آن جنک بذلت نایلیون منتهی گشت اما بر عموم
دانشمندان پوشیده نیست که صحت و سقم اینگونه امور بر جمهور
مستور است مگر کسیکه بخواهد تاریخ بنکارد و ناچار شود که امر را
کاملا تحقیق نماید در این هنگام طبعاً اکاه بر موقع قضنه خواهد شد .

چون من میخواستم تاریخ اینعطایه را جمع و تالیف کنم به این قضیه که رسیدم بر حسب شهرتیکه در بین خودشان دارد آن را از مسلمیات می پنداشتم چه که بقدرتی حضرات این واقعه را جدی تلقی مینمایند که انسان چارهٔ جز قبول ندارد خصوصاً با توضیحی که عبدالبهادر کتاب مفاوضات داده و نام قیصر کتفاگورا برده که واسطهٔ ابلاغ و ارسال آن لوح بوده و لهذا عیناً این قضیه را در تاریخ درج کردم بعد از این مقدمه یکی از بهائیان عکا گفت آن لوح اول که بهاءالله جهه نایپلئون نوشته اند نزد من است چه که در این لوح عربی مشهور که ذکر ذات نایپلئون است و در ضمن سورة هیکل در بمبئی بنام کتاب مبین طبع شده مذکور است که از پیش لوحی را تزد تو فرستادیم و توبان اعتمان نکردی لهذا در اینجا ذات تورا بیان میکنیم خلاصه من طالب شدم ان لوح را ببینم زیرا آن لوح اول طبع نشده و نسخه‌اش راهم یکسی نداده و نمیدهنند و مخفی میکردن و بهائیان هم عموماً از آن بی خبرند این بهائی عکائی که نادش حاجی علی یزدی است آمان کرد که ابراز این لوح خدمتی است بعالمند بهائیت لهذا ارا بمن داد بعد از ملاحظه یقین کردم که قضیه چنانکه مشهور است و خودم هم در تاریخ نوشه ام نیست بلکه یک تقلب و تصنیع زیر پرده دارد لهذا در صدد برآمدم که قیصر را بشناسم و بدانم او واسطهٔ ابلاغ کدام لوح بوده تبانکه معلوم شد که این قیصر شخص تاجری بوده که فقط به لغت فرانسه آشنا بوده و اصلاً رابطه‌ای با دولت نداشته بهاء لوحی فارسی آن فی الحقیقت عرضه عاجزانه‌ایست بنایلیون نوشته و خواسته است که خود و اتباع خود را در پناه نایلیون در آورد بلکه از آنرا تبعیت بتواند نوایای خائنانه خود را مجری دارد اما بدینتو از دو جهت اورا احاطه کرده یکی

انکه قیصر از ابلاغ نکرده و یا نتوانسته است ابلاغ کند دیگر انکه در همان ایام بین فرانسه و آلمان جنگ شروع شده و نایپلیون را دوره اقتدار برآمده بعداز ظهور این دو بدینختی حضرات دیدند چه کنند که این واقعه در پرده بماند چه اگر آن عربیضه خاضعانه شان که نزد قیصر است بروان آید موجب اقتصاص است و هر سی خواهد گفت کسی به خود را خدا و خالق ارضین و سماوات خوانده به بنده خود نایپلیون پناهنده شد و ان بنده هم زنده و پایمنده نماند و نتوانسته است کاری برای خدای خود صورت دهد اهذا فوراً نعل واژگونه را سوار کرده لوح دیگر بعربی و پر طنطنه نوشته شد و در انجا خبر از ذات نایپلیون دادند در حالتی که او شاید دو سه ماه بود که بذلت رسیده بود بالآخره ان لوح را با خدمعه و مکرهای که مخصوص عبدالبهاء بود در میان اتباع انتشار داده تقدیم این لوحی است که یکسال قبل از قلم اعلی نازل شده است و در این لوح خبر از ذات کنونی نایپلیون داده شده است ! و حال انکه لوح یکسال قبل در بغل قیصر کتفا کو بود و مشتمل بر عجز ولا به و التمس بود و چون دیدند ممکن است قیصر این قضیه را تکذیب کند و بگوید لوح یکسال قبل این است که نزد من است و این لوح تازه صادر شده لذا اتباع را از معاشرت قیصر منع کرده شهرت دادند که قیصر با حضرات ازلی رابطه دارد و نفس او سم است باو نزدیک نشود که شمارا هلاک میسازد باری اینست شرح قضیه پس معلوم شده بهاء خبر از ذات نایپلیون نداده بلکه بعزت او امیدوار و مطمئن بوده و عربیضه عاجزانه بنام او بیرون داده نهایت انکه با جابت نرسیده و فوری پلتیک را سوار کردند و قضیه را معکوس جلوه دادند و چند فقره از آن عربیضه که بلوح اول گفته میشود و قدغن شده بکسی ندهند این است بعداز عنوان و عربیهای که مخصوص الواح است میکوید

عرض این بنده انکه بیست و پنج سنه میشود که جمعی از عبادش نیاسوده اند و آنی مستریح نبوده اند لازال بسطوت غصب مبتلا و بشوّنات قهر معذب ... تا آنجا که میگوید کلمه‌ای از لسان مبارک شاهنشاه زمان بسم مظلومین رسید که فی الحقیقته ملک کلام است ... و آن این بوده که بر هاست دادخواهی مظلومان و فریاد رسی و امانتگان صیت عدل و داد سلطان جمع کثیری را امیدوار نموده تفقد حال مظلومان از شیم سلطان جهانست و توجه باحوال ضعیفان از خصلت ملیک زمان حال مظلومی در ارض شبه این مظلومان نبوده و بیست وضعیتی نظری این آوارگان مشهور نه ... خواهش این عبادان که نظر رحمتی فرمایند تاجمیع در ظل حمایت سلطان ساکن و مستریح شوند (انتهی) و اصل انلوح در نزد بندۀ ضبط است و با سایر مدارک در محلی که دسترس ملت باشد سپرده خواهد شد حال ملاحظه شود آن خدائی که اینطور بینده خود نایلیون التماس میکند همینکه شنید دوره اقتدار نایلیون سپری شده و این تضرع نامه بدت او نرسیده است فوراً قلم قهر کشید و غیب کوئی آغاز کرد که اعزک غرک یا ایها الغافل المغور اثاری الذلة تسعی و رائیک و انت من الغافلین سبحان الله که در این عالم چه خبری است یکدسته برای گول زدن مردم چقدر ساعی و یکدسته برای گول خوردن چقدر حاضر ! بیست سال خودم در این شبهه بودم که شاید بهاء الله یک پیش کوئی کرده و آیا این پیش کوئی را بر چه میتوان حمل کرد ؟ بعداز بیست سال هیفهم که پیش کوئیها همه پس کوئی هائی است که در موقع خبط و اشتباه بدین لباسها در آمده است بلی یک کلمه حنین بر لین در نتیاب اقدس است که آنهم دلالت بر هیچ چیز ندارد * او لا این کلمه بر اثر همان قضیه نایلیون است که چون حضرات دیدند که نایلیون با نظمت بذلت مبتلا شد با خود گرفتند لابد یکوقتی در آلمان هم

خبری خواهد شد اینستکه خطاباتی بملک برلین کرده شرح حال نایل‌لون را بیان می‌کنند تلویحاً و اخر هم جرئت نمی‌کنند گوید توهم مثل او خواهی شد زیرا شاید نشد اینست که پیچ و تاب بمطلب داده می‌کوید «سمع حنين البرلين» برای آنکه هرقضیه‌ای که رخ دهد بتوان این وصله را با چسباند و گفت اینست حنين برلین و برای این حنين برلین بهائیان چه بد مستیها کردند و بکلی از این نکته بی خبر که حنين برلین یک حرف فارغی است که هیچ مطلبی را متضمن نیست اگر مقصود از این کلمه این باشد که بسب جنک بین الملل برلین که مرکز آلمان است دچار خسارات شده ناله‌اش بلند می‌شود پس چرا از ناله‌ای بلژیک و اتریش وروسیه و ترکیه و سایر ممالک ذکری نشده؟ چه که ناله صرب و بلژیک بلندتر و خسارات ترکیه وروسیه بیشتر از برلن بوده بلکه دولت آلمان نسبت به بعضی دیگر از دولت‌های اتریش و امثال آن چندان کم کرده نداشته و تا کنون هم هنوز اقدارات باطنی خود را از دست نداده است

آیتی - شاید بعضی تصور کنند که ذکر اینکونه قضایای مسلم‌هزائد است چه که احدی تصوری در حق بهاء و عبد‌البهاء راجع باین امور نداشته حتی خیال این را هم نکرده و نمی‌کنند که شاید ایشان غیر از بشرنده و نظریاتشان بخطا نرفته و نمی‌رود پس ذکر اینکونه امور را چه نمری حاصل است (ولی هر کس با) (توسفدان) آشنا باشد میداند که ذکر اینکونه مسائل مهم‌تر از هر چیز است زیرا گوسفندان بهائی بقسمی در اینسائل راه را کم کرده و دروغهارا باور نموده‌اند لکه حتی بیک صورت جدی واقعی در نسب و تواریخ خود نکاشته و مورد استدلال قرار داده‌اند از ادله حقیقت شمرده‌اند که بهاء فلان غیب گفته و عبد‌البهاء فلان بیش گوئی کرده پس لازمه از همه مطالب اینست که از روی یقین و اطلاع کامل داشته شود

که نه تنها رؤسای این گوسفندان از غیب خبری نداشته اند بلکه بقدر مردمان سیاسی دانشمندی از قبیل تالستوی و غیر هم توانسته از قرائی استنتاج نتایج نمایند و بفهمند و بگویند که آتیه سیاست دنیا چه صورتی را خواهد داشت . وامری عجیب است که گوسفندان خدا از طرفی علم غیب را از تمام انبیاء سلب مینمایند و از طرفی بر رؤسای خود نسبت میدهند واینست ازان مواردی که انسان را بر حمق بعضی و بر خدعت بعضی دیگر شان آکاه میسازد . اکنون وعده آن راجع به امپراطور روسیه داده شد باید ایجاز شود زیرا در طی حکایت سپهسالار اظهار شد که راجع بان موضوع اطلاعاتی نزد من است آن در موقع خود ذکر خواهد شد

آواره - بلی آن اطلاعات از اینقرار است . چون امپراطور روسیه حضرات بهائی را در عشق آباد تقویت و آزاد نموده اجازه ساختن هشترق - الاذکار داد و از طرفی تصدیق خودشان نجات بهاء از زندان طهران در بادی امر بواسطه التجاء و بستکی ایشان بسفارت روس شد . چنان‌که یک برادر بهاء میرزا حسن هم بطوریکه تاریخ شاهد است منشی سفارت روس بوده است و عبید البهاء هم در مقاله سیاح میگوید بهاء را با غلام دولت روس به بغداد فرستادند بحمله در ابتداء بهائیان انکال غربی با امپراطوری روسیه داشتند و معلوم نشده است که دولت تزاری چه سیاستی را در نظر داشته که یک مساعدتهای انکار نشدنی بحضرات کرده است از اینرو بهاء در موقعیکه در خلسلهٔ وحی والهام رفته و غلیان غیب گوئیش گل کرده و الوابی حرای سلاطین نوشته (اَرْجَهُ الْوَاحِدِيِّ دُوْشَكَ وَ تَامِدَهَا بِيَرْوَنِ نِيَامَهَ وَ يَسَّ اَزْ خَرْوَجَ هَمَانَدَ عَقْرَبَ كَاشَانَ بَغْيَرَ نَزَدَهَ وَ تَنَاهَ بَرَايِ گَوْسَفَنْدَانَ مَدْرَكَ شَدَهَ) در لوح امپراطور روسیه که بدین طمعلاراق شروع

شده (ان یا مالک الروس اسمع نداء الله ملک المھیمن القدوس) و عده های نصرت و فتح به سلطان روس داده ولی بر خلاف معقدات تمام ممل که (وعد الله غير مکذوب) است یعنی اگر و عده از طرف خدا باشد باید انجاز شود و دروغ بیرون نیاید اینجا بد بختانه و عده خدای گوسفندان مکذوب درآمد بقسمیکه همه عالمیان دیدند و فهمیدند که از طرفی پادشاهی که بهائیان را تقویت کرد جزایش این شد که پس از اندک زمانی خود و عائله اش منقرض شوند و از طرفی خدائی که او را و عده نصرت داد اشتباهش ظاهر شده در میان بند کاش رسوا شود و از طرفی پسر این خدا (عباس افندی) بطوریکه ذیلا دانسته خواهد شد مشت هبار کش باز و بعدز های بدتر از گناه متشبیث شود و نداند که در برابر الواح عدیده که در حق نیکولا دعا شده چه بگوید .

و شرح قضیه اینکه از موقع صدور و عده های بهاء در حق امیر اطور روس ببعد هر وقت هر کس از عبد البهاء در باره امیر اطور روس سؤالی کرده او باطمینان اینکه هبیج قوه نمیتواند سلطان روس را مقاومت کند جواب امیدبخش داده و از آنجلمه خودم بکرات از عبد البهاء شنیدم که و عده بهاء را در حق امیر اطور روس و عده غیر مکذوب شمرده و پیرا فاتح در کل امور و سلطنت او را سلطنت ابدی میشمرد . و چنانکه در قضیه سپهسالار هم دانستیم حتی در بحبوحه جنگ عمومی باز بغلبه و بقاء و شئون ابدیه دولت تزاری معتمد بوده تا اینکه وعد مذکور مکذوب درآمد و چنانکه تاریخ نشان میدهد و بر تمام اهل عالم میرهن است ان بیچاره با عائله اش منقرض شد .

یکی از بهائیان امریکا که خانمی است درهیان حضرات مشارة بالبنان

در حیفا از عبدالبهاء پرسید که پس چرا وعده بهاء الله در باره امیراطور روس مغکوس و مکذوب شد؟ عبدالبهاء از این سؤال برآشست و در جواب وی در مانده مدتی در فکر فرورفته بالآخره باین عنزه بدتر از آنها تشبیث نمود که چون در قضیه اصفهان ویزد آه احباب را میکشند ما با میراطور روس تلگراف تظلم کردیم و او جواب نداد و اقدامی نکرد لهذا در وعده الهی بداء شد!

سبحان الله ای گوش عالم بشنو ای دیده دنیا بین که چقدر مردم را ابله شناخته اند و اگر در اتباع خود حق دارند که ابله شان بشناسند ولی سایر مردم که گوش و چشم دارند و خواهند گفت ای خدا زاده بزرگوار اولاً خدائی که وعده نصرت میداد چرا این قسمتش را فراموش کرد؟ ثانیاً - شما که غیب میدانستید چرا آن وعده را تا سه روز قبل از قتل نیکولا تائید میکردید.

ثالثاً - اگر این وعده راجع باو نبود و نبایست مصدق پیدا کنم چرا اورا فاتح و ذی نفع در جنگ عمومی میخواندید؟

رابعاً - شما بیست سال پیش اگر راست بگوئید باوتلگراف کرده اید (وحال آنکه من یقین دارم دروغ است و ابدآ باو تلگرافی نشده) پس چرا در این بیست سال باز بکرات وعده نصرت را تجدید میکردید؟

خامساً - اگر آنها جواب تلگراف ندادن اینقدر بزرگ باشد که همه خدمات او را مضمحل کند و طوری مورد غضب شود که حتی بر اطفال صغیرش ابقاء نشود پس چرا ناصر الدین شاه همان شاه جباری که بقول شما نو هزار یا پنجاه هزار یا سی هزار نفر شمارا کشت و بقول من با مدارک مسلمه یکی دوهزار نفر از شمارا آه دویست نفرشان از شما و

باقي از سید باب بودند کشت و هزاران خواری و پیسی بر سر شما آورد
مورد غضب واقع نشد ؟ بلکه تا پنجاه سال سلطنت بی نظری کرد که همه
سلطین لذائذ او را رشک میبرند !

بلکه منکرین شما میتوانند استدلال کنند که او بمقابلات مختلفت
با شما از چنین عمر و سلطنت و لذت و عشرت سرشاری بهره هند شدو
نیکولا هم بمجازات موافقت با شما اینظور منقرض و مقطوع النسل شد
دیگر شما با چه روئی کتاب میان والواح سلطین طبع میکنید و یا همچو
پایه و اساس مردم را دعوت مینمائید ؟

واقعاً انسانی که معتقد بهیج اصلی از اصول نیست اگر از این
بی وجود ان تم باشد عجیب نیست ولی از اتباع شما عجیب است که اینها
را بینند و بفهمند و بازمال وجان و اهل و عیال خود را در راه شما نثار کنند
بلی میدانم که اتباع شما اغلبی اینها را نمیدانند و شما هم بهرو سیله باشد
نمیگذرید بفهمند. و بزرگترین دلیل این قضیه انکه هر کس از شما
برگشت تمام دسائیس و حیل مشتبث میشود که اولاً کلامش در جامعه
بی تأثیر بماند و اگر در ملل دیگر انزی کرد اقلًا در اتابع شما بی اثر بماند
چنانکه نخستین اقدام شما اینست که اورا بنام ازلی و ناقض و طبیعی متهم
سازید و مریدان خود را از معاشرت او و خواندن کلمات او هم نمائید
بالطبع یک صاحب فکر در میان این کوسفندان پیدا نشد که بکوید اگر
رؤسای بهائی کثافت کاریهائی در پرده ندارند چرا بمحض اینکه بومیبرند
که یکنفر به بهائیت بی عقیده شده فوری تمام اطراف مینویسند و پیام
میدهند که از صحبت آشخاص بکریزید و بپرهیزید ؟ چنانکه با میرزا سدالله
اصفهانی هم دیش عباس افتادی و پرسش دکتر فرید و نمدن الملك که نام

توحش بر او نهادند همین معامله را کردند در حالتی که میرزا اسدالله بقول خودشان حامل عرش اعلیٰ هم بود یعنی استخوان مجموع مجھه-ول باب را له بعد خواهیم فهمید در چه پرده خدعاً بود، از طهران بحیفه حمل کرده بود و همچنین در این اوآخر میرزا اعلیٰ اکبر رفسنجانی را که مبلغ ایران و اروپای ایشان بود و در اروپا بیدار شده دانسته بود شایعات تماماً دروغ و ساخت وسازها همه بر سر پوستین ملا نصرالدین یعنی پولهای حقوق و تقدیمیهای بهائیان است فوری امر با جتناب ازاو کرده اورا تنها گذاشته مدتی در تحت نظر نکاهش داشتند که دانسته‌های خود را طبع و نشر نکند تا وقتیکه مرحوم شد و عین این معامله‌ها می‌خواستند با این (آواره) مجری دارند و حتی چند دفعه برای ترکردن او هم دست و پا کردند ولی موفق نشدند. مجملاً قضایا بقدری زیاد است که نمیدانم کدام را ذکر نمایم واز کدام در گذرم

آیتی - صحبت بر سر بشارانی بود که بهاء در حق دولت تزاری داده بود و عبدالبهاء آنرا تأیید نموده بود و بالعکس نتیجه داد. اما من در این مسئله حیرانم که دولت روسیه که آنقدر بحضرات هماره و خدمت کرد دیگر چرا در این اوآخر در لوح عبدالبهاء بروس منحوس یاد شده است؟

آواره - مقصور از روس منحوس که عباس افندي می‌گوید روسیه کنونی است که چندان سیاست سابق تزاری را در تقویت بهائیان تعقیب نکرده است بلکه با بهائیان مثل سایرین رفتار نموده و بساط تبلیغات ایشان از رونق افتداد است. اینست که آقا در لوحی روس منحوس یاد می‌کند واز طرفی هم می‌خواهد گوشزد دولت دیگری بکند که در فلسطین طرف

احتیاج اوست بر اینکه ما با روسها خوب نیستیم ولی انصاف باید داد
روسهای بهاء را از قتل نجات دادند و نزد ناصرالدین شاه شفاعت کردند
و روسهای آنکه در عشق آباد آزادی بانها دادند و حتی در قضیه اصفهان
میخواستند آنها را به تبعیت قبول نمایند جز اینکه بعد از پناهندگی اها
بقسولخانه روس معلوم شد که عده ایشان در شهر اصفهان بصدق نمیرسد
و این عده کافی نیست لهذا انها جواب کردند و بالاخره روسها در همه
جا با حضرات موافقت کردند با وجود این بمحض اینکه عبدالبهاء دید
روسیه منقلب شد همه خدمات را فراموش کرده برای خوش آمد دیگران
روسهارا بروس منحوس و تنقید از بالشویک یا بقول عباس افندی (بالشفیک)
تعییر و تحریر نمود ولی اینهم در پرده نفاق زیرا از آنطرف بمبلغین عشق
آبادش دستور میداد که بروسها بفهمانید که ما باشما هم مسلک و هم قدیم
مفتها شما بنام مسلک و ما بنام مذهب میخواهیم دنیا را اشترا کی نمائیم
و تعییراتی بر احکام و تعالیم خود مینوشتند و بدست و پای روسها میانداختند
و چند سفر سید محمدی مبلغ را بمسکو فرستادند ولی روسها نه این
سخنان را باور نمیکردند و نه چندان سختی با حضرات مینمودند. اکنون
یک همچو مردمانی آیا تصور میشود که اگر مثلاً انقلابی در انگلستان
 بشود انها چه میکنند؟ بدون شبھه فوری یک کلامه قافیه مانند روس
 منحوس برای انگلیس پیدا کرده اورا با آن قافیه ذکر مینمایند و شاید
 گناهی هم برای اوجسته مثلاً بگویند چون عبدالبهاء بلندن و رو دفتر مود
 ژرژ انگلستان استقبال نکرد یا ایشان طالب ملاقات او شدند اجازه نداد
 اهذا اوضاع او دکر کون کردید. چنانله در حق نیکولا کفتند و در قضیه
 محمد علی میرزا و قاجاریه هم خواهیم رسید به اقوال و اعمال رنگ ارنک

حضرات . بجمله بعد از وفات عبد البهاء کنیز عزیزی له جانشین او شد (شوقي افندی) میخواست بر قدم پدر برود و اسمی از روس ببرد و نزد رقبای او خود نمائی کند ولی نمیدانست چه بنویسد و چه بگویند لهدا در لوجی که ذکر حجاب میکند بهائیان روسیه (یعنی ترکستان و قفقاز) را بحجاب دلالت میکند و چون ذکر حجاب در کتاب اقدس بهاء نیست تکیه این را بمرام روسها داده میگویند چون روسها حرکات ... کرده اند شما حجاب کنید ! ملاحظه شود چقدر آوینده احق و باور کنند کان احق ترند که تغییر حکم یک کتاب شریعتی خود را بر روی چنین پایه موهومی قرار داده دور ادور سخنان مردم را یا باور کرده یا از راه حیله خود را بصورت باور کردنی درآورده میفهماند که هنلا روسها اشتراك فراش دارند در حالتیکه تا دیروز مبلغین بهائی بغمز و لمز میفهمانند که ما حجاب و ... نداریم و با شما هم مسلکیم دیروز عباس افندی مینوشت (رب اید حضرۃ الدوّلۃ البهیۃ الروسیہ) و امروز مینویسد (روس منحوس !) آیتی - راستی حالا که سخن از حجاب بمعیان آمد باید این مطلب

معلوم شود که آیا حکم حجاب در میان بهائیان چه صورتی دارد ؟ آواره - حکم حجاب هم مثل همه احکام بهائیت هزار رو و پهلو دارد که در هرجا هر چه بزیان ایشان آمده گفته اند . اما حقیقت حال اینست که در کتاب اقدس ذکر حجاب نشده و بهاء میل به بو حجابی زنان داشته ولی عبد البهاء چندان این را تأیید نکرده و نتوانسته است مشی مستقیمی در این باب برای خود اتخاذ نماید . یکوقت از بی حجابی تمجید وقت دیگر تنقید کرده کاهی تقویت از حریت طلبان طهران کرده و ریس از اندک گفتگوئی باز مرعوب شده و ایشان را امر بحجاب نموده به

عنوان اینکه حالیه کشف حجاب موقم ندارد. چنانکه چندسال قبل حضرات در طهران مجلس حریت نسوانی ترتیب دادند ولی بقدیری در مجلس ایشان خزان کاریها و افتضاحات عجیبیه شد که همانهائی به طرف دار کشف حجاب بودند بر کشتند و از رئیسان تقاضای رفع این قضیه را نمودند و عباس افندی تلگرافاً منع نمود و حریتشار ا نقطه دار کرد ولی بعضی از زنان طاقت نیاورده دل ازلذائندی که برد بودند بر نداشتند و باز مجلسهای کوچک کوچک و دسته‌های هشت نه نفری درست میکردند که بکامرانی تزدیکر و آسانتر باشد و تا کنون آن مجمعهای کوچک و حریتهای نقطه دار خصوصی برقرار است و بعضی هم به مجلس حریت نسوان عمومی که همه میدانیم در زیر پرده وجود است ولی عنوان مذهبی دارند ملحق شده در آنجاهم عقیده مذهبی خود را مخفی داشته و حتی عنداللزوم استنکاف شدید نموده رؤسای بهائی را دشنام میدهند تا از جمیع محروم نمانند و من، خود برای اینکه ایشان این قضیه را مثل همه قضاها انکار نکرده مردم را در شبهه نگذارند و نگویند این را آواره با کدام مذرک میکوید؟ یکی دو مجلس مخصوصاً با رنان حریت طلب و مبلغانشان که درس هم نزد هن میخواندند از عکس بر داشتم و در مای دیگر این کتاب درج خواهم کرد و در این جا فقط بدرج عکس عائله عباس افندی قناعت میکنیم و این عکس که حاکی از عیال و خواهر و دختر و دخترزاده عباس افندی یعنی خواهر شوقی افندی است بخواهش لیدی بلا مفیلد خانم لندنی به خودش هم در عکس حاضر است بر داشته شده زیرا پس از آنکه عباس افندی حزیت زنان بهائیه طهران را محدود کرد تزدیک بود همان چند

﴿ عکس عائله عباس افندی ﴾

نفر پیرزن و دختر های پنجاه ساله و هفتاد ساله اروپا و امریکا که آیمان آورده بودند بر گردند لهذا لیدی بلا مفیلد برای جلو تیری از این کار تقاضا کرده این عکس را گرفته با امریکا و اروپا فرستاد و در معراج کذاشتند.

آیتی - اکنون شرح و عده های عبد البهاء در حق محمد علی میرزا و قضایای ابتدای مشروطه را باید بیان کرد تا بینیم حقیقت این قضیه چه بوده است ؟

آواره - شایست دهانیهای ایران هم شنیده باشند که در ابتدای

مشروطیت بهائیان میخواستند مشروطه را بخود بینندند و بگویند غیب‌گوئی
بهاء مصدق یافت که در کتاب اقدس فرموده است در خطاب بطهران (و
یحکم عليك جمهور الناس) و بالآخر میخواستند جمهوریت در سایه
مشروطیت و آزادی خود را برای جمهوریت بدست آورند ولی عبدالبهاء
اجازه نداده غیب‌گوئی دیگری را به بهائیان ارائه داد که آنهم بدختانه
معکوس شدو باز در این ایام برای جمهوریت ایران بهائیان عربده کشیدند
و خویش را پنهان و آشکار در میان جمهوری طلبان وارد کرد کارآهها
را هم ندانسته خراب کرند برای اینکه یک معجزه‌ای ثابت کنند و انهم
نشد و شرح قضیه کاملاً از اینقرار است که بهاء یک عبارت سه پهلو در
کتاب اقدس ذکر کرده تا هر پهلوی از آن بالا آمد بهائیان باشوند
و بگویند اینست وعده بهاء الله و خلاصه فارسی این کلمات این است نه
«ای زمین طهران در تو کارها منقلب میشود و جمهور ناس بر تو حکم
میکنند و باز می‌توید اگر خدا خواهد سریر تورا سلطان عادل مبارک
میسازد» این عبارت برای این است که اگر جمهوری شد بگویند بخوانید
در اقدس یحکم عليك جمهورا الناس وعده داده شده و اگر استقر ارسلان
شد بگویند این آیه اقدس است که بیارک سریرک بالذی یحکم بالعدل هر
سلطانی که جالس میشود بگویند ها اینست آن سلطان که در اقدس ذکر
شده حال دقت شود در این قضیه که بعد از اعلان مشروطیت بهائیان خواستند
داخل مشروطه شوند ولی عبد البهاء باور نکرد که این مشروطه قراری
بپیدا کند و یقین داشت نه محمد علی میرزا سلطان مستقل خواهد ماند
خصوصاً با آن رایورتهای سری که قبل از عباس افتادی باو داده و اشخاصی
از قبیل آقا خان کرمانی و احمد روحی را بکشتن داده حالا باید اظهار

وجودی کردشاید روزی به کار بخورد اهدا در الواحی که الان نسخه اصل
یکی از آنها در ضبط من است میگوید الحمد لله سریر سلطنت ایران به
شهر یار عادل مزین شد (محمدعلی میرزا) و بالاخره میگوید او است منصوص
کتاب اقدس که با اهل بهاء و بر و میشود و این مذهب را نصرت می کند
ای احباب البته باهیچ جمعی مجتمع و همدم نشوید و در انجمانی وارد نگر دید
و سریر سلطنت را خدمت کنید الی اخر ماقول نصاً او مفهوماً و بنا یافته
محمدعلی میرزا عقیده بیهائیان نداشت باز آن لوح اورا برخون ریزی مدد
داد و توب بمجلس بست و چند روزی گوسفیدان شاخی پیدا کردند و از
خدعه هاشان این بود که مشروطه خواهان را بابی ازلی معرفی میکردند
و ملک المتكلمين و سید جمال واعظ را هم بهمین اسم متهم کرده بکشتن
دادند اما طولی نکشید که این سلطان عادل و منصوص تسبیح اقدس بطور یکه
همه می دانیم مسلوب القدره و بالاخره خلع و فراری شد .

یک آدم فضولی نوشت عباس افندي که ای عالم السر و الخفیات چه
شد که سلطان عادل و منصوص کتاب اقدس چنین شد ؟

جواب آمد که چون طرفداری مظلومان (بیهائیان) نکرد اهدا
در آن وعده بداع شد و بداع از امور محظوظ است چنانکه از امام جعفر
صادق پرسیدند ره در حق شما وعده داده شده بود که سابعهم قائمهم چرا
شما که سابعید قائم نشید فرموده بداع شد (!)

تبصره - پوشیده بماند که این خبر را آن عباس افندي ذکر کرده
و لوحش حاضر است این خبر در حق امام جعفر صادق (ع) نیست و
امام جعفر سابع الائمه نیست زیرا ان حضرت امام ششم است و سادس است
و این قضیه مثل افتخار مشهور است ولی عباس افندي برای اعتذار خود

و اصلاح ان خبطی که کرده بود انقدر مستعجل شده دست و پا را کم کرده که حتی بکتب رجوع نکرد و این سهو ثانی از او سرزده که حدیث سابعهم قائمهم را بامام جعفر (ع) نسبت داده و فراموش کرده آنکه نه امام جعفر امام سابع است و نه حدیث در حق اوست لهذا ان فضول دو باره عرضه کرد که ای کسیکه بتو می نویسن « یامن لا یعزب عن علمه من شئی » این هم که نشد عذر خود را بداع قرار داده اید و بداع در اینجا موقع ندارد * شاهد آن را حدیث سابعهم قرار داده اید و امام جعفر را سابع خوانده اید کی این حدیث در حق آن حضرت وارد شده و کی آن حضرت امام سابع است ؟ نالئاً جواب امد که مقصود من معصوم سابع است نه امام سابع !! ولی بطوريکه همه ميدانيم معصوم سابع هم نیست پس باز هم نشد زيرا اگر چهارده معصوم انطوری است که شيعيان ميشمارند پیغمبر و فاطمه و دوازده امام پس امام جعفر معصوم ثامن (هشتم) ميشود نه سابع (هفتم) خلاصه ان فضول دیگر دم در کشید و تعقیب نکرد زيرا دید تاهر جا بروند هی خراب تر ميشود عالم السر والخفیات اشتباھی کرده هر چه میخواهد اصلاح نماید نمیشود

باز می گوئیم عیب در اشتباھ نیست زیرا همه می دانیم عباس افندی هم مثل همه افراد بشر قدری با علم تر یا بی علم تر قدری باهوش تر یا بی هوش تر و بالاخره بشر است و انسان است و انسان صاحب نسيان است ولی عیب در این است که بشري که این همه اشتباھات در او دیده می شود بخواهد خود را محیط و مطلع بر کل نشان دهد و با هزار حیله و نیز نک در دلهای مردمان ساده تصرف نماید و باین تدبیر جان و مال مردم را تلف کند و نظم یک ملکی را مختل سازد بر آن که خودش با

پدرش یا هر دو چند کلمه ناقص از حرفهای اخلاقی و ادبی که هزاران سال است مطرح بین بوده زده اند و سخنان زیبای انبیاء و فلاسفه را لباس زشت پوشانده جمع و تألیف کرده اند و عیب در این است که حزب بهائی اینقدر بکر باشد که اینگونه امور را تحری نکرده قبول کنند با اینکه از اصول مذهبیان تحری حقیقت است و آن قدر متعصب باشد که هر کس خواست بان‌ها بفهماند و از قیدهای شدیده‌ای که دارند آزادشان کنند علاوه نکول و عدم قبول عداوت اور ادر دل گرفته بخون او تشنه شوند و از ابراز هیچ خلق و خوی بدی فروگذار نکنند.

کیست مولا آنکه آزادت کنند   بنده رقیت زیارت بر کنند
(مثنوی)

شگفتاره انسان چون با مری خو گرفت هر قدر معايب آن را به بینند نه تنها دل از آن برنمیدارد بلکه عداوت با اشخاص میورزد آنکه چرا معايب آن را شناخته و بکشف آن پرداخته اند چنانکه بکرات در این دو ساله خبر بمن رسید که بعضی از حضرات آهسته باهم می‌گویند آواره راست میگوید و هر چه را دانسته صحیح است ولی فقط ما از او مگذریم که چرا دانسته‌های خود را بیان کرده و از پرده بیرون آورده (!) در اینصورت آیا ماحق نداریم آنکه خطاب بهاء را در حقشان تصدیق نموده بلطف (گوشندان) یادشان نمائیم؟ عجبا خود گوشندان میدانند و می‌گویند که عبدالبهاء در امریکا بشارت داد که در این جنک عالم سوزی که نایره آن بلند شده آمریک واد نخواهد شد و حتی در سفر نامه ایشان مصرح است که آقا فرمودند اهالی آمریک در گوشة واقع شده اند و در مظالم جنگهای اروپا شرکت نخواهند کرد با وجود این آخر

آمریک داخل جنک شد و غیب گوئی این پیغمبر زور کی مبدل به عیب گوئی شد معهذاهین که کسی دیگر باشان این اعتراض را بکنند عصبانی شده بدلست و پا می افتد و می خواهند سخن حق را بحروف های باطل پیوشانند و برای آن تعبیرات پیدا کنند و نیز همه میگویند آقا و عده داده بود که بشرق الاذکار عشق آباد بیاید و حتی درلوحی شرط ورود خود را بدان مکان اتمام ان بناء قرار داده و گوسفندان برای این آزو و نیل بان میل چه جان ها که کنند و چون مشرق الاذکار با تمام رسید ایشان عوض عشق اباد خواهی نخواهی (بملکوت ابهی) راه فرسانده با هزار انجکسیون و تبدیل حکیم و دکتر بالاخره تو استند خود را از چنک مرک نجات داده بعشق اباد سفر کنند. با وصف این همینکه کسی این سخنان را القاء نماید ازاو دلگیر شده بتفسیر میپردازد و مصدق (و یل لمن کفره نمرود) را ظاهر میسانند . بالجمله غیب گوئی معکوس اقا بقدری زیاد است که در این مختصر نمی گنجد و باز باید بگویم اشتباه نشود من نمیگویم چرا اقیان غیب نمی دانند بلکه میگویم کسانیکه بمعجزات انبیاء صدق طعنه میزنند چرا بدروغ میخواهند خود را صاحب کرامت قلمداد کنند و در این قرن نورانی باز مردم را در حجاب ظلمانی و اوهام پابند کنند ؟

آیتی - از آنچه ذکر شد عجالتاً اینقدر معلوم است که بهاء در هر صورت یک ادعائی کرده و کلامی آورده و نفوذ و بقائیرا هم مقتضمن بوده در اینصورت بچه قسم میتوان ادله‌این حضرات را در ادعاء و تشریع و نفوذش ابطال نمود منتهی اینست که شمامیگوئید باین درجه که بهائیان در آن مبالغه میکنند نیست ولی در اصل موضوع نمیتوان انکار کرد و

گفت تمامش بی اصل است پس بالاخره راه حل این مسئله چیست؟^۱
 آواره – این سؤال عیناً مانند سؤال آن سائل است که پرسید:
 دختر کدام امام بود که رفت بر سر مناره و روباء او را درید؟ مجتبی پس
 از تأمل بسیار با دمل و اسطر لاب دریافت که سائل هیخواهد قضیه یوسف
 را سؤال کند. گفت آقای من اولاً دختر نبود و پسر بود.
 ثانیاً فرزند امام نبود زاده پیغمبر بود. ثالثاً بر سر مناره نبود و تک
 چاه بود. رابعاً خودش نرفت و او را برداشت و بچاه انداختند. خامساً
 روباء نبود و گرک بود. سادساً گرک هم نبود و اساساً قضیه گرک دروغ
 و تهمت بود.

اکنون ملاحظه نمائید. اولاً بهاء اللہ چنانکه گفته‌یم بر ملا هیجع
 ادعائی نکرده مگر آنکه در زیر پرده کلمات خود نغماتی داشته که
 مریدانش داعیه الوهیت از آن شناخته و گفته اند بهاء همان خدای غیب
 است که در قرون و دهور در پرده خفا مستور بود و اینک قدم به عرصه
 ظهور نهاده ولی او ویسرش هر جا مواجه با مشکلاتی می‌شدند با صد هزار
 دلیل تمسک با این میکردند که خیر همچو داعیه نداریم و مریدان غلو کرده
 اینها را بما تهمت میزندند و این کلمات را ما از زبان خدا در حالت خلسمه
 گفته ایم و بر همان اینکه ما این داعیه را نداریم آنکه مطیع احکام اسلام
 بوده و هستیم. سبحان الله بهاء در مرکز خود در شهر رمضان خودش
 صورتاً روزه می‌گرفت و تمام اتباع تأکید می‌کرد که صائم شوید و حتی
 اصرار داشت که جداً صائم باشید زیرا می‌ترسید که اگر اندکی سخت نگیرد
 آنها در کار سنتی کنند و روزه را افطار کنند و کار اورا خراب‌سازند
 و این حالت نا آخرین نفس حیات بهاء ادامه داشت و حتی مشهور است

که مشکین قلم از صحابه خاص بلیح مزاح گفته بود بناء بر مثل مشهور
که میگوید (شخصی گفت ما دعا کردیم مادرمان بسیرد و پدرمان زن
جوان بگیرد تا وسائل راحتی ما فراهم گردد اما دعای معکوس مستجاب
شد پدرمان مرد و مادرمان شوهر جوان آرفة بزحمت او افتادیم) ماه
بابی شدیم که از زحمت روزه سی روزه خلاص شویم حالا از طرفی در
ماه رمضان بما میگویند حکمت اقتضاء دارد که روزه بگیرید و ظاهر به
اسلامیت کنید از طرفی هم نوزده روز قبل از نوروز بما میگویند روزه
بگیرید (حباً لجمالی) تا این شریعت تأسیس شود. این مزاح مشکین
قلم هم شاید نه صورت جدی بخود آرفة دو نتیجه داده باشد یکی آنکه
بهاء ازواج آباء را حرام گرد که دیگر کسی هوس بزن پدر خود نکند
و الا شاید خیال نداشت این یکی را هم اسم ببرد و قصدش این بود که
مطلقاً مردم را آزاده نهاده اشتراک فراش را کاملاً اجازه دهد. دیگر آنکه
اجازه داد که روزه نوزده روزه شریعت بهاء را افطار کنند ولی روزه
رمضان را بگیرند نه هشت آقا در بلاد عثمانی باز نشود و نیز پرسش عبد
البهاء چنانکه گفتیم تا یک هفته پیش از مرگش بجامع مسلمین رفته به
امام اهل سنة اقدماء میکرد و دست بسته نماز اسلامی میگذارد و اظهار
تبعیت اسلام میکرد و حتی طعنه بر تشیع میزد و بقضاء و افندي ها می-
فهمانید که چون ما از طریق تشیع بر گشته برآه تسنن قدم گذاشته ایم
هر دم با ما دشمنی میکنند. بجمله این بود حالت ادعاء و تشریع این پدر
و پسر در خالک عثمانی و مرکز زندگانی خودشان ولی در عین حال برای
ایران خدا و خدا زاده بودند و هر چه بر قلم وزبانشان می آمد درین
نداشتند چه که بابیهای ایران را شناخته بودند که تا چه اندازه ابله و

احمقند و برای شناسائی ایشان همان کامه اغnam کافی است که ایشان را
به آن موصوف کرده از طرفی این گوسفندان را بدون اراده مطیع خود
کرده بهر طرفی میخواستند سوق می دادند از طرفی از شیر و کشک و
پشم ایشان بهره میبردند و آخر هم بکشتنشان می دادند و برای دلخوشی
گوسفندان دیگر مناجات و زیارت نامه برای گوسفندان مقتول نازل می-
کردند فتعجبو اهنا لک یا اولی الابصار .

جملاء داعیه بهاء در تحت الفاظ و تنها برای بایهای بوده نه کلیه
اهل عالم و اینست که آنرا داعیه نتوان گفت چنانکه هنوز بعداز هشتاد
سال احدی تصریح نکرده و نمیکند که این ادعائی که میگویند حجت
است کدام ادعاء است و خصوصیت آن چیست ؟ ثانیاً چنانکه جای دیگر
هم اشاره شد داعیه الوهیت مشروع و معقول نیست زیرا یا بعقیده الهیین
خداء هست در آن صورت مقدس از حلول و نزول و تجسم است یا بعقیده
مادیین خدائی نیست و مبدع کل مادة واحد است و یا جوهر فرد پس
در هر دو صورت داعیه بهاء یا سری یا جهری هر چه هست غیر معقول است
یک قضیه خنده آور

یاد دارم در اوائل سواری خودم که میخواستم تسمه و رکاب و
دهنه مرا کب خودرا محکم سازم و برای اینکار احاطه بر الواح و مضامین
آنها لازم افتاد دائماً وقت خود را بمطالعه الواح میگذرانیدم و نماند
لوحی از الواح مطبوعه و غیر مطبوعه از سری و جهری مگر آنکه آنرا
از نظر دقت گذرانیدم یک وقت رسیدم بلوحی که در جواب سؤالات
 حاجی ملا علی اکبر شهمیر زادی و آقا جمال بروجردی صادر شده بود
چون هر دوی آنها از مبلغین درجه اول بودند و حاجی اخوند محکم

عنان را آگرفته تا آخرین نفس بیاده نشد و اقا جمال در این بینها عنان را سست گرفت و بیاده شد یا بیاده اش کردند در حالتیکه او از حاجی آخوند مهمنتر بود و من یقین دارم در عقیده ذرہ از هم امتیاز نداشتند جزا ینکه حوادث سبب سقوط این و بقای ان شد . خلاصه موضوع بحث چیز غریبی بوده و ان این بوده است که حاجی آخوند میگفته است غیر از بهاء دیگر خدائی نیست و بالاخره هر چه در پس پرده غیب بود در جامعه بهاء در امد و دیگر خبری نیست باید باو نماز و نیاز کرد و دست بدامنش دراز و توجه را از غیب برداشت . اما اقا جمال که بعد اورا ناقض قلمداد کرده حتی بلقب دیر گفتار ملقبش ساختند میگفته است مقصود از خدائی بهاء اینست که او مظاهر خداست و بالاخره خدای غیب بجای خود است و این میرزا نماینده ان خدائی غیب است . بعد ازانکه این داور را بمراکز برده از خود میرزا خدا (بهاء) قضاوت میطلبند او می بیند اگر قول حاجی آخوند را تصدق کند هر چند موافق میل است ولی ممکن است غوغائی بلند شود و اگر قول اقا جمال را تصدق نماید ممکن است باز راهی بخدای غیب باز شود و از استفاده این میرزا خدائی مشهور کاسته گردد لهذا جواب را چنین داده که (دریای عرفان دریای بی پایانی است که هر کس برشحی از ان بهره مند است در اینصورت اگر مقصود از این مناظره و مباحثه القای خلاف و نفاق و اختلاف باشد قول هر دو مردود است و اگر مقصود ترویج امر و القای موافقت باشد هر دو مطلوب است)

بعد از مطالعه این لوح مرا خنده گرفت و بر درجه خدعاً و تقلب میرزا خدا آکاهی یافتم از طرفی هم بر بلادت گوسفندانی که همین لوح

را خوانده و ابداً بوئی از مقصود نبرده اند اکه گشتم و گفتم انصافاً این
گوسفندان را آن خدا بس است و حقشان همین است که با یشان میرسد
و خنده آورتر از آن اینست که چون میرزا خدا دید که خوب رویه را
بکمک پسرش عباس افتدی پیش گرفته از طرفی با ظهار اسلامیت و ادای
نماز و روزه اسلامی و تمجید از خلفاء در نزد اهل سنة عجالتاً هامون
است و از طرفی نغمات انشی انا لله در اتباع ایرانی و چند نفر هندی بطوری
مؤثر افتاده که حتی در جنبه غیب و شهود آن مباحثت بمیان امده لهذا
یک لوح بالابلند بعربی عجیب برای عید مولود خود نازل کرده جهتشان
فرستاد و دیگر کار تمام شد زیرا در این لوح میگوید (الیوم یوم فیه ولد
من لم یلد ولم یولد) خلاصه مضمون اینکه امروز روزی است که ان
خدائی که متولد نمیشد و صاحب اولاد نمیگشت متولد شد !! و بر طبق
این مضمون نبیل زرندی که اسمش ملام محمد است و اخر عمالbehاباولد
شد و اورا بدربال القا و غرق کرد بدست خود یا اتباعش و بعد شهرت داد
که او خودش خودس را غرق کرده این نبیل در اشعار خود سرود که
(مستعد باشید یاران مستعد * جاء شاه لم یلد ولم ولد) و این شعر هم
سطوره از معارف بهائیان است هم عقیدشان را مکشف میدارد ولی
تصوره یکنم اگر کسی دیپرسید معنی این حرف چیست؟ جواب میدادند
ما نگفتهایم خدائیکه متولد نشده بود متولد شد و هر کسی چنین است که
متولد نمیشود در صورتیکه بیش از آن متولد نشده بوده است. زیرا این
گونه اشتباه و مغالطه کاریهای عجیب از فنون دائمه میرزا خدا و پسر و
تابع کارگرش بود و هست. ولی این بسی واضح است که باین کنایات خدائی
بهاء را خواسته اند بفهمانند لا غیر

باز موقع بیدا کرد که روح پروفسور برون را رحمت فرستاده بگوییم چه قدر خوب تشخیص داده بود که میگفت بهاء و بهائیان بساط دین و خدا و پیغمبر را مسخره کردند و مکرر میگفت اگر اقلای در سایه‌این عنوانات آزادی بشر و اشاعه علم را منتظر داشتند باز چیزی بود ولی بقین دارم که اگر بهائیت ترویج شود بکلی ازادی و علم از بین بشر رخت بر میبینند و حهل و قیودات و اوهام جای آنرا میکیرد.

آیتی — شاید نفوذی که میگویند از جهت قیافه جذاب و حسن و جمال این عائله باشد و دلباختکی های مریدان از این حیث باشد که زیبایی ترا از بهاء و عبدالبهاء و شوقي افندی و کلیه زن و مرد این عائله در دنیا ندیده و نمان کرده‌اند که هر کس در جمال بحد کمال باشد باید حتماً خدا یا منسوب بخدا باشد. زیرا شرحی از زیبائی از این عائله شنیده شده است و عکس‌های عباس افندی هم هر چند محسنات زیبائی و جمال در آن بحد کمال دیده نشده است ولی تقریباً مهیمن و جذاب است دیگر عکس بهاء را مردم ندیده و نمیدانند که چکونه بوده است و طبعاً باید بهتر از عبدالبهاء باشد لکن نمیدانم چرا اورا انتشار نداد اند؟

اوارة — اما در موضوع حسن و جمال و قیافه این رؤسا هر چند بنای ما بر حق توانی است نه عیب جوئی و بناء بر این نه میگوئیم مرد و زن این عائله عاری از حسن و جمال بوده و هستند و نه بطوري که بچشم دوستانشان امده و هر عیبی را حسن تصور کرده اند — باید دانست که بهاء و فرزندانش عموماً خالی از وجاهت نبوده اند خصوصاً ان پسرها و دختر هائی که با عبدالبهاء مخالفت کرده اند و حضرات انها را کافر و ناقض میدانند خیلی خوشکل بوده و سرمایه خدائیشان بیش از عباس

و اولادش بوده است اما بقدرتی در تعریف حسن و جمال خود مبالغه کرده
اند و با اندازه مریدان با دیده رضا و محبت ایشان را دیده اند یعنی بهاء و
عبدالبهاء را که گویا در همه دنیا نظری برای این رؤسا نبوده و حال
آنکه این تصور در دهاتی های ایران است و در اشخاص دنیا ندیده و ادم
ندیده و من در اطراف عالم خصوصاً در ترکستان و ترکهای اسلامبول و
ازمیر و هم چنین در فرانسویها به قدری قیافه های جذاب و حسن و جمال
دلربا دیده ام که اساساً عائله بهاء را نمیتوانم در مقابل انها جمیل تصور
کنم و بهترین شاهد ما همان عکس است که در جزووه قبل درج کردیم
زیرا زیباترین دختران این عائله همشیره جناب شوقی افندی است که
در ان عکس نشسته ملاحظه میشود و او با وجود زیبائی در برابر ارباب
وجاهت چندان نمایش ندارد . باری کار بزنان ایشان نداریم بهاء که این
قدر بغمز و امز بجمال خود مینازد و اورا (جمال مبارک) میخوانند
بموجب عکس قتوغرافی او که در حیفا و عکا موجود است و بال و تابی
ان را در قاب طلا نهاده و پرده زنبوری بران کشیده بیچاره دهاتیان ایران
را که بانجا میروند با هزار منت میبرندشان در حرم تا آنرا زیارت کنندو
ندورانی بجا بیاورند آن قدرها جذاب و دلربا نیست و عجیبت اینکه در آن
عکس آثار رنگ و حنا در محسن بهاء موجود و خودشان هم انکار ندارند
که او هفته دوم رتبه محسن و کیسوان را رنگ میکرده است و چون این
عکس قتوغرافی چندان جلوه نمیکند اینست ذه چند تصویر قلمی هم
در جنب آن ترتیب داده میگویند اینها تصویر ایام جوانی اوست و من
خیلی دقت کردم دیدم ابداً شباهت بعکس قتوغرافی ندارد و در آن تصاویر
کاملاً تصنع شده و بانوک قلم نقاشی اطائف حسن باها داده شده است و

امری عجیب است که یکی از آن تصاویر تصویری است که بابدن بر همه در حمام نقاشی شده یعنی حمام و بدن بر همه بهاء را نمایش می دهد و من هر وقت ازرا دیدم خجلت کشیده سرزیر افکندم و در فکر فرو رفتم که این چه نقشه است؟ خدا چرا باید تصویر هیلک خود را بر همه با فوئه بسیار کوتاه برای زیارت مردو زن بگذارد؟ راستی در عین اینکه میل نداشتمن بطلان این امر بر من ثابت شده باشد و هر دم ارزو میکردم که این امر یک امر حق آبرو مندی باشد که از ایران طلوع آرده باشد که موجب افتخار ایرانی گردد ولی بدین ترتیب هر وقت باین قسمت ها بر میخوردم متأسف میشدم که امر حق را چکار باین تصنعت آن هم باین صورت و قبح آرده هر کس به بیند خیال میکند که این تصویر برای تهییج شهوت زن و مرد ترتیب شده چه که بدن جوان هیجده ساله را با کمال فربه و قشنگی بدون اینکه ازri از مو در آن باشد کشیده فوته را کوتاه و رانها را در کمال سادگی و صافی و فربه جلوه میدهد و حالت خمار بچشمها داده بالاخره بسیار شبیه است بعکس زنهای قشنگی که بر همه برای دلربائی مردم برداشته اند و جوانان ها از اروپا بایران سوقات میاورند و خلاصه با تحقیقات عمیقه معلوم شد که اگر در عکسهای دیگران آن تماز دستکاری شده این تصویرات آقا زان سادگی هم بر کنار و پر از پیرایه و ساختکی است و گرنه با مقایسه بعکس فتوغرافی معلوم میشود که ابداً این دو صورت یکی نیست و مضحك است که عاشقان جمال الهی به بیموئی بدن بهاء استدلال و استعجاز میکنند و بالعکس پر موئی ازل استقباح می نمایند بجمله این بهاء که تا این درجه حسن و جمالش را میخواهند وسیله خدائی و نفوذ کلمه اش قرار دهند عجب است که برخلاف

اهمه خال و خط که بر صورتش نهاده اند خالی از عیوب هم بوده و آنچه ثابت شده است بعلاوه کوتاهی قدسہ عیب بزرگ در این هیکل قدم و اسم اعظم! وجود داشته یکی آنکه خواهرش که عمه عبدالبهاء است مینویسد و کتابش هم حاضر است باینکه ایشان مرض فتق داشته اند و حتی به عبدالبهاء میگویند اخوی زاده عزیزم اگر پدر شما خدا بود و مقدار اقلابایست باد فرق خود را علاج نماید دوم اینکه یکی از سیاحان اروپا که بهاء را دو سه سال پیش از وفاتش دیده بود برای خود حکایت کرد که من در موقع چیز نویسی بهاء دقت کردم و یقین نمودم که چشم چیش کمتر از چشم راستش می بیند.

سوم آنکه عموم بهائیان معتبر فتد براینکه رعشه دست داشته است و این اعتراف برای انسنت که چون ان لغش در خطوط او موجود است این را توانسته اند انکار نمایند ولی عبدالبهاء بعدز غربی ثبت کرده گوشندان هم پذیرفته اند و ان اینست که گفته است ازل ایشان را زهر داد و نخواستند دل او را بشکنند زهر را میل کردند ولی اراده مبارک تعلق نگرفت که آن زهر کار گر شود لهذا از هلاکت رستند و تنها رعشه در دست مبارک باقی ماند و هر کسی میفهمد که این یک عنذر نا موجهی است که خواسته است عیب را از پدر خود دور نماید و گزنه با فرض اینکه راست بکویند و ازل زهر داده باشند خدائی که میدانست این زهر است و انقدر هم مقدار بود که خورد و نمرد خوب بود اثار رعشه هم در دست خود نگذارد . باری معلوم نیست این رعشه از کی عارض شده و بالاخره هر یک را اصلاح کنند عیب دیگر جایگیر شده ثابت مینماید که بهاء بقدر خردی از سایر افراد بشر امتیاز نداشته اما

اینکه ذَکر شد که عکس عبد البهاء مهیمن است من خودم شخصاً او را دیده و بن سر هم ششمراه با او بوده و همه چیزش را شناخته ام با اینکه او خوش قیافه ترین تمام افراد این عائله بود و حتی بر پدرش هزیت داشت معهداً از او مهیمن تر و خوش قیافه تر بقدری در اطراف جهان دیده ام که بشماره نیاید و عکس‌های او هم حالات تازه را حاکی نیست و با وجود این تمام آنها بحال و خط آراسته شده و بکرات دیده ام عکسی که قشنگ بیرون نمی‌آمد محظوظ می‌کردند و شبیه ترین عکس‌های آن به شخص خودش شبیه و تصنیع آن کمتر است عکسی است که در صفحه ظهر درج می‌شود.

در خاتمه این راهنم اضافه می‌کنم که اساساً توجه به این باین صور و تمایل نه تنها برای حسن و وجاهت آنها است. چه در میان افراد خودشان و جهانی که بمراتب از رؤسائے وجیهه ترند زیاد است بلکه همان روح بت پرستی است که در میان ایشان نفوذ یافته چندانکه منتهی آرزویشان این است که مثلاً عکس بهاء و عباس افندی به مجسمه تبدیل شود و همین عکس آن درج می‌شود از روی مجسمه گلین است که از او ساخته شده و خلاصه اینکه توسفندان در این قرن بیستم کاملاً بت پرستی و گوسله پرستی را اعاده داده اند!! و با وصف این خود را موحد می‌خواهند.

باز بر گردیم بر سر داعیه و نفوذ آن بجملایک همچو داعیه نا - معمول رنگارنگ پر از خدوع را با هر رقم از نفوذ اصلاً داعیه نتوان گفت تا در درجه نانی حجیت و دلالت آن تحت نظر آید. مثلاً در عین اینکه هیچ‌یک از متدینین عالم ادعاء را بذاتها حجت نکرده اند و عقل حلیم

بنده بزر سپید و اقر و گر شده بیشتر بر کفان و به لکل و غافق و اتش تر مانع اخوی نزدیکی با بر کفان این جو جمی خاری باشد
مشت تقاضا نموده و همچو داشت ام ام استند و اشتند و ام می اندست آنکه ام ام داده ام اشست خودم خان

--- ۱۰۴ ---

عکس عباس افندی

هم بر دلالات آن تسلیم نمی شود در عین حال بین ادعاء بقاء و انبیاء
عظم افرقی بین است چون فرق نور و ظلمت مشلا حضرت
رسول (ص) یا عیسی و موسی، این بسی میرهن است که ادعایشان
هر زیر پرده زیرنک و بحالات رنکارنک بوده بلکه هر یک در عصر خود

مردانه در قطب عالم ایستاده مقاصد خود را علنًا اظهار و مردم را بیک جهتی دعوت کرده اند و هیچگدام شریعت خود را مستور نداشته مانند عبدالبهاء نرقته اند تبعیت پیروان شریعت قبل را بیشه و از ایشان اندیشه نموده در نزد ایشان بکویند ما مطیع شرع شما و آداب و قواعد شما بایم و بر خلاف آن درزیر هزار پرده نیرنگ برآه دور اشخاص ساده بی اطلاع را بداعیه خود بخوانند

عجبًا هنوز کتاب اقدس را که کتاب شریعت و احکام شان است بعد از هشتاد سال یا کمتر یا بیشتر در بلاد عثمانی مستور میدارند و حتی در ایران هم همیشه مشورت مینمایند که ایا این کتاب را بفلان طالب بدھیم یا ندهیم؟ و ایا او اینقدر فریب مارا خورده است که سر مارا افشاء ننماید یا افشاء خواهد کرد؟

این داعیه را چه نسبت است با داعیه انکس که در حیات خود نماز خویش را در میان متعصب ترین قوم عرب در مرکز عبادت اصنام بر پا کرده و یا این ادعایاً چه نسبت است با ادعای کسی که برای متقد خود تا آخرین نفس خود ایستاده و برسر دار بمناجات پرداخته و انی از تعلیم حواریین خود فرو نشسته و امر خود را نهان نداشته و یا چه نسبت است این داعیه را با داعیه کلیمی که در مقابل فرعون رو برو (نه بنو شته های خادعانه و در تحت الفاظی که منکر اثرا انکار پندارد و مقبل بوی داعیه ازان استشمام کند) ایستاده و نبوت خود را اعلام کرده و هیچگاه دورنکی و دور وئی پیشه ننموده فنعم مقال «یابرو همچون زنان رنکی و بوئی پیش کیر * یا چو مردان اندراو گوی از میدان بیر » اینجا جای مغالطه است که بکویند عبدالبهاء باروپ و امریک سفر کرده چکونه

داعیه مخفی بوده است بلی او سفر کرده ولی ابداً داعیه خود و پدرش را ابراز ننموده و کاری نساخته و هر چه شهرت داده اند دروغ بوده زیرا من هم سفر کردم ولی کاری که ساختم این بود که دانستم حقایق از چه قرار بوده است . . مکر آنکه بکوئیم بهاء پیغمبر زنانه بوده با خدای مؤنث که بر نیک زنان و پرده نشینان درآمده و از پس پرده (عصمت) با مکرهای زنانه سخنانی بیرون داده . چنانکه تأثیرش هم در زنان بیشتر از مردان است و بطوریکه من خود دیده و شناخته ام بسیاری از مردان بهائی پابند زنان خودند و زنانند که نمیکنند مردان بسیار و ازاد شود مگر مردانیکه مزاجشان با مزاج زنان خیلی موافقت دارد انها هم شیفته و فریقمه این دین زنانه اند حال این اقبال و تشیت زنان بر روی چه اصل است و چهلذتی برده اند که دل بر نمیدارند (این زمان بکذار تا وقت دکر) شکفت او راست که کاهی راست یادروغ یکنفر زنرا موضوع بحث قرار داده در متعدد الملاهای خود در اطراف اقبال و اشتعالش و قیامش بر نشر و اشاعه این امر بیک آب و تابی بیانات نموده داد سخن میدهدند که کویا تمام علوم اولین و اخرین دران زن است و بالآخره اقبال او برهان عظمت این امر است در حالتیکه بعد از چند سال اسم او هم کهنه شده معلوم میشود او هم پس از خستگی و اتمام شهو اتش این حوزه را بدروع کفته و شاید بر ردان هم چیزی نوشته اظهار نداشت مینماید چنانکه لوای امریکائی در این اوآخر در مصر حرمت مخالف داشت و دیگری در امریکا کتاب بر رده شوقی افندی نوشته و کذا فعل و تفعیل و افعال شاید بگویند آواره با حریت و ترقی زنان مخالف است و هنوز به عادت ایرانیت زنرا زن میبینند و با مرد فرق میکنند . لهذا عرض میکنم

من مخالف با ترقی و حریت زنان نیستم ولی زنانی که لیاقت این مقام را یافته باشند مثلاً زنان اروپ و آمریک با اینکه خیلی ترقی کرده اند باز من خودم در اروپا تشخیص دادم که هنوز هزار منزل از قافلهٔ ترقی عقب نمی‌بیند چنانکه در متمدن ترین ممالک دنیا که مرکز علم و سیاست است یعنی لندن فقط یک تن از اعضای پارلمان یافته آنها بس از ورود در پارلمان و کشف افکار ساده ضعیف او معلوم شده است که مبارزه با افکار مردان نتواند و باین واسطه دو سال مانند مجسمه نتوانست یک فکر صائب بیرون دهد و هر روز زنهای لندن عصبانی می‌شدند که مردان نمی‌گذارند این نماینده‌ها حرف بزنند. این برای آنست که با ساختمان زن غیر از مرد است و برای ادارهٔ سیاست و اجتماعیات کافی نیست یا هنوز تجربیات زنان کامل نشده و در صورتی که این حال زنان لندن است پس چه خواهد بود حال زنان ایران و هند!

اینست که تا کنون بهائیان ایران بهزار رنگ در آمده و پس از چندی خطای آن بر خودشان معلوم شده و یا مزعوب شده ان رنگ را رها کرده برنگ دیگر درآمده اند مثلاً بهاء که می‌خواهد یک شریعت هزار ساله تشریع کند نمیداند بازنان چه معامله‌ای مجری دارد. یکجا عبدالبهاء که متمم شرع اوست بموجب کتاب اقدس که ذکری از حجاب نشده زمام بهائیان طهران را دها کرد تا مجلس حریت نسوان درست آردادند و چون مفاسد فوق العاده از آن بروز کرد بترك ان جمیع ورقتان در حجاب امر داد و چون طرف سوان و جواب چند نفر از پیر زنان آمریک واقع شد ترسیم انها از دستش بروند عکس زن و دختر و خواهر خود را بی حجاب برایشان فرستاد که بیینند ما حجاب نداریم و من آنرا در اروپا بدست آوردم در

حالتیکه قدغن بود که بایرانیان بدنهند و همچنین دختر های دختر عباس افندی که در پاریس تحصیل میکردند و از پاریسیان در بی حجابی زشت تر نمایش میدادند منع شده بود از اینکه ایرانیانی که عبور میکنند آنها را ببینند ولی هن چون مبلغ و محروم اسرار بودم در مدرسه رفتم و مرا پذیرفتند . و نیز شوقی افندی یکوقت قدغن کرد زنان ایران بی حجاب نشوند (در حالتی که خودشان هم نمیتوانند بی حجاب شوند مگر در خلوت خانه ها) و اکر ممکن بود میشدند و برای شوقی افندی فاتحه هم نمیخوانند چنانکه در خلوت خانهها که میتوانند بی حجابی بلکه ..... میکنند ! از طرفی شوقی افندی دید مکدر میشوند آنها را در انتخابات خودشان دخیل و صاحب رأی قرارداد . در حالتیکه هنوز در ممالک متمدنه این قضیه یکطرفی نشده و مصلحت تر اینکه در ایران چنین بوده و هست ولی در روسیه علی الرغم روسها حکم بحجاب داده و حتی در لوحش تصربع میکنند که علی الرغم روسها حجاب کنند و همان چند نفر ترک و فارس ایرانی که در روسیه یعنی ترکستان و قفقاز زیسته اند بیچاره ها محض خاطر آقا باید برخلاف هیل خود در حجاب باشند و تنها در خلوت خانهها نفسی تازه کنند باری تمام امور بهائیان نمونه داعیه بهاء است که هر روزی در هر کوئی و سوئی بر نگی رنگرزی میشود و نیرنگی بخود میگیرد . اینست که کفتم بقول مدیر جریده ملا نصر الدین بوق دو سره در دست شوقی افندی است از یکسر نوا میدهد حجاب بکنید و از سر دیگر نکنید . از یک سو خدا و نماز و دین بر حق است و لازم است و از سوی دیگر این ها محض مصلحت و حکمت است والا خدای چه ؟ و ....؟
باری برویم برس داعیه و کلام و نفوذ و بقاء چنانکه ذکر شد هر

بهاۓ اللہ و غلام احمد و متمہدی و حسن صباح و آقا خانی داعیہ داشتہ و دارد
کلامی آرده و نفوذی یافہ و چند صباحی دوام و بقائی داشتہ باید فهمید
آیا ہمہ حق است یا ہمہ باطل یا یکی حق و باقی باطل ؟ اکر ہمہ حق
است چہ ایرادی بر آوارہ و امثال او دارند ؟ و چرا در دعویٰ‌های خود از
ہمہ تنقید و تنہا بھاء را تمجید مینہایند و اساساً دعوت غلط است . باید
بگذارند هر کس بھر حقی میخواهد بگروہ دیگر این ہمہ طعن و استہزاء
بر کسیکہ نخواستہ است باین حق پابتد باشد چیست ؟ و اکر ہمہ باطل
است بھاء ہم یکی از آنها و احدی نباید باین باطل نزدیک شود . و اکر
بھاء حق است با اینکہ ادله اش ابطال شد دیگر بچہ دلیل او حق است و
پس از ابطال این چھار دلیل یا بقول کلپا یکانی دلیل تقریر دیگر ما به الامتیاز
کدام است و چرا باید بھاء را ممتاز از قادیانی وغیره وغیره دانست ؟
آیتی — میگویند آنها شریعت نیاورده اند و بھاء شریعت دارد .

و شریعت بی ارادۂ خدا نمیشود . و ہمین است ما به الامتیاز او از سایرین
آوارہ — اولاً این تصور خود بھائیان و منبعث از بیخبری ایشان
است . هر کس هر داعیہ کرده بکم و زیاد احکام و حدود و آدابی ہم
آورده است ثانیاً شریعت باید مقدس از شوائب ریب و مفید بحال بشر
و حائز حکم و مصالحی باشد و ہیچ عقلی بیان معایب آن را نتواند و
اکنون ما خلاصہ کتاب اقدس و شریعت بھاء را در اینجا ذکر میکنیم
تا معلوم شود این شریعت پر از مفاسد و ساختہ دست بشر است یا بی -
عیب و نتیجه الفاتح روح القدس است ؟

فلسفہ کتاب اقدس و شریعت بھاء

پوشیدہ نماند بقسمیکہ قبل اشارہ شد بھاء در نظر داشت کہ جنبة

آزادی صرف را با مر خود داده کم کم مردم را از قید احکام و حدود خلاص نماید تا آنکه بنص کتاب اقدس از او خواهش احکام و حدود کردن و ترسید که اگر اجابت نکند حمل بر عجز او نمایند لهذا بقول خودش در سنین متولیه تأمل کرد و این تأمل عبارت از مطالعه و مشاوره و مذاکره با محارمش بوده چنانکه آقا محمد حسن خادم بکرات به خودم کفت چند حکم از احکام اقدس را من پیشنهاد آردم که در کتاب داخل تئنید. مجملایس از مطالعات زیاد بر اثر همدستی با دستهای عدیده بالآخره کتاب اقدس درست شد که اینکه قدر و قیمت آنرا خواهیم دانست کتاب اقدس مرکب است از سه قسم از مطالب - اول - احکامی از قبیل صوم و صلوة و حقوق و زواج و ارث و حلیت و حرمت و امثالها دوم آدابی از قبیل نظافت و حمام و شستشو و آكل او و شرب و تعلیم و تربیت و امثالها . سوم خطاباتی بملوک و سلاطین و بلاد و اراضی و اقوام و امثالها بی قیمت تر از همه آنها قسم اخیر است . زیرا یک سلسله الفاظ است بی آنکه هیچ دستور و نتیجه در آنها باشد و مخصوصاً میدانست این کلمات بهیچ یک از سلاطین و بزرگان نمیرسد و همیشه در زیر پرده مطرح ماین کوسفندان خواهد بود پس با خود کفت با کمی نیست اگر یکجا هم خطاب شدیدی و یا تنقیدی بسلطانی و مملکتی کرده باشیم و بالاخره خطابات مذکوره متنضم هیچ کونه مطلب و حکمت و فلسفه نیست تا در آن بحث نمائیم و حتی کوچکترین دستوریرا در تمدن و ترقی و علم و سیاست حائز نیست در خوبی و بدی آن بحث نمائیم قسم دوم هم یک سلسله حرفهای معموله است باینکه مثلاً هفتة یک دفعه به حمام بروید یا پا بشوئید در آتل و شرب دست خود را در کاسه فرو ببرید یا

اینکه اطفال خود را علم و خط بیاموزید

این قسم از کلمات کتاب اقدس نه تنها متن نیست بلکه بسیار و همین است و بنفسها شاهد کوناهی نظر بهاء است مثلاً او خودش تازه به بlad خارجه رفته و کارد و چنگال دیده اینست که فرو نبردن دست را در کاسه یک امر مهم بزرگی تصور نموده و آنرا که صد ها سال بوده است معمول فرنگیها بوده بلکه هم یک امر طبیعی است که از بدو خلقت تا کنون متمدنین و با کیز کان از بشر با مقتضیات زمان خودشان رعایت اصول نظافت میکرده اند این را جزو شریعت کرده و با یک الفاظ خنده آوری در کتاب ذکر کرده . یا فرضأ بنص (لا تقربوا حمامات العجم) از حمام‌های ازروز ایران تنقید کرده ولی از انجا که هنوز حمام‌های شیر و دوش ندیده بوده است یا کم دیده و تصور نمیکرده است که روزی حمام دوش و نمره از امور عادیه باشد لهذا باز در وجوب شست و شو در سر هفت‌هه باین مضمون تشبیث کرده آن هفت‌هه یکمرتبه وارد شوید در ابی که صحیط بر بدن شما باشد (یعنی حوض و خزانه) و در اخر میگوید : «والذى يصب عليه الماء يكفيه الدخول » یعنی اگر اب هم بیدن بریزند کافی است (حمام دوش و شیر) یا اینکه موی سر نتراشیدن وزلف کذاشتن را از احکام کتاب قرار داده بقوله (لا تحلفووا رؤسكم الخ) و تصور کرده است که این یک حکم مهمی است در حالیکه هزاران سال قبل این حکم در کتاب طبیعت بشر نوشته شده بوده است و در همه ممالک مجری بوده است و در اسلام هم سر تراشی از واجبات دین نبوده است که بهاء بخواهد انرا نسخ نماید . ولی خنده در این است که مقید بقید این کرده است (ایا کم ان تتجاوز واعن حد الاذان) مبادا زلقتان ازه قابل کوششان

بلند تر شود و در این دو فلسفه بزرگ است ! یکی آنکه چون کیسوان را
مخصوص خود و اعضاش قرار داده بود و به های پریشان خودو ایشان
وهم در دلهاي ساده کوسفندان میانداخت و این هیولا و صورت درویشی
او بود که پایه خدائیش بر ان نهاده شده بود میترسید که دیگران هم با او
اقتا کنند و سرمایه خدائی از دستش بدر رفته در کیسه دیگران وارد
کردد چه که ان جناب حتی لقب (درویش) را بخود مخصوص ساخته و
اشعار عجیبی که با لقب درویش متخلص کشته انشاء کرده از ان جمله
غزالی است که مطلع ان این فرد است
ساقی از غیب بقا برافکن از عذار تا بنوش خمر باقی از جمال کرد کار
و مطلع ان این شعر عجیب است

درویش - جهان سوخت از این نغمه جانسوز الهی
وقت آن است کنی زنده از این نغمه زار !!
جملا چون گیسوان و لقب درویش مخصوص او بوده است از این
رو هر وقت یکنفر کیسوان کذاشته و مولوی بسته و خودرا شبیه بهاء و
اعضاش ساخته مورد انتقاد و حمله کوسفندان خالص شده باو کفته اند
مگر حکم کتاب اقدس را نخواهند که خود را بصورت حق در آورده ؟
و این مضحک بود يك بهائي نيلفروش اصفهاني در مصر هر کس اسمش
عباس بود و اعراب او را عباس افندى خطاب میکردند رنگش افروخته و
عصبانی میشد و اکر کسی بود که اندک آشنائی هم با بهائیان داشت می -
کفت نگوئید عباس افندى زیرا عباس افندى در دنیا یکنفر است و این
باو بی احترامی می شود در حالتیکه هزاران عباس حمال در بلاد عرب هست
که اورا عباس افندى خطاب مینمایند یا ایرانیانی که همدیگر را آقا خطاب

میکردن او قاتش تلخ میشد و میگفت اینها ادب ندارند نمیدانند آقا یک نفر است و او سر کار آقا عبدالبهاء است کسی بکسی حق ندارد آقا بکوید دیگر خبر نداشت که در ایران بهر حال و کناس هم اکر آقا نگوئی بدش میاید و حق هم دارد زیرا او هم بشر است و در حدود خود محترم است و همچنین هر وقت زنها بهم میگفتند خانم این شخص فربادمیکشید آه آخر نگوئید خانم زیرا خانم یکنفر است در دنیا و آن « ورقه علیا » خواهر عبدالبهاء است.

دیگر نمیدانست چقدر خانم در محلات نو و کهنه طهران خوابیده است باری این بود يك فلسفه از حکم کتاب اقدس که میکوید سر های خود را نتراشید ولی فلسفه دوم آه از حد کوش تجاوز ندهید این بوده چون خودش پیش از آنکه خدا شود زلف پاشنه نخواب قجری داشته که نا محاذی کوش بوده است و هنوز زلفهای فرنگی ماب امروز را که خیلی بالاتر از آنکه فقط يك پشت ناخن بلندی داردندیده بوده است اهذا منتهی درجه قشنگی و خوبی و موی سر را بحالات زلفهای سابق خودش می دانسته که دلهای زن و مردی چند بهر قار آن مبتلا بوده است لهذا حکم کتاب خود را براین قرار داده که « ابا کمان تتجاوز وزوا عن جدالاذان » خلاصه يك قسمت عمده از کتاب اقدس مشتمل بر این کوئه سخنان بی مغز و الفاظ غیر نغز است که اسم آن احکام کتاب شرع است و اقا آنها را بعنوان شریعت برای هزاران سال از سنین اجتماعی بشر در آورده است !!

اما قسم دیگر که مهمترین اقسام کتاب شریعت او است یعنی حدود صوم و صلوة و حقوق و زواج و حلیت و حرمت و مال الله و اوقاف و

میراث و امثالها انهم بر دو قسم است قسمی متخذ از احکام بیان و یا متمم آن است و قسمی مستقل بالذات.

با اینکه حدود کتاب بیان هم مشتمل بر یکدسته مهملات است باز فکر بهاء و شرکای او بقدری در تشریع مهمل بوده که احکام اقدس از احکام بیان هم مهمتر شده و یا باید گفت بهاء مکارتر بوده و این شرع را برای نفع خود تشریع نموده زیرا این یک نتیجه از آن گرفته میشود و آن عبارت است از تأمین معاش عائله بهاء آن هم نه عموم عائله بلکه هر کس حیله اش بیشتر باشد و بتواند در رأس این امر قرار گیرد و الا دیگر از این بهره سرشاری نیست. زیرا قسمت عمده از شریعت اقدس که عملی شده و تمام افکار رؤسای متوجه آن است قضیه حقوق و اوقاف و میراث است. فقط و فقط همین قضیه است که هر روزه اولیای امر و شوقي افندی ها جامه خدائی می پوشند و بر سر بهائیان یا آفسنستان مسلط شده مالیات بابی گریرا از ایشان می طلبند. اگر چه بهاء این زمینه را بیش از هر حکمی از احکام شریعتی مورد توجه قرار داده بطور یکه ذیلا ذر خواهد شد ولی باز هم اوبعضی رعایت ها کرده است که آنرا هم عباس افندی و پسرش شوقي افندی از بین برده و صورتهای دیگر با اندازه اند و شرح قضیه از اینقرار است :

و در خاتمه این را مکرر میکنم که هر جا هر عادتی را در بین بشر دیده آنرا مدرک احکام خود قرار داده بعضی را از فرائض کتاب و برخی را جزو منهیات شمرده ولی خوش بختانه عبورش به هندوستان و ممالک چین نیقتاده و ندیده است که چگونه پای دختران را در قالب اهنی نهاده بقسمی پارا کوچک نکاه می دارند که در بزرگی قادر بر راه رفتن نیستند و

اگر این عادت را دیده و یا کسی باو تذکر داده بود بدون شبھه یک آیه هم برای این قضیه نازل میکرد و در منهیات کتاب خود وارد میساخت مثلاً مینوشت «آن با اماء الله لاتجعلن ارجلكن فی القوالب ولاشکانها بشکل ارجل الشعالب والارانب لان المشی لکن عزیز و شدید و كذلك الامر نزل من لدن عزیز حمید» چنانکه در حق مرضا می گوید (اذا هر رضم فارجمو الى الحذاق من الامباء) و این بان میماند که کسی بگوید «اذا جمعتم فاکلوا الخبز و اذا عطشتم فاشربو الماء» گویا آقا تصور کرده است که اگر او حکم نمیداد که مرضا باطباء حاذق رجوع کنند لا بدراه را کم کرده بنعلبند رجوع می گردد

آیتی - اکنون بهتر است که باب مخصوص در احکام باب و بهاء مفتوح شود و تا هر درجه که ممکن است بیانات ایشان تحت مطالعه آیدونواع احکام سازی و شریعت بازی ایشان شناخته شود

آواره - گرچه این بیشتهارا عملی کردن کاری دشوار است زیرا غدری سفسطه و مزخرف در کتب باب و بهاء زیاد است که اگر کسی خواهد همه را بیان کند در هزار صفحه هم با وجود ایجاد انجاز و انجام خواهد شد - ولی بمفاد مالا یدرک کله لا بزرگ کله برای اطلاع قارئین ظام مختصری از کتاب اقدس را که بعقیده بهائیان خلاصه و نتیجه بیان مت توضیح و تشریح مینهائیم تا هر دو نتیجه گرفته شود زیرا کتاب ان که بعقیده خود بهائیان منسونخ شده و میگویند از اول هم یک کتاب شریعتی نبوده است پس کتاب اقدس را که بتصور ایشان آبرومند از بیان است باید تحت نظر آورد و باز هم کاهی که لازم افتداز اشیه رفتن بیان و کشف ترهات آن مضائقه نخواهد شد

باب من الابواب . فی احکام البهاء والباب

اولا باید دانست بطوریکه قبل اهم اشاره شد خود بهاء معترف است
نه این احکام و حدود برای خواهش نفوں ترتیب داده و همین فرق
فرقی بین است که انبیاء بطور مطلق فرموده اند که احکام ما بارادة الهی
نازول شده است و او میگوید بارادة بشری و عیناً جمله که در اقدس بدان
اشارة شده اینست (قوله) قد حضرت یذ العرش عرائض شتی من الذین
آمنوا و سئلوا فيها اللہ رب ما یری و ما لا یری رب العالمین لذا ازلنا
اللوح و زیناه بطریق الامر لعل الناس باحکام ربهم یعملون) و جمله بعد
هم که میگوید : انا ما دخلنا المدارس – الی قوله اسمعوا ما یدعوكم بهذا
الامی قبل اکتفیم بكلی خدمعه و دروغ است یا للعجب آنها که امی بودند
قلم بدستشان نیامده و چیزی ننوشته اند نه قبل از بعثت و نه بـ از بعثت
اما آقای بهاء را که از جمله خوش نویس ها قلمداد گرده و خطوط قبل
از بعثت او یعنی پیش از آنکه میرزا خداشود موجود و بدان افتخارنموده
خطوط اخیره اش هم که خوب ننوشته و بعد رعشه دست معدورش شمرده
اند حاضر و با وجود این بسی مورد تعجب است که یکنفر از گوسفدان
خدای خود را تکذیب نکرده و نگفته است ای جناب میرزا خدا دروغ
باين بزرگی چیست ؟ مگر آنکه بعد از این برای امی بودن هم یک تأویل
دیگر پیدا کنند و در کتب بنویسند و از بی حیائی این مردم عجیبی
نیست و پس از آنکه شأن نزول یا بی شأنی صدور کتاب اقدس یا بالعکس
معلوم شد اکنون بیاره حدود ان ناظر شده حقائق آنها را میشناسیم
چنانکه معلوم است در اقدس محض ترضیه خاطر مرده که دلشان
نماز تازه میخواست ابتداء شروع باین حکم شده و نوشه است « واجب »

شده است بر شما نه رکعت نماز «اکنون از اهل بهاء سؤال میشود که آن نماز نه رکعتی کجاست؟ تمام بهائیان می‌دانند که همچو نماز نه رکعتی وجود ندارد. و از خود بهاء هم سؤال کرده اند که آن نماز کجا است یک جواب مهم مهمل خادعانه داده است که ذیلا اشاره خواهد شد و آن در کتاب سؤال وجواب فارسی است که گوسفندان بهاء آنرا متمم کتاب اقدس می‌دانند و آن اینست

سؤال – در کتاب اقدس صلوة ۹ رکعت نازل که در زوال و بکور

و اصیل معمول رود و این لوح صلوة مخالف آن بنظر میرسد
جواب – آنچه در کتاب اقدس نازل شده صلوة دیگر است ولیکن نظر بحکمت در سنهن قبل بعض از احکام کتاب اقدس که از جمله آن صلوة است در ورقه آخری مرقوم و آن ورقه مع آثار هبارکه بجهت حفظ و ابقاء آن بجهتی از جهات ارسال شده بود و بعد این صلوة ثالث نازل (انتهی) .

شما را بخدا ای اهل بصر و بصیرت از این ابهامات بهاء چه می - فهمید؟ و جز خدعا و عجز و طفره چه ادراک مینمایید؟ بلی من چیزی جز این نفهمیدم که میخواهد بگوید آن نماز نه رکعتی را من نوشته بودم ولی در موقع نا امنی که مثلاً سقیند عمر پاشا برای تحقیق ما از اسلامبول مأمور شده آنرا با سایر نوشتیات بسوئی فرستادیم تا مستور بماند و ریش ما بگیر نکند. بلی انرا این راست گفته باشد عوض یک نقش چندین نقش متوجه او میشود از جمله آنکه زعمًا لائف الاغنام و رئیسه هم که میگویند «در قطب عالم ندای بهاء الله بلند شد و آنی خود و کلمات خود را مستور و مخفی نداشت» خودش اقرار میکند که حتی نماز خود را با

سایر نوشتگات پنهان کرده ام که محفوظ ماند . و اتفاقاً محفوظ نمانده است زیرا اگر مانده است آن دو و کجا است ؟ معملاً میرزا خدائیکه آن همه عربده برای گوسفندان خود می کشد هر وقت بوئی از نا امنی شنیده نوشتگات خود را پنهان کرده و حتی اخیراً این رویه را باور یکه میگویند در الواح و صایا هم معمول شده که میگویند زیر خاک بوده و نم کشیده خاک بر سر آن خدائیکه از ترس بند کان خود احکام خویش را به زیر خاک پنهان کند و خاک بر سر بند کانیکه این خدمعه های تو بر تو را تمیز و تشخیص ندهند . دیگر آنکه بعد از رفع انقلاب و نا امنی چرا این میرزا خدا دوباره آن نماز نه رأعتی را نتوانست نازل کند تا حکم (قد کتب عليکم الصلوة) مهم نشده باشد ؟ و اخیراً میگفتند آن نماز در خزانه مستور و موقع آن خواهد رسید . این خزانه هم خزانه غریبی است که هر امر مبهم و مهمی باingga رجوع میشود در حالتیکه خود خزانه از امور مرجعه به آن مبهم تر و مهمتر است . سبحان الله نمازیکه برای حفظ بجهتی ارسال شده . و نمازیکه در خزانه مستور است دیگر حکم « قد کتب عليکم » چگونه بر آن تعلق میگیرد !!

توضیحاً نمازیکه امروزه در دست دارند یک رکعت است و بافرض آنکه سه دفعه بخوانند (در حالتیکه یکدفعه هم نمی خوانند) باز سهر کت میشود آنهم با غلطهای اساسی عجیب و غریبی که یکی از آنها قبل اذکر شد . و اگر یکی از مناجاتهای فارسی خود را نماز قرار داده بود بمرانب بهتر بود . زیرا این غلطهای فاحش در آن واقع نمیشد و اقلام ممکن بود که او را طرفدار وطنیت و ملیت معرفی کرد .

حاشیه از بیان

بلی چون دیدند باب در بیان ذکر نماز نوزده رکعتی کرده ولای عملی نشده و احدی از او نپرسیده که آن نماز کجا است و کی واجب میشود و اگر هم او نمازی بهم باقته بوده است بهاء توانته است که آن را بر هم زند و تار و پوادش را از هم بگسلد و بگوید کتاب بیان منسون شده این بود که خودش هم به یک سخن فارغ و کلام فربینده ناقصی سر اتباع خود را گرم کرده و از طرفی دیگر باصل مقصود که تأمین معان و فرائض و تحصیل آمال و اموال بوده پرداخته چنانکه بشرح آن خواهیم رسید.

دو جمله متناقض

۱ - بقول خودشان آیه و بقول من جمله مهمله - قد تغمست -
 الاشياء في بحر الطهارة ۲ - قد اذن اللہ لكم السجود على كلشي طاهر
 چنانکه ملاحظه میشود این دو جمله بکلی متناقض است زیرا به مفاد
 جمله اولی که میگوید همه چیز (حتی فضلہ سک) در دریای پا کی و
 طهارت غوطه ور شدن باید بچیز نایابک و غیر طاهری در عالم قائل نشد
 در اینصورت در جمله ثانی که میگوید - خدا اذن داده است بر هر چیز
 طاهر و پا کی سجدہ کنید - کلمه « طاهر » زائد و مخالف حکم اول
 است زیرا اگر همه چیز بحکم جمله اولی طاهر و پاک است پس قید
 (کلشی طاهر) در جمله ثانی برای چیست ؟ و اگر باید باز بطاهر و
 غیر طاهری قائل شد پس (قد تغمست الاشياء في بحر الطهارة) چه
 معنی دارد ؟

روزه نوزده روزه

اساساً کتاب بیان بر روی عدد نوزده قرار گرفته – ابواب آن بر نوزده و واحدهای آن نوزده‌حتی لفظ واحد هم نوزده است از این روشان را هم بر نوزده قسمت تقسیم کرده که سال نوزده ماه و ماه نوزده روز باشد مانند این نظریه باب بر تعیین عدد نوزده خصوصاً در ماه و سال چه بوده است . چه اگر خواسته است هنری بروز دهد این هنر بقدرتی کوچک است که ابداً لایق ذکر نیست . زیرا در اعداد هر گونه تصرفی میتوان بکار برد و بر اثر تصرفات عددی در سال و ماه بقدرتی میتوان تصرف کرد که حتی ممکن است سال را چند برابر سال کنونی یا نصف و ثلث و ربع این سنتین حاضره قرار داد و هم چنان در ماه شمسی که تقسیم روز های سال معمولی یا سال اختراعی باشد هزاران تقسیمات میتوان ساخت . مثلاً هرسال معمولی دوازده ماه و هر ماهی سی روز است ممکن است این را معکوس کرد و سال را سی ماه و ماه را دوازده روز قرار داد یا آنکه مثلاً هشت فصل برای سال ترتیب داد بجای چهار فصل و هر فصلی که مشتمل بر چهل و پنج روز است آن را یکماه خوانده و در نتیجه سال را بهشت ماه قسمت کرد : و من یک وقت حتی در تغییر هفته فکر کردم دیدم میشود هفته را تغییر داد بطوری که شنبه ها و جمعه های دو سال و دو ماه مثل هم نباشد باینطور که فرضآ یک آدینه بزرگ را جعل کرد در ابتدای هر سنه و آن مشتمل بر سه روز باشد و جشن ملی را در آدینه بزرگ قرار داد که آن سه روز یکه متواالیاً ادینه خوانده میشود ملت تعطیل نماید و جشن بگیرد و شنبه را پس از آن شروع بکار کرد در این صورت شنبه اول این سال مطابق باروز دوشنبه معمولی می شود زیرا

او را از خود میدانستند و من یقین داشتم که او همه چیز ممکن است
باشد الابهائی بحملای پس از موافقت و مصاحبت بسیار و نرادبهای زیادی
در قهوه خانه میدان محافظه اقداء للمولی! کم کم سخن از میرزا
ابو الفضل بیان آمد و او را هم نفریباً هم عقیده عبد الحسین یاقتم جز
اینکه او عباس افندی را ندیده بود و خودش نمی توانست حکمیت کند
و بعد از این قضایا شرحی هم از اثر قلم شخص مطلعی در طهران
دیدم که در ایام اخیر میرزا ابوالفضل را در مصر ملاقات نموده بر حسب
سابقه دوستی باو گفته بود این خدائی که شما ساختید چرا اکنون
شما را این طور پریشان گذاشته و توجه از شما نمیکنند؟

میرزا ابوالفضل آهی کشیده جواب میدهد که بلی ما این بساط
را رونق دادیم و حالیه که لیره مانند ریک بدامن افندی میربیزد فقط
ماهی چهارلیره حق السکوت من میدهد آن شخص استغرا نموده گفته
بود چهارلیره در مصر بچه کار شما میخورد در جواب گفته بود سه
ایره هم یک خانم امریکائی را وا دار کرده اند بن بدهد. بعد از این
تقدمات بهائیان آنجا آن شخص را تبلیغ کرده از عهده اش بر نیامده اند
و بالآخره اورا بمقابلات میرزا ابوالفضل دلالت کرده اند او در جواب
میخندد و میگوید من ایشان را ملاقات کرده ام و جز افسوس و ندامت از
گذشته خود چیزی از او نفهمیدم

ونیز در مصر با جوانی که از اروپا بر کشته بود ملاقات شد و او
حتی از اعضای عامله محفل روحانی طهران بود و کلامه چند از این مسائل
مذاکره و او در خاتمه کفت بلی مر حوم میرزا نعیم شاعر هم در ایام اخیر
عنی نزدیک وفاتش بهمین حالات دیده میشد زیرا من خودم شنیدم روزی

بنهوز رسید و اقهر دیگر شده بیش از برکه خان و هلاکو غافل نمود و اتحاد تو ما اخول نزدیکی با برکه خان این جو جو خان را باشند
مشتقات آنهاست و مدتی از این مدت باشند

— ۲۰۲ —

* « عکس آواره با لباس عربی در مصر » *

آهی کشیده گفت افسوس که انسان عمری را در امری میکنارند و یقین دارد که درست فهمیده و بسا نظما و نثر آنچیزها میکوید و مینویسد و نشر

میکنند بعد از مدتی بعضی از سر پوشها از روی کار برداشته شده انسان می بینند که اغلب مسائل اشتباه بوده است و عیناً این قضیه را میرزا علی اکبر رفسنجانی هم حکایت کرد با بعضی حواشی دیگر که خوفاً للتطویل از ذکر ش میکنند

توضیح

پوشیده نماند که فقط در میان مبلغین بهائی بنده میرزا ابوالفضل و میرزا نعیم را پس از فسوق و فجور و آلایشاتی که عموم مبلغین و رؤسای بهائی بدان آلوده بوده و هستند حتی رئیس کل میدانم وبالاخره دیگران از سابقین ولاحقین که بقدرتی بی دین و بی وجودان بوده و هستند و باندازه منهمک درشهوات و اغراض یا اقلام مبتلای به بلاحت و بلادت که ابدأ اعتماد باقوال و اعمالشان نیست . این دو نفر هم که پا کتر بوده اند بالاخره حالتان بدانجا کشیده که ملاحظه و مسموع افتاد مثلاً میرزا محمود زرقانی که از بدرو حیات تا نسون مدام غرق شهوات و سیئات بوده و مردی بیساد و بلید هم هست چگونه محل اعتماد است ؟ هنوز همه یاد دارند آن دختر یهودیرا که در همدان تصرف کرد و یک عائله را رسوا کرد و دیروز در بهمنی پسریرا بجای دختر بکار گرفت و جمشید زردشتی با پول خود قضیه را خانمه داد و هزاران از این قبیل در هر شهر و دیوار واقع شده دیگر براقوال و کتب او چه اعتمادیست و همچنین سایر مبلغین که تماماً هم قدم او بوده و هستند !!

آیتی - غریب است که میرزا ابوالفضل عباس افندی را مرد سیاسی میدانسته و حال آنکه او در نوشتگاتش و آنmod کرده که داخل سیاست نیست و اتابع راهم همانع از دخالت در سیاست کرده است

آواره - بلی اینهم یکی از اشتباهات بزرگ است که حتی گوسفندان بهاء باور کرده اند را لی شرکاء نمیانی بهائیت از قبیل اعضاي محفـل رو حانی طهران و حیفا حقیقت را میدانند که چنین نبوده و نیست و اخیرا بر سیاسیون هم ثابت شده است که او سیاسی بوده و خائن ایران فقط و فقط او و جانشینان او بوده و هستمند پس باید دانست که عباس افندی در طول حیات خود از هیچ دیسیسه سیاسی فرو گذار نکرده نهایت این که روز کار با او مساعدت ننموده و نتوانسته است درساية مذهب سازی سیاست بازی خودرا آب ورنگی بدهد والا هزاران مدرک دارم که او هر دری را کوییده است . مدت‌ها سعی میکردند که خودرا بدامن یکی از دول خارجه بیندازند . چنانکه اشاراتی راجع بتمسک به ناپلئون و تمجیدات از روسيه واخیراً لقب وشنان گرفتن از انگلیسها قبل از مندرج و مندرج گشت و یاد دارم که در انتاء جنک عمومی لوحی بعن داد که در شام به جمال پاشای مشهور بدhem و آن لوح بترا کی انشاء شده بود و تأکید کرد که فقط ارائه به و اصل آنرا ضبط کن و در بغداد با آب شط بشوی و تصور میکرد که هـ ترا کی نمیدانم و هـ سیاست نمیشناسم هـ مرید ثابت قدم هستم و اطاعت امرش را واجب میشمارم بالاخره مضمون ان لوح راهنمایی بود برای حلۀ بایران بعنوان وحدت اسلامی و کنایاتی هـ راجع بسیاست انگلیس در انلوح بود و بهمین سبب میل داشت ان لوح شسته شود چنانکه کتاب اشف الفطاء هـ که در در نقطه الکاف یا منشأت ادوارد براون نوشته شده اجازه نشر نداد برای اینکه قبل از طبع ان انگلیسها در فلسطین وارد نشده بودند ولهذا در ان کتاب طعنه بر سیاست انگلیس زده بود و بعد از طبع ان چون فلسطین در ته رف انگلیس درآمده بود ان کتاب را توقيف کردند و

همچنین برای مشروطه واستبداد ایران بر نگهای مختلفه درآمد در ابتداء مخالف مشروطه بود و اتباع را تأکید میکرد که خود را داخل دربار گفند و پشه خدمت نمایند و بعداز استقرار مشروطه تأکید میکرد که محروم‌انه نفوosi را بو کالت انتخاب و در مجلس شوری بگنجانید پس بالاخره عباس افندی سیاسی بود ولی سیاست تدبیب را اتخاذ کرده بود و صاحب عقیده نبود در سیاست (مثل دیانت) وبالآخره با همه کس خائن بود

آیتی - چون موضوع ما تمجید و تنقید از هیچ سیاستی نیست و نظر سیاسی هم نداریم بهتر است اذاین عنوان صرف نظر نموده پموضع اصلی برگردیم و علت انصراف آواره را بیابیم

آواره - پس از کشف حقایق بسیاریکه هزار یک آن در اینکتاب ذکر نشده در مصر تصمیم گرفتم که دیگر در آن جامعه پر از فساد و پر از موهوم زیست نکنم. خصوصاً وقتیکه دیدم حتی قضایای تاریخی حضرات متزاول است بقسمیکه هر کس سخنی میگوید و رائی میزنند و آن یک نفر در یک حاده نشته شده یا یکنفر سفری انجام داده یا شخصی سخنی کفته یا یکی اتحار و خود کشی کرده هزاران تعییر در اطراف عمل او دایر است و چند مرتبه کتاب تاریخ بنده مندرجات خود را در تجت نفوذ حضرات عوض کرده بدرجه که هنوز جزو اطیع شده آنرا که به میل منیره خانم حرم عبد البهاء عوض کرده ام موجود دارم برای اینکه ایشان یک مطلب دروغیرا القاء کرده بودند حضوراً و پس از طبع دیدند سایرین از اهل حرم بر گذب بودن آن اعتراض خواهند کرد لهذا امر بتسبیل آن دادند. خلاصه هرئیات ۱۸ ساله ام که هر سالی چیزی دیده و در هر خانه سری مشاهده نموده بودم جلو چشم جلوه گر شده و عمل

بسیاری دست بدهست هم داد . و خود شوقی افندی هم مزید علت شدو
بالاخره شروع کردم بتحریر بعضی از مسائل و مراسله بعضی محافل و
در ابتداء هم اشخاص بسیاری از بهائیان با من همراه بودند ولی پس از
آنکه صدا بلند شد آنتری یا مرعوب شدند یا اوهام تازه بایشان القاء
شد یا بطعم بعضی استفاده ها افتادند و شاید مطامعشان هم از مرگزاجام
یافت و تا لذائذ سابقه را متذکر شده از ترک آن متأثر بودند و خلاصه
آنکه جز چند نفری که تا کنون صورتاً و معناً بحال بیداری باقی مانده
اند بقیه از همراهی با فکر من کناره کردن چنانکه الياهوی همدانی
که باسم میرزا علیخان فیروز مشهور شده در طی مراسلات خود مخالفت با
امر داشت و بعد مؤلف شد . و از آن جمله میرزا احمد خان یزدانی که
چند سال قبل با مر عبد البهاء بهولاند سیر کرد و بی خبری عبد البهاء
را کاملاً فهمید . زیرا ان خدا زاده بزرگوار این بنده والانبار را برای
ابلاغ پیام (سلام) بمجلس صلاح لaha فرستاده پس از ورود بدانجا می -
بینند ابداً مجلس صلح وجود خارجی ندارد و احدی کوش بسخنان خدا
زاده ایرانی یا پروردۀ ارض فلسطین نمیدهد و بالاخره بور و عور بایران
برآشقا و همان اوقات مجرمانه بعن سخنانی گفت که معلوم بود میخواهد
از بنده‌ای ان خدا زاده استغفا دهد ولی محفل روحانی که در منزل میرزا
اسحق خان حقیقی منعقد نیشد و میشود سعی کرد که اورا بشغلی بگمارد
تا دهاغش نسوزد و در پایان بهمت میرزا اسحق خان بنانی رسید و جانی
دربرد و بدامن بهائیت چسبید

«تبصره» در اینجا متذکر شدم که یکی از خدمات ان کس که
امروزه پناه بهائیان طهران است و محفل روحانی را مرگ ثابت است تذکر

دهم . چند سال قبل افای محترم یا غیر محترم برای مستر ..... مجلس ازادی نسوان فراهم آرده بهترین زنان بهائی را زینت کرده در انجا سان داده نطق گرد که این اولین مجلسی است که از برکت امر بهائی بر پا شده زنان شرق بكمال ازادی با مردان غرب دست میدهدند و اَنْ چه ..... زرده شتی در ان مجلس سخنان حقیقیرا مقاومت کرده نطقی ایراد کرد که چنین نیست بلکه در قدیم میان ایرانیان ازادی نسوان با کمال پا کی و طهارت مجری بوده ..... ولی افای مذکور خدمت خود را بمستر ..... نشان دادند و دلالی محبت را بپایان رسایدند .

باری احمد پزدانی چون نادانی خود را تأمین کرد دو باره به ذیلن بهائیت تمسل نمود تا در موقع وفات یا (صعود!) عبد البهاء و تعیین خلافت شووقی افندی شبی در مجلس گفت من شووقی را دیده ام ابدأ قابل هیچ نیست . فوری بعضی از مبلغین جلوی حرف او را گرفته مهلتش زادند که سخن خود را تمام کند و او هم دیدن ان دانی او خراب می-شود حرف خود را برگردانید ولی باطنان نه بعباس افندی عقیده داشت نه به پدرش نه بشووقی افندی تا آنکه خطی از او در مصر بمن رسید که شکایت از رفتار شووقی افندی کرده نوشته بود این مسافرت های طولانی بارویا و پی کم کردن او و بی نام و نشان شدنش در ..... چه معنی دارد بنده هم غنیمت دانسته آنسایاتیکه در حقیقت مبنی بر تصدیق کلمات او بود نوشتمن و او نمیدانم برای حمله بمن یا محض القاء بمحلیان و آکاه کردن ایشان آن مراسله را بمحل برده بود که یکدفعه فریاد و ادینا و او مذهب از میرزا علی اَبْرَمیلانی روحانی محب السلطان که ماهی مبلغی از محل بعنوان حق الانتشاء میگیرد و مبالغی از مجرای طبع تسب والواح

و متحدد المال دها خل میبرد بلند شد.

آقای ..... هم از ترس قطم ارزاقشان همراهی کرده آقای سه ع خان هم برای حفظ ترسی ریاست محفل با آنها هم آواز شده امین هم از ترس تزلزل امانت و بیرون شدن پول ها از کیسه اش وادیناه اغاز کرده اما ن ع منشی .... را نفهمیدم از چه نقطه نظر و برای حفظ کدام منفعت با، آقایان هم او از شده بالاخره بزدایی هم هر مقصدی داشت مجبور شده است که از ان صرف نظر نند و با همه همراه شود و نتیجه این شد که هر نه نفر یعنی نه نفر اعضای محفل که هر یکشان منفرد دشمنام بشوقی افتادی میدادند و خراب کاری های او را تصدیق داشته و دارند بالاتفاق بر ازیت (آواره) قیام کردند که این آدم راستگوی با وجود را که نمیخواهد با دروغ و تقلب همراه باشد و نمیخواهد با سیاست یا دیانت خادعانه خائنانه همراهی نماید و دلش بر حال همان دیهاتی رهای بی خبر که این بساط را دین پنداشته جان و مال خود را در راهش هدر میکندند میسوزد و بالاخره با این آواره که وفای بوطن و ملت مهمتر از وفای به عائله عباس افتادی و عده قلیلی از هوچیها و استفاده جو ها میداند باید در فشار گذارد و چنان کلویش فشد که صدایش بلغد نشود و اگر بلند شد بگوش گوسفندان بهاء نخورد لهذا ورقه ۳ جوزاء ۳۰ ۳ از محفل صادر شد بالجمله صورتاً فشار بر آواره و باطفنا، لاحقی و جدان او شروع و تأیید شد و عاقبت با خسارت دو سه هزار تو مان این قضیه اینصورت را بخود گرفت که بعداً هر قدر از رفقار خود پیشیمانی اظهار کردند و تهدید و تطمیم نمودند بگر سودی ندارد و ظاهر شد که از جمله آنها است این کتاب کشف العجیل و شاید اهم این

میگوید - اگر بشناسند اتفاق میکنند هر چه را که در تزدشان موجود است تا اینکه اسم ایشان نزد عرش « یعنی در حضور ما (بهاء) ذکر شود - آکاه باش که انها از مردگانند »

تو یندواعظی برس هنبر مذمت زیاد از مال دنیا کرده بتکرار اینکه مال دنیا مردار است و طالبین آنها کلاب هردم مردم را بتراک ان دعوت میکرد . چون وارد خانه شد دید پسرش اندوخته ها را برگرفته که در کوچه بریزد واژ آن مردارها بپرهیزد وی را گفت که ای احقر ابله من این سخنان را برای آن گفتم که دیگران ترک مردار کنند و ما آن را بدرون خانه کشیم نه تو آنرا بیرون افکنی تا دیگران بدروون بزند - عیناً این قضیه در بهاء مصدق اتفاق یافته که هر جا سخن از بسی اعتباری مال دنیا گفته فوری اتفاق ارز آگوشزد کرده و آنهم بخود تخصیص داده که باینجا بفرستید توانمندان لدی العرش مذکور افتد ؟

یکی از حاجی امینها که بنامشان اشارت رفت اینک هنوز مرده متاخر کی است که دائم این اندرز هارا بگوسفندان داده بتراک دنیا دلالت مینماید تا ایشان ترک نمایند و او گرد کرده خود و امینش بوره برده فضلات آنرا برای رؤسائ عکا بفرستند

این حاجی امین اسمش حاجی ابوالحسن اردکانی و تقریباً صحت سال است که امین اموال است از طرف بهاء و عبدالبهاء و شوقي و درقه علیها ، و در حقیقت جنایاتی که تا کنون واقع شده اغلب آنها کناهش بر این پیرمرد احقر یامزور وارد است زیرا این آدم که کنونش سنی است قریب بصد هر دی است بسیار دنی الطبع ویست فطرت واژ ملوفی بی اندازه قسی القلب و بی دین و اگر چه بهائیان او را فریب خورده بخدعه های

بهاء و عبدالبهاء میشناسند و تصور دارند که او آدم ساده زودباوری است که همه قضايا را باور کرده و شخص خدمت بحق تبلیغات مالیاتی را بین اغتنام مجری داشته و میدارد ولی من او را نیکو شناخته و میشناسم و میدانم که اگر در ابتداء هم مخدوع بوده و فریب دیانت خورده پس از چندی حقائق را شناخته و بستر و کتمان آن پرداخته تا دکان او که در مقامی از دکان بهاء رنگین تر است و سرمایه دکان بهاء نیز از پرتو دکان او بوده نشکند چه او در منتها درجه خود پسندی و شکم پرستی و شهوت رانی بوده و هنوز در نود و چند سالگی آثار این صفات از او دیده میشود چندان که تا سه سال قبل که من معاشر تمرا از گوسفندان بهاء نبریده بودم متفق عليه تمام بهائیان بود که حاجی امین هنوز وارد هر خانه میشود زنان و دختران بهائی را میبودند و مردان و پیر زنان ایشان این ملاعبة علني را که قبلا سری بوده و چند سال است علني شده حل برآبود و پیری او کرده میگویند این پدر روزی پسر بوده واژ جوانی به پیری رسیده سنت سال است باین اعمال اشتغال داشته و با وجود اینکه همیشه گوسفندان بهاء خاک بر روی کثافت حاجی امین و امثال او کرده اند باز در قزوین بر سر مبارشرت با دختر محمد جواد فرهادی مشهور به عموجان که از اعمده اهل بهاء بود مستور نمانده قابدرجه که محبور شده است بر اینکه اعتراف بر زوجیت او نماید و هکذا در چند مورد دیگر و بالاخره در این مدت سنت سال چند مرتبه فساد اعمال و فسقهای نهفته‌اش بازاری شده و باز خاک بر روی آن کرده اند . و چون این شخص از خانواده پستی بوده که حکایت ذیل دليل برآنست لهذا پس از آنکه امین مالیات اغنم شده و احترامات و شکم چرانیها و شهوت رانیها بی نظیر برایش حاصل شده است توانسته است از آنها

چشم بیوشد بنابراین بی عقیدگی خودرا دربر ده یوشیده و باز هم چند دفعه کلماتی ازاو سرزده است که حاًتی از بی دینی او بوده و معدالت گوسفندان بهاء پاره بیخبر و پاره دیگر حمل بصحت نموده حیفshan آمده است که پولهای خودرا خودشان صرف نمایند لذا بحاجی امین داده اند تا ذکر شان (لدی العرش) شده باشد. چه که او هر کس وجهی داده را پرت ان را بمرکز رسانیده و ذکری از آشخاص از (قلم اعلی) صادر و این گوسفند هم بهمان دلخوش شده که نامش (لدی العرش) مذکور افتاده است اما حکایتی که اشاره شد اینست - حاجی امین در هر مجلس که گوسفندان خالص حاضر بوده اند - همان گوسفندان پرشیر ویشم که بهاء بكلمه اغمام الهی یادشان میکنند - چند حکایت مأخذ نطق و صحبت او بوده وهست و همه بهائیان آنرا شنیده اند. از آن جمله یکی کیفیت فقر و فاقه اوست در اردکان و شرح نان در آب گوشت زدنش وبالعکس پلو و خوردن در طهران پس از بهائیت و تکذیب ادبی از گفته های بهاء که گفته است شما در راه حق زحمت کشیده اید و حال آنکه بالعکس راحت بوده ایم و همچنین قصه های خنده آور عوام فریب دیگر دارد که حیف قلم و کاغذ است که بدان آلوه گردد و چنانکه معلوم است این گونه حکایات بعلاوه اینکه روحیات گوینده را معرفی میکند برای شنوond کان هم دو تأثیر متضاد دارد. زیرا اگر در میان شنووند کان مردمان نکته دان دانا باشند می فهمند که این آدم عقیده بهاء و اقوال او ندارد که باین لباس و صورت تکذیب گفتار بهاء را کرده که اتر او گفته است شما زحمت کشیدم ~~اید~~ غلط کرده و نفهمیده - ما زحمتی نکشیده بلکه هم شکم - چرانی کرده ایم - دیگر آنکه شنیده تشخیص میدهد که این آدم پابند

همن عوالم است و لهذا در صدد آزار او بر نیامده میگوید در صورتیکه او می فهماند که من عقیده ندارم و میخواهم پلو چرب بخورم دیگرچه کار باو داریم چنانکه نجات از قتل و عمر صد ساله اش دلیل است اما از آن طرف شنوند کان ابله و گوسفند این سخنان را حمل بر شکسته نفسی او کرده میگویند چه آدم خوبی است که با آنهمه زحماتیکه در راه حق کشیده باین سخن میخواهد که هفت بر سر حق نگذارد و نعمت او را کفران نکند و از طرفی حل بر سادگی او نموده میگویند بیینید از معیشت سابق خود به چه سادگی ذکر نموده از بیان آن پر وائی ندارد و از این رو بیشتر او را توجه کرده میگویند او نعمت ما را هم کفران نخواهد کرد.

اما سخنانیکه صریحاً بر بی عقیدگی او دلالت دارد اینست که بکرات عبدالبهاء باو دستوراتی داده و سفارشاتی ترده و حتی الواحی فرستاده و او ابدأ به آن اعتناء نموده بلکه در محفل روحانی طهران عملنا استنکاف از آن نموده چنانکه در حضور خودم گفت که عبدالبهاء فرموده است فرموده باشد من عمل نمیکنم کافرم هم میدانید بدانید. و این قضایا غالباً بر سر یول بوده است که او از کثرت خساست و لثامتی که دارد بجان گفتن یک پولی برئیس میدهد و درسایر موارد استنکاف از یول دادن دارد اگر چه پنجاه هزار تومان موجود داشته باشد. و قضیه استنکاف او در محفل روحانی راجع باعنه دادن بمدرسه تربیت بود که مدرسه مقر وض شده بود و محفلیان از پولهای موجوده تأسی هزار تومان از آن تزد باقraf و بیست و چهار هزار تومان آن تزد میرزا غلامعلی دوا فروش بود استعانت نموده اجازه تصرف در آن را از عبدالبهاء خواستند

و او نوشت که ششصد تومان حاجی امین بدهد و بعد توضیح داد که اگر بیشتر هم لازم است بدهد او در محفل استنکاف ترد و حتی مدرسه را مسخره کرد که آنها آنچه مدرسه درست میکنند ایمان ندارند و می خواهند بچه هارا بیدین کنند : این بچه ها که جرغافی (جغرافی) و الکپریسکه (الکتروسته) میخوانند بی دین میشنوند . بروید در خانها مناجات یاد بچها بدھید تا حق را بشناسند محملای یکدسته از این ترهات هم بهم باقته از محفل رفت . ولی او مطمئن بود که اگر عیناً این حرفه را عبدالبهاء بشنود بدش نمی آید و سخنان او را که بمنفعت عائله بهاء نزدیکتر است خودش مستلزم خواهد ترد .

خلاصه این بود شمه از گفتار و رفتار حاجی امین که بعضی او را گفتار ثانی میدانند و او چند سال است در خانه حاجی غلامرضا اصفهانی (امین امین) پلاس شده حاجی غلامرضا هم شخص منفعت خود را صورتاً ماهی صدتومان و سرآ ماهی سیصد تومان بعنوان معاونت او از مالیات اغنام (یا مال الله) استفاده مینماید اورا هاندیک پیغمبر مرسل پرسش کرده در حضور مردم دست از عباء کشیده بغمز و لمز وی را برتر از انبیاء مرسل معرفی مینماید و معجزات در حرش قائل میشود و تا خودش قوه دویدن داشت خودش بخانه های گوسفندان بهاء سرزده با نوع دسائیں و حیل القاء و هم بزنان و ابلهان میکرد و یول میگرفت کاهی بندر کاهی بعنوان ارث میت کاهی باسم تبرکه عروسی کاهی بهمان اسم (مال الله) آنچه من آنرا مالیات اغنام یا مالیات بابی تری یاد میکنم و بالآخره اگر بهیچ راه دیگر چنگش بند نمیشد بعنوان فروش کتاب یا انگشت و تسبیح و یا مویریش بهاء و عباس افندی و موهم اگر هونباشد

تمام شدنی نیست زیرا سر ما یه آن در خودش موجود است روی آنهم ننوشه است که این موی ریش و گیسوی بهاء و عبدالبهاء است یا هوئی از موباهای بدن خودش و کاهی بفروش عکس و لوح و خلاصه با هر چه ممکن بود پولی از صد توهران تایگقران از آن خانه بیرون میکشید و قدری بعکا میفرستاد قدری هم صرف مهمل کاریهای خودش میکرد زیرا از بس بیول عاشق بود و میل بازدید آن داشت در کار هائیکه فن او نبود بکرات وارد شده و هزارها تومن مال بیوه زنان و فقرای بدینختی که باین حیله ها از ایشان گرفته بود بسوخت انداخته ضرر میکرد مثل مرات خریدنش که چند هزار تومن بر سر آن رفت در ترکستان یا پنبه خریدش که تمادش هدر شد یا تنزیل دادنش که اصل آنها سوخت شد و اکنون که از پا درآمده حاجی غلام رضا را نایب مناب خود قرار داده و تمام آن حیله های زنانه و مکرها نهانه را باو تعلیم داده و او نزدیک است از کار دراید صد هزار حیف اگر حاجی غلام رضا هم واقعاً باز راههای زنانه و ساخت و سازهای نهانه بپردازد و به رفتار و کردار ان دنی الطیب تاسی نماید (شرط نه اندر درازو کوتاهی است * امتیاز از عاقلی و ابلهی است)

و این سخن را بدین جمله خاتمه میدهم که اتر و سیله بظهور رسد که عملیات این امینهای خائن که بزرگترین خیانت است بجماعه بشر خاصه بملت ایران خاتمه یابد شبهه نیست که پس از چند سال این دین کشیف (نه حنیف) محو و نابود خواهد شد زیرا جنگها تمام بر سر عملیات امین و پول های خائنانه ایست که او بدست می آورد و بمر کز می فرستد و صرف ساخت و ساز های کاذبانه میشود و گر نه احدی از رؤسای این امر کمتر علاقه بدین و خدا حتی همان دین

و خدای خودشان هم ندارند و علاقه شان فقط بهمین قسمت پول است و دین و خدای بی پول را ابدآ لازم ندارند. اکنون نظر بجمله ذیل نمائید (آیه)

توجه الیه و لا تخفف من اعمالک انه یغفر من یشاء

انصافاً بهاء در مقابل وجوهاتیکه از امت خود طلبید این خدمت را انجام داده است آن میگوید « توجه کن بسوی او (یعنی بهاء) و هترس از اعمال خود زیرا او میاگر زد هر که را بخواهد » میرزا یوسفخان مبلغ که بهم میرزا اسحق خان حقیقی چندی در اداره ارزاق ارتزاق میکرد و چون دیدند بکار تبلیغ بیش از کار اداری میخورد با همان حقوق که دراداره باوده میشد بران تبلیغ باطرافت کسیل داشتمد بهترین مروج این آیه بود و همیشه میگفت به همین قدر دوستی بهاء و عائله اش را داشته باشید دیگر هر چه بلکنید آمرزیده میشوید ! بلی با همچو عقیده طعنه بر سایر ملل هم میزنند که چرا فلان تنها میبخشد و بهمان اشک چشم را موجب غفران میشمارد و ابدآ فکری نمیکنند که اگر چنین نیست پس چرا خودشان تکرار میکنند ! و حال آنکه آن امور در سایر ملل منصوص نیست و این در اقدس منصوص شده اینست معنی کور خود و بینای مردم .

دفن اموات در صندوق بلور

آیا این یک حرف مهمی نیست که بهاء دلهای اتباع خود را بان خوش کرده ؟ درحالیکه خودش و پسرش با صندوق چوبی دفن شده اند و حتی مردم که دشنام بصندوق بلور می دهند ندانسته اند آن صندوق بلور جز یک سخن فریبنده چیز دیگر نبوده و نیست و انگه‌ی نمی دانم

فائده اینکه بدن میت در صندوق بلور یا سنک یا غیره گذارده شود چی است؟ و این مرده پرستی را چه نتیجه است و از اینکه ده سال یا صد سال دیر تر بپرسد چه فایده حاصل است! باز اگر مانند فراعنه مصر صنعتی یافته بودند که جسد را محفوظ نگاهدارد و برای هزاران سال بعد یادی عه گذاره ممکن بود ایشان را مظهر فرعون خطاب کرد بد بختانه اینهم که نیست پس باید گفت دفن اموات با صندوق مهم امری غیر مهم است هرگز هم عملی نخواهد شد.

بلای یک مشت استخوان مجھول را عبد البهاء باسم جسد باب در صندوقی از سنک تراشیده در حیفا مدفون ساخته آن تصور میکنم دشنام دادن مردم را هم همان خدمه عباس افتدی ایجاب نموده آن بصندوقدلور دشنام می دهنند.

جسد باب

توضیحاً اینکه گفتم استخوان مجھول باسم استخوان باب این یک حقیقت انکار نپذیر فتنی است که جسد باب در همان تبریز در محل مجھولی در اطراف خندق مدفون بوده و استخوان آن هم خاک شده و کسی راهی به آن نجسته و این عنوان بهائیان که ما آنرا از تبریز بیرون اورده حفظ کرده ایم واستخوانش را بحیفا اورده دفن کرده ایم یکی از افکیات بی حقیقت است که خود من تا چندی باور داشته در کتاب تاریخ هم بتوشته ام ولی با تجدید نظر و تقابل قضایا یقین کرده ام که استخوان باب بحیفا نرفته و در تبریز خاک شده... قطع نظر از اینکه اگر هم باشد یک مشت استخوان پوسیده قیمتی ندارد. باز تا همین قدر هم صحت نداشته و آن استخوان که بحیفا حمل شده قطعاً استخوان باب نبوده. زیرا با آن

استبداد دوره ناصر الدین شاه و مواظبته که علماء و در باریان داشتند غیر ممکن بود دو جسد را یعنی جسد باب و میرزا محمد علی رفیقش بعداز سه روز از کنار خندق بکار خانه (موهوم) تاجر هیلانی نا معلوم نقل و بطهران حمل شود. و انگهی این حرف ابداً در میان نبود و تا پنجاه سال مستور بود یکدفعه پس از پنجاه سال این رنگهای نیرنک در کار آمد و همه قضایا را نسبت بفلان مقتول و مرحوم داده کاهی گفتند سلیمان خان ناقل جسد از تبریز بطهران بوده در حالتیکه او چهل سال بود کشته و معدوم شده بود واخیراً روایاتی را از قول آقاممال مطروح و حاجی آخوند ابادی نقل کرده‌اند. و بافرض اینکه راویهای اخیر را که حامل و ناقل یک مشت استخوان بوده‌اند تکذیب نکنیم باز مبرهن نمی‌شود که استخوان های مستوره در امامزاده معصوم استخوان باب بوده. زیرا همینکه جسد استخوان شد دیگر تمیز داده نمی‌شود مخصوص نزد کسانیکه زنده او را ندیده باشند و چنانکه از منابع موثقة شنیده شده بهاء استخوان یکم از اقارب مسلمان خودش را که بر حسب عمول قدیم و دیجه می‌گذاشتند برای عتبات شبانه از سردا به بیرون آورده در کیسه و صندوقی جای داده دسته کلی هم بر روی آن نهاده در یک گوشه مستور داشته پس از آنکه سابقین از تبعه باب مرده و کشته شده واژ میان رفته و شاهدی درین نبود بمبلغ و و ایادی امر خود حاجی آخوند شهمیرزادی هینویسد که جسد حضرت « نقطه » در فلان نقطه است و دسته کلی هم روی آنست و حاجی آخوند ساده لوح هم باور کرده با آقاممال سابق الذکر رفته آنرا انتقال داده و بحالات باور کردنی بساير بابيهما القاء و هم نموده مدتی در طهران از اين سوراخ باش سوراخ کشیده بالاخره پس از آنکه اين خدنه کاملاً جایگز

در اذهان شد عباس افندی فرستاد آنرا برد در حیفا و ببهانه جسد باب مقبره برای خود ترتیب داده باب مجھول را در گوش و خود را در گوش دیگران قرار داد و بجای ترویج مرام باب که تخریب همه مقابر است بنص بیان یک امامزاده مجھول معمول که حتی اساس داعیه اش معمول و تقلب بوده در دنیا زیاد تردد و یکدسته گوسفند را بان متوجه داشته میخواهد تا هزار سال پولهای ایران را که در راه حرمین و عتیات صرف میشده بدان سوق دهد! خلاصه از این وادی هم بگذریم و باین آیه کتاب اقدس نگریم .

انا ما اردا في الملك الاظهور الله و سلطانه و كفى بالله على شهيدنا
اقسمكم بالله يا اهل العالم بدقت باین جمله کتاب اقدس نظر کرده دوشه
رقعه بخوانید و اگر عربی نمیدانید معنی فارسی آنرا هم که ذیلا ذکر
میشود بخوانید و قضاوت کنید که گوینده این کلام در چه عالم بوده:
يعنى ما را داده نکرديم مگر ظهور و بروز و آشکاری خدا و سلطنت
او را و شهادت خدا کافی است برهن « آیا از این جمله میخواهد چه
بگوید؟ آیا میخواهد بگوید که ظهور من ظهور خدا است؟ برای این معنی
که آنجلمه نارسا است. یا آنکه میخواهد بگوید قبل خدا پنهان بود و ما او
را آشکار کردیم یا قبل خدا رعیت بود ما او را سلطنت رساندیم؟

اکنون باین حکم کتاب اقدس ناظر شوید. که میگوید « من
احرق بیتاً متعتمداً فاحرقوه » یعنی هر کس خانه را عمداً بسوزاند پس او
را بسوزانید آیا در دنیای متمدن امروز بلکه بحکم طبیعت در هیچ قری
از قرون عقل سليم یک همچو سخن مزخرف را ^{المضامي} گذارد و آنرا تحسین
میکند؟ باینکه اگر کسی خانه را سوزاند باید او را سوزانید نمی دانم

این مکلم طور چرا زودتر قدم بعرصه ظهور ننهاد تا در موقع سوختن شهر اصطخر این حکم را با آن نفوذیکه بهائیان در کلامش فائتمند مجری دارند؟ عمالاً کدام عقل میگوید که در مقابل سوختن تیر و تخته و خراب شدن اطاق و تالار یک انسان را بسوzanند و حال آنکه ممکن است یکنفر یکخانه نی یا پوشالی را که ده تو مان قیمت دارد سوزانده باشد. آیا اورا در مقابل باید دست و یا بست و زنده زنده در آتش افکند و سوزانید؟ با وجود یک همچو حکم قاسبانه میگویند امر بهائی عبارت از روحانیت و رحمت و رأفت صرف است (!) و اگر شخص مغالطه بگویند Δ مقصود از خانه اینست که بسوختن خانه لطمہ بسکنه خانه وارد شود باز نقص متوجه حکم است که میهم و ناقص بیان شده.

نکات مزاوجت و بکاروت

اما در قضیه ازدواج اینمسئله خیلی مهم و قبل وقت است که تعدد زوجات را بهاء جایز شمرده در اقدس ولی تا دو زن بیشتر اذن نداده که کسی اختیار کند و حال آنکه خودش در یک حین سه زن داشته یکی مادر عباس افندی و مادر سلطان خانم که بعد Δ گویا بهائیه ملقبه شد و اخیراً بورقه علیاء موصوفه گشته است دوم مادر میرزا محمدعلی غصن اکبر و میرزا ضیاء الله و میرزا بیدع الله که طرف غضب عائله عباس افندی واقع شده به ناقضین معروف گشته اند و عیناً مثل آن یهودی که مسلمانی را در کنج خانه گرفتار کرده هر دم با میزد و فریاد میکشید که مسلمان چرا میزنی همان طور عباس افندی و عائله اش مال و میراث و حق ریاست و مقامات ایشان را غصب کرده آنها را خانه نشین کرده و در فشار نهاده از آن طرف عبد البهاء هر دم لوح میفرستاد و فریاد مظلومیت میکشید از دنست ظلمهای

برادران خود و گوسفندان بطوری مخدوع شده و باور کرده اند آنهنوز کمان میکنند که عائله عبدالبهاء مظلوم و ناقضین ظالم واقع شده اند سومین عیال بهاء توهہ خانم کاشی بود مادر فروغیه خانم عیال سید علی افنان بالجمله چون بهاء ملاحظه کرده است که خودش نمیتواند به این دو سه زن اکتفا کند خاصه پس از کهنه شدن و اوردن چند فرزند دیگر قابل استعمال نیستندلهمذا یکی از حدود کتاب خود این را قرار داده «من اتخاذ بکرا لخدمته لا بأس عليه» یعنی هر کس دختر بکری را برای خدمت خود اتخاذ نماید عیبی ندارد . بطوری که اهل نظر ملاحظه خواهند کرد این حکم مبهم است و انسان نمیفهمد که مقصود از اتخاذ بکر برای خدمت ان هم بعد از تحدید تعدد زوجات مبنی بر چه اصل است ؟ و آن چه در رساله سؤال و جواب فارسی صورتاً چنین و آنmod شده است که فقط برای خدمت است و مباشرت جایز نیست ولی با ادله بسیاری آن حکم تراز همه آن ها عملیات خود بهاء است ثابت شده است که اتخاذ بکر برای مباشرت است و عبارت سؤال و جواب باصطلاح امروز فورمالیته و برای رفع ایراد است و الا خود بهاء دختران چندی تصرف کرده است زیرا جمالیه خانم که در مقامی چهارمین حرم بهاء خوانده میشود بعنوان خدمت نزد بهاء بود او اخویزاده محمد حسن خادم بوده است که پس از بلوغ بحد بلوغ بهاء اورا تصرف کرده در حالتیکه او دختری پانزده ساله و بهاء مردی هفتاد ساله بوده و از قرار معلوم فقط این یکی امرش مکشوف گشته و الادختران دیگری هم بوده اند که قضیه شان مستور مانده است . و بطوری که دانسته شده جگایت آن دختران تولید حکم یا سنت دیگری کرده است که ذکر آن در سؤال و جواب است و بیان آنرا در تحت این عنوان قرار میدهیم .

بکارت بچه کارت می خورد ؟

سؤال میکند که اگر کسی دختر را بقید بکارت گرفت و با کره اش نیافت حکمش چیست ؟ بهاء جواب می دهد « در این مقام ستو عفو شامل شود عندالله سبب اجر عظیم است » چنانکه اشاره شد این حکم یا سنت بر اثر همان عملیات صادر شده که چون خود آقا دختر یا دخترانی را بعنوان خدمت نکاه داشته و بعد تصرف نموده و یقین داشته است که وقتی این قضیه کشف میشود لهذا حکم مذکور را منصوص ساخته تا هر کسی آن هارا گرفت و با نیافت عفو و ستر نماید تاعندالله سبب اجر عظیم باشد و بالاخره نتیجه اینست که « بکارت بچه کارت می خورد ؟ این فقط برای ما و مبلغین و امناء ماخوب است

بر ارباب بصیرت روشن است که ذکر یک همچو قضیه در کتاب و انتشار آن بین افراد یک خرابی بزرگی را ایجاد و ایراث مینماید که حتی یک دختر دست نخور ده را در میان ایشان باقی نمیگذارد چه تنها مانع دختران با کره از عملیات نا مشروع خوب افتضاح و رسوائی است و الاز هبیج عمل خود داری نخواهد کرد بجمله این حکم سبب شده است که قضایی بسیاری را در ایام معاشر تمیافته ام که یک دختر دست نخورده را در میان بهائیان نمی توانم سراغ کنم مگر چه دختر کم سال کم خون کم هوسی باشد که بحکم طبیعت محفوظ مانده باشد والا هر دختر را که دست نخورده خیال میگردم پس از کسب اطلاعاتی معلوم میشد که اینهم با وجود نورسیدگی کهنه شده است و برای این مطلب شواهد بسیار و اطلاعات خصوصی بیشمار دارم که محض اختصار فقط بذکر یکی از آنها می پردازم و این را هم بعلت کثرت اشتهراری که دارد و حتی احمدی از اهالی عشق

آباد بی خبر نمانده ذکر میکنم و الا راجع بافراد و اشخاصیکه ابرو شان
مصنون مانده باشد جسارتی نخواهیم کرد

در عشق آباد در همین سنین اخیره یعنی تقریباً در اطراف سار
سیصد و چهل هجری دختر خانم معلمه که نوؤسینای مبلغ مشهور باشدنها کهان
حامله شد و حملش آشکار گشت و محفل روحانی و رؤسای بهائی بدبست و بنا
افتادند و چون از دختر پرسیدند از که حامله شده؟ گفت از فضل الله پسر
حاج احمد علی اف لهذا گریبان آن جوان را گرفتند گفت من این کار
رانکار نمی کنم ولی وقیعی بالا و طرف شدم با کرمه نبود ثانیاً از دختر پرسیدند
گفت شاید طفل از بهاء الدین پسر شیخ محمد علی مبلغ باشد و چون از
او پرسیدند گفت اَر من باین راه رفته ام برای بازی رفته ام که دیگران
هم رفته بودند ئالثنا از دختر پرسیدند گفت حسینقلی ترك برادر شوهر
خواهرم هم با من خواهید است بالآخره دیدند هر چه تعقیب کنند بر
عده مباشرین می افزاید لهذا بتدبیر محفل روحانی طفل را ساقط کردند
و یک فرد غیر متمدن طلبیدند که او را گرفته اجر عظیم را ده بهاء و عده
داده تحصیل نماید لهذا فضل الله ولد حاج حسین کفاش او را گرفت و یک
دستکاه عروسی راه انداخت که دختران بهوس افتاده هی گفتند انسان خوب است
اینگونه عروسی را برای خود تهیه نماید

(حکم مسکرات و افیون)

اما قضیه (لبس الماعقل ان يشرب ما يذهب به العقل) که بخيال
خود این را در کتاب اقدس منشأهی از همه مسکرات قرار داده بدبختانه
این تیر هم بخطا رفته و بدتر هورث تجری و تأولیل شده بقسمیکه تمام
بهائیان حتی مبلغین ایشان استدلال می نمایند به اینکه مقصود از این آیه

افراط در شرب است زیرا کمش عقل را زابل نمی‌سازد و غافلند از اینکه حکیمی را پرسیدند که چون مسکرات کمش نافع و مقوی دماغ است خوب است ترویج شود و از افراط آن جلوگیری شود. پاسخ داد که باید پر هیز کرد از چیزی که کمش زیادتی می‌طلبید و زیادش مضر است (تالستوی). خلاصه این حکم را هم اگر مسکوت عنه گذاشته بود بهتر از این بود که باین عبارت ذکر نماید و مزاجهای الکلی بسیاری آنها امر روزه در محیط بهائیت بیش از تمام محیطها وجود دارد و حتی افرادشان را می‌شناسم تهیه ننماید چنانکه حاجی میرزا حیدر علی مبلغ بزرگ نodusاللهشان و داماد های عباس افندی را بکرات با حالت مستی در محفل حیفا ملاقات کردم و متوجه بود که شاید اینها بر خلاف رضای عبدالبهاء بعنوان گناه شرب کرده اند تا انکه در مسافر خانه حیفا کسالت پیدا کردم و چون حال ضعف مرآبورقه علیاء دختر بهاء گفتند شیشه از دوا برایم فرستاده بیمام داد که این دوا مقوی و مفید است و عیناً دوائی است که حضرت عبدالبهاء میل میفرمودند چون گشودم دیدم شراب است و ندانستم که خانم مرا اینقدر ابله و بیخبر شمرده یا دانسته و فرستاده است آنوقت سر مستی دامادهارا فهمیده قول ظل السلطان را هم تصدیق کردم که گفته بود در پاریس یک شب با عباس افندی هم پیاله شدیم بلای فقط نهی از افیون عبارت (حرم علیکم المیسر والافیون) و بنص (من شرب الافیون فلیس منی) مستحسن ولی ایشان اولین ناهی بیستند و گذشته از اخباریون اسلام مراشد بسیاری سراغ داریم که این امر را شدیداً در اتباع خود مجری داشته و افیون را نهی کرده اند و از آنجمله و هابیها که حتی استعمال دخانرا بطور مطلق حرام شمرده مرتكبین را بزرگ و حبس و حتی قتل و اعدام تهدید و تنبیه می

کنند و بالاخره با يك همچو دستوری نمیتوان فقط بهاء را شریعت گذار واقعی فرض کرد خاصه اینکه او جز حرف چیزی نیاورده و دیگران آنرا عملی کرده اند

ونمیدانم چرا تا کنون آن کنیز الهی یعنی شوقی ربانی درالواح خود نفهمه این معجزه را بلند نکرده که اقدامات مجمع اتفاق ملل در ترک زراعت تریاک از تأثیر کلمه و معجزات بهاء الله است و حتی مثل همه دسائل بغمز و لمز نفهمانیده است که مجمع اتفاق ملل در تحت نفوذ من است و زراعت تریاک از پیشنهادات ما است؟ اگر چه دیر نشده و شاید در آینه نزدیک این معجزه هم جزو معجزات و این قضیه هم با اینکه همی داند بر روی چه اصول و برای نفع کدام دولت است باز جزو تأثیر کلمات ایشان محسوب شود زیرا در عالم هر چه واقع میشود از تأثیر امر بهاء و جای نشینان او است بعقیده بهائیان و بالاخره هر کس در هر جای دنیا میمیرد یا کشته میشود برای آنست که مثلاً یکوقتی عکس بهاء گفته است (کش) و هر کس بمقام ورتبه هیرسد برای آنست که یکوقتی به عباس افتدی گفته است (حضرت عبدالبهاء) و هر امر دهمی صورت میگیرد و هر صنع و بدیعی از صنایع و بدایع جلوه میکند از تأییدات ملکوت ابھی بوده یا هر امر و قیحی متروک میشود از تأثیر کلمه جمال اقدس الهی ! بوده و نمی دانم کی و بچه صورت وجود این آواره مورد یکی از معجزات بهاء و حوریه و جاریه او خواهد شد. اگر چه قدری دیر شده زیرا سه سال پیش حضرات منتظر معجزه بودند و تا کنون که معجزه بروز نکرده و بعد هم لاحول ولا قوة الا بالله

(قد حرمت عليکم ازواج آبائكم)

یعنی حرام شده است بر شما زنهای پدران شما . و از این حکم نتیجه گرفته میشود که بغيراز زن پدر باقی اقارب از خواهر و خواهرزاده و برادر زاده و عمه و خاله و حتی دختر خود شخص بر انسان مباح است بهائیان مغض مغالطه که سجیه دائمی ایشان است برای این قضیه تعبیرات جسته در اوائل میگفتند سایر طبقات که در کتاب ذکر نشده برای تأسی باسلام است بعد دیدند این عذری است ناموجه زیرا اگر بنا بود قیاس بر احکام اسلام شود باید ابداً در این باب ذکری نشده باشد چه که از واج اباء در اسلام هم حلال شمرده نشده است . پس مقصود از تحدید بازو اوج اباء این بوده که فقط زنان پدران مغض احترام پدر حرام و بقیه اقارب حلال شمرده شود در ایام اخیر بهاء حیله دیگر اندیشیده در رساله سؤال و جواب ذکر میکند که حکم ازدواج اقاربیکه در کتاب ذکر نشده راجع بامناء بیت العدل است و عبدالبهاء تیز بعداز پدر این حیله را ترویج کرده و خواهیم دانست که بیت العدل امری موهم است و عملاً دیدیم که اگر عده هم انتخاب شوند دارای اختیاری نخواهند بود بطوریکه حتی در انتخاباتشان (جاریه منصوصه) مدعی است که در وصایای عبد البهاء تصویب شده که ولی امر حق عزل و نصب ایشان را دارد پس در کمال وضوح است که اختیار دادن به بیت العدل برای اینکه مثلاً مباشرت با دختر را حرام کند یا حلال امری موهم وعدری نامعلوم است و هر دز بیت - العدل موهم برخلاف کتاب اقدس بعمایات بهاء و عبدالبهاء قدرت تنفس نخواهد داشت و میرسد کار باینکه باز بکتاب اقدس یا قول ولی امری که آنرا متمم اقدس پندار ندرج . و عنایتند حال قطع نظر از اینکه احکام شریعت را محول کردن یک عدد از منتخبین به انتخابشان هم موهم و هر کرزشان موهم و

همه چیزشان نامعلوم و هر روز در تغییر است امری نامعمول و برخلاف همه ادیان است و گذشته از اینکه هر چه را در کتاب اقدس ذکر شده نبض لوح دیگر عبدالبهاء آنها حق نسخ و هر چهرا ذَر نشده حق ابداع و بدعت را ندارند بعلاوه عملیات رؤسای بهائی ثابت میکنند که مقصود از « حرمت علیکم ازوج آباوکم » همین است که فقط زن پدر حرام و باقی اقارب حلال باشد . واگر اهل بهاء هزارعذر برای حلیت و حرمت اقارب بتراشند خالی از حقیقت است و انگهی با تصریح این آیه یاجمله که در اقدس است چه میکنند ؟ قوله « لویحل ما حرم فی ازل الا زال او بعكس ليس لاحدان یعرض عليه » شبهه نیست که این تبصره برای رفع همان اعتراض است که در حلیت دختر و خواهر وارد بوده و هست و باید دانست که منشأ این حکم از سید باب است که در کتاب جزاء میگوید خواهر و برادری ^{نه قبل} یکدیگر را ندیده باشند اگر ازدواج کنند ضرر ندارد . بعد از آن بهاء خود را حق در توسعه این حکم دانسته و کار را یکطرفی کرده ازدواج همه اقارب را جایز شمرده یکی میگفت ازوج اباء را هم فقط از این نقطه نظر حرام کرده که خودش هر روز اراده داشت دختر جوانی را تصرف کند و چون پسر اش جوان و غرق شهوت بودند و میترسید در حرم خاص او تصرف نمایند از آنجا که این صفت انسان است که میل ندارد در زنش یا رفیقش دیگری تصرف نماید این بود که حرمت ازوج اباء را تجدید نمود ^{نه} مثلا عباس افندی مادر میرزا محمد علی و میرزا محمد علی مادر فروغیه خانم را زحمت ندهد . و خیلی غریب است که محارم اسرار بهاء در حینا برای توحین میرزا محمد علی ^غ من اکبر صربحاً میگفتند که او پسر میرزا بحیی ازل است چه که بهاء الله از مادر میرزا محمد علی مطمئن بودند و از

برادر خود از لهم شبهه‌نالک بودند و مکرر می‌فرمودند هروقت اخوی می‌اید او را نزد زنها تنها نگذارید و مواظب او باشید ! پس بهاء میدانسته است که خصوصتی بین خودش و از لب بوده (چون از دو مادر بوده اند) در میان اولاد خودش هم خواهد بود و برای اجرای شهوت یا تضییع مادر یکدیگر از هیچ شنیعه فرو آن دار نمی‌کنند لذا « قد حرمت علیکم از واج آبائکم » را تنصیص نمود ولی بدینگاه تأثیر این حکم تا همان درجه‌هم عملی نشده و در حق مادر و خواهر یکدیگر گفته و می‌گویند آنچه را که راستی من از ذکرش حیاء می‌کنم (نه مثل حیاء بهاء از ذکر غلامان که اینک در صدد ذکر آن هستیم) خلاصه چون اولاد بهاء مفاد اهل‌البيت ادری بی‌مافی البيت پدر خود راشناخته و میدانستند که خدائی او بهمت خودشان محظوظ شده و بالآخره اورا مفترض الطاعه نمی‌دانستند لذا بحکم او اعتنای نکرده در حق هم‌تر دند و نکنند آنچه را که انسان مدرک مدهوش هیم‌اند . چنان‌که تبعه عباس افندی در حق مادر میرزا محمد علی آنرا گفته اند که شنیدی و نیز خود عباس افندی بقول خلیل خادم نکنند بود علت ناقص شدن آقا مهدی کاشانی این بود که چند دقیقه با همشیره ام فروغیه خانم خلوت کرد و سر اورا همشیره در دامن گرفت و روی اورا بوسید این بود که دل از ما کنند و بناقضین پیوست . در عوض دوستان میرزا محمد علی هم ساکت نشسته راجع بخواهر و عائله و دختران عباس افندی گفته اند آنچه را که کم از نفتار تبعه عباس افندی نیست . از آن‌جمله اینکه ورقه علیا خواهر عباس افندی شوهر اختیار نکردن مبنی بر آن بوده که سرمایه بکارت خود را از دست داده بوده است و نمی‌توانسته است شوهر اختیار کند . اگر چه با آن حکم که هر کس طرف خود را با کره نیافت باید ستر و عفو نماید نمی‌

توان تصور کرد آن این شوهر اختیار نکردن او فقط از اینراه بوده است ولی بقول عربها (اذا قيل قيل) و حتى راجم بان مخدره محترمه سخنها رفته است و هر کسی کلمه از آنرا تفته است تا بحدیکه او را عاشق ازل تفته اند و اخیراً سلب بکارت او را بمبادرت خود بهاء و بعضی بمبادرت عبدالبهاء بیان نموده اند و عمه عبدالبهاء در کتاب خودش اینرا میگوید که بهاء در بغداد دختر خود سلطان خانم را زینت کرد و برای ازل فرستاد که آن عمو این برادر زاده را تصرف نماید و دوستی ایشان بدین پیوند جدید مستحکم شود و ازل اورا قبول نکرده مرجع داشت ولی من نمی دانم که آیا آن سلطان خانم همین ورقه علماء است یادیگری در هر حال اگر دیگری هم بوده است خواهر عبدالبهاء بوده زیرا زنان دیگر بهاء در آن موقع نو رسیده بودند و دختر بالغه نداشتند و همچنین ناقضین نسبت شوقي افندی را بخود عباس افندی منتهی نموده گفته اند عبدالبهاء با دختر خود ضيائیه خانم بمبادرت کرده و شوقي را آنها آیت شوق او بوده بوجود آورده و استدلال کرده اند آنها بپدر ظاهری خود میزاهادی شیرازی شباهت ندارد و نه از حیث صورت و بهیکل و قات و از هر جهت شباهت بعباس افندی دارد واهل حرم بیشتر شباهت اورا ببهاء نسبت میدهدند خصوصاً از حیث قامت چه که بهاء خیلی قصیر القامه بوده است و شوقي افندی هم قصیر است و عجب تر اینکه این تعبیرات ناقضین را بعضی از تابعین یعنی تبعه عباس افندی هم بلحنها دیگر اداء نموده و همینما بند و بدشان نماید که شوقي افندی پسر خود عباس افندی باشد بلکه اینرا مزید بر مقام او خواهند شمرد و این سخن را در لفافه اشارات از بعضی گوسفندان مقیم مصر و حیفا شنیدم و بر فکر ابلهانه و تاثافت کاریهای این عائله خنديدم ولی حق اینست که

باید کریست بر قوه‌ی آن با این عقاید و اقوال و اختلافات عائله گی بر اثر حرص و طمع و دنیا پرستی و شهوت رانی باز میخواهند آئین یرداز قرن بیست و هشتم اجتماعات بشر باشند (فاعجب من هذ العجائب المعجب) و باز ناقضین راجع بحرم عبدالبهاء چیزها نوشته و کفته اند و حتی شرح معاشقه عبدالبهاء با آن زن در موقعی که او معقوده یامدخله دیگری بوده بیاقوتنی کرمانشاهی القاء ترده‌اند واو با مرکز واسناد نوشته و منتشر کرده است وبالآخره این خانم منیره که زن مرکز هیناچ و جده ولی امر واقع شد معقوده دیگری بوده و عبدالبهاء اورا بتدایری بدست آورده است یعنی از خانه شوهر بقوه مراسلہ و معاشقه بیرون آورده و بخود اختصاص داده و این یکی را من باور میکنم زیرا هر فسقی در امر بهائی صورت معجزه‌را بخود میگیرد و چون منیره خانم حرم شرحبی راجع به مسری خودش با عبدالبهاء نوشته است که بخط خودش اینا در نزد من ضبط است و پایه آن رساله در روی خوابهای جعلی و معجزه سازی‌هائی گذارده شده که معلوم است میخواهد انتظار را از حقیقت منصرف و با وهم متوجه سازد و بالآخره خود را بمعجزات جاریه در امر بهاء از شوهر سابق بیغل عبدالبهاء انتقال دهد اهذا اقوال تبعه میرزا محمد علی را در این باب بی مرکز نمیدانم والله اعلم بحقائق الاهور .

۲ - اناستحبی ان تذكر حکم الغلمان

یعنی ما حیا میکنیم که ذکر کنیم حکم غلمان - بچه‌های بی‌پیش را - این واضح است که اگر مقصود ذکر بدی و قباحت این عمل بود اقلًا میفرمود از کثرت قباحت و شناعتی که در این عمل هست ما از ذکر آن حیا میکنیم درحالیکه باز هم بمفاد لاحیاء فی الدین نبایست حیاء کرده

باشد خصوصاً با اینکه گفتیم بهاءالله برای خون حیظ بافظ (حين مایعجن
الدم) تصریح نموده و حیاء نفرموده . پس باید گفت یا ایشان این عمل
را نخواسته اند جزو منهیات قرار دهند و باین عذر و بهانه مسکوت عنہ
گذاشته اند یا اقلاغفلت نموده بنقص و کوتاهی عبارت برخورد ننموده اند
و هر یک از این دو کافی است برای اینکه اورا ملهم و مؤید بروج قدس
نداشته یقین گشیم که یک بشر فاسق یا غافلی قلم تشریع در دست گرفته
باشد . سبحان الله بزرگترین مسئله اجتماعی را که حتی متمنین اروپا
بسیأت آن برخورده اند بدgrade که در ادبیات مشرق زمین هر جا معاشقات
مردانه تلویحاً و تصریحاً ذکر شده از آن تنفر نموده اند این آقا یک کلمه
مبهم ناقص که حتی میتوان حمل بر خوبی و استحسان آن نمود برگذار
کرده . مگر نه این قضیه یکی از مسائل مهمه اجتماعی است که باصول
تفاصل و تکثیر نوع وابسته است ؟ مگر نه این قضیه قابل بحث و دقت
بسیاری است و چون خارج از طبیعت است دارای مضر و مفاسد بیشمار
است ؟ ما با این حکم مبهم چگونه میتوانیم ترتیب اثری ندهیم به گفته
آنهاییکه گفته اند « رؤسای بهائی چون خود فاعل و مفعول اینگونه امروز
واقع شده اند از ذکر آن باهام برگذار کرده اند »

چنانکه در سؤال و جواب هم از بهاء مجدد سؤال نموده اند و باز
باباهم برگذار و حکم آنرا بیت العدل موهوم محول داشته است .

ناصر افندی که پسر خاله شوقی افندی است تمام بهائیان مصیر
میدانند که در این سن سی و چند سالگی بچه مسئولیت عمومی موصوف
است و بکرات از او سؤال شده است که چرا این کار را ترک نمیکنی ؟
جواب داده است که جمال مبارک (بهاء) نهی نفرموده اند !

از تجربیات من

سالها بود از بعضی مبلغین درسفر و حضور چیزها می دیدم و میشنیدم . از آنجمله سید اسد الله قمی که همه میدانند مبلغ مهم و حتی معلم شوقی افندی بوده در دوره زندگانی هشتاد ساله خود زن نگرفته و بطور دائم مشغول این عمل ناشایسته بوده و بکرات ریشش کیرکرده یکمرتبه حاجی سیده هاشم کفاس یزدی در کاروانسرای میبد اورا با پسری که بعنوان خدمت همراهش بود شبانه مشغول عمل یافته و خواسته است از امر بهائی بر تردید باز محفل روحانی یزد اورا پند داده که اینها هستله مهمی نیست و مانع حقیقت امر نمیشود و یکدفعه هم در ضمن تعلیم و تربیت شوقی افندی نمیدانم چه شده که مورد بی میلی عبدالبهاء شده اورا از این معلمی مخصوص مستعفی و پیر تکاههای تبلیغ فرستاده اند و اخیراً در طهران و تبریز و سایر نقاط با تقی ترک که پسری زیبا بود و تمام حالات فواحش در او دیده نیشد بمسافرت تبلیغی پرداخته و حتی طرف حمله حاجی امین واقع شده که اگر کاری میکنی مستور دار . و همچنین میرزا ابراهیم خان مبلغ که مشهور به ابراهیم مرغی بوده و همیشه با یک نفر از امداد بمسافرت تبلیغی می پرداخت و قصه آن پسر کاشانی و غیره معروف است و میرزا قابل آباده در موقعی که پسر شانزده ساله اش در سفر همراه داشت و من در کاشان واردستان چیزها از آن پسر دیدم و شنیدم و پدرش را بجای تأثیر مفتخر از امور میباشم . و یکنفر خان محترم از خوانین بهائی هم در اصفهان رسماً پسرش را

کرایه میداد و همه بهائیان میدانستند و دم به دم بر احترامش می‌افزودند بالاخره این امور و هزاران از این قبیل بر من ثابت بود و لای تصور میکردم که اینها اعمال شخصی است و جزو معاصی قاینکه در طهران در سنه ۱۳۴۰ و ۳۹ مدرسن درس تبلیغ شدم و قریب پنجاه نفر از آمارد بهائی در نزد من بتعلم مشغول شدند و متدرجاً روی آنها باز شد و باهم آشنا شدیم بعضی حرکات کاهی از بعضی سر میزد که انسان را بخیال میانداخت واگی باز من حمل بصحت میکردم تا آنکه شبی یکی از آنها که از همه زیباتر بود و سخنانی در اطرافش شنیده شده بود در حضور جمع از من پرسید که آیا حکم غلمان که جمال مبارک (میرزا حسینعلی) آنرا مسکوت کذاشته‌اند در نزد شما چگونه است ! و در خوب و بدی آن چه دیگوئید ؟ آتشب را بجوابهای طفره آمیز برآذار کرده تصمیم بر امتحان خودش و سایر رفقاء درس تبلیغ گرفتم پس در شبیک در منزلشان موعود بودیم و صدیقی باهن بود که اینک همنک من است او را بفتح باب این صحبت و اداشتم بالاخره کار بجائی رسید که آن پسر در دلالان اطاق سبقت جسته دست بگردن من افکنده بپرسیدن من پرداخت . و در موقع خواب خواست در اطاق و بستر ما بخوابد ولی از اینکه من طبعاً از اینکوه اعمال ناامشروع غیرطبیعی منزلجم او را بسخن صدیقم دلالت کردم و دیگر ندانستم چه شد همین قدر امتحانات متوالیه را بجائی رسانیدم که اغلب از بهائی زادکان را مایل این عمل وبا بی‌اعتناء بقبح آن یافتم و این است عکس قسمتی از آنمجلس درس که تمام آن از گراود خوب درنیامده است .

حکم زنا و سرقت

در اقدس حد زناء را نه متفاصل طلا قرار داده بدون اینکه ذکری از با کره یا غیر با کره و محسنه و غیر محسنه شده باشد، و چون اقدس بنا بخواهش نفوس نازل شده میتوان گفت نظریه خود شارع برای بین بوده که حدی برای زنا قرار ندهد و چون فضولها تقاضای حدود کرده اند لهذا يك جزای نقدی که آنهم بنفع عائله خودش تمام میشود قرار داده است زیرا نتیجه اینست که مثلا شخص هرار دفعه بازن شوهر دار و دختران با کره و نیبه زنا کرد نامکشوف نشده است که حدی بر آن قرار نمی گیرد و چون يك-دفعه اتفاق مکشوف شد نه متفاصل بدلalan محبت یعنی زمامداران امر بهاء بدهد قضیه خاتمه می یابد چه که مرجع همه این امور و جراحت بیت العدل موهوه است و رئیس لا یعزز ابدی بیت-

العدل هم همیشه یکنفر از عائله عباس افندی است و اما حکم سرقت را بقرار دادن علامت و داغ در جیین سارق تحدید کرده است ولی این نکته مضحك است که آن خدای غیب گو و غیب دان و خالق مایکون و کان فراموش نموده است حدود و احکام خودرا و درسوال و جواب که از حد زنا و لواط و سرقت کرده اند آن را به بیت العدل راجع داشته است و این است عیناً نص سؤال و جواب

سؤال - از حد زنا و لواط و سارق و مقادیر آن - جواب مقادیر

حد بیت العدل راجع است

عجبنا آیا حق ندارد بهاء که اتباع خودرا اغتنام خطاب کنند؟ و آیا ما کنانه داریم که همه جا گوسفندشان می خوانیم؟ اگر گوسفند نبودند بایست در این مدت یک نفر متذکر شده باشد که خدائی که یگدغه مقدار حد زنا را در کتاب اقدس بتسعه متقابل من الذهب تعیین کرده است و حد سارق را بجعل اثر و علامتی در جیین او تحدید کرده و تعلیل بآن نموده است که لئلا قبله مدن الله ولواطرا بعنوان نسخیه ان نذکر حکم الغلمان لاحد گذاشته چه شده است که در این جامی گوید مقادیر حد آنها به بیت العدل راجع است؟ آیا تسعه متقابل من الذهب تعیین مقادرنیست؟ بالجمله در کمال وضوح است که در موقع سؤال و نکارش جواب یا بحال طبیعی نبوده یا مراجعه بکتاب خودش نکرده و فراموش کرده بوده است که در آنجا تعیین مقدار شده است با خدعاً ای در نظر داشته است که مثل راهی برای ایند کان از فامیلش باز باشد که اگر خواستند نهرا نوزده کنند یاحد لواط و سارق را هم جزای نقدي قرار دهند و اهشان باز باشد چه که میداند گوسفندان را کافی است که همین

در يك کلمه از الواح و آثار نشانشان دهي و هرگز در صدد تحقیق و
ุมق و تطبیق مطالب نیستند و اگر هم باشند نخواهند یافت و نخواهند
همید زیرا پرده اوهام چشم و کوششان را فرا کرته و کروکورشان
ماخته است «صم بکم عمو فهم لا يعقلون»
رحمه الله علي من قال

خانه فرعون را شیطان شبی * حلقه بر در زد که دارم مطلبی
کفت فرعون ای فلان تو کیستی * آدمی یا جن و یا کو نیستی
کردشیطان بادی از مقعدرهای * کفت بادا این برش آن خدا
نو نداند در برون خانه کیست * حلقه بر در میزند از بهر چیست
راجع بتربیت اولاد

یکی از مطالبی که وسیله دست مبلغین شده اینست که بهاء در
آنکه اقدس حکم بتربیت و تعلیم داده است - این را بایک آب و تابی
بان میکنند که کویا قبل ازاو احدی این کلمه را نگفته و بعد از او
حدی نخواهد نفت و بالاخره معارف دنیا را همین کلمه تأمین ترده
می کنند و اکنون لازم است که عمیقانه نظر نتئیم و به بینیم چه
دورتی دارد

اولا - دعوت بتعلیم و تربیت اولاد چندین هزار سال است در جامعه
شر رایج است و اغلب بزرگان در این مقام سخن کفته اند
ثانیاً - بیانات بهاء در این مقام از تمام گویندگان ناقص تر است
بر ابعای اینکه دعوت بعلوم مفیده نماید بالعكس بقرائت کتب خودش
دعوت نموده است در آنجا که میگوید «علمواذر یا تکم مان نزل من سماء -
اعظمه» و در جای دیگر میگوید «من يقرء آية من آياتي لخير له من

ان یقروء کتب الاولین والاخرين ! و گذشته از اينکه اين يك ادعای بي معنی و خارج از منطق است که خواندن يك آيه از کتاب او بهتر از قرائت کتب اولین و آخرين باشد بعلاوه ثابت ميکند که در آنجائي که امر بتعلیم و تربیت داده است مقصودش خير عموم و اجرای معارف نبوده است بلکه قصدش نفوذ و اجرای خزعبلات خودش بوده است فضلا از اينکه در مقام تعلیم و تربیت هم خط را مقدم بر هر چيز شمرده و دعوت بخط و علم کرده و چون خودش و پدرش بر اثر خط یعنی خوش نويسی و انشاء نان خورده اند خط را بزرگترین عامل معارف پنداشته در حاليکه خط لباس علم است و خوبی و بدی ان هم در اين دوره قابل اهمیت نیست بجملاء بر خلاف تصور بهائيان بلکه بر خلاف تصور همه مردم که گمان کرده اند بهاء و اهل بهاء معارف خواه و طالب ترقی هستند عملا ثابت شده است که پيش از خواندن و نوشتن الواح و آيات بهاء طالب معارف نبوده و نیستند و چند مدرسه که در طهران و همدان و کاشان باز کرده اند او لا عامل عمده ان شخص خودم بوده ام « او راه » که در هر جا چه زحمت ها کشیده و چه نصيحتها کرده و چه تدبیرات و مساعي بكار برده تاوجوه هی گرد کرده و مدرسه برايشان تشکيل و تأسیس نموده ام ثانية اگر معارف شان از انحصر باثار خودشان تجاوز کرده باشد و قدمی چند با معارف عمومی همراه شده باشند از توفيق جبری و فشار ملت و دولت بوده و همواره مایل بوده و هستند که از اданه اطفال خود را فقط بترهات بهاء و عبد البهاء آشنا سازند و هنوز در پرده خفا در مدارستان و اگر در مدارس ممکن نشد در هنرستان شبه ها و روز های تعطیل بدرس الواح و کتب بهاء (باسم درس اخلاق) مشغول بوده و هستند و حتى در فرستادن اطفال

به مدارس مسلمین و پرستان و یهود و زردشتیان گناهی بزرگ هی
شمارند و از طرف رئیسان منوع شده اند خصوصاً در فرستادن اطفال
به مدارس اسلامی و مدارس پرستان و اما تأسیس مدارس خودشان
 فقط از همین نقطه نظر بوده است که مبادا کلماتی خارج از همایت بگوش
اطفالشان بخورد و آن کلمات منطقی باشد و در ایشان اثر کرده از حالت
گوسفندی بیرون آیند و نیز عملاً و روحاً میل ندارند به جوانان و اطفال
بهائی باد و یا برای تحصیل یا سیاحت سفر کنند و این نه برای آنست که
مبادا اخلاقشان خراب شود زیرا ۱۱ گر اروپا مضیم اخلاق است چرا
خودشان یعنی رؤسای بهائی زن و دختر و اطفال خود را بدانجا فرستاده
هزاران سینهای اخلاق و اعمال را که دیده و شنیده ایم بارگفان میاورند؟
بلکه فقط برای اینست که مبادا چشم و کوششان باز شود و دروغها ئی
که سالها شنیده اند مکشوف گردد و از قید اطاعت ایشان بیرون بروند و
من بتجربه دانسته ام که این فکرشنان صحیح است و کمتر کمی است
که باروپا برود و در آنجا هم چشمش باز باشد و با تحقیق همراز و دمساز
شود و معهداً کمتر عقیده در خود نگهدارد. مثلاً من خودم سالها میشنیدم
که عبد البهاء در اروپا کارها کرده و نفوذها بروز داده و چون باروپا
رقم دیدم ابداً از این سخنان خبری نیست و در میان چهار صد میلیون
مردم اروپا صد نفر بهائی بلکه سی نفر هم پیدا نمیشود و آنها هم که
میگویند بهائی هستند بر روی اصول مسلکی است و با خواج گردنشان
یک کلمات اخلاقی با بهائیان مشرق مبادله مینمایند بلکه خرج مجلشان
هم از کیسه ها ایرانیان بد بخت است و حتی روح عکسها کروپ را
که از آمریک و اروپ آمده شناختم و دانستم که عبد البهاء چهار نفر

» میلاد آواره آنندن «

بهائی را وا میداشت تا چهل نفر دوست و آشنای خودشان را بیاورند و بدون اینکه بدانند مقصود چیست عکس بر دارند چنانکه من خودم هم مجری کرده ام برای اثبات مطلب اینک عکسی که دیده هیشود بنده در وسط نشسته ام در لندن گرفته شده در حالتیکه سه چهار نفر از این جمعیت با اسم میگویند بهائی هستیم و بقیه از اسم هم بی خبرند.

تنها آنسی را که در اروپا دیدم که جداً در مقام ترویج بهائیت است دکتر اسلمونت اسکانلندی بود که یک کتابی هم با نکلیسی نوشته و اگر من باور آنم که او فقط فکر مذهبی دارد اقلاً میتوانم بگویم آنکه بکای از اساس بهائیت بیخبر است چنانکه خودش در ان کتاب از من تشکر آرده است که اغلاط کتاب اورا اصلاح کرده ام و با وجود این بقدرتی انکتاب خراب است که اصلاح پذیر نیست و در اوآخر اینکتاب عکس مرا با همان دکتر خواهید دید و اینک مجلس لندن را تماساً کنید که یک ربع ان با اسم بهائی و باقی بیخبرند

خطاب بملوک

از جمله مسائل مسلمه اینکه بهاء کلماتی را که در خطاب بملوک نوشته فضلاً از اینکه جز الفاظ مکرره چیزی نیست اساساً از زیر دو شک او و اتباعش بیرون نیامده و جز لباس نیز نک اساسی نداشته یا للعجب کیکه خودش اقرار میکند که نماز خود را با بعضی نوشتگات در موقع نا امنی که مثلای یک مامور بیعرضه سلطان عبدالحمید مرعوب برای نقیش میامده است انها را بظرفی فرستاده و حتی پسرش بعد از انکه بیست سی سال گذشته و امنیتی برایش حاصل شده بازمیگوید الواح و صایا در زیر خاک پنهان بوده و نم کشیده آیا همچو کسی خطابات شدیده بملوک و

سلاطین مینوشت و میفرستاد؟

پس ملاحظه شود که بیانات عبدالبهاء در مفاوضات و سایر الواح که میگوید جمال مبارک خطابات شدیداً به ملوك و سلاطين فرستادند با فرض اینکه ما تکذیب نکنیم خودش مکذب است و بالاخره یکی از این دو مطلب قابل تکذیب بلکه کذب صرف است . یا اینکه بهاء میگوید نماز و نوشتجات را بجهتی فرستادیم و آنکه میگویند عبدالبهاء الواح وصایا را زیر خالک نویته است آنها دروغ است و یا اینکه میگوید ان یاملك روس ان یاملك یاریس ان یاملك برلین ان یارئیس و بالاخره این (ان) ها و سایر آنها که کتاب اقدس و میان را فرا آرفته است تماماً ورد تکذیب است و کلا در خزانه بهاء میماند و تنها اتباع او آنها را ریش آرفته و باور آرده اند و الا سلاطین حتی اسم بهاء را هم نشنیده اند تا چه رسید بخطابات شدیده او و مخفی نماند که یکی از بهائیان برگشته الان به من تذکر داد که لوح ناصرالدین شاه هم مورد شبیه است که باو رسیده است یا انه * توبنده پشه برخ طوم فیلی نشد چون از آنجا بلند شد گفت آقا ببخشید اگر من برای شما سنگینی وارد آردم غفوم کنید فیل با کمال تعجب گفت مگر تو برسر یا خرطوم من نشسته بودی؟ اصلاً من نشستن تورا حس نکردم تاسنگینی و سبکی آن را بسنجم و زحمت و عدم زحمت را بیابم . عیناً حکایت آقایان است خودشان یک سلسه الفاظ بافقه و درزیز هزار پرده مخفی داشته و حالیه در تسبیح خود آنها را خطابات شدیده میخوانند و رجز خوانی میکنند که تمام ملوك او را ملاقات کرده اند در حالتی که ملوك ابدآ نفهمیدند که همچو کسی آمد و رفت و ندانندند که چه میگفت و با این تفصیل هنوز توسفندان ترهات کنپز

عبدالبهاء شوقی افندی را باور کرده جشن میکیرند که فلان ملکه
مثلای اسم بهاء را شنیده در حالتیکه همین شنیدن هم بی اساس است و هم
خطابات شدیده بهاء است

بیت العدل - یاخانه وجود شوقی افندی

اگر چه میباشستی این عنوان بیت العدل را که از ابتداء تاکنون
عمل نظر اهل بهاء بوده و هر چه فریب خورده اند بردوی این اساس بوده
در صدر مسائل قرار دهیم ولی از آنجا که عملیات آن متاخر واقع شده
اینست که آنرا در خاتمه احکام و حدود اقدس قراردادیم و اینک میگوئیم
پوشیده نماند که یکی از خدعاوهای بزرگ بهاء و عبدالبهاء این بوده
که یک اسم بیت العدلی را در دهان گوسفتان انداخته بقسمی آنها را
فریب داده اند که خدعاوه و حیله از این بزرگتر دیده نشده است زیرا از
ابتداء تاکنون گوشزد اهل بهاء شده است که اساس این امر برمشورت
است و بعد از بهاء (پسرهای بهاء) امور بمشورت و انتخاب منتهی میشود
و همه جا بهاء کفته است که اولاد و متنسبین مارا حقی در اموال مردم
نیست و تمام واردات ملی که ذیلا ذکر خواهد شد راجع به بیت العدل
میشود و امناء آن که نفوس منتخبه ملتفت آنرا بمصارف ایتمام و معارف و
غیرها میرسانند و بطوری این بساط خدعاوه را خوب منبسط و این بنیان
حیله را محکم بناء کرده بودند که تمام گوسفتان بهاء باور کرده جدا
بان استدلال میکردند که عجیب اساس متنی است و این سخن سر ما یه
تبليغ مبلغین شده بود و حتی نزدیک بود بعضی از افراد سوسیالیستی هم
مخدوغ شود چنانکه بکرات دیدم که احزاب مواسات طلب و آزادیخواه
و سوسیالیست مشرب و قیکه شرح دو هوم آنرا با آب و تاب می شنیدند

اگر تمجید نمیکردند انتقادی هم نمی نمودند و گوسفندان هم سکوت آنها را غنیمت شمرده بغمز و لمز میرسانیدند که (اینهم از ماست) ولی خوشبختانه اخیراً بطوری این بنیان رفیعshan خراب و با خاک یکسان شد که هر کس اندک شعوری دارد میتواند بفهمد که از ابتداء خدعاً بوده است برای جلب نفع شرست در اموال مردم و یا آنکه بهاء نتوانسته است پایه را محکم بگذارد بطوریکه از رخته و تغییرات اخیره دصون بماند و بالاخره چون عباس افندی میدانسته است که این امامزاده را خودش ساخته و خودرا ذیحق در هر تغییری میدانسته تغییرات اخیره را متصدی شده و یا اگر او هم نکرده دخترها و دامادهاش که میدانسته اند اساساً بساط خدائی بهاء و بندَی عبدالبهاء کلان نقش برآمده است این تغییرات را بخودی خود مباشرت آرده وفاتحه بی الحمد برای احکام بهاء و عبدالبهاء خوانده هر یک دهانی به پنهانی فلک باز کرده تا هر درجه که میرود میراند و پولی دریافت میدارند . زیرا بموجب الواح و صایای عباس افندی بیت العدل را با تمام شؤن آن مستهلک در وجود شوقی افتدی نموده او را نسلا بعد نسل بیت العدل و رئیس بیت العدل و انتخاب کمندۀ اعضاء بیت العدل و عزل و نصب کمندۀ آنها قرارداده و چون ممکن بود باز اصل مقصود که عایدات بیت العدل است حاصل نشود لذا تصریح شده که باستی مالیات اغنام (مال الله) و سایر مایتعلق بالبیت حتی اوقاف ملک طلق شوقی باشد نسلا بعد نسل و چون قضیه خیلی مفتوح بود در ابتداء سعی داشتند که این قضیه در میان گوسفندان خالص بماند و بگوش مردمان زیرک نرسد ولهذا اصرار داشتند که الواح و صایای را کسی نبیند و تنها اعضای حمافل و مخلصین صادق (یعنی احق خالص) آنها را ببینند و بالجمله معنی بیت العدل این

شد « خانه وجود شوقی افندی » و عایدات بیت العدل هم که بایست صرف معارف وضعفا و ایتمام ملت شود فوری شروع بانجاز و انجام شده در مرکز نماز و مناجات (سویس و پاریس) در راه دختران خوشکل که شاید بعضی هم یتیم بودند و معارف رقص و تیاتر که آنهم قسمی از معارف است بدست خود ولی امر صرف شده و میشود .

اما عایدات بیت العدل مطابق دستور بهاء از اینقرار است :

۱ - مالیات اغنام یا (مال الله) که عبارتست از صدی نوزده چنانکه در کتاب اقدس میگوید « و الَّذِي تَمْلِكُ مَائَةً مِّثْقَالًا مِّنَ الْذَّهَبِ فَتِسْعَةً عَشْرَ مِثْقَالًا لَّهُ فَاطِرُ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتِ » ولی غریب است که با این تصریح آنها نصاب را صدمثقال طلا قرار داده چون مزاج گوسفدان خود را مستعد شیر دادن دیده نصاب را کرمه تأثیر داده که بنفع نزدیکتر باشد وبالآخره حد نصاب را درسؤال و جواب از حد نوزده مثقال گرفته میگوید « مقصود میزان صدی نوزده است و الانصاب حقوق از نوزده است »

۲ - ارت طبقات مفقوده از وراث . و شرح آن قضیه آنکه سید باب کدقوه ابداعش بیش از بهاء بوده یک تقسیم ارثی از روی اعداد ساخته و هفت طبقه و راث برای هیئت قرارداده که عبارتست از اولاد و ازواج و آباء و امهات و اخوان و اخوات و معلم اما آقای بهاء اینرا غنیمت شمرده در اقدس از صفحه هشتم تا یازده هم شرحی برای این تقسیم بیان نموده بقوله قد قسمتا الموارث علی عدد الزاء الخ و چون ملاحظه نموده است که کمتر اتفاق میافتد که کسی بمیرد و تمام این هفت طبقه از او باقی بماند لئهذا سهم ارت . هر طبقه مفقوده را به بیت العدل یا خانه عباس افندی تخصیص داده با تفاوت مراتب طبقات وبعضی تبعیضات غیر مهمه وبالآخره

نتیجه اینست که هر کس بمیرد و مثلاً اولاد و برادر دارد ولی ۵ طبقه دیگر موجود نیستند سهم ارث ایشان باولاد و برادرش باز نکند بلکه آن سهم برسد به بیت العدل یا خانه وجود شوقي افتدی یا مثلاً ذوقی افتدی که بعد بباید .

۳ - ثلث دیات مسلمه را برای بیت العدل (موهوم) قرار داده ولی بقسمی که ذیلاً بشناسیم چون حد دیات تعیین نشده این قسمت در بوته ابهام و اجمال است .

۴ - اوقاف است که بنصبهاء راجع به بیت العدل شده بقوله (قد رجعت الاوقاف ..... الى مقر العدل الخ)

۵ - در کتاب اقدس نیست ولی از ملحقات عباس افتدی است که از لقطه یعنی چیزهای یافته شده حتی گنج و دفینه را به بیت العدل تخصیص داده است این تشکیل یک تشکیل مهمی است که انصافاً اگر از جانب حق سرزده بود و تصرفات و تغیرات اخیره که کاشف حیله‌سازی بهاء است بروز نکرده بود بهوالت نمیشد آنرا انتقاد و ابطال نمود . زیرا این عبارتست از یک خزانه ملی که ببروی آن کارها میتوان کرد چه یک همچو محلی که بزرگترین شریک ارث مردم و مهمترین مرکز جمع اموال باشد باینکه هر کسی از روی صدی نوزده از میزان فوزده اشرفی دارائی خود بدانجا حق بدهد و ثلث دیات و اوقاف و تمام لقطه هم بدان مرکز راجم کرده اعم از اینکه مذهبی باشد یا فقط ملی و مدنی یک تشکیل لایق نظری بود که شاید بسیاری از افکار بطرف آن متوجه میشد . اما از آنجا که این تشکیل از طرف یکنفر صاحب قربحه پاک بی طمع مقدسی نبوده و قصدش نان دانی عائله خود بوده اینست که از دوره عبدالبهاء شروع کرد

باینکه جنبه‌های خصوصی بخود بگیرد و نکلی از جنبهٔ ملیت و خیرخواهی عمومی بر کنار شود و چون قدمی چند پیمودند و کسی را قادر بر چون و چرا ندیدند بعداز عبدالبهاء قدم فراتر نهاده بالاخره ثابت کردند آن‌هه مقصود از این نیرنگها آن بوده که عائله عباس افندی شریاک مايملک مردم باشند بجمله بطوریکه همه بهائیان میدانند بعداز عباس افندی نقشه بقسمی تغییر کردکه اثری از آنچه بهاء و عبدالبهاء نتفه بودند باقی نماند و یک استبداد هوروثی نسلا بعد نسل استقرار یافت.

سبحان اللهُ خیلی عجب است که اوواقف در هیچ مذهب از مذاهب دنیا و بین هیچ ملت از مملک عالم عنوان ملکیت شخصی ندارد ولی لوحی در خالل فوت عبدالبهاء بمحفل روحانی طهران رسیده در آن تصریح شده است براینکه تمام ابنيهٔ ملی واوقاف و مؤسسات بهائی ملک طلق شوقي افندی پسر میرزا هادی شیرازی است و مخصوصاً اسم پدرش هم ذکر شده که مبادا اشتباه شود (در حالتیکه شبهه ناک است)

آیا عجیب نیست که در دنیا نیکه اکثریت یا قسمت عمدۀ از افکار بشر متوجه الغاء مالکیت شخصی شده و حکیمی چون تالستوی چند ملیون مال خود را بفلاحین و کارگران تقسیم میکند در همچو دنیائی یک نفر صاحب همچو داعیه که میگوید من طرفدار فقرا هستم و دین من دین مواسات است که بر تر از مساوات باشد و بالاخره وحدت بشر را اعلام میکند یک دفعه هست و نیست اتباع خود را تحولیل پسر خود یا پسر دختر خویش بدهد و حتی اوواقف را بقید ملکیت او دو آورد؟! باید نتفت عباش افندی بنک خوزده بوده است یا کسانیکه سر توی هم کبرده این لاطائلات را باقیه و براین جمعیت کوسقند تحمل نموده اند بتک خورده

بودند و گویا تصور دیگر دند که اگر چندروز مردم نظر به او را آئی ایشان سخنی نکفتند الی البد چنین خواهد بود و هر غلطی بکنند کسی حرفی نمیزند . بالطبع عبدالبهائی که در تعایمات خادعاه اش میگوید دشمنان را دوست دانید و احدی را بیکانه نشمرید یک دفعه در الواح وصایا یاش میگوید و یا باو بسته اند که گفته است هر کس لب بچون و چرا نشود ازاو دوری جوئید و چیچ عذری ازاو نپذیرید و اورا از خود دور سازید برای اینکه مبادا حرفهای حسابی بزند و در مردم اثر کند و شیر و پشم گوسفندان آم شود و اسباب نماز و دعای شوقی افندی یا ذوقی افندی یا طوقی افندی یا فوقی افندی درسویس و پاریس از دست برود ! بلی کسی که در قرن بیستم در کتاب سؤال و جوابش بنویسد که وارث غیر بهائی اربث نمیبرد و معلم غیر بهائی باید بی بهره باشد عجیبی نیست که خلیفه اش هم این مزخرف کاریهارا کرده باشد زیرا فقط قصه قصه پول است لا غیر (طلا سازی و کیمیا بازی بهاء)

چون روح اغلب احکام بهاء را شناختیم و از ذکر ش پرداختیم اینک باید نظری بالواح کیمیا و بوی افکنیم و چگونگی حال را چنان آم بوده بیاییم و علت اینکه این ذکر را در اینجا مناسب میشمردیم آنست که کتاب اقدس یک جمله مبهمه عجیبی تمام میشود که کنایه از علم کیمیا است زیرا در سطرهای آخر کتاب سخنی از وحدت خط و لسان بمیان آورده سپس میگوید « انا جعلنا الامرین علامة لبلوغ العالم » یعنی ما دوچیز را علامت بلوغ دنیا قرار داده ایم . یکی اینست که در اقدس ذکر شده یعنی هر وقت همه اهل عالم یک خط و زبان نوشتند و تکلم کردند آنوقت یک نشانه از نشانهای بلوغ دنیا ظاهر شده و آن دیگری

را میگوید در الواح دیگر ذکر کرده ایم . یوشیده نماید که اکنتر اهل بهاء حتی رؤسای محافل در آن یکی که میگوید در الواح دیگر ذکر کرده ایم حیرت دارند و نمیدانند مقصود بهاء آن دام است مگر یکمده خیلی کمی باشند که در این باب اطلاعاتی داشته باشند اما من پس از تبع در الواح دانستم که مقصود بهاء از این کنایه ظهور و بروز علم کیمیا است و نه مراد کیمیای عمومی باشد که علم شیمی یا گیاه شناسی و معدن شناسی است بلکه مرادش آن کیمیای خصوصی یعنی طلاسازی است که حکماء قدیم آنرا شمسی گفته اند و نقره سازی که قمری یاد کرده اند و بالاخره میگوید هر وقت این علم کشف شد دو میں علامت بلوغ دنیا ظاهر شده ، و خدمعه که کرده است آشف آنرا هم مخصوص اهل بهاء شمرده میگوید (ظهور این علم بین هؤلاء « یعنی این طایفه » علامت بلوغ عالم است) و عجیب است که این بلوغ را هم مثل همه چیز خودش یک صورتهای مبهمه داده است بقوله (وبعد از ان عالم و اهل آنرا خطر عظیم درپی است مگر کسانی که بسفینه هر اعد آیند و سفینه هر اراء کنایه از امور بهائی است باصطلاح خود بهاء که میخواهد آنرا بشکتمی نجات تعبیر کند بحالات انقلابی یا برانز خونریزی که هردو حراء (قرمز) گفته میشود اما الواح کیمیاویه مشتمل بر شش لوح است از عربی و فارسی که مهمترین آنها لوح مفصلی است که مخاطب آن عباس است و بعضی کمان آن ده اند که بهاء پرسش عباس این خطابات را کرده و دستور داده است و اللہ اعلم بما هو المقصود و نیز یکی از الواح عربی آنکه باین عبارت شروع میشود (واما مامسئلت من الحجر فاعلم بانه مطروح فی کل مکان) بالنسبه بالواح دیگرش دارای استعارات حکماء قدیم است (ولی ناقض)

و یکی هم مشتمل است بر ذکر عمل ماریه که مصطلح حکمای قدیم بوده و شرحی در خصوص صمغهٔ حمراء و صمغهٔ بیضاء ذکر مینماید و بالآخره در شش لوح معلومات خود را در پردهٔ استعارات بیان نموده است و همان قسمیکه حکمای قدیم اصطلاحات مخصوص را در این علم بکار برده اند او نیز بر روی آن اصطلاحات بیاناتی کرده است و خود را عالم باین علم و نه تنها عالم بلکه متخصص در این فن (موهوم یا معلوم) و انمود کرده است و چون نگذاشته اند آن الواح طبع و نشر شود و حتی عموم بهائیان از مندرجات الواح بی خبرند و ممکن است جهل ایشان موثر انکار شده بگویند فلا ترقی افترا میزند لهذا بعبارت کتاب ایقان توجه آقایان را معطوف داشته تذکر میدهد که این وسوسات بقسمی بر سر بهاء بسوده و یا اینکه این خدمعه را بطوری مؤثر در جامعه میدانسته است که حتی در کتاب ایقان که مشهور و مطبوع و منتشر است و همه کسان دسترس دارد در این باب اشاره کرده در مقامی که طعنه بر حاجی محمد کریم خان کرمانی میزند و ادعای اورا در داشتن علم کیمیا رد میکنند در بیان میگویند ایکاش ممتتحنی پیدا میشد که مرا او را امتحان میکرد تا معلوم شود کدام یک این علم را دارا هستیم و بعد هم خود را مستفتنی از این علوم شمرده و انمود میکنند که مثلاً اینها در نزد ما چیز مهمی نیست . و درجای دیگر آن کتاب هم باز کنایه را متنزه کر شده در قضیهٔ تربیت مس در مدت هشتاد سال در معدن تارسیدن بدرجۀ طلاقی که این هم موهوم و منبعث از جهل او است خلاصه از مضمون ایقان ثابت است که بهاء میخواسته است خود را دارا و اجاد اکسیر و کیمیا قلمداد نماید ! و چون این مقدمات دانسته شد اکنون باید در حقیقت و کنه مطلب کنج

کاوی کرده بفعیم که فضلا از اینکه این علم طلاسازی موهوم باشد یا معلوم و صرف نظر از اینکه اهمیتی در همچو عنوانات باشد یا نباشد اساساً اظهارات ایشان مطابق واقع است و ایشان دارا بوده اند یا اینهم مثل الوهیت او و مانند احکام سازی و شریعت بازی او مملو از خدمه و نیز نک است؟ پس نخست این نکته را متذکر میشویم که بعضی از حکمای قدیم بوجود این علم قائل بوده و در کشف یا استئار آن کوشش مینموده اند مثل اینکه هر مس حکیم در این باب کتاب نوشته و اصطلاحاتی ذکر کرده است و بطليموس نیز گویند راه پیمای این وادی بوده و بالاخره بعضی از حکماء اهمیتی بوجود این علم میداده اند و همچنین شیخ محمد عاملی مشهور به شیخ بهائی (نه بهائی امروز و باین معنی آن بهائیان گویند بلکه بهائی عصر خودش و بمعنای واقعی ان) در کلمات و اشعار متفرقه اش سخنانی گفته است که میگویند دلیل بردارانی این علم بوده است قوله (از طلق درهمی وز فرار درهمی * آنکه از عقاب دو جزء مکرمی * پس حل و عقد کن تو نه با توره و دمی * والله شاهد هو اکسیر اعظمی) و نمیدانم این شعر هم از کیست؟ بعضی به حضرت امیر نسبت میدهند ولی من باور ندارم و ندیده ام در کلمات حضرت بهر حال یک همچو عنوانی نزد عرفاء و دراویش هست * (خذلفرار و الطلاقا رشیئاً یشه البرقا * فان مزجته سحقاً * ملکت الغرب والشرق) وبعضی گفته اند آب حیات که اسکندر در طلب آن میرفت و با نرسید و خضر و سیله زنده شدن ماهی مرده آن کنایه از فلزی بی قدر است که در آن ب حیات زنده و ذیقیمت شده بمقصود رسید همین علم اکسیر و نیمیا بود خلاصه اینکه در این باب بقدری مطلب زیاد است آن اوزاق بلکه مجالات

کثیره برای شرح آن کافی نیست
اما حکمای متأخر بطوریکه پیداست وجود این علم را انکار کرده
طلا را عنصر بسیط دانسته تبدیل فلز دیگر را بطلاء و نقره امری محال
دانسته است . هرچند در میان این متأخرینهم باز کسانی یافت شده اند
که آن مسلمیت را تردید کرده باختن طلا معترض و امکان انرا اذعان
نموده اند ولی اینها بقدرتی مسئله را مهمنم کرفته اند که حتی خرج آنرا
دوبرابر دخل آن بیان نموده و در آن صرفه ندیده اند و مسلمان اگر هم
یک همچو صنعتی باشد ابدأ بهاء را با راهی نبوده است و چنانکه بیان
خواهیم کرد او بقدرتی دستورش مبهم و مهملاست که حتی دراویشه
بیابان گرد آنکه در این راه قدم زده اند و مشاقهای خرافات یورست که خود را
در این راه خراب گرداند بمقصد نزدیک تر بوده اند تابهاء و بالآخره او
جز بوادی مشاقی برای دیگر نرقه و جز بساط تقلب بساط دیگر برای نیاقته
و عنقریب همه را با تجربیات خودمان بیان خواهیم کرد .

اما آنچه مسلم شده اینست که حکمای قدیم برای کشف این علم
تجربه هر گیاه و معدنی دست زده درنتیجه هر تجربه دوائی وجوهی
بدست آورده علم شیمی را بمرور بحدی رسانیده اند که عالم صنعت
کیمیاواری را از آن کیمیای مخصوص (طلاسازی) بی نیاز نموده چیزهایی
کشف کرده اند که بمرائب از طلا بلکه از الماس مهمتر و ذی قیمت
تر است (مثل رادیوم) بلکه از رادیوم هم مهمتر چیزهایی کشف و در
شرف کشف است که هر کرام از آن هزارها و هر منقال و سیر آن
ملیونها لیره قیمت دارد . پس قطع نظر از اینکه آیا طلاء (این عنصر
بساط) در تحت تصرفات بشر در آید و مس طلا و جبوه نقره شود یا نشود

اصلًا با وجود حصول و با تسلیم این فرض باز در دنیای امروز قدر و قیمتی ندارد و یا همه اینها که هزاران علم است مهم تر از طلاق‌سازی که بایستی میرزا خدائی که خود را محیط بر طبیعت میداند آنها را کشف و پیشنهاد کرده باشد و این میرزا خدا از اسمای و عنایین آن هم بی‌خس مانده است بعلاوه همین اظهارات اقیخاریه اش نیز بی‌پایه و اساس و نقش بر آب و محض فریب اغناه و دارای همان روح مشاقی و تقلب بوده و هست و حتی هیچ کاه این میرزا خدا بعقد زیبق نیز که اکثر مشاق‌ها به آن راه یافته اند موفق نشده و با وجود این عربده علم و صنعت را بفلک اثیر رسانیده با کلک قومی را اسیر خزعلات خود ساخته است

پوشیده نماند نه نخست شیخ احسانی و سپس حاج سید کاظم رشتی قرع و انبیق این علم را در این دوره اخیر بر سر توره صنعت سوارکرده بتکلیس عناصر هرده و اتباع خود پرداخته اند و بطوریکه در رساله اکسیریه سید رشتی دیده میشود يك اصطلاحات عجیب و غریبی که بعضی متعدد از فلاسفه قدیم است و برخیرا خودشان جعل و ابداع نموده اند در بوتة انشاء نهاده و در بازار سخن فروشی بمعرض نمایش گذارده اند. بعد از ایشان سید باب هم قدمی چند بر اثر اقدام ایشان هشی نموده ولی چندان آن را انعقایب نکرده چون مالیخولیای مذهب‌سازیش غلبه داشته زیبق و کبریت کیمیا ویرا بدست طبیعت نهاده و در حل فطرت برای طبع و نصیح رها کرده خود بتلطیف جواهر وجود توجه نموده اما بهاء دوباره آنها را از حل طبیعت و دمک فطرت بیرون کشیده و در حمام ماریه شست و شو داده و نایا در قرع خیال نهاده و انبیق و هم را بر آن سوار کرده بتقطیر قطرات خرافات در قابلة ترهات پرداخته مدتی

در سر بول العجل و بول الصبيان و الخل و المخمر و لعاب الافعى فرو
برده آنرا بر ارض بیضاء و صمغه حمراء افشاراند و با بیضه شقرا بازی
ترده با حجر حکماء سنگ اندازی نموده و ذکر و اثنائی را بهم تزویج
داده و مولود واهمه از آن گرفته و بعزرائیل عذاب سپرده تا دروح و
نفس و جسد را از آن جدا کنند آنگاه بخلف جدید پرداخته و در تزویج
ثانی حل و عقدی موهم ساخته و ماء قرار و ذهب طایر و زیباق حکماء
را بدمست آورده و آنرا بدمست ارض بیضا و بیضه شقرا داده و بالآخره
بر اثر این الفاظ و ترهات هزاران از این قبیل خود را واحد علم کیمیا
شمرده و در مرده و اتباع اولیه خود که مردمان موهم پرست بودند
نفوذ یافته هر کسی بهو ائی پر واژ آمده و در سایه بهاء جای گرفته و
چون نتیجه این کیمیا را باین قسم گرفته که دارائی آن بد بختان را از
دستشان ربوده یکدفعه قرع و انبیق اوهام در قعر زمین فرو رفته یا بسطح
آسمان فرار کرده و بساط آکسیر در هم شکسته بعنوان اینکه حالیه
موقعش نرسیده است و عالم بالغ نشده است و این علم که (اخت نبوه
است) باید در مخزن علوم ما بماند تا موقع آن بررسد و در پایان از علم به
علوم توجه نموده و کره ثانیه همان راه باب را در شریعت سازی گرفته
و این را در شریعت اضافه کرده که مالیات اغنام (مال الله) را نتیجه
کیمیاوی خود قرارداده شست سال است او و عائله اش بجمع این مالیات
مشغولند و در سایه آن بخوردن و خفتان و خوش گذرانی هم پردازند.

اکنون از پرده اصطلاحات موهمه او بیرون آمده بی پرده
بگوئیم تا بهم همه آس نزدیک باشد . و شرح قضیه اینست که بهاء از
بغداد اسم خود را عوض کرده بالباس درویش و با اسم درویش محمد حرک

نموده (و این یکی از غلط کاریهای است که نه تنها انبیا بلکه آدم‌های شرافقمند از آن پرهیز دارند) خلاصه در دو سال غیوبت و ارزوايش بکوههای سرکلو و سلیمانیه مشغول مشاقی بوده است و شاید فی الحقیقه معتقد بوده است که پی بالفاظ و عبارات شیخ و سید و باب و بعضی از حکماء قدیم خواهد برد و بالآخره طلائی خواهد ساخت که او را غنی نماید و پایه خدائی یا سلطنت خود را بر آن نهد و چون کام روانشده در مراجعت ببغداد تمام دسائیں و حیل حتی سرقت و خیانت در حق اشخاص که باشان دسترس یافته تثبت نموده چنانکه در بغداد مشهور است که بهاء عباس افندیرا بسرقت جمبه جواهر حاجی شعبان دلالت کرد و در اسلامبول کمر بند قیمتی از حجره یک ناجر ایرانی بسرقت برد و آنچه را که بهاء از استعارات حکماء شناخته و راه خود را صواب می‌دانسته در حل و عقد موی سر انسان بوده و گمان نموده آنه او اول کسی است که این وهم را در کله خود جای داده و لهذا در کلامات خود می‌کویید فقط من احاطه بر این مطلب دارم و چون این گونه اسرار باید مستور باشد در پرده میگویید آنه مقصود از حجر حکماء تیاهی است که از ارض وجود و افلاک عقول میروید (یعنی موی سر انسان) و حال آنکه تمام مشاق ها موی سر را دارای اثر کیمیاوی دانسته اند ولی هرچه مو شکافانه کار کرده اند بجایی نرسیده اند و چون سخن باینجا کشید این جمله از تجربیات خود را هم اضافه میکنیم .

هنکامیکه من بالواح کیمیاوی بهاء رسیدم با اصلاحاتی که از کلمات دیگران دیده بودم تطبیق نموده نتوانستم بفهمم . که آیا این دستورات بهاء اساسی دارد یا همان دستورات بی مغز مشاقی است که سال

ها است مردمان مهمل در آن کار میکنند و بجایی نرسیده انجام کار خود را یابندزدی و تقلب و سکه زنی میرسانند یا بفقیر و گدائی و یا بجنون و رسائی . پس تصمیم تر فتم که این دستور بهاء را سنجم و چون با بعضی از مطلعین و مبلغین ایشان وارد مذا کره شدم دیدم عقیده دارند که بهاء دارای این علم بوده و صلاح ندانسته است که آن را عملی نماید و حتی حقوق و مالیاتی هم که برگردان گوسفندان نهاده محض مصلحت و حکمت بوده والا او بی نیاز است

خلاصه در این باب بقدری روایات موهومه و خرافات موجود است که هر انسانی که دارای اندک مشعر باشد از آن منزجر میشود تا آنکه دانستم مبلغینی از قبیل میرزا محمود فروغی و میرزا لقائی کاشانی و نور محمد خان نیر همایون و امثالهم بدرجۀ این ترهات را باور کرده که سرآ بمشاقی مشغولند پس از پیمودن قدمی چند دانستم که آنها حتی از تلویحات و تصریحات بهاء هم بی خبر مانده اند و به راههای دیگری که از راه مشاقی هم دور است پر شده اند و بعد از آنکه معنی کلمات بهاء را بآنها فهمانیدم و ایشان را با خود همراه کردم با ایشان همدست شده یعنی بالقائی و نور محمد خان و سه دورۀ کار تردم اول در طهران . دوم در اردستان سوم در کاشان ضمناً چون تمکن ایشان بالا و اوح بود عبارات الواح را بایشان فهمانیدم که بهاء کیمیارا در موی سر انسان میداند . و عملیات شما در زیبق و کبریت بازاری لغو است و از دستور او خارج است . مجملامن شدم مرشد صاحب دستور و میرزا لقائی بجهه درویش نفاخ « های دم بدم بدم بدم » و برای اینکه اهل کار بدانند راست میگویم نشانی از آنرا ذیلا

بيان میکنم

از موی سر انسان اب زردی و روغن قرمز دانه دانه و جوهری که کاهی زیبق تعبیر میشود و کاهی عقاب و کاهی ملخ به وجود میاید که بهاء آنها را روح و نفس و جسد یاد کرده است و کاهی ارض آن یعنی نفلیه آن که در ته قرع مانده آنرا هم در کار نیمدخل میشمارند. در میان این عناصر چهار کاهه آن را که گفته‌یم زیبق و عقاب و ملخ گفته میشود از سایر عناصر فربینده تراست و آن بر سقف انبیق نشسته مقدار جا و غنیماً آب شده فرود می‌آید و در آب هم منعقد میشود سردی هورث انعقاد آن عنصر و ترمی موجب اتحلال اوست و نیز فرار است و از آتش زیاد فرار میکند صورتاً سفید است و در باطن از زردی خفیفی مستور است که در ملاقات و مجاورت باشش بر اقیتی از باطن آن بروز میکند و انسان را میفریبد. خلاصه رفقا حیران مانده میخواستند مرا سجده ڈنند که اینگونه بر اسرار آکاهم. جز اینکه من بحکم عقل و تجربه میدانستم اینها نظری این تعالیم خوش آب در نک بهاء و عبد البهاء است یعنی بک نمایشات ظاهره فربینده است که هر کهنه قلندری به بچه درویش خود نشان داده اورا میفریبد و باطن آن چیزی نیست و بجهائی نمیرسد. دوره اول در ارستان نمایشات تا همین اندازه بود و در طهران در دوره دوم بعملیات لطیفه که مشاقها آرا عمل جوانی میگویند مشغول شده از برانی بجوانی توجه کردیم و بوسیله حلها طبیعی مانند حل ذیل و حمام ماریه بعد از چند تقطیر و رد تقطیر آب عقاب یا زیبق فربینده را بجهائی رساندم که رنک زرد باطنی آن جلوه کرده سفیدی بزردی مایل شد و چون زردی آن بقدری شفاف است که راستی از رنک طلا قشنگ تر است لهذا رفقا نزدیک بود از خوشی سکته کنند و بالاخره آنرا در نفره دمیدیم

ونقره مثقالی چهار عباسی را بمثقالی نیم شاهی متنازل گردید زیرا نقره درا آن دواز زرد می‌سازد و ای این زردی یک رنک زایل بی‌دوامی است که پس از یکی دودفعه آن نقره ذوب شود آن رنک زایل و حالت طلائی دروغی که در ابتداء نموده شده بر طرف می‌شود ولی نقره بحال شفافی اول خود بر نگشته در تیجه نقره از اعتبار ساقط می‌شود . دراول که میرزا لقائی این را دید بسیار مسرور شده گفت ها کار تمام است و چون در ذوب ثانی علوم شد آن که این کیمیا اثر معکوس دارد و نقره را مس می‌کند (مثال) نه مس را طلا لهدا خیلی محزون شد . ولی باز هم نومید نشده گفت این رنک هنوز ثابت ... نیست و باید در دوره سوم این رنک را ثابت نمائیم .

پس در کاشان بعملیات دوره سوم پرداختیم و این دفعه کار بجایی رسید که نقره مانند یک قطعه طلای خالص شفافی شد که در عیار سی باشد و در ذوب اول و دوم هم رنک آن زایل نشد ولی در آخر بمیرزا لقائی گفتم این رنک است نه تغییر عنصر و حتی حجم را هم تغییر نداده و اگر طلا شده باشد باید حجم آن تغییر گند زیرا حجم نقره غیر از طلا است ولی بخراج رفیق نرفت و می‌خواست همان طلا را پر بدفروش دجز اینکه من نگذاشم زیرا میدانستم آخر مکشوف می‌شود و اسباب رسوائی فراهم می‌گردد . بالاخره قرار شد تا پنج مرتبه ذوب آنیم اگر رنگش زایل نشد بفروشیم این بود که از هر ذوبی یک قدری رنک آن تم شد و در عوض اینکه شفافتر شود تیره تر می‌شد یعنی رنک زرد صاف زایل می‌شد و رنک زرد تیره یعنی خاکستری رنک در آن پدید می‌شد تادر ذوب پنجم بمقام همان فلز فاسد رسید که در دوره دوم دیده شده بود و دیده شد که

تاهرجا این کیمیای بهاء سیر کنند این نتیجه را میدهد که نقره خالص
 وا معیوب کرده فلزناقص نماید. و ازان ببعد بخوبی دانستم که مشاها
 و خود بهاء هم اگرچه معلوم نیست تا همین درجه هم نائل
 به مقصد شده باشند ولی غایت المرام اگر با این مقام
 رسیده باشند همین را وسیله حیله و گوش بری قرار داده هرجا
 غریب و عابر بوده و مطمئن بوده اند که دست خردبار بدامنشان نمیرسد
 همان فلز رنگ شده معیوب را فروخته و فرار کرده اند و هرجام شهر
 و مقیم بوده کلمات خود را فروخته اند باینکه این علائم و نشانی هارا
 داده و اشخاص را گمراه نموده استفاده کرده اند کاهی باسر مایه خدائی
 و کاهی با همان مایه مشاھی بی پیرایه و چون شخص عامل هیا مدد که
 به مقصد نرسیدم می گفتند نتوانسته برآه صحیح سیر نمائی جز اینکه اخیراً
 که خدائی بهاء محرز شد و پول از اطراف بدامنش دیخته شد برای
 جلوگیری از رسوانی مطلق این در راست و شیشه کیمیا گری راشکست
 ولی از آنجا که سخنانی گفته و نوشته بود و بدست مردم افتاده بود
 نمیتوانست بكلی منکر وجود آن شود لهذا به بهانه اینکه موقعیت نرسیده
 و کشف آن هو کول ببلوغ عالم و بلوغ عالم بسته بوحدت خط و لغت است
 اتباع را سرگرم و دلخوش می ساخت و کم سه عباس افندی این در را
 بطوري بست که راه سؤال هم بکسی نمیداد و اینک شوقی افندی حتی
 از سفطه های پدران خود هم بی خبر است و کاری هم به آنها ندارد
 زیرا طلای ساخته پرداخته بدامنش میریزد. یک کلمه پیش کارانش یا
 بالعکس مینویسند بهمدان که پاردسوی آقا پاره است فی الفور دو سه
 هزار تومن پول برای پاردسوی آقا زاده جمع میشود دیگر خبر از پول

های بانک عقاری مصر و انکلو فلسطین ندارند و یا آنکه یک کامه خودش
هی نویسد میخواهیم اراضی مقام اعلی را بخریم فوری آنهاییکه ارزوی
نمای و دعای اورا دارند کردن بند های خود را فروخته پول برایش می
فرستند. عجبا بیست سال بنده از این مجتمعشان جز نغمه اعانه مشرق
الاذکار موهم دروغ امریکا و اعانه برای فقرای آلمان و زلزله زد کان
ژاپون و ساختمان مقام اعلی و خرید اراضی اطراف آن و ساختمان روضه
بهاء وغیره وغیره هیچ نغمه نشنیدم و بقدر ذره حقیقت و تربیت و فکر
معارف و انسانیت و توسعه اقتصادیات عمومی و آنچه برای عالم بشر مفید
باشد ندیدم. و عجیبتر اینکه تمام اعانه جات باست بحیفا برو و بدبست عباس
افندی و شوقی افندی به صرف آن شکمهای عائله خودشان بودرسو گوسفندان
گمان میگردند که پوشان با امریک و آلمان رفته شگفتان شگفتان که مردم
تا چه اندازه بی خبرند و از طمع و حرص و شهوت این رؤسای طماع
بی اطلاع هانده جمیع سیئات را حسنات تصور کرده اند همان دارم از
بدء خلقت تا کنون یک همچو خانواده پول پرست دنیا دوست بی حقيقة
بعرضه وجود نیامده باشد و با وجود این نمیدانم چه تأثیری در این
گوسفندان کرده که سخن هیچ آدم خبر خواهی را نیدیر فته اگر کسی
برای نفع خودشان سخن گوید با او دشمنی میکنند و چون از این رؤسای
القا آنی خادعانه شود بطرف خدعا و فربی آن متوجه نشده همان را
حقیقت می پندارند و باعث خسaran و زیان جان و مال و مبدأ و مال
خود میگردند

بلی اَر بهاء و عبد البهاء این را معجزه خود قرار میدادند قابل
انکار نبود باینکه بگویند به بینید ما چطور از طرفی مردم احقر را می-

شناسیم و از طرفی در احماقشان چه مهارت و قدرتی داریم که هر دروغی بگوئیم این حمقاء نه تنها راست می‌پندارند بلکه بر روی آن دروغ معجزه می‌سازند و در راه آن جان می‌بازند و الا به بینید ما چه کرد ایم جزاً نکه هشتاد سال است مالشان را خوردیم و هر وقت هم یکنفرشان خواست بیدار شود و به بیداری دیگران پردازد اکر زود خبر دارشدم پیش از آنکه صدایش بلند شود او را ترد کردیم و با کسان را که مخفیانه کشتم و بعد خودمان او را جزو شهداء قلمداد کرده لوح وزیارت نامه برایش نازل کردیم (مثل سید اسماعیل ذیبح زواره در بغداد) و کاهی یکنفر را در دریا افکنده بعد شهرت دادیم که او اطاقت فراق بهاء را نیاورده خود را غرق کرد « مثل آقا محمد نبیل زرندی » و کاهی یکی را دادیم مفقود کردند و بعد شهرت دادیم که او پول داشته اغیار برای پولش اورا معدوم کرده اند (مثل حاجی رمضان پیر مرد بدبخت) و کاهی یکی را مسموم کرده شهرت دادیم که قهر و غضب عبد البهاء او را کرفته بدرد کلو مبتلاشد و در این خصوص او ح نازل کرده مردم را بوجه افکنندیم (مثل یحیی در جده که پروفسور برون هم یاد داشتی در این باب دارد) و هر کاه دیر خبر شدیم و صدایش را دیگران شنیده بودند بنسبتهاي دیگر منسوبيش داشته کاهی از ایش خواندیم کاهی ناقضشان گفتیم کاهی دهريش شمردیم مثل صدها و هزارها از مبلغین خودشان و منتسبین سید باب از قبیل آقا جمال بروجردی - میرزا حسین خرطومی - سید مهدی دهجهی - آقا جلیل تبریزی - میرزا آقا جان خادم الله که او را در حرم بهاء کتک زدیم - و مثل میرزا علی اَبَر رفسنجانی - میرزا اسد الله اصفهانی - پسرش دکتر فرید - دامادش مستر اسپراک -

واز یهودی ها حاجی الیاهو کاشانی یا قوتی کرمانشاهی ته این یکی احقارنه بدامن غصن اَکبر چسبیده و از زردشتهها چند نفر در بمبئی واز مسیحیان ابراهیم خیرالله و چند نفر زن امریکائی - و کاهی کسانیکه بو بر دیم میخواهند بیدار شوند بتدا بیری آنها را ساکت کردیم مثل میرزا ابوالفضل کلپایکانی که بکرات کلماتی که منبعث از بیداری بود از او بروز ترد و لهذا بهرقسم که بود او را در مصر در تحت نظر نگاه داشته مصارف ش را بکم و زیاد رساندیم و نگذاشتیم صدایش بلند شود و همچنین حاجی میرزا احیدر علی ته اَکر بگوییم در عالم محرومیت چه کلمات و حکایاتی از او شنیده و میدانم همه تعجب خواهند کرد . و هکذا از میرزا نعیم شاعر در طهران اَکر بگوییم چه طور بیدار شده بود و جرئت نکرد که بیداری خود را اخطار کند البته کسی از کوسفندان حتی از بسته کان خودش باور نخواهند ترد . و مثل میرزا احمد سهراب در امریکا ....

آری این زبان حال بهاء و عبد البهاء است که بما میگویند اگر مردم ابلهند ما چه تقصیر داریم ؟ کیست که از پول و مرید و فدا کاری بدش بیاید خاصه کسیکه بمبده و معادی قائل نباشد و همه چیز را از خدا گرفته تا بهشت و دوزخ و قبر و موت و حیات کلا بوجود خود تعبیر کند و ملکوت ابهی را که سخنی موهم است جایگیر همه قضا باشمرد چه که همه را بهاء بوه خود موهم تصور کرده و ساختن موهمی بر روی موهمات دیگر را آنها نمی دانند در صورتیکه اگر هم آنطور بود باز کنایه او کنایه جبران نا پذیری بود حال آنکه آنطور نیست که او خیال کرده * هان ای کوسفندان بهاء کوش بدهید بشنوید اینک خود عبد البهاء

از ملکوت آبهی ندا میکند و میگوید ای ابلهان هفتاد سال است شما را
بوعده امروز و فردا نکاه داشتیم و دسترنج شما را بردم و خوردم و شما
را بکشتن دادیم یک دفعه فیکر نکردید آن کدام وعده‌ها وفا شد و در
مقابل مال و جان شما چه نتیجه بشما دادیم؟ مگر کورید مگر کریدمگر
نمی‌بینید که هر چه کفتهایم بر عکس شد. جز حرف مفت چه برای شما
آوردیم؟ مگر نمی‌بینید که نه خدمتی بملک کردیم نه بدنیا نه آخرت؟
آخر نتیجه‌این دین ما برای شما چه بود؟ اکر ظلم بود شدید نر شد
اکر اخلاق بود بدتر شد اکر صلح عمومی بود پایه اش سست تر کشت
اگر موهوم بود ما اوهمی از شما رفع نکردیم بلکه یکدسته اوهم تازه
برای شما آوردیم و در میانتان و دیعه گذاشتیم و اکر ما نگذاشته ایم و
خودتان نگذاشته اید پس باز معلوم میشود کلام ما اثری ندارد و هر کز
هم اثر نخواهد نزد ما که نتوانستیم عائله خود را از دروغ و اختلاف و
طمع و صفات رذیلاً حفظ کنیم چگونه شما و سایر اهل دنیا را حفظ
خواهیم کرد ما که خودمان چند دسته شده بهم دشنام میدهیم و بناموس
و نسب هم نسبتهای زشت میدهیم شما چه توقع دارید که از از کلام ما
شما و اهل دنیا تربیت شوید؟ پس بدانید که خودتان ابله‌ید اکر شما
خودتان خوب شوید، بی موهوم شوید، اخلاقی شوید، حاجتی بما و
ولی امر ما ندارید اکر شما خودتان قابل نباشید ما و ولی امر ما جز
خر سواری کاری نخواهیم گرد. میل دارید بکشید بسم الله خدا به شما
قوت دهد آنقدر بار بکشید و آنقدر نشته شوید و جان و مال بدهید تا
جانتان بیرون آید. اکر آنها که منتظر بود شد هر چه از آن بد تر دارید
بروح آواره نثار نشینید و اکر نشد طبعاً قضیه معکوس خواهد کشت. تو

خواه از سخنم پند کیر و خواه ملال.

باز در این موقع صدیقی وارد شد. یعنی یکی از آن بیدارانی که در این دو ساله بیدار شده ولی هنوز در ردیف انهائی است که ساکت نگاهش داشته اند و اینها قریب پنجاه نفرند که در طهران و سایر جهات در کمال بیداری و آکاهی هستند و بعضی از ایشان در تردید بهائیان (یا بقول مصربها بهائم) مظنون واقع شده اند و بعضی دیگر حتی مظنون هم نشده بکمال استحکام بر پالان چسبیده اند که بر زمین نخورند و پیاده نشوند عملاً یکنفر از این دسته در این آخر شب محروم اند وارد شد و این فصل کیمیارا خوانده تذکری داد که آن تذکر را اضافه میکنم او میگوید بنویس در ایام ورود عکا که بهاء و اهل بهاء آن ایام را ایام عسر و سختی یاد میکنند و بهاء ناله ها کرده است در الواحش که اصحاب در شدت بودند و روزی دو رغیف با ایشان داده میشد که آنهم از بدی ما نبول نبود و حتی شرح مردن چند نفر از آنها و دفن اجسادشان بالباس و نبودن خرج کفن و دفن و شرحی از این قبیل را در کمامات خود گنجانیده . آیا چه شد که این میرزا خدائی که دارای اکسیر و کیمیا بود قدری از آن را در آن موقع صرف این فقراء نکرد و ایشان را از هر کنجات نداد ؟ (امور تضییح اسفهاء منها) بلی آنچه مسلم شده در آن موقع کیمیای بهاء که عبارت از صدی نبوده مالیات اغنام باشد هنوز طبعخ و نفع نگرفته بود این بود که اینهمه از عسرت آن ایام ناله میکنند . اما آیا بینیم فی الواقع بر خود بهاء و عائله اش هم اینطور سخت میگذشته ؟ اگر اند کی بهائیان فکر کنند و انصاف دهنند تصدق میکنند که در همان وقت هم او با عائله اش در رفاه بودند و این سختیها برای گوسفندان بود . زیرا معاشی

که از طرف دولت عثمانی برای این اسراء معین شده بود قدرش کافی بود و قانون این بود که آنرا ۱ ماه بهما بدهست رئیس میدادند چنانکه کاهی عباس افندی و کاهی میرزا موسی کلیم برادر بهاء مأمور دریافت آن وجهه میشدند و در موقع تقسیم بازیها پیدا میشد و هر روز صدای یکی بلند میشد که حق مارا میگیرید و بما نمیرسانید . بقول یگزن با اطلاع میگفت باید چه توقع داشت از خانواده که زنانشان خیار را از هم میدزدند و در زیر پستان خود ده دوازده ساعت مخفی و ذخیره میکنند و اگر بینند طفل دیگران قریب هلاخت است باز آنرا بیرون نیاورده برای آنیه خود نکاه میدارند . جمله اگر هیچ مدرک و دلیل دیگر بردارائی ایشان نداریم اینمسئله مسلم است که تسبیح مروارید و قالیچه قیمتی بهاء که بعد این عباس افندی و محمد علی افندی مورد منازعه و مشاجره شده و هزارها لیره قیمت آن بوده در آن من موجود بوده است دیگر این خدای مواسات طلب پول نداشت فرضآقاومیايش هنوز پخته نشده بود بالفرض مأمورین دولت مقرری را بموضع نمیپرداختند آخر این تسبیح مروارید و قالیچه را سی سال نکاهداشته تا برسر آن میان برادرها آنقدر اختلاف و فیحش کاری واقع شود خوب بود در آن موقع میفر و ختنند و جان اصحاب فدا کار خود را از هلاکت نجات میدادند . آری این است نتیجه خدمت باینگونه خدايان « هر که گریزد زخراجات شاه الخ »

شبھه نیست که اگر دکتر اسلامونت یکی از این قضایا را میدانست با آن آب و قاب ستاب برایشان نمی نوشت و اصلاح آن را از آواره نمی طلبید .

آیتی - بهتر است شر ذمه از تاریخ حیات (آواره) بنا شرح

نهرج

چه (عکس آواره و دَنَر اسلمونت در لندن)

بهائیت او و علت انصراف او از بهائیت از قلم خود « آواره » صادر کرده
تا هر کسی بتواند حقیقت را بیابد و قضاوت نماید .

آواره - ترجمه انجام این مقصد در این مختصر رساله صورت نایذیر
و محتاج است بشرح و تفصیلی که اقلاً مساوی باشد با تمام این کتاب ولی
بمفad مala يدرک کله لا يترك کله روئس مسائل را تا حد امکان ذیلاً بیان
عینماید .

در سنّه ۱۳۲۰ هجری قمری این بنده در حالتیکه مصدر امور
شروعیه بودم و در مسجد تفت امامت و ریاست داشتم عللی چند برخوردی

بکتب بهائیه کردم و ملاقاتهای محترمانه با بعضی از مبلغین و افراد بهائیان
اللهم داده حرفهای عجیب شنیدم - از آنجمله بقدرتی غیب گوئی بهاء
و عبد البهاء نسبت میدادند که هر انسان دانائی باز محبور میشد اندک
شبهه حاصل نموده تصور نماید که اقلاً يك چیزهای جزئی و پیشگوئی-
هائی از قبیل حدسیات صائبہ فلاسفه و سیاسیون واقع شده که بایند در جه
آنرا بزرگ کرده اند و برور فهمیدیم که جز عیب چیزی در این غیبگوئی
ها پیدا نمیشود . و از آنجمله پیشرفت امر بهائی را بقدرتی مهم قلمداد
میکردند که در همان روز عده بهائیان طهران را ده هزار و بیست هزار
میگفتند در حالتیکه پس از پانزده سال من در طهران بر انر محرومیتی که
پیدا کرده بودم در هیئت نظار محفل روحانیشان وارد شدم و دیدم عده
بهائیان از چهارصد نفر تجاوز نکرده و بافرض اینکه صد و پنجاه الی دویست
نفر هم دردهات باقراف باشند بالاخره تقریباً پانصد نفر بهائی در تمام حدود
طهران بین یکمیلیون نفوس موجود و آنها هم اگر باوسائل صحیحه تعقیب
و مقاومت شوند نتیجه به پنجاه نفر میرسد و شبهه نیست که اگر بهائیان
دوهزار نفر عده در طهران داشتند با آن مهارت در هوچی کری که دارند
خیلی بیش از اینها اسباب زحمت دولت و ملت را فراهم مینکرند و نیز
در آن ایام گفتگو از میلیون و کرور بود که در امریکا توجه با مر بهائی
کرده اند در حالتی که اینک پس از ۲۴ سال بطور یقین دانسته شده است
که باعتباری ابدأ بهائی در امریکا وجود ندارد حتی يك نفر و باعتباری
عده شان از سیصد چهارصد نفر تجاوز نکرده زیرا چنانکه مکرر اشاره
شد يك عده مختصری از زن و دختران بی صاحب را تبعه عبايس افندی و
محمدعلی افندی بکار گرفته آنها را بر تظاهر بهائیت دلالت کرده اند و حتی

بانها القاء ترده‌اند که تمام یا اکثریت اهل ایران بهائی شده‌اندواز
عکس شما به ایران برود مردم ایران شمارا دوست خواهند داشت ۱۱ و
از آن جمله در آن اوقات هر عالم متبحر و وزیر مقندر را بخود نسبت می‌
دادند و در بیزد شهرت داشت که اقبال اعظم بهائی است و مظفر الدین
شاه هم سرا بهائی شده و بسیاری از علمارا بخود نسبت می‌دادند و کار
را بجایی رسانده بودند که عده بهائی را به بیست میلیون و انمود می‌
کردند و بقدرتی این هوجی گردی و اشتباہ کاری بزرگ شده بود که حتی
ارد کرزن یا عتمداً یاسهواً عده شان را در کتاب خود دو میلیون قلمبیداد
کرده در حالی که پس از بیست سال و کسری شوقی افتدی، رئیس
سوم ایشان احصایی طلبیده و عده کبار در تمام دنیا از ده هزار نفر و با
صفار از بیست هزار نفر تجاوز نکرد «یعنی هزار یک آنچه برآ بیست سال
قبل می‌کفتند!» و از آن جمله در آن اوقات علناً می‌کفتند که عنقریب
ما وصله بر سینه اهل اسلام می‌چسبانیم (و همین قضیه یک سبب از
اسباب انقلاب سنه ۱۳۲۱ شد که در بیزد ۸۴ نفر از بهائیان را کشتند
محمل این شایعات اُتر مرا اجازه نمی‌داد که صمیمه نه بهائی شوم
اینقدر اجازه‌ام می‌داد که از بیزد حرکت کرده انقلاب تاطهران پیایم و
حقایق را بدست آورم خصوصاً که معاشرت چند روزه‌ام با بهائیان شهرتی
یافته‌م و منهم ساخته بود و بعضی از آخوندهای کم سواد بی تدبیر تفت هم
غنیمت شمرده بینه دیرینه را که در مقام رقابت با من داشتند از سینه
پیرون انداخته آتش فتنه را دامن زدند و مسافت را تأیید کردند و
کار بمسافت و مهاجرت منتهی شد طبعاً بهائیهای که همیشه در کمین
یک نفر آدم عادی هستند یک شخص ریاست مدار و نویسنده و ادیب را

بیشتر استقبال می‌کند و این نگته نه برای خود ستائی می‌گوییم بلکه شخص بیان حقیقت اظهار میدارم که هرچه بود وجود در میان بهائیان مغفتم شمرده میشد لذا هرچه رقیبان من مرد دور کردند طبعاً بهائیان بمن تزدیک شده آغوش باز کردند تا آن که در طهران در سنه ۱۳۲۲ عمامه را بکلاه تبدیل نموده در بعضی کارها از قبیل دفتر داری اداره باقر اف وارد شدم و سپس برشت سفر کرده و ده ماه در کاظمیر رشت ایشان منشی بودم و باز پطهران پر کشتم و چندی در اردستان بتأسیس مدرسه پرداختم و سپس بکاشان آمده مقدمات مدرسه وحدت بشر را تقدیم و تمهید کردم و ازان بعد به شهر و قریه و قصبه مسافت کردم و باستثنای یکی دو نقطه مابقی بهائیان را دوحا و جسم شناختم و این است دوعکس بنده که در آن اوقات گرفته شده

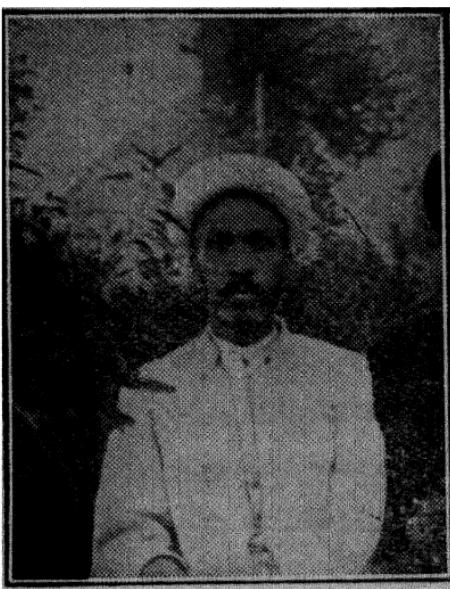
متدرجاً در آن اوقات بقسمی طرف التفات عبدالبهاء شده بودم که سالی سه الی چهار لوح برای من هیقرستاد در حالتیکه بهائیان ذیگر حتی مبلغین بیکی دو سه لوح در دوره حیات خود نائل شده بدان افتخار میکرددند مگر دو سه نفری از قبیل ایادی و امین که آنها طرف مراسله دائمی بودند و بنده هم در آنکه زمانی در دیگر آنها در آمده طرف مراسلات واقع شدم و در یکی از الواح مخاطب باین خطاب شدم

ای آواره عبدالبهاء سر کشته کوه و بیانی و تم کشته بادیه و صحراء این چه نوّهی است و این چه منقبتی الی آخر از آن ببعد بلقب آواره مشهور شدم . و در اوح دیگر مرا سمی خود خوانده میگوید

ای سمی عبدالبهاء تو عبدالحسینی و من عبدالبهاء این هر دو بک

عنوان است و این عنوان آیت تقدیس در ملکوت رحمان و در لوحی میگوید - الهی الهی ان عبد الحسین قد نادی اهل - المشرقین السخ .. آیا اینطور است ؟ ! نه بلکه اینهم از مبالغات و خر عبلاط بی حقیقت که دیگران بربش گرفته اند و من خود را از آن تطهیر کرده ام

و در لوحی - هر ایار باوفا خطاب مینماید برخلاف اعضاي محفل روحاني طهران که کلامه (بیوفایان) را که در نیکی از الواح عبدالبهاء طرداً للباب بيان شده بوجود من تعییر نموده اند و طبعاً یکی از این دو مورد تکذیب است یا نسبت و فائیکه عباس افندی بمن داده دروغ است . یا سخن محفل روحانی هز خرف است و همه تعییرات ایشان از این قبیل است در لوحی میگوید - آنچه از قریحه الهام صریحه آن جناب (آواره) صادر شده بود ملاحظه گردید در لوحی میگوید - ایها الرجل الرشید و در لوح دیگر - ای بنده ثابت جمال قدم . و در لوحی - ای مبلغ امر الله و در لوحی . ای ناشر نفحات الله . و در لوحی رئیس و مرکز امور تبلیغی باری متتجاوز از پنجاه لوح است که در مدت توقف بنده در بین بهائیان بعربی و فارسی از قلم عبدالبهاء صادر شده و تماماً مبنی بر صحبت عمل و وفا و ملمه میت و رشدات و احاطه علمی و اطلاعات واقعیه و قدس و تقوی و خلوص بنده است . و جمیع آنها را پس از نوشتن این کتاب بلکه قبل از این هم سه سال است بهائیان تکذیب گرده اند و اگر تصریحآ تکذیب نگرده اند تلویحآ تکذیب نموده و هر سیئه و بدی و بی و نایی را بمن نسبت داده اند و بنده هم همه را قبول میکنم برای اینکه معلوم شود عبد البهاء چه شخص غافل بیخبری بوده یا اعضاي محفل طهران بلکه عموم بهائیان

آواره معمم

آواره معمم

چه مردمان ابله نادانی هستند که بهیچ اصای از اصول معتقد نیستند حتی
بکلام مولای خود باری برویم برسر مطلب
در سنه ۱۳۲۵ که تازه علم مشروطیت بلند شده بود بنده بعکا
مسافرت کردم و هیجده روز نزد عبد البهاء بسر بردم و اگر چه خوبه
توانستم در آن نخستین سفر خود نوایای فاسدۀ رؤسای هر کزبر انتخیص
دهم زیرا پیوسته مواطب بودند که با احدی غیر از اصحاب محروم خودش
که شریک در شریعت بازی و دین سازی و جلب منافع ایشان بوده و
هستند ملاقات کنم ولی باز هم حقابقی را بدست آورده همانقدر دانستم
که شایعات بین بهائیان کلان نقش بر آب است و در هر شهری دو سه نفر

محرم اسرار و شریک این کمپانی هستند که رایورت می دهند و ساخت
 و ساز میکنند و باقی گوسفندان شنیده بتو خبر از همه جایند. باری
 پس از هیجده روز مرخص شدم پیش از خود که تصف آن بخط اصل آمد
 آمد بایران و آن لوح همان لوح است که بقای علیت عادله محمد علو
 میرزا افغان را آن تصریح شده و و وعده داده شده است. پس از چندی
 او قاعده ای اب و محمد علو میرزا حلیع شد و شرح آن آذشت
 کشید که عباس افندی در این مژده خالک عثمانی
 آزاد و آن را از اسرا و آمریک رهبر شد و نیز دیگری بمبان آمد و
 باز مرا چندی معطل و سرگرم کردند که از زیرا در آن اوقات شایعات
 بسیار دائر شد که عباس افندی در این رهبر و آمریک مورد توجه شده و
 تبلیغات کرده و باز تصور کرده که این که تمامش راست نباشد اقلًا قسمتی
 از این شایعات مقرون بصحبت است که اینکه از سفر دو ساله اش مراجعت
 کرد و مرا تلکر افأ أحضار نمود در سنة ۱۳۳۳ در بجهوجه جنک بین.
 المثل باز بعکا سفر کردم و سه ماه نزد عبد البهاء ماندم و باز حقایق
 بسیلوی را کشف کرده مجاهدات و مشاهدات بسیاری که تمامًا بر خلاف
 شایعات بین اتباع بود بدست آوریم و تنها چیزی که مانده بود این بود که
 بر حد نفوذ او در اروپ و آمریک احاطه نیافته نمیگوییم و مخدوش این قضایا
 بودم و حتی سخنان میرزا علی اکبر رضستانی مبلغ مشهورشان را که
 اخیراً گفته ممنصرف شده بود در عدم نفوذ این امر در قاره اروپ باور
 نکردم و نتاییات مشار إليه را در مقام خدعا و تقلب افتدی و دادهایش
 نپذیرفتم و مایل بودم همه حقایق را بالحس والعيان ببینم و بیام
 در مراجعت از این سفر بر اثر پیشنهاد رؤسای مرکزی و مخالف

بلاد بنگارش کتاب تاریخی مشغول شدم که در ابتداء بنام (مائر البهائیه) موسوم شد داشتم و بطبع زلائینی قباعت کردم بعد بعضی تشویق بر طبع و نشر آن کردند و چون خواستم طبع-م آنکه عباس افندی نسخه آن را طلبید و دستورهایی داد و ناجابر بسیاری از آنرا تغییر دادم و آن تاریخ صورت تغییراتی بخود ترفت که بر منفعت خودش تمام میشد و از آن اصرار داشت که مضماین آن با مضماین مقاله سیاح که اثر قلم خود عباس افندی است و با مهارتی لکه های تاریخی را پوشانیده است اختلاف پیدا نکند و از طرفی یا کتاب نقطه الکاف حاجی میرزا جانی کشانی که پروفسور براؤن بطبع آن پرداخته موافقت ننماید و حقیقت اینکه سؤال کردم کتبنا از عباس افندی که آیا نقطه الکافی وجود داشته یا نه و آیا اساس دارد یا خیر؟ جوابی تکاشه که ایتك موجود است مبنی بر اینکه تسبیبی از حاجی میرزا جانی نمانده است و اگر هم مانده باشد اساس ندارد (زیرا بضرر ما تمام می شود) و نسبت هایی به پروفسور براؤن دادند که هر دانشمند با شرافتی از ذکر آن مبتدهش میشود از قبیل آنکه براؤن ازلی است - و از قبیل اینکه از لیها دشوه باه داده اند که آن کتاب را بنویسد.

از حملی از این قبیل ترهات بسیار است که پس از تکمیل اطلاع دو حیرت افتاده که رؤسای دین نذار چرا بایست آقدر بی حیا و بی شرافت باشند و بعملیات خود مردم داشن پژوه را متهم دارند. زیرا کتاب نقطه الکاف را اخیراً در طهران در نزد دکتر سعید خان کردستانی دیدم و آن کتاب خطی است که یکسال قبل از قتل حاجی میرزا جانی نوشته شده و دو روز بمقابلة آن پرداخته عیناً با آنچه براؤن طبع کرده

موافق یافتم . خلاصه کتاب تاریخ بنده سه دفعه در تحت نفوذ حضرات
بتحنیفات و جملیات مبتلا شد و اخیراً که در مصر قرار شد طبع شود باز
ورثه عبد البهاء تصرفاتی در آن بکار بر دند و اینک میگویم آن کتاب که
بعداً به (کوا کب - الدریه) موسوم شده در دو مجلد بکلی از درجه
اعتبار ساقط است و هر کس دیگر هم تاریخ بنویسد بی اساس است زیرا
سرمایه اش را از آن کتاب خواهد تزلفت چه غیر از این تاریخی در میان
حضرات نیست مگر همان تاریخ سیاح -ه تاریخ بیست ساله دوره باب
است تا ابتدای زمزمه بهاء و آن هم چون بقلم عبد البهاء است هر چند
بهائیان اعتماد بر آن دارند ولی بیطرفان میدانند که بکلی بی اعتبار است
ومثل همه چیز بهائیت پر از جملیات و تعبیرات بی اساس است

باز بر گردیم بمطلب کتاب من تمام شد و عمر عباس افندی هم
بس رآمد در حالتی که اخیراً یاده اقتدار من در بهائیت بجایی رسیده بود
که بموجب گراورهای سابق من در طهران معلم درس تبلیغ زنانه و مردانه
شان بودم و با اینکه من سه دوره درس دادم و در هرسه دوره از توحید
بر رویه اسلام تجاوز نکرده فصول درس خود را که نسخه اش را وجود دارم
لز مباحث (امکان ذوات و امثالها) و بعضی از فصول شرح باب حادی
عشر تجاوز ندادم و هر کاه خواستند داخل ترهات بهائیت شوند عذر
آوردم که اصطلاحات توحید را تکمیل نمائید تا بعد بمسائل سایر
بی رازیم معهدا تو استند حقیقت نظریه مرا بفهمند که مقصود چیست
خلاصه در فوت عبد البهاء شایعاتی دادند که او خبر از وفات خود داده
و لو آنکه تلویحاً بوده و بالعكس در حیفا از صحبت منیره خانم حرمش
و خواهرش ررقه علیا بخوبی در یاقتم که نه تنها خبری نداده بلکه

بقدرتی از مرک نرسان و گریزان بوده که نظری آن برای کمتر آدم وارسته رخ میدهد. چنانکه منیره خانم میگفت (ثر مومنطر) گذاشتیم و دروغی گفتیم تب ندارید مسرور شدند و بعد قسم دادند که راست میگوئید یا آنکه میزندید ما قسم خوردیم که خیر تب ندارید. باری پس از جلوس شوقی افندی برای سکه ولايت « همان ولايتی که ۱۸ سال قبل خود عباس افندی آنرا ازامر خود سلب کرده » شوقی افندی تلگرافاً مرا احضار کرد و من ازراه باد کوبه و اسلامبول عازم شدم

اولاً در باد کوبه سخنان غریبی راجع بزن استاد آقا بالا که خوشکل بوده و عبد البهاء در او طمع کرده واو در مراجعت ازعکا ازامر بهائی بر گشته استماع کردم و عجب در اینست که یك نفر بیمچه مبلغ بهائی این را حکایت ترده دشنام بان زن میداد که چرا باز تو ترده است. ثانیاً در اسلامبول قصص عجیب تری شنیدم که برخلاف شایعات بود. زیرا عبد البهاء در فاریخ سیاح ایام اقامت بهاء را در اسلامبول خیلی با آب و ناب بیان ترده و من در اسلامبول تحقیقاتی کردم و معلوم داشتم که تماماً برخلاف حقیقت بوده بجمله در تر کیه مثل سایر ممالک و بلاد حقایقی بددست آمد

از جمله اینکه در اسلامبول عبد البهاء را که جوانی نوزده ساله بوده بشاگردی درب حجره حاجی رسول آقا مشهور به توپچی تاجر آنبا کو فروش گذاشته اند و بنا بوده است دست از خدائی بکشند و کاسب شوند ولی کمر بند طلائی را از حجره او در دیده است و پس از تفتشات زیاد آنرا ازاو ترقته و مبلغی باو داده از حجره بیرون ش ترده اند و حتی قبول تردن حاجی مذکور خدازاده مزبور را بشنا بر آنچه میرزا آقا بزرگ

(عکس آواهه در اسلام‌مجل)

پسر حاجی نقل می‌کند برادر حسن و جمال ایشان بوده است .. باری هن این مسموعات را چندان مورد اعتماد قرار ندادم ولی همین قدر فهمیدم ده آن آب و تابها هم که عبد البهاء در مقاله سیاح بمطلب داده از قبیل این‌که وزراء جمال مبارک را ملاقات کردند و دعوت بمقابلات سلطان عبدالعزیز نمودند و بسیاری از این ترها تسلیمی اساس بوده .. چنان‌که از مضمون حکم سلطان عبدالعزیز هم ده در تبعید حضرات از ادرنه صادر

کرده و ما متن آنرا بتركی که در کواكب الدربه درج کرده ایم مفهوم
میشود که عثمانیها خیلی نظر حقارت باین حضرات داشته اند و اگر در
این موضوع بخواهیم صحبت کنیم هزاران مدرک موجود است و بالاخره
اقتدار و نفوذ بهاء در آنحدود مثُل سایر نفوذ های او است که جز بخیک
پر از باد سمیتوان بچیز دیگر تعبیر نرد . بلکه اینهم یکی از مواردی است
که گفتیم هر موقع افتضاحاتی رخ داده مخصوصاً قلم عبد البهاء راجع به
همان موقع بیشتر جولان نموده و قائل بنفوذ و قدرت و معجزات شده !
محمل از اسلامبول مقدمه مسافت اروپ خود را فراهم کردم و پس از
ورود بحیقا این تیر اصابت نموده و صورتاً از طرف شوقی افندی و باطنًا
بر اثر اراده و تدبیر خودم با روپا مسافت کردم و اینست ترجمة دستخط
شوقی افندی که بانگلیسی در مأموریت من نکاشته

احبائ‌الله و اماء الرحمن در انگلستان و فرانسه و آلمان و ایطالیا و
سویس علیهم بهاء الله الابهی (۱)

برادران و خواهران محبوب من در ایمان به حضرت عبد البهاء
جناب عبد‌الحسین آواره باشعله بندگی و حرارت تعالیم و احتراقی که صعود
و رحلت آقای محبوب ما در هر دلی بر افروخته است عازم اروپاست و
دیدن خواهد نرد مر اکنون بهائیه را در آن اقلیم بزرگ (!! جای ...
است) برای اینکه او بکمال بسیاری از احباء در آن اقطار ندای بهاء‌الابهی
را در تفع سازد و آتش میل و محبت شمارا در امر الهی مشتعل گرداند . او
مستعد است برای چنین خدمت عالی و من اطمینان دارم که با توفیق خدا

---

(۱) در انگلستان ۱۲ نفر - در فرانسه ۵ نفر - در ایطالیا ۳ نفر
- در سویس ۲ نفر - در آلمان ۱۵ نفر

و با مدد صمیمی قلبی احبابی عبدالبهاء او (آواره) قدرت خواهد یافت؛ ترقی دادن تعالیم عمومی بهاءالله در همه جا – با تجربه و اطلاع بسیاری که آواره دارد و آکاهی او بر جمیع صور و عوالم این امر (یعنی علم تبلیغ و تاریخ و حل و عقد. احکام) و علم وسیع و اطلاع کامل او بر تاریخ این امر و مصاحبت و مرافقت وی با مؤمنین درجه اول و اسبق یعنی بیشواستان و شهداًی این امر یقین دارد برای هر یک از شماها دلربا خواهد بود و موجب اطلاع و آکاهی شما خواهد شد که بیشتر مأتوس شوید باسرار داخلی این امر و آکاه گردید بر تحمل صدماتی که آسانی در این امر عجیب کرده‌اند. امید است که مسافرت و توقف ایشان در ممالک شما موجب تأییدات تازه شود برای پیشرفت امر در مغرب و مشرق برانگیزد دلگرمی و دل چسبی وسیعی را هم در تاریخ و هم در سایر مسائل رئیسه امر بهائی .

(برادر و هم کار شما شوقی)

محبته رأ چهار ماه در لندن و منچستر و بورمونت و بعضی نقاط دیگر سیر و سیاحت نموده شایعات بی حقیقت از طرف عبدالبهاء را که در طی مسافرت خود بدان حدود نشر و برای کلاه برداری و کوش بری با بران فرستاده بود همه را شناختم و نیز مدرسه و حالات تحصیلیه شوقی افتدی را که مدتی در اکسفورد لندن بدان مشغول بوده شناختم و دانستم که در آنجا هم مثل بیروت بلکه بدتر بعیاشی و هرز کی مشغول بوده بطوری که توانسته است تصدیق نامه و دیپلم تحصیل کند. چنان که در بیروت هم دو دفعه از امتحان ساقط شده. و بعلاوه چیز هائی در اطراف عادات و اخلاق او در موقع تحصیلاتش شنیدم که راستی نظیر آن اکر در بیک

آدم عادی هم باشد انسان باشرافت باید از او بپر هیزد و بگریزد و چون این قسمت ها خیلی مستجن است از ذکرش میگذریم چه که عموم بهائیان از استماع ان عصبانی خواهید شد و نیز ممکن است سایرین هم از جهت دیگر عصبانی شده برخلاف نظریه من کارهائی تجدید شود که ابدأ صلاح نیست چه که بعقیده بنده هیچ علاجی جز بی اعتنائی نیست زیرا طرف شدن بایشان از روی دلیل و برهان و باروش اخلاقی از طرفی موجب استفاده ایشان میشود و لعن و طعن و دشنام و ضرب و شتم و قتل از طرف دیگر مورث ترویج ایشان میگردد و تنها چیزی که لازم است همین است که عموماً حقایق را بشناسندو بدانند که عنوان بهائیت عنوان مذهبی حقیقی و یا اجتماعیات مقدس پاک بی الایش نیست و هیچ مساحت و تحقیقی را لازم ندارد و بالاخره عموم افراد ایران و عالم بهائیت را فراموش کرده بهیچوجه پایی ایشان نشوند و متانت هـ بخرج داده بمعجامع ایشان حاضر نکردد «بگذار تا بمیرند در عین خود پرستی »

جمله چون از حقایق و اسرار کار آگاه شدم و مسائل بسیاری در اروپا کشف کردم که عجالة ذکر آن با مقتضیات زمان سازش ندارد آنکه پس از چهار ماه گردش در فرانسه و انگلستان مراجعت بهشرق نموده . در مصر بطبع کتاب کوآکب الدربه بحال اجباب پرداختم و در طی طبع کتاب و توقف یازده ماه در قاهره مصر باز بر مطالب دیگری آگاه کشم که از آن جمله تزلول میرزا ابوالفضل و میرزا نعیم و امثال ایشان است از بهائیت و قصد انصراف و مساقط نشدن برآن بسبب بعضی موائع که مهمترین آنها زرنگی عبدالبهاء

بوده : مثلا راجع بهمیرزا ابوالفضل سالها بود از دور یک حالت سکونت و
انزواهی را از او حس میکردم اما از هر کس می پرسیدم حمل بر پیری
و ضعف او میکردند و می دیدم که هر کثر بهائیت نسبت بهمیرزا ابوالفضل
حالت بهت و حیرتی را داراست و همواره مایل بمسکوت ماندن ذکرا و
است تا آنچه در پرده هستور است مکشوف نشود تا اینکه در مصر با هر
طبقه آمیزش کردم و باطراف مصر در شهر های کوچک و قرائی از قبیل
اسمعیلیه و قرشیه و طنطا سیاحت کردم و اسرار زیادی را کشف کردم
از جمله آنکه میگفتند بعضی از اعراب در حدود مصر توجه باهر بهائی
کرده اند شهد الله بقدرتی این حرف بی اساس و دروغ است که از نفوذ
های عبد البهاء در اروپ و امریک دروغ نیست . زیرا بهائیان مصر
عبارتند از بیست و چند نفر ایرانیان از همدانی و اصفهانی و کردستانی
و بتازگی این چند نفر با بعضی از اعراب دهاتی از قبیل اسمعیلیه وغیره
وصلت هائی کرده اند و لهذا ان چند نفر را کاهی به مجلس آورده
دمايش می دهند که اینها هم از ما هستند و تازه عده آنها که همه حال
و بقالند در تمام حدود مصر بده نفر نمیرسد . بلی یکی دو نفر ارمنی -
مصری هم اظهار بهائیت میگند که درجه تمکشان این بود که شوقی
افندی تلکر افی به آنها کرده فرمانی داد و آنها جوابی دادند که منعوه مش
لین بود که فضولی مکن و نوشتهند بحیفای که ما اصلا شوقی را نمیشناسیم
و شوقی افندی هم آنقدر قدرت نشان داد که فوری بارو پا فرار کردند
فضولی و این راجع بترجمه کتاب بنده بود بعربی که شوقی افندی می -
ترسید عربها بفهمند که ایشان دین تازه آورده اند و لهذا معانعت داشت
و گویا آخر هم ان ارمنی ها بحرف او اعتقاد نکرده آن کتاب بر ازاغلات

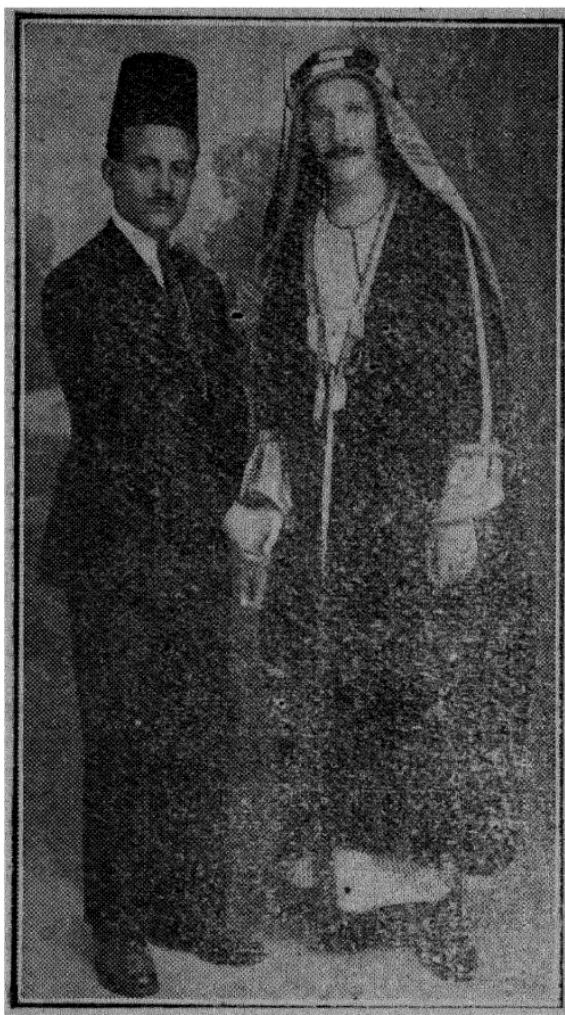
را چاپ گرده اند. و دیگر اینکه در مصر دانستم آنکه عبد البهاء در ایام جوانی خود و حیات پدرش دو سه سفری که بمصر و بیروت رفته نظری بر مسافرتها کثیرون شوقی افتندی بوده و حتی قمار بازی دائمی او درقهوه مخانه ها مسلم است نزد کسانیکه او را میشناخته اند و یک حاجی محترم هم الان در طهران است آنکه ازروز در مصر بوده و شاهد قضایا است اما راجع به میرزا ابوالفضل خیلی هایل بودم بدانم ایا او اینقدر ابله بوده که تا پایان حیات تصنعت بهائیه را نشناخته و یا انقدر مکار بوده که ناخرا عمر ستر و کتمان نموده تا آنکه بن من کشف شد که نه ان بوده است و به این بلکه روز کار او را مهلت نداده و یا ضعف نفس اجازه اش نبخشیده که منشاء ات خود را الغاء نماید و الا در ایام اخیر کاملاً بیدار بوده است و این قضیه را بطرق مختلفه کشف نمدم که مهمنترین انها اقوال میرزا عبد الحسین پسر اقا محمد تقی اصفهانی بود. چنانکه قبل اشاره شد این جوان بجوان تحصیل کرده اروپا رفته بیداری است بر خلاف پدرش که اگرچه میرزا ابوالقاسم اصفهانی او را معاویه خطاب میکرد و تصور مینمود که او اصلاً بهائی نیست و اظهار اتش تمام از روی نکراء است و شیطنت ولی پسرش عبد الحسین عقیده داشت که پدرش محمد تقی احمد قریب تمام بهائیان است و حتی بمن کفت اگر بهم میکرد و تصور مینمود که این جیست تمام ما یملک خود را بشوقی افتندی همیخشد و مرآ از ارث خود محروم میسازد. بجمله این عبد الحسین که مدتی در نزد میرزا ابوالفضل تحصیل میکرده است چند مرتبه بمن اظهار داشت که اگر مرحوم ابوالفضل میکرده است دیگر در این دوره ساکت نمی شستم . تا آنکه یکدفعه از او پرسیدم هقصود شما از این حرف چه فهمیدم .

در نظر داشت حقیقت را بیان نکرد. وقت دیگر با هم به گردش رفته و صحبت بمیان امدو او در مدح میرزا ابوالفضل سخن را بعجایی رسانید که صریحاً کفت در حوم میرزا ابوالفضل بمراتب از عبد البهاء با هوش تر بود. من که از طرفی نمیخواستم صریحاً هرا مخالف بهائیت بداند و از طرفی میل بکشف حقیقت داشتم در ابتداء از این سخن استغраб کردم و فوری گفتم نمیدانم شما لابد معاشرت کرده اید بهتر میدانید مثلاً چطور بود که او را با هوشت از عبد البهاء میدانید؟ گفت من با هر دوی اینها مدت‌ها حشر کرده ام عبد البهاء سهو و اشتباهش بمراتب بیش از میرزا ابوالفضل بود گفتم اگرچنان بود پس چرا او نزد عبد البهاء خاضع بود و خود برای خود داعیه نکرد یا اقلًا چرا منشآت خویش را الفاء ننمود؟ گفت بیچاره میرزا ابوالفضل نزدیک بود از این غم هلاک شود ولی چاره نداشت. بازنفعیب کردم که شما از کجا فهمیدید که او بشیمان شده و بیدار کشته بود؟ گفت از اینکه یکروز یکی از تلامذه پرسید چرا حضرت استاد چندی است در محضر خود ذکری از حضرت مولی (عباس افندي) نمی‌کنید؛ آقا میرزا ابوالفضل آهی کشیده گفت: (خلینی یا سیدی آن حضرت المولی رجل سیاسی و نحن خدعنای بروحانیت). یعنی ولم بن آقا (عباس افندي) مردی است سیاسی و ما فریب روحانیت او را خوردیم (وافسوس که سیاست او هم بد ترین سیاستها بوده است) بعد از آنکه این را از عبد الحسین شنیدم دانستم راست می‌کوید و احن کلام هم معلوم است که کلام میرزا ابوالفضل است. لهذا در صدد برآمدم که از کسان دیگر هم تحقیقاتی کرده باشم من جمله با ذکری افندي حسن که جوانی است در کتابخانه سلطانی طرح دوستی افکنندم زیرا بهائیان

او را از خود میدانستند و من یقین داشتم که او همه چیز ممکن است
باشد الابهائی محملاییس از موافقت و مصاحب بسیار و نرادیهای زیادی
در قهوه خانه میدان محافظه اقتداء للمولی! کم کم سخن از میرزا
ابو الفضل بینان آمد و او را هم تقریباً هم عقیده عبده الحسین یاقوت جز
بنکه او عباس افندی را ندیده بود و خودش نمی‌توانست حکمیت کند
و بعد از این قضایا شرحی هم از اثر قلم شخص مطالعی در طهران
دیدم که در ایام اخیر میرزا ابوالفضل را در مصر ملاقات ترده بحسب
سابقه دوستی باو گفته بود این خدائی که شما ساختید چرا اکنون
شمارا این طور پریشان گذاشته و توجه از شما نمیکند؟

میرزا ابوالفضل آهی کشیده جواب میدهد که بلی ما این بساط
رونق دادیم و حالیه که لیره هانند ریث بدامن افندی میریزد فقط
ماهی چهارلیره حق السکوت همن میدهد آن شخص استغرا نموده گفته
بود چهارلیره در مصر بچه کار شما میخورد در جواب گفته بود سه
لیره هم یک خانم امریکائی را ودار کرده اند بمن بدهد. بعد از این
مقدمات بهائیان آنجا آن شخص را تبلیغ کرده از عهده اش بر نیامده اند
و بالاخره اورا بمقابلات میرزا ابوالفضل دلالات کرده اند او در جواب
میخندد و میگوید من ایشانرا ملاقات کرده ام و جز افسوس و ندامت از
گذشته خود چیزی از او نفهمیدم

و نیز در مصر با جوانی که از اروپا بر شسته بود ملاقات شد و او
حتی از اعضای عامله محفل روحانی طهران بود و کلامه چند از این مسائل
مذا کره وا در خاتمه کفت بلی مرحوم میرزا نعیم شاعرهم در ایام اخیر
یعنی نزدیک وفاتش بهمین حالات دیده میشد زیرا من خودم شنیدم روزی

* « عکس آواره با لباس عربی در مصر » *
آهی کشیده گفت افسوس که انسان عمری را در امری هیگذراند و یقین
دارد که درست فهمیده و بسا نظما و نثارا چیزها میگوید و مینویسد و نشر

میکند بعد از مدتی بعضی از سر پوشها از روی کار برداشته شده انسان دی بینند که اغلب مسائل اشتباه بوده است و عیناً این قضیه را میرزا علی اکبر رفسنجانی هم حکایت کرد با بعضی حواشی دیگر که خو فا للنطوبیل از ذکر ش میگذریم

توضیح

پوشیده نماند که فقط در میان مبلغین بهائی بنده میرزا ابوالفضل و میرزا نعیم را پاک از فسوق و فجور و آلایشانی که عموم مبلغین و رؤسای بهائی بدان آلوده بوده و هستند حتی رئیس کل میدان و بالاخره دیگران از سابقین ولاحقین که بقدرتی بی دین و بی وجودان بوده و هستند و باندازه منهمک درشهوات و اغراض یا اقلاً مبتلای به بلاعت و بلادت که ابداً اعتماد باقوال و اعمالشان نیست . این دو نفر هم که پاکتر بوده اند بالاخره حالتان بدانجا کشیده که ملاحظه و مسموع افتاد مثلاً میرزا محمود زرقانی که از بدروایت تا کنون مدام غرق شهوات و سیاست بوده و مردی بیساد و بلید هم هست چگونه محل اعتماد است ؟ هنوز همه یاد دارند آن دختر یهودیرا که در همدان تصرف کرد و یک عائله را رسوا کرد و دیروز در بهئی پسریرا بجای دختر بکار گرفت و جمشید زردشتی با پول خود قضیه را خاتمه داد و هزاران از این قبیل در هر شهر و دیوار واقع شده دیگر برآقوال و کتب او چه اعتمادیست و همچنین سایر مبلغین که تماماً هم قدم او بوده و هستند !

آیتی - غریب است که میرزا ابوالفضل عباس افندی را هر دسیاسی میدانسته و حال آنکه او در نوشتگاتش و آنmod کرده که داخل سیاست نیست و اتابع را هم ممانعت از دخالت در سیاست کرده است

آواره — بلی اینهم یکی از اشتباهات بزرگ است که حتی گوسفندان بهاء باور ترده اند رلی شرکاء نمیانی بهائیت از قبیل اعضای محفوظ رو حانی طهران و حیفا حقیقت را میدانند که چنین نبوده و نیست و اخیراً بر سیاسیون هم ثابت شده است که او سیاسی بوده و خائن ایران فقط و فقط او و جانشینان او بوده و هستند پس باید دانست که عباس افندی در طول حیات خود از هیچ دیسیسه سیاسی فروگذار نکرده نهایت این که روزگار با او مساعدت ننموده و نتوانسته است درسايۀ مذهب سازی سیاست بازی خودرا آب ورنگی بدهد والا هزاران مدرک دارم که او هر دری را کوییده است . مدت‌ها سعی دیگر دند که خودرا بدامن یکو از دول خارجه بیندازند . چنانکه اشاراتی راجع تمسلک به ناپلئون و تمجیدات ازروسیه واخیراً لقب و نشان گرفتن از انگلیسها قبل از مندرج و مندرج گشت و یاد دارم که در اثناء جنگ عمومی لوحی بمن داد که در شام به جمال پاشای مشهور بدهم و آن لوح بترکی انشاء شده بود و تأکید کرد که فقط ارائه به و اصل آنرا ضبط کن و در بغداد با آب شط بشوی و تصور دیگرده هم ترکی نمیدانم و هم سیاست نمیشناسم هم در یک ثابت قدم هستم و اطاعت امرش را واجب دیشمارم بالاخره مضمون ان لوح راهنمایی بود برای حمله بایران بعنوان وحدت اسلامی و کنایاتی هم راجع بسیاست انگلیس در انلوح بود و بهمین سبب میل داشت ان لوح شسته شود چنانکه کتاب کشف الغطاء هم که در در نقطه الکاف یا منشأ ادوارد برآون نوشته شده اجازه نشر نداد برای اینکه قبل از طبع ان انگلیسها در فلسطین وارد نشده بودند ولهذا در ان کتاب طعنه بر سیاست انگلیس زده بود و بعد از طبع ان چون فلسطین در تصرف انگلیس درآمده بود ان کتاب را توقيف کردد و

همچنین برای مشروطه واستبداد ایران برنگاهی مختلفه درآمد در ابتداء
مخالف مشروطه بود و اتباع را تأکید میکرد که خود را داخل دربار گشند
و بشاه خدمت نمایند و بعداز استقرار مشروطه تأکید میکرد که محظیانه
نهوی را بوکالت انتخاب و در مجلس شوری بگنجانید پس بالاخره عباس
افندی سیاسی بود ولی سیاست تدبیب را اتخاذ کرده بود و صاحب عقیده
نیود در سیاست (مثل دیانت) و بالاخره با همه کس خائن بود

آیتی - چون موضوع ما تمجید و تنقید از هیچ سیاستی نیست
ونظر سیاسی هم نداریم بهتر است از این عنوان صرف نظر نموده بموضع
اصلی برگردیم و علت انصراف آواره را بیابیم

آواره - پس از کشف حقایق بسیاریکه هزار یک آن در اینکتاب
ذکر نشده در مصر تصمیم گرفتم که دیگر در آن جامعه پر از فساد و پر
از موهوه زیست نکنم. خصوصاً وقتیکه دیدم حتی قضایای تاریخی حضرات
متزلزل است بقسمیکه هر کس سخنی میگوید و رائی میزند. و اگر یک
نفر در یک حادثه شده یا یکنفر سفری انجام داده یا شخصی سخنی
گفته یا یکی انتشار و خود کشی کرده هزاران تعییر در اطراف عمل او
دایر است و چند مرتبه کتاب تاریخ بنده مندرجات خود را در تحت
نفوذ حضرات عرض کرده بدرجۀ که هنوز جزو انتشار شده آنرا که به
میل منیره خانم حرم عبد البهاء عرض کرده ام موجود دارم برای اینکه
ایشان یک مطلب دروغیرا القاء کرده بودند حضوراً و پس از طبع دیدند
سایرین از اهل حرم بر کذب بودن آن اعتراض خواهند کرد لهذا امر
تبديل آن دادند. خلاصه مرئیات ۱۸ ساله ام که هر سالی چیزی دیده
و در هر خانه سری مشاهده نموده بودم جلو چشم جلوه گر شده رعلم

بسیاری دست بدست هم داد . و خود شوقي افندی هم هزید علت شدو بالاخره شروع کردم بتحریر بعضی از مسائل و من اسله بعضی محافل و در ابتداء هم اشخاص بسیاری از بهائیان با من همراه بودند ولی پس از آنکه صدا بلند شد آتشری یا مرعوب شدند یا اوهام تازه باشان القاء شد یا بطعم بعضی استفاده ها افتادند و شاید مطامعنان هم از مرگ انجام یافت و یا لذائذ سابقه را متذکر شده از ترك آن متاثر بودند و خلاصه آنکه جز چند نفری که تا کنون صورتاً و معناً بحال بیداری باقی مانده اند بقیه از همراهی با فیکر من کناره کردند چنانکه الیاهوی همدانی که باسم میرزا علیخان فیروز مشهور شده در طی مراسلات خود مخالفت با امر داشت و بعد مؤلف شد . و از آن جمله میرزا احمد خان بزدانی که چند سال قبل با مر عبد البهاء بهولا بد سیر کرد و بی خبری عبد البهاء را کاملاً فهمید . زیرا ان خدا زاده بزرگوار این بنده والانبار را برای ابلاغ پیام (سلام) بمجلس صلح لاما فرستاده پس از ورود بدانجامی بینند ابدأ مجلس صلح وجود خارجی ندارد و احدی گوش سخنان خدا زاده ایرانی یا پروردۀ ارض فلسطین نمیدهد و بالاخره بور و عور بایران برآشت و همان اوقات مجرمانه بمن سخنانی گفت که معلوم بودمیخواهد از بنده ای ان خدا زاده استعفا دهد ولی محفل روحانی که در منزل میرزا اسحق خان حقیقی منعقد میشد و میشود سعی کرد که او را بشغلی بگمارد تا دماغش نسوزد و در پایان بهمت میرزا اسحق خان بنانی رسید و جانی دربرد و بدامن بهائیت چسبید .

« تبصره » در اینجا متذکر شدم که یکی از خدمات ان کس که امروزه پناه بهائیان طهران است و محفل روحانی را مرگ ثابت است تذکر

دهم . چند سال قبل افای محترم یا غیر محترم برای مستر ..... مجلس ازادی نسوان فراهم کرده بهترین زنان بهائی را زینت کرده در انجاسان داده نطق کرد که این اولین مجلسی است که از برکت امر بهائی بر پا شده زنان شرق بكمال ازادی با مردان غرب دست میدهد و اقر چه ..... زردهشی در ان مجلس سخنان حقیقیرا مقاومت کرده نظری ایجاد کرد که چنین نیست بلکه در قدیم میان ایرانیان ازادی نسوان با کمال پا کی و طهارت مجری بوده ..... ولی افای مذکور خدمت خود را بمستر ..... نشان دادند و دلالی محبت را بیان رسانیدند .

باری احمد یزدانی چون نادانی خود را تأهی کرد دو باره به ذیل بهائیت ظمسک نمود تا در موقع وفات یا (صعمود) عبد البهاء و تعیین خلافت شووقی افندی شبی در مجلس گفت من شووقی را دیده ام ابدآ قابل هیچ نیست . فوری بعضی از مبلغین جلوی حرف او را گرفته مهلتش ازدند که سخن خود را تمام کند و او هم دیدن از دانی او خراب می- شود حرف خود را برگردانید ولی باطننا نه بعباس افندی عقیده داشت نه به پدرش نه بشووقی افندی تا آنکه خطی از او در صدر بمن رسید که شکایت از رفتار شووقی افندی کرده نوشته بود این همسافرت های طولانی بارویا و پی کم کردن او و بی نام و نشان شدنش در ..... چه معنی دارد بنده هم غنیمت دانسته کنایاتیکه در حقیقت مبنی بر تصدیق کلمات او بود نوشتم و او نمیدانم برای حمله بمن یا محسن القاء بمحتفلیان و آکاه کردن ایشان آن مراسله را بمحتفل برد بود که یکدفعه فریاد رادیناه و امده بهای از میرزا علی اکبر میلانی روحانی محب السلطان که ماهی مبلغی از محتفل بعنوان حق الالشاء میگیرد و مبالغی از مجرای طبع آنلب والواح

و متحد المال دهها خل میبرد بلند شد.

آقای ..... هم از ترس قطع ارزاقشان همراهی کرده آقای سه ع خان هم برای حفظ ترسی ریاست محفل با آنها هم آواز شده امین هم از ترس تزلزل امانت و بیرون شدن پول ها از کیسه اش وادیناه اغزار کرده امان ع منشی .... را نفهمیدم از چه نقطه نظر و برای حفظ کدام منفعت با اقیان هم اواز شده بالاخره یزدانی هم هر مقصدی داشت مجبور شده است که از ان صرف نظر نند و با همه همراه شود ونتیجه این شد که هر نه نفر یعنی نه نفر اعضای محفل که هر یکشان منفرد دشنام بشوقي افتدی میدادند و خراب کاری های او را تصدق داشته ودارند بالاتفاق بر اذیت (آواره) قیام آردند که این آدم راستگوی با وجود را که نمیخواهد با دروغ و تقلب همراه باشد و نمیخواهد با سیاست یا دیانت خادعانه خائنانه همراهی نماید و دلش بر حال همان دهاتی های بی خبر که این بساط را دین پنداشته جان و مال خود را در راهش هدر میکند میسوزد و بالاخره با این آواره که وفای بوطن و ملت مهمتر از وفای به عائله عباس افتدی و عده قلیلی از هوچیها و استفاده جو ها میداند باید در فشار آذار و چنان کلوبش فشد که صدایش بلند نشود و اگر بلند شد بگوش گوسفندان بهاء نخورد لهذا ورقه ۳۰۳ از محفل صادر شد بالجمله صورتاً فشار بر آواره و باطن راحتی وجدان او شروع و تأیید شد و عاقبت با خسارت دوست هزار تومان این قضیه اینصورت را بخود گرفت که بعداً هر قدر از رفتار خود پشیمانی اظهار کردند و تهدید و تطمیع نمودند یکر سودی ندارد و ظاهر شد که از جمله آنها است این کتاب کشف العجیل و شاید هم این

رشته سردراز داشته باشد بلی تصور میکردن که او اوه هم مانند اقا جمال
بروجردی است که نتواند بکای متصرف شود یا منصرف باشد و یا
ابوالفضائل است که صعف نفس او را ساخت نگهدارد و یا میرزا علی
اکبر فسنجانی است آن بعرض جنون متهشم کنند و یا سایر منحرین
که بهر یک وصله چسبانیده اند و خلاصه اینکه تو هم داشتند که پس از
فشار بدامن ایشان متشبث میشود و انها هم کج دار و مریز لقمه نانی باختت
و توهین (مثل ابن اصدق) باو میرسانند و ساکت نکاهش میدارند و غافل
بودند از این نکته (که عنقا را بلند است اشیانه)

در حقیقت مثل من و شوقی افندی مثل ان کسی است که یابوی
کودن بی هنر برای روش میدهد و هر دم بتعریف او پرداخته نزد خریداران
هزاران دروغ میکوید که این یابو از اسب عربی بهتر است و هر دم
وسائل آبادی آخود و شکم او را بقوه تبلیغات خود فراهم میسازد و بیک
هرثیه یابو را هوائی برسر افتاده بنای لگد پرانی میکذارد بدرجۀ که آن
شخص میبیند چاره جزرها کردن یابو هیچ نیست والته آقیان میبخشدند
و حمل بر جسارتی نکرده ملتفت میشوند که علت اینکه بكلمة (یابو) مثل
زده شد مطابق بودن عدد « یابو » است با عدد نوزده و چون بهائیان هر
چه که عدهش نوزده باشد مبارک میدانند باید ممثون باشند که لفظ یابو را
آنکه نوزده است نسبت بان وجود محترم دادیم والا مقصود توهین نبود . کو
آقیان بهائی « آواره » را با « روبه » تطبیق کرده اند و این جز
در ضرورت شعر جایز نیست که الف روبام بیفتند و اگر با « روز » مطابق
میکردن مناسب قر بود ولی ما ان جسارت را نمیکنیم که لفظ « شوقی »
با شیطان پلید مطابق است بلکه بهمان رد نوزده قناعت می نمائیم و نیز

تطبیق عدد (عباس) با وسوان چون از کتب ازلیه دیده شده جسارت نمی ورزیم بگذار ازلی و بهائی وناقض و ثابت یعنی غصن اعظمی و غصن اکبری بهم فحش بدنهند زیرا از یک فامیلند و اختیار هم را دارند و ما از اینگونه اذ کار صرف نظر نموده تا همین درجه نیز معدترت میخواهیم آیتی - میگویند آواره از اول هم مؤمن بهاء الله نبوده است و بهائی بودن و مبلغ و حرم اسرار شدنش تماماً مصنوعی بوده است و از کلمات آواره هم همین مطلب فهمیده میشود نمیدانم آیا چنین بوده است یا خیر ؟

آواره - نمیدانم توینده این مطالب کیست ؟ اگر مسلمین این را میگویند برای من غنیمت است زیرا شبّه ارتداد برداشته میشود و اگر بهائیان این را میگویند باز برای من غنیمت است . زیرا بی خبری عبد البهاء و شوقی افندی و محاذل روحانی مانند آفتاب آشکار و مسلم میشود که یکهمچو آواره بی عقیده را در بساط خود راه داده و آنقدر او را حرم اسرار شمرده که حتی زنان خود را در تزد اوتلمد تماشته اند و عبد البهاء هم مطابق یک لوح عربی آنرا تمجید کرده در حالتیکه نظیر آن برای احدی از مبلغین حاصل نشده و زنان ایشان با هیچ مبلغی عکس نگرفته اند . بالجمله شخص بتو عقیده چون آواره را آنقدر تمجید کردن که پنجاه لوح و هزاران مراسلات محاذل روحانیه شاهد است بزرگترین دلیل بز بی خبری رؤسای بهائی است و در صورتی که این رؤسae اینقدر غافل و بعی خبر باشند که صلاح خود را هم نشناسند دیگر نمی دانم چگونه بر صلاح دنیا و اهل آن بصیرت دارند و با چه قوه می خواهند اعقل و کمل نفوس ماشند وارائه طریق صلاح و فلاج نمایند ؟ !

خشک ابری ه بود زاب نهی * ناید از وی صفت آب دهی اختتام و اعتذار

کتاب ما بیان رسید و هنوز اغلب مطالب ما ناگفته مانده است
بن معلوم است که امری که هشتاد سال است در اطراف آن ساخت و
ساز ها شده و ملیونها صرف نشر یات آن کشته و برای آن امر دو سایه
حیلهای حل و عقد ها انجام گرفته و رؤسای آن هر روز فکری آنکه شیشه
و مکری کزیده اند کشف حیل آن در يك کتاب کشف الحیل و آزادست
یك شخص قلیل المال و العلم والعمل بیان نمی رسد لذا نا تزیریم که
سخن را بهمین حد اقتدار دهیم و باختصار پردازیم خاصه اینکه آنچه
را در یکصد و سی صفحه نکاشته و اجازه آنرا از اداره انتطباعات دریافت
داشته بودیم در این صفحات کنجدانیده شد و ترنه سخن بقدری زیاد است
که مجلدات و مجلات عدیده باید تا شطیری از آن در طی سطیری چند گفته
اید و گذشته از مدارک و مسائلی که در ضبط خود بنده است و نشر آن
برای بیداری ملت خیلی لازم می نماید مسائل و رسائلی چند در نزد
اشخاص دیگرهم دیده شد که برای تأیید اقوال ما نشرش لازم مینمود —
مثلاً دو رساله است آن بقلم دکتر سابق الذکر رقم گردیده یکی از آنها
خطاب بشخص یهودی همدانی است در شرح تبلیغات بهائیان که بر
خلاف همه ادیان آلودة بعضی از فسوق و سیئات است و نتیجه حرص و
شهوت و طمع نفوس غیر زکیه است و قسمتی از آن هم در سفسطه کتاب
بیان است و مخالفت بهاء با همان سفسطه ها بطوریکه حتی ادعای او کاملاً
مخالف مواعید کتاب بیان و اقوال باب است . رساله دیگر ش مبني بر
کشف مغالطة و اشتباه کاریهای عبد البهای در کتاب مقاویض است که

یک سلسله از الفاظ و عبارات و جمل مجمله تورات و انجیل را گرفته و با مهارت در مغالطه کاری چیز ها بهم یافته و ساخته و در دست و پایی بهودیان بی سواد انداخته . جملای آن دو رساله که بهترین کاشف مغالطه بهاء و عبد البهاء است . برای آنکه یهود و نصاری مفید است و رساله سوم از شخص زردشتی نژادی است که بفارسی صرف نوشته و حتی یک کلمه از لغات خارجه در آن نیست و نتیجه اینکه زردشتیان بزد و بمیشی را که یک صد یا چند صد نفر شان مانند بهودیان همدان فریب خورده اند پند داده که از این مذهب و کیش مصنوعی منصرف کردد و آن رساله هم در مقام خود خوب نوشته شده است زیرا مخصوصاً ساخت و سازهای میرزا ابو الفضل را که بر روی چند کلمه از کتاب دساتیر و دستان المذاهب انجام داده و راه حیله را باز و عبد البهاء را هم متعلم و انباز خود ساخته در آن رساله آن شخص زردشنی نژاد ردنموده و با اطلاع کاملی که داشته رفع اشتباه کاری و مغالطه را بخوبی از آن نموده و بزردشتیان فهمانیده است که آنچه را میطلبند این نیست که بهاء آورده است و خلاصه اینکه آن رساله هم برای بیداری زردشتیان و نجات از این موهومندات مفید و با اینکه مایل بودیم ان سه رساله را نشر کنیم عجالة وسیله بدبست نیامد لهذا - این زمان بگذار تا وقت دکتر - امید اگر موقعی بدبست اید و ضرورتی اقتصاء نماید بنشر اها اقدام بگردد - چنانکه پروردۀ های خود نکارنده هم از اینقرار است که امید وار بعلم و نشر آنهاست

- ۱ - در معرفی اشخاص و اعمال هر یک و احصائیه شان بامدارک
- ۲ - مدارک و اسناد از الواح و غیره که مشبت دسائیں سیاسی

حضرات است

- ۳ - خیانهای مادی و تجاری و بد حسابی حضرات که قسمتی از آنهم متوجه خود بnde شده و قبوض و اسناد آن موجود است
- ۴ - مدارک تکدی عبد البهاء و شوقي افندی و پول طلبیدن ایشان کاهی تلویحاً و کاهی تصریحاً و دشنام دادن برادران بیکدیگر بر سر قضیه پول و مکاتبات فامیلی از قبیل مراسلات عباس افندی بخواهرش و بالعکس که تماماً کاشف دنیا پرستی و طمع ایشان است و عجب در این است که یکی از الواح تکدی عبد البهاء هم اینک در نزد آقای سرتیپ عبد الرزاق خان مهندس موجود است
- ۵ - پیشنهادانی است بدولت و ملت در حل این قضیه بهائیت
- ۶ - کتاب اعترافات آواره که کتابی خواندنی است و در اینجا لازم است تذکر دهم که من خود از همه آن بصیر تم بر اینکه در همین کتاب بعضی جمل و عبارات درج شده که اندکی از تراکت و ادبیت خارج شده و اگر از ذکر آنها صرف نظر میشد اولی بود ولی چه توان ترد که اولاً طبیعت و فطر تم بر استی و صراحة لهجه است و ثانیاً نمی‌توانست از این مقدار صرف نظر کنم چه که طرف ما بقدرتی مکار است که اگر اندکی بحامله باز شهرت میداد که آواره را نظر به مصلحتی و سیاستی خودمان بر این نشربات تشویق کرده ایم و گرنه او از ما است چنانکه سه سال است شایعات کتبه داده و القاء آت دروغ نموده اند و لهذا ناچار بودم که از بحامله بیشتر صرف نظر نموده بصیرات لهجه حقائق را بیان کنم و باز هم از بیان اکثر مطالب شنیعه صرف نظر کرده ام و مخصوصاً کمتر تصریح باسامی نموده ام برای اینکه غرض به

اشخاص ندارم بلکه دلم بحال اشخاص میسوزد که فریب خورده اند و
بی جهه خود را بخسارت انداخته و می اندازند و بالجمله تا ضرورتی
اقضاء بکند راضی باشتهار نام کسی و معرفی اعمال شخصی نشده و نخواهم
شد و نشر این جمل را اعضاء کنارده تجدید و تأیید شود و با همه اینها
از اهل علم و ادب و ارباب تمدن و تربیت معدنست میطلیم که اگر
اندکی در بعضی مسائل از نزاکت و ادب بیرون رفته باشیم بر ما خورده
نگیرند و حمل بر چیزی جز اجبار نگارند نفرمایند. و چون احتمال می
دهم که حضرات ساکت ننشینند و این مسائل مسلمه را بخواهند متزلزل
سازند و شاید بدون تصریح اسم و بدون اعضاء نشریاتی دیگر بدھند که
ما باز هم مجبور بر دفاع شویم لهذا انتظار را متوجه بر مسائل دیگر می -
نمائیم و ما توفیقی الا بالله .

(آئینی)

تمت بعون الله

حق طبع محفوظ و به مؤلف مخصوص است

تشکر

با اینکه افکار مقدسه اعلیحضرت اقدس (پهلوی) خلدالله ملکه متوجه مهام امور مملکتی است بطوری که نباید انتظار داشت که کمتر توجهی باینگونه امور مهمه غیر مهمه داشته باشند معهداً از آنجا که سلاطین مقتدر بیدار دل از کوچکترین موضوع هم غفلت نمیفرمایند لذا پس از تقدیم کتاب کشف الحیل باستان مقدس از اعطای دستخط مبارک و ابراز مراحم شاهانه غفلت نفرموده این بنده را بتوسط جناب مستطاب اجل آقای سرتیپ محمدخان در کاهی رئیس محترم کل نشکنیلات نظامیه مملکتی قرین افتخار فرموده مرا حم شاهانه که ذیلاً درج میشود صادر فرمودند و این بنده دومین دفعه است که بطبع آن مبادرت مینماید تا فراد ملت ایران بر حسن مواطبت ملوکانه در امور عام المنفعه و رعایت و حفظ اصول و قوانین مذهبی آکاه شده بیش از بیش بمراحم و عواطف ملوکانه مستظر کشته بدعای دوام دولت ابد مدت بپردازند آری رفتار پادشاهان بصیر خبیر دا اچنین است چنانکه اعلیحضرت امیر امان‌اله‌خان سلطان عادل افغانستان خلدالله ملکه نظر بمواطبه که در وحدت ملی داشتند نگذاشتند مذهب جدید قادیانی که موجود نفاق و مخرب اتفاق بوده در حدود افغانستان عرض اندام نماید بلی ناصر الدین شاه هم در جاو گیری از مذهب بابی مساعی کامله انجام داد ولی سیاست سوئی را در این موضوع اتخاذ نمود که بالعکس مذهب بهائی و بابی را تصویب نمود ولی این دو پادشاه دل آکاه در ایران و افغان با بهترین سیاستی از توسعه و نفوذ مذاهب باطله جلو گیری فرموده اند که جای هزاران تشکر

است زیرا در عین اینکه همه افراد ملت را مشمول نظر عدل میفرمایند و بحفظ حقوقشان میکوشند از تبلیغات مضره بعضی از افراد ماجراجو برادر بی اعتمانی و حسن سیاست جلو گیری میفرمایند

مر احتم شاهانه

بتاریخ ۱۸ ر ۵ ماه ۱۳۰۶ نمره ۶۲۷۶

جناب آقای میرزا عبدالحسین خان آیتی

كتاب کشف العھيل تاليف جنابعالی باضمام چکامه شمشیر را که
حروده طبع خودتان بود از عرض پیشکاه مقدس بند کان اعليحضرت قدر
قدرت قویشوکت شاهنشاهی ارواحتنا فداه آندرانیده هورد توجه ذات
مبارک شاهانه گردیده برای تشویق و قدر دانی از زحماتی که در این راه
بیموده اید حسب الامر هر احتم ملوکانه را نسبت بجنابعالی ابلاغ میکنند
رؤسیس کل تشکیلات نظمه مملکتی

تذکر و تشکر

از ماه خرداد سال ۱۳۰۶ شمسی که اولین طبع کشف العیل
انجام یافت و در تمام مملکت ایران بلکه سرتاسر مشرق زمین همهمه
مهمی ایجاد کرد تا ایندم که خرداد ماه (۳۰۷) است درست یکسال
میگذرد در این مدت یکسال ۴ مرتبه این کتاب طبع شده و برخلاف
انتظار ما در همه جا و تمام طبقات مردم حتی خود بهائیان تأثیرات قابل
توجهی بخشیده که مورث تشکر است

باید متذکر بود که این حسن اثر فقط و فقط نتیجه صدق و راستی
نویسنده است که مطالب خود را آلوهه بهیج غرض ننموده تنها بطلان
مذهب بهائی راهم از جنبه دیانت وهم از جنبه اخلاق و اجتماع در نظر
گرفته باهمنی یک مقصد بسیط مبارزه داشته بی آنکه در ضمن این مبارزه
مقاصد دیگر را داشته باشد و آرچه بهائیان که طبعاً بد و طبقه کولخور
و گول زن تقسیم میشوند در اطراف این مقصد مقدس ما الق آلت گوناگون
و تبلیغات بوقلمونی انجام داده اند ولی بهمان قاعده که صدق و راستی را
اثری مقرر است که در نادرستی آن اثر نیست کمتر الق آلت ایشان مؤثر
اقناده و بیشتر نشریات ما منشأ اثر گشته بطوریکه عده بهائیان برگشته که
در این یکساله برگشته اند آنچه را ما میشناسیم به یکصد نفر بالغ میشود و
شاید بتوانیم حتی اسمای هم درا معرفی نمائیم ولی از آنجا که نمیخواهیم
این اثر را محدود نموده باشیم از ذکر اسمای میگذاریم و تنها برای نمونه
انظار را بسوی منشأ و اقوال و اعمال جناب آقامیرزا صالح عکاس اقتصاد
مراغی متوجه میداریم که مقاله ایشان در جلد دوم کشف العیل درج
شده و کتاب خودشان هم تحت طبع است موسوم به (ایقاظ یا بیداری)

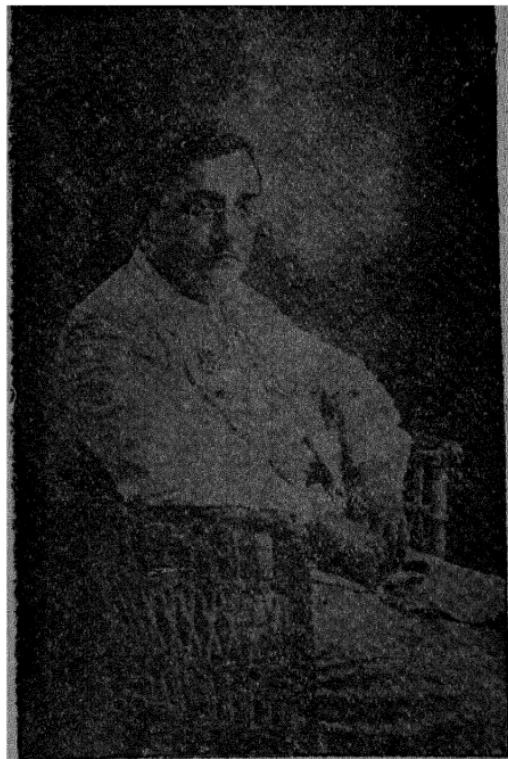
وبعلاوه در هر هفته بشارت بازگشت یکعده از بهائیان تبریز را خود مشار -
الیه و دیگران میدهند مخصوصاً این دو روزه دو مراسله از حدود تبریز
از طرف اشخاص محترمی رسیده که کاملاً بر روحیات حضرات آگاهند و
حتی در میانشان هم بوده اند و هر دو مراسله حاکی از آنست که تقریباً
بهائیت از آذربایجان رخت برپسته و اینجا است که باید تشکر از آهالی
آذربایجان کرد که در همه جا پیشقدم بوده اند و حتی برای بدروز گفتن
مذهب بهائی هم که دانسته شده است هایه فساد و نفاق است بهائیان تبریز
سبقت بر دیگران دارند و باید به بزد اگرچه وطن خود نیکارنده است تریست
که درست نفعه مقابل تبریز است و بقدرتی بهائیان آنجا غرق اوهام و در
خواب خرگوشی فرو رفته اند که مشکل نفعه صور اسرافیل هم ایشان را
بیدار کند !! آری کسانیکه میرزا قابل ملکی دوز آباده را ممیز حق
و باطل و مبلغ دینی بشناسند بهتر از این نمیشوند معهداً امید است که
روزی آنها هم بیدار شوند و تشکری از ایشان هم در دشفالجیل یا فالفسه
نیکو درج شود

مثل ایشکه میرزا فیض الله صبحی با آنکه در مدت سه سال در
حضور میرزا عباس افتندی همه خیانت و مفاسد و جهل و غفلت ها را
تشخیص داده و صدها نفر از زیان او همه چیز را شنیده اند و کاریجانی
رسید که مورد جمله محفل روحانی طهران همان محفل که تحت ریاست
شمع علامتی و دیگر ارجمند تشکیل میشود واقع شد معهداً هنوز تصور
اینکه هستواند دو طرف را نگاهدارد قدم در میدان مبارزه نگذارد و حاچ
آگاهی میعنی است تا یکی از فی نشود جامعه اور اخواهند محترم داشت ه
آری بقوه ادبی افکار ملت در موقع خود خوب قضاوت میکند
و خوب هم حالات و خدمات اشخاص را تشخیص و تقدير می تعانند .

پس امید است صبحی هم صبح صادق کردد و بگوید و بنویسد آنچه را
که سبب سعادت جامعه نیکبختی خود او است
من آنچه شرط بлагع است با تو میگویم

تو خواه از سخنم بند تیر و خواه ملاع
و مخفی نماند که این تعقیب و استقامه بند و آفای نیکو و آقای
مزرا صالح و چم دیگری که عنقریب داشته های خود را منتشر می-
سازند فقط برای این است که تشفی صدور و انتقامی در نظر نداشته ابدآ
ناظر بین غرض رنبوده تنها مقصد ما اینست که این سرمایه تفاوت و اختلافی
که بهائیان در مملکت بکار انداخته اند و این اوهام و خرافات جدیدی
که تعبیخ و اهانت تا حد ها و هزار هاسال تزویج کشند تا در سایه آن
استفاده نمژروع نمایند آنها از میان بروند و البته همین نظریه است
که در منقدمین و متجددین هر در مؤثر است چه که مسلمین و سایر
متدينین بادیان رسمیه میدانند که وجود بهائی تا چه اندازه مخالف اصول
دین اثاث حقه است و متجددین و احرار هم میدانند که این عنوان تا چه
حد محل آسایش عمومی نیاز دارند و این عذر و طن برستی است و حتی
ایرانیان تا چه اندازه متهم بموهوم پرستی میدارد.

پس بالآخره باید بهایت بمیزد یعنی معدوم گردد و بجای آن علم
و تمدن و آنده و پایانده گردد و حصول این مرام فقط به تأثیرات رشحات
قلمیه است که از شبیخ سلاطین فاجار بمراثب مؤثر تر خواهد بود و
آمروزه که هنوز عده ایشان از بین شش هزار نفر تجاوز نکرده وقابل
هزیج آنونه عنوانی نیست این مقصد بهوکل انجام میگیرد با اندک هنری
از طرف ملت هنوز تزویج ایشکوئه کتب و اندک دقت در هشتاد خلاقی بیش
از این کفته مرا دستور نیست

فوجیهی اندی ( ) نیزه ( ) را زای ( ) نوی ( ) سهندان ( )

در ایران کلمه رقص قدح و در اروپا مدح است خصوصاً بذوق
بهوقی افندی به افلاطون نامی از همکلاسان او در لندن بخودم نفت
شوقی یلک او طوی الکتریکی خرید بسه لیره گفتم شما که لباستان را
هر بازار اطو میکشید دیگر این را برای چه میخواهید؟ گفت این اطو
برای کراوات است زیرا آنسیکه میخواهد باخانمهای برقصد باید کراواتش
چرک نداشته باشد! چشم عالم انسانیت بوجود این سید قانون گذار
روشن باد خصوصاً گوسفندان بهاء

جایخانه خاور طهران خیابان لاله زار

کتبی که بقلم مصنف (آیتی) موجود یاد رشوف طبع امہت

موجود دو جلد کشف الحیل

« جلد خرد نامه منظومه

« (سه گمشده) جلد اول دکتر ژاک

در شرف طبع (سه فرادی) » دوم

« (سه عروسی) » سوم

جدل منتخبات ادبی

باقم آقای نیکو

موجود است جلد اول فلسفه نیکو

تحت طبع » دوم

باقم آقا میرزا صالح مراغی

کتاب ایقاظ یابیداری با گراور تحت طبع است

و مکلف الايام صد حبها
متطلب فی الماء جذوة نار
فاذ اجريت المستحيل فا نما
تبني الرجاء على شفير هار

جلد دوم

از

كتاب كشف الحيل

بقلم

ع . آيتها

مگر روشنی از باب بهای حوتی و باب
نیت باب نه روشنی بر آید نه جواب
بی خانه اگر بمانی ای خانه خراب
زان به که سیل خانه سازی و برآب

(آيتها)

حق طبع و ترجمه محفوظ

فروزدین ماه ۱۳۰۷

چایخانه خاور هر ان خیابان لاله زار

خاور

چاپخانه کتابخانه مجله صحافی کاغذ

« چاپخانه خاور » دارای اقسام و انواع حروفهای مختلف تو ( ) :
 حروف هین کتاب ( ) میباشد سفارشات خوب و زود و ارزان انجام داده میش
 « کتابخانه خاور » تا حال صد جلد کتاب علمی رسانیده و در هر
 مرتبه ده جلد کتاب مفید علمی ، ادبی ، اخلاقی ، تاریخی ، کلاسی ، افسانهای سوده
 بطبع میرساند

مؤلفین و مترجمین کتب برای نشر آثار خود بهتر از این کتابخانه و س
 بدست نخواهند آورد بعثت رسانیده کایه کتب ما را خریداری نمایند ربع قید
 تخفیف داده میشود

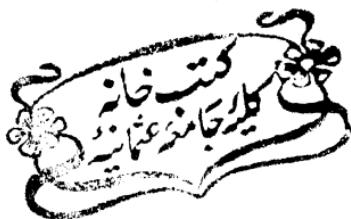
کتابفروشان و کساییکه کتب عمده از ما خریداری نمایند میتوانند
 اطمینان داشته باشند که کتابخانه ما ارزانتر از تمام کتابخانها کتب خود ر
 باها خواهد فروخت

« مجله خاور » بیترین و ارزانترین مجلات است باسالی ۲۴ قران ممکن است
 این مجله نفیس را بدست آورید

« صحافی » سفارشات ارساب رجوع ربانظافت و ظرافت انجام مید
 « کاغذ فروشی » هه قسم کاغذ موجود دارد و ارزان فروخته میشود

صاحب مؤسسه خاور

محمد رضا

بسمه تبارک و تعالی

مقدمه

پوشیده نماند که تا کنون کتابی تألیف نشده که بعضی از مندرجات آن مورد انتقاد ارباب علم و ادب نشده باشد و خوده گیران نکته سنج تعییری بر آن نجسته و ایرادی بر آن نکرده باشند و از اینست که گفته اند « من صنف قد استهدف »

ولای باید از این نکته غفلت نمود که کذشته از اینکه مسائل نظریه یا نکات ادبیه که از زیر قلم نویسندگان خارج میشود همیشه دارای جهات و اطرافی است که هر فکری بجهتی از آن سیر هینمايد و غالباً انتقاد متوجه همان جویش شده و از جهت دیگر که مطتمع نظر نویسنده بوده غفلت حاصل شده بعلاوه انتقاد سهل است و نکارش صعب و همان منتقد هنکا میکه خواه بدست گرفت و یا بمیدان نکارش نهاد فوراً در میابد که نکته گیری آسان و نکته سنجی مشکل است و بعبارة اخري عیوب بر سخن گرفتن در قدرت همه کس و عیوب از سخن پیرون گردن کمتر کسی را دسترس است و این است که بنده نکارند

در طی مناظرهٔ تیغ و قلم که تا کنون شش هرتبه بطبع رسیده و ششمین طبع آن در ضمن خرد نامه ایست که آنرا در اسلامبول طبع کرده اند در آنجا چنین گفته است

الا ایکه شمشیر داری بکف * سپه رازهم میدری صفصصف
بگیری اگر نیزه از قلم * خوری تیر های ان و لا ولم
بر آن تیرها گر شوی مستعد * به نگریزی از تیر هر منتقد
یقین دانم آنگه دلاور توئی * سپههدار و سرتیپ و یاور توئی
برد بر قلم ره نه هر عاقلی * برد تیغ در دست هر جاهلی
نکتهٔ دیگری که تذکرش برای انجام مقصدی که ما
در نظر داریم لازم است اینست که طرز انشاء و ادای مطلب
نسبت بموضوعی که در آن موضوع قلم فرسائی میشود فرق میکند.
یکوقت است انسان یا ث موضوع ادبی و علمی و قضایای مفیده مهمه
اجتماعی در نظر دارد

و برای تکمیل نواص آن میخواهد قلم فرسائی نماید
در اینصورت بدیهی است که باید رعایت اعلاف و نزاکت بقدرتی
 بشود که کمتر لغش هم رخ ندهد

ولی گاه است که همان نویسنده میخواهد راجع بقضایای
ضرر که سالها آلت دست یگدسته شیاطین روز کار بوده که سم
را بجای تریاق بکار میبرده اند بحث و استقصاء نماید
بدیهی است که در اینصورت نمیتواند با نکات ادبی و
رعایت نزاکت و با قلمی نرم و ملایم مباحث خود را انجام دهد
خصوصاً اگر مسائلی در نزد او باشد که دیگران از علم به آن

بی بهره مانده باشند و بواسطه همان ستر و اختفاء هر روز یکی یا چند نفر هوای تجسس بر سرshan افتدۀ آلت اجرای اغراض فاسدۀ آن شیاطین انس شده باشند

در اینصورت آن نویسنده ناگزیر از اینست که با ضغطی شدید و قلمی از حديد مباحث خود را انجام دهد زیرا این نویسنده قصدش انقلاب و تغییر است در آن موضوع نه اصلاح و تکمیل و البته کسیکه انقلاب یکموضوع را مطلع نظر دارد هر قدر از ذکر امور فجیعه شنیعه که در آن مرام مکنون است بخواهد صرف نظر نماید

باز از بیان بعضی نکاتش ناگزیر است . مثلاً کسیکه بخواهد شرح سرقت و خیانت و طغیان یکدسته راههن قطاع الطريق را بر شته تحریر درآورد و اقدامات مجدانه در رفع آن خیانت و طغیان کند تمیتواند بنویسد :

« آقای مشهدی حسین کاشانی اختلاس فرموده اند و ما امیدواریم بعد از این با قدم مسالمت طی طريق فرموده از این موضوع ع صرف نظر فرمایند » زیرا اینگونه نکارشات بر تحری آن طاغی افزوده مزید علت خواهد شد

نتیجه

پس از آنکه مقدمه فوق را تمیید کردم اینک نتیجه را با کمال احترام خدمت خوانندگان عظام تقدیم نموده معروض همیداریم که پس از نشر جلد اول از کتاب کشف الحیل گاهی

از گوشه و کنار زمزمه بگوش رسید که بعضی گفته اند هر چند مسائل مندرجۀ در کتاب کشف الحیل مبرهن و با مدارک ثابتۀ و اغلب مندرجات آن متکی با قول عدیله و شواهد کثیر است و رؤس و اصول احکام و عقائد طایفه بابیه و بهائیه نیز از کتاب مطبوع مسلم خودشان اتخاذ شده ولی آواده در بیان این حقایق از نزاکت خارج شده و با لهجه دشنام آمیز و آثار عصبانیت بیان کرده است و اگر همین حقایق را نرمتر و لطیف تر نگاشته بود بهتر و مؤثر تر بود !!

اکنون برای رفع آنگونه اعتقادات ناچارم که قبل از شروع بجلد دوم افکار اولی‌الافکار را بنکات ذیل معطوف دارم اولاً اینکه بنده یقین دارد که آنگونه اعتقادات از ابتداء از حنجرۀ خود بهائیان تراویش کرده و چون بهائی هیچ‌گاه بعقیده بهائیت متعظاً نبوده و نیست و همیشه القات خود را عنوان نقل قول و لهجه طرفداری از مدعی باضافه (اما) گوشزد مردم مینماید اینست که شنونده بدون اینکه برخورد کرده باشد که گوینده که بود و مقصدش چه بر قیاس سایر کتب که اینگونه اعتقادات اگر بر آنها بشود بی مورد نیست در اینجاهم مناسب دیده در نزد رفیق شبانه یا روزانه خود تکرار مینماید که واقعاً آواره در ادای مطالب خود در کشف الحیل قدری از نزاکت خارج شده !

همینکه آن بهائی مستور سخن خود را تا همین حد مؤثر دید دفعه دیگر نزد همان شخص یا شخص دیگر عنوان مهمتری

پیش آورده میگوید راستی آواره خوب نوشته است (اگر تمامش صدق باشد) اینجا در سخن باز و مباحث آغاز میشود و بالاخره گوینده با هزار گونه حیله و دسیسه ذهن آشخاص محترم را متزلزل نموده آن یقینی را که تادیروز برصحت مندرجات کشف الحیل داشت امروز در نظرش مشکوك میشود اما باید دانست که تا هر اندازه این خدنهای بهائیان در نفوس بیطرف مؤثر شود برای اینست که آن نفوس از باطن کار ایشان بی خبرند و چون در خود نمی بینند آنچه را که از اعمال و عقائد این طایفه در کشف الحیل بعضًا ذکر شده اینست که باور کردن آن بر ایشان گران است . ولی بنده که هیجده سال در میان حضرات بوده و بر اموری حرم شده ام که حتی قلم و کاغذ ناحرم است از اینکه بر آنها مطلع شود اینستکه باهر درجه از غمض عین و چشم پوشی و سعی در نزاکت باز وقتیکه مطالب از زیر خامه بیرون آمد صورتی بخود میگیرد که همه کس نمیتواند آنها را باور کند مگر اینکه اوهم خودش مانند آواره هیجده سال حرم اسرار باشد و بخواهد که کشف اسرار کند و در جامعه اظهار و مردم را خبردار سازد و ضمناً طبیعت هم او را کمک بدهد باری (من گنک خواب دیده و قومی کرند و کور * من عاجزم ز گفت و خلق از شنیدنش) . یادش بخیر آقای نیکو در موقع انتقاء کتاب فلسفه نیکو بمن فرمودند نه ما میتوانیم آنچه را دیده و شنیده ایم بنویسیم و نه مردم همه را باور میکنند پس احتمی بقدر من از کتاب شما خط نمیرد و

کسی از کتاب من بقدر شما اذت نخواهد برد زیرا مید مانیم
که آنچه نوشته شد شبیه است از دریای سفاهت
ثانیاً اینکه بهائیان تا امروز این عادت دیرینه خود را
حفظ کرده‌اند و تنها کسیکه این پرده را درید آواره بود و آن
عادت دیرینه اینست از روزیکه میرزا نوری قدم در بساط
خدائی گذاشته تا آنون هر کس از مبلغین صف اول و یا
افراد منتخبه که بر حقایق امور آکاه شد و خواست از آن
جامعه فساد بگریزد و دوری گزیند بهرسیله بود تگذاشتند که
دانسته‌های خود را بنویسد و نشر نماید و یا درزیر پرده وسائلی
فرامهم کردند که اگر مینویسد از جزئیات و اختلافات داخله
تجاوز نکرده بهمان قسمتها قناعت کند تا اساس متزلزل نشود.
مثلای یک قضیه قضیه بهائی و ازلی بود تا میرزا حسینعلی زنده
بود وسیله خدعاشهان اختلاف ازلی وبهائی بود یعنی بمحض اینکه
کسی از بهائیت متزلزل میشد بقسمی اورا بازیها میچسبانیدند
که راستی خودش هم شبهه میکرد که شاید من ازلی هستم و
خودم هم نمیدانم و بعد از فوت میرزا بساط نقض و ثبوت
یعنی اختلاف بین عباس و محمدعلی بمیان آمد و حتی من بیقین
میین دانسته‌ام که این اختلاف را عمداً تولید کرده اند برای
اینکه راه باز باشد و ادبی کنندکان از این حوزه را بطرف
دیگر چسبانیده اورا در جامعه اسلامی بیک بابی دیگری معرفی
نمایند و چون انسان ضعیف‌النفس کبر نفس خود اعتماد ندارد
همیشه تکیه‌گاه میخواهد اتفاقاً آهاهم وقتیکه تکیه‌گاه اسلامی

یا مسیحیت را برای خود سست میدیدند ناچار بهمان مقریکه حضرات بحیله بر ایشان تهیه کرده بودند تکیه میکردند و شاید بلکه یقین چیز هائی هم مینوشتند مانند نوشه ها و کارهای آفاجمال بروجردی و نوشه ها و کارهای سیدمهدی دهجمی که ملقب باسم الله المهدی بود و صدھا از قبیل ایشان در حالی که مسلم است که تمام آنها کسانی بودند که بیدار شده و دانسته بودند که در بساط بهائیت جز خدمعه و دروغ و خیانت و وطن فروشی و تقلب چیز دیگری یافت نمیشود

اما آواره بواسطه آگاهی کامل از این قضایا هر چند سه چهار سال حضرات را در اشتباه گذاشت و هر یک تصوری داشتند و جمع را هم آگاه کرد ولی بالاخره مقصد خود را انجام داد و اسرار خفیه را ولو اینکه از هزار یکی واز بسیار اند کی بود در جامعه منتشر ساخت بطوریکه دیگر نمیتوانند هیچیک از ان پیرایه هارا باو بینند اینست که بی نهایت در حقش متغیرند و باین دسائیں مشغولند که آواره دشنام داده و تهمت زده وغیر ذلك از انجه گفته یا بگویند ولی خوشیختانه همینکه پرده دریده شد و قضیه صورت انقلاب را بخود گرفت دنبدم نتیجه گرفته میشود و شاهد از غیب میرسد یکی ازان شهود رساله بارقه حقیقت است و دیگر کتاب فاسفه نیکو که اغلب مسائل کشف العیل از مندرجات آن فاسفه تأیید میشود و در مقام دیگر نظریات خود را در آن کتاب فلسفه مژروحاً بیان خواهیم کرد

ثالثاً اینکه نگارنده بخوبی آگاه است که هرچه از مجاری علم و ادب و استدلالات معقوله و منقوله نوشته شود ابدآ اثری در بهائیان ندارد زیرا رؤسا مقاصد دیگری دارند که ابدآ داخل موضوع علم و ادب و دین و فلسفه و اخبار و احادیث و آیات و بینات نیست و اتباع هم بطور عموم از مقاصد فاسدۀ سریعه رؤسائے پیغمبرند مگر عده قلیلی از پیشقدمان که آنها هم هر کدام آگاه شدنفوری منافعشان از طرف رؤسائے تأمین میشود و شریک این کمپانی دین سازی میشوند و اگر آواره هم بی وجودان بود منافعش از تمام آنها مأمون نبوده و میشد.

پس خلاصه اینست که اسم دین و علم و ادب و فلسفه و حکمت واستدلال لباس است که بشخص دیگری پوشیده شده و شخص ملبس باین لباس بر اغلب مردم مستور و غیر معروف است و اینست که بحث از آن راههای علم و ادب و دلیل و برهان بی نتیجه است بلکه احیاناً ضر هم واقع شده مانند اغلب کتب رديه که با وجود صحت مندرجات آن وسیله تشهير و ترویج حضرات شده و بهترین راهی که بدست آمده راهی بوده است که یارقلی بدست آورده الا اینکه او هم چون تمام را بصورت رمان و افسانه نگاشته مانع بهانه حضرات نشده و بقسمهای دیگر جواب میدهدند.

بنا بر ملاحظات فوق بنده دیدم چاره جز این نیست که بعضی از خیانات و جنایات حضرات که گمان دارند همیشه مستور خواهد ماند و کسی قادرت بر افشاء آن ندارد کشف و بیان

شود شاید حیا کنند و دست از این تفرقه و تشتت و فساد
بر دارند. اکنون خودشان دیده اند که این راه بهترین راه
بوده چه که خیلی از بهائیان ساده هستند که از این
قضایا خبر ندارند و هر وقت مطلع شوند اگر ملاحظه حفظ منافع
نکنند از آن حوزه فساد خواهند گریخت و بعلاوه از نشر کشف-
الحیل این نتیجه هم مأمور شده که دیگر کسی تازه گر حضرات
خواهد گشت زیرا اگر عفیف است شرافتش مانع است که
نژدیک چنین بساطی برود و اگر غیر عفیف است قرب باین
مقام بهره باو نمیدهد بلکه او را از بعضی مقاصد از جهتی که
از ذکر ش محظوظ دارم باز میدارد و ما هم نگفته ایم چرا مثلا
شوقي افندی عشق برقص و ماد موازل های اروپا دارد یا چرا
سیئات اعمال و اخلاق در جامعه بهائی بیش از همه جامع است
بلکه میدانیم همه بشرند و بر بشر بحثی نیست همه چیز در همه
جا هست و ما هم وکیل عمومی نیستیم بلکه میگوئیم کسانی که
از تمام بشر فاسدتر یا مانند همه فاسدند دیگر در این قرن
علم و تمدن خدا نشوند و دین نسازند حتی بر حزب و سوسیتی شان
هم ایراد نداریم میخواهند سوسیتی و آمد و شد داشته
باشند و کارهای انجام بدنهند فقط نام دین را از آن
بردارند و بفساد و خونریزی و ضرر های وطنی و ملی خاتمه
دهند دیگر هر چه میخواهند بکنند ولی رؤسae از بیم آنکه
منافعشان بخطر افتاد و بلها از بیم اینکه از ملکات موهوم بی
نصیب مانند بهر قیمت است میل دارند مسائل کشف الحیل را

متزلزل ها زند ولی اگر خدا و حقیقتی در عالم هست سخن
صدق ما بی اثر نخواهد ماند و نتیجه که پیش از همه متوجه
خود بهائیان است (اگر بفهمند) بعون الله گرفته خواهد شد
رابعاً - محض اینکه آن بهانه هم از حضرات رفع شود
تصمیم گرفته ایم در این جلد دوم آنچه از اثر خامه خود نگارنده
نشر شود تکیه اش بمسائل علمی و مباحث استدلای باشد ولی
در طی کلام اگر سخن بانجا منتهی میشود که رؤسae در فلان
کتاب و فلان لوح خدعة متصدی شده اند یا دروغی فرموده اند
یا برای روپوشی از فلان شیفته بوده نباید حمل به دشنام کرد
و نیز بعضی مکاتیب است که از بهائیان بر گشته رسیده است و
یا از مجاورین و مطلعین و معاشرین با رؤسای بهائی است و ما
آنها را درج مینماییم هرگاه در آن مکاتیب چیزهایی باشد
که مسائل جلد اول کشف العیل را تأیید نماید بر ما بحثی
نیست طبیعت چنین پیش آورده است.

در خاتمه این نکته را متذکر میشویم که آقایانیکه تصور
میفرمایند این بنده در کتاب خود دشنام داده است اگر از
مراسلات حضرات و رفتار ایشان ازدکی آگاه هیشند تصدیق
میفرمودند که ما دشنام نداده ایم و دشنام آنها است که ایشان
بما میدهند و هیچ دلیلی هم ندارند مگر اینکه میگویند چرا
این اسرار را فاش کرده با وجود این ما از نشر آن مکاتیب و
معرفی اسامی صاحبان آن خود داری مینماییم تا عرق عصیت
کسی متنهیج نشود و امن مغایری رخ ندهد زیرا بهترین راه علاج

بيان و آگاهی بر حقیقت است لاغیر

تنبیه

با همه مقدماتیکه ذکر شد اگر تکرار نظر بکار بریم می بینیم در جلد اول کشف العجیل دشنامی هم داده نشده. آخر کدام یک از مسائل آن دشنام است؟ اگر تطبیق تاریخ و مرام بهائیان با تاریخ و مرام حسن صباح و ملاحده دشنام باشد این دشنام بر حسن صباح و اسماعیلیه است نه بهائیان زیرا بهاء قلم حسن صباح را قادر نبوده است که بردارد و یکو زارم اقدار او را پیدا نکرده و بهائیان هم بکمترین پایه از ارادت اتباع حسن صباح نرسیده اند پس تطبیق مذکور بر او دشنام است نه اهل بهاء و اگر آیات کتاب بيان و اقدس که از باب و بهاء نقل کرده ایم دشنام است اصلا آیه ایکه نقل آن دشنام محسوب میشود خودش چه خواهد بود؟! بدینهی است این شنیعه و دشنام در خود آیه مکنون است و هر جا جلوه کند بالباس دشنام جلوه خواهد کرد و از همین است که حضرات کتاب بيان را طبع و نشر نمی کنند و کتاب اقدس را هم بعد از طبع پشیمان شده مخفی مینمایند و اگر ممکن بود بکلی آنرا محظوظ نبود نموده از صدور چنین آیات و احکام دشنام فرجام تحاشی هینمودند چنانکه بسیاری از آثار باب را بهاء از ایران طلبیدو با بیان ندانستند برای چه میخواهد بعد که نسخ آن کمیاب شد معلوم شد که برای نابود کردن بوده که نسخه اش نماند و معلوم

نشود که باب چه مزخرفاتی را آیات سماویه نام نهاده بوده است و باز دیگر عباس افندی خواست اینکار را بعد از فوت پدرش بکند و الواح پدرش را طلبید و موفق بجمع کردن تمام انها نشد و لهذا بعضی از آنها هم همین هائیست که در دست من و امثال من مانده است و وسیله افتضاح حشرات شده و عین این هوس را شوقی افندی هم کرد ولی بمیخض اینکه اظهار گرد اطرافیانش بیدارش کردند که اینکار صورت نمیگیرد و شوقی هتصودش چیزی دیگر بود که یکی از آنها اینست که عباس افندی در حق از حتی یك کلمه در حیات خود تعریف و تمجید نکرده بود و در اوایل زمام داریش زمزمه میکردند که این پسر را پدر ذکری نکرده تاما اطاعت کنیم و شوقی میخواست الواح را جمع کرده شاید کلمه که قابل تأویل و تعبیر باشد پیدا کند یا مطالب تازه بسازد و پیردازد و بعد نسبت دهد که این لوح مثلا در نوشتجات فلان احباب خاص بوده و بدست آمده و این کار در صورتی ممکن بود که هیچ خانواده دارای اثری از آثار عباس افندی نباشند ولی متدرجاً فهمید که اتباع بقدرتی گوسفندند که خودشان کاسه های گرم تر از آش شد، هزار دلیل میباشد لهذا ترک کرد.

باری هقصود اینکه اگر آثار و الواح بهاء و عبد البهاء دشنام است که ما بعضی را نقل کرده ایم این دشنام از خودشان است بر خودشان و دخلی بما ندارد. و اگر دشنام عبارت است از قضایائیکه با مضامین لوح و کتاب مطالعه کرده است از قبل

آیه (انا نیستی - ان نذکر حکم الغلمن) و یا ازدواج اقارب و امثالها آنها هم دشنام نیست بلکه تعریف است چه متمسک به یک دین مدامی قابل تمجید است که بحکم کتاب خود عمل نماید اگر کسانی ترتیب اثر بر آیه ثانیه « حرمت علیکم ازوج آبائکم » داده با سایر اقارب معاشرت تردہ باشند و ما آنرا نقل کرده باشیم نباید آنرا دشنام پیدا نارند و اگر جوانان بهائی بر آیه اولی ترتیب اثر داده باشند دلیل بر کمال اطاعت اپشان است که در راه مولای خود از قبول هیچگونه بار تکلیف خود داری نکرده اند . پس دشنامی داده نشده است شاید بگویند گوسفندان بهاء چرا گفته شده و میرزا خدا چرا ادا گشته ؟ اما میرزا خدا برای آن بود که بهاء میرزا بوده و بعد ادعای خدائی کرده پس میرزا خدا مناسبتر از هر اسم و لقبی است که ادا شده و نیز گوسفندان بهاء عیناً نص بهاء است که در کتاب اقدس و الواح همه جا اتباع خود را اغنم الله یاد کرده و ما آنرا فارسی کرده گفتیم گوسفندان بهاء اکنون که مکدرند یگوئیم بند کان خدا اما فرد است که خواهند کفت هر بیچاره بی عرضه ایرا بنده خدا کویند چنانکه گویند ولش کن بیچاره بنده خدا در خاتمه با صمیم قلب توجه بدر کاه یزدان و روح عالم امکان نموده از روی حقیقت از خدامی طلبم که این بند کان خدار از این اوهم غلیظی که به آن مبتلا شده اند نجات ده و دوش و آنوشان را از باز رؤسae خود خواهی که جز تأمین منافع خود مقصودی ندارند سبک سازد « اللهم اهدِ قومی فَإِنْهُمْ لَا يَعْلَمُون » اینست ابتداأو انتهای مقصود آواره

آیتی - دین چیست و دیانت کدام است و لزوم آن بر روی چه اساس و پایه است و آثار صحت و حقیقت را چگونه باید شناخت ؟

آواره - دین در لغت بمعنی جزاء است (کماتدین تدان) و در عرف متدينین عبارتست از یک سلسله احکام و قوانین و آداب و رسومی که بتوسط یکی از ابیاء عظام و مهابط وحی و الهام در بین هیئت بشریه تشریع و تقنین و تأثیف و تدوین شده باشد از برای حفظ حدود و حقوق و شؤون بشریت و تصفیه و تهذیب اخلاق و ملکات انسانیه و شرط است که تشریع آن فقط بقوه شدید القوی صورت بسته باشد یعنی شخص نبی بی کمک و معاونت غیر و تصرف دیگری و بدون اتکال بقضايای شورویه و تبادل افکار بشریه آنرا با تأییدات تدوین و تکمیل فرموده بر عموم بشر عرضه دارد و مطبوع طباع جمعی از عقلا واقع شده تا هزار سال مورد استفاده جمیع یا قسمت عمده از اهل عالم واقع گردد

اگر چه این تعریف تا همین مقدار که ذکر شد ما را مستغنی میدارد از بیان و تبیان لزوم دیانت . زیرا نفس تعریف مستلزم لزوم است و هر شخص عاقلی وجود چنین قوانین و حدود را برای بشر لازم شمرده در صورتیکه معاند نخواهد و مکابرت ننماید باندک تفکری خواهد یافت که وظائف انسانی بدون یک همچو اساس ادا نشود و امور دوره حیات من دون قانونی چنین اداره نگردد . ولی چون تعریف مذکور یک

تعریف اجمالی بود لهذا تا حدی بسط مقال داده اندکی مفصل
تر بیان نموده گوئیم

بر هر ذی در این مبرهن است که نوع انسان همیشه
محتاج است با مری که رادع رذائل باشد و بادی فضائل تا حقیقت
انسانیه از ذمائم صفات مبری گردد و هیئت بشریه به حامد
خصال محلی شود مدار امور مرتب گردد و اخلاق جمهور مذهب
شود نقائص امکانیه تخفیف یابد و خصائص انسانیه تکمیل پذیرد
سحاب تیره ظلم و عدوان متلاشی شود و آفتاب منیر عدل و
احسان متساطع گردد و نوع انسان بانواع محبت و احسان با
هم راه معاشرت پویند و از هم منافرت بجویند. ابازی حیات را
بیازی نگیرند و از تعذر و دست درازی در گذرنده

هر کاه تصور کنیم که این فضائل بخودی خود حاصل
و آن رذائل بنفسها زائل تواند شد خیالی باطل و تصوری
بیحاصل است

* (ان کنت تطعم فی حصیدة خالد)

* (هیهات تضرب فی حديد بارد)

چه که طبیعت بشر بشر متوجه تر است تا بخیر و انسان
بخود مهربانتر است تا بغير یعنی هر انسانی خود را خواهد چندان
که اگر رادعی نباشد گوید تمام افراد باید بکارند تا من بکار برم
و دیگران باید رنج بکشند تا من گنج بر دارم بويژ آنکه
شهوتی در بشر مکنون است که بصد ها رنگ ملون است و
بهزاران نیز مدون. هر روز سر از سوراخی برآرد و هر دم

آدمی آرزوئی نماید و بالجمله انهماک او در شهوت از بدیهیات اولیه است و لزوم رادع و مانع از مسائل هسلمه و این بسی واضح است که هر مانع و رادع، فقط مؤثر در ظواهر امور است نه در بواطن جمهور و دیانت تنها پلیس سری است که چون سری با آن همسر و دلی با وی همسفر باشد با هیچ رذیله همدم نشود و با هیچ ذمیمه توأم نگردد و اگر شد معلوم است که از آن پلیس سری دور و از آن رادع معنوی مهجور مانده و الا شخص متدين درزواایای خلوات نیز از ارتکاب هنایی و ملاهی خود داری خواهد کرد

دیانت دارای وعدو و عید است و شامل بیم و امید. وعدش قائد حسنات است و عیدش رادع سیئات
دیانت کافل مكافات است و شامل مجازات بیم مجازاتش انسانرا از خصائص ناپسندیده دور نماید و نوید مكافاتش باطوار حمیده نزدیک فرماید

دیانت دورث سعادت است و موجب بزرگی و سیادت
دیانت مؤلف قلوب است و منتج نتائج مطلوب « لوانفت
ما فی الارض جمعاً ما الفت بین قلوبهم ولكن الله الف بینهم »
دیانت مسلی قلوب است در مصائب و مسکن نفوس است
در نوائب و چون ورود واردات کوئیه و عروض عارضات امکانیه
از مسلمیات اولیه است واحدی را از آن گزیر و گزیری نیست
لهذا موجبات تسلیتی لازم است که آدمی کمتر متأثر گردد
و لطیفة فکر و خیالش در خطر نیفت و بهترین مسلی همانا

عقائد راسخه دینیه است یعنی اگر انسان با عالم دیگری جز این عالم معتقد شد و بقای روح و هستی خود را در جهان پنهان متیقن گردد هیچگاه از حادثات کوئیه جزع و فزع ننماید والابه پشیزی ضرر متأثر و باندک چیزی متألم خواهد گشت دیانت ما به الاجتماع بشر است یعنی مناسبات دینیه بهترین وسیله است برای تحکیم اساس اجتماع و چون سیاسیون دنیا این را دانسته اند همیشه میکوشند که در ممالکی که اغراض و مقاصدی دارند این قوه را ضعیف سازند و تفرقه بین آنها اند از د در خالتیکه خودشان در مملکت خود رسوم ملی خوبیش را و لو بنام هذهب نباشد محفوظ میدارند

مجملًا حاشیه نرویم و بمن بپردازیم قوه دیانت است که سیصد میلیون جمعیت را در ظل کلمه یک شخص عربی مجتمع میسازد همانطور که قوه دیانت چهار صد میلیون جمعیت را در ظل کلمه شخص فقیر بینامی مجتمع کرده . پس نباید هیچگاه از قوه دیانت غفلت ورزید واژ وحدت و اتحاد مذهبی

چشم پوشید و سخنان واهی گوش داد آری سخنان واهی گفتم و مقصود را نگفتم مقصودم دونوع از سخنان واهی است یکی آنها که بی اندیشه تنقید دیانت زبان و قلم میگشایند و فکر نمیکنند که از بدو ایجاد تاکنون چه خدماتی از ادیان حقه با جمیع انسان انجام گرفته و هنوز هم دنیا ازان بی نیاز نیست ان اشخاص یا میدانند چه ضرری از القات آت ایشان متوجه جامعه میشود یا نمیدانند اگر نمیدانند

باید ایشان را بوالهوس و نفس پرست بی فکر نام گذارد و اگر میدانند و مزدور دیگرانند باید خائن و جانی فکور محسوبشان داشت دوم اشخاصیکه آلت دین سازی شده و میشوند و چون مقدمه صحیح بوده است با همین مقدمه که ما گفتیم بدون اینکه نتیجه را در نظر داشته باشند و بفهمند چگونه دیانتی لازم است و آیا انچه را میطلبند واجد مزایای دینیه هست یا نیست کورکورانه و عامیانه وارد قضایائی شده دور یکنفر خود پرست خائن را گرفته هوس میکنند که از صحابه خاص یک پیغمبر دروغی و از اعضای عامله یک دین تازه باشند آنها هم یا میدانند که مقتدای ایشان خضر راه نیست و غول راهزن است و قصدش تشتت و نفاق است نه اتحاد و اتفاق یا اینکه نمیدانند اگر نمیدانند باز هم بوالهوس و بی فکر و سفیه و نادانند و نباید گوش بسخن نادان داد و اگر میدانند پس خائن و جانی و وطن فروشند و مفسدند و معلوم است وظیفه انسان عاقل با مفسد چیست « و اذا قيل لهم لانفسدوا في الأرض قالوا انما نحن مصلحون الا انهم المفسدون ولكن لا يشعرون » مفسد او مصلح شدی از گفت راد بد ابوالخير از سخن ام الفساد گ بهر خونریزئی گشته شهید کافر گشته بدی هم بوسعید آیتو - در همین مرحله اولی زمام قلم از دست رفت و از متن بهامش پرداخته شد درحالیکه مامیخواستیم مقدمات را از این کاملتر تمهد کرده بحث در این موضوع نمائیم که آیا شخص مشرع که تشریع شریعت و تقویت قانونی را عهده

دار میشود و مدعی یک همچو مقام ارجمندی شده در واقع
همه مردم را نادان و خویش را دانای مطلق معرفی نموده
میخواهد عملاً بفهماند که من میدانم آنچه را که همه اهل
جهان نمیدانند چنین کسی باید واجد چه مزايا و دارای چه
مراتبی باشد و نیز چگونه شرع و قانونی را پیشنهاد نماید که
قابل قبول عقلاً و مفید بحال جامعه باشد؟ و پس از تمهید
این مقدمه در مقام تطبیق برآمده بفهمیم که آیا دین گذاران
این قرن عموماً و بهائیان خصوصاً تا چه اندازه باین مسئله
نزدیک یا از این مرحله دورند و بالاخره آیا جامعه ایرانی که
حضرات بابی و بهائی این دین حنیف یا کثیف خودرا برایش
بارمغان آورده‌اند میتواند از آن استفاده نماید یا نه؟ تا برسیم
باینکه دنیا چه استفاده از آن خواهد کرد

آواره - بلى حاشیه رقتیم و اکنون بمن بازگشت
نموده گوئیم از برای اینکه بمباحث طولانی و اذکار لا یسمن
ولا یغتی حاجت نیقت مطلب را بمنتها درجه تنزل داده کمترین
امتیازی را که هیچ عاقل بیفرض بلکه هیچ عقل ابتدائی
سطحی هم نتواند آنرا انکار نمود بیان مینماییم و سپس به
تطبیق آن میردازیم «لَمْ يَنْجُلِ لِلظُّنُونِ الْكَوَافِرُ» و یبدو
صبح الصدق من كل جانب *

اگر فرض کنیم که شخص نبی یا مشرع نیست مگر
یکی از افراد بشری که در شئون بشریت هیچ تفاوت با سایر
افراد ندارد باز نمیتوانیم از این نکته صرف نظر کرد که لا اقل

باید هوش و فراتست و عقل و کیاست او در رتبه اولی و غایت قصوی باشد بطوری که سهو و اشتباه ظاری آن نشود و باید با کمال دقیق مطالعه بحال جامعه نموده جمیع دردهای جامعه را تشخیص داده و بدرمان آن آکاهی یافته باشد و در بیان علل و موجبات مرض اولاً و ارائه طریق علاج آن ثانیاً بقسمی ماهر باشد که از همان ابتدائیکه شروع مینهاید. بنصرح و اندیز و تشریع شرع و قانون تمام سخنانش حاوی موجبات علاج و شفای دردهای جامعه بوده هر قدمی که بر میدارد بصلاح جامعه تمام و هر مبدئی که پیشنهاد میفرماید قابل انجام و مفید بحال انام باشد و بعبارت امروزی سخنانش (تئوری) نباشد بلکه عملی و لایق استفاده باشد زیرا حرفاًی تئوری یعنی چیزهایی که در عالم تصور و خیال میمائد و عملی نمیشود نه تنها مفید بحال جامعه نیست بلکه مضر است زیرا مردم را سرگرم کرده از آن در احل عملی هم که خودشان در پیش دارند یا قائدین ایشان ایشانرا بدان دعوت مینمایند باز میدارند و بجای سود زیان میاورد خاصه در صورتیکه توأم با یک سلسله حمیتها و عصبیتهای جا هالانه باشد و مردم را بجان هم انداخته موجبات خسارت خودشان و سود دیگران را فراهم آورد

پس بالاخره مشرع باید شریعتی بیاورد و قانونی بگذارد که عملی باشد نه تئوری و بعلاوه باید شخص مشرع با صراحت لهجه بدون تزلزل و اختفاء و لغزش و درونی سخنان خود را بگوید اگرچه دچار هلاکت گردد نه اینکه بظاهر بگوید آنچه

را آه در باطن جز آن در نظر دارد و نزد حسن بگوید آنچه را که نزد حسین بطور دیگر گفته و در شرق سخنی گوید که حکم آب دارد ولی در غرب کلامی گوید که چون آتش سوزنده باشد یا بالعکس و بالاخره نزد قومی از علی تمجید کند و نزد قوم دیگر از عمر و در یک کتاب راد معجزات و مزایای انبیاء باشد و در کتاب دیگر مثبت آن. آنجا خود را بخيال خودش مانند همه انبیاء عاجز ! از اتیان معجزه شمرد و اينجا خوش را مانند عموم انبیاء قادر بر اتیان آن قلمداد کند ! و چون نبی و صاحب شرع برای پاک کردن مردم از ذمائم اخلاق میاید و خود را طبیب امراض معروفی میکند باید قطعاً خودش از امراض هبرا باشد و گرنه بقول شاعر

طبعی که باشد و رازد روی از او داروی سرخر وئی مجوی
باز حاشیه رنته گوئیم خیلی عجب است از کسانیکه بر
ذمائم اخلاق و رذائل اعمال پیشوای خود آکاه شده چون بر
ایشان انتقاد کنی از اول تحاشی کنند و بهر وسیله تشبیث نمایند
که شاید انکار ایشان منشأ امر شده و امن باشتباه بگذرد و چون
از این در عاجز و درهانده شدند گویند اینها از مقتضیات بشریت
آتت و کدام بشر است که از آز و حرص وطعم و دروغ و شهوت
و غیر ها پاک باشد ؟

سبحان الله که اينگونه مردم چقدر غافلند و ابداً فکر
نمی کنند که آنکس که دم از دعوی نپوت بلکه بالا تر میزند
 فقط برای این میاید که تا هر اندازه ممکن است مردم را از

این صفات پاک سازد . در صورتیکه خودش مانند همه نا پاک
بلکه نا پاکتر از همه باشد چگونه میتواند مردم را پاکی و
طهارت دلالت نماید ؟

ذات نایافته از هستی بخش کی تواند که شود هستی بخش
بالجمله مشرع و نبی باید یکرو و صریح اللحن باشد و
پاک از هر آلایشی خصوص از طمع در مال و ناموس ناس و
آخر غیر از این باشد اصلاً عدمش بهتر از وجود و بودش بدتر
از نابود است .

اقوال نجاشی سلطان حبشه

در بعضی از تواریخ اسلامی ثبت است که چون حکم بن
ابی العاص با معدودی از صحابه پیغمبر (ص) بحسبه سفر کرده
بر نجاشی وارد شدند در موقعیکه جمعی از کفار قریش نیز تزد
نجاشی بشکایت رفته بودند در نخستین مجلسی که صحابه بر نجاشی
ورود کردند نجاشی از ایشان در کشف حال و مقال پیغمبر سؤالات
ذیل را نموده چون جواب بشنود کفار قریش را از مساعدت خویش
مأیوس ساخت .

س - آیا محمد ص مردم را بچه چیز دعوت مینماید ؟

ج - بوحدانیت خدا و حسن اخلاق

س - آیا از این دعوت چه اثری در تابعین کرده ؟

ج - کسانیکه جمادرا خدای خود میدانستند ترک کرده
بخدای غیب مؤمن شده اند و آنان که دختران خود را زنده

بکور میکردن اینک دختران را محترم داشته بحدیکه از برای
آنها قائل میشوند

س - محمد صبر ملاع دعوت مینماید یا در خفاء؟

ج - او دعوت خود را بر ملاع در کوچه و بازار و هر

جمع و مخلفی انعام می دهد

س - آیا او مورد بلائی هم واقع شده؟

ج - بلائی نمانده است که باو وارد نشد

س - با وجود بلا آیا هیچگاه از دعوت منصرف نشده و
نژد ارباب اقتدار اظهار توبه و عجز ننموده؟

ج - ابدأ تغیری در دعوت او پیدید نگشته بلکه بر
اجهار آن افزوده نه استخار

س - آیا آنچه را میگوید خود بان معتقد و عامل است
یا دیگران را حکوم میدارد؟

ج - او نمیفرماید مگر آنچه را که خود عامل است
اگر نماز فرموده خود به آن ابتدا نموده و اگر ترک او نان
گفته خود آنها را ترک بلکه معصوم ساخته و اگر کرم و
سخا و سایر صفات حمیده را تمجید نموده خود بدانها محالی بوده

س - آیا در شروع بدعاوت خود با کسانی هم دست و
هم شور بوده و دیگران اورا در شریعتش مدد داده و ذی رأی
بوده اند یا بنهایی این داعیه را نموده؟

ج - احتمل در تشریع او شریک نبوده و جز با فکر
خود که میگوید از طرف خدا با والقاء میشود بفکر دیگری کار نکرده.

س - پدران او سلطان و وزیر بوده اند یا نه ؟

ج - او از خاندان سلطنت و وزارت نیست.

پس از انجام سؤالات مذکوره و استماع چواب که خلاصه و مفاد آن ذکر شد نجاشی سر بر آوردہ با کفار قریش گفت بروید با محمد(ص) بسازید یا بی طرف شوید زیرا مقصد اومقدس است و پیشرفت خواهد کرد - در خبری هم دیده شد که نجاشی نظریه پیغمبر را نسبت بحضرت عیسی مسیح سؤال کرد که چیست و یکی از صحابه شروع کرد بخواندن سوره مریم و نجاشی از استماع آیات آن سوره مبارکه آب در دیده گردانید و از آن بی بعد هر ساعتی که در حق پیغمبر از طرف کفار قریش میشد در او مؤثر نمی گشت

آیتی - تصور میکنم این مزایا و خصائصی که برای صاحبان شریعت شمرده شد و آن آثاری که نجاشی در پرسش و پاسخ آن سر رشته بدست آورده کمترین مقام و فرو ترین رتبه ایست که دیگر کمتر از این در حق یک نبی و مشرع نمیتوان قائل شد . حال باید دانست که آیا این مزایا هم که فرو ترین مایه رسالت است در باب و بهاء وجود نداشته ؟ اگر از این خصائص هم عقب هانده باشند في الحقيقة آنچه در جلد اول کشف - المحیل در حق ایشان و من یقوم مقامهم گفته شده سزاوار و هر چه در حق اتباعشان گفته شود بموقع است . زیرا مادامی انسان میتواند جسارت بمقام اشخاصی روان داند که اقلا آنها را در عداد مردمان عادی شناسد و مخالف عقل و علم و اخلاق

چیزی لز آنها سراغ نکند ولی اگر کسی کاذب و خادع و بی علاقه بهم چیز حتی اجتماعیات بشر بلکه مبادی خودش یعنی خود گوینده هم باشد و تنها برای انتفاع نامشروع اینهمه فساد مر تکب شده و مردم بکشتن داده و مصالح یک ملت و کشور بر از نظر دور داشته باشد چه جای رعایت نزاکت و احترام در حق او است؟!

ولی چیزی که باییان و بهائیان را پا بند کرده و بعضی مردم محتاط را هم باحتیاط افکنده اینست که اگر باب وبهاء دارای هیچگونه ازمایا و خصائصی که انبیاء بدان موصوفند نبوده باشند با چه قوه و بچه طریق یکه مچو مقامی را احراز کرده و چند هزار نفر را بدام آورده اند؟

آواره - اولا ما تدبیر و یامکرو خداع این رؤسae را انکار نکرده گفته و میگوئیم که این رؤسae در خدمعه سر آمد مردم بوده اند چز اینکه باب بتشخصی دانشمندان زمان خودش اقداماتش بجنون نیز توأم بوده و سودای جنون شاید بطوری غلبه داشته که خودش هم بر بعضی گفته های خود معتقد بوده و شاید بکلی ایمان بخدا از او سلب نبوده هر چند این هم از بیاناتش فهمیده نمیشود بلکه بالعکس ولی بهاء یک قطعه خدمعه انبیاء نه سید باب و اگر هم در ابتدا بباب علاقمد شده و فریب او را خورده باشد برای ان بوده که هزار مرتبه سیدرا بر خود مقدم میدانسته ولی بعد از سیر در آن وادی منتدرجا بر

تصنعت آ کاه گشته و در نتیجه بهمه جابی عقیده شده
تایاً این اولین دفعه نیست که بشری با سرمایه خداع و
حیل در جمعی ساده لوح زود باور نفوذ یافته ایشان را بخود
ساجد کرده باشد بلکه صد ها نظریش در عالم بوده و هست -
کتب تاریخ مدون است از حال و مقال خدایان و پیغمبران
کاذب و فتنه و فساد ایشان و جانبازی جهال در راه آنها والان
هم اگر در اقطار جهان (مانند آواره) سفر نموده و با هرسی
همسری جوئیم و افکار مردم را بسنجم و بر قضايا در شرق
و غرب آ کاه شویم می بینیم نظیر باب و بهاء در اطراف جهان
موجودند و اتباع ایشان می گویند در حفشن آنچه را که بهائیان در حق بدها
می گویند در حالتیکه یکی از آنها وجود خارجی ندارد . مانند
غلام احمد در قادیان هند که اتباعش کتب را پر کرده انداز
معجزات او در صورتیکه من خود در لندن از یکی از طلاب هند
که ظاهرآ در سلک همان مذهب منسلک بود شرح معجزه معمکوس
میرزا غلام احمد را بدین طریق شنیدم

شخصی عاشق دختری بود و میرزا غلام احمد او را بوعده
صریح نوید داد که بواسطه او خواهی رسید و پس از آنکه عاشق
کوششهای خود را کرد و زحمات زیاد کشیده بسر منزل وصال
نزدیک شد شخص انگلیسی در کشتی آن دختر را ربود و برد
و دست آن مرد از دامان وصال کوتاه شده بهمین سبب از ایمان
میرزا غلام احمد منصرف و منحرف گردید

پس خلاصه مقصود اینست که برای مدعیان کاذب عامل خارجی لازم نیست همان جهل مردم برای نفوذ آن مدعیان کافی است. خصوصاً در صورتیکه مدعی از انتظار غایب باشد و در مقام خود خواهیم دانست که یکی از وسائل نفوذ اینگونه نفوس دور بودن از انتظار مردم بوده و اگر متلا از ابتدا سید باب را حبس نکرده و از انتظار مستورش نداشته بودند هر چند در بادی امر عده گرد او جمع میشند ولی کم کم گرمی اقبالشان بسردی ادبیار مبدل میشد و یا آتش ارادتشان چندان شعله ور نگشته بحال ملایمت بر قرار میماند و اینهمه فتنه و فساد از آن بر نمیخاست. چنانکه می بینیم در اطراف هند و ایران مراسدو اقطاب بسیاری هستند که بسبب اینکه تظاهر با سلامیت دارند مردم حبس و قتل و تبعید و نفی ایشان را لازم نشمرده بخودشان گذاشته اند و آنها هم همیشه بیک حال بر قرار مانده سالها با چند تن از مریدان خود که آنها هم در کمال خون سردی ارادت میورزند بسر میبرند و کاهی هم احیاناً خود بخود خاموشی میپذیرد چه که مریدان مراد را می بینند و میدانند که او هم مانند خودشان یا اندکی بهتر یا اندکی بدتر است ولی همین که دور مانند راه حیله رئیس باز و سبیل فریب خوردن اتباع باز تر و هر دم که کسی از کوی مرشدشان آمد با او هام گونا گون از حال وی میپرسند و او هم چون میداند که انتظار اینان چیست هر دروغی بزیانش آمد میگوید و شنونده

نیز باور میکند و این طریقی است که خودم بکرات برای امتحان پیموده و مؤثر یافته ام

نکته دیگری که خیلی دخیل در این موضوعه است اینست
هر انسانی از عالم و جاهم فوق العاده بیقای خود اهمیت میدهد
و از فنای خویش میپرسد و نیز هر کسی در عالم بموجبات
غنا پابند و امید وار میشود و از مقدمات فقر اندیشه دارد.
تنها فرقی که هست اشخاص عاقل و عالم بغیر از اعتماد بنفس
خویش و کوشش و سعی خودشان امری را در حیات و غنای
خود مؤثر ندانسته همیشه میکوشند که با تدبیر خویش غنای
خود را تأمین و با وسائل حفظ صحت جلوگیری از مرض و
علت وبالاخره موت و فنای خویش کنند و با وجود این باز هم
حالی از اندیشه توانند بود بقسمی که عاقلترین انسانی اگر
بسنند امری سبب ازدیاد عمر و ثروت توانند سد هر چند از
قبول عقل بعید باشد باز اندیشه خواهد کرد که بهتر است
احتیاط را از دست نداده بجانب آن روآوریم و یا از موجبات
فقر و فنائی که مثلاً فلان کس از راه علم یا جهل گفته بهرا سیم چه
در احتیاط ضرری نیست

اکنون بیائیم بر سر مطلب یکی از چیزها ظیکه بهائیان
بنده خدا را نکاهداشته همین قضیه است که رؤسae تاکنوون
توانسته اند بانواع مکر و حیل خود را متصرف و دخیل در
قدرات اتباع خویش قلمداد نمایند چdan که بهائی بیچاره
در عین اینکه می بینند او برجع دست خود صد دینار بکفت آورده

و چشم خدا ی او به پنجاه دینار از آنست و بهر حیله است آن
پنجاه دینار را در عرض سال بتوسط مبلغین خود ازدست او میراید
معهذا بر اثر القا آتی که باو شده منتظر است که از طرف آنخدای
گدا باین بنده بذال غنا و ثروت اعطای خواهد شد

سبحان الله که انسان چقدر غافل و زود باور است در
مدت هشتاد سال دوره بهائیت می بیند که صد ها و هزار ها
اشخاص که صریحأ بهاء و عبد البهاء وعده برکت و ثروت به
آنها داده بودند مردند و با خاک یکسان شدند و با فقر و فلاکت
خود و اولادشان عمرهاشان سپری شد و یکی از آن وعده ها
وفا نشد باز دسترنج خود را برای رئیس یا خدای خود میفرستند
که او در لوحش گفته است ما دعا کردیم که برای شما برکت
حاصل گردد !!

بلی در مدت هشتاد سال یکنفر باقر اف پیدا شده که از تخم
مرغ فروشی در رشت (که خودش برایم حکایت کرد) در
بهائیت برتبه همیونزی رسیده دارای یک میلیون یا بیشتر ثروت
گشته و بهائیان بنده خدا او را برش همه کس میکشند و نمی
گویند که او هم از معجزات روسيه بود که میلیون شد نه بهائیت
ولی هزاران مانند زین العابدین پسر حاجی احمد کفаш یزدیرا
فراموش میکنند که پدرش در یزد کشته یا شهید راه بهاء شد
و خودش با هزار زحمت به آستان بوسی عباس افندی رفته برکت
خواست و صریحأ باو وعده داده شد و نتیجه وعده مولایش این
شد که در عشق آباد زنش دیوانه شد و هستیش سپری گشت و

آخر خودش در سال مجاهدة ۱۳۳۶ در همین طهران از گرسنگی در کنار کوچه جان داد در حالتیکه بهائیان کمیسیون فقراء هم داشتند آری کمیسیون فقر اداشتند ولی حکایت اعضای آن کمیسیون مانند همان واعظ بود که سر منبر قسم یاد میکرد که هر چه بدھید بمردمان برھنه می دھم وزن و بچه خود را در خانه برھنه کرده بایشان تحويل میداد یا آنکه کمیسیون فقرا مانند اعتبار لیدر بهائیان یعنی شخص دوا فروش مشهور بود که اورا در طهران از بانک معتبر تر شمرده هر بیوه زنی ده تومان یا صد تومان اندوخته خود را باو میسپرد که او دعا کرده و طرف اطمینان سر کار آقا است و پول در نزد او عیب نمی کند ولی خوشبختانه همین روزها شنیده اید که هشتاد هزار تومان ور- شکسته «اگر فردا بقول یکنفر همین پولها از جای دیگر سر در نیاورد» و البته خوانندکان یاد دارند که در جلد اول شرح حقه بازی و خیانت حضرات را نکاشتیم و قضیه شرکت جدیده طهران و روحانی مصر و کمیانی شرق در تبریز گوشزد کردیم و شاید مردم در صحبت آنها بواسطه بی خبری تردید داشتند ولی حکایت این دوا فروش عبرت است و از مساعدتهای خدا و طبیعت است در تایید مندرجات کشف الحیل

باری معجزات شوقی افندی هم در نکاهداری اینگونه نفوس فدا کار خود از پدر و جدش کمتر نیست
خلاصه بهائیان بنده خدا هشتاد سال است که اینگونه معجزات را نمی بینند ولی معجزه دولت باقر اف را که گفتیم

آنهم از معجزات روسها بوده می بینند و باور میکنند بلی این برای آنست که بندگان خدا(!) توجهشان بفقر و غنا بحدی است که دلشان راضی نمیشود بگویند دعای بها یا شوقی افندی اثری ندارد . و همچنین برای حیات و همات و بقا و فنا بقدرتی این بندگان خدا اغفال شده اند که هر کس در هر جای دنیا میمیرد ولو در سن صد سالگی باشد میگویند برای آن بوده که مخالفت با امر بهائی کرده و هر سال میماند برای آنست که موافقت نموده !! خصوصاً اگر یکی از رؤسae در حقش کلمه « سوف » هم فرموده باشد

ناصر الدین شاه پنجاه سال بکمال قدرت سلطنت کرد در حالتیکه هزار سین و سوف کتاباً و شفاهاً از بهادر حقش صادر شده بود که چون مخالفت نموده و گوسفند کشی کرده است عنقریب چنین شود و زود باشد چنان گردد

حاجب الدوله که میرزا ورقا و روح الله پسرش را در حبس کشت شنیده ام هنوز در حیات است خلاصه هرجا هر کس بمیرد از معجزه این آقایان است و هر جا هر کس بماند آنهم بطور دیگر از معجزه ایشان است در حالتیکه عباس افندی یک پسر هشت ساله داشت که اسمش حسین افندی بود گلو درد گرفت و بها هم هنوز زنده بود بقول خودشان اهل حرم خود را کشتند که حسین افندی نمیرد و آخر مرد و بندگان خدا ابداً این معجزه معمکوس را ندیدند ولی اگر (آواره) ناسی سال دیگر هم بمیرد آنرا از معجزه شوقی

افندی و پدران اوست در حالتیکه آواره اینک در سن شصت پا نهاده و تمام عمر را هم در رنج سفر و حضر و ابتلای گوناگون بوده است و دیگر مرک و مرض و ضعف وغیره برای مرد شصت ساله چیز عجیبی نیست

اینست که مخصوصاً اولاد و دوستان خود را وصیت میکنم که اگر امری رخ دهد حتی بعجله که از همین دم قلم از دستم افتاده قادر بر تمام کردن همین جمله نشوم یقین بدانید که باطن بها و عائله اش ابدأ دخالت ندارد و آنها اگر باطن صافی داشتند بایست حسین افندی عزیز خود را از مرک نجات دهند باز یادم آمد که برادران احمداف میلانی که از ابتدای طلوع باب تا کنون اباً عن جد در این بساط بوده و خدمت ها نموده و صاحب الواح کثیره شده و صد ها هرتبه از رؤسای بهائی در حقشان دعا و طلب برکت شده و وعده صریحه داده شده و حتی یک دروغ بزرک هم که حفظ جسد باب است به آن خاندان نسبت داده اند

یک همچو خاندانی با زحات هشتاد ساله و دارائی کرور و ملیون بطوری ورشکست شده اند که حتی اثنایه را خورده و هنوز بیچاره ها راضی نمیشوند بگویند این از معجزات معکوسه ببهاء است بلکه در هر مجلس اظهار حیرت نموده میگویند نمی دانیم حکمت چه بوده که ما با اینهمه خدمت و با اینکه حقوق مال خودمان را هم داده ایم باز ورشکست شده ایم چه که بها در کتابش صریحاً وعده داده است که اگر حقوق الله (صدی

نوزده) بما بپردازند مالشان از خطر مصون و الا حتماً مورد خطر واقع میشود و چون خیانت در سهم ما کرده است خدا هم با او خیانت نموده مالش را بخطر خواهد انداخت

خلاصه باصل موضوع بر گردیم سخن در اینجا بود که چند صد یا چند هزار نفر از مردمان ساده بسیط بنده خدا را افسار کردن و بعقب خود کشیدن دلیل بر هیچ امری نیست خصوصاً در قضیه بابی و بهائی که اگر درست تاریخ و فلسفه آن آکاهی حاصل شود دانسته خواهد شد که چه موجباتی این مذهب را که از تمام هزایای مذهبی نهی و بر کنار است تا امروز بهمین حد ها رسانده است که دیده میشود ولی افسوس که نه تنها مسلمین و طبقات سایر از متن تاریخ و فلسفه تاریخ و قضایای تاریخیه این امر بی خبر یا کم اطلاع مانده اند بلکه بهائیان بنده خدا بواسطه اینکه فقط اقوال مدعیان و زعماء خود را مدرک میدانند از همه کس بی خبر تر مانده اند و فی الحقیقتها گر بقدر نکارنده استهصاد و تحقیق در آن میکردن و سری نمیشمردند کار باینجا نمی کشید. اینها تعجب دارند که چگونه آواره با آن خلوص یکمرتبه باین درجه مخالفت اظهار می دارد در حالتیکه بنده یقین دارم که باستثنای چند نفر استفاده جوئی که نزد من معروفند بقیه بهائیان اگر مجاهدت و تحقیقشان بحد کمال برسد و واقعاً عالم بقضایا شوند از آواره مخالفتشان شدیدتر خواهد شد چنانکه هر کس بوئی از حقیقت بمناشش خورد در مقام مخالفت برآمد. پس جهل است که یکعده مردم را گوسفند بها ساخته و حتی مطالعه کلمات دیگران را جائز نمیشمارند و

همین قضه بزرگترین دلیل بر جهل حضرات و حیله رؤسا است که در این دنیای علم و تحقیق معاشرت مخالفین خود را تحریم و مطالعه کلماتشان را تفبیح و تهدید میکنند و بندگان خدا هم قبول کرده دل و دیده و دامن را از همان شخص مطلعی که دیروز مسجود ایشان بوده امروز در میدارند که هبادا بیدارو آ کاه شوند

فاعجب من هذا الم Cobb اعجب

آیتی - سخن بر سر هزایای یک شریعت و مشرع آن بود و چنانکه اشاره شد بهترین راه شناسائی بهائیت این است که آکاهی از تاریخ و نوع ظهور و بروز و کلمات و احکام باب و بهاء حاصل شود و با مشرعین شرایع حقه تطبیق شود در آنصورت بدیهی است که حق از باطل و شمس از ظل شناخته خواهد شد پس خوبست مقدمناً شرذمه از تاریخ باب و بهاء و سپس نبذة از کلمات ایشان ذکر شود تا در خاتمه تطابق و عدم تطابق آنها با ادیان حقه میرهن آید

آواره - بنابراین باید مقصود فوق را در یک مقدمه و چهار مرحله انجام دهیم

مقدمه تاریخی

پوشیده نماند که تاریخ دارای سه رکن است ۱ - قضایای عمومی ۲ - خصوصی ۳ - فلسفه آن قضایا - اما قضایای عمومی در تاریخ باب و بها همان مسائلی است که مورخین

معاصر از قبیل سپهر در ناسخ التواریخ و امیر الشعرا در روضه الصفا و بسیاری از امثال ایشان در کتب خود ذکر کرده‌اند. ولی اگر تسویه بخواهد بی‌حقیقتی و یا بی‌اطلاعی اتباع باب و بها و انتخیص دهد همین بس است که بهیچ یک از مندرجات کتب تاریخ اعتماد نکرده بمحض اینکه عنوانی از کتب تاریخ جمیان می‌اید بدون تأمل و تعمق می‌گویند تاریخ صیحیحی موجود قیست و هر چه در کتب تاریخ ثبت است متکی بر اغراض و بی‌حقیقتی است !!

این اولین قدمی است که بهائی نمی‌خواهد با افکار عمومی و مسائل مسلمه عند القوم همراه باشد خصوصاً بعد از آنکه یک استدلالیه پیر از اغراض از قلم عباس افندی در تاریخ حیات باب و اوایل دوره بها صادر و بنام (مقاله سیاح) درین حضرات منتشر شده از آن بعد بهائیان اعتماد از هر مقاله و کتابی قطع و بمقاله سیاح که از اسمش خدعه نویسنده اش مبرهن است تکیه کرده‌اند. قامدتی اصلاً بهائیان هم نمیدانستند که این رساله کوچک استدلالی که بنام تاریخ منتشر شده اثر قلم کیست و حتی استدلال میکردند که بینید شخص بی‌طرفی راجع بعظمت این امر چه نوشته؟ ولی پس از چندی معلوم شد و از محارم اسرار بروز کرده بگوش همه رسید که این سیاح بی‌طرف همان عباس افندی است که سیاحتش از عکا تا حیفا (دو فرسخ راه) بوده زیرا در آن موقع که این رساله را نوشت تا مدت سی سال نتوانست از این دو فرسخ مسافت تجاوز کند پس سیاح عبارت

از همچو آدمی است که در مدت سی سال در قلعه عکا محبوس بوده و زیاده از دو فرسخ راه مسافقی نه ییموده چرا یکدفعه هم با هزار زحمت تا بیروت رفته برای اینکه بمدحت پاشا التزام بسپارد که خود و پدرش در خاک عثمانی هیچگونه تبلیغات انجام ندهند حتی تبلیغات مرشدی و مرادی که بعنوان تصوف خود را بدان معرفی کرده بودند تا چه رسید تبلیغات دین جدید و سیاسی و از این بود که دائماً اطرافیان او بمساندین هیسپرند که در خاک عثمانی با کسی صحبت نکند

بیچاره ایرانی ! و اما بیطرفی و بیغرضی عباس افندي هم در حق باب و بها معلوم است حاجت بذکر نیست یعنی همه کس میفهمد که آدمی که هوای جانشینی پدر خود را بر سر داشته و این خدا را برای آن میساخته که خودش بجای او معبد و مسجد مردم شود تا چه درجه در تحریر تاریخ حیات آن پدر یا خدای خود بیطرف خواهد ماند ! چنانکه با همه نازک کاریهای که کرده باز هر کوری میتواند بییند که او مرادش استدلال بوده نه تاریخ بیطرفا نه مگر یک رقم کورها که نمیبینند و یکعدد جهال که نمیفهمند و آنها هم (بقول آقای نیکو) برای اینست که بوصیت مولای خود عمل کرده کور شده‌اند تا جمالش ببینند ! (چنانکه بها در کلمات مکنونه اش میگوید - کور شو تا جمالم بینی و کر شو تالحن و صوت مليح را شنوی و جا هل شو تا از علم نهیب ببری) قسم دیگر از قضایای عمومی در این تاریخ انها است که

از قلم مورخین خارجه تهیه شده از قبیل تألیفات علامه مفضل و مستشرق مقدم ادوارد برون بزرگترین پروفسور کامبریج لندن و مانند کنت گوبینو و مسیو نیکولای فرانسوی و مستر جاکسون امریکائی که در جایی هم بدکتر ژاک معروف شده و در بعضی قسمتهای این مذهب نکارشاتی دارد و یا کسانیکه طرداً للباب در طی مطالب دیگر اسمی از این طایفه برده اند مانند لرد کرزن انگلیسی و هژرمهور مخبر تایمز که در بعضی از تألیفات و مجلات مختصر اشاره‌ای باین سوسيتئ مذهب صورت گرده اند.

شبهه نیست که بعضی از این نویسندها کان هرچند جنبه عمومی تاریخ باب و بها را در نظر داشته اند ولی نتوانسته اند خود را از القات خصوصی اهل بها برکنار و بلاعائر گذارند مثلاً کنت گوبینو و مسیو نیکولا بتصریح خودشان پاره مطالب را در طهران از حاجی ملاعلی اکبر شهمیرزادی که از ایادی و اعمده امر بها بود سؤال گرده و هرچه شنیده اند نکاشته اند و چون حاجی آخوند مذکور از اساتین این مذهب بود و چندین دفعه بکیفر اعمال و اقوال خود بحبس ناصرالدین شاه و کامران هیرزا نایب‌السلطنه رفت و فوق العاده مشهور و منفور ملت اسلام شده بود و با هیچ آب و گلابی شسته و تطهیر نمیشد و باز گشته برایش متصور نبود هرچه القا میکرد جنبه مصالح بابیه و بهائیه را در نظر میگرفت و در حقیقت در ساخت و ساز این دین از ایادی بود (همانطور که بها در حتش گفته)

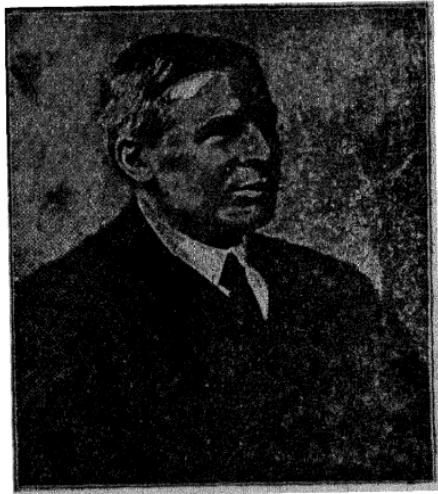
یعنی قسمتی از این مذهب بدست او ساخته شده چنانکه خود بهائیان هم در بین خودشان متنق الکلمه میگویند که احکام صوم و صلوٰه و مسائل رساله سؤال و جواب و قسمتی از کتاب اقدس نتیجه فکر و پیشنهاد و دخالتهای او بوده . در اینصورت جای هیچگونه شبّهه نیست که القات او در مسائل تاریخی ولو بقلم هر کس جاری شده باشد در اعتبار و صحت مانند نکارشات خود عباس افندی است که جز بر نفع بهائیت بروی همیچ اساس دیگر بوده وابداً قصدش حقیقت گوئی و حق جوئی نبوده است فقط چیزیکه آن نویسنده کان را ازانقاد معاف میدارد همین است که اسم راوی را در کتب خود ذکر کرده‌اند و نیز هرجا از خود اظهار عقیده نموده اند چندان از منهج حقیقت دور نرفته و اقلاً بی‌طرفی خود را ثابت نموده اند . تنها کسیکه در میان این دسته بیش از همه استقصاء و دقت نظر بکار برده پروفسور برون بوده که بد بختانه او هم بسبب اینکه اخیراً کتاب تاریخ حاجی میرزا جانی کاشانی را طبع کرد بسعایت بهائیان او را بطرفداری ازل متهم کرده‌است ! اما گذشته از اینکه هر عاقلی این حرف را کاملابی اساس میداند دفاع ازاو هم بروجдан هن است که تا آخر درجه امکان ازا او دفاع کنم و برای کشف حقیقت بگویم که شهدالله این مرد بزرگ خیلی بزرگتر از اینها بود که دامن پاکن بلوث اینکونه اتهامات آلوهه گردد . من خود با او مکاتبه و ملاقات کرده‌ام و بعضی از اشعار مرا به یاد کار گرفته و وابسطه این رابطه ادبی مسس هارت بود در

لندن که در گاردن مقیم و برادرش متخصص در علم گیاه‌شناسی بود و نیز آثار خامه‌آن علامه ایران دوست را مطالعه کرده است و بالاخره یقین کردم که این شایعات بهائیان هم مانند شایعات دیگران است که چون کسی اندکی از روی اخلاق تظاهر محبت کند انتشار میدهد که او از ماست یعنی او از بندهای خدا و حقیقت و پیروی عقل و دانش خود استغفاء داده و گوسفند بی اراده بها شده و اگر کسی یک کلمه از حقایق تاریخیه بیان کند که بر ضرر ایشان تمام شود فوری انتشار میدهد که این شخص از ای یا ناقص یا اقلاً طبیعی و مادی شده و اگر دیدند دثلاً در خیابانی عبور کرد که پرستانهای در آن خیابان منزل دارند فوراً میگویند پرستان شده «اما پرستانهای بر گشته را نمیدانم چه خواهند گفت؟» و اگر ساکت و بیطرف هاند در حضور ساکت و در غیابش بغمز و لمز اشاره میکنند که این از ماست نهایت اینست که نمیخواهد مردم بدانند و دلیلشان هم همین است که بینید چگونه فلانی در این موضوع ساکت است و از لا و نعم سخنی نمیگوید. چه که بها فرموده هر کس بر ما نیست با ماست عیناً قضیه‌ما و بهائیان بنده خدا حکایت خرسواری سعدی است که اگر با پرسش سوار میشد ملامتش میکردن و اگر پیاده میرفت مورد ملامت بود و اگر یکی از پدر و پسر مواد میشدند باز مورد غمز و لمز و ملامت مردم بودند بعضی از ما مردم چنین شده‌ایم که نمیدانیم سوار شویم یا پیاده تا گوسفندان بها ما را رها کنند

باری ادوار دیرون بقدرتی فکرش عالی بود که ادراکات این بند کان خدا یا اغناام بها نسبت باو بر خر های لنگ و او سوار با پیران چون خدنگ بود و اگر او بوجود سید باب بیشتر از بها اهمیت داده باشد یا آنکه در مقام بیان حقایق تاریخی گفته باشد که میرزا یحیی صبح ازل جانشین باب بود و بها با او حقه بازی و حیله ورزی نمود و مقامش را غصب کرد. این سخنان دلیل بر آن نیست که پروفسور برون مثلًا باب یا ازل را خدا یا یک وجب پائین تر از خدا میدانسته! حاشا و کلا بلکه او فقط صحبت تاریخ را منظور داشته و کار باین نداشته که سخنش بنفع ازل تمام شود یا بها مثل اینکه عیناً امروز بندۀ بالصراحه می دانم و میگویم که اگر بهائیان بندۀ خدا فقط در مذهب خودشان مایل بر استی و راست روی بودند بایستی بعداز فوت عباس افندی بپرا در شیخ محمد علی افندی بگروند زیرا نص صریح بها در وصیت ناهه اش اینست که (قد اصلح فینا الا کبر بعد الاعظم) یعنی مقام محمد علی غصن اکبر بعد از مقام عباس افندی غصن اعظم مقرر و مسلم است. ولی آیا این را که میگوییم مقصودم اینست که اگر چنین شده بود آنوقت بهاء و دن یقوم مقاده حق بود؟! استغفار اللہ دن هذا التصور. یا اینکه مقصودم از این سخن اینست که طرفداری از محمد علی افندی کرده باشم و فرضًا مایل باشم پولهای ایران برای شوقی افندی که عنصر فاسدی است نرود و برای غصن اکبر که عنصر صالحی است برود؟ حاشا و کلا من در پاکی و ناپاکی هر دو عنصر

یک نظر دارم و یقین دارم که از باب تا محراب و از بها تا سها
واز صبح ازل تا شام ابد زعماء این طایفه همه خداع و کاذب
و خائن و مضر بحال بشر ویژه ایران بوده و هستند و بهیچ یک
قدر ذره عقیده ندارم بلکه مرادم از آن سخن اینست که مردم
بدانند که حتی زعماء بهائی در داخله خودشان نیز یکرو و
راستگو نیستند و نسبت بپرادر و فامیل خود نیز بر سر منافع
دنیا و ریاست شیوه و حقه بکار میبرند در اینصورت از دروغها
و دورهای خارجشان که بکار مسلمین و سایر ملل برده و
میبرند تعجب نکنند و از حقیقت حال نکبت مال ایشان غفلت
نورزنند ادوارد برون نیز مقصودش از آن‌ها تحریر و تألیف و
تکرار مطالب همین بوده است که بملت ایران بفهماند که خاندانی
که با برادر خود آن نوع رفتار نمایند و قاریخ را اینطور زیر و رو و منقلب
سازند چه اعتمادی بر دین سازی و شریعت بازی ایشان است. در اینجا
دیگر بی اختیارانه میخواهم بر پرفسور برون رحمت بفرستم که میگفت
چکنمن بهائیت را اینطور شناخته ام که اگر اندازی بیش از این ترقی کند
اصلاً آزادی و اخلاق و درستی و راستی از دنیا معدوم خواهد شد صورت
مکتوبی است که از لندن به کامبریج نزد ادوارد برون ارسال شده ۲۶
فوریه ۱۹۲۳ مختتم ادبیاً معظم لبیباروز کاری دراز و دهری بی انباز
میگذرد که این خاکسار شرقی دیدار آن مستشرق غربی را
مشتاق و لهیب نار فراق بد رجه لا یطاق رسیده. تا این اوقات که
گردش ایام بلند افکننده در انگلستان روائح آن گلستان
که کلهای اخلاق و فضائل حضر تعالی را پروردۀ بیش از پیش

مشام جان را معطر کرده ولی متأسفانه تا این‌دم نعمت ملاقات مرزوق نگشته (ای بی نصیب گوشم و ای بینوا لم) شبی در جمعی خانم محترم را ملاقات کردم که نام ایشان را هم فراموش کرده بودم امروز خطی از طرف ایشان رسید و مرفوم بود که من در طی مراسله خود بجانب پروفسور برون ذَری از تو کرده و وعده اشعارت را بایشان داده ام . با اینکه سبقت براین جسارت خود ذنبی عظیم بود محض امتنال امر ایشان شطیری و سطیری چند مشتمل بر دو غزل و یک مناظره تین و قلم بتوسط آن خانم محترم ایفاد نموده ضمناً تذکر میدهد که اگر عزم‌سر افزایی و سر غریب نوازی دارید آدرس از قرار ذیل است – ویست بن گرو – مون موثرود نمره ۲۵ عبدالحسین آواره جواب از طرف پروفسور برون بخط فارسی خوانا^۵ مارج ۱۹۲۴ – نمره ۱۳۳۵ ادیب ارجمند و اریب فرهمند جناب آواره دام عزه و مجده دوستا محترماً هر دئه وجود شریف از طرف خانم محترم (مسی هارت) باضمام اشعار آبدار سرکار بمخلص شاعر رسید بهترین ارمنان و راه آورده است که از راه اورده و مخلص را منون کردید . اثرا در مضبوطه خود ضبط نمودم و همیشه بیاد شما عزیزش خواهم داشت . منت خدا را که هنوز سرزین ایران ادیب پرور است . بسیار مشتاق ملاقاتنم مگر اینکه اندکی کسالت دارم هر کاه رفع شد در لندن بادرس شما که مسی هارت نیز نوشته اند خدمت میرسم و گرنه مخلص انتظار سرکار را خواهم داشت که در کامبریج تشریف فرماید دوست شما دوارد برون

پس از آنکه پروفسور
برون را آنطور که باید
 بشناسیم شناختم یادم آمد از
 آن لوحی که عباس افندی
 راجع بتالیفات این شخص
 محترم برای خودم فرستاده
 واصلش در نزد بنده ضبط
 است که در آنجا خصوصاً
 کتاب نقلة الکاف رابی

اساس ذکر نموده مثل اینکه ادوارد برون مثلا آنرا ساخته و
 بنام حاجی میرزا جانی منتشر کرده و من آن مضمون را صحیح
 تصور نموده در کتاب کواكب الدربه به آن اشاره کرده ام بعد از
 آن ذکر باین لوح بر درجه دروغ وحیله عباس افندی آکاه شدم
 و دیدم این شخص تا چه اندازه جعال بوده و برای پیشرفت
 مقصد خودش بهر کسی پیرایه بسته

بالجمله بر گردیم باصل موضوع ادوارد برون بقدری از
 تاریخ و قضایای باب و ازل و بها خوب مطلع بوده و تالیفات
 مفیده دارد که اگر خدماتش بایران منحصر بهمین قضیه باشد
 کافی است و نیز او تمام کتب و الواح بها و عبد البها را
 بموزه بریتانیا رسانده است که بعداً حضرات توانند انکار کنند
 که فلان لوح وجود نداشته و اگر روزی مذهب بهائی بخواهد

از عالم حاليه قدم فراتر نهد و عرض اندامي کند همان مدارك
و اسناد کافي است برای ابطال ايشان و لو اينکه همه آن نسخ
در ايران هم هست ولی ممکن بود که الواح و کتب موجوده
در ايران را به بي اعتباری معرفی نما يند و نسبت تحریف
به آن بدھند ولی خوشبختانه منحصر بايران نمانده و در کتابخانهای
خارججه وجود دارد و بحمد الله طوری نیست که احدی بتواند
ترھات باب و لا طائلات ازل و خز عblas بهاهیچیک را انکار کند

بخوانيد و بخنديد

از معمدى شنیدم گفت عکسى از بهادر لندن دیدم که هر وقت يادم
می آيد بی اختیار خند غلبه کرده تادو دقیقه نمیتوانم خود داری کنم
و اگر شما هم به بینید همین طور میخندید و آن عکسی است
که با نقاب ناز کی بر داشته چشم و ابرویش از نقاب پیرون
است و بقیه صورت در نقاب مخفی است ولی از بس نقاب نازک
بوده يشش از زیر نقاب نمایان بطوریکه میشود تارهای آن را شمرد !
من باور نمیکرم ولی مدتها بودا ز گوسفندان بهاء (استغفار الله بند
کان خدا) میشنیدم که جمال مبارک ممکن بوده عکسشان بر داشته شود
هر وقت عکسی خواست عکسی بر دارد نور جمال مبارک شیشه
را خورد میکرد با اينکه این حرف یک حرف کودکانه نامیانه
بود متوجه میشدم که این سخن بروی چه اساس است تا آنکه شرح
آن عکس را در لندن شنیدم و آنکس که هادی این سبیل بود گفت
یک نفر عکس انگلیسی خواست عکس بها را بگیرد بها فبول نمیکرد

زیرا او همیشه در پشت پرده جلال مخفی میشد و خود را کمتر نشان
میداد حتی بندکانش که از هزاران منزل راه برای زیارت
جمالش میروند آنقدر معطلشان میکرد و ناز و غمزه میفروخت
و اطرافیانش نزد آن مسافر بیچاره حقه میزدند و وهم بداشت
میافکرندند که وقتیکه پس از چند روز بار حضور مییافت دیگر
دلی برایش نمانده بود آنوقت هم یکی از پسرها یا برادرها
بها یا اقلا یکی از اصحاب محروم جلو افتاده از دم درب منزل
یعنی از آنجا که دیگر بیگانه ای نیست و کسی نمیبیند تا درب
اطاق صد ها مرتبه بخاک میافتد و زمین میبوسد و هر دم شیوه
میزد و سخنی میگفت که مثلا دعا کن طینقت پاک باشد و جمال
مبارک را بینظر خلقی نه بینی اینجا جای امتحان است مباردا
همین که جمال حقرا در هیکل بشری دیدی تصور کنی که
او بشر است خلاصه در هر قدم اینگونه حقه ها و شیوه ها
بنکار میبردند تا او را بزیارت جمال میین میسانندند . الغرض این
خدای که باین شیوه ها خدائی خرد را حفظ میکرد هیترسید
عکس او باطراف برود و دردم به بینند که هر چه می شنیدند
آواز دهل بوده و او با سایر مردم هیچ تفاوت و مزیتی ندارد
این بود که از عکس گرفتن اندیشه داشت و هر عکاسی که
تقاضای عکس میکرد باو میگفتند نمیشود عکس بر داشت زیرا
نور جمال مبارک شیشه را میشکند تا آنکه آن عکس رند گفت
اهمیتی ندارد ما پارچه ناز کی حایل صورت میکنیم که شیشه
نشکند اینجا است که بلاهت و حمق گربان انسان را میگیرد

و یا حقیقت خود را نشان داده یا خدای حقیقی چشم و گوش این بشر را که هوای خدائی بر سر دارد کو روکر میسازد. القصه این خدا گول بندۀ طاغی خود خورده خیال کرد که اگر این کار بکند آن منظور تأمین شده بر هفتمتش هم خواهد افزود اما همین که عکس بر داشته شد اطرافیان دیدند بد افتضاحی بیار آمده و این عکس بقدرتی مضحك و مسخره و رسواست که تدبیرات سایرها هم از میان خواهد بود

لهذا بهر قیمتی بود شیشه را گرفتند و شکستند و قسمها دادند و مرغها و پلوها بیاروی عکس خورانیدند و قول از او گرفتند که حکایت را باز گو نکند و او هم چون فرنگی و اخلاقی بود بروز نداد ولی یکدانه برای تفریح خودش نکاهد اشته و اینک در لندن در محل مخصوصی است که غیر از بنده چند نفر دیگر هم دیده اند و اطمینان میدهم که تا هر وقت باشد همان عکس بازاری خواهد شد و حضرات هم نمیتوانند انکار کنند زیرا عکس بی نقاب میرزا خدا هم در عکا هست یعنی ان عکسی که محض یاد کاری میخواست برای اولاد خودش بگذارد دیگر آنجا شیشه نشکست و نقاب لازم نشد و ان عکس را نه تنها من بلکه همه مسافرین دیده اند منتظر اینست که نمیگذارند کسی کیه بردارد و زیاد شود زیرا سرمایه دخل از دستشان خواهد رفت این عکس و امثال آن امامزاده ایست که باید علی الدوام احقهای سیستانی و سنگسری و نجف آبادی و آباده و کاهی هم یک قصری و اردستانی بروند آنجا سجده کنند و نذورات

اداء نمایند .

صحبت سر کجا بود ؟ ها یادم آمد صحبت سر تاریخ بود که اینهمه دست و پا کردند که تواریخ معتبره ایران از قبیل ناسخ التواریخ و غیره را از اعتبار بیاندازند و هر روز برنگی القائی کردند و یا خود چیزی نوشتند که شاید لکه‌ها از تاریخ شسته شود و عقلا هم مانند سفها بدام ایشان بیفتد ولی نشد و نخواهد شد و حقیقت ناچار است که از پرده برآید و بازاری شود .

اما قسمتهای خصوصی از تاریخ از قسمت عمومی آن مشکل تر است که حقیقتش بست آید چه در صورتیکه قسمت عمومی آن اینقدر قابل حشو و زوائد و تصرف و تحریف باشد قسمت خصوصی آن که مخصوص یک عائله و طایفه باشد آنهم طایفه مستور و عائله منفور بدیهی است بهر قسم خودشان بخواهنت شهرت و جلوه میدهند و یافتن بعضی نکات تاریخی هنکامی ممکن میشود که امری واقع شود و بین خودشان اختلافاتی احدها شود آنوقت است که بعضی از کارهای پنهانی آشکار میشود . مثلا وقتیکه ریاست بین بها و ازل در معرض تقسیم در میاید آنوقت ازل و خواهرش آن قضیه را بروز میدهند که در جلد اول اشاره شد راجع باینکه میرزا بها دختر خود سلطان خانم را نزد عمش ازل به پیشکشی فرستاده که تصرف کند یا وقتیکه میرزا آقا جان خادم‌الله سهمی از این بساط میطلبید و نمیدهند آنوقت بروز میدهد که انهمه الواح و آیات خوب یابد صحیح

با غلط از اثر قلم من و چند تن دیگر از امثال من بود نه
بها یا وقتیکه یکی دیگر اعراض کرد بروز میدهد که در فلان
شب با عباس افندی رفقیم دو نفر مخالف خود را کشتم و لای
پایه مخفی کردیم .

یاهنکاهیکه عباس افندی اقوال پدر خویش را نسخ میکند
برای اینکه این کمپانی مذهبی بخود و عائله اش تخصص یابد
انوقت میرزا محمد علی میگوید خواهر عباس افندی شوهر قبول
نکردنش مبنی بر یک اساسی بود غیر از اینها که میگویند
و چون نکارنده قرار داده ام اینگونه امور را بی پرده ذکر نکنم
از آن میگذرم . و هنکامیکه آقا مهدی کاشانی خادم خاص عباس
و عباسیان میرود بمیرزا محمد علی تمسک میکند در آن موقع
عبدالبها این عمل را جمل بر یک قضیه عجیبی نموده میگوید
آقا مهدی را فروغیه خانم « خواهر دو مادری خود افندی »
فریب داده و آقا مهدی فقط برای اینکه یکدفعه سر خود را
در دامان همشیره نهاده .... از ما گذشت و با روی آورد .
یا وقتیکه زن عبد الحمید مصری بواسطه بعضی پیش آمد ها
ونجور میشود پاره اسرار زنانه که یعن او و .... خانم صبیه
عبدالبها بوده فاش میکند و میرزا جلال داماد عبد البها آتن
بیچاره را آنقدر میزند که مجذوب شده برای معالجه اورا بست
بیرون میفرستند . یا وقتیکه ورقه علیا خواهر عباس افندی بر
اثر شهادتهای ناحقی که در حق شوقي افندی داده واورا خدا
ساخته توقعاتی دارد و ادا نمیشود آنوقت است که یکهفته قهراً

بخانه پدریش در عکا عزالت میکند و پاره زمزمه های تاریخی آشاز نموده تا ازشدت خوف میرزا هادی پدر شوقي میزود دست و پایش را میبودد و او را بمنزل برگردانیده سرپوش روی کار میگذارد. یا وقتیکه سید محمدی دهجه که اعظم مبلغ حضرات بود و او را اسم الله خطاب کرده در حضورش نمی - نشستند بقول خودش مطلع بر قضایای سریه میشود و بقول خود بهائیها طمع در دختر عباس افندی میکند و نمیدهدن آنوقت است که خبطهای عباس افندی را روی کاغذ آورده نبذه هائیکه بعضی از مطاعین خوانده اند و شاید هم یکی دو فقره آنرا بیان کنیم مینویسد و منتشر میسازد .

مقصود اینست تاریخ خصوصی و خانوادگی را به سهولت نمیتوان بدت آورد و با مدارک شایعه منتشر ساخت مگر جسته جسته در اینگونه موضع فقط سر رشته بدت آید و تا درجه اخلاق و روش آن خاندان شناخته شود و متأسفانه در اینگونه موضع هم یک تاریخ بصورتهای مختلفه در امده هر یک اینچه را خود میگویند قلمداد کرده از گفته دیگران سلب اعتماد مینمایند و اتباع هم بدون تعمق ان را میپذیرند - اما فلسفه تاریخ فرع بر اطلاع کامل است که نسی حوادث تاریخی را بدون کم و زیاد چنانکه هست بشناسد انوقت می تواند فلسفه ارا بدت ارد و از جمع و تطبیق قضایا نتیجه ای بگیرد و فلسفه بشناسد

اکنون که مقدمه بیان رسید ذکر داده میشود که

بقدیم این بند در هر سه قسمت از این تاریخ استقصاً بعمل آورده است که خود بهائیان - در اغلب کتب والاح و رسائلی که در غرب میخواستند منتشر سازند اقوال مرا سند و حجت میدانستند و اگر چه پس از بروز مخالفت من تا آخر درجه امکان کوشیده اند که نشیریات راجعهً باین مقام را جمع کنند ولی « دشت است و درفش و آهن سرد » مثلًا کتاب دکتر اسلمونت اسکاتلندي که بعقیده خود مسائل صحیحه آنرا از مورخ بهائي (آواره) نقل نموده و با انگلیسي بطبع رسیده چگونه ممکن است نسخ آن محو شود؟

خصوصاً که اغلب نسخهای آن در دست کسانی است که عقیده بمذهب بهائی ندارند یا مجالات نجم با ختر که در هر شماره اش ذکری از آواره هست چگونه ممکن است همه معذوم شود . اینجاست که باید بر سوء تدبیر وجهل زعماء بهائي اعتراض نمود . و یقین کرد که چون خدا بخواهد تقلب قومی را ظاهر سازد از میان خودشان کسی را برانگیزیزند که عالم برآه و چاه باشد و از راه خود موفق بمقصود گردد اذا اراد الله بشیئی هیئی اسبابه و هو بكل شیئی علیم

مرحله اولی در تاریخ باب

سید علی محمد باب در شیراز در روز اول محرم ۱۲۳۵ هجری مطابق ۳ اکتوبر ۱۸۱۹ میلادی از صلب سید محمد رضا و رحم فاطمه بیگم متولد شده . تحصیلات مقدماتیش در همان شیراز در نزد شیخ عابد معلم انجام گرفته و اسم اصلی

شیخ عابد (محمد) بوده است بشهادت خود باب فی قوله (ان
یا محمد یا معلمی لا تضربینی) الخ سپس در بوشهر به تجارت
یرداخته و بار دیگر از تجارت دست کشیده بکربلا رفته و مدتی
در حوزه درس حاج سید کاظم رشتی حاضر میشد و از همان
اوقات بر انر بعضی از احادیث و اخبار صعبه متصعبه ذهنش
مشوب شده و معلوم نیست که از چه زمان شروع به دعوی
نموده فقط معلوم است که در سنّه (۱۲۶۰) ادعای او علنی
شده ولی باز هم در اینکه او چه ادعائی دارد مبهم بوده و
آخر هم در ابهام مازده در هر مقام سخنی تفتیه و داعیه کرده
چنانکه خود باییها و بهائیها متفقند بر اینکه سید شش مرتبه
ادعای خویش را تغییر داده است. در بادی امر عنوان ذکریت
نموده و بسید ذکر مشهور شده آنکه داعیه بایت کرده و خود
را نایب خاص امام غایبی خوانده که حالا بهائیان میگویند
اصلًا همچو امامی در پس پرده غیب نبوده و نیست. آنکه
دعوی مهدویت و نبوت و روبویت و الوهیت نموده واحداً بعد
واحد. خلاصه تا مدتی سید باب باب و واسطه بین مردم و
یک همچو امام موهومی بوده است و این اولین قدم دروغ و
حیله است که اگر معتقد بوجود امام حی غایبی نبود چرا
خود را باب و نایب خاص او میشمرد و با آنهمه آب و تاب
هر تفسیر سوره یوسف وغیره بوجود و حیات ویقای او استدلال
میکرد؟ و اگر بود چه شد که یکمرتبه آن امام حی غایب
در وجود خود باب جلوه نموده خودش قائم و مهدی و امام

حی منتظر شد ؟ !

اما باید دانست که داعیه ذکریت و بایت او تقریباً علنی بوده و اگر نزد همه کس اظهار نکرده در اغلب مواقع این معنی را تفهمیم مینموده است ولی داعیه قائمیت ونبوت و ربویت و الوهیت او خیلی مستور بوده و حتی در حیات خودش در هیچ مقام و محضر و نزد احده علناً اظهار یکی از آن دواعی ننموده بلکه اخیراً از داعیه بایت هم بموجب توبه‌نامه خودش استنکاف کرده و این عنوانات قائمیت ونبوت وربویت و الوهیت تماماً بعد از قتل سید مطرح مراکره شده بعضی از آنها عنوانش در اوراق سید یافت میشده و بعضی هم تعبیراتی است که بر آن جسته اند و انتشار داده اند و عامل عمدۀ آن تقلبات این دو برادر نوری بها و ازل بوده‌اند . باری بر کردیم باصل موضوع . خیلی وقت لازم است و اطلاع و مو شکافی میخواهد که بدانیم در میان عوامل دینیه و علمیه و سیاسیه کدام عاملی در سید بیشتر مؤثر شده و اورا برمزمۀ ذکریت و بایت و اداشته ولی غالباً چنین فهمیده میشود که هرچه بوده است از ابتداء سید باب نمیخواسته است کار را باینجها بکشاند و پیش آمد ها که قسمت عمدۀ اش سوء سیاست بوده کار را باینجا کشیده

اما سفسطه‌های سید رشتی در او اثری داشته زیرا سید زمزمه آغاز نهاده بود که جای مهری برای آنیه خود میگذاشت یعنی رکن رابعی برای توحید ونبوت وامامت قائل شده کاهی

خود را معرفی نموده کاهی هم میگویند اشاراتی میکرده که عنقریب ندائی بلند خواهد شد و اگر چه ما نتوانستیم حتی یک کلمه از کلمات سید رشتی را که مدل بر صحبت این قول باشد پیدا کنیم که او وعده ارتقاء ندائی داده باشد ولی با فرض اینکه تسلیم شویم که اشاراتی کرده شبھه نیست که اشاراتش بوجود خودش بوده و جز خود احديرا منظور نداشته و در واقع آن نمرى که باب و بها بزداشته اندر از کشته او بوده زیرا بهائیان میدادند که این رویه در باب و بها هردو موجود بود که از ابتداء انتظار مردم را بخود متوجه نداشته پیوسته افکار را بطرف دیگری مصروف میداشتند و آنچه بهم میبافتند تکیه ایش را بغير خود میدادند و چون جمعی گردشان جمع میشد آنوقت متدرجاً با کمال احتیاط پرده را بلند کرده خود را نشان میدادند که آن نفس مشارالیها خود مائیم

مثالاً باب بطوریکه گفتم در بادی امر تمامش بشارت بقیر ظهور میداد و خود را واسطه فیض میخواند ین خلق و امام و تا اواخر ایام هم هنوز در کلماتش (یا بقیة الله اانی فدیت ہکلی لک) میگفت و اخیراً بهائیان بزور سریشم این اشارات را به بها چسبانیده این وحال آنکه ہکلی خلاف حقیقت است و همچنین بها هر ابتداء خود را بپراذرش ازل میچسبانید و همه کلمات را باو منسوب میداشت و در بعضی احیان با کمال احتیاط گوشزد میگرد که عنقریب از پس پرده غیب جمال از لئی یرون آید و باین کلمات برادر خود را ساکت و مریدلین

را مشغول نکاهداشته وقتیکه خواست بساط خدائی را بتنهاهی
بیلعد گفت مقصودم از آن اشارات باطن خودم بود که آنروز
هنوز در پس پرده اختفا مستور بودم و حال عرض اندام کردم
و من همان جمال غیبی هستم که بدان اشاره میشد !

باری کلام بر سر سید رشتی بود که اگر وعده و نویدی
میداده عیناً قضیه همین بوده است که اراده داشته خودش زمزمه
آغاز کند و عمرش و فانکرده سید باب چون محروم اسرار و
هشیار و بیدار کارش بوده این دعوا را در حق خود مصادق
داده و از موقع استفاده کرده بتبلیغ شاگردان سید رشتی برداخته
و چون خودش شاگرد آن دبستان بود این شد که او هم در
ابتدا برای تقریب مردم چندان پارا بالا نگذاشت و شاید اگر
رقیبی مثل حاجی کریم خان پیدا نمیشد باز هم در همان درجات
او لیه میماند و بهمان بایت و نیابت قناعت مینمود ولی همینکه
خان کرمانی مقام رکن رابعی را تمام‌الاحراز کرد میدانی برای
سید باب نماند و ناچار شد که قدم فراترنهد و اقوال سید رشتی
را از جنبه دیگر بخود منسوب دارد و بار دیگر این قضیه در
میزای نوری تکرار شد چنانکه اشاره کردیم جز اینکه معلوم
است دو تقلید مانند هم طبق التعل بالتعل ییرون نمی‌آید این
بود که در سویین تقلید که میرزا خدا متصدی آن بود صورت
دیگر را بخود گرفت و درنتیجه اختلاف ازلی و بهائی پدید شد
پس خلاصه اینست که تخم این فتنه را بدون شبکه سید کاظم
دشتی کشت منتها اینکه او میخواست خرمتش را خودش حصاد

کند ولی اجل مهلت نداد و تخم افشارنده ویرا سید باب درو
کرد و او هم نتوانست کامی از آن شیرین نماید و خرمن را
پاک نکرده و به آسیا نداده گذاشت و گذشت لهذا میرزا نوری
که از ابتدا تا انتها همراه و پیدار کار بود خود را روی خرمن
انداخته تصاحب کرد و گندمهای این خرمن را با هر حیله بود
بخانه رسانید و نان پختن آنرا به عهده پسرش عباس افندی گذاشت
و او دکانی علم کرد و نانی پخت و این همان نان است که
پس از هشتاد سال امروز شوقی افندی میخورد

در ابتدای پیدایش باب دو نفر از دولتیان سوء سیاستی
بروز دادند که هر یک از جهتی خسارت کلی باین ملت وارد
کردند و قضیه باب را کاملاً بموضع اهمیت گذاشتند اول حاجی
میرزا آقاسی بصورت مخالفت دوم - منوچهر خان معتمد الدوله
بصورت موافقت و قبل از آنکه شروع بفلسفه این قضیه شود عکس
هر دورا در اینجا بیینید تا وارد مطلب شویم

شبهه نیست که اگر از طرف حاجی میرزا آقاسی سختی
و فشار و نفی و حبس بر باب وارد نشده بود و بالعکس از طرف
معتمد الدوله منوچهر خان خواجه حاکم اصفهان پذیرائی و
نگهداری بعمل نیامده بود و قضیه باب بخون سردی تلقی شده
بود تا این درجه خسارت بمال و جان و حیثیات مدنی و ملی
ایران وارد نمیشد اما مع الاسف حاجی میرزا آقاسی بسبب
جنبه تصرف و هوای مرشدی که بر سر داشت رعایت سیاست
نکرده اوامر اکیده بر فشار باب صادر کرد و این اقدامات

عکسی است که از پرده نقاشی گرفته شده آن طفل کوچک ناصر الدین شاه است با وزراء در موقع ولیعهدی و طرف راست شاه شخص آخرین که منحنی است بر روی عصای خود معتمدالدوله و طرف چپ مقدم همه حاج میرزا آقاسی است که عصا بندست دارد .

ساسله اش میکشد تا بحبس باب در قلعه ماگو . این بود که حسینخان اجودان باشی حاکم فارس سیدرا ضروب و مشلق نموده بر انکار دعوی خود محکوم ساخت و بر حسب اهر صاحب اختیار سیدباب سر منبر برآمده ادعای خویش را انکار و تبعیت اسلام را افراحت نمود و عباس افتدى در مقاله سیاح خواسته است آنرا باصطلاح هاست مالی کند و میگوید طوری بر منبر صحبت

کرد که موجب اطمینان دیگران و مزید ایمان تابعان شد ولی هر کسی میفهمد که اینها کل بهتاب هالیدن است صاف و ساده باب بر سر منبر منکر شد که من ادعائی ندارم و حتی لعن کرد کسی را که صاحب داعیه باشد و از تبعیت اصول و فروع اسلامی خارج باشد و بار دیگر هم توبه و انکار باب در تبریز تکرار شد که خوشبختانه در آن دفعه بقلم خودش روی کاغذ آمده واصل نسخه را پروفسور برون گراور کرده ما هم امیدواریم در محل مناسبی نقل نمائیم.

باری پس از چندی باب باصفهان مهاجرت کرد و معتمد الدوله منوچهر خازن خواجه حاکم اصفهان که اصلاً ارمنی نژاد بود از طریق دیگر باعث فساد شد زیرا او مدت ششماه باب را در حرم سرای خود حفظ کرد و معلوم نیست برای چه مقصد پرورد و میگویند باو ارادت اظهار کرده ولی بنده از بس دروغ و شایعات بی حقیقت از اینطایله دیده ام راجع باین گونه امور نظریه دیگری پیدا کرده ام و خلاصه اینکه برای این مسائل عوامل خارجی معتقد شده آنرا نتیجه، یک نوع سیاستهای شناخته ام که در دوره قاجاریه در ایران شایع شده بوده است یعنی راجع بمساعدتهای معتمد الدوله بباب و مساعدتهای قونسول روس بیها و شفاعت و خلاص او از حبس ناصر الدین شاه و مساعدتهای بعضی از مامورین انگلیس بعدالبها در سوریه و فلسطین و دادن لقب سری هیچیک را مبنی بر یکذره حن نظر و عتیقه ندانسته فقط یک نوع از سیاست را

موجب این مساعدت‌های جزئی میدانم که اتفاقاً آنگونه سیاست را هم نمیتوانم سیاست خوبی بدانم ولی خوشبختانه سیاست مدار مشخص و بقا و دوامی ندارد چنانکه بکلی اخیراً این سیاست‌ها تغییر کرده سیاست معتمد‌الدوله خواجه را خدا بعد از ششماه تغییر داد و او را برای آخرت فرستاد « این اولین معجزه باب ». و سیاست روسها را هم انقلاب روسیه تغییر داد و اینک اثری از آن سیاست در روسیه نیست بدرجه ایکه مشرق‌الاذکار بهائیان در عشق آباد جزیک تفرجگاه عمومی چیز دیگری نیست « این هم معجزه بها با آن همه وعده‌ها که در حق امپراطور روسیه داده بود » سیاست انگلیسها هم تصور میکنم که بفوت عباس افندی تغییر کرده باشد

زیرا از خود بهائیان طهران خاصه اعضای محفوظ روحانی شنیدم که میگفتند قونسول تازه مانند قونسول قبل باما مساعدت ندارد و گفته است بهائیان مانند دیواری هستند که هیچ حرکت نداشته باشد و در دیوار بودن هم استوار نیستند بلکه دیوار شکسته هستند که نمیتوان برآن اعتماد کرد « اینهم معجزه و نفوذ و لیاقت شوقی افندی »

بجملا بعد از فوت منوچهر خان پسر برادرش گرگن خان که وارث او بود را پرت بحاجی میرزا آقاسی داد که باب در سرای عم مسیور و مخفی است لهذا حاجی میرزا آقاسی غلامانی چند برای جلب او بطهران فرستاد ولی بعد که با سایر وزراء مشورت کرد صلاح بر اینکار ندیدند و او را از

قریه کلین (کامیر در قاموس) بسمت تبریز فرستادند و در قلعه ماکو که در خارج تبریز دور از آبادی است محبوس داشتند در اینجا باید این نکته را متذکر شد که تا آن وقت امر باب اهمیتی نداشت زیرا نه داعیه اش معلوم بود و نه چندان جمعیتی بهم زده بود و نه انفاقات مهمی افتاده بود فقط زمزمه در پرده کرده بود بر اثر کلماتی که هانند کلمات شخص خواب زده مبتدا و خبرش مجھول و کبری و صفری ف نتیجه اش نا معلوم است عنواناتی گوشزد معدودی از صحابه سید رشتی یعنی طایفه شیخیه کرده آنها را در حق خود ظنین کرده بود که شاید رتبه رکن رابعی را او بهتر از دیگران درخوراست واز عنوان بایت هم که اخیرا سر زبانها افتاده بود منکر و تائب شد چنانکه اشاره نمودیم و بالاخره قضیه چندان مهم نبود ولی همینکه در ماکو محبوس شد بر اهمیت قضیه افزود و آنها که حسن ظنی داشتند قدم فکر را فراتر نهادند و بطوری که بعداً خواهیم دانست بایت او را مسلم شمرده تحمل مصائب را دلیل بر حقیقت داشتند و مقام بایت را برایش کم شمرده بمهدویت ستودندش زیرا کلمات او دارای چند پهلو بود و هر رتبه از آن استنباط شده و بوسیله چند نفر از مأمورین دولت که در حقیقت خیانت بزرگی مرتکب شده اند مراسله یین او و چند تن از رفقایش دایر شد

بلی رفقا گفتم و غلط نبود زیرا آنها که از ابتدا برای تحقیق حق و انتظار ظهور آمده بودند بعد از آنکه قدمی چند

بر داشتند در جامعه بیابی مشهور شدند و مقاماتشان از دست رفته بود لهذا با سید باب شریک در بساط دین سازی شدند و هریک از خود رائی زده و پیشنهادی داده از رفقای سید محسوب شدند و بزرگترین شاهد ما در این مدعای قضیه بدلش است که اشاره خواهد شد. از قضیه بدلش و جنک مازندران و زنجان بخوبی معلوم میشود که صحابه خاص باب رفقای دین ساز او شده از مقام ارادت فراتر رفته و برتبه شرکت رسیده‌اند زیرا مؤمنین بیک نبی هیچ‌کاه از خود اظهار وجود و اقدام بکار و تصدی تقین قانون و شرع جدید نمیکنند و معقول نیست این کار ولی بالعکس در قضیه باب هر یک از اصحاب و محارم اسرار و رفقای باب استقلال وجودی داشتند و حتی بقائیمت موصوف میشدند و بجمله (قائم فی العیلان و قائم بطبرستان و قائم بخراسان) که اشاره به ملا محمدعلی حجه و میرزا محمد علی قدوس بار فروش و ملا حسین بشرطی است تمسک و استدلال میکردن و بها و قرۃ العین در بدلش برای تغییر شریعت نقشه میکشیدند خلاصه عملا ثابت شده است که تمام چیزهای این مذهب بر ضد همه ادیان بوده یعنی داعیه مبهم و مخفی و هر روز قابل تغییر و مقام نبوت و امامت و الوهیت هم درین خودشان مانند القاب ملکیه بوده است که بهر کسی روادانسته و منسوب میداشته‌اند و تمام افراد اولیه در کار تشریع دخالت داشته‌اند و کسر حدود و اشاعه فسق و نشر دروغ و مطالع

بی حقیقت برای اخذ نتیجه و اعمال قوه ها و جنجال مهمترین عامل مرام و مبدائشان بوده و بر خلاف همه کتب دینیه که باید فصیح و ادبی باشد اینها تعمد بر غلط و مزخرف سرائی میکردند و چون این مفاسد شروع شد سید باب دید کاری شده و نوعی قضیه ترتیب شده که اگر او خود دست ازان بردارد بها و ازل و قدوس و باب الباب و قرة العین و وحید و حجه و امثالهم که از عوامل حل و عقدند دست بر نمیدارند چه که با بودن باب باز هریک از اینها داعیه داشتند یکی دم از قائمیت میزد دیگری از نبوت سویی از ربویت و آن دیگری از الوهیت و بالآخره همه آیات میگفتند همه احکام جعل میکردند همه ی فعل مایشاء بودند

بعملها سید باب دید حبس و ضرب برای او مسلم شده کاسه ها کلا بر سر او شکسته شده حالیه اگر اندرکی او در کار سست شود دیگری زمام را بدست میگیرد و ندا را بلند کرده نعره اتنی انا لله بفلک دور میرساند و شاید اگر مطمئن بود که ادعای دیگری مورث خلاصی خودش خواهد شد او رها میگرد تا دیگری بردارد اما میدید که هر چه بیشتر این زمزمه ها بلند شود تقصیر او که مبدع بوده شدیدتر و عظیم تر خواهد گشت این بود که تن بکار در داد و در همان حبس شروع بتألیف کتاب بیان نمود که آنهم خوشبختانه اجل مهلت داد که پاناما بررسد و اینمسئله مضحك است که او خود بحدی بسرعت تحریر نموده و معجزه خود قرار داده معهذا در ما کو

با آن فراغت بال در مدت چهار سال هشت واحد نوشته است که شاید هشتهزار بیت باشد و اگر او روزی چهار هزار بیت کتابت میکرد چرا نتوانست همه بیان را که کار دو روز او بود تمام کند ؟

خلاصه بعد از آنکه قائمیت را دیگران هم هوس کردند و یکی قائم کیلان شد دیگری مهدی خراسان و آن دیگری حججه زنجان و یکی قائم طبرستان گشت و آن دیگری وحید در فارس و کرمان آنوقت بود که قائمیت را برای خود کم دیده ادعای نبوت کرد و تفسیر شریعت را که از بدشت برایش پیشنهاد کردند متصدی شده و با شرکت دیگران دست بکار تشریع زد و بعبارة ساده پیغمبر شد و اجازه تبلیغ نبوت داد و کسر حدود که دهمترین نقطه نظر قرآن و قدوس و بها بود شروع شد چون چندی بر آمد مقام نبوت بقدوس بخشیده شد و دوره ربویت رسید و ازل هر آت شمس ربویت شد و در اواخر امام که بنا بود از جهان رخت بر بند بمنصب الوهیت ارتقاء گشت و فوری دوره حیاتش سپری شده مصلوب گشت و از جهان فانی در گذشت و بعبارة اخri خدای حی لایموت مقتول گردید و دوره او سر آمد و مرحله ثانی، که دوره حیات بها و ازل باشد پیش آمد و برای تقسیم اولوهیت یین این دو برادر قرنه و فساد شروع شد و عنقریب بشرح آن خواهیم رسید

استطراد

با اینکه نکارنده در موقع تأثیف و تصنیف کتاب کواكب -
الدریه فی مائربالهائیه بقدرتی در بین اهل بها مشار بالبنان و
مورد اطمینان بودم که بقول یکی از آنها « گرد چمدان
آواره را برای تبرک میبرند ! » و بدیهی است در آن موقع اگر
بی عقیده به بهائیت هم میشدم ممکن نمیشد که لکه های
تاریخی بر ایشان در کتاب بگذارم و اگر میگذاردم ناچار
آنها به شست و شوی آن مبادرت میگرددند چنانکه گردند
یعنی هزاران قضیه مسلمه تاریخی را که محل تردید نبود از
تأثیف من برداشتند بعنوان اینکه صلاح امر نیست و صد ها
دروغ بجایش گذاشتند بعنوان اینکه حکمت اقتضا دارد که
اینها نوشته شود معذلک کله اینک با مراجعة نظر میبینم باه
حقائقی از قلم جاری شده و در همان کتاب ثبت گشته
عباس افتندی هم با همه زرنگیهایش و با اینکه چندین دفعه آر
کتاب را خواند و قلم اصلاح در آن نهاد باز بر خورد نکرد
و آن مسائل برای استدلال کنونی ما باقی مانده و اینجا است
که باید گفت یا آواره در نکارش آن کتاب بیدار بوده یا خدای
بهائیان در آن موقع خوابش برده بوده است و آن هذالشیئی عجائب !
و از جمله آنها قضیه بدشت است که اینک عیناً از کواكب -
الدریه نقل میشود باضافه توضیحاتیکه در آخر حجوهیم. هاد

نقل از کواکب الدریه صفحه ۱۲۷

در سال ۱۲۶۴ کبار اصحاب باب یکم صاحبہ مهمنی ویک اجتماع و کنکاش فوق العاده ای در دشت بدشت کرده اند که موضوع عمدۀ آن دو چیز بوده یکی چگونگی نجات و خلاصی نقطۀ اولی (باب) و دیگر در تکالیف دینیه واینکه آیا فروعات اسلامیه تغییر خواهد کرد یا نه

حمل از این قضیه آنکه چون اصحاب از طهران بجانب خراسان ره فرسا شدند یک دسته بریاست قدوس و باب الباب از جلو و دسته دیگر بریاست بهاء الله و قرة العین از عقب میرفقند بدشت بدشت رفقند تا بدشت بدشت رسیدند در آنجا چادرها زدند و خیمه‌ها بر پا کردند و بدشت محل خوش هوائی است که واقع شده است بین شاهرود و خراسان و مازندران و نزدیک است بمحلى که آنرا هزار جریب میگویند و اگر چه اخبار تاریخیه در بسیاری از مسائل بدشت ساکت است و افکار ناقلين در این موضوع متشتت (۱) ولی قدر مسلم اینست که عمدۀ مقصد اصحاب در این اجتماع و کنکاش در موضوع آن دو مطلب بوده که ذکر شد چه از طرفی باب الباب بما کو رفته محبوسیت نقطۀ اولی را دیده آرزو مینمود که وسیله نجات حضرتش

(۱) مسکوت‌بودن تاریخ بدشت فقط برای افتضاحات حاصله است که نمی‌شود همه قضایا را نوشت اینست که هر مورخی قضیه بدشت را با بهام بر گذار کرده

فراهم شود و نیز قرء العین در این اوآخر باب مکاتبہ با باب را
گشوده همواره مراسله مینمود و از توقعات صادره از ما کو
چنین دانسته بود که وقت حرکت و جنبش است خواه برای
تبليغ و خواه برای انجام خدمات دیگر و در هر صورت خاموش
نباشد نشد و اما .. بهاء اللہ مکاتبہ شان با: باب استمرار داشت
و چنانکه اشاره شد و بشود اکثر از اصحاب پایه قدرش را
برتر از ادراک خود شناخته و میشناختند و مشاوره با حضورش
را در هر امر لازمتر از همه چیز نمیشمردند (۱) و از طرف
دیگر اکثر تکاليف مبهم و امور در هم بود بعضی امر جدید
را امری مستقیم و شرعی مستقل میشناختند و بعضی دیگر آنرا
تابع شرع اسلام در جزئی و کلی می دانستند و حتی تغییر در
مسائل فروعیه نیز جایز نمیشمردند و بسیاری از مسائل واقعی
میشد که تباین و تناقض کلی در انتظار پیدا میشد و غالباً قرء
العین را حکم کرده جواب کتبی یا شفاهی از او گرفته قانع
میشدند. او نیز هر چند در ابتدا مستقل جواب میداد ولی بعد
از تشرف بحضور بهاء اللہ بدون مشورت بایشان جوابی نمیداد
و اقدامی نمیکرد و اگر چه سرآ هم بود بعد از مذاکره و مشاوره
با آن ... جوابی میداد و اقدام مینمود. بعضی از مورخین
گفته اند حتی طلب کردن طاهره را بظهوران «که بها میگویند

(۱) اینها از اقالات بهائیان است که برای اهمیت بهاباتاریخ
منضم کرده اند و در تواریخ سایر ذکری از اهمیت بها در آنروز
نبوده است.

او را از قزوین خواسته^{۱۲۹} و اقدام او باین مسافرت برای مسئله بدشت بوده خلاصه این دواعی سبب شد که اصحاب را در آن گوشه فراغت و دشت پر نزهت مجتمع ساخت تا آنکه در صفحه ۱۲۹ کواكب الدریه مطلب باینچا میرسد

پس در باب نجات باب تصمیم گرفتند که مبلغین باطراف بفرستند و احباب را دعوت بزیارت کنند که هر کسی برای زیارت حضرت بما کو سفر کند و هر کس را هر چه مقدور است بردارد و ما کو را تمرکز دهنده از آنجا نجات ..... را از محمد شاه بطلبند اگر اجابت شد فبها و الا بقوه اجبار ..... را از حبس بیرون آورند ولی حتی المقدور بگوشند که اهر ب تعرض و جدال و طفیان و عصیان با دولت نکشد و چون این مسئله خاتمه یافت و از تصویب گذشت سپس در موضوع احکام فروعیه سخن رفت . بعضی را عقیده این بود که هر ظهور لاحق اعظم از سابق است و هر خلفی اکبر از سلف و بر این قیاس نقطه اولی اعظم است از انبیای سلف و مختار است در تغییر احکام فروعیه (!) بعضی دیگر معتقد شدند که در شریعت اسلام تصرف جایز نیست و ... باب مروج و مصلح آن خواهد بود و قرة العین از قسم اول بوده اصرار داشت که باید بعموم اخطار شود و همه بفهمند که .. دارای مقام شارعیت است و حتی شروع شود ببعضی تصرفات و تغییرات از قبیل افطار صوم رمضان و امثالها و اگر چه قدوس هم مخالف نبود ولی جرئت نداشت این رأی را نماید زیرا هم خودش در تعصبات اسلامیه

قوی بود و بسهولت نمیتوانست راضی شود که مثلاً صومی را انکار کند و هم تو هم از دیگران داشت که قبول نکنند و تولید نفاق و اختلاف گردد ولی قرة العین میگفت این کار بالاخره شدنی است و این سخن گفتنی پس هر چه زودتر بهتر تا هر کس رفتنی است برود و هر کس ماندنی و فدا کار است بماند پس روزی قرة العین این مسئله را طرح کرد که بقانون اسلام ارتداد زنان سبب قتل ایشان نیست بلکه باید ایشان را نصیحت و پند داد تا از ارتداد خود بر گردند و باسلام بگرایند

لهذا من در غیاب قدوس این مطلب را گوشتند اصحاب میکنم اگر مقبول افتاد مقصد حاصل و الا قدوس سعی نماید که هر انصیحت کند که از این بی عقلی دست بر دارم و از کفری که شده بر گردم و توبه نمایم این رای نزد خواص پسندیده افتاد و در مجلسی که قدوس بعنوان سر درد حاضر نشده و بهاء الله هم تب و زکامی عارضشان شده بوده از حضور معاف بودند (!) قرة العین پرده بر داشت و حقیقت مقصد را گوشتند اصحاب نمود همه‌مه در میان اصحاب افتاد بعضی تمجید نمودند و برخی زبان بتنقید گشودند و نزد قدوس رفته شکایت نمودند قدوس بچرب زبانی و مهربانی ایشان را خاموش کرد و حکم فاصل را موکول بمقابلات طاهره (قرة العین) و استطلاعات از حقیقت فرمود و بعد از مقابلات قرار ذاد اخیر این شد که قرة العین این صحبت را تکرا، کند و قدوس را

بمباحثه بطلبید و قدوس در مباحثه مجاب و ملزم گردد
لهذا روز دیگر چنین کردند و چنان شد که منظور بود
اما با وجود الزام و افحام قدوس باز همه‌مه و دمدمه فرو نشست
و حتی بعضی از آن سر زمین رخت بر بستند و چنان رفتند که دیگر
بر نگشتند و در صفحه ۱۳۱ است

ولی آنها که طاقت نیاورده و رفته بودند سبب فساد
شدند و جمعی از مسلمین بر حضرات تاخته ایشان را مضروب و
اموالشان را منهوب کرده آنها را از آن حدود متواری کردند
و آنها با همان تصمیم که در تمرکز بما کو داشتند از آنجا
بسه جهت تقسیم شده بهاء الله و جمعی بطهران و طاهره با قدوس
بمازندران و باب الباب با معدودی اولاً بمازندران و بعداً بخراسان
رهسیار شدند (انتهی)

پوشیده نماند که آبرو مند ترین فلسفه که راجح
بقضیه بدلش پیدا کرده اند و یا ساخته اند همین شرحی است
که ماهم در آن تاریخ مغلوط نوشته ایم و آنرا رنگ و رو داده
و لکه های سیاهش را گرفته مورد قبول زعماء بهائی قرارداده
ایم و با وجود این بطوری که ملاحظه میشود بقدرتی این سرگذشت
حقایق غیر مقدسه را در زیر پرده مخفی دارد بلکه بی پرده و
آشکار است که هر کسی میتواند سطربی از آنرا دریابد و این
بسی واضح است که اگر اجتماع کبار اصحاب باب در اندشت
بدشت فقط برای همین مقصد باشد که در این تاریخ اظهار
شده باز مذهب بابی و بهائی را پیاکی و سادگی معرفی نکرده

کاملاً میفهماند که حکایت حضرات حکایت عقیده و دین و خدا نبوده بلکه دین را بازیچه و ساخته دست بشر پنداشته و حقیقت وحی و الهام و اراده الهی را در آن دخیل نمیدانسته اند که یک دسته مردمی که حتی رئیس خود را هم ندیده و کلاماتش را تشخیص نداده اند دور هم جمع شده برای حل و یعقد و تشریع و تقین آن و نسخ شریعت قبل مشورت نموده بلکه از مشورت هم گذشته بقسمی که دیده میشود بین چند نفر تبانی و تصنیع میشود! و اگر بعبارات آن برخورد نفرموده باشید و باره و سه باره مراجعت فرمائید تا خوب حقیقت آنرا بشناسید (فاراجع البصر کرتین)

و هر کاه از این فرازهای آبرومند بگذریم و بشایعات بین خودشان برخوریم که در موقع محرومیت و گرم شدن لاشه بهائیت با هم میگویند و اذت میبرند آنوقت می بینیم که مسائل بسیاری از قلم تاریخ نویس افتاده است یا عمدآ ننوشته است ولی چه توان کرد که بعضی مسائل گفتنی و نوشتني نیست و باز بهتر است که آبرو مند ترین مسائل بدشت را بطور یکه مسیو نیکولا نوشته اشاره کنیم . آری مسیو نیکولا فرانسوی در تاریخ خود شرح ذیل را مینویسد و نکارنده هم در آن موقع که تاریخ مینوشتمن بتوسط میرزا ایوب همدانی گفتار نیکولا را ترجمه کرده خواستم قسمتی از آنرا درج ننم ولی باز هم حضرات صلاح ندیدند و اینک مختصر آن اینست :

نیکولا میگوید

بطوریکه از بزرگان بهائی شنیده ایم در بخش قرة - العین حجاب را باین طریق برداشت که در روزی که نوبت نطق با او بود و بر حسب معمول پشت پرده نشسته نطق میکرد در آنروز مقراض کوچکی بخدمه خود سپرده و دستور بوی داده بود که در وسط نطق او بند تجیر را چیده پردرار بیندازد تا اصحاب باب او را بینند و خود نیز در آنروز آرایشی تمام کرده بود و اباس حریر سفید پوشیده بر اثر این هوائی که بر سر داشته نطقش هم با عشق و جذبه توأم و مورد توجه و قبول واقع شده یکمرتبه در وسط صحبت او اصحاب می بینند پرده فرود افتاد و قرة العین در کمال قشنگی و زیبائی بازیور های آنروزی (یعنی حال و خطاط و وسمه و سرمه) بنظرشان جلوه کرد . فوراً بعضی از اصحاب بر حسب عادت اسلامی یا عفت ذاتی شرمنده وار چشم بستند و بعضی برو افتادند و برخی بالعکس دیده گشادند و دل بان دلبر دادند و قرة العین باصطلاح بجنک زرگری تغیری بخدمه خود کرده گفت چرا پرده را درست نبستی ؟ ! و فوری رو بجمعیت کرده گفت اهمیت ندارد مگر من خواهر شما نیستم ؟ مگر شما بتغیر احکام اسلام معتقد نشده اید آری ، من خواهر شما هستم و نظر شما بر من حللاست (انته)

این بود خلاصه از مندرجات کتاب مسیو نیکولا ولی باید دانست که از همان دم همه‌مه و زمزمه در اصحاب افتاده

از اینجا بعضی رخت برسته رفتند و برخی را پورت بباب داده منتظر بودند که او قرة العین را طرد و یا اقلاً توبیخ نماید ولی بها و قدوس و بعضی دیگر آغوش محبت کشودند و بر مقامات قرة العین افزودند و نمیدانیم اقوال مسلمین آنحدودرا تا چه اندازه صحیح دانیم که زدن و طرد کردن حضرات را از آن سر زمین مبنی بر اشاعه فسوقشان قلمداد کرده اند؟

عجب در اینست که بهائیان تمام این قضایا درین خودشان از مسلمیات و بدیهیات و حتی مورد استدلال است یعنی در موردی که بخواهند از بی حجاب زنی دفاع کنند و یا زنی را به تبلیغ و حشر با مردان بگمارش همه این قضایا را تصدیق نموده و محل استدلال قرار داده حتی بی حیائی را بجای میرسانند که میگویند قرة العین وارد حمام مردانه شده یعنی در حمامی که چند تن از اصحاب باب من البهاء والازل و القدس حضور داشتند وارد شده و این را از کمال بزرگواری او میدانند. اما بمحض اینکه یکنفر غیر بهائی بخواهد یک کلمه از این سخنان را و لو باشاره باشد. بگوید بانواع وسائل ودلائی، تثبت نموده در مقام رد آن بر می آیند اگر گوینده بکلی . از بساط بهائیت دور و از حقائق اخلاقی ایشان بی خبر است باو میگویند:

این تهمت ها را اعدای ما میزنند و اگر اند کی نزدیک است در مقام استدلال بر آمده میگویند یوم ظهور یوم عروسی و هر امری در آن جایز است

باری بقدرتی از اینگونه مسائل دارم و بی حقیقتی و بی وجودانی و دروغگوئی و حق پوشی از این گوسفندان بها (استغفار اللہ - بند کان خدا) مشاهده کرده ام که حیرت دارم کدام را بنگارم و با چه لسان و قلم بگویم که هردم باور کنند. راستی حکایات این طایفه باور نکردنی است چنانکه خودم قبل از ورود در این طایفه و پیش از محرومیت و مبانع شبن و حتی پیش از اینکه قرة العین ها را برای العین به بینم هر کس هر چه گفت باور نکردم و همه را حمل بر غرض مینمودم و بهمین سبب وارد شدم و تا چند سال هم هرگز نیایه که منقاد بمقصود بود دیده و میشنیدم حل بر صحبت میکردم تا آنکه پرده ها بالا رفت و جمال مقصود پیدیدشد « و رأیت مala رات عین و لاسمع اذن و ما خطر بقلب بشر » و اکنون که میخواهم ذکری از آنها بکنم می بینم غیر ممکن است زیرا از یکطرف فرموده اند « لا کاما یعلم یقال » و از طرفی میگوییم « لا کاما یقال یقیل » چه همان قسم که خودم باور نمیکردم مگر بعد از رویت بسبب اینکه حضرات از آن دفاع میکردند و انکار می نمودند

البته آن اسکار و دفاع حالیه هم موجود است و دیگران مانند خودم به آن مدافعت مــ اثر شده قضا یا را باور نخواهند کرد فضلاً از اینکه پاره از قضایا قابل درج در کتب نیست مگر بعنوان مطابیه و یا در کتاب اعترافات و الا نوع دیگر ممکن نیست و باهر نزاکتی اشاره شود باز خواهند گفت دشنام

داده شده است . جز اینکه خوشبختانه بیان این قضایا منحصر به آواره نیست و از روز ژلوع این مذهب عجیب تا کنون

عکس آقای حاجی میرزا حسن نیکو
هر بچندی یک یا چند نفر که در اطلاع بقضایا بحد کمال و

یقین رسیده‌اند برگشته و هر کدام شطیری و سطیری چند نکاشته اند و اگر هم حضرات بهائی بهر کدام پیرایه بسته و بهانه جسته باشند بالاخره مردمان بینا هستند و حقیقت را ازیس پرده‌های گونا گون باز خواهند جست چنانکه آفای نیکو بقول خودشان از اول هم وارد نبوده و محض تحقیق رفته بوده در این اوقات دانسته‌های خود را بنام فلسفه نیکو نکاشته و منتشر داشته‌اند اکنون نظری افکنیم بعلم و عمل قرءالعین و قدر و

قيمت آن

قرءالعین و ادبیات در عالم نسوان

پوشیده‌نمایند که قرءالعین صبیهٔ مرحوم ملا حاجی صالح قزوینی که اسمش ام سلمه خانم بوده و از قرار معلوم لقب قرءالعین لقبی است که سید رشتی او را بدین لقب ملقب و مخاطب میداشته و اخیراً سید باب گویا او را طاهره خطاب میکرده تا آندرجه که ثابت است دارای هوش و ذکای مدهشی بوده و قریحه ادبی او بمقام ثبوت رسیده مگر اینکه دونظر در مراتبه او منظور است که نمیتوانیم از ذکر آن بگذریم

اول اینکه آیا باین درجه از شهرت که رسیده است واقعاً مراتب فضل و ادبیاتش درخور این درجه از شهرت بوده یا مسائل دیگری مزید این اشتها ر شده ؟

دوم آنکه آیا شور و نشور او کلا منبعث از عوالم مذهبی بوده و حقیقتاً راه حق را آنطور که اظهار کرده شناخته و یا مسائل دیگری هم باین مقصد توأم و مخلوط شده

و بالاخره آیا واقعاً طاهره بوده یا غیر طاهره ؟ پس باید دانست که در مراتب ادبیه مثل قرة العین و بهتر از او زنان بسیاری هم قبل از او و بعد از او آمده اند ولی هیچکدام دارای این درجه از شهرت نشده اند پس بدیهی است که موجب شهرتش همین قضایای دینیه بوده که آنهم بطور حتم آلوده بحرفهائی شده که شهرتش به نکبتش ارزش ندارد . و اگر هم او بخودی خود مایل باینگونه آلایشات نبوده پس از حشر با خانواده میرزا بزرگ نوری پاک از آلایش نمانده است .

باری (این سخن بگذار تا وقت دکر)

بلی چنانکه گفتیم قرة العین تهی از فضل و ادب نبوده ولی نه باین حدیکه مشهور است مثلاً اشعاری باو نسبت میدهند که یکی از آن اشعار اثر قریحه قرة العین نیست . مشهور ترین غزلی که باو نسبت داده شده این غزل است

لمعات وجهك اشرقت ز چه رو الست بر بكم	بشاع طلعتك اعتلا نزنی بزن که بلی بلی	چندان این غزل باو منسوب و مشهور شده که نمیتوان از هیچ ذهنی بیرون کرد و گفت این اشعار از قرة العین نیست . مگر عده قلیلی از اهل تبع و تحقیق که کتاب صحبت لاری را دیده باشند و دانسته باشند این اشعار از ملاباقر صحبت است و بطبع رسیده است و تخلص ان اینست (بنشین چو صبحت و دمبدم) که حضرات میخوانند « بنشین چه طوطی و دمبدم »
---	---	--

در حالتیکه تخلص قرة العین طوطی نبوده نکارنده اینمسئله را در همان تاریخ مغلوطی که برای بهائیاز، نوشه و اینک آنرا بسبب اغلاطی که در آن هست الغا کرده و هر دم بالغاء آن تکرار مطلع میکنم همین مطلب را نوشته ام و حضرات میخواستند از آن کتاب محو کنند و مردم را باز در شبهه گذارند ولی در این قنیه مقاومت کردم و گفتم آخر شعرشاعر دیگری که در کتاب خودش مندرج و مطبوع است نمیتوان در بوته اجمال و اشتباه گذاشت و یا بکسی دیگر نسبت داد و این اشعار از صحبت لاری است و باید در تاریخ ذکر کرد که اشتباهها بقرة العین منسوب شده بعد از آنکه ملزم و مفحوم شدند عجب در اینست که یک بهائی بنده خدا کفت شاید صحبت لاری از قرة العین اقتباس و استراق کرده و بخود نسبت داده !! گفتم عجبا صحبت لاری مقدم بر قرة العین بوده است زیرا قرة العین بعد از طلوع باب جلوه و عرض اندام کرده و صحبت لاری در احیان طلوع باب در گذشته چگونه ممکن است که او از قرة العین اقتباس کرده باشد و آنگهی از سایر اشعار صحبت معلوم است که او طبعی سرشار و قریحه گهربار داشته پس گفتم این حکایت شبیه است بکار مهدی نامی، که مدعی شد غزلی ساخته ام و شروع کرد بخواندن غزل سعدی بدون کم و زیاد و چون بمقاطع آن رسید بجای سعدی مهدی را ذکر کرد گفتند آقای عزیز سعدی است نه مهدی و شما شعر سعدی را سرقت کرده اید گفت بلکه سعدی از من سرقت کرده باشد

گفتند ششصد سال قبل تو کجا بودی که سعدی از تو سرقت
کند گفت اگر بودم که مانع میشدم چون نبودم این سرقت
واقع شد

پس از این مذاکره ترک مشاجره گفتند و این قضیه
در کتاب درج شد

باری فقط غزل قرة العین که تا کنون توانسته ایم صاحب
دیگری برایش پیدا کنیم این غزل است که در تاریخ مذکور
هم درج است و باز آنرا در اینجا تکرار میکنیم و میگوئیم که
اگر فردا برای این غزل هم صاحبی پیدا شد بما مربوط نیست
(الحق یرجع لاهله) ولی عجالتاً ممکن میدانیم که این غزل ازاو باشد.

غزل قرة العین

گر بتو افتدم نظر چهره بچهره رو برو
شرح دهم غم ترا نکته به نکته مو بمو
از پی دیدن رخت همچو صبا قناده ام
خانه بخانه در بدر کوچه بکوچه کوبکو
دور دهان تنک تو عارض عنبرین خطرت
غنجه بعنچه گل بگل لاله بالله بو ببو
میرود از فراق تو خون دل از دو دیده ام
دجله بدجله یم بیم چشممه بچشممه جو بجو
مهر ترا دل حزین باقته بر قماش جان
رشته برشته نخ بنخ تار بثار پو بپو

در دل خویش طاهره گشت و نجست جز ترا

صفحه بصفحه لا بلا پرده بپرده تو بتو

اما منشآت فارسی و عربی او شبیه است بهمان ترهات

باب و بها چه که در آنروز بطوریکه اشاره کردیم همه اصحاب
باب معتقد بودند که طرز بدعتی در نکارشات خود اتخاذ کرده
باشند و آنرا کلمات فطریه و آیات منزله بخوانند و بقول یک
نفر گویا انقلاب ادبی بکار میبرند ولی چه انقلابی که هر ادبی
را منقلب میکند و بحیرت میافکرند که آیا انسان هم ممکن است
اینقدر الفاظ بیمورد بیمعنی را بهم ترکیب نند و خود را عاقل
پنداشد؟! اکنون برای نمونه مناجاتی که میگویند از آیات و
آثار قرة العین و در همان کتاب تاریخ ما در تحت نظر عباس
افندی در آمده و مورد تصدیق او واقع شده مینگاریم و لاینکه
افندی در این تصدیق هم منظورش این بوده که اشارات آمناجات
را بپدر خود مرجع دارد چه اسم بها در آن مذکور است.

(هر چند میرزای نوری در آنوقت مشهور ببها نبوده و قرة العین
این کلمه را بعنوان وصفی بیان کرده و اگر لفظ مناطق باشد
لفظ ازل هم در آن کلمات هست و ما هر دو را موهوم میدانیم

مناجات قرة العین

صفحه ۲۷۲ کواكب الدریه

الله هو الاعز الارفع المجيب

نتائیات مضیئات از حقایق اهل حقیقت در شعشه و
ضیا و بهائیات مذیرات از ذات ارباب محبت در لمعان و بها

آفرین بر جان آفرینی که سوای او نیست تا آنکه اورا آفرین
گوید و تحسین بر خالق تحسینی که او سزد او را تحسین نماید
ای جان آفرینی که بخودی خودت بخداوندی خدائی و یا
بدیعی که بدع را از روی خود نمائی (!) نظری تمام بر اهل
ولایت بالتمام و صطلی از صطلات غمام بر اهل نظام (!) الهی
مشاهده مینمایم بعین العیان که ایشان مطهر از کل ماسوی
آمدن و ملاحظه میفرمایم (!) که قابل عطیات کبری شدند،
الهی عطیه نازله از مصدر قدرت الیوم سر ربویت است و آنچه
قابل عطای الهی است آن عن وحیت است. الهی مشاهده می
نمایم که در حقیقت مقدسه در بروز و ملاحظه میفرمایم
که در حقیقت نقطه ؓی در ظهور. الهی بهجتن لایق عطای سرمدی
و آنکه دلیل اویم قابل عطای احمدی الهی صلوات تو نازل بر
بهائیات بهیه و زمیرات سرمدیه . . . بعزمت که نقصی در هیکل
امر مبرمت در بدء وجود او نبوده و طرئی بروجه حکم احکمت
از یوم ازل نازل ما نموده . . . الهی باید که بر اندازی حجاب
را از وجه باقی دیمومی و باید بیاشی ذرات سحاب را از طلعت
قایم قیومی تا آنکه اهل حقیقت از مرکز واحده باجتماع بر
آیند و سر دعوت را از اظهار امنیت خود ابراز فرمایند. ای
ملک و هابی که لم ینزل فوارة (!) قدرت در رشحان ولایزال
عن عنایت بر اهل تبیان در جریان اشهد که مد مدادم از
نردت نازل (!) واری که سر توصیل و دادم از حضرت
و اصل الخ

اما اینکه گفته شد زنان ادبیه پیش از قرءة العین و بعد از او آمده‌اند که بمراتب از او خوش قریحه تر و دانشمندتر بوده اند شاید بیجا نگفته باشیم. چه اگر باشعار مهستی گنجوی وزیب النساء خانم و صد ها امثال ایشان مراجعت شود دیده می شود که هر یک در پرداخت نکات ادبی نهایت اطافت و تراکت و مهارت را بکار برده اند

زیب النساء خانم میگوید

بشکندهستی که خم بر گردن یاری نشد
کوربه‌چشمی که لذت کیر دلداری نشد
 صدبهار آخرشد و هر کل بفرقی جا کرفت
 غنچه باع دل ما زیب دستاری نشد

محترمه دیگری از محترمات معاصر میگوید

زیبا پسر ا بر خیز	وین طره بیک سو زن
کاین دهر نمی ارزد	بعد از تو بیک سو زن
تا بر رخ چون ماهت	زلف تو حجاب آمد
آواره بیک سو مرد	آشقته بیک سو زن

اشعار پروین و امثال او در همین سنین بنظر اهل ادب رسیده و مورد تحسین گردیده. در نشر مقالات بدرالملوک صباء و صدها از امثال او در جرائد و مجلات حاوی نکات ادبی و علمی و مورد توجه هر ادیب دانشمند شده وبالاخره اکثر انصاف دهیم خدمات هریک از این مخدرات یا کدامن بمقام علم و ادب و ترقی نسوان بمراتب بیش از قرءة العین بوده و هست چه که این

محترمات پیرامون سفسطه‌های دینیه بایه نگشته و دامن بامور
غیر مقدسه نیالودم فقط در علم و ادب سخن گفته اند اما
قرة العین جز اینکه خود را در قضایای دینیه انداخته و با
مردانی چند بهر سو و کو دویده و عاقبت هم برخلاف آنچه
گمان میکرده است (که ارتداد زن سبب قتل او نمیشود)
قتل رسیده دیگر هنری بروز نداده و حتی خدمتی بجماعه
نکرده بلکه بالعکس حرکات او یکصد یا چند صد سال ترقی
زنان ایران را عقب انداخته بطوریکه هنوز هر خانم محترم را
که بخواهند هو کنند پیرایه باو بسته خصوصاً اکر یکروز از
کوچه که یک زن بهائی در آن کوچه است عبور کرده باشد او
را بدان اتهام متهم داشته از ترقی بازش میدارند واکر بگویند
قرة العین دامنش پاک بوده پس باید کفت معاشرتش با بها و
من معه و شهرت اسمش در میان این طایفه واستدلال ایشان
بنام او اقلاً نام او را خراب کرده و مقام ادبی و علمی او
نیز فاسد و بی نتیجه گشته و بالاخره از وجود او نتیجه خوبی
حاصل نشده است اینستکه در اینجا هر خانم محترمیکه قدرش
ترقی خود و همجنسانش باشد باید بیدار شود و تا آخر درجه
امکان از زنان بهائی و مجالس ایشان بگریزد و از هیچ‌گو نه سخن خوش
آب ورنگشان متأثرنشده فریب نخورد که در این ساطع جز خرابی دنیا
و آخرت چیزی یافت نمیشود و از ترقیات دیگر هم اسان باز میماند
(من آنچه شرط بлаг ایت با تو میکویم
تو خواه از سخنم بند کیرو خواه ملال)

(کتاب بیان)

آبرومندترین منشآت باب که خودش هم بان اعتماد داشته و آنرا ام الکتاب خود قرار داده و تقریباً مساوی آنرا برای استدلال غیر کافی شمرده همان کتاب بیان است که بها میخواست آنرا هم مثل بعضی از توقعات باب محو کند ولی موفق نشد. محو کردن آثار باب از دو نقطه نظر بود یکی انکه از آثار او بهیچوجه فهمیده نمیشد که باید ظهور دیگری بشود مگر بعد از دو هزار سال و نیز مقام و صایتی برای بها بهادران آثار معین نشده بود بلکه با لعکس و صایت برادر بها یعنی هیرزا یحیی صبح ازل منصوص شده بود. این بود که بها تمام حیل و خداع را بکار برد برای امحاء آن آثار و سبب دیگرش این بود که هیدید کلمات باب بقدرتی مفتوح و نازیبا است که با هیچ حال و خطاطی اصلاح نمیشود این بود که میلداشت محو شود و مردم نیینند که منشآ و مبدأ این امر بر روی چگونه کلماتی قرار گرفته و چون موفق بر محسو آنها نشد خودش شروع کرد بمشق در تحریر و تقریر و انشاء بر آن رویه تا بگوید در این نوع انشا تعمدی بعمل نیامده و اینها آیات فطریه است که بالبدیهه صادر میشود ! ولی پس از انکه پرسش عباس افندی بزرگ شد و دید دنیای امروز باین ترهات علاقمند نشده خود بخود این اوهام را معدوم خواهد ساخت لهذا پدر را از آن رویه منصرف نموده رویه دیگری که اندکی معقول تر باشد پیش آورد و همه را لشائ الله بجای خودخواهیم شناخت

کتاب بیان تنها کتابی است که اگر طبع و نشر شود مردم بخودی خود میفهمند که نویسنده آن در یکی از سه حالت بوده است و جز این سه حالت هیچ امری تواند چنین انشائی را ایجاد کرد: ۱ - جنون ۲ - تعمد ۳ - بی سوادی و اشتباه.

نوعاً کلمات باب بکلمات شخص خواب زده و مختلط شبهه است و این حالت در توقیعاتش بیشتر و در کتاب بیانش کمتر دیده میشود عقلاً آن عصر قسمی از جنون در حالش دیده و تشخیص داده بودند ولی علاقمندان باو این را توانسته اند باور کنند و ما هم در جنون او نمیتوانیم اظهار عقیده نمائیم. اگر چه از اطیای حاذق شنیده شده که این قسم از جنون که مالیخولیای مذهبی و فلسفی است در بسیار اشخاص بکم و زیاد دیده شده و کار را بجایی میرساند که خودش هم بعضی چیزها را در خود باور کرده خوابها می بیند و حالات عجیب مشاهده مینماید و مؤید این مطلب هم همان حالت باب است که حرم اصفهانیش تا این او اخر بعنوان معجزات سید بیان میکرده است که او شبهای خواب نداشت و همیشه یا چیز می نوشت یا فکر میکرد یا قدم میزد یا کریه میکرد یا .... پس این حالات بجنونانه بر سر هم سبب میشود که کلمات او بی نظم و ترتیب بر روی کاغذ ترسیم و ترقیم شود

اما اگر بگوئیم این احتمال ضعیف است پس باید بتعمد او قائل شد که متعمداً خواسته است رویه انشا و تقریر

و تحریر را تغییر دهد تا بعنوان اینکه (اینها آثار فطريه است و بكلمات بشر شبیه نیست) مردمی که هر سخن نفهمیده و معلم و یا دو رو و سه پهلو را فوق العاده و منبعث از جهان دیگر تصور میکنند مخدوع شده به آن بگرایند و اگر اين تصور را هم ضعیف شمریم باید بگوئیم بقدرتی سید کم سواد و مبتدى بوده که هر چه از قریحه اش سر میزد آنرا بهترین کلام و هر حکمی که بنظرش جلوه میکرده آنرا مهمترین احکام تصور میکرده.

راستی باید تصدیق کرد که اغلب مردم فلسفه مذهب باب و بها را خوب شناخته اند مگر آنها که مقصدی دارند و این مذهب را دام مرام خود ساخته و یا در بلا دت حکم همان گوسفندانی دارند که مطیع اراده چوپان خودند والا سایرین نیکو تمیز داده اند که میگویند اگر کتاب بیان باب و میان و اقدس بها طبع و توزیع شود برای ابطال این مذهب کافی و بهتر از هر رديه و تحقيقی است. اکنون اين مرحله را بيك جمله از کتاب بیان و نص توبیه نامه باب خاتمه میدهیم و بمرحله دوم وارد ميشويم

طلیعه بیان!

بسم الله الامن لا قدس

تسبيح و تقدیس بساط عز مجد سلطانی را لایق که لم یزل

و لا يزال بوجود كينونيت ذات خود بوده وهست ولم يزل و
لا يزال بعلو از ليت خود متعالي از ادراك كلشيني بوده وهست
خلق نفرموده آيه عرفان خود را هيج شيني الا بعجز كلشيني
از عرفان او و تجلی نفرموده بشيني الا بنفس او از لم تزل متعالي
بوده از افقران بشيني وخلق فرموده كلشيني رابشانيكه كل بكينونيت
فطرت اقرار كشند نزد او در يوم قيامت باینکه نیست از
برای او عدلی و نه کفوی و نه شبھی و نه قرینی و نه منالی
بل متفرد بوده و هست بملیک الوهیت خود و متعاز بوده و
هست بسلطان ربوبیت خود شناخته است او را هيج شيني حق
شناختن و ممکن نیست که بشناسداور را شيني بحق شناختن
زیوا که آنچه اطلاق میشود بر او ذکر شیئت خلق فرموده
است او را بملیک مشیت خود و تجلی فرموده باو بنفس او در
علو مقعد او وخلق فرموده آیه معرفت او را در كنه كلشيني
تا آنکه یقین کشند باینکه او است اول و او است آخر و او
است ظاهر و او است باطن و او است خالق و رازق و او است
قادر و عالم و او است سامع و ناظر و او است قاهر و قائم و
او است محیی و همیت و او است مقتدر و همتنع و او است هرتفع
و متعالي و او است که دلالات نسکرده و نمیکشد الا بر علو
تسبيح او و سمو تقدیس او و امتناع توحید او و ارتفاع تکبیر
او و نبوده از برای او اولی باولیت خود و نیست از برای
او آخری الا باخریت خود و كلشيني بما قد قدر فيه او يقدر قدشيئي
بشينيته و حق بانيته و باو (!) به فرمود خداوند خلق كلشيني

را و باو عود میفرماید خلق کلشیئی را واو است که از برای او
کل اسماء حسنی بوده و هست و مقدس بوده کنه ذات او
از هر بهائی و علائی و منزه بوده جوهر مجرد او از هر امتناعی
وارتفاعی و او است اول ولا یعرف به او است آخر ولا یوصف
به و او است ظاهر ولا ینتزع به و او است باطن و لا یدرك به
واو است اول من یؤمن بمن یظہر الله و او است اول من آمن
بمن ظہر

* (انتهی) *

راستی این جمله آخر که بر جسته تر است خواندنی
و خندهیدنی است ! دو باره بخوانید تا بر فضیلت صاحب بیان
آکاه شوید میگوید خدا اول کسی است که ایمان خواهد آورد
به آن کسیکه بعد از این از جانب خدا ظاهر خواهد شد و
خدا ایمان آورده است بآن کسی که او را خدا ظاهر کرده
است !! آیا کسی هست که بتواند این عبارت را معنی کند و
بفهمد که سید باب میخواسته است چه بگوید ؟ و آیامراشد از
خدای ایمان آورنده کیست و خدای مرسل و مظہر کدام است
و چه طور خدا بمن یظہر الله و من ظهر ایمان آورده و میاورد
باز در اینجا باید بگوییم باب هم مانند بها بخدای دو آتشه بلکه
سه آتشه معتقد شده یکجا خدا بمذاق او ظاهر کننده بشری
است بنام من یظہر الله یا من ظهر و یکجا ایمان آورنده بان
بشر است فضلا از اینکه همان بشر را هم بهائیان خدا . میدانند

پس میشود سه خدا یکی آنکس که این بشر را فرستاده یکی هم خود این بشر سوم هم آنکس که باو ایمان میاورد. از این عبارت معلوم میشود که بها هم از او یاد گرفته که در نمازش چنانکه در جلد اول گفتیم (قد اظهر مشرق الظهور و مکلم - الطور) آورده . یعنی خدا ظاهر کرد آن خدائی را که در کوه طور تکلم میکرد !! راستی این هم بگوئیم اگر بهائیان بکتاب بیان معتقدند باید بگویند باب رد بها را کرده است زیرا میگوید خدا (متعالی بوده کافور سازج او از هر بهائی و علائی) و اگر نظری ببها داشت بایست اقلاً خدا را منزه و متعالی از بهائیان نکند بلکه عین او را بها گوید.

باری (من چه گویم یک رگم هشیار نیست) فی الحقیقه انسان متحریر است که چگونه میگویند بشر ترقی کرده بشر یکه در این قرن نورانی معتقد باشد که اینگونه کلمات وحی منزل و منجی بشر است آیا باین بشر چه باید گفت ؟ باید گفت چنین بشری همان مقامی که خدا یا رئیسش برایش پسندیده است (گوسفندان) در خور و سزاوار است و این نکته راهم ناگفته نگذاریم که این عبارات و اشارات آبرو مند ترین کلمات بیان است که در فاتحه کتاب فرار گرفته و باصطلاح ادبی براعت اسهالی است که باب در اول کتابش بکار برده و بقیه کتاب از این مهم تر است و جز الفاظ زائد و کلمات مکرره و تعبیرات بارده چیزی در همه بیان یافت نمی شود که بتوان، اقلاً یک استفاده اجتماعی یا ادبی از آن کرد و با وجود

این بمعجز بودن چنین کلماتی استدلال کردند و چند هزار نفر
بان گرویدند و چند صد تن هم جان و مال و خانمانشان
(ولو بحال اجبار بود) در راه این ترهات هدر شد .
و ان هذا لشيئي عجب . اگر همين کلمات را هم يك رو ويک
جهت برهان خود شمرده بود و بر آن مستقيم ايستاده بود باز
هيگفتيم کار مهمي کرده ولی کلام در اينست که اين کلمات هم
مانند داعيه و الواح بها زير دوشکي بود و در عالم اجهاد هر -
وقت گريباش گير آمده بحاشا و انکار زده چنانکه از مضمون
این توبه نامه معلوم است و گمان ميکرد حرفهايش در پرده
هيمانند و هورد تعرض نميشود وقتیکه ديد هورد تعرض شد اين
بود که توبه نامه را بخط خود نوشته نزد ناصر الدین شاه فرستاد که
در آنوقت ولیعهد بود

توبه نامه باب

فداك روحى الحمد لله کما هو اهل و مستحقه كظهورات
فضل و رحمت خود را در هر حال بر کافه عباد خود شامل
کردارنده فحمد الله ثم حمد الله که مثل آن حضرت را ينبعو
رأفت و مرحمت خود فرموده که بظهور عطوفتش عفو از بند کان
و ستر بر مجرمان و ترحم بداعیان فرموده اشهد الله و من عنده
که اين بند ضعیف را قصدی نیست که خلاف رضای خداوند
عالی و اهل ولايت او باشد اگر چه بنفسه وجودم ذنب صرفست
ولی چون قلبم موفق بتوحید خداوند جل ذکره و بنبوت رسول
او دولايت اهل ولايت او است و لسانم مقر بر كل ما نزل من

عندالله است امید رحمت او را دارم و مطلقاً خلاف رضای حقرا
نخواسته ام و اگر کلماتیکه خلاف رضای او بوده از قلم جاری
شد غرضم عصيان نبوده و در هر حال مستغفر و تائبم حضرت
او را و این بنده را مطلق علمی نیست که منوط بادعائی باشد
استغفرالله ربی و اتوب الیه من ان ینسب الى امر و بعضی از
مناجات و کلمات که از لسان جاری شده دلیل بر هیچ امری
نیست و مدعی نیابت خاصه حضرت حجه الله عیه السلام را محض
ادعا مبطل است و این بنده را چنین ادعائی نبوده و نه ادعای
دیگر مستدعي از الطاف حضرت شاهنشاهی، و آن حضرت چنان
است که این دعا گو را بالطاف و عنایت سلطانی و رأفت و رحمت
خود سر افزار فرمایند والسلام

(علی محمد)

پوشیده نماند که بعضی میگویند در صورتیکه سید علی
محمد باب یک همچو توبه نامه نزد ناصر الدین میرزا فرستاد خوب
بود از او میگذشتند و او را نمیکشتند ولی برای اینکه اینطلب
هم در ابهام و ناتمام نماند میگوئیم هر چند در جواب توبه
نامه اش علمای تبریز متمسک باعترافات سابقه او شدند و نوشتند
که توبه مرتد فطری مقبول نیست ولی دولت تعجیل در قتل وی
نکرده و تا مدتی بمساحه گذرانید که شاید بر این توبه نامه
ترتیب اثر داده شود و هریدان که فهمیدند او توبه کرده عقب
کار خود بروند ولی بر عکس مقصود نتیجه بخشید و تصمیمی
را که اصحاب باب در بدشت گرفته بودند خواستند عملی کنند

و بسمت تبریز و ما کو حمله نمایند و باب را جبراً از دولت بگیرند و نتیجه آن شد که در مازندران در ابتدای جلوس ناصر الدین شاه آن فتنه شدید باشد و قضیه جنک قلعه طبریں واقع شد که شرح آن کاملاً در تواریخ ضبط است. و در حقیقت مریدان باب کاسه گرمت از آش شده عصبانی گشتند که پرها مرشدشان توبه کرده چه هر یک از آنها خاصه پسر های میرزا بزرگ نوری که محرك آن فتنه بودند برای خود مقصدی در زیر پرده داشتند این بود که متصدی آن فتنه بزرگ شدند و جمعیرا در مازندران بگشتن دادند. بلی بها و ازل خودشان در قلعه حاضر نشدن ولی پیوسته اصحاب را تحریک و بدان صوب گشیل می دادند فنעם ما قال بس گرد بلا و فتنه انگیخته ئی آنکه زمیان کار بگریخته ئی و پس از واقعه طبریں قضیه زنجان و طغیان ملا محمد علی حجه با اصحاب رخ داد و سپس حاده نیریز و سید یحیی وحید و اینجا بود که هر یک قائم مستقلی شده و صاحب الزمان شهر و دیار خود گشته با چند تن از حداد و بقال هوای تشکیل دولت حقه یا حقه بضم حا بر سر داشتند و « قائم بالزنجان و قائم بالجیلان و قائم بالفارس » را قائل شده باب را برای خدائی و پیغمبری تخصیص می دادند و خود قائم میشدند خلاصه بقسمیکه در تواریخ خوانده شده هدّت فکر دولت مشغول اطفای آن نیردان بود و جان و مال بهدر شد تا فتنه کبری فرو نشت و بحسن سیاست امیر کبیر آن قضا یا خاتمه یافت و پس از آنهمه ظلم و طغیان دوره مظلومیت ایشان فرا

رسید ! و ناله مظلومی و بیچارگی از حلقوم حضرات بمساعع
هردم رسید ولی این بسی واضح است که مظلومیت این طایفه
بعد از آن قضایا ابدا اهمیتی ندارد و نباید غفلت نمود که
اگر اندکی موفق به مقصود خود شده بودند هر کز ناله مظلومیت
بلند نکرده همان قساوت ها را که در ابتدا متصدی شدند تعقیب
می کردند .

خلاصه سخن در اینجا بود که سید باب را اصحاب مفترض
و طماع و ریاست طلب او بکشتن داده و میتوان گفت عمدۀ
کسیکه باب را بکشتن داده بها بوده که دقیقاً از خیال زمامداری
و ریاست خود فارغ نبود . پس دانسته شد که اگر سوء سیاستی
شده همان سوء سیاستی بوده که در ابتدا حاجی میرزا آفاسی
از طرفی و منوچهر خوان خواجه از طرف دیگر اعمال نموده
اند زیرا سیاست در این بود که نه حاجی میرزا آفاسی طرفیت
کند نه منوچهر خان رافت و همراهی نماید و الا پس از وقوع
این حوادث دیگر علاجی جز قطع ریشه فساد نمانده بود و امیر
کبیر در قلم این شجره قصور نکرده و چاره جز قتل باب ندیده
و حسن اثر آنهم همین بود که ظالمین مظلوم شدند و همان بها
که بر قتل شاه نفوس بر میانگیخت بتعلیمات اخلاقی شروع کرد
این بود فلسفه ناقبول ماندن توبه باب و مقتول شدن او بر اثر
فتنه اصحاب .

افتقاد

در اینجا لازم افتاد که بر یکی از مطالب فلسفه نیکو و
انتقاد کنم.

هر چند آقای حاج میرزا حسن نیکو در تألیف کتاب
فلسفه خود زحمتی بسزا کشیده و لایق هر گونه قدر دانی است
چه در این چند سال اخیر که این بنده قلم مخالفت را بدست
کرفته ام در میان صد ها اشخاص از بهائی بر کشته و غیربهائی
که مطلع بر قضایا بوده فقط این یکنفر بر اثر وجود ان توانست
متاثر از هیچگونه دسیسه نشود و حقایق را بر شتمه تحریر در -
آورد و اکر چه رساله بارقه حتمیقت اثر نکارش آن خانم محترم
(قدس ایران) صبیه میرزا عبدالکریم خیاط زوجه سابق یاور
رحمت الله خان علائی که از پدر و مادر و شوهر بهائی خود
کناره نموده پس از قبول اسلامیت آن رساله را نکاشته قابل
تقدیر است و هر چند آقا میرزا صالح عکاس مراغه نیز که -
هشت سال در بساط حضرات بوده و در تر فیع رتبه به مقام
تبليغ و زياست يا انشاء محفل روحاني بهائيان نائل شده بود
در اين ايام در نتيجه خرق استار خدمه اهل بها و بروز
اخلاق سري شوقی افتدی آن حوزه پر از فسادرها بدرود
گفته در صدد نکارش كتابی بر آمد ولي تا اين دم هنوز
كتابی بهتر از فلسفه نیکو نوشته نشده و يکی از محسنات آن
اینست که راه بهائيان در آن قطع شده نمی توانند پيرايhe

هائی را که به آواره می بستند به آن بینندن چه در حق آواره کاهی گفتند او جانشینی عباس افندی را طالب بوده و چون باو نداده اند بر گشته و کاهی گفتند ما اورا جواب کرده ایم نه اینکه او از ما بر گشته باشد و کاهی گفتند بر سر کتاب تاریخش مکدر شده و کاهی گفتند محرك خارجی دارد و بالاخره هر روز رایی زدند و نوائی نواختند در عین اینکه خودشان می دانستند که یاوه میگویند.

ولی در کتاب فلسفه و شخص نیکو این سخنان را نمی توانند گفت و بواسطه اینکه آقای نیکو بقدر آواره داخل در آن بساط نبوده و اگر هم در حقش سخنی بگویند دوراز ذهن است و دیگر آنکه بکناب کشف الحیل این بیرایه را بستند که در آن دشنام داده شده ولی آقای نیکو دشنام هم نداده است و با وجود این اغلب مسائل آن با مندرجات کشف الحیل تطبیق یافته پس آقای نیکو خدمتی بسزا انجام داده و بیش از هر کس این بندۀ قدر خدمات ایشانرا میدانم ولی از یک نکته غفلت فرموده و اینک آن نکته را توضیح میدهیم که آقای نیکو در عالم صدق و صفاتی خود هوس کرده است که ای کاش شوقی افندی و میرزا محمد علی بجای اینکه با هم بر سر این بساط منازعه گفند متحداً اعلان میدادند که حقیقتی در این مذهب نیست و سیاستهایی منظور بود که آنهم دوره اش بیان رسیده (این بود مفهوم آرزو و هوس آقای نیکو)

اکنون عرض میکنم آقای نیکو این چه هوس و آرزوئی

است که شما کرده اید؟

اکنون کسانیکه اینقدر مردم بد بخت بی خبر را
بکشتن داده و اینهمه ساخت و ساز و حیله و مکر بکار برده اند
تا یک همچو دکان رنگینی ساخته اند که سالی پنجاه هزار
تومان پول ایران را بعنایین مختلفه - تبلیغ - تعمیر مقام اعلی -
بنیان قبر بها - اعانه باجای امریکا! اعانه باجای تایپون! اعانه
باجای آلمان! ساختن مشرق الاذکار (که هیچیک وجود
خارجی ندارد و احبابی نیست تا اعانه لازم افتد) اعانه بیاز
ماند کان شهدا - بنائی بیت الله در بغداد! (که الحمد لله
اصلش هم بهمت مرحوم آیة الله خالصی و شیعیان بغداد از
دست رفت و بتصرف مسلمین در آمد) تعمیر بیت الله در شیراز!
بنای مدرسه کرمل - و قس علی هذا بهزار عنوان دیگر از پول
مردم بگیرند و عیگیرند همچو اشخاص آیا ممکن است محض
وفع نفاق و رعایت تمدن و علم و ملاحظه حال مردم بی خبر
دست از این دین سازی بر دارند؟ بقول صور اسرافیل (یکبار بگو
مرده شود زنده آ کبلائی)

سبحان الله اگر کسی راه مدخلی درنظر داشته باشد که در
سال یکصد یا چند صد تومان بلکه چند تومان از آنراه بتواند
تحصیل کند محض تامین آن چند تومان هی بینیم که از
هیچ حیله و دروغی مضائقه ندارد مگر اینکه فوق العاده
شریف باشد و باز هم محل تامل است پس چگونه میشود که
آدم های باین بی وجدانی که خودشان هیرونند در محلهای امن

و نزهتکاههای دنیا راحت می شینند و بعيش و خوشی پرداخته دورا دور مردم را بجان فشانی و فدا کاری دعوت و تشویق مینمایند و هر روز هم برای ترغیب اتباع و تهییج حس رقابت ایشان یک مخالفی برای خود می تراشند و صحبتی از نقض و ثبوت بدست و پا میاندا زند و بساط علی و عمری درست می کنند تا بیشتر نتیجه بگیرند آیا می شود از همچو نفوس انتظار چنین وجودانی داشت ؟

ثانیاً اینکه با فرض حصول آرزوی شما باز نمیتوان یقین کرد که دکان خراب و حال مردم آباد شود زیرا اگر این رؤسا دست بر دارند تازه هریدان دست بر نمیدارند . پس باید هرید را نصیحت کرد و تدبیری اندیشید که گوسفدان بطرف انسانیت بگرایند و الا مadam که گوسفندی یافت می شود چرا شیر و پشمش را نبرند ؟ مadam که حیوانی موجود است چرا پیاده راه بپیمایند ؟ کیست که از منفعت گریزان باشد - عبث نیست که رؤسا اتباع خود را از مطالعه کتب من و شما منع شدید نموده (من قرعه کتاب الاولاره فلیس منی) درلوح خود مینویسد زیرا می بینند هر یکنفری که بخواند بیدار شود یکضری است که بر مادیات ایشان وارد می شود

آقای نیکو این حکایت را اگر درهیان حضرات شنیده اید ممذکور شوید و اگر نشنیده اید من شنیده ام و برایتان نقل می کنم و از این حکایت تا آخر مطلب را بخوانید . و قبل از بیان حکایت در عکس صفحه بعد چهار نفر محبوس یحبس ناصر الدین شاه

را به بینید و آن جوان یا طفل پانزده ساله را که در جنب پدر خود نشسته بنظر بیاورید تا مطلب را عرض کنم

این چهار نفر از مبلغین بهائی یکی حاجی ایمان زنجانی است و دوم میرزا حسین و سوم میرزا علی محمد ورقا یزدی و چهارم پسرش روح الله دو نفر زنجانی مذکور بواسطه از حبس ناصر الدین شاه خلاص و بالاخره با جل طبیعی دردند و دو نفر دیگر پدر و پسر در هر دو قتل ناصر الدین شاه بدست حاجب الدوله مقتول شدند.

راجح بجسد میرزا ورقا و پسرش که از مجلس بیرون برده و در چائی افکنده اند و پس از سالها ورنه او مدعی شده اند ^{نه} ما جسد را از چاه بسر قبر آقا و از آنجا بیاغ بیرون شهر طهران (ورقائیه) انتقال داده ایم و آنچه را با غریب مقبره ساخته اند و میل دارند در آتیه زیارت کاه بهائیان قرار دهند همان طور که ورنه دلیلی و مدرکی بر صحبت این قول

ندارند منهم نمیتوانم مدرک بدهست دهم ولی من برای خودم یقین کرده ام که این ساخت و ساز فرع بر همان ساخت و سازی است که درجست باب بعمل آمده و استخوان ورقادر همان چاهه جبس پوسيده و پسراش استخوانی عوضی بیان ورقائیه انتقال داده اند فضلا از اینکه میدانند اگر همان استخوان هم باشد قیمتی ندارد و در عین اینکه خودشان هم بمرده پرستی عقیده ندارند این حقه را زده اند که در آتیه معبود و مسجدود اهل بها و متولی خادم ورقائیه باشند . ولی موضوع ما این مسئله نیست بلکه موضوع است که روح الله را همه جا بیراهن عثمان کرده میگویند طفل ۱۵ یاسیزده ساله را کشتند (شهید کردن) و فوری از مراتب و مقامات ایمانی او سخن میراند و من بکرات شنیده ام که میگویند روح الله بقدری در ایمان ثابت بود که چون با پدرش بعکا حضور بهاء الله مشرف شد خود بهاء الله باو فرمودند میرزا روح الله اگر من بگویم شوخی میکرم و خدا نیستم توجه خواهی کرد ؟ ان طفل گفت من شمارا تبلیغ میکنم که از حرف خود برگردید زیرا من یقین دارم که جز شما خدائی نیست !!

هر وقت این قصه را شنیدم هر آخنده گرفت بیاد انکس که باو گفتند ما از هرشد تو پرسیده ایم گفته است من شها بمراج نمیروم پس تو در عروج اقا بمراج اشتباه کرده ئی گفت خیر من اشتباه نکرده ام و مرشد غلط کرده است بکه این حرف را زده و ... بلکه او شکسته نفسی میکند که میگوید

بمراجع نمیروم من میدانم که او بمعراج میرود
آقای نیکو قومی که اینست فکر و عقیده باطنی یا تظاهر و
تقلب ظاهری ایشان و بامثال این ترهات مردم را نگاه میدارند
ایا منتظرید که رئسای ایشان دست از خدائی خود بردارند؟
سالها زحمت کشیده و اینطور مردم را سیر قهرائی داده و از
ترقی و تمدن و پیشرفت ایشان جلو گیری کرده و الفاظ
موهومه نموده تا ایشان را باین درجه از جهل یا تقلب رسانیده اند
حالا شما منتظرید که همان طوری که من و شما پس از فهم
مطلوب دست از دوستی ایشان کشیدیم و قدم در راه مخالفت با این
قضایای موهومه گذاشتیم و منتها ارزوی ما اینست که این بساط
خدعه و نفاق بر چیده شود ایشان هم چنین کنند؟ من و
شما شریک منفعت نبودیم که تواستیم بوجдан خود پیروی
کنیم اما انها که از ابتدا هم در اشتباہی نبوده بهتر از همه کس
میدانسته و میدانند که خبری نبوده و نیست و برای نفع خود
این بساط را درست کرده اند ایا ممکن است دست ازان بر دارند
باز هم میگوییم (یکباره بگو هرده شود زنده آکبلائی)

آقای نیکو شما میدانید که اتباع و پیروان این دین
سازان قرن تمدن رویه تنبذب و دور وئی را بقسمی مشق کرده
اند و از رؤسای خود تعلیم گرفته اند که هر دمبلباسی جلوه هینما یند
و همه جلوات ایشان فقط برای احتیاط است که شاید
روزی استفاده از جهتی حاصل شود پس در صورتیکه پیروان بر روزی
نفع موهوم بایستند رؤسا که نفعشان مسلم و معلوم است چگونه ممکن

است که تابع وجدان و صدق و راستی شوند و از این
تصنعت بگذرند؟

آقای نیکو در این چند ساله شما خوب مطلعید که چه
کسان و چند دفعه خواستند از این مذهب کناره کنند و اعلان
نمایند و باز برای نفع هوهوم و ریاست نامعلومی خود را بحضرات
بستند و تظاهر کردند . شما کاغذ های میرزا احمد
خان یزدانی را که در مصر به بنده رسید دیدید . شما مراسلات
علی فیروز همدانی را که در قاهره رسید دیدید . شما خط
شعاع الله خان علائی را که از پاریس نوشته بود ملاحظه کردید
شما رحیم ارجمند را که از اروپا بر گشته و اندکی ملتفت
حقائق شده بود در مصر ملاقات کردید و شرح حال و مقالش را
بشما گفتم . شما حرفهای عباس نعمت الله گراور ساز و رفیقش
هرتضی خان را در مصر شنیدید . شما سخنان فائق افندی و
بعضی دیگر از متظاهرین بهائیت را در مصر بگوش خود اصغا
کردید . شما حرفهای همان عدد محدود بهائی، ایرانی را در
پرسعید شنیدید : شما اختلافات « گوسفندان » بغداد را دیدید . شما
شما بی عقید گی اصحاب خاص حیفا و عکا را دیدید . شما
اقوال بعضی از تلامذه کلیه امریکائی بیروت را نسبت بر فشار
شوکی افندی شنیدید شما سخنان میرزا محسن دمامد عباس
افندی را شنیدید شما بر روحیات بهائیان هند و بر ما آکاه شدید
و شرح اعمال مبلغین ان حدود را اصفا کردید شما رفاقت بهائی
زاد کان طهران را در مدت چهار سال آزمودید . چه شد که چون

ما و شما بر سر وجدان خود استوار ایستادیم بعضی از انها که این قدر حرارت بروز میدادند مذنب بیرون امدند و کسانی که تا دیروز مارا تشویق میکردند که باید پرده را درید و مردم را ازاد کرد امروز پرده بر و میگذاشند؟ شما بکرات خودتان اظهار حیرت کردید که اینها چه مردمی هستند که در خلوت هر چه را ما فهمیده ایم و آنmod میکنند آنها هم فهمیده اند و حتی اگر ما و شما دشنام نمیدهیم انها هزار لعن و دشنام بیها و عبدالبها حواله میکنند که اینطور وسیله نفاق فراهم کرده اند و این اوآخر هم بک عنصر فاسدی را بر گردن بهائیان سوار کرده اند و با وجود این بازوقتی که برقای سابق خودمیرسند اطهار عقیده و ایمان میکنند و لوح میخوانند و اگر خودشان پول برای سفر شوقي افندی بسویس نمیدهند و مقدمات نماز و مناجات او را در صحنه های اروپا (!) فراهم نمیکنند ولی دیگران را به پرداخت وجه تشویق مینمایند! بالاخره شما خودتان عقیده پیدا کردید که بهائي زاده علاج ندارد و چون در ان محیط بزرگ شده و باین هز خرف کاریها عادت کرده و از هر محیط و جامعه بی خبر و از هر علم و فلسفه بی اطلاع و از هر تربیت و تمدنی بی نصیب و از هر تجربه و علمی بی بهره مانده و همه چیز را در وجود بها و جای نشینان او شناخته اینست که اگر هر روز بچشم خود هزار امر مغایر بیند (چنانکه میبیند) و هزار حرف بی اساس بشنود (چنانکه میشنود) باز نمیتواند دل از ان بساط بردارد
(مؤلفه)

کی توانی درید پرده وهم ؟   زان وجودیکه شد خیال آن دیش
 پرده عنکبوت چون بدری   می تند پرده دگر بر خویش
 آری یکی گفت من در خارج ایران که میدیدم خبری
 از بهائیت نیست و مردم هم احتیاجی باین مذهب ندارند و خودم
 هم بی نیاز بودم این اظهارات را کردم ولی در ایران که چند هزار
 نفر بهائی هست چرا دست از آن بردارم ؟ عجالتاً یک سوسیته
 ایست که با آن هستیم دیگری گفت چون محتاج باستقرار ارض
 بودم اگر نزد صنیع السلطان اظهار بهائیت نمیکردم صد تو مان بمن
 قرض نمیداد یکی گفت از ا Rath حافظ الصحه محروم میشوم دیگری
 گفت از مساعدت حقیقی رئیس ارزاق بی بهره میمانم !! (حالا چه شد)
 یکی گفت بواسطه تظاهر بیهائیت ما از محله یهودیها بیرون آمده
 پشت میز نشین شده ایم دیگری گفت آری ما هم دکتر
 شده ایم (غافل از اینکه اینها از برکت تمدن و قانون مشروطه و
 همت ازادیخواهان است نه بهائیت) یکی گفت پدرم در این راه
 کشته شده چگونه بگویم بر خط رفته دیگری گفت برادرم بخون
 آغشته شده (قالوا انا وجودنا با انتعلی امه وانا علی اثارهم لمقتدون)
 غافل از اینکه انها بیهائی بودن پرسشان زنده نمیشوند و بهتر است
 که دست برداری تا نظیر پیدا نکند

یکی گفت می دانم هر چه گفته اند دروغ درآمده ولی
 چکنم مبتلا شده ام یکی گفت اگر بهائی نباشم دخترم عاقم
 میکند دیگری گفت زنم طلاقم میدهد. این گفت پدرم برادرم
 میکند آن گفت مادرم بما درم نمی دهد. این گفت برادرم

برآ ذرم می نشاند آن گفت خواهرم جواهرم میرباید این گفت
جدم حدم میزند آن گفت مام نام نمیربد این گفت شوهرم
گوهرم میشکند آن گفت نامزدم با مردم می نشیند این گفت
عم غم نمیخورد آن گفت خالم حالم نمیرسد این گفت دایه ام
مايه ام میبرد آن گفت همسایه ام بسایه ام مینگرد این گفت
مشتريم کم میشود آن گفت ششتريم نم میشود این گفت
مامست در تغار میترشد آن گفت پنیرم در بازار میخشکد
نماند جز دو سه تن مردمان دل آکاه

که همچو دیده دل هوشمندان بیناست

آقای نیکو خیلی گذشت میخواهد خیلی شهامت و
شجاعت میخواهد خیلی وجودان زنده میخواهد که کسی از نفع
موهوم بگذرد تا چه رسد بنفع معلوم . بسی همت لازم است که
انسان پشت پا بر همه چیز بزند و برای کشف حقیقت از ابتدا
چشم از هر علاقه بپوشد و چون حقائقی یافت باز دیده از هر
بی حقیقتی بر بند و بدوسی و دشمنی کسی اعتنا نکند و با
کذب و ناراستی مبارزه نماید . پس آن عده که تا این ده من
و شما میدانیم اگر فکر خود را روی کاغذ نیاورده و در جامعه
منتشر نکرده اند از آنطرف هم خود داری نموده و به اصرار
حضرات ترتیب اثر نداده و بر خلاف وجودشان ذیقیمت است و بشما اطمینان
و قدمی نزد اند آنها وجودشان ذیقیمت است و بشما اطمینان
میدهم که آنها هم روزی از پرده خفا در آیند و آنچه می -
دانند بنکارند خصوصاً آن جوان با وجودان که سه سال منشی

عباس افندی بوده و چه چیز‌ها دیده و چه راز‌های نهفته را دریافته که شطری از آنرا برای من و شما حکایت نمود و امید است همه آن اسرار یا بقلم خودش یا دیگران تأییدات الهیه در موقع مناسب گفته شود. و با فرض اینکه برای او مانع پیدا شود بشما قولی دهم که امثال او برهبری یزدانی منتظرند تا در این راه دیری مؤید گردند

آقای نیکو گرچه بنده از رؤسا مأیوسیم و یقین دارم که تا یکنفر مرید بارکش هم دارند دست از این بساط بر نمی‌دارند ولی از همین اتباعی که تا امروز بدآن اوصاف که ذکر شد موصوفند مأیوس نیستم و اطمینان دارم که این بندکان خدا هم یا خود یا نسل آتیه شان بهمین زودی آکاه خواهند شد که برآه خطائی رفته اند و بدون شببه روزی بیاید که بفهمند من و شما غرضی جز غرض حق گوئی نداشته ایم و گذشته نمونه آینده است. شما دیدید که در این چند ساله چه مقدار مراسلات از اطراف رسید و معلوم شد تا چه حد چشم و گوش حضرات باز شده و دانسته اند که ما و شما خیرخودشان را میخواهیم فقط حجاب و سدایشان یک توهمنات رقیقه‌ایست که آنهم بعون الله بزودی رفع خواهد شد مثلا یک توهمنشان توهم معاش و زندگانی است که تصور میکنند اگر از معاشرت و داد و ستد با دسته خودشان باز مانند دیگر همه درها بهـ رویشان بسته میشود و از این است که بکرات گفته اند من و شما شنیده ایم که قدری باید صبر کرد تا ببینیم آواره و نیکو

که باین شدت صدا را بلند کرده اند بکجا هیرسند.

آری عزیزم مردم ضعیفند مردم اعتماد بنفس ندارند مردم علاقه شان بدنیا زیاد است خصوصاً با این اوهامیکه هشتاد سال است در کله های ایشان کرده اند که هر کس بچه آورده آنرا معجزه بها شمرده اند هر کس نیاورده باز معجزه بها بوده هر کس فقیر شده از معجزه او بوده هر کس غمی شده باز از معجزه بها بوده و از طرفی بطور وهم در کله ها جای داده اند که راستی اغاب اتباع وقتیکه سر گرم تبلیغ میشوند هر چه زبانشان آمد میگویند و نمیفهمند چه میگویند

اگر عده است دم از کرور و ملیون نمیزند درحالیکه شما می دانید که هیچ مذهب کوچک باطلی هم عده اش باین کمی نیست و اگر عده داشتند اقلام دریکی از نقاط دنیا عرض اندامی کرده بودند ولی چون می بینند باشش هفت یا هنتما ده هزار جمعیت متشتت که هر ده نفرش در یک دهی در زیر هزار پرده دین بافی میکنند و همه از ادامی خلقند نمی توان عرض اندام کرد اینست که تمامش از راههای دور دروغ می بافند و باطراف میفرستند و اتفاقاً دروغ را فروغی نیست و اثری ندارد و از این دروغهای هشتاد ساله شان نتیجه این شده که امروز عده شان کمتر از آن موقعی است که باب را کشتند و بهارا تبعید کردند و اگر اهمیت اشخاص بهائی است جز انگشت نیاپاک بدامنهای پاک دراز کردن کار دیگر ندارند بقسمی که شما می دانید چه کسانی را از داخل و خارج بخود نسبت

داده و میدهنند در حالتیکه ثابت شده است که روح آن اشخاص خبر ندارد که اصلاً بها در دنیا بوده و چه گفته تا چه رسید باینکه عهمل گفته باشد یا مستعمل و بالاخره ثابت شده است که در همه دنیا یکنفر شخص مهم داخل این طایفه نیست و هرچه گفته شده است از شایعات خادعانه خود بهائیان است و اگر مبادی و تعلیمات است یا احکام و حدود هر عاقلی میداند که یکدسته اخلاقیاتی که از قبل و بعد هر کس گفته است و این حضرات از همه ناقص تر گفته‌اند اگر از کتب ایشان بر داریم دیگر هیچ نمیماند مگر الفاظ مکررة بسیار وقیح و خوبشخтанه آن تعالیم اخلاقی هم چون از فریحه‌های پاک از هر آلایشی صادر نشده و در زیر پرده مقاصد دیگری بوده است ابداً مؤثر نگشته چندان که دیدیم که فساد اخلاق در جامعه باین کوچکی و تازگی (بهائی) بیش از هر جامعه موجود است حتی جامعه مذهب‌های کهنه چندین هزار ساله و همچنین موهومات که نه تنها خرق نشده بلکه التیام یافته و با کمال شدت درین حضرات شایع گشته

باری سخن بر سر این بود که با این اوهام و ضعفی که در نفوس بهائیه است بیداری ایشان قدری مشکل است ولی طبیعت دنیا آنها را بیدار خواهد کرد. اگر امروز بلجاج و عناد مبتلا شده سخن هیچ خیرخواه را نمیشنوند بلکه بموجب سد و بندی که رئیسیشان گذاشته کتاب امثال من و شما را نمیخوانند ولی بالاخره حقیقت خود را نشان خواهد داد

تاریخ خود را جلوه خواهد داد خصوصاً برای کسانی که

عباس نعمت‌الله همین است که جنب آواره معرب ایستاده

تحصیلاتشان تکمیل شود و تنها امید من همین است که تحصیل
کرده‌های آتیه زیر بار این اوهام نخواهند رفت بشرط اینکه
معارفشنان کاملاً تابع معارف عمومی شود و تزریقات خصوصی
از میان برود ولاحول ولا قوة الا بالله

مرحله ثانیه در تاریخ بهاء الله

میرزا حسینعلی نوری ملقب به بهاءالله میگویند در روز
دوم محرم سنه (۱۲۳۳) هجری مطابق ۲۱ اکتوبر ۱۸۱۷
میلادی در طهران از صلب میرزا عباس ملقب به میرزا بزرگ
نوری و رحم خانم جانی متولد شده و باین مناسبت روز ولادت
اورا باروز ولادت باب که گفتیم روز دوم محرم ۱۲۳۵ بوده در جوار هم
قرارداده در آن دوروز بهائیها با کمال احتیاط و هراس عید میگیرند!
اما در اینکه آیا واقعاً بها در روز دوم م متولد
شده یا در این تاریخ هم نظر بمصالحی چند تصرفاتی کار رفته
و تصنعتی اعمال شده قابل دقت است. زیرا در اطراف همین
تاریخ و قضیه ساده غیر مهم وقتی خواستیم تحقیقات صحیحه
بعمل آوریم برخوردیم بچیزهایی که کاملاً این قضیه را متزلزل
ساخت و برای اینکه خوب زمینه مطلب روشن شود عرضه
میدارد که نکارنده قبل از ورود در حضرات مکرر از زبان
قدمای مسلمین میشنیدم که حاجی میرزا حسین نوری یا حاجی
حسینعلی نوری ادعای خدائی کرده و او کسی است که غالباً
پیشخدمت شاهزاده معتمد الدوله بوده و آن شاهزاده با فرهاد

میرزا سخنانی راجع بایام صبارت او گفته‌اند (۱) مقصود برسر کلمه حاجی بود که بکرات شنیده شده است باینکه میرزا حسینعلی حاجی بوده بعد از آنکه درین حضرات وارد شدم دیدم از لقب حاجی ابدأ بحثی نیست تا موقعی که خواستم تاریخ بنویسم از هر کس که با این خانواده اندک سابقه داشت خواه مسلمان و خواه بهائی و خواه ازلی تحقیقاتی بعمل آورده تا اینکه برخوردم بشخص مطلعی که او از پسر میرزا رضاقلی برادر مسلم بها شنیده بود که تولد ایشان در ماه ذی‌حججه (۱۲۳۲) واقع شده و چون معمول بود که هر کس در آنماه متولد شود او را حاجی گویند لهذا میرزا حسینعلی را هم بهجی میرزا حسین و یا حسینعلی موسوم ساختند .

اینجا بود که بر جعلیت وتاریخ سازی بها و اطرافیانش آفرین گفتم چه بین ذی‌حججه ۱۲۳۲ تا محرم ۱۲۳۳ ده بیست روزی بیشتر فاصله نیست مثلاً آقای نوری در نهم یادهم ذی‌حججه متولد شده باشد تا دوم محرم بیست و یکروز یا دو روز فاصله است پس تدبیر اندیشیده اند که این عید مولود را از آنجا برداشته بیاورند بچسبانند بمولود باب که بیک تیر چندنشان زده باشند ۱ - اینکه لقب حاجی را بیمورد اکارند و ازان لقب

(۱) اشتباه نکنید که این معتمدالدوله غیر از آن معتمدالدوله خواجه است که قبل اذکر شد

که بنظرشان ننک میامده خلاص شوند

۲ - اینکه در دهه عاشورا که ایام عزا داری مسلمین است عیدی قرار داده باشند یا اگر بایهای برای باب عیدی میگیرند ایشانهم در جوار آن در آیند تا یکروزش دو روز و عیدش مهمتر و مفصلتر شود

۳ - اینکه این بجاورت زمانی را هم نوعی از معجزه قلمداد کنند که مثلا خدای مطلق بقدرت خود این دو خدای مقید را در دوروز متوالی (ولی بفاصله دوسال) بوجود آورده که دو روزش یکروز محسوب شود ! و این سخن از نصوص مضحکه بها است که میگوید (این دو یوم عند الله يك یوم محسوب است)

آیا شما تعجب نمیکنید که دو یوم چه طور يك یوم محسوب میشود ؟ !

جمله بها بقول خودشان دوسال تمام و بقول دیگران دوسال بیست روز کم از باب بزرگتر بوده است و اینجا است که میدان برای تاخت و تاز از لیها بازشده بربها حمله کرده‌اند. زیرا باب در کتاب بیانش که گفته‌یم یکدسته از ترهات است گفته است که باید در دین بیان ضرب اطفال موقوف شود و هیچ معلمی باطفال دبستان چوب نزنند برای اینکه آن مظهر آئیه که در بیان «(بمن يظهره الله)» تعبیر شده غیر معروف است و در آتزمان که بخواهد قدم بعرصه ظهور گذارد در ردیف سایر اطفال در دبستان خواهد بود پس باید چوب باطفال زده

نشود که مبادا درین چوبه‌ای که معلم باطفال میزند چوبی هم از روی ناشناسی بان مظهر مقدس وارد و قلب منیرش مکدر گردد. از این سخن معلوم میشود که باب تصور میکرده است که دین خودش مانند ادیان رسمیهٔ دنیا رسمیت پیدا خواهد کرد و احکامش مجری خواهد شد و پس از هزار یا بقول جو دش دو هزار و یکسال بعد مطابق عدد (مستغاث) ظهرور دیگری خواهد شد که او موعود بیان خواهد بود لهذا نهی از ضرب اطفال را از نصوص مسلمهٔ بیان قرار داده که برآن طفل دبستانی که سرآ بنا هست خدا شود و هنوز خدای نارس است صدمه وارد نشود! (این یکی از مواقعی است که بوی جنون میدهد) اما میرزای نوری مدعی شده است که من یظهره الله

مذکور در بیان که سید باب بشارت بظهورش داده منم!
از جمع این دو مطلب هر عاقلی میفهمد که یا باب دیوانه بوده و به‌اهم میدانسته یا بها بی دین و بی‌عقیده و متعتمد بخطا بوده یا هر دو و این سخن بسی بجا و بمورد است که کفته شود آقای نوری شما که دو سال از باب بزرگترید و در موقع صدور این کلمات بیان و بشارات باب شما شخص سی و دو سه ساله بودید چگونه مصدق این کلمه شدید؟ مگر بگوئیم سیر قهقهائی بعمل آمد .

خدا رحمت کند قآنی را که در مطابقات شرح میدهد حکایت انکسی را که از سنش پرسیده و گفت میگویند بیست اما نیست تا آنجا که سائل میگوید از بس

بچه‌قرا رفتی ترسیدم بمنجلاب . . . افتی

خلاصه میرزا حسینعلی در موقعیکه ندای بایت سید

باب را شنید بیست و هفت ساله بود و فارغ التحصیل شده بود و بقسمی که در جلد اول اشاره شد او گذشته از اینکه پدرش منشی بود و خط و انشا را بفرزند خود آموخته بود بعلاوه بها در هر حوزه رفته بود و مدت‌ها تحصیل علم و عرفان کرده بود کاهی بقول میرزا ابوالفضل در محضر میرزا نظر علی حکیم بود و کاهی در مدرس دیگران کاهی از درباریان چیزی می‌-

اندوخت و کاهی از مرشد و اقطاب سخن می‌اموخت

اما در اینکه او از چه زمان بسید باب ایمان آورده

و از چه نقطه نظر بوده و مبلغش کیست تاریخ ساکت است و از قرائن فهمیده می‌شود که انس والفت تامی با کلمات شیخیه داشته و شهرت قرائین در وجود او تأثیر مهمی نموده و در هر صورت در همان اوائل محبوسیت باب بها باو توجه کرده است و در حلقة مریدان وی درآمد

بطوریکه بعضی از اهل تحقیق تشخیص داده اند درباری امر میرزا حسینعلی بر اثر سادگی ذهن و عادت بر عرفان بافی بسید باب معتقد شد و دور نیست که توجهات مقدماتی او منبع از عقیده بوده و مثل سایر فریب‌خوردکان او هم فریبی خورده ولی شبهه نیست که بزودی ملتافت شد که راه خطایی پیموده و مقامات سابقه خود را هم از دست داده ولی کار از دست و تیر از شست در گذشته بود لهذا در صدد برآمد که از جانفشانی

و فداکاریهای اتباع باب استفاده نموده تزلزای درار کان سلطنت اندازد و از هر طرفی از دیانت یا سیاست که بهتر ممکن شد بهره بگیرد این بود که در حوادث قلعه طبرس و امثالها کوششها کرد و پولها صرف نمود ولی موفق نشد و بکرات بچنگ دولتیان مبتلا شد و یک دفعه هم در درجه جلس شد و چوب خورد و بعد از قتل باب تحریک بر قتل ناصر الدین شاه کرد تا آنکه محمد صادق تبریزی و ۵ نفر دیگر را در سال دوم سلطنت ناصر الدین شاه وادر بر حمله ورمی بر او نموده نتیجه آن شد که تیرها کار گر نگشت و حمله کنندکان مقتول شدند و بهابحبس سیاه چال افتاد و در آن موقع برادر بزرگش میرزا حسن نوری منشی سفارت روس بود و بالاخره بواسیله میرزا حسن سفارت را وادر بر شفاعت کردند و پس از چهار ماه و چیزی بها بشفاعت سفیر روس از حبس خلاص و ببغداد با عائله اش تبعید شد . در بغداد تا چندی ساکت بود ولی بایهای متواتری و منفور از جامعه تک تک ببغداد رفته بعضی نزد بها و بعضی نزد ازل می- رفتد و تحریک میکردند که شما قبل از قتل باب مورد توجه و حامل اسرار باب بودید چرا خاموش نشسته و اقدامی نمی- کنید باز هم بها چندان لاشه الوهیتش گرم نشد بلکه از دست ایشان بسلامانیه فرار و انزوا اختیار کرد که شاید دست از او بردارند ولی بایها از بیچارگی خودشان که در جامعه منفور و در نزد دولت مغضوب شده بودند و بهیچ وسیله نمی توانستند خود را باز بجماعه ملحق کنند دست از این دوبرادر برنداشته

هر دم رفتند و آمدند تا آنکه بها از سلیمانیه برگشت و آثار
بعثت ظاهر شد یعنی اگر مظاہر حقه از جانب خدا برای
هدایت مردم مبعوث میشدند این مظاہر حقه از طرف بندکانش
برای ضلالت مردم مبعوث شد ! زیرا دید ماده گوسفندان برای
افاده مستعد است لهذا شروع بکار کرد و از همان دم با بیهای
جسته گریخته بقدر پنجاه شخص نفر آلت دین سازی شده از
اصحاب خاص او شدند ولی طولی نکشید که کارهای نهانی
ایشان آشکار شد و هر روز صدا و ندائی بود و بطوریکه در
جلد اول گفتیم کار رسید بجایی که مخالفین خود را هر جا
دسترس داشتند ترکرده مخفی میکشند و چند قتلی که در بغداد
واقع شده پس از تفرقی بین دو برادر (بها و ازل) مورد
اختلاف شده یعنی تا باهم بودند معلوم نبود که فلان مقتول
قاتلش که بوده ولی بعد از تفرقی هر یک از این دو برادر آن
فتنه ها و قتل هارا بدیگری نسبت داده خود را مظلوم و اخلاقی
و آنmod میکردن. مجملا بر اثر این حرکات بازگرد فتنه برخاست
و غبار آن دامان خود و اصحابشان را گرفت و دولتين ایران و
عثمانی بر تبعید ایشان تصمیم گرفتند

سیاست ترکمانی - آقای کتک خوده

از ابتدائیکه میرزا نوری هوای الوهیت بر سرش افتاد
سیاست ترکمانی یا آقای کتک خورده را بیش گرفت و شرح
آن از اینقرار است که دزد های ترکمان مشهور است که چون

از چیاول قافله فارغ میشدند نعل اسبهای خود را میکشیدند و واژ گونه میکوبیدند که کسی نتواند بفهمد اینها از کدام راه رفته اند و نعل واژ گونه زدن مشهور شده و حکایت آقای کتک خورده را که متنضم سیاست ترکمانی است پکرات از خود عباس افندی شنیدم و پس از مطالعه دیدم این حکایت عیناً در خود و پدرش مصدق دارد

گویند آقائی وارد سر طویله شد و نوکر خود را مورد خطاب و عتاب قرار داد که چرا اسبهارا نیکو تیمار نکرده؟ و بالاخره سقط گفتن آغاز کرد. نوکر پیمانه صبرش ابریزشده آفرا در میان ذبلها (پهن) دراز کرده کتک کاملی باو زددر آن بین صدای درب طویله بلند شد که کسی وارد میشد نوکر از روی سینه آقا بر خاسته بکناری بایستاد و حالت مظلوم میرا بخود داده هر دم میگفت ای آقا چه ترده ام که اینظور هر امیز نمیزند؟ آیا سزای خدمات من است که چنین مشلقم میسازی؟ آقا دید در حضور شخص ثالث نمیتواند حقیقت را بگوید و کتک خوردن خود را اظهار نماید اهذا گرد از لباس و کلاه افشاراند گرفت و همیگفت من چنین هر نوکری که درست خدمت نکند او را میزنم تو میخواهی بمان و کتک بخور والا از پی کار خود برو.

عباس افندی این مضمون را برای عثمانیها درست کرده بود که هر وقت در قضیه مغلوب شدند یا اتفاقی برایشان افتاد عکس العمل آنرا جلوه داده چشیدند و به اطراف اعلان فاتحیت

خود را می دهند ولی خود او و پدرش در طول حیات خویش این سیاست ترکمانی را تعقیب نموده همیشه رفتار آفای کتک خورده را سر مشق خود داشتند و طلیعه این سیاست هنگام تبعید شدن از بغداد طلوع نمود که چون بها و اصحابش را در تحت تضیيق کشیده باسلامبول حرکتش دادند باطراف محروم‌انه نوشت که بعثت جهوری در آن موقع واقع شده و مریدانش را واداشت نکاشتند که جمال مبارک در آنوقت در باغ نجیب پاشا دوازده روز بازیال الواح و آیات پرداخته ندای خود را بمسامع اهل عالم رساندند و بالاخره پس از چندین سال آن ایام را عید رضوان نام نهاده از سی و دوم عید نوروز تا دوازده روز اتباع را بجهن و سرور مأمور کردند در حالتیکه آن ایام ایام کتک خوردن این آقا بوده و حرفی از بعث و الواح نبوده و هر چه کفته شده پس از سالها در موضع فراغت حال و بال و از روی ساخت و ساز های شوروی صورت کرفته و بالاخره این سیاست ترکمانی همواره همراه حضرات بوده و تا کنون هم تعقیب میشود بقسمیکه اگر با دورین نظر و نظر دورین در زوایای تواریخشان بنگریم می بینیم هر جا اقتضاحی رخ داده فوری همانجا را مورد معجزه یا قدرت قرار داده نعل واژگونه را سوار کرده اند چنانکه در جلد اول شرح لوح ناپلئون را گفتم که چون عریضه خاضعه بها ارسال بفرانسه شد و برخلاف انتظار او ناپلئون هم مغلوب و منکوب شد فوری لوح قهریه صادر کردند و پیش گوئی که از پس گوئی هم عقبتر بود آغاز

نمودند که ای ناپلئون زود باشد عزت بذات مبدل کردد در حالتیکه پریروز وعده نصرت داده بود و دیروز ناپلئون مغلوب شده تازه امروز بها دست بسین و سوف زده که عنقریب چنان شوی و چنین کردی و همان انذارات هم تا چندین سال از زیر دوشک بها بیرون نیامد و پس از چندین سال هم که از زیر دوشک خودش بیرون آمد بزیر دوشک بیرون مخفی شد و هردم تأکید میشید که خودتان بخوانید و بکسی نشان ندهیید (مثل همه الواح و احکامش حتی نمازش) چنانکه قبل از ذکر شد یا انکه راجع بقضایای اسلامبول پسرش عباس افندی در مقاله سیاح قسمی وانمود کرده که گویا سلطان عبدالعزیز و وزرايش نسبت بمقام این میرزا خدا فوق العاده خاضع و یا اقلال متغیر بوده اند در حالتیکه بقدرتی عثمانیها بایشان در باب عالی بنظر حقارت نگریسته اند که از وصف خارج است

دروغگو حافظه ندارد

توضیح آنکه حضرات دولوه زیردوشکی دارند یکی فارسی و دیگری عربی که خطابات شدیده در آن دولوه است و مخاطب آن مجھول است در یکی (آن یا رئیس) خطاب شده و در دیگری (ای نفسی که خود را اعلیٰ الناس دیده) بهائیها میگویند مخاطب باین خطابات سلطان عبدالعزیز است ! در این دولوه بقدرتی از آن رئیس شکایت شده که معلوم است بی نهایت از دست او عصبانی بوده اند . در اینمدت یکنفر نگفت که

این الواح و خطابات چیست ؟ ولو انکه زیر دوشکی بوده و جز چشم بعضی از کوسفندان بها (استغفار الله - بندگان خدا) چشم احدی بر آن نیفتاده ولی در هر صورت با آن شوکتی که افندی کفته است این الهام و ان عبارت و قورتهای افندی در مقاله سیاح چیست ؟ یعنی اگر درباریان اسلامبول بطوریکه درمقاله است احترام از (جمال مبارک !) کرده اند این شکایات بها چیست ؟ و اگر حرفهای بها صحیح است و شکایات او هورد دارد آن فیس های عباس افندی درمقاله چه مورد دارد ؟ در این مقام باید گفت کاهی دروغ پرداز دروغگو را مفتخض میکند و این از آن موارد است

اینک شأن و شوکت بهارا که در نظر سلطان عثمانی داشته است در طی حکم نهی ایشان از ادرنه که بتراکی صادر شده و ما آنرا با زحماتی بدست آورده در کتاب تاریخ خودشان هم نکاشته ایم تقدیم خوانندگان می داریم تا همه سیاستهای ترکمانی حضرات شناخته شود .

سبحان الله که انسان برای فریب دادن مردم و استفاده غیر مشروع بچه راهها سیر میکند ؟ ما در جلد اول شرح بیچارگی حضرات را در اسلامبول بیان کردیم تا بدرجۀ که بنا بود عباس افندی تزد شخص تاجر ایرانی مستخدم باشد و بجهت مفقود شدن کمر بند قیمتی او متهم و اخراج شد ولی بهائیان گمان کردند که ما این تهمت را از خود اختیاع کرده ایم در حالتیکه اگر این قضیه تهمت هم باشد بما راجع نیست و خود

بها از آن دفاع کرده در رساله که موسوم است برساله ابن ذئب و بخوبی معلوم میشود که يك چيزی بوده است که او مجبور بر دفاع شده و بر ارباب عقل سليم مبرهن است که کاهی دفاع شررش بیشتر از سکوت است چنانکه بها برای اینگونه مدافعت در چند مورد قافیه را باخته و خود را موهون ساخته يكی همین مورد است و يكی هم راجع بادعای معتمد الدوله فرهاد میرزا که در مجلس علنی بعنوان شرب معنون داشته گفت بمن على اکبر و ملارضا که چگونه شما او را خدا می دانید و حال آنکه او با من شرب کرده است و در مجلس سری حرف دیگری هم گفته است راجع بایام صباوت و سادگی ایشان که اغلب ایرانیان آنرا شنیده اند.

خلاصه پس از ملا على اکبر ایادی و ملا رضای مبلغ از حبس در آمدند و این سخن را بمولای خود راپرت دادند بها قافیه را باخته در عرض مسکوت گذاشتند قلم را بمدافعته کشید و شنیده ام در چند لوح ولی آنچه را خودم دیده ام در يك لوح میگويد - شخصی مثل معتمد الدوله نباید سخن بی حقیقت بفرماید من با ایشان فقط دو دفعه ملاقات کرده ام یکی در مرغ محله و دیگر در طهران

خلاصه شرحی باین مضمون در آن لوح از خود دفاع کرده و بطور يکه دیده میشود دفاع هم ناقص است زیرا معتمد - الدوله تعین دفعات نکرده بوده است که ایشان بیش از دو دفعه

ملاقات را انکار میفرمایند.

باری بقول یکنفر کفت ما اینقدر سخن صحیح داریم که حاجت ببحث در اینگونه مسائل نداریم و بهتر است که ترک اینگونه مباحث کنیم تا نگویند مقصد آواره دشناه بوده است و پیردازیم بمسائلی که راهی برای دفاع و انکار آنها نیست. سخن در این بود که سلطان عثمانی وزرايش نظریکه بحضرات داشتند این نظر بود که اینها یك دسته مردمان مفسد شروری هستند که بنام دین و مذهب وسیله نفاق و شفاق را فراهم کرده اند و این بود که فقط التزام از ایشان کرفت که در خاک عثمانی مذهب خود را منتشر نسازند و چون در ادرنه پس از پنج سال باز معلوم شد که سرا بنشر عتمائید خود پرداخته و آمد و شد اتباع را اجازه داده اند این بود که این حکم در تبعید ایشان صادر شد و ما آنرا از کتاب (کفر طوریه سی) تأثیف رامی بابا بکواكب الدربه نقل کرده اینک از کواكب نقل باینجا مینماییم.

صورت فرمان سلطان عبدالعزیز

دستور مکرم و مشیر منخدم نظام العالم مدیر امورالجمهور بالفکر الثاقب متمم مهام الانام بالرأي الصائب مهمـد بنیان - الدوله والاقبال مشید اركان السعادة والاجلال المخفوف اصنوف عواطف الملك الاعلى ضبطيه مشيرى الوب برنجـى رتبه مجیدى نشان ذیشانى حائز و حامل اولان وزيرم حسين یاشا ادام الله

اجلاله و فخر الامراء الكرام معتمد الكبير الفخام ذو القدر
والاحترام صاحب الرز و الاحتشام المختص بمزيد عنایة الملك
العلام میر میران کرامدن عکا سنجاغی متصرفی در درجی رتبه
مجیدی نشان ذیشانیک حائز و حاملی هادی پاشا دام اقباله و
قدوة النواب المتشرعين عکا نائبی مولانا زید علمه توقيع رفیع
همايونم و اصل او لیحیق معلوم اوله که مقدمما ایرانده بابی فامیله
بر مذهب ظهور ایده رک بونلرک شیخلر ندن بعضلرینه ایران
دولتیجه محازات ایدلدیکی مثللو بر ازی ده طرد و دفع الوند
قلری جھتله بونلردن شیخ میرزا حسینعلی و صبح ازل و برادر
لری و رفقاسی جمله ادرنه یه گوندر لمشدی مرقوم شیخ حسین
علی صبح ازل ایله رفقا سندن طویبی قائم مقا ملقنندن مخرج
آقا جان بک (۱) ایله قره باغانی شیخ علی سیام (۲) و
خراسانی میرزا حسین نام دیگری مسکر قاسم و محمد قدوس (۳)
و عبد العفار و درویش علی و اصفهانی محمد باقر نام شخصلرک
خبرات مفسد تکارانه ای و قوع بولریغی استخار اولو نمسیله
اشخاص مرقومه اخذ و توقيف ایله دیوان احکام عادله مده
تشکیل اولنان قومیسیوند تدقیق اولوند یغنهه یدارنده بولنان
کاغذ و رسائلک مدلول و ماللرینه و کندولرک احوال و
افعاللرینه نظرآ مرقوم شیخ علی صبح از لک کندو سنه عربی

(۱) مقصود میرزا آقا جان خادم الله کاتب وحی یا واهی

است (۲) سیاح - مقصود حاجی سیاح است که سیام نوشته (۳)

غیر از قدوس مشهور است که در طبرس کشته شده

و فارسی بر کتاب نزولندن بختله بر نوع نبوی متنضم من مهد
 يلک ادعا سنه بولوندیغی اگلا شلمش بو هنللو ارباب ضلالک
 شویولده حرکته قیاملیری جاھل اولان بر طاقم اهل سلامک اغفالی
 مقصد ینه مبني اولد یعنیه بنادیوان حرب احکامی اقتضا سنجه
 هر قوم لرک نفي ابدايله مجازاتلری لازم گلمش وا ترچه مرقوم
 لرک علی صبح ازل امر لریله مقتدى او لمیلر ینه نظرآ برنجی
 طویخانه عامره قائم مقام لفندن مجرح سلماسی آغا جان بک ترویج
 افساد اتلرینه خدمت ایلمش او لمسندن ناشتی ایکنجهی قرہ باغلى
 شیخ علی صیام و خراسانلی میرزا محمد حسین نام دیگری مسکر
 قاسم و مرقوم علی صبح ازالک و کیا کیا قدوس و اصفهانلی محمد
 باقر و شیخ دیرزا حسین علی و صبح ازالک برادراری میرزا دوسی
 و میرزا محمد قدوس و احباسندن عبد الغفار و خدمتکار لرندن
 درویش علی نام کیممه لری دخی فضلله اتباع و اقدایلله - او چنجهی
 درجه ده طوتولملری لازم کلورایسه ددعبارة قانونیه ده علی الاطلاق
 اول اتفاق لرد بولنان کولنان کیممه لره صراحتی بولنمیق ایچون
 درجه تعییننے لزوم گوستردش ایدیکندن جمله سنک محل بعیده یه
 نفی ابدايله دفع و تغیریبی . فقط قانون 'جزا احکامی حکمینجه
 نفی ابد جزاسی حبسی جادع اولد یعنیندن بونلر کیده جکلری
 محللرده حبس او لنماز لرایسه فرار و با خود هملکت ایچویسنده
 گزه رک بر طاقم کسانی اخلاقه اجتسارایده جنکلرینه بناء قلعه
 بند صورتیله محبوس بولوندیریلله جقلرینه ضمیمه ترتیب مجازا
 قلری قلنمسی قوه میسیون مذکور جانبندن با مضبطه بیان او لمش

اولوب واقعاً مرقوملر بولندقلری محللرده گرک اهالی و گرک
بربریله اختلاط ایتدیرلمه مک اوزره قلعه ایچنده بر خانه ده
اقامت ایتدیرلمک و هیچ بر کیمسه ایله اختلاط ایتدیر لمه سنه
دائز مأمورین و ضابطان طرفندن دائم دقت و نظارت اولونمك
اوزره اشخاص مرقومه عکا و ماغوسه قلعه‌ارینه مؤبدآ نفی و
تغربیلری بالتنسیب کیفیت طرف شاهانه مه عرض ایله لدی -
الاستیدزان بر منوال محرر اجراسی خصوصنه اراده ملوکانه م
مهابت صدور اولمش موجبنجه اشخاص مرقوموندن صبح
ازل ایله رفقا سنک قبریس جزیره سند نفی و تغربیلری ایچون
دیگر بر امر شریفم تصدیر قلنمش اولمقین سز که ضبطیه مشیری
مشارالیهسنہ مرقوموندن شیخ میرزا حسینعلی و آغا جان بک و
اوغلی محمد قدوس و میرزا موسی و میرزا محمدقلی و درویش علی
نام شخصلری اقتصانی و جهله تحت الحفظ مؤبدآ عکایه نفی و
ارساللرینه صرف رؤیت ایلیه سز . سز که متصرف و نایب مومنی
ایهمما سز در قومونک اول طرفه و صوللرنده قلعه ایچنده بر
خانه ده مؤبدآ منفیا اقامت ایتدیر لمسنہ هیچ بر کیمه ایله
اختلاط ایتدیر امه مسنہ مأمورین طرفندن بغايت دقت و نظارت
و خطوه واحده محل آخره حرکتلرینه رخصت اولمیوب هر
حالده فرار و محافظه لرینه اعتنا و صرف مقدرت و وصوللرینی
بيان و اشاره مبادرت ایله سز تحریراً فی يوم الخامس من شهر
ربیع الآخر سنہ خمس و ثمانون و مائین و الف
توضیحًا اغلاطی چند در این فرمان دیده میشود که

باید آنرا اغلاط مطبعی دانست ولی چون ما تخصص در انشای
قرکی نداریم باصلاح آن اقدام ننمودیم

عکس کسانی

است که اسامی ایشان
در فرمان مذکور
است باستانی اینها و
ازل و باضافه عباس
افندی و برادران
کوچکش که در وسط
نشسته‌اند و این عکس

در ادرنه در همان اوان حرکت و تبعیدشان گرفته شده است

تبیه

پوشیده نماند که عباس افندی در موقع بسیار اشاره
باهمیت ایام توقف ادرنه کرده میگوید مأمورین خارجه نزد
بها آمدند میکردند و او را اهمیت میدادند و حتی یکوقتی
شفاهاً چیزی از او شنیدم که همان را در تاریخ نکاشتم همان
تاریخ که در تحت نظر خودش قرار گرفته و آن شرحی است
که در صفحه ۳۸۱ آن کتاب درج است راجع بنای قونسول
فرانسه که در اوان تبعید بها از ادرنه بحضور آمده و تکلیف
کرده که شما از تبعیت اسلام منصرف شوید تا شما زا بارو پا
بریم و بها استنکاف کرده. اکنون میگوئیم اگر اینهم مانند

سایر حرفها جعل و تصنیع نباشد دلیل است بر اینکه بعضی از مأمورین خارجه دانسته بودند که او خائن ایران و اسلام است و میخواستند او را آلت سیاست خود سازند و اگر او آلت سیاست بعضی نشده برای بعضی دیگر آلت شده وبالاخره پرسش عباس افندی با اینکه فکر باطن و سیاست خائنانه خودرا علنی نکرده باز حب مفرطش بریاست سبب شده که در بعضی موارد پرده از کارش برکنار رفته و شاید این معنی را در طی یک قطعه عکس دیگری که درج میشود بیایم عجالتاً همین قدر میگوئیم که ممانعتهای شدیده که عباس افندی در الواح خود باتابع کرده و تأکید مینماید که زنگنه در سیاست دخالت نکنید خودش یکنوع سیاستی است که باید آنرا همان سیاست ترکمنی و نعل واژگونه تعبیر کرد و مقصودش از این اذکار آن بود که وطنخواهان ایران را اغفال نماید که گویا او ابدآ سیاستی در نظر ندارد و فقط روحانی است وبالاخره هر خیانتی متصدی میشود کسی ملتفت نباشد فضلاً از اینکه پیروان خود را هم میشناخت که اگر اجازه تصرف در سیاست بایشان بددهد چون مردمان نالایقی هستند او را مقتضی خواهند کرد ولی هرجا شخص لایقی را دیده دستورها داده و حقهها زده و اینست که هریک از اتباعش که توانسته اند خودرا دریک گوشہ بگنجانند و آلت خیانتی شوند و لو بعنوان جاسوسی بوده فرو گذار نکرده اند و خلاصه اینکه آنی فکرش از دخالت در سیاست فارغ نبود منتها اینکه نتوانست کار خود را بجایی برساند و الا از

وضع تشکیلات ایشان که در جای دیگر اشاره خواهد شد هر کسی خواهد دریافت که او چه هوائی بر سر داشته و هنوز هم جای نشین او بکلی مأیوس نشده آن فکر را تعقیب مینماید ولی در آتیه با بیداری ملت ایران و نالایقی رئیس کنونی بهائیان امید است دست نایاک ایشان از دامان ملک و ملت کوتاه شود و اگر ایشان محض اصلاح دنیا آمده اند ایرانرا برای دست آخر بگذارند یعنی اول سایر همالمک را اصلاح کنند و هر وقت ایرانی دید که بهائیت دریکی دوشه مملکت از ممالک دنیا رسمیت یافت و باصلاحات موفق شد و پارلمانها و دربارهای آن دمالک را احراز و اشغال کرد آنوقت ایرانی هم نأسی خواهد کرد عجالتاً ایرانی این مصلح دنیارا لازم ندارد !

اکنون اینمقالرا بدین دویست که دهسال قبل سروده و در کتاب تاریخشان گنجانیده ام و امروز نتیجه می دهد پیایان میرسانیم :

دویستی

اهل ایران همه در خواب و قلیلی بیدار
باز شد دفتر نج-وی بزبان اسرار
عنقریب است که صبح آید و خورشید دمد
راز و نجوای کسان شهره شود در بازار

تحصیل و دو روئی

در نشر کتب و وسائل

یکی از آلات و ادوات فریبندگی حضرات در طرز اشاعه کتب و رسائل است که همواره این حالت با هر لوح و رسالة ایشان تواام بوده.

مشهور ترین کتب میرزا بها ایقان و هفت وادی و اقدس و مبین است با رسالة ابن ذئب باصطلاح خودشان و معروف‌ترین کتب عباس افندی یا میرزا عباس مقاله سیاح و مفاوضات است و اخیراً هم سه جلد از مکاتیب عبد البها را شیخ فرج الله طبع و توزیع نموده و خوب‌بختانه چند لوح یا مکتوب از آن مکاتیب آثار قریحه آواره است که شیخ کردی تشخیص نداده و بجای آثار و مکاتیب عبد البها طبع و نشر نموده و این وا در جای دیگر توضیح میدهیم.

طرز نکارش و نشر این کتب برخلاف همه انبیاء بلکه برخلاف همه نویسندگان یک طرز خادعانه و دور روئی بوده که نظریش در عالم دیده نشده

کتاب هفت وادی

مثالاً کتاب هفت وادی بطوریکه آقای نیکو اشاره کرده است عیناً هفت وادی شیخ عطار است که از نظم بنثر آورده و کلمات سایر عروفا را با مخلوط و همزوج کرده و این هنر

شاگردان مدارس است که معلمین برای امتحان قریحه و انشا
نظمی را بایشان میدهند که نشر نمایند و اتفاقاً در همین
اوقات که من خود تدریس ادبیات در مدارس متوسطه مشغولم
بکرات دیده ام بعضی از شاگردان خوش قریحه بقدرتی نظم
را خوب نثر میکنند که بمراتب از میرزای نوری که این
هنر خود را عطیه آسمانی پنداشته بهتر و برتر است مقدمه
هفت وادی و چهار وادی که بقول آقای نیکو خوب بود
همه را یکدفعه یازده وادی نام مینهاد اقتباس از عرفای قبل
است و تصریفی که میرزا بها کرده همان تاویل عجیبی است که
بر نام کنجشک جسته ! و طالبین باید بفلسفه نیکو یا خود
هفت وادی مراجعه کنند و بخوانند و بخندند و با وجود این
در اوائل چنان وانمود میکردن که کویا از این کتاب بهتر
و ادبی تر کتابی نیامده و برای الوهیت میرزا همین کتاب
کافی است !

کتاب ایقان یا خانویه

اما ایقان بدون شبھه در مدت دو سال که آقای میرزا
خدا در سلیمانیه و در کوه سر کلو ازدوا داشته در آن کوشة
فراغت این دو هزار بیت کتابت را انجام داده و شاید پنجاه
دفعه یاک نویس کرده و عیوب آنرا بیرون نموده است و با وجود
این آنرا خالی از عیبی نتوان شناخت و اکر باور ندارید
همان طلیعه ایقان را بخوانید تا باخر خواهید فهمید زیرا بدون

مقدمه چنین شروع میشود (الباب المذکور فی بیان ان العباد
لن يصلوا الی شاطی بحر العرفان الخ) و ختم میکند بكلمة (مطیورا)
که هر دو غلطی فاحش و رکیک است فضلا از اینکه مطالب
آنهم عیناً متخذ از کتب عرفا است خصوصاً عرفای نقش
بنده که وزیراً بها در سلیمانیه با ایشان مشهور و حتی نزد شیخ
عبد الرحمن مرشد صوفیه متلمذ بوده و در اسرار مسافرت و عزالت
در سلیمانیه منظور نظر بوده است یکی آنکه نزد مسلمین و انmod
شود که او طالب ریاست نیست و نزد اهل بیان اظهار شود که
ایشان از مخالفت ازل اندیشه ناک بوده اند و دوم و انmod میشده
است که مقصود از ازوای این شخص تکمیل علم کیمیاست و
بالاخره هم همین شهرت بود که ارباب طمع را بگرد او جمع
کرد و بجای اینکه بهره از او ببرند از هستی ساقط شدند و
گمان نرود که این سخن دوهوم و یا هتلزل است من خود
در کرمانشاه امتحان کردم که مردم تا چه اندازه باینگونه خدیجهها
پا بند میشوند .

(الکلام یحیر الکلام)

در کرمانشاه روزی شخصی نزد آمد که از سخنانش دانستم
در حق من حسن ظنی دارد و کمان کرده است من دارای
صنعت کیمیا هستم لهذا محض اینکه تصوراتم درحق بها تکمیل
و عملی شود با آن شخص از در دروئی و حرفةای دو پهلو
بحسبت وارد شدم و اصطلاحات حکماء قدیم را که در این

صنعت میدانستم بر شمردم کاهی از حجر سخن کفتم و دمی
از شمس و قمر و کاهی از بیضه شقرا کفتم و دمی از ارض
بیضا . وقتی بحمام ماریه اش بردم و دمی مهد های سلیمانیش بر
شمردم کاهی از بول الصبيان کفتم و وقتی از ذهب ابریز و
عقیان یکدم ببول العجلش افکندم و دم دیگر بخل و خمر دلالتش
کردم یکوقت آثار ذهب طاییر را بر شمردم و وقت دیگر زیبق
فرار را بدمش بردم کاهی از کبریت و نوشاد در تمجید کردم
و دمی از طلق و عقاب تنقید کاهی شعر سابقین را برایش
خواندم که

خذ الفرار و الطلقا   و شيئاً يشبه البرقا
اذا مزجته سحقاً   ملكت الغرب والشرق

کاهی این کلام منسوب بامام را شاهد آوردم که
خذ الحديد المزعفر و زنجار النحاس الاخضر و اجعل بعضه
ماء و بعضه ارضاً و افلح الارض بالماء و قمی شعر شیخ بهائی را
برایش خواندم که

از طلق درهمی وز فرار درهمی * انکاه از عقاب دو جزء
مکرمه * پس حل و عقد کن تونه با کوره و دمی * و الله شاهد
هو اکسیر اعظمی * بالآخره شنونده دیوانه وار نعره بزد و از
جای خود بر خاسته خویش را بر قدمهای مبارک من ! افکند و دامان
کرم را کرفت که اکسیر اعظمش بخشم و حجر مکرمش دهم
صنعت قمرش آموزم و یا شمسی در کیسه اش اندوزم یدو بیضائی
شکار کشم و صنمغه بیضا و حمرائی پدیدار سازم (نامحرومتش)

نکنم و مایوس و غمراه ننمایم.

لهذا نوازش کردم و وعده اش دادم که اگر مقدر باشد
بمراد دل خواهی رسید و او در مدت نه ماه هر روز امدو هر
شب رفت هر صبح استانم را بوسید و هر عصر چیزی از من
پرسید ولی اخر مقدر نبود (زیرا چیزی نمیدانستم) و تنها
استفاده که از من برداشتم عمری بود که در معاشرت با من
هدر داد و چندی از کارش باز ماند و اگر بی وجدان بودم
کلاهش را میربودم و کوشش را میریدم زیرا نسبت بیچیز
نبوzd جز اینکه این حرکت خلاف وجودان را نکردم و هنوز
از بیطمعی خود خوشنودم و او هم چون طمعی ندیده هنوز دل
نبریده و پس از ده سال میشنوم که چون نام هرا شنود اب
دردیده کرداند و کوید آواره نخواست این صنعت را بما یاد دهد
و الا دارا بود !!

(باز گشت بمطلب)

باری سخن در این بود که این ارزوای میرزا بها که فقط
برای تالیف دو هزار بیت کتاب ایقان بود یا نثر کردن هفت
و ادی شیخ عطار بصورت وانمود شد که محض تکمیل صنعت کیمیا
است و این بود که در مراجعتش ببغداد دستها بداماش دراز شد
و پنجاه شصت نفر از بابیهای جسته کریخته مقیم کویش شدند و شب
و روز جان میکشند و کسب میکرند و نیمی از دسترنج خود را به
میرزا خدا میدادند که روزی ده برابر از کیمیا ای او بهره بردارند

و هر کس هم با ایشان طرف محاوره کتبی و شفاهی میشد از دور
و نزدیک باو میفهمایند که این خدا دارای کیمیا است ولی بعد
از شصت سال هنوز آن کیمیا از دهس بیرون نیامده است !!
حالا به بینیم آن کتاب ایقان که نتیجه دو سال عزلت
بود بچه صورتی نشر شد ؟

آری انتشار دادند که خال‌وی سید باب در باب بایت
همشیره^۱ زاده اش شببه داشته و سؤالاتی نکاشته و بفاصله^۲ شبی
یا چند شبی این کتاب در جواب او نازل شده و لهذا آنرا
هم کاهی بر ساله^۳ خالویه مینامیدند که سیاست ترکمانی با آن
همراه باشد .

کتاب اقدس

و اما کتاب اقدس روح احکام و مسائلش از حاجی
ملا علی اکبر وزین المقربین و مسکین قلم است که کتبأ و
شفاها هر چه بنظرشان خوب آمد بمیرزا خدا بیشنهد میدادند
و او در قولب الفاظ عربی در آورده در آن عربیهای عجیب
هم پسر های خود را دخالت داده با مشورت ایشان شریعت
میساخت و عبارت میپرداخت و این از قضایای مسلمه است که
میرزا محمد علی غصن اکبر در آن اوقات بطوری مورد توجه
شده بود که ادعای شمس الشموسی کرد و خود را از پدرخویش
برتر خواند و عباس افتدی حسادت ورزید و سعایت کرد تا
آنکه پدرش باطراف نوشت که اگر آثاری از قلم اغصان سر زند

که مورد توجه شما شود آنرا از تأییدات ما بدانید
باری غرض این بود که شریعت سازی و عبارت پردازی
بها در ابتدا بكمک برادرانش میرزا موسی و میرزا محمد قلی
صورت می بست و پس از بلوغ و رشد پسر هایش بكمک ایشان
انجام مییافت فضلا از اینکه قسمت عمده آنها هم از قریحه و
فکر میرزا آقا جان خادم کاشانی سر زده است و از این است
که چون بدقت در الواح و آثار منتشره مطالعه شود اختلاف
طرز و روش و انشا و تأویلات و عرفان بافی و نظم و نثر این
ترهات بقدرتی زیاد دیده میشود که همان اختلاف واردۀ بارده
با انسان میفهماند که این احکام و مطالب از قریحه یکنفر و بقوه
الهام صادر نشده و دقت هم در اصلاح و تصحیح آنها بعمل
نیامده. چنانکه گفتیم یکجا در اقدس حکم زنا بنه متقابل جزای
نقدي تعیین شده و یکجا در رساله سؤال و جواب حکم آن
معوق و موکول به بیت العدل موهوم گشته و اینجاست که آیه
مبارکه قرآن کاملًا مورد توجه میشود (لو کان من غیر عند الله
لوجد و افيه اختلافاً كثیراً)

(مبین یا سوده هیکل)

اما کتاب مبین یا سوره هیکل عبارتست از یک سلسله
الفاظی که متنضم هیچگونه حکمت و صلاح و دستور العمل
کافی نیست برای مقصدی و عربیهایی است مرکب از الفاظ
مفرد که مفرداتش عربی و ترکیبی نه فارسی است و نه عربی

و اغلب آنها در طی خطاباتی است که بصورت وامود میشود که گویا میرزا بها باسان مهمنی و بخاقان سلطانی خطاب میکند و کاهی هم اسم میبرد « ان یا ملک اروس اسمع نداء الله الملك المهيمن القدس » و یا اینکه خطاباتی بملکة لندن (ویکتوریا) میکند ولی هنگامیکه در روح این کلمات استقصاء شود دیده میشود که بشهادت تاریخ این کلمات در طول حیات بها از زیر دوشک بیرون نیامده و تا زنده بود تأکید میشد که کسی بر مضامین آن کلمات آکاه نشود حتی بعد از آنکه آنرا در هندوستان با کمال احتیاط طبع کردن نسخه مطبوع آنرا بکسی نمی دادند مگر آنکس که مسلم باشد که از گوسفندان بی اراده بها شده و بالاخره جز عریضه که بنا صر الدین شاه نوشته شده و معلوم نیست که آن عریضه عیناً این لوح است که انتشار داده اند یا چیز دیگر بوده آن کلمات نیز نه تنها بنظر سلاطین نرسیده بلکه کسی جز معدودی از حارم اسرار بها بر مضامین آنها اکاء نشده با وجود این عباس افندی پس از مرک پدرش آن کلمات زیر دوشکی را که خودش هم در ساخت و ساز آن شریک بوده و برای همچو موردی ذخیره مینموده انها را مدرک نفوذ و قدرت پدر خویش قلمداد کرده و در مفاوضات و سایر الواح بان استدلال نموده !

آری خواهید کفت در اینصورت او مرد مدبّری بوده و سیاست خوبی بکار برد عرض میکنم اکر این حرف مورد تصدیق شود باز حرف ما مورد تکذیب نخواهد بود که گفته و

میگوئیم طریقهٔ بهائی مذهب نیست و بر رویهٔ ادیان ابیدا عرض اندام نکرده بلکه سیاست مذنبانه ایست که برای استفاده شخصی اتخاذ شده و ما عجالتاً تا همین حد مسلمش سخن می‌رانیم و حال اینکه در سوء سیاست او هم مردمان عاقل سیاسی سخن گفته اند و برای سوء سیاست افندی همین بس است که احکام بیت العدل را ولو موهم بود ولی چون ساخته دست پدرش بود خوب بوده بدل بحکم و رأیت و ریاست شوقی افندی نکرده باشد نسلا بعد نسل و بدون شبهاً این بار سنگین نتیجه را عاقبت همان کوسفندان هم از دوش خود خواهند انداخت پس در حسن سیاستش هم حرف است و ما را مجال تطویل کلام در این مقام نیست
 معملاً بر گردیم بموضع کتب و الواح که تاکنون یک کتاب و لوحی از این پدر و پسر بطور سادگی و ان قسم که بوده نشر و اشاعه نشده است

(کتاب مفاوضات)

مثلث مفاوضات عبدالبهاء که نتیجهٔ فکر سالیان دراز او بوده چنین و آنmod شده است که مسس بارزی مادران مسیو دریفوس بر سر ناهار سؤالاتی کرده و عباس افندی مرتجلاً این جوابها را داده است با اینکه اکثر هم چنین بود اهمیت نداشت زیرا بقدرتی سهو و اشتباه و غلط و فلسفه‌های معوج در آن کتاب موجود است که باید چندین کتاب در کشف اغلاظ ان یک کتاب نوشت معهذا این و آنmod هم غلط و بی حقیقت است که این

سخنان صحبت سرناهار باشد بلکه نتیجه نکارش سالی سه چهار است
نه صحبت سرناهار چنانچه در سال (۱۹۲۳) میلادی که از
لندن بیماریس وارد شدم عیناً این سخن را خودم از مس بارنی در
یاقتم در شبی که بارنی مدام دریفوس مرا بکشمش پلو ایرانی
مهمان کرد در طی صحبت پرسیدم در آن موقع که شما مشرف
بودید و مفاوضات تنظیم میشد چند مدت در عکا هاندید ؟

فوری از روی سادگی جواب داد من بیش از چند روز توقف
نکردم و مفاوضات را پس از چندین سال سر کار اقا نزد ما فرستادند
و فرمودند این کتاب برای ایران خوب است و میخواهیم نام شما
در مشرق مشهور شود لهذا بنام شما میل داریم طبع شود !
خلاصه بارنی مقصود مرا نفهمید زیرا سابقه ذهنی نداشت ولی
بنده مقصود عباس افندی را فهمیدم چه که ساقه ذهنی داشتم و
اینگونه تقلبات او را در هر لوح و کتاب و مطلب و مرآمی
شناخته بودم

(توضیح گفتار)

پوشیده نیست که مطالب مفاوضات بر دو قسم است قسمی
راجع بتأویل آیات تورات و انجیل است و قسمی دیگر راجع
بعقائد اشعاره و وحدت وجودی و تناسخی و امثالهم که کلامات
بحمله از ایشان در مفاوضات بصورت تزلزل و تمجمج بیان شده
گاهی طرداً للباب بعضی از آن کلمات مورد اثبات و گاهی در
جمل نفی در آمده هر جا خواسته است رد کند از عهدہ بر نیامده

و هر جا خواسته است اثبات کند طوری آنرا بیان نموده است که گویا مخترع این سخن خوداوست و باز هم خوشبختانه از عهده اثبات آن بر نیامده است مثلاً شرحی مینویسد در القاء موازین اربعه - عقل و نقل و حس و الهام - و مارا در این سفسطه های آقا دو نظر است

نظر اول

این‌که این سخن باقثه فکر و یافته وجدان ایشان نیست و اساس این حرف از اشعاره است آنهم نه بدین قسم که این آقا بطور حتم از عدم لیاقت و میزانیت آنها سخن گفته است و بعلاوه عباس افندی تا این درجه‌هم متصرف، و مستنبط نبوده و مخترع این فکر یعنی اختراع این‌که این حرف را از اشعاره باید اقتباس کرد میرزا ابوالفضل بوده که قبل از نشر کتاب مفاوضات او در کتاب فرائد خود این مطلب را بیان نموده است پس عباس افندی مقتبس از میرزا ابوالفضل و میرزا ابوالفضل مقتبس از اشعاره است

نظر ثانی

این‌که چون میرزا ابوالفضل معالمات خود را در امر باب و بها با نجاح رسانید دیداً یعنیمه عیوبی که اهل علم و منطق و حکمت و فلسفه در کلام و آیات و احکام و اشارات و اعمال و استدلال بها و بهائیان جسته اند بهیچ قسمی اصلاح و مرتفع نمی‌شود مگر این‌که مانند بیرهون حکیم یونانی مطلقاً بوجو در هان قائل نشویم و یا مانند اشعاره اسلام موازین اربعه را از کار بیندازیم لهذا.

تشبیث کرد باینکه ادراک حس ناقص است بدایل اینکه شعله جواله را دایرہ از آتش تشخیص می دهد و سراب را آب می انکارد - و نتیجه این میشود که اگر مثلاً کسی بچشم خود دید که آقای شوقي افندی با پسر میرزا باقرخان شیرازی اذان صبحی وارد حمام خصوصی بیروت شدند و از قفاشان رفته باز بدیده خود دید (مalarats عین) و خواست آنچه را دیده است باز گوید بگویند حس در محسوسات خطا میکند و شما باشتباه دیده اید یا اگر شخصی شرح سلیمانیه و بغداد بهارا که با دروایش مأنوس و اسمش درویش محمد بوده و قایان حشیش استعمال مینموده بگوش خود از عبد البها شنید فوری بگویند حس تو خطا کرده است و محسوسات میزان ادراک و معرفت اشیاء نتوانند شد یا آنکه اگر کسی بعقل خود در یافت که تعلیمات عبد البها در الغاء وطن خواهی برای اغفال ایرانی و استفاده اجنبی است فوری باو بگویند عقل خطا کار است ! بدایل اینکه مدرکات و معقولات سابقین هورد انتقاد لا حقین شده است و خطا عقول آنان ثابت گشته و اگر کسی بگوید مثلاً عقل قبول نمیکند که جسد باب را در آن موقع انقلاب کسی از تبریز بطریان نقل داده باشد و احدی مطلع نشده باشد و پس از پنجاه سال بحیفا رفته باشد و در هیچ گمر کی کمتر تعرض و تفتیش بعمل نیامده و قضیه مستور مانده باشد وبالآخره امامزاده حیفا مصنوعی است نه حقیقی - فوری بگویند عقل میزان برای ادراک مطالع نیست و اگر بگوید که فلان قضیه

دا از فلان شخص صحیح القول شنیدم و فلان حکایت را از نزدیکترین اعضا فامیلی بها و عبدالبها استماع کردم فلان صحابه خاص چنین گفت و فلان هنر چنان روایت کرد - جواب دهنده که نقل میزان مستقل نیست و بمفاد (خبر یحتمل الصدق والکذب) نمیتوان بر اقوال اعتماد کرد ولو آنکه بمقام توائز رسیده باشد . و اگر کسی گوید که در مقامی هم میتوان بوجдан تعبیرش کرد دریاقته ام که هنلا میرزا بها مظاهر شیطان است نه رحمن (چنانکه یک نویسنده انگلیسی گفته است) فوراً بگویند که الهام مدرک معرفت اشیاء نیست زیرا مردادست بین الهامات رحمانیه و تسویلات شیطانیه .

خلاصه بر روی این اصول میرزا ابوالفضل که در انوقت کار کن صمیمی حضرات بود این مسئله را که متخد از افکار اشعاره است در کتاب فرائد مطرح کرد و عبدالبها هم برای مقصد خود بی نهایت موافق یافته کامش بطوری از این طرح شیرین شد که نهان اقباس را هم بر خود گذارد آنرا مشروحت در کتاب مقاوضات تکرار نمود .

و در خاتمه این را هم اضافه کرد که میزان خطای نایذیر تأییدات روح القدس است و این حرف باین معهمانی را دربوئه ابهام گذاشت و گذشت و مزیدان هم نفهمیدند چه گفت و مغالطه بکجا کشید ! وبالاخره غافل ماند از اینکه راه ابطال این قول دو کلمه بیشتر نیست و آن اینست پرسیده شود آقای عبدالبها شما خود خطای نقش این موازین اربعه را با چه مدارک

و میزانی در یافته اید ؟ علیکم بالجواب
 و چون عبد البها از دنیا رفته اینک از جانشین او شوقي
 افندی هیپرسیم آقای غصن ممتاز و ولی امر الله ! که میخواهید
 در این قرن علم و تمدن هردم گوسفند بی اراده شما باشند و
 همینکه یکنفر از شما صرف نظر کرد شما اینهمه طعن و لعن
 و استهزاء و ایندیش می کنید همین یک کلمه را جواب بدهید
 (با اینکه شاید سؤال ما را هم نمی فهمید تا بر سیم باینکه به
 جوابش قادر باشید یا نه)

آری تکرار میکنم که نفهمیدید چه گفتتم - گفتم اگر
 موازین اربعه در معرفت اشیاء همه ناقص و ناتمامند خود عبد -
 البها با چه میزان همین مسئله نقص و ناتمامی موازین را
 شناخته است ؟

ها یادم آمد که راه مغالطه شمارا هم بیندم که نگوئید
 او فقط بهمان میزان روح القدس این را تشخیص داده فراموش
 نکنید که اینجا آن مغالطه هم راه ندارد زیرا گفتیم پیش از
 او میرزا ابوالفضل و پیش از میرزا ابوالفضل اشعاره این را درک
 کرده اند و گفته اند پس باید بگوئید که آنها با چه میزان خطای
 موازین اربعه را یافته و ذکر کرده اند ؟

(حل قضیه)

بر ارباب کیاست و فراست مبرهن است که هر چند این
 موازین اربعه هر یک بتنه‌ای ممکن باشد خطای کنند یعنی در

میان صد هزار مدرکات صائبه یکی هم خطاب بیفتند این دلیل نمیشود بر اینکه همه مدرکات او بر خطای و ناقص و ناصواب است. مثلاً گوش هزاران قسم از مسموعات دارد که همه صحیح است یا که وقت هم خطای از او سر میزند که صدای منعکس از کوه را صدای دیگری میشنود و میشناسد ولی فی الفور خطای او را قوë دیگر یعنی عقل که میزان دیگری است تشخیص می دهد و باسان میفهماند که این صدای ثانی نیست یا آنکه چشم سراب را آب می بیند ولی در همان حین عقل او را برخطایش دلالت میکند که آب نیست و سراب است یا عقل تصور خطای میکند و چون حس آنرا یافت خطای عقل را بخودش می فهماند یا نقل خطای افتد و روایت ناصوابی شنیده میشود ولی عقل در مقام تحقیق و کنجکاوی برآمده خطای نقل را ادراک و اثبات نموده آنرا در معرض تکذیب در میاورد و یا الهام که ما بوجودان تعبیرش میکنیم خطای میکند ولی چون بحس معروض افتاد حس خطای آنرا میباید یا آنکه عقل میفهمد آن مدرک و ملهم از تخیلات واهیه بوده است و بالاخره حس یا عقل خطای الهام یا نقل را توضیح می دهند

مثلاً بنده در ابتدا حرفها و روایاتی از اهل بهای شنیدم و کلمات خوش آب و رنگی دیدم که بكمال شور و شف آن را استقبال کردم و گفتم چه بهتر از این که یک پیغمبر از ایران ظهور فرموده باشد و در سایه تعالیم عالیه او این ملت فرسوده راه ترقی پوید ولی هر قدر نزدیکتر شدم خطای

نقل را بهتر یافتم یکوقت شنیدم که عبد البهای برای ترقی و
شرافت ایران و استقلال و عظمت این سر زمین در اروپا و
امریکا نطقها کرده و افکار مردم را بدینصوب معطوف داشته
یکوقت هم خودم رفتم بارویا دیدم آن نقلها کلا خطأ بوده و
او جز تملق و چاپلوسی بارویائیان و امریکائیها و تمجید از
قوایین ایشان و مذمت از شرق و پژوه ایران سخنی نگفته و حتی
مبادی و تعالیمی که پیشنهاد کرده برای اغفال مردم ایران بوده
در اینصورت شبیه نیست که پس از درک خطای نقل باید از
ادراکات عقل هم چشم بپوشم که چون نقل خطأ بود شاید عتمل
هم خطأ باشد.

پس خلاصه اینست که خطای های نقل را عقل ادراک و
خطای عقل را حس دریافت نمود مثلاً عقل میگفت یکنفری که
میخواهد دارای ریاست روحانی باشد و جمع کثیری را مطیع
اراده خود نماید طبعاً میتواند از شهوات خود جلوگیری کند
و اگر نکرد اثلاً میتواند آنرا مستور دارد و اگر دید از طرفی
صدائی بلند شد آنوقت دیگر قطعاً از خود جلوگیری خواهد
کرد ولی حس من خطای این ادراک عقلانی را در یافت و
بالحس والعيان؛ دیدم که شوقي افندی بطوری بینائی چشمش در
پرده شهوات مستور شده و حواسش فالج گشته که نمی تواند
از خود جلوگیری نماید و حتی بعد از بلند شدن صدای
متواالی باز هم نتوانست یکسال رفتن بسویس و رقصیدن با ماد
موازلها را فدای مبادی و ریاست خود نماید در اینصورت نمی

توانم بگویم که چون عقلم از اول در ادراک مقام او خطا کرد ممکن است حس و نقل هم در محسوسات و منقولات مسلمه خطا کار باشد چه که خطای هر میزان را میزان دیگر متذکر است - ولی حضرات قصدشان از طرح آن مسئله همین است که هرگز هیچکس بر محسوسات و معقولات و منقولات وجودانیات خود ترتیب اثر ندهد و همیشه گوسفند بی اراده ایشان باشد اینست که آن مطلب را از اشعاره گرفته و در هر نوشته و سخن خود اعاده مینمایند و بالاخره سد این مغالطه وقتی میشود که شوقی افندی جواب این مسئله را نه لوح زیر دوشكی بلکه بیان صریح همه کس پسند توضیح دهد که آنان که این را فهمیده اند که موازین اربعه ناقص و خاطی است با کدام برهان و میزانی این را تمیز داده اند؛ اگر با یکی از این موازین اربعه است چگونه میزان ناقص که در آنجا خطا کار بود در اینجا صائب میشود اگر از مجموع این موازین که هر یک مدرک و مصحح خطای دیگری تواند بود اینرا فهمیده اند اولاً چرا عبد البهای این را توضیح نداد و بدامن روح القدس بحال ابهام چسبید و گذشت؟

ثانیاً همان طور که او با همین موازین ناقص با لانفراد و کامله بالاجتمع اصل مسئله را تشخیص داد دیگران هم تشخیص داده و می دهند و بطلاً ایشان را شناخته اند و می شناسند دیگر روح القدس در این میانه چه کاره است والغاء موازین برای ایشان چه ثمر دارد؟ و خوبست آقای شوقی

افندی که دیگر چکیده خدایی شده این مسئله را هم توضیح دهد که مقصود آقا از ذکر روح القدس چیست؟ و چگونه فیض روح القدس میزان معرفت اشیاء است

اگر میگوید فیض روح القدس برای همه کس ممکن است و حتی اگر کسی بخواهد شیرینی و نلخی شکر و حنظل هم بشناسد مثلاً حس ذائقه اش خطاط کار است و باید به فیض روح القدس آنرا بشناسد بسیار خوب این برهان عجیب را توضیح دهنده تا بفهمیم و نازه هم خواهیم گفت در این صورت وجود آقای بها و عبد البها زیادی است زیرا همه کس از فیض روح القدس ادرار حقائق مینماید دیگر ایشان چه کاره اند و چه از جان و مال مردم میخواهند. و اگر میگویند فیض روح القدس منحصر بخودشان و پدرشان و شما است باز هم میگوئیم برای خود شماست دیگر چه کار بمردم دارید؟

مردمی که موازین ایشان ناقص و خاطی است و از فیض روح القدس هم بی بهره اند با چه قوه دسترس بمعرفت شما دارند و چه تکلیفی بر ایشان است؟ شما که با روح القدس هم آغوشید همه چیز را بفهمید مردم هم که آشنائی با او ندارند هیچ چیز نفهمند دیگر شما فهمیده از جان و مال مردم نفهمیده چه میخواهید؟ فعلیکم بالجواب یا وارد البهائیه والباب

آنون از این موضوع بگذرید و شرح الواح واوراق متفرقه و مبادی هشتته و مقتبسه ایشان را بمرحلة سوم محول داریم و در اینجا همین قدر گوئیم که معاون بها در تالیفتش

که حضرات آنها را کتب آسمانی و حتی الواح متفرقه او را نیز آیات منزله میدانند اشخاصی مثل ملا علی اکبر ایادی در طهران و زین المقربین در عکا بوده اند

وای معاون عباس افندی در تالیفاتش میرزا ابو الفضل بود و چند نفر دیگر که اغلب آنها یا بر گشتند یا پیشیمان از کارهای خود شده در اواخر ایام محمد و گوشه نشین گشته با حال حسرت و افسوس از جهان در گذشتند جز حاجی میرزا حیدر علی اصفهانی که فوق العاده محیل و مکار بود و با وجود نداشتن عقیده تا آخرین نفس شریک این کمپانی بود و در واقع اغلب مسائل علمی و استدلالی که آقای عبد البهای آنها تثبت کرده مبتکر آن میرزا ابو الفضل و میرزا حیدر علی بوده اند و کتاب دلائل العرفان و فرائد بنفسه‌ما شاهد این مدعای است الا این‌که کتاب دلائل العرفان میرزا حیدر علی مانند آثار عباس افندی مغلوط و بی اساس است و کتاب فرائد میرزا ابو الفضل را هم بیک جمله میرزا از اعتبار انداخت و آن جواب از سر لوحه و دیباچه آن کتاب است زیرا او خود در ابتدای کتاب شرحی مینویسد که تمام ملل متفقند براین‌که در آخر الزمان بواسطه طلوع دو نیز اعظم عالم قمیص جدید پوشد و جنک و جدال هر تفع شود و آلات حرب بادوات کسب مبدل گردد!

الی آخر ما قال — و بطوریکه دیدیم بعد از طلوع باب و بها در عالم هیچیک از این شئون ظاهر نشد بلکه آلات جهنمه‌یه

اختراع گشت و بمراتب بیش از پیش جهان در خطر افتاد و کار بجنگ عمومی کشید و همان صلح عمومی که از مبادی دیگران است و حضرات دست تصرف غاصبانه بر روی آن نهاده خویش را مبتکر آن قلمداد میکردند و حتی عبد البها در الواح اروپ و آمریک خود حسب العاده بوقوع آن بشارت داده (۱) مبدل بجنگهای خانمان سوز گردید و هنوز (این رشته سر دراز دارد) پس استدلال میرزا ابوالفضل استدلالی معکوس است و معلوم است که جز یک سلسله اوهامی که در مغز خودش رسونخ داشته و آنها را روی کاغذ آورده چیز دیگری نبوده و او گویا در وقت نوشتن آن کلمات گمان میکرده است که همه اینها واقع شد مکر آنکه بگوئیم مانند استدلالات دیگر خود که عمداً قسمی از حدیث را انداخته بقسمت دیگرش استدلال کرده است در این بیانات هم تعهد نموده است تا موجب اضلال شود و در هر صورت فرائد جز یکدسته تصنعت و ادله ساختگی که فقط با همارت علمی و ادبی ساخته و پرداخته شده چیز دیگری نیست و فرقش با کتابهای رؤسا همین است که آنها لفظاً و معناً هر دو مغلوط و مغالطه است و فرائد صورتاً مربوط و معناً مغلوط است و بالنتیجه هر دو نمره شجره تصنع و تعصب است لا غير

(۱) چنانکه در چند جا میگوید الحمد لله علم صلح عمومی بر پا شد مژده باد که شلیک وحدت عالم انسانی بلند گردید !

تقالیب ابوالفضل

شاید بند کان خدا ! بگویند میرزا ابوالفضل چه تقلیبی
کرده است ؟

جواب اینکه گذشته از ساخت و ساز هائی که برای
حضرات انجام داده شخصاً هم در همه جا بلباس های مختلف و
انواع دور وئی هشی نموده مثل اینکه عین هنرا آت خودش
را که در بخارا نوشته بوده است در مصر محل استشهاد قرار
داده میگوید شیخ فضل الله ایرانی در فلان رساله چنین فرموده
است ! و این معنی از کتاب در رالبهیه او نیز یافته میشود و
نیز دکتر محترمی که الاز در طهران است گفت اورا در همدان
دیدم که بنام ملا عبد الله خود را موسوم داشته بود و مهر
و تسییح در بغل گذارده بمیحسن اینکه یکی وارد میشد آنرا
رو بقبله نهاده و با آن مواجه نشته وابنود میکرد که قازه
از نماز فارغ شده ام و من بد کتر گفتم کسیکه مولا یش خود
را شخص سیاح مجھولی وابنود کرده کتاب خود را مقاله سیاح
نام نهد عجبی نباشد که مرید هم با او اقتدا دند - بایه اقندی عدی
فی الکرم * و من یشابه ابه فما ظلم

(شاهد قضیه)

سید عرب که چند سال قبل عید رضوان حضرات را
عزا کرد و مجلس آنها را بر هم زد و صدر فریدنی مبلغ مشهور
حضرات را تنبیه نمود این آقا حکایت هیکنند که در سفر اسلامیبول

میرزا ابوالفضل در کشته با ها همسفر شد و او را نمی شناختیم روزی صحبت بمیان آمد و در نزد من چنان اظهار تشیع کرد و از ائمه اثنی عشر سخن سرود که میگفتم از او در تشیع ثابت قدم تری نیست فردای آن در نزد رفیق سنی من اظهار تسنن کرده بحدی تمجید از خلفای اربعه نموده بود که آن سنی متعجب شده بود که آیا ممکن است شخص ایرانی باین درجه سنی متعصب باشد؟ و چون شب اینرا برایم حکایت کرد در صدد تحقیق حالش برآمدیم معلوم شد میرزا ابوالفضل مشهور همین آقا است

لذا با او از در صحبت بعنوان تحقیق وارد شدیم در ابتدا تحاشی کرد و حتی سخنانی گفت که مفهومش انتقاد از امر بها بود و چون در معاشرتهای سوم و چهارم دید ضرری از ما متوجه او نمیشود بتبلیغ ما پرداخت و کار را بجایی رسانید که گفت بشما قول میدهم که تا سه سال دیگر چندین سلطان مقتدر در ظل این امر در آیند و بقدرتی از نفوذ امر بهاء تعریف کرد که هر شنونده متوجه میگشت از هر جا سخن رفت از ملیون و کرور گفت و از هر فاضل و حکیم و فیلسوف و مقتدری دم زدیم او را بغمز ولمز ببهائیت چسبانید و از مصر که محل اقامت خودش بود هزار ها بهائی عرب و عجم میشمرد و اتفاقاً ما که بمصر رفتم دیدیم از عرب صفر و از عجم هم عده بهائی به بیست نفر نمیرسد و حالهم سی سال است که هنوز وعده سه ساله میرزا منقضی نگشته شاه وزیر

که سهل است امپراطورهای دنیا هم که بیکار نیستند مردمان ساده بلیلی هم که قبل میگفتند برویم ببینیم این حضرات چه میگویند دیگر نزدیک ایشان نرقته آنهائی هم که در این مذهب بوده‌اند هر روز یکی دو قا یا یکدسته دو دسته بر میگردند سخن بر سر میرزا ابوالفضل بود که اگرچه در آخر عمرش پشیمان شده و سرآ برگشته بود وای دوره حیاتش تلون بهر لون را جایز می‌شمرد برای پیشرفت مقصد خود و این دستور مولای او بود و باز باید گفت (اذا كان رب البيت بالدف مولعاً * فشیمة اهل البيت كلهم الرقص) وقتیکه خود افتدی در عکا و حیفا اظهار تسنن کند و در مجتمع اهل سنت نماز اسلامی بجا آورد و اقزدا بمفتی نموده شیعه را شنیعه کوید و ادعای پدر خود را مخفی دارد بلکه منکر شود شبھه نیست هر ید نیز باید تابع هراد باشد و این دوره‌ئی میرزا ابوالفضل بجایی رسیده بود که در سفر امریکا بکلی روی پرده افتاده یکی از نویسنده کان نوشت که فن این شخص ایرانی فقط اینست که کنجکاوی کرده عقیده باطنی طرف مقابل را بدست هیاورد و فوراً با او هم عقیده شده بقدرتی تمجید از عقیده او مینماید نه او از آنرا تن بصحتش در دهد و اگر بهائی نمی‌شود اقلاً مخالفت اظهار ندارد و همینکه مخالفت نکرد حضرات او را داخل سیاهی لشگر خود مینمایند و از عکس او یا از سکوت او استقاده می‌کنند اگرچه تعریفی هم از ایشان نکرده باشد

بازگشت بتاریخ

از متن فرمان سلطان عبدالعزیز دانسته شد که دولت عثمانی کاملاً حضرات را بعنوان مفسد و شریر شناخته بود و داعیه مذهبی ایشانرا دام و وسیله مفسدت و شرارت تشخیص داده بود و این بسی واضح است که دو دولت مهم معظم اسلامی که در آن موقع فساد و شرارت را در حضرات بحدکمال شناخته و تمیز داده بودند نمیتوان گفت بلکه از حقائق امور بیخبر بوده اند و اطلاعات واقعیه فقط در نزد اشخاصی مانند عموم شعبان جگر فروش کاشانی و محمد رضای قناد شیرازی و قاسم مسکر قمی و امثالهم بوده فضلاً از اینکه آنها هم اظهارات اشان ساده و خالی از غرض نبوده و کمترین غرض این مریدان باب و بها حفظ مان و جان خودشان بود که بقول آقای نیکو بدام غول افتاده و هستی را از دست داده بودند و چاره جز استقامت نداشتند.

جمالاً بموجب فرمان سلطان عثمانی که در ۵ ربیع الآخر سنه ۱۲۸۵ هجری صادر شده در روز بیستم همان ماه و سال حضرات را از ادرنه که در کتب بهاء (ارض سر) تعبیر شده حرکت دادند و در آن موقع عباس افندی ۲۵ ساله بود و بزرگترین معاون پدرش شده بود. از اغلب اوراق تاریخیه فهمیده شده است که عدهشان در آن موقع هشتاد نفر بود که سی نفر را با ازل بقبرس فرستادند و بنجاه نفر با بها بعکا گشیل

دادند آن پنجاه نفر که با بها بعکا رفته اند امروزه باز همان پنجاه نفرند تقریباً یعنی آنها مرده‌اند و اولادشان هستند ولی زیاد نشده‌اند و اکر کاهی از یک خاندان بر عده افزوده باشد بعضی از آنها باطراف سفر کرده‌اند وبالآخره میریدان یا صحابه خاص که به (طائفین حول) تعبیرشان می‌کنند حالا هم مثل آنروز پنجاه نفر بیشتر نیستند وهمه ایرانی و چشم و کوش بسته یعنی در اینمدت شصت سال علی الاتصال مواطن بوده اند که این کوسفندان بیدار نشوند و معذلك هرسال یکی دو نفرشان یا قهر می‌کنند یا دشمن می‌شنوند یا بدستهٔ میرزا محمدعلی ملحق می‌گردند و حضرات برای بازگشت هر یک چه تشیفاتی مینمایند و چه تدبیرهایی می‌کنند و این رویه دائماً در عکا و حیفا و بیروت و مصر ادامه دارد

در عکا - بیست نفر - حیفا - سی نفر - بیروت ۱۷ نفر - مصر ۲۵ نفر و بالاخره در همه آنحدود در حدود یکصد نفر بهائی زاده ایرانی در تحت نظر رئیس باید اداره شوند و در جزئی و کلی حتی کسب و کار و ازدواج و غیره با اجزاء رئیستان باشد و مضحک است که چهار سال قبل احمدنامی از میریدان ثابت قدم شوقی افتندی صبح آمد درب خانه و پاره سخنان تعرض آمیز کفته رفت و پس از چند ساعت خبر رسید که آلت رجولیت خود را بریده است ! . بعد او را بمریضخانه بردند و معلوم نشد یعنی نگذاشتند کسی بفهمد که علت اینکار چه بوده ؟ عاقبت هم پس از مدتی معالجه نتیجه حاصل نشد و

همان احمد که در بین مردم بالحن مسخره آمیزی مشهور شده بود باحمد (آلت بریده) از جهان درکذشت

مقصود این بود که بعضی از مردم کمان دارند که حضرات در آنجا تبلیغاتی کرده و قسمت عمده اهالی آنجا را بدین خود درآورده‌اند درحالیکه دراین مدت شصت سال خدائی این هیزا خدا از چهار دیوار خانه خودش تجاوز نکرده بقول پسر عمیدالاطبای رشتی در حیفا کفته بود عباس افندی خدای توی خانه خودش است خدای بیرون که نیست تازاو اندیشه کنیم راستی هم چیز غریبی بود وقتیکه دو ساعتی شب در درون اطاق پرده‌ها افکننده میشد حکایت پا بوسیدن مریدهای بود و نعمات انسی انالله بها و یا عبودیت ورقیت عبدالبها که مفهوم ان هم الوهیت بها است

اما همین که آقایان از درون آن اطاق بیرون می‌آمدند حتی در صحن خانه شان خبری از خدائی نبود و هر آن هم وارد میشد و لو مرید ثابت قدم نبایست تعظیم و تکریم و زمین بوسی کند و بایست مثل آدم بایستد وسلام کند و حرف نزند و برود عقب کارش ولی در کوچه ایستادن و حرف زدن وسلام کردن هم ممنوع بود و هنوز هم تقریباً همان بساط است. و این بساط را عباس افندی در عکا برای پدرش پهنه کرد. یعنی در اوائل که تا چند سالی کار سخت بود و بمضمون همان فرمان که خوانده شد فوق العاده مأمورین عثمانی بر ایشان سخت میگرفتند و کاهی لوحی اگر بها مینوشت برای

مریدان ایرانش با کمال اختیاط اختفا بود و خیلی با زحمت آن را پیرون میناد و هر وقت هم گیر میافتد بحاشا میزد و هزار دلیل میترایشد که از من نیست

ولی از دور بعضی از اتباع ساده لوحش که عده شان هم خیلی کم بود تصورات دیگر داشته

کاهی یکی - از مریدان او با هزار زحمت خود را بعکا میگرفت و بسا موفق نمیشد که یکدفعه هم جمال همارک یانا همارک را به بیند و مأیوس بر میگشت و اگر هم در داش شک در خدائی میرزا کرده یا یقین بر غیر خدائی او نموده بود نمیتوانست بگوید زیرا اصلاً اسم عکا بقدرتی ناپاک بود که اگر آنرا بر زبان میآورد دیگر نجاتی نداشت

لهذا از همه کس مستور میداشت تا در میگذشت و این معنی از شرح استنطاق محمد حسین عطار قزوینی پدر دکتر یونس خان در حبس نایب السلطنه که رساله مخصوص است و ما هم در کواکب الدربه در ج کرده ایم بخوبی فهمیده میشود جز اینکه فرزند و بستکان آن شخصی که محروم آکاه بودند که پدرشان تا عکارفته تصور میکردند که او خیلی چیزها دیده و حقائقی فهمیده و بالاخره اینها متدرجاً بر اثر آن تصور داخل گلمه کوسفندان میرزا میشدند و اوهامی چند در قلبشان رسوخ کرده در اینجا پابند میشدند

باری تا مدتی حال حضرات در عکا بدان منوال کذشت تا آنکه در سلطنت و سیاست عثمانی تغییراتی پیدا شد و قرتیب

امور حضرات هم صورت های دیگر بخود گرفت و چنانکه گفتیم
عباس افندی هم بمدحت پاشا و دولت عثمانی نوشته سپرد که
در خاک عثمانی هیچگونه تبلیغاتی نکنند و از آن بعد راه آمد و
شد مریدان را باز کردند و بساط خدا بازی در درون اطاوهای اندرونی
بقوه تدبیر یا نزویر افندی منبسط گردید

بوق و منتشرای فعل مایشاست؟

از این تیتر یا عنوان عجیب تعجب خواهید کرد و
شاید این تعجب شما از مطالعه شرح ذیل هم رفع نشده بلکه بر
تعجب بیفزائید ولی حقیقت را باید گفت

من نمیدانم بوق و منتشرای پوست تخت درویش و تبرزین
و تسبیح هزار دانه و تاج درویشی دراز (از ترمۀ کشمیری)
با سنک سفید بزرگ یا لعل سفیدی که بر بالای آن تاج قرار
گرفته وجبه گشاد عجیب و چتنۀ صد و صله هیکل و قلیان نارجیل و
بعضی دیگر را که فراموش کرده ام و همه را خودم در اطاق خاص بها
دینه ام از کی و کجا و بچه عنوان بدست میرزا خدای نوری آمده؟
همین قدر میدانم در سال ۱۳۲۵ هجری که من ۱۸

روز در عکا بودم یکدفعه عباس افندی را در اطاقی دیدم که یکی
از مامورین عثمانی را در آنجا میپذیرفت و من طوری رسیدم
که نتوانست مرا جواب کنند و اجازه ورود داد و دیدم آن اطاق
تمامش پر بود از اینکونه اسباب و بالاخره باستانی فرشی و
صندلی مبل و زینت در و دیوار آن عبارت بود از همان اشیاء

که ذکر شد و چون مأمور مذکور رفت عباس افندی گفت
 جناب میرزا عبدالحسین اینها آثار جمال مبارک است که در
 سلیمانیه بدر ویش محمد مشهور شده بودند و ما محض حکمت! این
 آثار مبارکها در اینجا ضبط کرده‌ایم. اگر بدانید مأمورین عثمانی
 چه قدر بر جمال مبارک سخت گرفتند! ولی قدرت جمال مبارک
 را ببینید که بوسیله بوق و هنتشاء خدای یافعل ما یشا شدند
 بازی شطری از این ترهات بر قالب زد ولی آنچه باید فهم فهمیدم
 آری فهمیدم که نه تنها میرزا ابوالفضل ملا عبد الله
 هیشد جمال مبارک هم در ویش محمد شده است. عباس افندی
 هم شخص سیاح مجھول شده نه تنها میرزا ابوالفضل بفرمایشات
 شیخ فضل الله ایرانی استشهاد کرده عباس افندی هم بمندرجات مقاله
 شخص سیاح استشهاد نموده است نه تنها میرزا ابوالفضل مهر و تسبیح
 میگذاشته و در حسن و رار دین تظاهر بنماز هیکرده میرزا خدام بوق و
 هنتشاء همیزده و در حسن و رار مأمورین عثمانی بمرشدی در ویش تظاهر هیکرده
 و عباس افندی هم بترویج تسنن در جامع مسلمین عرض اندام هینه موده
 و بس خنده آور باشد که خجالت آور است که این خدیه دور روئی را بقدرت
 امامی تعبیر کنند زیکر و بیند به ابوبوسیله بوق و هنتشاء یافعل ما یشا شداما اکر
 تغرن تشاء راقاویه بوق و هنتشاء آورد بود مناسبتر بود
 امور تصحیح السفهاء منها و یکی هن عواقبهها اللبیب
 دین داشی و لوطی گری - یا خیل پر از باد
 یادش بخیر صبحی بود یکی از رفقاء در خانه‌ای میگفت ماهر قدر بالواح و
 سخنان عباس افندی نظر میکنیم همی بینیم همه حکایت از داشی و هشداری

گیری و لوطی بازی بوده. در هر لوح رجز میخواند که ما چه
قسم بر عمو و برادر خود غلبه جستیم فلان خصم خود را چگونه
ذلیل کردیم کاهی لاشه خود بینیش کرم شده بسلطین طعنه میزد
(ولی آهسته در پس اطاق) کاهی بعلماء طعنه میزند قوله (این
آخوند های یقه چرکین چگونه هیتوانند با ما مقاومت نمایند!)
گاهی از معاشته شاهزاده خانمی که در طهران بـا پسر
عمش میرزا علی اکبر نام نوری داشته حکایت میکنند که شاهزاده
خانم چطور میرزا علی اکبر را بمنزل خود دعوت میکرد و
با او هم اغوش میشد و میرزا نصر الله نامی که عوضی بمنزل خانم
رفته بود چگونه مغضوب خانم شد؟ و خانم میگفت خاک بر
سرت کنند تو عوض میرزا علی اکبر نوری آمده میخواهی
رقیب او باشی؟ و گریز میزد که به آقا جمال بروجردی
بگوئید تو میخواهی هم چشمی با جمال مبارک کنی؟

گاهی میگفت دولت روس برای ایران فکری دارد دولت
انگلیس هم فکری دارد ما هم فکری داریم! و باین حرفاـی بـی
دغـز مشـدیـانـه سـر تـو سـفتـدانـ خـودـ رـا مـیـبـسـتـ وـ آـنـهاـ هـمـ تـصـورـ
مـیـکـرـدـنـدـ کـهـ وـاقـعاـ اوـیـكـ فـکـرـاـسـاسـیـ کـرـدـ وـ فـرـداـسـتـ کـهـ مـثـلاـ اـمـورـ
ایـرانـ رـاـ بـتـعـالـیـمـ خـودـ منـقلـ خـواـهـدـ کـرـدـ وـ درـسـایـهـ مـراـحـمـ خـودـ
ایـرانـ رـاـ بـهـشـتـ بـرـینـ خـواـهـدـ سـاختـ (چـنانـکـهـ گـفـتـهـ اـسـتـ) وـ اـیـ
ماـ هـرـ قـدـرـ درـ حـالـ وـ مـقـالـ اوـ دـقـتـ کـرـدـیـمـ جـزـ خـیـلـ پـرـ اـزـ بـادـ
کـهـ چـونـ رـوزـنـیـ بـهـمـرـسانـدـ آـنـ هـیـکـلـ بـهـ آـنـ عـظـمـتـ پـوـسـتـ خـشـبـکـيـدـهـ
خـواـهـدـ شـدـ چـیـزـ دـیـکـرـ نـدـیدـیـمـ . وـ حتـیـ اـزـ سـخـنـانـ اـخـلـاقـیـ اوـ هـمـ جـزـ لـفـظـ

و هیاهوی بی حقیقت افری نیافتیم بر گردیم بگفتار خود

مقدمات سابقه بما فهمانید که دوری از ایران و بیخبری
هریدان و ساخت و ساز رؤسا با عثمانیان راجع بتبلیغ نکردن
در آنجا سبب شد که بساط خدائی بها منبسط گشت و بابی زادگانی
که راه بجای دیگر نداشتند راه مکانیه وارتباط با حضرات باز جسته
بدان سوشتاقنند و یکی از حیل مسلمه این بود که چون مسافری وارد
میشد قبلایکی یا چند نفر از اخوان واولاد واصحاب بها اورا ملاقات
کرده دل بدش میدادند تا شتری ازسر گذشت حضریا سفر خود را
بازمیگفت و همه راشبانه بسم میرزا خدا میرسانیدند و میرزا خدا
یاد داشت نموده مطالعات خود را انجام میداد که کدام از آن حرف
ها قابل است که او فردا در حضور این مسافر تازه وارد مطرح نماید
و در اطرافش سخن گوید و یا لوح نازل کنند و چون مقدمه
درست میشد فردا مسافر را بار حضور میدادند و در همان
خلوت خانه که جز خدا و بنده اش کسی نبود نزول لوح یا
سخن سرائی شروع میشد و هرید بعضی از قضایای مرکوزه در
ذهن خود را در آن سخنان تلویحاً یا تصریحاً باز میجست و
فوری در مسافر خانه زبان گشوده از معجزه و غیبگوئی مولای
خود حرفها میزد و بالجمله با یک دسته از اوهام راسخه در
ذهن خود با ایران بر میکشت و در هزار مجلس آن اوهام را
نشر میکرد تا اتفاقاً یکی هم بهدف خورده یک ساده لوح دیگری

مثل خودش بمضامین لوح میگرائید

جمله باین رویه بایها بطور اکثر باو متوجه شدند

جز کسانیکه در نصوص باب رسوخ تامی و در وصایت ازل عقیده جازهی داشتند آنها نگرانی نداشتند بلکه هم مخالفت کردند و در حقیقت میتوان گفت ازلی در مقامی صاف و ساده تر اس و در مقامی بصیرتر اما صاف و سادگی ازلی از اینجهت است که گمان کرده است هر چهرا باب گفته است صورت خارجی پیدا خواهد کرد و بهائیان مردمان خائنی هستند که باش شریعت آسمانی ! و حافظ آن (ازل) خیانت ورزیده اند . اما بصیرت ایشان از اینجهت است که عجالتناً اگر باش مهدی جعلی دل داده و او را باور کرده اند این میرزا خدای جعلی را شناخته باطاعت او نپرداخته اند پس باید گفت اگر فی الحقيقة ازلی معتقدی وجود دارد کسی است که یک فریب خورده و بهائی حقیقی کسی است که دوفریب خورده است و از آنطرف هم ازلی متظاهري که معتقد نباشد دسیسه و حیله اش یک لطمہ بحیثیات ایران میزند که همان لطمہ مذهبی است ولی بهائی دسیسه کار دولطمہ میزند - لطمہ مذهبی - ولطمہ وطنی و اینکه من از لیها را رها کرده از بهائی تعقیب میکنم فقط برای همین است که گذشته از اینکه از لیها مدتیست بساط تبلیغ و دکان داری را بر چیده اند بعلاوه آنها دشمن وطن نیستند زیرا در تعالیم باب و ازل الغاء وطنیت نیست ولی در

تعالیم بها وطنخواهی بنصوص صریحه الغاء شده و حتی باطننا بهائیان با عقیده ولندرستی بی نهایت مخالف و بیوسته در صدد تخریب آن هستند تا بحدیکه (لیس الفخر لمن يحب الوطن) را که بیان خادعانهٔ بها است صریحاً استدلال میکنند و سخن عباس افندی را که کره زمین وطن واحد است منشأ عقیده خود قرار داده مردم را بآن دعوت مینمایند این سخن را ترجمهٔ پنهانواری گفته‌آید در مقام دیگری

(بازهم حاجی امین و امین امین)

و باید دانست که بزرگترین چیزیکه این مذهب را تأسیس کرد وجود و اقدامات حاجی ابوالحسن اردکانی بود که امین حقوق است و درین حضرات بحاجی امین معروف است زیرا او در ادریهٔ بها را دید و ساخت وساز و قرارداد کرد که جنبهٔ هالی این مذهب در دست او باشد و هنوز کتاب اقدس نوشته نشده و مال اللهی تعیین نگشته بود که او در ایران شروع کرد بیول گرفتن از بابیها و چون چند فقرهٔ وجوهات به عکا رفت دهان حضرات شیرین شد و محکم بدامان دین‌سازی چسبیدند و اینجا است که شرکت حاجی امین هم در دیسن بهاء ثابت میشود و او حق دارد که از رؤسae اطاعت نکند و برای محفل روحانی که حضرات آنرا لازم الاطاعه میدانند فاتحهٔ نخواند چه او خود میداند که رکن اعظم این دین را او ساخته که هر روز دروغی گفته و پولی گرفته بعضی را صرف مفاسد

اعمال و اخلاق و مهمل کاریهای خود کرده و قسمتی هم برای رؤسا فرستاده . بها ئیان هم او را بقدر رؤسا یا کمی پائین تر احترام میکنند و میدانند که باقدام او این دین ساخته شده و میشهاد صدی نوزده هال الله را هم شاید او داده است که در کتاب اقدس منصوص شده و حاجی امین الیوم قریب صد سال از سنش میگذرد و فکری جز دریافت وجه ندارد
جمالاً بهائیان ساده که این حقه بازی را مذهب شناخته و تصور دارند که باقی میماند و عالمگیر میشود حاجی امین را مستحق هر گونه ستایش و تمجید میدانند و او را مانند رؤسا پرستش مینمایند ولی چون بعقیده من بهائیت باطل است و باطل هم بقا ندارد و من بطور حتم میدانم که این مذهب یا پس از چند سال بکلی زایل میشود یا در همین حالتهای حاضره میماند و مانند مذاهب باطله کوچک مستوره که صدها سال است در زیر پرده چند صد یا چند هزار نفر با معتقدند از قبیل درزی مذهب و علی الله و امثالهما و هیچ کاه نتواسته‌اند عرض اندام کنند این مذهب مزخرف هم بهمین قسمها و با همین عده‌های محدود از مردمان بشرافت صورده و نزول خواهد کرد در اینصورت باید تمام لعن و نفرین و با اکثر از نفرینها را بحاجی امین مذکور تخصیص داد که باعث اینهمه فساد و خونریزی شده چه اکر او باین جدیت بجمع کردن پول و فرستادن برای غول اقدام ننموده بود این مذهب کشیف تا همین پایه هم نمیرسید دیگر امین را تا بیسیم

بچه اندازه خودرا مستوجب آنمقام خواهد کرد ؟ یک پس گوئی خنده آور ؟

بین بهائیان مشهور است که میرزا خدای نوری راجسم
به ادرنه که (بارض سر) تعبیر کرده « بمناسبت اینکه سر و
ادرنه در عدد یکی است » یا کمیش گوئی عجیبی که راستی باید به پس
گوئی خنده آور تعبیر کرد انجام داده است و آنرا عربی هم اداره است
که خوب مسجل شود و کسی نتواند شبهه نماید و عین عبارت اواینست
(اسف تبدل ارض السر وتخرج من يد الملك) یعنی زود باشد که
حکومت ادرنه تبدیل یابد و زمین ادرنه از دست پادشاه عثمانی
یرون رود . بکرات پرسیدیم از مبلغین بهائی که این غیب ـ
گوئیرا ان عالم السر والخفیات ! در چه تاریخ انجام داده ؟
گفتند همان سالی که ایشان را از ادرنه حرکت دادند آقاضب
کردن بر عثمانیها و فرمودند عنقریب ارض ادرنه تبدیل یابد
واز دست سلطان یرون رود .

و باید دانست که اولاً این حرف دروغ است که بها این
سخن را در سال حرکت از ادرنه (۱۲۸۵) از سماء مشیت
خود نازل کرده باشد چه این غیب گوئی در لوح ناصر الدین
شاه است و آن لوح راجع بعکا است و خود حضرات هم قبول
دارند . و اگر چه ما یقین داریم لوح ناصر الدین شاه هم یک
عریضة خاضعانه بعنوان توبه نامه (مانند توبه نامه باب) بوده
است و بعد آنرا باین آب و قاب در آورده اند سبب اینکه

میدانستند بایهای جرئت دارند آنرا آفتایی کنند ولی با فرض اینکه لوح ناصر الدین شاه همین باشد که نشان می دهند باز خودشان تصدیق دارند که از عکا ارسال شده و میرزا بزرگ ملقب به بیدع در عکا مشرف بوده واز آنجا با ایران آمده و آنرا آورده و این راهم تصدیق دارند که تانه سال تقریباًها در عکا بقدرتی در فشار بوده که حتی حرف‌های یومیه اش نیز تحت سانسور بوده وابن الواح بعد از نه سال صادر شده پس از این بیانات ثابت میشود که آنگونه الواح ده سال بعد از حرکت از ادرنه ساخته و پرداخته شده است.

ثانیاً آنکه چون دانستیم که در سنّه « ۱۲۸۵ » هجری حضرات را از ادرنه حرکت داده اند و این مطلب (قولی است که جملگی برانند) و نمیتوانند این تاریخ را تغییر دهند بنا بر این غیب‌گوئی (سوف تبدل ارض السر الخ) خواه در سال ۱۲۸۵ که سال تبعیدشان از ادرنه است و خواه در حدود سنّه (۱۲۹۵) و ندوشش صورت بسته باشد در هر دو صورت از موضوع پیش‌گوئی خارج و جز پس‌گوئی مضحك چیزی نیست و چون میخواهیم قضیه را بطوری مسلم البطلان نشن دهیم که حتی بموجب گفته‌های خودشان هم بطلانش مبرهن گردد و معلوم شود که گفتن و باور کردن این حرفها از شدت جهل و بی‌خبری و مطالعه نکردن تواریخ است و بصرف عصیت جاهله که جز حمق نمیشود نام دیگر بر آن نهاد لهذا میگوئیم بر اثر جنگ عثمانی و یونان با مساعدت دولت روس و انگلیس و دخالت فرانسه در سنّه (۱۲۸۱) ادرنه

موقتاً از تصرف عثمانیها خارج شد و این قضیه در کتب تاریخ مثبت و موجود است و یک قضیه مسلمه بین دول رانمیتوان برای غیب گوئی خدای باشیها از تاریخ محو یا مبدل ساخت بنا بر این بموجب تاریخی که خود حضرات برای آن پیش گوئی نشان می دهند چهار سال پیش از آنکه بها گوید (سوف تبدل ارض السر) این ارض سر معرض آن اسرار شده بود و مطابق تاریخ صحیح ۱۴ سال پیش از صدور این سخن آن قضیه حاصل شده بود . وبالنتیجه پیش گوئی بها یا ۴ یا ۱۴ سال پس از حدوث حادثه بوده است !!

حال باید فهمید که آیا بها و عبد البها اینقدر جا هل بودند که حتی از تاریخ حدوث حادثه بی اطلاع مانده بودند ؟ جای تردید نیست که آنها اینقدر جا هل نبودند خصوصاً که خودشان در آن حدود مقیم و متوقف و بر قضایا مظلوم و واقف بودند جز اینکه اتباع خود را شناخته بودند که ابدأهل تحقیق و علم و تاریخ نبوده و نیستند و هر چه باشان گفته شود میپذیرند اگر چه از قبیل سیاهی ماست و سفیدی ذغال باشد و نیز آکاه بودند که قضایای تاریخیه ممالک در ایران بقدری بطئ النشر است که خز یک عدد قلیلی از درباریان آن عصر مابقی مردم هر حادثه را پس از چندین سال هم یا نمی شنیدند یا با حشو و زوابند اصغر میکردند چنانکه عموم ایرانی هنوز هم از تاریخ حوادث ادرنه و امثال آن بلکه از شنیدن نام ادرنه بر کنار و بی اطلاع و بها هم فقط با همین عدد هردم

کار داشت یعنی همان کسان که پیش از خواندن این جمل بگلی از حتمیت قضیه بیخبر بوده حالیه هم پس از استماع این قضیه تاریخی بنظر لا قیدی با نکاه کرده شاید هم بگویند (این حرفها چیست ؟ تاریخ کدام است ؟ دلیل چیست ؟ بر هان کدام است ؟ هر چه مولای ما فرموده آن صحیح است !! و مابقی حرفها بما راجع نیست) چنانکه نظیر این سخن را در هر قضیه گفته و میگویند و ابداً هم خجالت نمیکشند چه کبزر کان کفته اند جا هل و عاصی چون در بحر جهل و عصیان مستغرق شد هیچ امری سبب خجلت و انفعال او نخواهد شد چنانکه بها بی خجالت در کتاب اقدس میگوید (او یحکم علی السماء حکم الارض لیس الاحدان یقول لم و بم)

باز در اینجا لازم است توضیح داده شود که ما نمی -

کوئیم چرا بها و پسر هایش معجزه ندارند و چرا غیب نمی - دانند و حتی نمیگوئیم اصلاً کسی باید در عالم مطلع بر اسرار آتیه باشد بلکه میگوئیم آنطور که بها در کتاب ایقان معجزات انبیا را تعبیر و تفسیر کرده و در نتیجه برای هیچ پیغمبری غیب کوئی و معجزه قائل نشده اگر آن تعبیرات صحیح است چرا بدین قسم برای خود بضرب تصنع بی حقیقت می خواهند معجزه ثابت کنند و بقوه سریشم بهم بچسبانند ؟ و اگر بگویند چنین نیست با اینکه همه میدانند چنین است باز میگوئیم رجوع به کتاب مفاوضات عبد البهای کنید تا معلوم شود که او صریحاً در حق پدر خود بمعجزه قائل شده و انذارات شدیده او را در حق

سلطان تصریح کرده در حالتیکه تماهش ساختگی و بی حقیقت است !!
پس باید کفت یا میرزا خدا غفلت کرده که معجزات
ابیا و حتی معجزات خودش را هم فراموش کرده و یا منکر
شده است یا میرزا بنده «عبد البها» غفلت نموده که هرچه را
پدر منکر بوده پسر بر سبیل تفتن بریش چسبانیده و باز هم
جاداره بگوئیم نظیر همان مراد و مرید است که مراد منکر معراج رفتن
خود بود و مرید منکر این انکار بود و حمل بر خفض جناح مینمود
فنعم ما قلت و اقول واختتم الكلام بهذا القول

- * (ای سخنهای تو ژا ژای گفتگوی تو دروغ)*
- * (آتفتگوی تو دروغ و خلق و خوی تو دروغ)*
- * (از حق و از صدق میکفتی کنم من جستجو)*
- * (صدق و حق تو دروغ و جستجوی تو دروغ)*
- * (خوبی ارخواهی کنی درحق مردم یا بدی)*
- * (میشود کار بدو کار نکوی تو دروغ)*
- * (دوستم گوئی فلان است و فلانم دشمن است)*
- * (ای محب تو دروغ و ای عدوی تو دروغ)*
- * (پرده اعمال تو رویش ریا زیرش فریب)*
- * (چیست اطمینان بتوای زیرو روی تو دروغ)*
- * (پاره شد این پرده و صد بارش ارسازی رفو)*
- * (کی رفو بپذیرد ای رخت ورفوی تو دروغ)*
- * (یک عروسک ساختی کاینم نکار ماهر و)*
- * (عشق تو کذب و نکار ماهر وی تو دروغ)*

- * (ای مهین خاتون نه گفتی میپرستم شوی خویش)*
- * (چون دروغی خود سراپا هست شوی تودروغ)*
- * (هیچ میدانی چه کرده با تو این اخلاق زشت)*
- * (برده سرتاسر فروع و آبروی تو دروغ)*
- * (خوشدلی اندر نماز و روزه و غسل و وضو)*
- * (ای نماز و روزه و غسل ووضوی تودروغ)*
- * (گرشوی میخواره و بکشی سبوی می بدوش)*
- * (مستیت کدبومی وجام وسبوی تو دروغ)*
- * (گفتی از بومی محبت تازه سازم مغز تو)*
- * (کذب نبود مغزمن پس هست بومی تو دروغ)*
- * (مرده شوگفتی برد آواره را ای مرد شوم)*
- * (من هنوزم زنده بس شد مرد شوی دروغ)*

هر حله سوم تاریخ حیات

عباس افندی

عباس افندی گویند در روز ۵ جمادی الاولی سنه (۱۲۶۰) از صلب میرزا حسینعلی نوری و نوابه خانم متولد شده و باز من در صحت این تاریخ شبهه کرده ام ولی جز کثترت تصنعتیکه دیده و دانسته ام و قیاس این تصنم هم بن آنها دلیل دیگر ندارم . بلی اگر نمیکفتند قدرت نمائی شده که در همان

روزی که باب مبعوث شده در همان روز هم عبدالبها عباس متولد گشته ممکن بود تصور تصنیعی نشود ولی از اینکه مخصوصاً روز ولادت او را با روزی که باب در کتاب بیان بعثت خود تصریح کرده تطبیق نموده اند اینست که محل شبهه است

اگر چه ها گفتیم که بروز داعیه باب معلوم نیست و همان نص بیان هم خالی از تزلزل و تصنع بنظر نمیرسد چه او کتاب بیان را در حبس ماکونو شته و در آنجا میگوید که در این روز که ۵ جمادی است و این کلمات بر قلم من جاری میشود النخ پس معلوم میشود قبل از صدور این کلمات در آن چند سالی که گاهی دعوت میکرده و تا هی تک میخورده و از دعوت خود باز گشت و توبه مینموده دروغگو بوده و بدون بعثت دعوت میکرده و بعثت خود را باب خوانده است پس خلاصه اینست که تاریخی را که با برای بعث خود در بیان بدان متشیب شده جعلی است و باز میگوئیم دروغگو حافظه ندارد چون خدا میخواست دروغگو را رسوا کند این فکر را بر سرا او افکند که روز بعث برای خود معین کند پس از آنکه چندین سال بود باین بعث عیث دست زده بود.

اما بها و بهائیان چون همه ساختمانشان بر روی جعلیات باب و برای جلب انتظار اتباع او بوده اینست که روز ولادت بها را چسبانیده اند بجوار مولد باب و روز ولادت عباس افندی را تطبیق داده اند بروز بعثت باب و از این نکته غافل بودند که یکروز هم یکنفر مستنبط و متبوع پیدا میشود که

تصنعت همان نص بیان را هم بشناسد و برای اصل پایه اعتباری
نکذارد تا فرعی برآن قرار بگیرد یا نگیرد

باری از این موضوع بگذریم چه در روز تفاوتی نیست
فرضًا اگر عباس افندی در روز شنبه دهم ربیع الثانی متولد
شده باشد دلیل بر بطلانش نیست و اگر در روز جمعه پنج
جمادی الاولی هم متولد شده باشد بر همان برحقیقتش نتواند شد
و مقصود اصلی بی اعتباری تاریخ حضرات است که به يك
قضیه از قضایای تاریخی ایشان اعتماد نیست

خلاصه پسر میرزا حسینعلی را بمناسبت اسم پدرش
که میرزا عباس «میرزا بزرگ نوری» بوده میرزا عباس نام
نهادند و اینجا است که آفای نیکو ابدًا قصور نکرده و بهمان
اسمی که در ابتداء میرزا نوری پسر خود را بدان خویلند
ایشان هم در فلسفه خود متذکر شده اند ولی آیا بهائیان چها
میگویند و چه قدر غصبا کند بماند !

این میرزا عباس دوم یا سوم از طایفه نوری خودش
شرح کتک خوردن طغولیت خود را میگفت که در سن ۵ و ۶
در طهران اطفال باسم بابی بر سرش ریخته و مضر و بش
ساخته اند جملان بقول خودش تا سن هفت از عمرش در طهران
بوده و در انسال که سال ۱۲۶۸ بود و پدرش تبعید میشد
با پدر و اقاربش از طهران ب بغداد تبعید شد و در بغداد تا دو
سال نزد پدر و عموهایش تحصیل پرداخته سپس به مدرسه
 قادریه رفته چندی در آنجا تحصیل کرد و در اواخر دراوان

بلغ نوزده در نزد شیخ عبدالسلام شوافی به تحصیل حکمت و کلام پرداخته و کاهو بخانقاہ دراویش سری میزده و طرف میل و توجه علی شوکت پاشا بوده که از هراشد صوفیه عثمانی بوده است و از او مسائل عرفانی آموخته و این با ذهن است که چهار سال بعد از فوت علی شوکت پاشا درحالی که عباس افندی مردی چهل ساله و در عکا مشار و مشیر بساط خدابازی پدرش بود شنید که علی شوکت پاشای مرشد و معلمش از دنیا رفته است فوری قلم کشید و شرحی را که بر حدیث کنت مخفیاً از زبان مرشد شنیده بود بر شته تحریر و انشا در آورد و در انجا چنین و آنmod کرد که علی شوکت پاشا این مسائل را از ما سؤال کرده و از بحر علم ما خواسته است استفاده نماید در حالیکه چهار سال بود مرد بود و اگر چه آن شرح و تفسیر هم شامل مطلبی نیست که کمتر استفاده بتوان کرد و جز یک سلسله الفاظ متادفه و عبارات جافه ناشهه چیز دیگری نیست ولی مقصود تأسی این پسر بان پدر است که پدر هفت وادی را نثر کرد و آموخته های از شیخ عبدالرحمن را بعرفای عصر میفروخت پسر هم آموخته های از علی شوکت پاشارا بمریدانش میفروخت ولی بدینکه هیچ کدام هم بجوى نخربند و بارزني ارزش نديدند مگر اینکه آقا فضیلت خود را بروز دادند و در نزد اهل اطلاع خود را رسوا و مقتضح کردند جز در نزد اتباع که هیچ امری موجب فضیحت نیست

محفله میرزا عباس از وقتیکه فهمید قلیان خدائی پدرش گل کرده و بند بندگی را شد سخت بتویج پرداخت رایت مساعدت بر افرادت بهر محبی رسید از معجزات پدر بطائف العیل تزریق کرد و بهر مبغضی رسید از اسلامیت شیخ کبیر تقریر نمود و شایعات را تکذیب فرمود و آنجا کلمات پدر را آیات شریفه گفت و آینجا اورا قابع ابو حنیفه شمرد آنجا آستین عظمت می افشارند و آینجا دامان از گرددت همت می تکاند و اگر چه همه پسرهای بها باین رویه تربیت شده بودند ولی عباس بیش از دیگران خود کشی میکرد و همواره در نظر داشت که چه وقت اجل مقدر در رسد و عمر (خدا) بسر رسد و خود بر سرین ریاست مستقر گردد تا در سنّة (۱۳۰۹) هجری که تیر دعايش به هدف احابت مقرون گشت و میرزا خدا از جهان در گذشت .

آینجا است که بین بهائی و ازلی تعبیر متضادی پیدا شده گویند باب در کلمات خود گفته است (و فی سنّة التسع کل خیر تدرکون) این را بهائیان تعبیر بسال طلوع بها کرده اند و گفته اند در سال نهم از طلوع باب بها عرض اندام کرده است ولی حق اینست که او هم مانند باب ادعایش مجھهول است و اگر سال نهم او معموت شده باشد پس عید رضوان که گفتیم تاریخ آقای کتك خورده را تشکیل می دهد اغواست و اگر آن تاریخ عید رضوان صحیح است پس استدلال (سنّة التسع) غلط است زیرا رضوان حضرات یا سیاست آقای کتك خورده در سال هیجدهم بهائی واقع شده و از اینست که ازلی ها نه

تنها سنه التسع را بتعبيری که بهائیان کرده اند قبول ندارند بلکه تعبير میکنند که در سال سیصد و نه چون بها مرده است و هر خیری در مرک او بوده پس جمله (و فی سنه التسع کل خیر تدرکون) بمرک بها مصدق یافته . ولی حق اینست که دو مهمل گو بر سر مهمل دیگری مبارزه کرده و هردو مزخرف گفته اند و سخنان باب را جز بحر فهای شخص محبط بچیز دیگر نمیتوان تعبر کرد - چنانکه کلامات بها را جز از مقام شیطنت و تدليس حاکی از مقام دیگری نتوان دانست

با اینکه هیرزا خدا قبل از (صعود !) مرک خویش به چهار پسر خودش عباس و محمد علی و خسرو و بدیع یک نظر داشت و همه را بلقب احسان ملقب و هر یک را بغضنی از احسان سدره ظهور مخاطب ساخته بود معهدا در ایام اخیر میرزا عباس توانست که در مزاج پدر تصرف کند و نام خویش را در کتاب عهد یا وصیت نامه وی بـ نام برادر خود مقدم سازد .

آری حق باید گفت بها در رعایت حقوق اولاد خود قصور فاحشی نکرده عباس افندی را بنام غصن اعظم مرجم و محمد علی افندی را بنام غصن اکبر در مرتبه ثانی محل توجـه دوستان خود قرار داده سفارش سایر احسان و افغان و هنرمندان خود را هم کرده است ولی آیا وصیت او مجری شده یا نشده قضیه غریبی است که جز آنکه در زوایای تاریخ و اعماق حوادث بشود سری بدبست آورد راه دیگری نیست

زیرا پس از بها چنانکه در جلد اول اشاره شد اخته للافاتی

بین غصین اعظم و غصن اکبر صورتاً بروز کرد و کار بجائی رسید که عباس افندی در هر لوح و مکتوب خود ازاو شکایت میکرد کاهی او را ناقض اکبر و کاهی هعرض از امر وانمود مینمود و هر فشاری که از طرف عثمانیها بر سر هسائل سیاسی بر عباس افندی وارد میشد آنرا نتیجهٔ سعادت برادر خود قامداد میکرد. در حالتیکه من در دو سه سفری که بعکا رفتم از اقوال عباس افندی را در برادرش ندیدم بلکه صریحاً می دیدم که او ساکت در خانه اش نشسته و این رند قلاش به دروغ ترانهٔ مظلومیت میزند و کاهی اگر مقتشی از باب عالی آمده مخصوصاً یا طرداً للباب در امور عبد البهای تفتیشی بجامی آردد نه از نقطهٔ نظر مذهبی و اختلاف بین دو برادر بود زیرا دولت عثمانی علاقمند باین قضایا نبود و سخن محمد علی در تزدش تاذنه بلکه از باب اطلاعات دیگری بود که بدست دولت عثمانی اقتاده بود یعنی اطلاعات سیاسی و ساخت و ساز افندی با اجائب و خیانت های سری وطنی او چه که عکا از دیر زمان در منطقه فرانسویها و از طرفی مورد توجه انگلیسها بوده تحصنتی که از دویست سال قبل باینطرف در آن قلعهٔ محکم بعمل آمده خود بر هانی متین است و بالاخره عباس افندی همیشه در این اندیشه بود که اگر آن اراضی بدست دولتی بیفتند که همین قدر مسلمان نباشد شاید برای او رفاهیتی حاصل شود. این بود که هیچکاه از جاسوسی اجائب بر کنار نبود و کاهی که عثمانیان بوئی بمشامشان میرسید در صدد تفتیش و جلو گیری

از حرکات خائنانه مفسد تکارانه او بر آمده او را در فشار می گذاشتند اما افتدی از طرفی میخواست حقیقت مطلب پوشیده بماند و مریدانش ندانند که او عامل سیاست اجانب است و از طرفی میخواست رنگی بکار بزند که در مزاج گوسفندانش مؤثر افتاده رگهای شیر دهنده ایشان تهییج شود و رغمًا لائف.

المخالفین بیشتر شیر ببخشند لهذا سیاست ترکمانیرا پیش گرفته برادر خود را بتهمت سعایت متهم میداشت و آن برادر هم شاید از هزار یک این قضايا مطلع نباشد زیرا از ابتدای طلوع بهما تا کنون پیوسته این رویه در کار بوده است که الواح اخلاقی علنی بوده و همه جا بارائه آنها خود نمائی بعمل آمده که ببینید آقا چه تعالیم اخلاقی داده اند ! ولی الواحی که در مذمت نقوص صادر میشد از قبیل ذم از ازل ذم از محمد علی ذم از علمای اسلام ذم از اساقفة مسیحی ذم از فلاسفه طبیعی ذم از علمای یهود و زرداشتیان ذم از سیاسیون که سیاستشان بر ضرر او تمام میشد ذم از وطنخواهان ذم از مبلغین بر گشته ذم از خلفای اسلام در هر لوح هزار بیتی یا ذم از بزرگان شیعه در حاشیه ایقان چاپ مصر و بالاخره اینگونه الواح دائمًا در تحت استار ردو بدل میشد و میشود و حتی الامکان نمیگاشتند بگوش مذموم علیهم بخورد چنانکه امروز هم اطلاع دارم که چه الواحی از مقام رفیع شوقی افتدى در لعن و طعن به آواره و امثال او صادر میشود و هر یک را باید من برم و اسطرلاب دست آورم و الا دائمًا سفارش میشود که زنهار آواره (آن

حُرم اسرار بر شطري از اين قضايا و سطري از آن الواح آcame
نشود قال الله تعالى افمن يمشي مكباً على وجهه اهدى ام من
يمشي صراطاً سوياً) .

بلی اين خود دليل بر خيانت و تقلب است مانند آفتاب
روشن ميسازد که امر بهائي نه اينکه مذهبی باطل است بلکه
اساساً مذهب نیست و بساط خدعاً و خيانت و فساد و شرارت
است و حضن گوش بری و کلاه برداری و سياست های خادعانه
خائنانه تأسیس شده

يا للعجب کسيکه در هر لوح تكرار ميکند که ما را با
امور سياسي مدخلی نیست يکدفعه ميبينيم زمزمه مشروطه که
بلند ميشود او تمام قوت با آن مخالفت نموده در هر مكتوب و
مراسله باباع خود توصيه مينماید که تزديك مشروطه نرويد و
سلطنت قاجار را بنده فرمانبردار شويد و هنگام يکه محمد علی
ميرزا مغلوب ميشود از طرفی افتدى هينويسد با مریکا به احمد
سهراب که مشروطه مشروعه است و هيفهماند با مریکايان که
ایران از اقدام ما مشروطه شده از طرفی محروماني هينويسد بمحل
طهران که حالا بهر قسم است يکي دو سه و كيل برای دارالشورى
انتخاب نمائيد و بعد از آنکه موفق نميشود باز باقر اف دستور
ميدهد که كتاب سياسية مرا برای احمد شاه بفرستيد يا بعضی
كتب دیگر و باو تنهيم نمائيد که ما استبداد طلبيم و کارمiresد
بچائي که در روز ناهای اسلامبول نسبت بهائيت با احمد ميرزا
ميدهند و با هزار دسيسه بهائيان نبيل الدولة خود را در آغاز

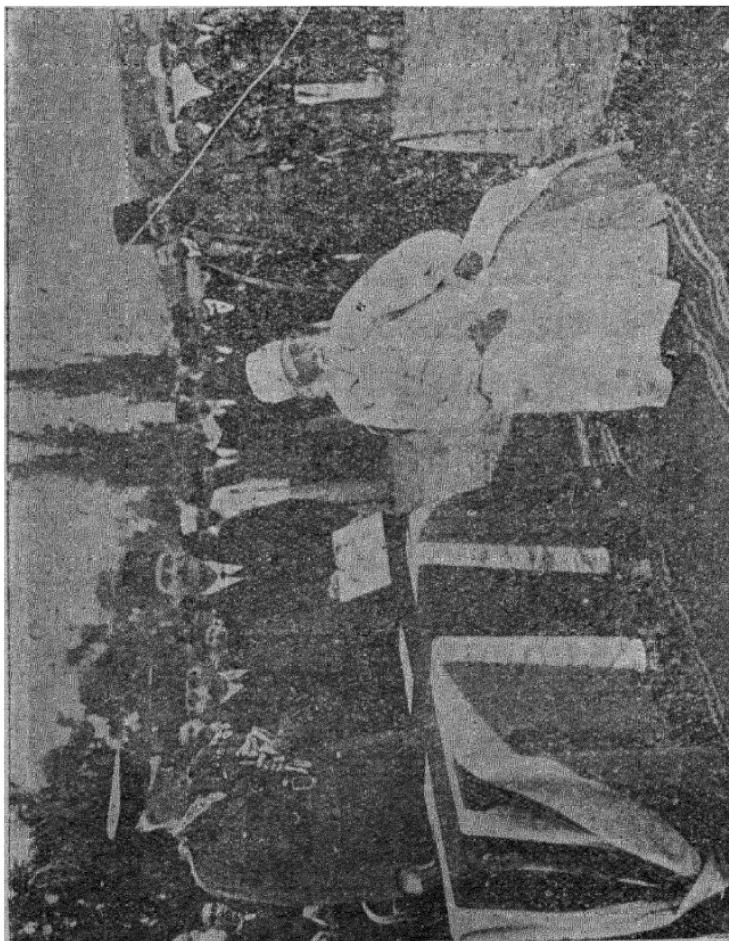
در باریان جای میدهند. آیا با این تفصیل ما باور خواهیم کرد
عباس افندی نظر سیاسی نداشته؟!
آیا باور خواهیم کرد که شوقی افندی دائمًا برای مقصد
پدرش کار نمیکنند؟

سبحان الله آدمی که سیاسی نیست چه کار بلقب سری
و نشان ژرژ انگلستان دارد؟ در جلد اول اشاره کردیم که بعد
از ورود نظامیان انگلیس به این فلسطین حضرات بهائی بدامن
ژنرال آلامبی چسبیدند و تقاضای لقب سری و هدال دولتی کردند.
اینک تکرار میکنیم که این عیب نیست برای نظامیان
انگلیس که عباس افندی و امثال او را با عطا یک لقب و نشان
بنده آستان خود سازند زیرا آنها بوظیله سیاسی خود عمل مینمایند
و حتی بسردار ظفر بختیاری هم این نشان و لقب را دادند
فرقی که دارد این را باختیار و میل خود دادند و آن را
با صرار و خواهش افندی و اظهار اینکه ما سالها است انتظار
مقدم شما را میبردیم

در حالیکه اگر فرانسه هم آنجا را تصرف کرده بود
همین را میگفتند بلکه اگر عثمانیان هم فاتح شده بودند نوع
دیگر اظهار خصوصیت میکردند

پس خلاصه اینست که عباس افندی در واقع چند رتبه
با این تر از یکنفر بختیاری خود را معرفی کرده و گویا بهم
حقی بجای خود قرار گرفته چه که شرافت بختیار یها هیچ
نسبت با امثال افندی ندارد حتی لرهای صحراء گردشان بجمله این

کار را نمیتوان عیبی بر انگلیسها گرفت ولی عیب است برای
کسیکه میگوید من روحانیم و تصرف در سیاست نمیکنم یکدفعه
از دولت فانحی یا یک همچو تقاضائی بکند آنهم با افتخار
نشستن و با این حالتی که در صفحه می بینید عکس گرفتن !!

عکس مجلس یگنا در اعضا نشان و لقب سری بعلس افتدی

پوشیده نماند که عباس افندی تصور میکرد که بمحض انتشار این قضیه که او واجد چنین افتخاری شده و بندگی آستان ژرژ انگلستان را قبول کرده و قبول او هم مورد قبول گشته فوری مردم شرق خاصه ایران مرعوب او شده از جمیع انجاء و اطراف باو سر میسپارند و خدائی پدرش را گردن میگذارند اما بقول عربها (لقد اخطأ السهم) و بقول خودمان تیش خطای کرد و بیش از پیش او را در نظر بیکانه و خویش موهون ساخت چه قبل از این قضیه تصوراتی که در حق او میشد بر اینکه او در لباس مذهب سازی و شریعت بازی میخواهد خود را بیکنی از دول اروپا نزدیک کند و در سایه حمایت ایشان مقامی را احراز نماید آن تصور مبنی بر حدسهای صائب بود که مبرهن بیرون بینی نبود و مدرگی برای انبات آن در دست نه ولی پس از بازی کردن این رول غلط مشت مبارک آقا باز شد و بکرات مردمان دقیق نکته سنجه بر خود من ایراد کردن که این ارباب شما یکدفعه خود را بر سر این قضیه رسوا کرد و اسرار باطنی خود را روی دایره ریخت و من چون جوابی نداشتمن در بوته ابهام و اجمال وا میکذاشم جز اینکه باز هم آبروی ایرانیت را نمیخواستم بیرم و بخودش نوشتمن که این قدم خطائی بود که شما بر داشتید بمن جوابی نداد ولی از آن بعد دیدم هر کس از عکامی آید زمرة عجیبی با اوست و معلوم است که دستور از آقا دارد که چنین بکوید

« انگلیسها اصرار بسر کار آقا کردن که این لقب و نشان

وا قبول فرمائید و آقا دیدند اگر قبول نکنند آنها بدشان
می آید لابد قبول فرمودند ولی در مجلس که عکس بر داشته اند
بی میلی خود را اظهار کرده پشت بهمال کرده اند یعنی ما اعتنای
باشه انگلستان نداریم !! *

راستی وقتیکه این حرفها را شنیدم خجلت بر خجلاتم
افزود که چقدر بیحیایی لازم دارد که انسان نا این درجه متقلب
و دروغگو و منافق و دو رو باشد.

باری برویم بر سر مطلب از آنچه ذکر شد بخوبی هی
توان یافت که طریقه بهائی فقط و فقط برای دو روئی و
استفاده های نا مشروع تشریع شده و تنها اشکال ابطال آن تفهیم
باتباع است که عصیت و لجاج ایشان را احاطه کرده و سخنان
مطلعین را نمیخوانند و الا با نشانیهای صحیحی که در امثال
این کتب بایشان ارائه شده و میشود خواهند فهمید که اگر
 تمام مسائل نمیتواند مورد قبول ایشان شود اغلب آنها مسلم -
الصحه است .

باری تنها مانع بیداری ایشان عدم شخص و تحقیق است -
و الا مردمان سليم النفس و حق جو در ایشان هستند و بمحض
اینکه حقیقت را بنومند ترک این بساط خدعا و نفاق را خواهند
کفت چنانکه گفتند

آمدیم بر سر اختلاف دو برادر - هر چند عباس افندی
بنوع خداع و لطائف الحیل متدرجاً برادر خود را از نظر
کوسفندان بها انداخته منفور ساخت ولی محمد علی افندی هم

از پا نشسته چیز ها نکاشت و اسرار بسیاری را مکشف داشت
و اگر در ابتدا میخواست مخالفت نکند آخر او را وادار بر
مخالفت کردند جز اینکه رفتار این دو ساله اوبمیولف این کتاب
چیز هائی فهمانده است که در مقام خود متذکر خواهیم شد
و اینک شروع میکنیم بیان شطیری از تشکیلات بهائی و تغییراتی
که در این چند مرحله حاصل شده است و شاید از نوع تشکیلات
هم حقایقی بدست دهد که محتاج بعضی مباحث مستقیمه نشویم

تطویرات یا تقلبات چهار گانه

تقریباً هفتاد سال است که میرزا حسین علی نوری و
جاشین های او مصدر این بازی دین سازی هستند و نظر باینکه از
بادی امر قصدی جز احراز مقام استفاده و تصرف در امور
ملیه نداشته اند دائمآ تابع بیش آمد ها شده در هر سالی به
حالی در آمده و در هر دوری بطوری در افکار ساده اتباع
تصرف نموده اند و تطورات یا تقلباتی را که در این هفتاد سال
متصدی شده اند و در حثیقت همین تقلبات بوده است که گذاشته
است فکر اتباع روشن شود و حثیقتی را بیابند منقسم میشود
بچهار قسم :

اول - سیم و سلوک در هسلک و هنهج تصوف است که
میرزا خدا سلوک در آن مسلک را تعقیب و تا اواخر ایام که
از بغداد حرکت میکرده انسدمشی خود را بر آن روش ادامه
داده است : منشآت آن اوقاتش بتمامها حاکی از حالت

تصوف است که اگر در آنها دقت شود دیده میشود تمامش از قبیل هفت وادی شیخ عطار است اشعار و وجدها یعنی همه عبارتست از مقام عشق و جذبه و حرکات شوقيه و کل و لاله و ساغر و پیاله و فنای فی الله و بقای بالله خاصه آن مثنوی مصححکش که در جلد اول اشاره شد و آفای نیکو هم بدان اشارتی تموده است و ما اگر بخواهیم همه نعمات تصوف و توهات پر هیاهوی او را بیان کنیم باید چند جلد کتاب در این یک کتاب مندمج سازیم و اینکار اگر محال نباشد لا محظ امری صعب است ولی محض ملحن کلام بعضی از بیانات پر لفظ بیمفرز ایشان اشاره میکنیم.

لوح بهاء

ای طوطیان هندجان و ای عندلیبان کلستان کوی جانان
ز چه برسته پرو بالید و از چه بیاد کل از آتش دل نمی-
نالید مگر تعنیات و رقای احديه را بر سدره ناریه استماع نمیکنید
و نفحات کلهای حدیقه الهی را استنشاق نمی فرمائید چکونه
خاموشید و از جان نمیخروشید .. الی قوله
هی هی عاشقان را این چه غوغاست های های معشوق
را چه جلوه هویداست هی هی این چه باده ایست که میچشاند
های های این چه جذبه ایست که میکشاند هی هی این چه
نمای، است های های چه سوزنده شراریست هی هی چه عجیب

آیتی (۱) است های های غریب حکایتی است الی آخر ماقال
طاب الله فاه و علی طپتیه عافاه
جملات زیاده از هزار صفحه کاغذ را بامثال این کلمات از
اینها دمده تر و بیمعنی تر اشغال و تضییع کرده است که هارا
 مجال تکرار نیست اما از بیان این نکته ناگزیریم
سر اینکه میرزا در آن بادی امر باینگونه کلمات می
پرداخت این بود که هنوز از عراق عرب و عجم بیرون نخرامیده
و سخن دیگر بگوشش نخورده و از اقطار ساسعه و انحصار
واسعه جهان خبری نگرفته علم و عرفان را حصر در امثال
این ادبیات پنداشته ترقی را هم در سایه این کلمات میدانست
خاصه با اینکه دیده بود حاجی میرزا آفاسی که هنرش فقط
در ادبیات متصوفه بود بمقام صدارت رسیده این بود که قبل از
ارتفاع ندای باب میرزا از این درها وارد شده بود و عرفان
بافی را برای احراز مقامات کافی میشمرد و پس از توجه بباب
نیز تا چندی در همان وادیها سیر میکرد و از هفت وادی و
چهار وادی یا بقول خودش «عقبه زمردی» قدم بیرون
نمی نهاد .

۱) خوبست آقایان بهائی مثل همه کلمات و ترھات بها
که هر یک را تعبیری میکنند این جمله را هم به (آیتی) تعبیر
کنند و الا در لقب آواره هر تعبیری بشود بعد البها بر میکردد
زیرا او خویش را آواره خوانده است

دوم - تاسی بطرز انشاء سید باب و احراز مقام بایت است
که بعد از یاس از احراز مقامات درباری عنوان تصوف و
استفرار در دریای بایت چاره جز این نمیدید که بر رویه
باب سخن گوید

لهذا مدتی هم مشق آیات کرد و نکارشانی از قبیل
(علاماً عالماً علیماً متعلمـاً علومـاً مستعلمـاً اعلاـماً معلمـاً تعالیـماً
منعلمـاً تعلمـاً استعلمـاً اعلمـاً اعلیـماً معلومـاً) را متصدی
شد و تا اوائل ورود عکا یعنی در مدت شش هفت سال که
دراد رنهواسلامبولوطی طرق بود این طریقه متداول بلکه تا چند
سال هم در عکا باز رویه منشا آتش چندان تغیری نکرده و
تنها چیزی که بر آنها اضافه کرده بود جستن تعبیرات بین کلمات
باب بود که در هر کلمه از آن کلمات مهم‌له هر چه بنتظرش
میرسید برای اهمیت مقام خود تاویل و تفسیر نموده کاهی
بعربی وقتی بفارسی بهم میبافت و نزد اتباع میفرستاد و
اباع ازل یا متوقفین در بیان راطعنهای میزد که با این آثار مصر حم
چرا بمن نمیگرود

مثل اینکه در مقامی دو هزار و یکسال مذکور در
کتاب بیان را که مطابق عدد مستفات میقات ظهور من یظهر
فرار داده شده تعبیر بنه یا نوزده سال میکند و پرسش عباس
افندی یک دلیل مضحکی هم برایش جسته میگوید باب وقایع
یوم قیامت را که (پنجمین الف سنه) یعنی پنجاه هزار سال

در قرآن تصریح شده تفسیر بیوم ظهور خود کرد و گفت همه آن وقایع در آن واحد تحقق یافت و پنجاه هزار سال در دقیقه منقضی گشت حال ما هم میگوئیم که دوهزار سال در بیان بفاصله نه سال منقضی شد و ظهور جدیدی حاصل گشت !!

راستی اگر کسی بگوید هزار سال مذکور در اقدس هم بفاصله چند سالی منقضی شد و ظهور آیتی ظهور مستقلی است که کتاب اقدس و دین بها را منسون نموده و مینماید چه خواهند گفت ؟

خنده‌هی آید مرازین گفت زشت * کان جهنم خوزند دم از بهشت سوم - منشآت مستقله و عنوان دین جدید است که مهمترین تطورات و تقلبات ایشان است

پس باید دانست که چون عباس افندی بعد رشد رسید و مخصوصاً در عکا مقیم شد که مرکز علمای اسلامی و همسایه مصر است و برای تحصیل اطلاعات از مرکز اروپا بهترین نقطه ایست که دائم زائرین بیت المقدس و سیاحان اروپ و زائرین ناصری موطن مسیح از آنجا عبور مینمایند و ضمناً عباس افندی بر حسب حوالجی که بدلوائیر حکومت داشت خلطه و آمیزش با مردمان مطلع کرد متدرجأ فهمید که آن نعمات نصف و هو کشیدن و های های یا هی هی گفتن جز در معدودی از دراویش صحراء گرد از قبیل حاجی مونس مبلغ مفقود و حاجی توانگر مبلغ موجود حضرات در کسان دیگر تاثیری ندارد و نیز اشتقاقات زائد بیفایده سند ناف که از

الفاظ گرفته و ایشان از او تقلید و اقتضا کرده اند هر چند در نظر عده قليلی از گوسفندان - استغفار الله بندکان خدا - مؤثر افند بالاخره مایه افتضاح است اين بود که باب دیگر گشود و شروع بمطالعه کتب نموده از هر جا تالیفی بدستش آمد کلمه اقتباس کرد و شاید هم اگر (بقول خودش) ترختار باي ها نشده و اين سلسله دين سازی بگردنش نيفتاده بود اصلا از راه مستقیم وارد سیاست و مسائل اجتماعی ميشد ولی چون گرفتار شده بود بقسمیکه از طرفی معاشش جز از کيسه بادیهائی که فقط برای همین ترهات باو پول میدادند از جای دیگر تأهین نميشد و از طرفی بخائن مذهبی و وطنی و سیاسی هنهم و مشهور شده بود بطوریکه بهمولي نميتوانست خود و پدر خود را تبرئه نماید و در آن محبس ابد راهی جز اين نداشت که اين مشت گوسفندان شير ده را برای خود نگهدارد لهذا پدر را بر آن واداشت که قدری از ترهات فاضجه بگاهد و بر بیانات واضحه بیفزاید و کاهی کلمه معقولی را داخل در هفووات و خزعلبات سالفه خود نماید و گویا مطلعین بهائي هم باین نكته بر خورد کرده اند که میگويند مقام عبد البها از جمال مبارک سرآ عاليتر است و امر از يرگك وجود او استقرار يافته است ۱۱

بجملا بطوریکه سابق هم گفتم بها از آن بعد بمعاونت پسران خود خاصه عباس و محمد على شروع بحل و عقد نموده و از طرفی استعانت از افکار مریدان درجه اول جسته دست بدست هم دادند و اين شريعت را که عبارتست از کتاب اقدس

و بعضی الواح دیگری که بالنسبه بکلمات اولیهٔ بها بهتر و هربوط تر است تشریع و تاسیس کردند و با وجود این دارای آنمه عیوب است که شطری از آن در جلد اول ذکر شد و بعضی هم آقای نیکو در فلسفه خود نکاشته و هنوز عشری از عیوب صوری و معنوی آن بیان نشده

اینجا است که هر آدم کم عقیده هم میتواند یک نظر بلندی نسبت بانبیای صادق وکتهٔ ایشان پیدا کند و بفهمد که تشریع شریعت از قضایای خلقی و تدایر بشری و مسائل شود وی نیست و هر شرعی که از این راهها تشریع شد مثل شریعت بها مملو از عیوب و نواقص عجیبیهٔ خواهد شد و هر دورهٔ که بر آن بگذرد و هر زمامداری که برایش پیدا شود بر عیوب و نواقص خواهد افزو و زیرا طبماً بعضی از معاایب آن بنظر زمامداری خواهد رسید که بعداً زعیم آن قوم واقع میشود و میل دارد که از عیوب آن بگاهد آنوقت اصطلاحهای میکند که بجای نفع ضرر حاصل میشود چه هر بی ادراکی هم میفهمد که این اقدامات خالی از لفزشی نتوان بود یا در سابق عیب بوده و یا در لاحق و بعقیده من در هر دو — مثلاً بها و عبدالبهای دیدند کتاب بیان پر از اغلاط و سفلطه و عیوب است خواستند اصلاح کنند ممکن نشد بالاخره آنرا منسخ قلمداد کرده بکناری افکنند و حتی بنظر حقارت بان کتاب و متسکین آن مینگرنند و غافلنند از اینکه کتابی را که پایهٔ خدائی ایشان بر آن نهاده شده هر قدر به بی اعتمانی به آن بنگرند عاقبت معلوم میشود

که پایه خراب بوده و بنای خرابتری بر آن نهاده شده – یا آنکه عباس افندی دید پدرش خبط و غلطی بزرگ متصدی شده که مال الله (مالیات بابی گری) را مرجع بعدة نه نفری منتخبین بااسم اعضای بیت العدل نموده و ممکن است وراث خودش بی بهره شوند لهذا در صدد تغیر این حکم برآمد و در حیات خود آنها را بخود تخصیص داد پس از خودش هم اگر إلواح وصایا را خودش نوشته باشد این تغیر را قولا هم متصدی شده سر دخلها را در کیسه شوقی افندی آرد یا آنکه فرضاً شوقی، افندی یک تشکیلاتی بنظرش میرسد و تغییراتی در عنوان آنها میدهد که بنظر خودش مفید تر میاید ولی همه اینها بر سر هم بمردم میفهماند که این بیان یک بیان متین ابدی تزلزل ناپذیری نبوده ^أ و با همه شورهاییکه در اطرافش شده باز عیوبی در کار بوده که بهیچ حل و عقدی رفع نمیشود بلکه بر نواقص آن میافزاید و متدرجاً بهمه خواهد فهمانید که اساساً دین نیست و کمیانی دین سازیست قضیه قضیه اجتماعی و برای رعایت حال بشر نیست بلکه فقط مقصود افسار کردن یکعدده است و بس.

چهارم – مبادی اجتماعیه از قبیل صلح عمومی و امثاله که مهمترین دام فربندگی حضرات شده و ناچاریم که در این مبحث قدری بسط کلام دهیم تا روح آن مبادی شناخته شود معون الله تعالى.

چنانکه دانستیم طریقه بهائی ساخته دستهای بسیاری

است که فقط بها و عبد البها در رأس آن واقع شده بودند و اینست آن چون با دقت مطالعه شود دیده میشود که در تطورات آن بین رفتار و گفتار بها و عبد البها چندان فرقی نبوده مثلا در آن موقع که بها هفت وادی مینوشت و درویش محمد بود و با بوق و منتشا حرکت میکرد پرسش هم در نزد پسر علی شوکت پاشا تحصیل مسائل عرفانی میکرد و مکانیبی مینوشت و اینگونه نثر را شاهد میاورد (درسی نبود هر آنچه در سینه بود * در سینه بود هر آنچه درسی نبود) وبالاخره عرفان هیبت و علم سینه بسینه را ترویج میکرد و چون قدری پیشتر رفتند و بیشتر با مسائل اجتماعی آشنا شدند انوقت بود که می نشستند و با هم مشورت میکردند که مسائل رهبانیت مسیحی و یا قضایای ربا و امثال آنها را مطرح کنند و بنویسند که رهبانهای ملت روح را ما امرفر موده ایم که از ازواجا قصد فضائی کنند و ازدواج نمایند !

یا آنکه ما جهاد را نسخ کردیم و ربا را مباح ساختیم و در اوخر ایام که با بعضی از سیاحان اروپا و امریکا ملاقات نموده تبادل افکار بکار برده خود را متمسک به ایشان می - شناساندند بعضی از آن اشخاص باشان القاء کردن که خواست پاره مبادی اجتماعیه را داخل مرام خود نماید تا قابل آن باشد که در اطرافش بحث شود ولی از آنجا که خوب بر مبادی احزاب اروپا آگاه نبودند جسته جسته کلماتی مبهم ادا می - کردند مثل اینکه بها در الواحش همین قدر اسمی از صلح

عمومی و وحدت لسان برده ولی بتشريع و تفصیل آن موفق نشده و حتی بلفظ صلح عمومی هم کمتر تفوہ کرده و بیشتر بعنوان صلح اکبر سخن سرائی نموده چه که اطلاعاتش محدود بوده و کاهی یک جمله میگوید که در کمال مضرت است برای شرق هانند همان جمله (ليس الفخر لمن يحب الوطن) یا آنکه ما حکم جهاد را از کتاب برداشیم . و امثال آنها و همینکه عباس افندی پرو بالی باز کرد خصوصاً بعد از مرگ پدرش شروع کرد بتحصیل مبادی احزاب و مطالعه آنها و اقتباس و تأثیف و حل و عقد در آنگونه مسائل بدون اینکه اسمی از مبتکرین آن مبادی برده باشد و بالاخره بعد از آنکه دارای یک کتابخانه بزرگی شده و هر جریده و مجله را دیده بود و مواضعه و تبادلهای هم با سیاحان اروپ و آمریک کرده بود (همان سیاحان که موظف از طرف دولت بوده و هستند و برای خدمت بوطن خود مسافرت مینمایند و تبلیغات میکنند) آنکه در هر مراسله و یا لوح خود سخنای را گوشزد کرد که در نظر بعضی از ایرانیان بی اطلاع خاصه اتباع خودش که از سایر ایرانیها هم چشم و گوش بسته ترند جلوه داشت و آنها را وحی سماوی و ساخته دست افندی می پنداشتند و این معنی را کسانی میتوانند بخوبی تشخیص دهند که از طرفی نوع کلمات افندی را در اوائل و تغییرات لحن ویرا در اوآخر ویژه پس از سفر اروپا و امریکایش شناخته باشند و از طرفی هم آن مبادی اجتماعیه را در ممالک غرب دیده و سنجدیده و

جمعیت های مختلف در ظل آن مبادی و لیدر های آنها را
شناخته و روح مقصود را یافته باشند.

عجبانتاً اگر بگوئیم همان احزاب که اینگونه مبادی
صلح طلبی و نزع سلاح و وحدت لسان را عمدآ برای اغفال
یکدیگر یا افلا اغفال شرقیها جعل و تأسیس کرده اند و افندی
دانسته و فهمیده آنها را ترویج نموده است برای اینکه حسن
خدمتی بایشان بروز داده باشد و بگملک ایشان بتواند مقامی
احراز کند اقلاً میتوانیم گفت که این مبادی گذشته از اینکه
مبادی چندین هزار ساله است بعلاوه همیشه توری بوده و
هیچگاه عملی نشده و خودشان هم میدانند عملی نمی شود و
اگر روزی بباید که بالتبه نیران حروب تسکین بباید و بین
قلوب تألف شود فقط در سایه علم و تمدن است نه در سایه
بهائیت یا دسته هائی مانند بهائی

این را هم میتوانیم بطور حتم و یقین در اینجا بگوئیم
که در صورتیکه دول مقتدره اروپا و امریکا خیال صلح و
عدالت هم نداشته باشند از ترویج و تبلیغ این گونه اصول و
مبادی جلوگیری نکرده بلکه تشویق میتمایند اگرچه سری
باشد . ولی هر یک جدا جدا در مملکت خودشان از ترویج
آن مسامحه بلکه ممانعت نموده پیوسته این مبادی حسن را
برای دیگران میخواهند . و باصطلاح مشهور مرک خوب است
ولی برای همسایه .

مثلثاً در عین اینکه بک دسته صلح طلب را قومی سرا

یا جهراً در مملکت دیگران تقویت مینمایند در همان حال همان دسته را و همان مبادی را در وطن خود جلو کیری می کنند که ترویج نشود و ملت خودشان پابند آن نگرددو این معنی را من شخصاً در برایتون لندن از حال و مقال یک نفر تشخیص دادم .

پس ابتدا عکس مرا با آن یک نفر انگلیسی که باسکش حاضر است و دو نفر هم یکی ایرانی و دیگری خانم انگلیسی است مطالعه کنید آنکاه شرح قضیه را بخوانید .

برایتون شهر کوچکی است در کنار دریا که از لندن تا آن شهر با خط آهن یک ساعت راه است و هوای آن بهتر از لندن و تا درجه محل بیلاقی بعضی از اهالی لندن است . یک

خانم در آن شهر بود اسمش مس نایت و تنها همان یك نفر
اسم بهائی را شنیده بود و اظهار مینمود که من طرفدار بهائیتم
ولی بهائی غریبی بود که دقیقه خواج از گردش دور نشده و
هیچ یکشبیه از کلیسا مهجور نمانده تبلیغ بهائیت را هم به
عنوان مذهبی اجازه نمیداد.

این خانم در ۲۲ فوریه ۱۹۲۳ توسط مکتبی ما را از لندن
بمنزل خود دعوت کرد و با آن مرد ایرانی (میرزا ضیاء الله)
و مترجم خودم میرزا لطف الله حکیم یهودی برادر دکتر اسطو
در ۲۴ فوریه دو و نیم بعد از ظهر بدانصوب حرکت نموده در
منزل مس نایت وارد شدیم

آن شخص انگلیسی که با سک خود در عکس حاضر است
و عکس مذکور لب دریا روز دوم ورود ما یعنی ۲۵ فوریه
گرفته شده مس نایت بود و بمهمنداری و پذیرائی ما مأمور
شده بود. در همان محل که عکس گرفته شده آن مرد به ما
توصیه کرد که شب در مجلسی که مس نایت مهیا می سازد
تبلیغات مذهبی نکنید و تنها مبادی صلح و لزوم وحدت شرق و
غرب را بیان کنید و هر چه میخواهید اثرات (بهائی
موهنت) یعنی تعالیم بهائیه را بیان کنید راجع بشرق بیان
کنید که چه تأثیراتی کرده زیرا همالک ما از اینگونه مبادی
مستغنی است و شاید هم بگوش مأمورین دولت برسد و برای
خانم خوب نباشد !!

اکنون از شما خواندن کان میپرسم از این توصیه ها

چه می فهمید؟ آیا غیر از این میفهمید که آن زن بادوستش و هر چند نفر دیگری هم که در امثال آن بلاد و ممالک اظهار طرفداری از مردم بهائی و عنوان صلح جوئی و وحدت شرق و غرب ننمایند مبنی بر عقیده مذهبی نیست؟ و نه تنها عقیده مذهبی بلکه مبنی بر عقیده مسلکی هم نیست و فقط برای اینست که چند نفر هندی و ایرانی که در آنگونه مجامع دعوت شده اند اغفال شده بگویند این مبادی در اروپا هم رواج دارد و بالاخره بامثال این تبلیغات آشنا شده خدمات غیر مستقیمه را بدون وظیفه و اجر و مزد صورت دهند؟

من نمیدانم چه حکایت است همین قدر می دانم عباس افندی در سفر اروپای خود بقدرتی اجحاف و مبالغه گفته و نشر داده که انسان متغیر میشود.

بهائیان ایرانی تصور دارند که واقعاً او تبلیغ کرده و کسانی را بدین پدر خود در آورده در حالتیکه من به رأی - العین دیدم.

اولاً - بهائیان انگلستان اشخاص ذیلند:

لیدی بلا مفیلد - مسس کروپر - مسس روز بزک -
مسس ژوژ - مسس هریک - مسس هیبسیتل - مسس کلزا هریکائی
مسس نایت - این چند نفر شد؟
اینها جمعاً هشت نفر شدند که همه دختران هفتاد ساله
زشت و یا زنان بیوئه بی نام و نشانند - آیا مرد در میانشان
نیست؟ چرا ۱ - مستر سیمسون کار گر زیر زمین نه - مستر

هیموند که باید مرده باشد زیرا خیلی پیر و مریض بود ۳ -
دکتر اسلمونت اسکاتلندی که عکس او را در جلد اول درج کردیم و او فقط اهل قلم بوده و بر اثر مقاصدی کتاب هم نوشته و شرح کتابش را در جلد اول اشاره کردیم و شنیدم او هم در این دو ساله مرده است.

بیس باید گفت دوم و سوم هم مستر سیمسون و اینک جمع میزندیم زن و مرد بهائی نما در آنجا سه نفر شدند در میان نه ملیون بلکه چهل ملیون جمعیت

ثانیاً - همین نه نفر ابداً عنوان مذهبی بخود نمیدهند و امر بهائی را مسلکی میدانند که واکیره اقتباس از مسلک بعضی از اجتماعیون اروپا است و آنرا برای شرق خوب و لازم میدانند نه مملکت خودشان بلکه اشاعه آن را در وطن خودشان چندان خوب نمیدانند.

ثالثاً - تبلیغات این مسلک را هم جایز نشمرده در دایرهٔ چند نفری خودشان محدود و مستور میدارند و صریحاً میگویند اگر دولت بداند جلوگیری میکنند!

دیگر راست و دروغ این حرف را هم نفهمیدم ولی اینقدر فهمیدم که مژرتودر بول را از خود میدانستند و شبی هم مرا دهمان کرد و چون گفتم چرا بمحالس بهائی نمیایید گفت: من مأمور دولتم و نمیتوانم در آنکونه محالس حاضر شوم!

بلی در شبیکه مهمناش بودم شرحی از فضائل شوقی افتدی گفت ولی خیلی آهسته و با احتیاط از قبیل ولخرجه

او و ... در خاتمه این راهم از روی تعجب کفت «آیا همه بهائیان ایران او را قبول کردند؟»

خلاصه این بود روحیات بهائیت در لندن که عباس افندی انقدر اظهار خوشنودی از آن کرده و همه جا تنقیه است در انگلستان روح دیانت هست و در فرانسه نیست . در حالتیکه در فرانسه شخصی مانند مسیو دریفوس یهودی و زنش مسیبازنی دارد و قسمت عمده از مبادی صلح طلبی و زبان عمومی و امثالها را او و امثال او داخل در شریعت بها کرده یعنی در مشورت و القا آت شریک و دخیل و بالاخره مشرع این قسمت از شریعت بهائی بوده اند ولی در لندن یک نفر مانند مسیو دریفوس همندارند و پوشیده نماند که در منچستر هم یک همچو عده بهائی نعامثل لندن موجود است که با آنها هم مفاوضاتی انجام داده و عکسهاو، گرفته ایم ولی عجالة مجال ذکرش نیست و اگر جلد سومی تدوین شد بذکر انها هم خواهیم رسید و بالاخره از این عده معمود که در لندن و منچسترند گذشته دیگر در تمام خاک انگلیس حرفي از این مذهب نیست ولو بعنوان صلح جوئی باشد بیچاره شرق و بیچاره تر ایران

راستی این بدینختی و بیچارگیست برای شرق که هر روز یکی از گوشه سر در اورده خدا و پیغمبر و مرشد و قطب می-شود و جمعی را گرد خود جمع کرده اولا انها را از کارهای مفید باز میدارد و روح لاقیدی و مهملى در کالبدشان میدهد کاهی بترك دنيا و صحراء گردي و گدائی دلالتشان مینماید کاهي

بترك وطن و ترك دوستي وطن دعوتشان ميکند و ثانياً و قتيكه
دسته درست کرد اسباب نفاق و فساد داخله و استفاده خارجه
را فراهم ميسازد بلی در امر يكاهم اينگونه مذاهب خيلي زياد
بيدا ميشود بقسميکه بهائيت در تزد أنها هيجع نیست ولی فرقی
که دارد ازانها ضرر هادي و معنوی حاصل نشه وازاين مذاهبي
نه در شرق بيده ميشود ضرر حاصل ميگردد تا بدرجه ئيکه مثلا
ایرانی باين فقر باید پول خودرا برای بهائي امر يكاهي با ان غنا
و ثروت بفرستد! سبحان الله محل تعجب است که اختراعات
همه جا برای جلب پولهای خارجیست و کار ما بر عکس است
جای عبرت است که هنوز در جرائد میخوانیم در فلان مملکت
از ممالک اروپا مذهب بطوري محدود و مقید است که کسی حق
ندارد مثلا مذهب کاتوليک را داشته باشد و برای این مقصد صدها
أشخاص را حبس مینمایند اما همینکه نوبت بايران رسيد گفته
ميشود چرا ازادی مذاهب نیست در حاليکه مذاهب رسمي در
ایران از همه جا ازاد تر است و تنها مذاهب غير رسمي است
که لايق ازادي نبوده و نیست در مصر غير از کسانیکه مذهب
رسمی مصر را که حنفي است دارا باشند احدي رادا خل ادارات
دولتي نميکنند و در تمام ممالک دنيا مستخدمين دولت کسانی
هستند يا اقلام کسانی مقدمند که امتحان وطنخواهی را داده
باشند و پايه مليت و رسميت را مستحکم داشته باشند ولی
نوبت بما بیچاره کان که رسيد. اگر بگوئيم نباید صاحبان مذاهب
مضره خاصه مذهب غير رسمي مانند بهائي و امثال آن مستخدم

ادارات باشند و نباید اینگونه مردمی که قطعاً بیت المال ملت را صرف تبلیغات مضره خود میکنند در ادارات باشند و بالاخره بیت المال ملت باید صرف تعمیر ملت شود نه تخریب آن حالا به بینید که چه وسائلی بر آنگیخته میشود و چه دست هائی در کار دخالت میکند

جواب سؤال مقدر

تقدیر سؤال اینکه شاید کفته شود از متن بحاشیه رفته و از عنوان رد مذهبی و مسلکی خارج شده حرفهای دیگر بمبیان می‌آید.

جواب اینکه این رویه مناسب است با طریقہ مذهبی ایشان چه اساساً امر بهائی از طریقہ مذهبی بیرون رفته عنوانین خدا و مذهب و اخلاق و عاطفہ و ملیت و غیرہ همه را بر طاق نسیان زده و قدم در راههای دیگری نهاده اینست که در کشف دسائیں و حیل آن نیز طبعاً راههای دیگری پیموده میشود و چاره نیست جز آنکه خائن و دزد اجتماعی را در همان راهی که قدم میزنند بگیریم و بمقدم بشناسانیم پس این قصوری نیست از ما بلکه عن مقصود است

مثال شاعر الله خان علائی و میرزا رحیم ارجمند و احمد خان یزدانی را ما خوب میشناسیم همان قسم که فرد فرد بهائیان ایران را میشناسیم فرقی که بین اینها و آن بیچارهای یزدی و سنگسری است اینست که آنها بر اثر بی اطلاعی فربی خورده و بهائیت را مذهب پنداشته اند و باطل را حق

انکاشته اند اینست که ما هم کار باسامی ایشان نداریم و میدانیم
چندان ضرری از ایشان متوجه ملت نمیشود یعنی ضرر شد
همان ضرر مذهبی و دوئیت و نفاق است و هر وقت بفهمند
حقیقتی با آن نیست بر میگردند ولی اینگونه اشخاص را که
میدانیم تمام مسائل را دانسته اند و بعد از تکمیل اطلاعات
بیش از پیش بدامن بهائیت چسبیده ساخت و ساز این حقه
بازی را عهده دار و حل و عقد این دروغ و خیانت را بدست
گرفته عضو بلکه رئیس محافل روحانی (یا شیطانی) میشوند
و علی الدوام بتنظیم متحده الممالهای جملی پر از دروغ
مشغولند برای تخدیش اذهان ساده لوحان ولایات و کار را
بهائی رسانیده اند که اشخاصیکه چیز فهمیده و میخواهند بار
بهائیت را از دوش خود بیندازند شبانه ایشانرا میکشانند بمحفل
خود و آنها را تهدید میکنند و البته نمیشود از معرفی ایشان
صرف نظر کرد بلکه باید گفت ملت حق دارد که از رؤسای
ما فوقشان تقاضا کند که اینها را با آن حقوقهای گزارف بلکه باهیچ
مقدار از حقوق در ادارات نپذیرید

مگر شاعر الله خان همان آدم نیست که پس از آنکه سابقه
حالش معلوم شد بدون تأمل از اداره نظام اخراج گشت؟ دیگر
چه باعث شد که خود را در گوش دیگری گرفت؟ مثلی مشهور
است که باید رانده در کاه شام مقبول در کاه دیگری گردد
و هم چنین رفیقش رحیم ارجمند و دفیق دیگرش احمد یزدانی
و چند نفر دیگری، که عحالنا ذکرشان متزوك می شود

بسبب اینکه مضرت وجودشان برای ملت بقدر این سه نفر بشوست
نرسیده است

باز تکرار میکنم که ضرر اشخاصیکه فهمیده اند چه خبر است بیشتر است از کسانیکه فربی خورده و در عالم سادگی دینی بزای خود اتخاذ کرده اند. حال از دوشق خارج نیست یا این سه نفر معروفند بر بهائیت خود یانه. در صورت اول جای تأمل نیست که باید از بیت المال این ملت فقیر ارتزاق بلکه اسراف و تبذیر کنند و ماهی دویست سیصد بلکه چهار صد تومن پول ملت را گرفته صدی نوزده از آن را برای خدای عکابفرستند و صدی نوزده دیگرش را صرف ساخت و ساز بهائیت کرده بقیه را هم بکارهائیکه خودشان میدانند که میدانم صرف نمایند و در صورت ثانی کارآسان میشود و بیک تبرئه که از خود حاصل کرده اعلان بدهند بر بهائی نبودن خود کار تمام و مقصد انجام میشود ما نمیگوئیم در محض علماء بروند ما نمیگوئیم هر وعده بمسجد و نماز حاضر شوند ها نمیگوئیم بدگوئی از رؤسای بهائی بکنند. ما نمیگوئیم آنچه را بما میگفتند و مینوشتند از آنکاهی خود آنها را نشر نمایند ما نمیگوئیم کتاب در رد این مذهب بنویسند فقط می گوئیم اعلان بدهند که ما بهائی نیستیم و با هر یک دو سطر تقریط بر کتاب بنده خیر بلکه بر کتاب آفای نیکو بنویسند تا قلب ملت از آنها صاف شود کسی با کار و بهره ایشان مخالف نیست کسی بر ایشان حسد و غبطه نمیرد کسی میل ندارد چنین آدمهائی

که بالنسبه تحصیلاتی دارد بی کار بمانند حتی کسی بر عقائد سری ایشان هم ایراد ندارد و لوازمه عقیده بهیچ مذهبی نداشته باشند زیرا بی عقیده بمذهب در دنیا بسیار است ولی بی دینی را بصورت دین جلوه دادن و بقول یك شخص محترم بمذهب شتر کاو پلنگ تثبت نمودن و اسباب نفاق و اختلاف درست کردن و لطمہ بملیت زدن خلاف انصاف است و باید گفت هر حادثه و اتفاقی که در شهر های دور دست واقع شده و نتیجه اش برای طرفین مضر بوده یعنی از آنطرف بیچار کان بیخبری چند بدام بala افتاده اند و از اینطرف ملتی بد نام و متهم بتوحش شده اند « در حالتیکه چهار نفر مقصرا بوده اند و تصریح هم از طرفین بوده » گرد آن گونه حوادث دامان اینکونه اشخاص را میکیرد که بصیر تر از دیگرانند و در مرکز مقیم و خاصه وقتیکه داخل شغل دولتی هم باشند اشخاص را اغفال کرده آن مفاسد بار میاورد اگر چه سرآ همه مضامین کشف الحیل را تصدیق نمایند ولی این تصدیق در صورتی مفید است که از پرده بیرون آید و همه کس بفهمد نه اینکه بحال تذبذب و دور وئی باشد

چنانچه جناب آقای آقا شیخ صالح مراغه بعد از هشت سال سیر در وادی بهائیت و احراز مقامات مهمه که یکوقت مبلغ بود او اخر منشی محفل روحانی مراغه و پس از مطالعه کشف الحیل چون نظائر مندرجات اثرا بچشم خود دیده بود کاملا بیدار شده حوزه مفسد تکارانه ایشان را بدرود گفت و اسلامیت خود را اعلان داد و حتی (ایقاظ) ایشان نیز در بعضی

از جرائد مرکز در ج شد در حالتیکه این شخص داخل شغل رسمی و ادارات دولتی هم نبود پس چه خواهد شد اگر این سه نفر و امثال ایشان هم از حال دور وئی بیرون امده یکطرفی خودرا ابراز دارند؟ و با اینکه هر بهائی که در اداره پست است بکرات خیانت قانونی اورا یافته و اطلاع داریم که برای وارد کردن کتب بهائی و از میان بردن تسب ضد بهائی چه فاچاقهایی کرده اند معهودا اران بابت سخنی نگفته همین قدر منتظریم همان قسمی که وزیر محترم مالیه که خدایتن در سایه دولت

قوی شوکت (پهلوی) پایانده دارد بدون ملاحظه

چندین تن از ان عناصر ... را از اداره ارزاق اخراج فرمود (ولو به عنوان بود) وزیر محترم پست و تلگراف هم که در واقع حافظ نادوس مملکتند دست بعضی از این نفوذ را از اداره خود کوتاه کنند و یاسند کتبی از ایشان کرفته تبرئه ایشان را علنی فرمایند و ما شخصاً برای نشر آن حاضریم چنانکه در نشر مراسلات دیگران یعنی انها که در این دو ساله بیدار و بروزیات بهائی اکاه شده اند مبادرت نموده و مینمائیم

اینک یکی از آن اشخاص شیخ صالح مبلغ سابق و میرزا صالح خان عکاس امروز است که از مراغه چندین مراسله با چند قطعه عکس خویش فرستاده و در اینجا یکی از آنها برای نمونه درج میشود. و محض اینکه یکوقت در تطابق با اصل ان نقطه اختلاف دیده نشود حتی تاریخ و امضاء و لفاب هم

که پسندیده من نیست باز درج میکنم طابق الفعل بالنعل

سود مراسله میرزا صالح مراغه

۳۰ آذر ۱۳۰۶ طوران حضور مبارک حضرت مستطاب

اجل اکرم عالی و خادم حقیقی عالم انسانی اقا میرزا
عبدالحسین خان آیتی تقی دام اجلاله مشرف باد

روحی فدایک پس از تقدیم مراسم ارادت و خلوص معروض
میدارد که چندی قبل در میان حوزه اهل بها بشرح حالات
حضرت عالی سابقه رسانیده و نسبت بیوفائی و نقض عهد را شنیدم
ولی دائماً در فکر و خیال غوطه و ربودم که خدا یا این چه
امریست غریب و چه مسئله ایست بدیع که شخصی چون
حضرت ایشان بدین نوع کناره جوئی نماید و تبری جوید
باز بلوح شرق و غرب رجوع کرده (و اخبار قبل الوقوع
را ! در لوح آقا میرزا آقا خان میخواندم و نظریه این بود
که آن حضرت حقیقتاً بسب عدم تمکن با مرورد شده اید
بعد بزیارت مقاله جواب مبلغ بهائی نائل گردیده شرحی از بیانات
حضرت خالصی زاده سلمه الله تعالی امعان نموده در ضمن بشارت
طبع رساله کشف الحیل را نیز ملاحظه کرده منتظر زیارت
کتاب هزبور گردید - اخیراً بواسطه دعا پروستانها که یک نسخه
آورده بودند ملاحظه شد بعد یک شب از اول الی آخر در نهایت
تمعن و تدقیق بیغرضانه تلاوت نمود اگر چه توائم گفت در
ذائقه دل و جان چندان حلاوتی بخشید که در عرض این هشت

سال که در عالم بهائیت قدم زده ام همچو حظی نبرده ام ولی با وجود این نظر بمراتب دیگر کرده باز در عقیده راسخه خویش استوار ماند در این ضمن یک نسخه از طهران طلبیده در بین مسافرتی قریب بدو ماه بنقطاط خالی از ایشان رفته با فکری صاف تفکر نموده و مطالب مذکوره را بنظر آورد در این اوآخر که مراجعت بوطن مألف شد بزیارت چاپ دویم کشف العیل با رسالت آخری موسوم (بیارقه حقیقت) موفق شده (۱) و در عرض چند روز مفصل و تکمیلاً مطالعه نمود (و بزیارت جلد ثانی نیز منتظر است) لهذا بخود لازم دانستم که بر عکس فحشهای شخص همدانی (که هیچ ندانند و مثل الغریق یتشبث بكل الحشیش نموده) (۲) بنده تصدیق خود را در حضور مبارک شما عرضه داشته و مراتب تشکر و امتنان را از این خدمت بعال انسانیت که از تشریعیه حضرات مفیدتر است تقدیم داشته و تقدیس مینمایم و در ضمن محض معرفی خود شرحی عرض مینماید و دستور و کسب تکلیف میطلبید

(بنده اسمم صالح شغل عکاسی سجلم اقتصاد از اهل مراغه و در میان بهائیان بشیخ صالح ملقب بوده در سن ۱۳۳۹ متصدیق مزخرفات و ترهات حضرات تول خورده و با ابسوی

(۱) کتاب آن خانم محترم که ذکر شد گذشت

(۲) تفصیل قضیه همدانی را در تذییل صفحه بعد بخوانید و هم چنین قضیه اخبار قبل الواقع را که در میان دو قوم با علامت تعجب ذکر شده

خود کمال بی رعایتی را گذاشته و تبلیغ مینمود بالاخره به ضرب و شتم و حبس مبتلا آردیده در اوآخر سنه مذکوره متواری گردید (ولوحی نیز باختخار بنده رسید) در تبریز چند روزی اقامت نمود آقا میرزا علی بنکدار تبریزی آن شخص عالم و فاضل بود (و اخیراً حضرات را بدرود گفته در میان دو آب برحمت ایزدی پیوسته) بنده را قدری مذمت نمود و اندرز گفت که بر گردم اطاعت پدر کشم بنده بفرض حمل نموده اعتنا نکردم تا قزوین آمده حاجی میدزا موسی خان حکیم - باشی را ملاقات کرده بخیاطی مشغول شدم آقا سید اسد الله نیز همانروزها وارد قزوین شد که (تقی تبریزی مرده بود) (۱) (و بنده نیز شرحی باچشم دیده ام در موقع درج خواهد شد) بنده را بعنوان رفیق و استخدام و منشی برداشت (ولی سنم بیست و هشت بود) یعنی هسئله تقی در حق بنده مصدق پیدا نمیکرد و علاوه عمامه داشتم .

باری دو باره عودت به آذربایجان نموده ضمایر نفوس کوسفدان بها را تا یک درجه ملتفت شد که در سیستان بودیم وفات (عبد البهای) واقع شد بعد عودت بقزوین و طهران شد که حضر تعالیٰ حرکت و بحیفه غریمت فرموده بودید یک عکس نیز (۱) مقصود سید اسد الله قمی است که از مبلغین مشهور بهائی و معلم اول شوقی افتدی بوده و اشاره باعمال او خاصه در کاروانسرا های میبد یزد و اخیراً با تقی ترک در جلد اول کشف العیل موجود است

دارم که روز مشایعت با حاجی امین و امین امین و غیر هم برداشته اید.

باری سالی در طهران اقامت کرده در حوالی گردش نموده مجدداً با آقا سید اسدالله و صبحی عزیمت قزوین و همدان قموده مدت چهار ماه با بودن آقا سید شهاب فارانی و وحیفداه که جوانی هشیارت (۱) و آقا میرزا محمد خان پرتوی بودیم در آنجا نیز پرده از روی بعضی کارها بر افتاد (۲) انشاء الله بعنوان تاریخ نکارش خواهد یافت و فروغی مرد که خر نیز عازم کوی جاناش بود (حالا مرده) (۳) که رقص مینمود و فضولی می‌کرد و آقا سید شهاب خوب مقاومت نمود بعد تا رشت با پرتوی بر قدم که آقا سید اسدالله سکته کرده بطهران بر گشتم و نوکری (حاجی آقای واعظ) بقول (میرزا طراز الله) داشت بر داشتم تفصیلی دارم که شرحتن موقع دیگر عرض خواهد شد بعد در طهران بمحل راجع بحرکت خود پیشنهادی داده به آذربایجان آمده ولی تا امروزها در خط بهائیت معروف و در محل

(۱) از مبلغین بر گشته است که مراسله ایشان نیز درج خواهد شد.

(۲) مقصود اعمال زنان و دختران بهائی کلیمی همدان است

با مبلغین و مسافرین که اندک اشاره در جلد اول شد.

(۳) این فروغی دروغی بلکه دروغی است زیرا از اهل دوغ آباد خراسان و اسمش میرزا محمود بود و از مبلغین مشهور حضرات بود که در یزد از شدت بیحیائی و بی حجابی با زنان اسباب بلوای ۱۳۲۱ را فراهم کرد

روحانی منشی بوده و هستم.

پس از زیارت تأثیف حضرت عالی چند روز است سرآ با پدر مرتبط و بر گشت خود را گفته امروز آقای میرزا حسین آقای مجتهد مراغه سلمه اللہ بخانه ابوی تشریف خواهند آورد که در تشرف باسلام تدبیری کرده باشیم چون هنوز اعلان انحراف خود را ببهائیها نداده ام لازم شد که حضور مبارک عرضه دارم که مدارک هر چه لازم است بددست آورم اگر چه کتب آقا سید اسدالله در تحویل بنده است و چیز هایی دارم که حضرات ندیده اند و علاوه هفتاد تومان پول بموجب رسید خود از میرزا علی اکبر میلانی (حب السلطان) طلبکارم که آقا سید اسدالله داده بود الواح ترکی را چاپ کنند بعداً که نشد در موقع حرکت حواله به بنده نموده بنده نیز در اوایل چند فقره بمیحفل نوشتمن جواب آمد که خود میلانی جواب خواهد نوشتم (۱) بنده نظر بروحانیتی که داشتم تعقیب نکرده معوق گذاشتم امروزها مجدداً طلب کاری نموده ام تا چه جواب برسد در هین

(۱) الواح ترکی عبارتست از چند صفحه آثار قلم عباس افندی که مثل عربیهای پدرش مرکب از ترکی و فارسی است در تمجید چند نفر ترک دهاتی و پرداخت الفاظی که متن ضمن هیچگونه معنایی نیست و تا کنون حب السلطان از هر جا توانسته است گوش مردم را بربده و پول گرفته بجهة طبع آنها و آخر آن را صورت نداده برای اینکه یا طمع هانعش شده و یا دانسته است که انتشار این الواح بی مغز و موجب رسوائی است !!

حال باید مساعدت فرمائید که وجه مزبور وصول گردد
دیگر تقدیم فدویت فانی را در حضور حضرت آقای خالصی
اگر تشریف داشته باشند بفرمائید .
در خاتمه متذکر میداره که جلد ثانی کشف العیل را

در وسط سید اسد الله قمی است و از پیمان او آقا شیخ صالح مراغه
و از پیمان هنزا هوسمی کلان حکیم بیانی و قریبی

اگر از طبع درآمده باشد ارسال فرمائید که چند نفر هم
ممکن است اصلاح شود كذلك اگر از کواكب التزییه داشته

باشید يك جلد بنده طالبم آدرس محقق خودتان را معين فرمائید
كه من بعد بعرض عرايض مفتخر گردم آدرس بنده مراغه صالح
عکاس اقتصاد - قربان شما

اگر لازم باشد بنده نيز اطلاعات خود را مقاله
درج بنمایم .

در میان مکاتبات آقا سید اسد الله مكتوبی از سر کار
زيارت سواد آنرا که دليل بر عدم بهائي بودن شما و محقق بودن
در همه حال را ثابت هينماید تقدیم داشت گويا راجع به حاجی
امین و مرید اوست (اتهی)

تدبیر

اولا قضیه شخص همدانی که در مکتوب فوق اشاره شده
هر چند آقای میرزا صالح تصریح ننموده اند ولی چنین هیدانم
که راجع بحکیم همدانی یهودی نژاد بهائي نما یا يکی از اعضاي
فamil ا او باشد. زیرا دو مراسله با اعضای عوضی و سیاست ترکمانی
از همدان بمن رسیده است يکی با اعضای نور الدین و دیگر با اعضای
شیخعلی عراقی يك خط و با دو عنوان که بر سر هم جز فحش
و هرزگی چيزی در آنها نیست .

مثالا در يکی از آن دو مراسله مینويسد که پس از
طالعه نشف العیل فوری رقم بتفت و تحقیق گردم و دانستم
که شما حرام زاده هستید و ...

اما در مراسله دیگر نوشته است علی الرغم شما من که

شیخعلی عراقی هستم از مطالعه کشف الجیل یقین بر حقیقت امر بهائی کرده بهائی شدم و اینک این اشعار را در هجو تو ساخته و میفرستم و گویا بعد باو گفته اند که این اشعار را نمیتوان بشیخعلی (موهوم) نسبت داد لهذا در ظهر آن ورقه دو باره نوشته است که این اشعار را طفل هشت ساله ساخته است !!
اما بنده پس از مطالعه این دو مراسله احمقانه هر چند دانستم از طرف حکیم ... و فامیل اوست ولی خواستم مدرک صحیحی بذست آورم

لذا بواسائل مقتضیه در مقام تحقیق برآمد . چه که الحمد لله در تمام نقاط وسائلی در دست داریم و تشکیل ضد بهائی هم مثل تشکیلات خودشان یعنی دارای دو وجهه موجود است خلاصه کتاباً خبر رسید که اشعار و دو مراسله مذکور از همان حکیم حافظت . . است

لهذا مکتوبی نصیحت آمیز باو نوشتمن و محض خالی نبودن عریضه چند شعری هم با مضای (شیخ محمد اردبیلی) لفاً برایش فرستادم و بفاصله یکهفته جواب رسید مبنی بر تناشی از اینکه آن دو مراسله و اشعار از طرف ما نبوده و خبری از آن نداریم !! درحالیکه این مراسله سوم ثابت کرد که آنها ازاوبوده زیرا اینهم عیناً بهمان خط نوشته شده واکس این جواب را نوشته بود راه انکار بهتر برایش باز بود ولی چون حشرات خودشان همیز نیستند کمان دارند که همه کس مانند خودشان خط و کلام و حق و باطل و سایر شئون اجتماعی و عقلانی را از هم تمیز نداده هه شه کاو پلنگی

را مانند مذهب بها مورد قبول خود قرارخواهد داد
جملاً در جوابش نوشتم عذر شما را بمقاد اینکه (العذر
عند کرام الناس مقبول) میباید و محض حفظ شخص و آبروی
شما اشعار را هم انتشار نمیدهم ولی بدانید که خط اخیر هم
با همان قلم نوشته شده است که آن در مراسله قبل نگارش
پاقته بود

اکنون از مراسله آقا میرزا صالح معلوم میشود که آن
جشنامهای بسیار وقیع که هیچ ارادتی هم قلم بدان نمی‌آلاید
متوجه المالي بوده است که بسیاری از نقاط رفته است در
لینصورت ما حق داشتیم که عیناً اشعار آن یهودی را که از
بوی بدش معلوم میشود که از قریحه یهودی سرزده است با
در اسلامش بضمیمه جوابهای آبدار شیخ محمد اردبیلی درج و نشر نمائیم
ولای باز هم عصمت قلمی را از دست نداده فقط برای اینکه یکروزی
اگر حضرات بخواهند منکر شوند توانند میگوئیم اشعار آن یهودی
چنین شروع میشود

*) « دارم حکایت از شخص ثقی » *

*) « عبد الحسین است اولاد مفتی » *

و اشعار اردبیلی در جواب او چنین شروع میشود

*) « ای صبا رو بجانب همدان » *

*) « پس برون آر نامه از چمدان » *

آری من میدانم که اینها دستوراتی است از مرکز و حتی
آنار قلم خود شوقی هم دیده ایم از مشتقات جعلی و جعلی

شیرین زبانی کرده است ولی تذکر میدهم که از بس این مکر و بهای عالم اجتماع در زیر پرده در هجو هر کس حتی نسبت بمقامات عالیه و مقدسه روحانیه و جسمانیه اشعار و منشا آت مزخرف که حتی از لطافت ادبی هم بر تnar و چون کلمات ارادلین گذر و بازار است ساخته اند و کسی پیدا نشده است که آنها را از زیرده بیرون اورد و در معرض نمایش عمومی گذارد تا مردم بفهمند که این صلح جویان قرن بیست و مهندین و هر بیان ! بشر - دارای چه اخلاقی هستند اینست که انهاجری و جسور شده این رویه را امتداد داده اند و ان شاء الله بنده در حدود که تمام اشعاری که از چهار سال قبل باینطرف از شعرای مهم گتوئی از قبیل فرات بهائی و امثاله صادر شده یا بعضی قطعات که در جواب ایشان از قریحه ایتی و بعضی دیگر از شعراء چون قوامی و وسام و امثاله ما صادر شده در مجموعه طبع و نشر نمایم . باری در مقابل قومی که این است نمونه ادب و معارف ایشان و با وجود اینهمه خوف و ترس که دارند اینطور بجای پرداخت نکات علمی و جوابهای متین بفحاشی بین قلم فراسوئی مینمایند نباید اهل علم و ادب انتظار برند که بیش از این نزاکت بکار رود و در کنف حال و مقال ایشان ادبیانه سخن گفته شود زیرا هر کس را لیاقتی است و هر قومی را حوصله و طاقتی . ولی این بشارتی است برای مسلمین که بساط بهائیت بطوری خالی از اهل علم و قلم شده که زمام خامه را بدست اشخاصی مثل حکیم رحیم یهودی و امثال او داده اند زیرا امیرزا محمود ذرقانی

که در جلد اول ذکرش گذشت دوماه قبل در رشت عمرش سپری
گشت و سید مهدی کلپایکانی خواهر زاده میرزا ابوالفضل هم با
اینکه من میدانم عقیده هند باین مذهب نبود و فقط هزدور بود
شنبیده ام در عشق اباد مرحوم شده فروغی دوروغی هم مرد
است بها در شیرازی هم خوب میداند چه خبر است و امیدوارم
خودرا کنار کشیده باشد نوبسته دیگری هم ندارند اینست که
نوبت یهودیها رسیده است و اگر چه شنبیده ام یعنی از مصر
در این هفته بمن نوشته اند که شوقی افندی فرستاده است یک
نفر نویسنده را از مصر برده اند و آن (بنده خدا) را (رازی)
یا راضی کرده است که بنکارش جوابی بر کشف الحیل
بپردازد یعنی هر مسئله را که محفل حیفا جعل کرد او انشا
نماید و باز برای تخدیش اذهان و نگهداری گوسفندان حیله های
تازه را اختراع و منتشر کنند ولی کمان ندارم آن شخص راضی
شود باین کار و اگر راضی شد سابقه حالت در نزد ماست و خواهیم
نکاشت بعون الله تعالی

عجبالة قصاص قبل از جنایت جایز نیست و ان شخص هم
هیچگاه در بساط حضرات نبوده بلکه هم مدتی در مصر خصوصت
میورزید و خلاصه اینکه بهیچوجه خبری از عالم بهائیت ندارد
و اگر خبری بنکارد ولو باهضای عوضی جعل و القا است و
بالآخره هزدور است و المأمور معنور عجاله (این زمان بگذار
تا وقت دگر)

نایاً - راجع با خبار قبل الوقوع ؟ که در اسله اقامیرزا

صالح اشاره شده اینست . میرزا عزیز الله خان و رقارا عبدالبهادر
وعده داده بود که دخترم را بتو میدهم و او از هر جا ممکن
بود ثروتی مشروع یانای مشروع تحصیل کرده خود را لایق
مقام دامادی افندی دیده چندین سفر بعکا و حیفا رفت و در
هر سفری عذری آوردند و اوراماً نیوس کردند تا انکه ان دختر
را (منور خانم) بمیرزا احمد یزدی دادند که ژنرال قونسول
پرسعید بود و اورا باین وصلت امیدها و حضرات رانیز طمع ها
بود که هردو کاملاً بجایی نرسیده و نتیجه حاصل نگردیده
اما میرزا عزیز الله خان را چشم از کماکان باز بود و پس از
موهیدی از وصال منور خانم سی و پنج ساله دندان طمع بجمل
روح انگیز خانم هفده ساله کویید (یعنی خواهر شوqی
افندی که در عکس کروپی عائله عباس افندی در جلد اول
درج شد) و چون افندی رسمش نبود حتی المقدور کسی را
از خود دور و مهجور سازد لذا چندین سال هم او را برس
این دختر معطل ساخت و بوعدهای غیر منجز پرداخت تاسال
آخر عمر افندی که ورقا زاده باز سفری بخارجه کرده اول
در اروپا بعلاج حمله خود پرداخت و چون اطمینان یافت بکوی
محبوب یا محبویه شتافت و افندی خانم را اجازه داد که یکی دو
سه روز در سفر یا او همدم باشد قضا را در آن معاشرت های
شبانه و روزانه حمله ورقا زاده بر اثر عشق اعاده شد دختر
که اساساً هم مایل باز نبود این را بهانه کرده از مصر بعد
خویش نوشت که ورقا زاده هر یعنی است و بالاخره جواب

نومیدی را گوشزدش کردن و او با حالت یاس و افسردگی
بايران برگشت و طبعاً چنین کسی اتر جوهر ايمان يا بلاهت
هم باشد متزلزل يا آکاه ميشود . ويابقول خودشان در امتحان
ميافتد ! چنانکه گويند اعراض و اعتراض سيد مهدى اسم الله (۱)
هم مبني بر اين بوده که دختر افندى را برای پرسش خواسته
و نداده اند و باین واسطه از اين آئين برگشته و ردیه نوشته
است و هم چنین شاعر الله پسر میرزا محمد علي بهارا ميگفتند
طعم در يكى از دختر عموهای خود داشته و باونداده اند در
حاليکه من بر عکس اين از اشخاص صحيح القول که ازتبعه
عباس افندى هم بودند شنيدم که حضرات میخواستند دختر بشاعر الله
بدهنند و او قبول نكرده بامريكا رفت وزن غربي يا متسهای
امريکائی را برای خود مناسبتر ديد و باینواسطه افندى او را
غضب کرد و نسبت نقض يا بي ديني باو داد و گويا اين صحيح
تر باشد زيرا شاعر الله فوق العاده خوشگل است و سرمایه
گذرانش در امريكا همين جمال و خوشگلی اوست و شوقی افندى
هم دائم در تلاش است که برای تأمین معاش سرمایه جمال
را بكار برد و دختر مليونری از اروپا بگيرد ولی هنوز موفق نشده
است زيرا نه جمالش بپایه شاعر الله ميرسد و نه قناعتش در درجات
متوسط پابند ميگند

(۱) عکس سيد مهدى در جمع بايهای ادرنه که عباس افندى
هم نشسته است موجود است و بعضی مقالات ردیه اش را مدیر محترم
چهره نما فرستاده شايد در جلد سوم در ج شود

خلاصه حرف‌های دیگری هم راجع بشعاع الله و دختر عمویش زده آند که بهتر است ناگفته بماند چه که این حرفها نسبت به آن خاندان عصمت! احرفهای تازه نیست ولی نزدم کمان خواهند کرد که ما قصد بدگوئی داریم یعنی (این سخن ناگفته ماند بهتر است)

و نیز یکی از داماد‌های او هیزرا جلال اصفهانی هم چون پدر و عمش در این راه کشته شده بودند افتدی دخترش را با وعده داد و بعد پیشیمان شد و چند دفعه خواست او را جواب‌کنند ولی از اعراض او اندیشه ناک شد و عاقبت دختر را باو داد.

خلاصه چون افتخار در امثال این قضاها و رزینده شده بود و خبرهم از باطن کار خود داشت: پس از حرکت ورقا زاده با حال نومیدی فوق العاده نگران بود که شاید او برگردد و اعراض او اسباب خرابی باشد و او هم احرفهای در عرض راه زده بود و خبرش با ایران رسید ولی او روز بطران هم خویش را از اهل بها کنار گرفت و کمتر معاشرت میکرد و همه بهائیان طهران و عکا و مصر یقین داشتند که او دیگر در این بساط نخواهد ماند. این بود که افتدی حسب المعمول که در اینگونه موارد روی قلم را بجهاتی دیگر میکرد و بلحنهاي عمومي احرفه ئى كوشزد ابعاعش مينمود خامه و حى يا واهى برکشيد و خطباباتي باحبابي شرق و غرب نمود که امتحان شدید است و بيو فاياني در كميتنند که تيشه بر ريشه امر زندگان و غرض

ورزی نمایند.. الخ

این لوح در بین بهائیان همه‌هه انداخت و زمزمه بلند ساخت و نظریات ایشان را تأیید کرد که حتماً مشار باین اشارات و رقا زاده است لا غیر ولی چون مصرح نبود جرئت نداشتند که واضحاً بگویندو تنفر سری خود را اظهار کنند از آن طرف ورقا زاده ترسید چه که افندی جور غریبی گوسفدان خود را تربیت کرده بود و هر شخص بصیری میداند که نوع تربیت او تربیت سیاسی است نه روحانی زیرا در همه جا دینوشت و میکفت که با دوست و دشمن صلح جو و مهربان باشید ولی عملاً با مخالفین داخلی خود بشدتی عداوت میورزید که بهر قسمی ممکن بود در صدد اعدامش بر می‌آمد. و اگر کار دیگر ممکن نبود بلطف انجیل او را هورده حمله و شاخ زدن گوسفدان دیگر خود قرار میداد که بطوری او را هو کنند که نه در میان خودشان آبروئی داشته باشد نه در جامعه اسلامی و از این که اگر کسی پرده اش میدرید و راه بجایی نداشت پیرستانها پناه میبرد. چنانکه اخیراً میرزا حسین صادق زاده که از مبلغین حضرات بود در اسلامبول از بهائیان برگشت و برگشتن اورا یقین دارم ولی میکویند پرستان شده و این را هنوز یقین نکرده ام

اکنون مناسب است او را در این عکس بشناسید و برویم برسر مطالب لوح شرق و غرب ورقا زاده و عجب است که افندی عمومزادگان خود را (پسر های ازل) شمات میکند که (یکی

بزی است در اسلامبول و شخص ایستانه خود عکس آن را
آن جوان که در جوار آواره نشسته است هر زاده حسین صادقی از

خدم کلیسا شده و دیگری همدم ترسا یکی وقف شرابخانه است
و دیگری خادم ببخانه) درحالیکه این منحصر بعموزاد کاش نیست
و از فامیل خودش هم هر کدام باروپا و امریکا رفته بجز خدمت
بخانه و تولیت شرابخانه کاری ندارند .

ال ساعه آنچه را من میشناسم بیش از پنجاه نفرند که
از بهائیت گریخته و بدامن مسیحیت آویخته اند و بر روی
همین اصل بود که آواره را هم قیاس بر آنها کرده بخود
انتشار میدادند که او با یهستانها متعدد است ! و حال آنها نهانها

کسیکه در مدت هشتاد سال موفق شده است که از این بساط
بگریزد و بکسی نیاویزد و معتمد بر نفس خود و متکل بر
خدای خویش باشد آواره بوده است و هر کس که بعداز آواره
بیاید و باو اقتدا نماید و الا تا این در را نگشود متنفرین از
بهائیت یا ازلی میشنند یا ناقض یا پرستان یا متواری دربلدان
و مجھول التکلیف و این منتها آرزوی حضرات بود که کسی به
اسلام بر نگردد و گوش بازی برای سخنان خود نیابد.

آری مرا هم بسعی و دیده خود بهائیان از حوزه های
دینیه چندی دعوت کردند و در جواب همه این رباعی را گفتمن
(رباعی)

یارب مگر این دل من آ هو بره است
کش دیده هر که در تصرف بره است
هر کس به خیال خود تصرف کردم
اما بخدا هنوز هم با کره است
و نیز راجع پرستان شدن و بر گشتن لبیب مبلغ زاده
شرحی دارم که عجالة مجال ذکرشن ندارم
باری سخن در این بود که ورقا زاده چون می دانست
اگر در میان اهل بها هو شود دچار رنج و غصه خواهد شد
لهذا نمیدام بچه قسم افندی را قانع کرد. اینقدر میدام که نزد
خودم در همان ایام بنا کرد از خود دفاع کردن که من
ترازلی ندارم و احباب چرا اینقدر بد نمانند و بالاخره اشخاص
را با خود همراه کرد تا بتواند از قلم او جلو کیری نماید و

میرزا آقا خان قائم مقامی یا بصرافت طبیع خود یا بخواهش ورقا زاده کتبای از افندی سؤال کرد که آیا مراد شما از این بیوفایان کیست و چیست؟ وخلاصه اینکه کار را خراب کرده خودت آباد کن لهذا لوح دیگری در جواب قائم مقامی رسید که کلمه (بیوفایان) را در حق احده از احبا تعبیر نکنید زیرا این اخبار قبل الواقع است! وقتی بیاید که مصدق آن ظاهر شود -

خلاصه افندی با این شیوه دیرین خود که شصت سال مشق کرده بود - گلی روی مهتاب مالید و رسوائی را در الفاظ سه پهلو مستور داشته ورقا زاده نیز از این لوح استفاده کرده گفت - های خود را حاشا نمود و محکم بدامن بهائیان چسبید که هنوز هم چسبیده است و شنیده ام باز در خواهر شوقی افندی طمع دارد در حالتیکه می داند آن خانم تاکنون چندین نامزد عوض کرده . یگوقت نیز افندی افغان (۱) در مصر مدعی بود که این دختر نامزد من است و مرا میخواهد ودر خارج هم تحقیق کردم دیدم این سخن بی سابقه نبوده است . وقت

(۱) پسر خواهر عباس افندی است ولی کمان ندارم حتی عقیده فلسفی هم باین مذهب داشته باشد و او هم مافند سهیل افندی پسر خاله شوقی و خود شوقی و سایر اسپاط عبد - البهاء و اسپاط و احفاد بها بنظر حقارتی بهائیان نگریسته آنها را احمق ترین همه مردم می دانند ولی به مال و جمال آیشان علاقه مندند .

دیگر او را بمحمد حسن میرزای قاجار وعده دادند و واسطه اینکار میرزا احمد یزدی قونسول پرتسعید بود که او را تبلیغ می کرد و نبیل الدوله را باو هیچسبانید و عکس روح انگیز را ارائه میداد که شاید دلش را ببرد ولی نمیدانم برد یا نه؟ اینقدر میدانم روزگار قاجار به آنجاها نرسید که این گونه وصلتها صورت بگیرد و یا ملاقاتیکه شوقی افندی در سویس با برادر مشار اليه در هنزل آقا خان محلاتی انجام داد و پایه بعضی مقاصد و مفاسد را در آن ملاقات محکم میساخت نتیجه بدهد. و اخیراً دست آن دختر را در دست پسر خاله اش روحی افندی گذاردند و آنها را با روپا فرستادند ولی هنوز مانند ماد موازلهای فرانسه اسمش دختر است (فا که قبول افتاد و چه در نظر آید)

خلاصه موضوع لوح شرق و غرب بود که چون اخبار بعد الوقوع مبدل با خبار قبل الواقع شد پیوسته اهل بها منتظر بودند بینند آثاری و فائی از که ظاهر میشود که این خبر را باو چسبانند و درست معجزه بسازند تا آنکه این اخبار الحمد لله بگردن آواره بار شد و چهار سال است بین بهائیان منتشر است که عجب اخباری بود ولی بجان آقای حب السلطان و یزدانی و علائی و ارجمند که گوینده آن از ترس خودش کنایه بورقا زاده زده بود و همینکه دید او از میدان در رفت غنیمت شمرد و این اخبار بعد الواقع را مبدل بقبل الواقع ساخت و الاندی که سهل است پدر افندی هم بو نکرده بود که یک روزی

آواره بان خلوص تا این درجه مخالف شود و ما به کرات
کفته ایم که معجزات این امر کلا بر اثر اقتصادهای واقع شده
و پیش گوئیها همه پس گوئیهای خنده آوری است که مگر
محب السلطانها بگویند و حاجی امینها باور کنند یا بالعكس
کوش باز و چشم بازو این عما حیرتم از چشم از آثار قلم
رباعاً - راجع بمکتوبی که آقای میرزا صالح از آثار قلم
بنده (آواره) در نوشتیجات آقا سید اسدالله یافته و سواد آنرا
فرستاده اند تا خودم بدانم که آنروزی که این مراسله را به آن
مبلغ عالی مقام مینوشتند ام مجاهد و محقق بوده و دلباخته این
بساط نبوده ام !

بلی - عبارتی که بیخودانه از خامه صادر شده و حالیه
خودم تعجب میکنم که چرا اینطور در آنروز بیک مبلغ رسمی
بهائی خطاب کرده ام اینست

» باری بنده نه طرف حب بوده ام نه بغض . نه جانب
از ادت را اختیار کرده ام و نه بی ارادتی . لهذا کفر و ایمان
در بونه اجمال مانده و حد وسط را گرفته دیگر تا کی این
جن انس شود و از پرده خفا در آید و بصورت ایمان صرف یا
کفر مطلق جلوه کند ولی امیدوارم باز هم کافر باشم نه مؤمن
زیرا بنده کفری را که با فهم قرین باشد دوست تر دارم تا
ایمانیکه با حمق هدم کردد .

اگر چه این روزها خیال کرده ام یک بیراهن چرک
یا جوراب وصله دار در ظاهر بعنوان خرید و در باطن برای

استبراك بگيرم تا رايحه ئى از ايمان بمشاهم برسد ولی اَنْفَس سرکش بى پير بگذارد.

بارى برادر اين پيش آمد های مذکوره اسباب تنبه و بيداري است برای خودمان تا بدانيم که همه آس همه چيز مي فهمد و می داند و نكним کاريکه ديگران ميكنند ويقين بدانيم که اگر خود را تزديك پيره زن خرفی هم مقدس و بزرگوار و متبرك شمرديم عاقبت سوء اين رفتار در هر لباس باشد آشكار می گردد».

پوشیده نماند که اين کنایات در ظاهر ب حاجی امين است که طرف رقات سيد اسدالله بود بواسطه ريش سفيد يكه سرمایه هردوی ايشان بود ولی در باطن بميزا خدا و پسرش بر می - خورد چه که حاجی امين ابتدا پيراهن چرك آنهارا قطعه قطعه بگوسفندان بها ميفروخت و پول ميگرفت ولی همينکه چاپلوس های تملق گو باو می گفتند « حاجی آقا پيراهن و جوراب خودتان هم متبرك است زيرا شما هم در اين امر کمتر از رؤسا خدمت نکرده ايد » فوري اين را بريش ميگرفت و عمame و جوراب و پيراهن و صله دار خود را در معرض بيع ميگذاشت و بالاخره اعتراض هن در آنروز بصدر و ذيل هر دو بر خورد ميکرده است و جاي تعجب است که اينگونه کلمات در آنموقع از قلم سر ميزده است و باز ملتفت نميشدند يا صلاح هم نبود که بفهمند تا خودم علنی بقوه تغير ... خود را از ايشان جدا نکردم باز دست بر نمی داشتند و عجیب تر اينکه تا کشف الحيل نش

لشده بود در مدت سه سال هر جا رسیدند گفتند کناره جوئی آواره مبني بر حکمت و سیاستی است که دستور آنرا ولی امر ! (شوقي) داده اند و هر گز ممکن نیست آواره بر گردد ولی پس از نشر کشف الحيل گفته و مینگويند که ما آواره را بیرون کردیم و او هر قدر خواست بر گردد و توبه کند قبولش نکردیم !!

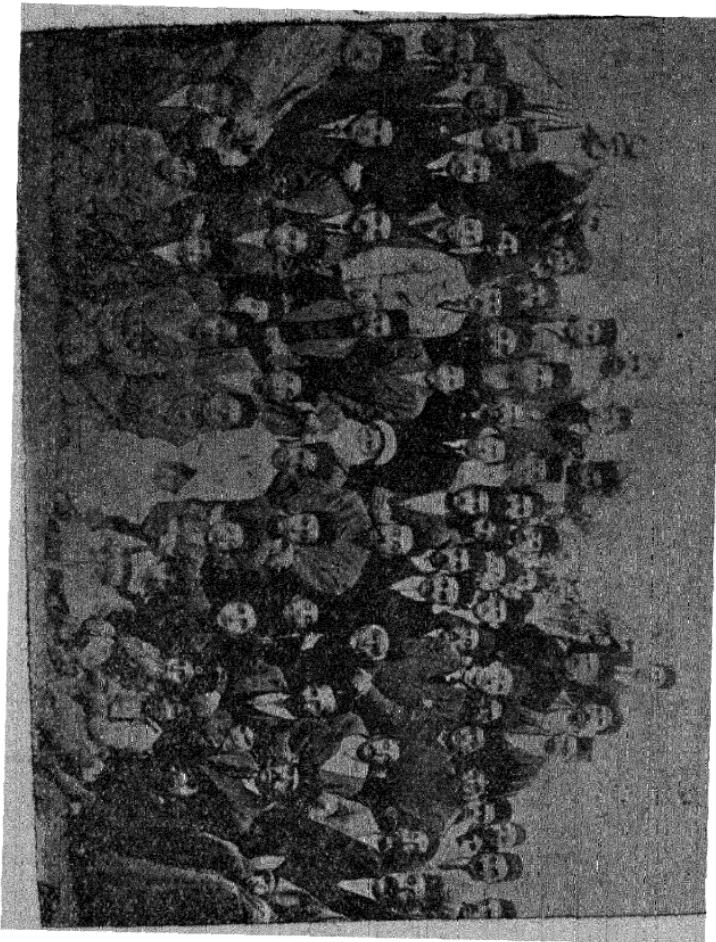
خامساً - راجع بعنکشی که آقا میرزا صالح اشاره نموده که هنکام حرکت این آواره از طهران گرفته شده اینکه عین آن در صفحه بعد درج میشود و برسیبل مقدمه معروض میروند که راجع بعده بهائی در طهران بلکه در همه جا بقدرتی شایعات دروغ درسر زبانها بوده و هست که انسان متحریر میشود چه باعث شده است آنهایک بر هزارو یک بردو هزار و شه هزار تا صد هزار دروغ منتشر گشته و این دروغ بطوری در تمام طبقات خلق مؤثر افتاده که حتی من نتوانستم بدمخالقین بهائیت هم بفهمانم . که انجه شنیده اید دروغ است ولی تصدیق میکنم که حق دارند هم بهائیان و هم مسلمین که عده را بیش از اینها بدانند زیرا سالها است قلمها و دسته هائی تعمد بر اشاعه کذب کرده است برای اینکه ملت را مرغوب نماید و این مذهب را مرغوب قلمداد کند و حتی من که نویسنده تاریخ و متخصص در هر چیزشان بودم تایپ از مرک عباش افندی نمیدانstem چه خبر است . بلی یکدفعه در او اخر من در هیئت نظار طهران در انتخاباتشان بودم و شصت رای گرفته شد ولی بعد معلوم شد

که تقریباً دوست و پنجاه رای ان تقلبی بوده یعنی از دهات
باقر اف از رئایشی که بهائی هم نبوده اند گرفته شده یا از خود
طهران هر کسی از دوست و اشنای خود و رفته رای گرفته و مصلحت
است که سال گذشته ارائه از صندوق بهائیان بیرون امد که
یکی نوشته آیا هنوز هم خجالت نمیکشد و محفل رو حانی
انتخاب می کنید؟ دیگر چه برای شما مانده است که بوجود
خود خاتمه نمیدهد؟ یکی اسماعیل زنان بدکار نوشته بود یکی
اسمی مخالفین بهائی را قلمداد کرده بود دیگری، اسم سید
قانون و امثال اورا نوشته برد

خلاصه اینکه معاوم شد از اثیکه داده شده نصف آن
از کسانی بوده است که جدا با این مذهب مخالف و صورتاً
برای بعضی مقاصد موافق و مؤلف بوده اند

بجمله با این ترتیب رأی وارد صندوق محفل رو حانی
مبیشود و باز عده آراء نیز باش کمی بود که اشاره شد وبالاخره
ثبت شده است که سیصد و پنجاه نفر بهائی در میان یک کروز
جمعیت طهران و توابع آن وجود دارد و باز در اینها هم حرف
است ولی فرض کنیم اینها صحیح باشد مرکزی مثل طهران
که در همه عالم محل اقیفار حضرات است اینست جمعیتشان
و آنهم مرکب است از یهودی و زردشتی و دلال و حمال و فراش
و سپور و غیره و در نتیجه باستثنای آن چند نفری که گفتیم
رؤسای خود را اغفال کرده و در گوش و کنار ادارات جای
گزیده اند با چند نفر دیگر که از تصریح اسمای ایشان امساك

نمودیم مابقی اشخاص عوام و مردم گمنامی هستند و هر اشاره بنفوس مهمه کرده اند دروغ و بی حقیقت بوده است

بنفوس مهمه شان همین اشخاصند که در این عکس دیده میشوند و در واقع این عکس عبارتست از تمام بهائیان طهران در حالت

که نصف از همین اشخاص را هم میشناسم که باطنًا عقیده ندارند و اگر بیست نفر از رؤسای این قوم در طهران کناره از این مذهب کنند و یا دستشان از ادارات پست و تلگراف (مثل ارزاق) بریده شود متدرجاً مفاسد ایشان خاتمه خواهد یافت .

اما عده همه بهائیان دنیا را که از سوء تدبیر شوقي افندی معلوم شده و هر قدر میخواهد دوباره مانند پدرش حقه بزند و مخفی نماید و بگويد بیش از اينها است نميشود زيرا مطلب کشف شده و قائمه اش در دست است ما اگر از روی آن قائمه حقیقت آنرا بیان کنیم بدون شبھه دوست و دشمن باور نخواهند کرد ولی ما میگوئیم خواه کسی باور کند یا نکند احصائیه صحیحی که هو این دو ساله بدست آمده عبارت است از پنجهزار و یکصد و هشتاد و نه نفر در همه دنیا وارد وارم که ریز هرقیریه و بلد را آقای نیکو در جلد دوم کتاب خود بنویسند زیرا قائمه در نزد ایشان است و من چون خود داخل در تحصیل این احصائیه بوده ام متعرض جزئیات آن نمیشوم همین قدر عرض میکنم که عباس افندی راضی نمیشد احصائیه گرفته شود زیرا تا حدی میدانست خبری نیست و این گزار و اجحاف را خودش بگوشها رسانده است ولی شوقي افندی باور کرده بود که اگر بملیون و کرور نرسیده افلا صد هزار نفر مرید در دنیا خواهد داشت و پس از آنکه از من پرسید و من عده را که بنظرم هر سید برایش نوشتم و

بعد معلوم شد که هنهم بیش از دوباره اشتباه کرده ام و زیاد توشهام معهداً افسرده شد و گمان کرد اطلاع من ناقص است و از اطراف احصائیه خواست و دید از آنچه منهم گفته بودم نصف بیرون آمده لذا مأیوس شد و دمدمه و غرورش فرو قشت و گفت این امر کاری صورت نداده و خواست از خدایی با پیها استعفا دهد و برود در سویس تجارتخانه باز کند و با اندوخته‌هاییکه دارد تجارت کند

ولی اطرافیاش محکم گریبانش را گرفتند که این فضولیها چیست آیا کسی پنجهزار مزرعه شش دانک را رها میکند برود به تجارت ؟

مگر نه پنجاه سال است از همین پنجهزار نفری که همه بابی زاده‌اند و چاره جز این ندارند که ما را برای خود و خود را برای ما نگاهدارند سالی پنجاه هزار تو مان پول وصول شده ؟

هر نفری در سال ده تو مان بدنهند پنجاه هزار تو مان میشود و اگر ده نفر نمیدهند ده نفر دیگر بیست تو مان میدهند چگونه میشود چنین دکانی را که بی سرمایه نفعش معلوم است مبدل بمغازه کرد که نفعش نامعلوم است بالاخره او را راضی کردند براینکه خدا یا خدازاده باشد ولی او کویا بین شرط قبول کرده که مانع عیش و نوش او نشوند تاسالی نه مام برود در شهرهای خوش هوا و آزاد اروپا بعيش بپردازد و پدر و مادر

وعمه و خاله اش هر نوع میدانند سر مریدان را بینند و پولشان
کرفته برشستان بخندند و سالی سه ماه در زمستان که هوای
حیفا خوب است بماند و خدا کری کند بالجمله با این شرایط
آغازده زیر بار رفت و اینک ششسال است که کاملاً مواد این
قرارداد در موقع اجری گذارده شده است

دو حرف متین

یادش بخیر جناب میرزا اسد الله فاضل هازندرانی که
اگر چه تا کنون مبلغ حضرات است ولی بنده باو علاقه قلبی
دارم و او را خیلی با فضل تر و داناتر از خود عبا افتدی
میدام تا چه رسید بشوقي افتدی که شاگردان مدارس طهران
هم از او بهترند و چون فاضل مذکور را خوب میشناسم ولو
آنکه شب و روز در بساط بهائیت تبلیغ کند و برای بهائی
شدن مردم تربیان چاک کند باز او را غتزم دارم و آنطور
که باید بشناسم شناخته ام

خلاصه از این فاضل پرسیدند که ایا شوقي افتدی را
در چه پایه و مقام هی بینید جواب داد — سانیکه بمقامی رسیده
اند بحکم تجربه و تاریخ تمادشان پروردۀ مهد رفع و زحمت بوده
اند و هر کدام در عصر خود بلاهائی را تحمل نموده اند حتی
خود عبدالبها هم تا همین درجه که موفق گردید برای ان
زحماتی بود که در اوایل کار متحمل شد اما این جوان
(شوقي) از ابتدای بلوغ کاری که ملد شده است گذرنده

کراوات و بند انداختن بصورت و پودر و ماتیک مالیدن و رقص
کردن و غیره و بالاخره نه رنجی برده است و نه حاضر است
که یگدیقه عیش خودرا فدای مرام خویش نماید لهذا مسلماً
بعجایی نخواهد رسید و ساخته های پدران خودرا خراب خواهد
ساخت و دروصیت افندی هم شبهه است و قفقی این را شنیدم
که ان فاضل محترم فرموده است یادم امد از اینکه درلندين
بمن گفتند شوقی که دراینجا درس میخواند یکروز پولی از
ایران رسیده بود و او باست از بانک بگیرد و بعباس افندی
برساند وقتیکه دسته پوندهای انگلیسی را گرفت یک نظری باو
کرده آهو کشید که های عجب پولهای بی زحمتی است کی
باشد که اینها بدست خودم بباید یکی از رفقایش پرسید که
اوقت چه خواهی کرد ؟ گفت یگدیقه در شرق نمیمانم و بحر فهای
مزخرف دین و دین سازی و مهملات احباب اعتنا نکرده همه
او قاتم را در شهر های ازاد اروپا میگذرانم و داد دل را از عیش
و خوشی میگیرم میدانم بعضی مردم عیاش خواهند گفت پس
او آدم عاقلی است چنانکه گفته اند ولی فراموش نشود که
این رفتار اگر برای خودش خوب یا بد باشد برای دنیائی مضر
و برای ایران در کمال مضر است

روحی افندی

الحق روحی افندی پسر خاله او از علم و اخلاق هیچ

طرف نسبت نیست با شوقی افندی و از همین حرفش مقام نیک
فطريتش معلوم ميشود . با چند فسر از محارم گفته بود - ما
هر قدر فکر ميکنیم که امر بهائي چه نمر داشته هیچ نمر و
نتیجه از آن نمی بینيم زيرا هيکويند مقصود از اين امر تهذيب
اخلاق است ولی متأسفانه می بینيم اينجا که مرگز امر است
احبای آن که يك دسته پنجاه نفری هستند دور از وطن و
پنجاه سال است دائماً در تحت تربیت سرکار آقا بوده اند با
وصف اين مردمان شریر متقلب دروغگوی بد اخلاقی هستند که
کمان ندارم در همه دنيا يك همیجو قوم ارادلی وجود داشته
باشد اينها که اصحاب حضورند چنین هستند ديگر حال احبابی
دور دست چه خواهد بود ؟ ورقه علیا خواهر عباس افندی باو
هيکويد جانم عزيزم مگر نميداني پاي چراغ هميشه تاريک است
اين حرف مزخرف بي اساس را که همه بهائيها بلد شده و هيکويند
در روحی افندی اثری نکرده بعده خانم جواب می دهد که
آنها هم که دور از چراغند هر روز بشارت اخلاقشان بما می
رسد و ميدانيم چه خبر است . آنها از اينها سفيه ترند و اينها
از آنها رذيل تر . پس بالاخره مقصود از اين امر چه بود ؟
آيا مقصود همين بود که ما اينقدر مردم را بکشتن بدھيم و مزد
آنرا از ايشان بطلبيم ؟

وقتيكه اين حرف را شنيدم فهميدم سر اينکه اين جوان
را بзор روانه لندن کرده اند چه بوده ؟
آري ترسيده اند که اين حرفها را تکرار کند و کم کم

بکوش گوسفندان بها بر سد و شیرشان بخشید لهذا دست روح انگیز خانم را بدهت او داده او را بلندن پرت کردند حالا اگر در لندن دو باره آلت بعضی سیاستها شود نمی دانم ولی اینگونه حرفها بسیار از او شنیده شده است و اگر او جانشین عباس افتادی شده بود حصول آمال آقای نیکو تزدیکتر بواقع بود و احتمال میداد که اعلامیرا که نیکو در فلسفه پیشنهاد داده است بر ترک دین سازی بدهد و بوجдан کشی راضی نشود —
باری از این وادی هم بگذریم و برویم برسر اقوال دیگران

سواد مرقومه آقای سید هدایت الله

شهاب فارانی

این شخص محترم چهار الی پنج سال در میان حضرات بهائی بود و در مسافرت تبلیغی که باصرار او را وادار کردند فقط تا قزوین و همدان و از آنطرف تا یزد و کرمان را دیده ولی از آنجا که طالب حق بود و میخواست بفهمد فهمید و از اینقوم پرلوم کناره کرده چهار سال است پس از آنکه ازدست وزبان حضرات گزند بسیار دید در وطن خود (تون یافر دوسی) مقرر گزید .

بلی بهائیان همان قوم نجیب اخلاقی هستند و همان عوامل صلح عمومی و وحدت عالم انسانی که چون کسی نخواست در میان ایشان بماند از جمیع اطراف بر او حمله نموده هر ستمی را بر او جایز میشنند و اگر صدایش (مثل آواره)

در جامعه بلند نشود بدون شبّه او را معدوم می‌سازند (چنانکه ساختند .)

باری اینست قسمتی از مراسله آقای شهاب در خطاب به بندۀ و نیز مکتوب ایشان را که بمصباح و فاضل شیزاری رئیس و معلم مدرسه تربیت نکاشته اند ذیلاً درج می‌شود و مقصد از این نشر سه امر است .

اول اینکه معلوم شود بیداری مختص آواره نیست و از هر گوشه این کشور هر کس صالح و خیرخواه و حق جو د مخلص بوده با شرط علم و آگاهی راهی بمقصود برده و بیدار شده و هر کس در بهائیت مانده و بماند یا دور و منافق است مثل آن سه نفر که قبل از ذکر شد با عده دیگری که ذکر نشد و پا بی اطلاع و جاهم و گول خور و مقلد بوده است
دوم اینکه چون اسم آقای شهاب در مکتوب آقا میرزا صالح ذکر شده ناگزیریم که توضیح از شرح حالشان داده باشیم .

سوم اینکه اطلاع ایشان در احصائیه حضرات با اینکه چهار هرتبه یا اقلًا سه هرتبه مبالغه دارد و از بس حضرات دروغ بافته اند آقای شهاب کمتر از آنچه نوشته توانسته است قائل شود ولی باز حقیقتی را بدست می‌دهد و معلوم میدارد که این مبالغات و مهملاتی که حضرات می‌باشند و هر روز هم بقوه رشوه یا سیاست اجانب در گوشة یکمی از جرائد خارجه می‌گنجانند ابدآ اساس ندارد .

متن مراسله

مورخه ۵ آذر ۳۰۶ حضرت آیتی بی رعایت را قربان شوم - کتاب *کشف الحیل* بوسیله دیگران نه کتابخانه طهران و نه خودتان رسید و خیلی محظوظ گردیدم انصافاً که خوب نوشته شده است ولی پاره مطالب در آن مندرج است که باعث ازنجار و هیجان گوسفندان میشود و بدین جهت بنظر دقت در آن نخواهد نگریست و بیشتر بر حماقت و جهالت خود اصرار خواهند نمود مقتضی این بود قدری از پاره مطالب بلکه بکلی صرف نظر میشد

شما تصور میفرمائید من که ساکتم بعجامله رفتار میکنم نه چنین نیست بهائیها بخوبی میدانند که من مخالفت میکنم نهایت کتاب ننوشته و منبر نرفته ام ولی در همه مجالس رسماً صحبت داشته ام و بخوبی چندین نفر را بیدار کرده ام کاغذ جوفرا خودتان پیش مصباح ارسال فرمائید..

مراسله آقای شهاب بفضل و مصباح

ای جناب فاضل بزر گوار^(۱) ان روزی که در طهران در مدرسه تربیت بتعربیض برینده حمله فرمودی من مأمور بسکوت

---

(۱) فاضل عبارتست از آخوند معتم ریش بلندی که اصلاً از دهات شیراز آمده و در طهران معروف بفضل شده و بقول آقای نیکو بو علی سینای حضرات است

و ناچار از اغماض بودم ولی امروز میخواهم پاره حقایق بسمع
شریف برسانم کرچه حق ناگوار است و اهل حق در دیده اهل
ریا خوار ولی چون شمارا جویای خدا میدانم نه پیرو هوا محض
این‌که شاید چند کلمه خیری گفته باشم بعض بعرض اینورقه
مبادرت جستم

خدای من گواه و شاهد است که غرض و مرضی ندارم
انچه میگویم حسته الله است اگرچه شخص سرکار بقدرتی در
عالی خودقان غرق و فرو رفته اید که عرايض بنده را بدقت
نخوانده و اگر هم بدقت بخوانید بدبده اعتراف و عداوت است
بخصوص که کماناتان من شخص فاسد و فاسقم و شما شخص مؤمن
و صالح واله المسلم بحقایق الامر

شمارا شخصی صالح میدانم (۱) ولی یک اشکالی هست
که ساکت هستید بلکه محدود و متعصب و از مبادی امور
بیخبرید (۲) کمان شما اینست که دنیا پنج کرور بهائی دارد
و حال انکه در همه جا به بیست هزار نمیرسد (۳) تصور شما اینست
که بهائیان نفوس کامله و مردمان پاکیزه اند و حال انکه
خدا میداند هرچه من دیده ام بدتر از یهودیهای همدان که
شما هم دیده اید بوده اند در میان این قوم صاحبان قلوب روشن
و عقل روشن و وجدان وسیع ابدآ یافت نمیشود شما به کدام

(۱) اما من نمیدانم (۲) این را کاملاً میدانم (آیتی)

(۳) مطابق احصائیه صحیح فقط یک‌ربع انچه شما تصور فرموده
اید یعنی (۵۱۸۹) نفر است نه بیست هزار نفر

هذهبی خدمت میکنید مذهب بهائی روح قدسی ندارد که سبب ترقی نفوس گردد مذهب بهائی بملک شبیه تراست تا بمذهب مذهب بهائی اندک خدمتی هم در عالم نکرده است و علامات عدم موفقیت از وجنات احوالش ظاهر است عوض اینکه همه نفوس زیرک دانایی وارد شوند مردمان بیدار هشیار فعال خارج میشوند چرا فکر نمیکنید چگونه نفوس صادق مخلص ناقض میشوند و شما هر روز پیش خودتان حکمتها و فلسفها برای این حوادث درست میکنید من نمی‌گویم باشی نشویم فقط میگویم شما که باب را نقطه اولی میدانید یک مرتبه کتاب بیانش را بدقت بخوانید و یک مرتبه فقط نفعله الکاف را بخوانید و اقلا برای جواب اشکالاتی که بر مذهب فکر درستی بکنید که عقا اپسند نمایند بحق کسیکه عالم درید قدرت اوست که شما ها اغفال شده اید و خوابی گران بر شما مستولی است مذهب قوه قدسی میخواهد مذهب حق توحید و استقاط اضافات است شما بیک اقای شوقی افندی چنان سرگرم شده اید که خدارا جز ایشان نمیدانید در صورتیکه ایشان درست جغرافی که سالها خوانده اند یاد نگرفته اند تون و سنگسر و شاهروド را در ضمن لوح کرمان نوشته اند بشرافت انسانیت من عداوتی ندارم فقط میل دارم پیش از وقت بیدار شوید و بسوی خدا رهسپار گردید بساط عبدالبهای بساط خدائی نبود بساط اعیانیت و پل خوری بود بساط پول پرستی و دنیا دوستی بود این حقایق را بگوش بشنوید و گرنم خود و جمعی را هلاک میکنید شما چگونه باور گردید

که باب مبشر بهابود و حال انکه روح باب دریان ازین مطلب
بیخبر است من ایمان بباب و غیره ندارم ولی در قضاوت تاریخی
حق بطرف ادوارد برون میدهم تحقیقات برون در نقطه الكاف
و مقاله سیاح و تاریخ جدید تمام مطابق واقع است یا قبول
نمایید یا کتابی که در جواب نقطه الكاف مرقوم شده بیرون
آرید (۱) تا معلوم شود در مقابل تحقیقات برون در چنین چه
دارید ایران خود خراب و ویران است شمارا بخدا شما هم
خراب تر ننمایید

عبدالبهاء را شما بزرگتر از امیر المؤمنین میشمارید در
صورتیکه نشان و لقب از دولت انگلیس که مغرب عالم بشر است
قبول نمینماید (۲) عجب است که این حادث را پسندیده میدانید!!!
جواب یکمسئله از مسائل واشکالات من در طهران حضور آقای
صبح و آقای یزدانی داده نشد و بناء بود از فوق (۳) سوال شود!!
تبليغات شما برای بیخبران خوب است (۴) نه برای دانایان

(۱) مقصود کتاب کشف الغطا است که در جواب مستلزمون
نوشته شده و تمام دانشمندان بهائی در آن شرکت کرده اند عاقبت
پس از طبع دیدند خیلی غلط و سهو دارد و بعلاوه نیشهائی
بسیاست انگلیس زده شده لذا بحکم افتادی افراد مانند الواح سلاطین
بزیر دوشک مخفی کردند چه که او با سیاست انگلیس کارداشت و
مریدانش بی خبر بودند (۲) بلکه باصرار و واسطه تراشی تقاضا
میکند (۳) یعنی عکا و حیفا (۴) در این هم تأمل است زیرا بی
خبر را بی خبر تر میکند

در دین بهائی نور نیست حقیقت نیست عشق و جذبه نیست
اعضای محفل روحانی طهوان شب همه شب باده گساری میکنند
ولب بر لب کلر خان اجنبي میگذارند و اگر یک بهائی بد بخت
از گرسنگی بمیرد اعتماء ندارد و با اینکه میدانند ایراد تمام
مردم بر اعمال و افعال ایشان بسیار است قدرت اینکه ترک اعمال
ناشایست خویش نمایند ندارند زیرا روح قدسی در دین بهائی
نیست همه حریص بر جان و پول اند و اندک قدرتی بر تحصیل
حال انقطاع ندارند همه بیدین در باطن ولی برای مقاصدی از دنیا
بنام بهائیت دور هم جمع شده اند و همگی بلحن دلپذیر آقای رستکار
(۱) مناجات میخواند

خوب دقت کنید در این دنیا حاضر حرف حساب شما
چیست اگر تعالیم بهائی را بزرگ می دانید اینها از ییش گفته
کارل مارکس آلمانی است که بسیار فیبا تر از شما گفته اند
و عقلاهم پذیرفته اند و (شربوا بهامن قبل ان يخلق الکرم)
اگر نازтан با خلاق و صفات است خدا گواه است که در میان
شما نیست اگر اعتبارتان بعلم و معرفت است بجان خودم که
از جواب یک سؤال عاقلانه عاجزید و دیگران جز شوخی و
شخص شما جز تغیر جوابی ندارید . حق در عالم ساری و جاری
است اگر دیده شما روشن باشد و مثل خدنک سوار باد پران
است ولی ادراکات شما که بیست هزار بهائی از زن و مرد و
بچه و راست و دروغ که خودتان احصائیه بر داشته اید و پنج
(۱) میرزا نصرالله طالقانی دراداره خالصجات و مالیه طهران

کرود می دانید بر خر های لنك است (از گربه همین گوش و دمی هست ترا * باقی همه عنکبوت را میمند) .

میدانم خیلی تند و تلخ خواهید شد و خیال خواهید کرد من در خرابی امرالله میکوشم نه من ساکتم وابداً در اینجا ها حرف نمیزنم ولی میل کردم بشما که از طالبین خدا ئید و مایل بکشف حقیقت چند کلمه بنویسم که یا حرف حسابم بشنوید و یا حرف مقرون بحساب جواب دهید که من بفهمم که با این جمع قلیل چگونه شرق منور است غرب معطر است شمال معنبر است جنوب مشک افزاست و ندای یا بهاء الابهی باوج آسمان بلند است (۱) این خبرها در کجا است که ببینم و بدانم اگر اغفال نیست بگوئید بهائی در دنیا چه قدر است و در کجا است (۲) و آیا همه اینها بیان خوانده و نقطه الكاف که تاریخ حقیقی ظهور باب است دیده اند یا نه !

آقای فاضل :

تا این صفحه قبل از ملاحظه کشف الحیل نوشته ام اینک که کشف الحیل را خواندم بیشتر متأثر شدم که چگونه عبد البها شخص بیخبری بوده است و چگونه های ایرانی احقر او را خدا و مظہر خدا تصور میکردیم من خوب (۱) اینها کلمات عباس افتادی است که برای اغفال مردم

در هر لوح تکرار کرده

(۲) ۱۶ میلیون است ولی در جا بلسای جدید است !

نمی دانم که در کشف الحیل پاره اسرار افشا شده است ولی خوب هم نمی دانم اینقدر مردم در خواب کران و زیر بار موهومات باشند امیدوارم شما و باقی ارباب فضل که در بین بهائیان هستند من بعد دیگر بیدار شوند صاحب کشف الحیل گرچه خیلی خارج از نزاکت شده است ولای رؤسای بهائی هم شایسته اند زیرا در باره ایشان خیلی خارج از نزاکت شده بودند جناب فاضل بنده بشما قول می دهم که مذهب بهائی در حال احتضار است اگرچه شما ناچارید زیرا نان شما در دست این قوم است ولی حیف مقام قدس و تقوای شما که در چنین اشتباه بزرگی باشید . این مشروحه تنها برای حضرت عالی نیست برای آقای مصباح هم هست که بخوانید و جواب بدھید که چرا این دروغ در میان بهائیان در باب عده جمعیت تاکنون معمول بوده و هم در الواح عبد البهاء و این تناقض از ابتدا تا انتها چیست و جواب کشف . الحیل چه دارید و این مکر و فریب چه عاقبتی دارد این مطالب را بعجله نوشته ام و گرنه منهم کتابی نوشته و مینویسم و در جرائد نشر خواهم داد و بدانید که عنقریب صدای های بسیار بلند خواهد شد .

من نمی دانم بیفکری جناب بهاء و عبد البهاء را چگونه مقیاس بگیرم که با اینهمه مفاسد که در آثارشان است چگونه این دعاوی بزرگ را کرده اند و از افتضاح خود نترسیده اند این از نهایت کم عقلی و بلاحت است و از کمال دنیا پرستی و

بلاحت است و از کمال دنیا پرستی و شهوت رانی است که برای دنیا و مال دنیا کسی اینگونه دعاوی نموده مردم را گمراه نماید ما غرک بربک الکریم میگویند بر خدا است باطل را رسوانماید رسوائی از کشف الحیل چه بالاتر که یک مبلغ رسمی سی ساله نوشته است تا کنون برای کدام مذهب باطل چنین اتفاقی افتاده چه رسد بحق کجا است فکر روشن و عقل روشن نه مطلب از آفتاب روشنتر است

مخلص شما شهاب

جهل و تعصب چه میکند؟

جوابی که بر مندرجات مرقومه اقای شهاب داده اند این بود ته گفته اند این مراسله را (آواره) تنظیم ترده و بنام شهاب برای هافرستاده! اینست مدرک حضرات که حتی خط را تمیز نمیدهند عجبا ایا فکر نمیکنند که برای او این اقدام چه نمر دارد؟ و آیا جواب مسائل باید همین باشد که آنرا حسن ننوشته و حسین ننوشته؟ بلی از بس خودشان باینگونه تقلبات غادت کرده اند و مقالات خود را بنام دیگران تمام کرده و خود در پرده خفا و ریا مستور شده اند مردمان صریح اللحن یکرو را هم بخود قیاس میکنند

حکایت حضرات همان حکایت رقص در تاریکی است که هر چه را بهم بافته و در خلوت خانه ها القا بمردمان بیخبر نموده اند آنرا مدرک معلومات و نفوذ خود میدانند و بمحض اینکه

شخص مطلعی نمیدان آمد با طلاق هفتم گریخته در هارا می بندند و هر دم بهم تا کنید مینمایند که این شخص بر مذاکرات ما و کتب و السواح و متعدد احوالها و جریان امور ما مطلع نشود و نیز سخنان صحیح را اولاً سعی دارند که در نیت مطالعه شان در نیاید و حتی المقدور میکوشند که بگوش اتباع نخورد نایای فقط بتکرار اینکه عجب همچو چه کونه این را انشخص نوشته و مطلع شده ! بر گذار مینمایند و اگر کسی است که چندان از او ترس ندارند بهتاکی و فحاشی قیام مینمایند و هر تهمت و افتراقی را بر او جایز میشنمرند و اگر ترس دارند عذرشان این میشود که ما اگر طرف صحبت شویم و جواب گوئیم امنیت نداریم در حال تیکه بکرات کسانی طرف شده اند که کمال امنیت و اطمینان را بایشان داده اند

در عوض اینکه انشخص بد گوئی کند ایشان به بد اخلاقی و تمسخر و نهو و جنجال قیام کرده و مطلب صحیح را از میان برده اند و بالاخره چون دلیل صحیح و مدرک درستی ندارند و مذهبشان بهزار عیب شرعی و عرفی و عادی آلوده است همیشه این عذر و بهانه را دستاویز کرده مصدق (فرت من قصوره) را در حق خود ظاهر ساخته اند

با وجود این باید در حق این بیچار کان دعا کرد که از این اوهام خلاص شوند و از این تعصب نجات یابند و از لجاجت بگذرند و بیش از این وسیله و آلت نفاق نشوند

یك نکته غریب

در این چند ساله که مرا مخالف خود شناخته اند اولاً اگر بگویم چه کسان در صدد قتل من برآمده و چند دفعه تا پشت خوابکاه من آمده و نتوانسته اند کاری بسازند البته نه صلاح من است نه آن اشخاص نه اوضاع مملکت لهها در صدد ذکر آن نیستم ولی همینقدر میگویم که اگر من محفوظ مانده ام برای دومطلب بوده

اول اینکه قبل از نشر کشف الحیل نگذاشتم بفهمند که فی الحقیقہ مخالفت من تا چه ارزازه و راجع بهجه قسمت ها است و حتی ببعضی مرسلات طفره آمیز سرهای سران را بstem و بعد از نشر کشف الحیل چون صدای من بقسمتهای عمدۀ از شرق و غرب رسید و تاب کشف الحیل در تمام اقطار ایران و هند و مصر و حتی اروپا منتشر شد دیگر حضرات نتوانستند نوایای خفیۀ خود را در حق من انجام دهند والا کار خود را میگردند و نام آنرا معجزه بها میگذارند

ثانیاً پس از اشاعه کتاب کشف الحیل نه تنها خسارات هادی برمن وارد گرده اند که قسمت عمدۀ اش در بغداد و بمبنی هنوز در تحت محاکمه است و قسمتی هم در کاشان از محاکمه بیرون آمده بکم و زیادی خاتمه یافته و می یابد و قسمتی نیز اساساً با داشتن مدارک و اسناد ترک گردم زیرا بمحاکمه ارزش نداشته بعلاوه عمدۀ سعی ایشان این بوده که هر قدر ممکن باشد

کتب و الواح و مدارک را از چنک من بیرون آورند چنانکه
یک بسته بزرگ از مراسلات و الواح که تماماً مدارک تاریخی
است در مصر در ترد شیخ فرج کرد سپردم و باهمه احتیاطی که
داشتم زمزمه مخالفتم بگوشش رسید و چهار سال است هر قدر
نوشتم بفرست نفرستاده و همچنین مقداری از کتب و الواح و
مراسلات من در کاشان است که هنوز بدست نیامده و شاید آخر
هم بدون مراجعه بعدلیه بدست نیاید و باز هم همان شخص
یا شخصه بحیله و خدعاً چند در منزل من وارد شده پس از
رفتن او دیدم یک کتاب الواح که آثار بها در آن بود از آن
آثار عجیب و غریبی که خیلی مضحك و مسخره است و حضرات
همیشه بحفظ آن میکوشند که بدست کسی نیافتد و طبع و نشر
نشود آنرا سرقت کرده و بکاشان برده و حتی بعد دانسته شد
که ابتدا تصمیم بر تسمیم من داشته و موفق نشده است اکنون
از اهل انصاف میپرسم آیا اینها طریقه مذهب است ؟

آیا امر حق محتاج باینهمه تقلب و تصنع است
کدام مذهب در دنیا باین وسائل ترویج شده ؟
کدام مذهب است که هر روز عده بر مفاسد آن آکاه
شده از آن کناره کرده باشند و رئیس بدنام و فحاشی در
حقشان قیام کرده باشد ؟ و بمحاسوسی و دایر تحقیکری کفرو
ایمان کسانرا بدست آورده باشد

از این رفتار بخوبی ثابت میشود که حتی مبادی اخلاقی
و اجتماعی که میرزا عباس افندی آقا پیشنهاد کرده دام فریبندگی

است اگر نکوئیم دستور از جاهای دیگر داشته
مثل او که میگوید حب وطن امری موهم است آیا
کسانیکه این سخن را تمجید میکنند واقعاً در وطن خود نیز
این سخن را ترویج مینمایند ؟

خدا میداند اگر دروطن ایشان یکنفر قفوه باینسخن
کند و بدانند مؤثر میشود دهانش را بهم میدوزند .

آیا کدام مضرت برای ایران بدتر از همین تعلیم است ؟

بلی اینحرف برای سانی که علاقه باستقلال ایران ندارند و
میل دارند هرچه زودتر وسائل کامروائی ایشان فراهم شود
خوب است ولی برای هرکس که کمتر علاقه باین آب و خاک
و آزادی و استقلال و سیادت خود دارد و مایل نباشد که در
تحت قیادت دیگران و اسارت ربتدگی واقع شود حق دارد که
با مذهبی که این تعلیم را میدهد تا آخرین نفس مقاومت نماید
عجبنا چگونه است که در هرملکت از ممالک دنیا اگر قومی
یافت شدند که مرامشان مخالف مصلحت مملکت است به دولت
و ملت حق داده میشود که به دفع فساد آنان مبادرت کنند و
نویت بملکت ما که رسید باید هر مزخر فی همینکه در جامه
مذهب درآمد آنرا گوش بدیم ؟

بالطبع افندی در کلماتش میگوید باید تحری حقیقت
کرد و بهائیان بهرکس میرسند اول سخن ایشان اینست که در
مسئل تحقیق لازم است نه تقلید اما همینکه کسی خواست

تحقیق کند دراینکه آیا اساساً امر بهائی مسلک است یا هذهب؟
آیا رئیس ایشان چرا همه ساله بارویا سفر میکند و یک دفعه
بهند و افغان و ایران و تریه سفر نمیکند؟
آیا این رئیس کمیکوید این دین را فقط برای تربیت
ایرانی آورده ام چرا مطالب خود را نمیاید بر ملاع در جامع
علماء و وزراء و شاه و کما بگوید؟

اگر میگوید میترسم مربی و معلم روحانی که ترس از
جان خود دارد اصلاً خیلی بیجا میکند که دم از این مقامات
میزند یا اینکه اگر کسی گفت من باید تحقیق کنم که آیا
الواح وصایائی که نسبت بعباس افندي می دهند از اوست یا
آنرا ساخته اند اگر ساختگی نیست چرا با آفتار سابق خودش
و پدرش مخالف است و کدام دینی است که هنوز تشکیلاتش به
پایان نرسید و آنرا نسخ کنند و تشکیل دیگر بدنهند وبالاخره
هر کس دم از تحقیق از هر مطلبی زد بجای اینکه اوراجواب
گویند و قاعش کنند شمشیر های تکفیر کشیده بسرعت برق
بهم خبر می دهند که آقای رئیس فرموده اند با این شخص
ملاقات جایز نیست گوش بسخنان او ندهید که او مرتد و کافر
و مفترض و ناقض و ووشده و بطوری در را می بندند که دیگر
اینجا اصلاً تحقیق حرام میشود گویا تحری حقیقت مقصود
همین است که هر مزخرفی که آقا میگویند همه کس گوش کند
و الا اگر بضرر آقا تمام شود نباید تحری حقیقت شود
سبحان الله کسانیکه خود را عامل صلح عمومی میخوانند

با یکنفر از کارکنان خود در صلح نیستند با یکنفر از فامیل خود در صلح نیستند با یک مذهب از مذاهب دنیا در صلح نیستند فقط با کسانی در صلحند که بایشان پول بدمند و تعظیم کنند و یا با کسانی در صلحند که از ایشان اندیشه و ترس داشته باشند.

عجب صلحی در عالم آورده! عجب وحدتی برای عالم انسانی درست کردند! اینجا است که باید بیدار و هشیار شد و بهیچ شایعه و نشریه سری وجهه‌ری فریب نخورد نه باید فریب مذهبی ایشان خورد نه فریب مسلکی. از جنبه مذهب که شید مانند بداهتی که در حرارت آتش و برودت آب است بر همه کس مسلم شده باشد که امر بهائی از هر مزیت دینی بر کنار است و بالاخره کسی بسبب عدم اطاعت از میرزا خدا و جای نشین او مورد مؤاخذه خدای حقیقی نخواهد شد و چون بهشت را لقای خود و جهنم را ذوری از جمال خود معرفی کرده مردم میتوانند از آن بهشت صرف نظر کنند و بدین جهنم خوی نمایند در دنیا هم ملت ایران بحکم تمام قوانین میتواند دین رسمی خود را که اسلام است محکم نگهدارد و از این تبلیغات مضره جلو گیری نماید و با اینکه ما دانسته‌ایم که در همه اروپا پنجاه شصت نفر و در تمام امریکا صد نفر بهائی نما وجود دارد که سرآ برای ا مقاصد دیگر و صورتاً بعنوان تبلیغات بها القا آنی مینمایند معهذا فرض کنیم که تمام حرفهای حضرات صدق است یعنی در هر یک از این دو قطمه

مليونها بهائي وجود دارد ! باز بايران ربطی ندارد ايراني نه
خواهد بهائي باشد و نميخواهد اصلا اين تبلیغات در مملکتش
صورت بند بلکه نه فقط مليونها اگرهم تمام اروپ و آمریک
در تحت فرمان بها در آمد تازه هانند قرون هاضمه و حاضره
خواهد بود که مذهب رسمي همه اروپ و آمریک مسیحیت بود و مذهب
ایران اسلامیت آیا کسی توanst ایرانی را مجبور بر ترک اسلامیت نماید ؟
پس مقصود اینست که ایرانیان باید در کمال بیداری و
هشیاری باشند و بدانند که شایعات و تبلیغات فقط و فقط برای
کلاه ایشان است و بقول مشهور دعوا اها برس پوستین ملا -
نصرالدین است و در این صورت باید کلاه و پوستین را حفظ
کرد و بهائیت خواه مذهب و خواه مسلک خواه خوب و خواه
بد و شوقی افندی خواه هر کفر فساد و خواه محور اصلاح در
همه حال گوارای دیگران باشد و چنان که گفتیم عجالة این
کلاه باندازه سر ایرانی نیست و ایرانی باید اگر حیات و
استفلال خودرا میخواهد در این موضوع خیلی هشیار و بیدار
باشد و حتی هوس نکند که به بینم چه میگویند چه که
دزد هر گز نخواهد گفت من آمده ام کلامت را بر بایم بلکه
همیشه بصورتهای حق بجانب و حتى بانگمه امات و درستی و
انتقاد از سرفت و خیانت جلوه خواهد کرد

سلیمان و خاتم بیک دزد

طرداً للباب خاطر محترم خوانند کان گذا متذکر میدارد

ـ که نکارنده هر چند در کمیته دفاع ملی نبود ولی در سال
مهاجرت طوری اتفاق افتاد که شریک گرفتار بینا و بليات
مهاجرین گشته مدته در بغداد و یعقوبیه در فشار و بزحمت
دچار و بمعيت یگنفر کلیمی همدانی و یگنفر کریم خان
آسپiran هرسه بخاک والي افتاديم و قضيه سليمان و حاتم بيك
که در صدد ذکر ان هستم در آنجا واقع شد

عکس آواره بالباس کردن در خاک والي
هنکام يکه از خانقين بمندائی رفتهيم و آن بیابان بی آب

گرم را درمدت دوازده ساعت باقاطر های چموش عرب پیموده
نیم جانی بمندلی رسانده پس از دو روز از مندلی بطرف خاک
والی حر کت کردیم سلیمان نامی تفنگدار امد و بقدرتی اظهار
دلسوزی کرد و خودرا فدا کار ما قلمداد نمود که ما تعجب
کردیم از اخلاق و تمدن او و بالاخره راضی شدیم که او
بارفیقش برای حراست مانا ابتدای عمله والی بیایند و هر قدر
خواستیم اجرت ایشانرا معلوم کنیم بتعارف بر گذار کردند و
درمدت سه شباهه روز که با ما بودند جز صحبت اسلامیت و
نماز و صحت عمل و درستی صحبتی درمیان نبود
تا آنکه بخانه خود رسیدند آنکه اطراف مارا گرفتند
وبکاوش اسباب و اشیاء ما پرداختند و هر چهرا یافتند که محل
توجه و قابل اعتنا بود از نقد و اشیاء نفیسه همه را چپاول
کردند فقط یک پتوی کهنه و یک قوری و لباسهای متوسط مارا
برای خودمان گذاشتند با دست تهی ما را بعمله امان الله خان
پسر والی روانه کردند تنها چیزی که سبب نجات ماشد این بود
که با همه تقسیمهایی که سلیمان اظهار داشت باز ما احتیاط و
حزم خودرا از دست نداده چندلیره ذخیره را که داشتیم بطوری
در زیر جامه مخفی کرده بودیم که راه بان نبردند و همان لیره ها
ما را بکرهانشاه رسانید

بار دیگر هم در عمله امان الله خان نظیر این حکایت
واقع شد چه در چادر حاتم بیک نامی بودیم که او آنی از اینگونه

تظاهرات از نماز و اظهار دیانت و اخلاق غفلت نمینمود و با اینکه
نظیر حالت او را در سلیمان دیده بودیم باز فریب تظاهرات او
را خوردیم و در شبیکه خودش پیشنهاد کرد که من چون
میبینم شما غریب و بی‌بنای واقع شده‌اید دلم بحال شما می‌سوزد
و میل دارم شمارا از موقع خطرناک عبور داده بحدود کرمانشاه
برسانم ولی شما بهیچکس ذکری نکنید مبادا خبر بذدان
برسد و از عقب ما بیانند جملای شطیری از این ترهات برخواند
تا همارا راضی کرد که شبانه با او و برادرش کاظم بیک حر کت
کنیم و از راه چرداور و دره مشهور به جهنم دره عبور نمائیم
خلاصه از عمله حر کت کرده یک‌گفرسخ راه را شبانه
بیمودیم ولی خوشبختانه هنگام طلوع افتاب که بدامنه اسد
تصمیم پیمودن راه گردنه بودیم شخصی بروجردی قاطر داری
که اندک سابقه بایکی از رفقا داشت رسید و حاتم بیک را
می‌شناخت که سر آرده دزدان است و قبل از دیده بود که
چهار نفر از بستکان او بالاسلحه پیشتمان گردنه رفته منتظر
مقدم ما شده اند این بود که پس از ملاقات باما مطلب را فهمیم
کرد و همارا از همراهی با حاتم بیک منصرف ساخت و برگشتن
بعد از نیز قدری مشکل بود چه که حاتم بیک در همانجا
می‌خواست کار خود را بسازد ولی از اینکه قتل هرینچه شش نفر
برایش ممکن نبود و اقلاً ان بروجردی که بر مال رهواری
هم سوار بود از چنگ او فرار می‌کرد و تا عمله هم بیش از
یک‌گفرسخ راه نبود این بود که عاقبت تن در داد که برای این

یکفر سخ راه که آمده دو لیره بگیرد و از مسافت ما
صرف نظر نماید و این شد که بر گشته همان بروجردی برای
همین راهنمائی که بما کرده بود طرف غصب مادر حاتم بک شد
خلاصه چهل وز دیگر در عمله امان الله خان و بعد
در عمله خود والی ماندیم و آخر بهمت شهاب الدوله برادر والی
که مردی ادب دوست و فهیم است از آن اراضی مهیبه نجات
یافته بکرانشاه رسیدیم

اما هر وقت حالت سلیمان و حاتم بیک را بنظر آوردم
متذکر حال رؤسای بهائی شدم که فی الحقیقہ و بدون اغراق
طابق النعل بالنعل در مقام خود هر یک حاتم ییکی هستند بی
نظیر و سلیمانی بی عدیل که چون بتعلیمات و کلمات ایشان
نگری جز از محبت و وحدت و صلح و اخلاق و مناجات بخدا
سخنی نیست و چون عمیقانه باعمال ایشان نظر کنی می بینی
جز حیله و دسیسه و حرص و طمع وبغض و کینه و فساد و بی دینی و
بی وجدانی و شرارت و جنایت و خیانت خبری نیست

فرقی که دارد حال امثال حاتم بیک و سلیمان بسبب
اینکه آخر بیغمای علنی منتهی میشود زود بدست می آید و
حتی شخص قاطر داری میتواند انسان را از شر او آتاه ساخته
نجات دهد

ولی حال دزدان اجتماعی و خیانت کاران عالم و سیاسی
زود بدست نمی آید و سالها باید انسان معاشرت کیند و با هر
قضیه مصادف شود و حتی خودش طرف حوادث واقع

تردد تا بفهمد که در باطن آن شخص چه غرض خفته و چه مرض نهفته است

جنت قرب و نار بعد!

کتفیم میرزای نوری بهشت را بلقای خود و جهنم را بدوروی از دیدار خویش تعبیر کرده است. این مطلب در بسیاری از الواح بهام موجود است و از آنجمله در لوحی که میگویند مشار باشارات آن مرحوم حاج شیخ محمد باقر اصفهانی بوده ولی اشتباه نشود که آنهم مانند سایر الواحش اولاً تصریح باسم نشده ثانیاً برای مرحوم شیخ و نفسی دیگر از علماء ارسال نگشته بلکه همان لوح زیر دوشکی بوده و هست که فقط گوسفندان بخوانند و لذت ببرند که به بینید با چه هیمنه وقدرتی بعلمای بزرگ خطابات شدیده نموده است! در حالتی که اصلاً خطاب هم نیست

باری در آن لوح میگوید (قال این الجنة والنار قل الاولى لقائي والآخرى نفسك ايها المشرك المرتاب)

در اینجا نار را بنار نفس شیخ که منکر او بوده و جنت را بلقای خود تعبیر نموده و در سایر موارد کلیه انکار و ادب از خود را نار و جهنم تفسیر نموده و جز بجمل خویش جنتی را معتقد نبوده

ولی پوشیده تماند که پرسش عباس افندی دید این تعبیر خیلی رکیک است و اگر تیجه ایمان و کفر همین یاشد که

یکی بلقای آقا بر سد و دیگری از آن محروم ماند حتی اکثر اتباع خودش هم جهنمه خواهند شد و ممکن است همان اتابع هم بگویند این جهنم چه ضرری برای ما دارد و آن بهشت چه ثمری ؟

خصوصاً در این اواخر که آن جمال مبارکی که بقول خودش خود را غلامان روضه وضوان در موارد کثیره تعبیر نموده بود صاحب ریش و پشمی سفید و یا آلوده به حنا ورنک شده دیگر حرمان از آن لقاغه نداشت بلکه غنیمت بود

این شد که در این اواخر افتادی طرح دیگر ریخت و حیله و وسیله دیگر بر انگیخت و لوحی نوشت مبنی بر اینکه کمان نرود که نعیم و جحیم منحصر بنعمت قرب و نقمت بعد است بلکه این جنت و نار در عالم دیبا است (در حالیکه این هم نیست) و روح در عوالم بعد باقی خواهد بود و آن الواح هم متعدد است یکی را با اسم پدرش منتشر کرده و آن لوح عبد الوهاب است که بهائیان کمان دارند از خود بها است در حالتیکه او عقیده خود را در جنت قرب و نار بعد گفته و رفته بود و این لوح را افتادی بنام او ساخت و پرداخت و بعد از فوت پدر منتشر کردند و با مضای خود الواح دیگری ترتیب و تنظیم کرده که چون در آنها هم دقت شود بخوبی معلوم میشود که یا خود عباس افتادی عقیده بیقای روح هم نداشته و اینکلمات را برای سرگرمی مردم بهم بافته و یا علم و بیانش قاصر بوده و از عهده انبات آن بر نیامده و بعقیده من شق اول است و از

حالش تشخیص داده ام که ابداً بمبدأ و معاد معتقد نبود
و اینک مهمترین بیانات او را در بقای روح که در ذاته اهل بها
شیرین تر از عسل است و در کتب خود طبع و نشر کرده اند
در اینجا مینکاریم تا فضیلت این پیغمبر ! یا خدا زاده قرن بیستم
مسيحي و چهاردهم اسلامي بر اهل خبرت وبصیرت مبرهن
تردد و نیز مقدمه آنرا بهمان لحن و عبارتیکه خودشان در
کتب خود نکاشته اند مینکاریم و هی هذه

صورت نطق مبارکی است که روز شنبه ۲۶ ماه می
۱۹۱۲ در شهر بستان امریکا در جمیع عظیمی (۱) بیان فرموده
اند و جناب مستطاب آقا میرزا ولی الله خان ورقا از نیویورک
ارسال داشته اند

قوله الاعلى في بقاء الروح

مسئله بقای روح را نفلا در کتب مقدسه خوانده اید
دیگر لازم نیست که من مجدداً بگویم شنیده و خوانده اید حال
من از برای شما دلائل عقلی میگویم تا مطابق کتاب مقدس شود
زیرا کتاب مقدس ناطق است که روح انسانی باقی است و حال
ما دلائل برهانی برای شما اقامه میکنیم

دلیل اول - این واضح است که کافه کائنات جسمانی
مرکب از عناصر است و از هر ترکیبی یک کائنی موجود شده

(۱) هرجمعی که بیست سی نفر در آن جمیع حاضر میشدند
برای تماشای ریش و کیسوان و لباده و فینه و مولوی و غمزات و
عنوات آقا با آن لباس آن جمیع عظیم میشد!

است مثلا از ترکیب عناصر این گل موجود شده است و این شکل را پیدا کرده است چون این ترکیب تحلیل شود آن فناست و هر ترکیب لابد تحلیل منتهی میشود اما اگر کائنتی ترکیب عناصر جسمانیه نباشد این تحلیل ندارد موت ندارد بلکه حیات انسد حیات است و چون روح بالاصل از ترکیب عناصر نیست لهذا تحلیل ندارد زیرا هر ترکیبو را تحلیلی و چون روح را ترکیب نه تحلیل ندارد

دلیل ثانی - هر یک از کائنات را در تحقق صورتی مثلاً یا صورت مثلث یا صورت مربع یا صورت خمسم یا صورت مسدس و جمیع این صور متعدده در یک کائن خارج در زمان واحد تحقق نیابد و ممکن نیست که آن کائن بطور نامتناهی تحقق نیابد صورت مثلث در کائنتی در آن واحد صورت مربع نیابد صورت مربع صورت خمسم نجویید صورت خمسم صورت مسدس حاصل نکند .

آن کائن واحد یا مثلث است یا مربع یا خمسم لهذا در انتقال از صورتی به صورتی دیگر تغییر و تبدیل حاصل گردد و فساد و انقلاب ظهور نیابد و چون ملاحظه کنیم درک می نمائیم که روح انسانی در آن واحد متحققه صور نامتناهی است صورت مثلث صورت مربع صورت خمسم صورت مسدس و صورت منمن روح بكلی محقق و در حیز عقل موجود و انتقال از صورتی صورت دیگر ندارد لهذا عقل و روح متلاشی نشود زیرا در کائنات خارجه اگر بخواهیم صورت مربعی را صورت مثلث

بسازیم باید اولی بکلی خراب کنیم تا دیگر برای توانیم ترتیب نمائیم اما روح دارای جمیع صور است و کامل و تمام است اهذا ممکن نیست که منقلب بصور دیگر گردد این است که تغییر و تبدیلی در آن پیدا نمیشود و الی الابد باقی و بر قرار است این دلیل عقلی است .

دلیل ثالث - در جمیع کائنات اول وجود است بعد اثر معدهم اثر حقیقی ندارد اما ملاحظه میکنید فوسيکه دو هزار سال پیش بودند هنوز آثارشان پی در پی پیدا گردد و همانند آفتاب بتابد حضرت مسیح هزار و نهصد سال قبل بود الان سلطنتش باقی است این اثر است و اثر بر شیئی معدهم هرتب نشود اثر را البد وجود مؤثر باید

دلیل رابع - مردن چه چیز است مردن این است که قوای جسمانی انسان مختل شود چشمش نه بیند گوشش نشنود قوای درا که نمایند وجودش حرکت ننمایند با وجود این مشاهده مینمایی که در وقت خواب با وجود آنکه قوای جسمانی انسان مختل میشود باز میشنود ادرالک میکند می بیند احساس مینماید این معلوم است که روح است که می بیند و جمیع قوا را دارد و حال آنکه قوای جسمی منقوص است پس بقای قوای روح منوط به جسد نیست .

دلیل خامس - جسم انسان ضعیف میشود فربه میشود هر یض میگردد صحت پیدا میکند ولی روح بر حالت واحد خود برقرار است و چون جسم ضعیف شود روح ضعیف نمیشود

و چون جسم فربه گردد روح ترقی ننماید جسم هر پس شود روح
مریض نمیشود چون جسم صحت یابد روح صحت نیابد پس
معلوم شد که غیر از این جسم یک حقیقتی دیگر در جسد انسانی
هست که ابداً تغییر نیابد

دلیل سادس - در هر امری فکر میکنید و اغلب اوقات
با خود مشورت مینماید ان کیست که بشم رأی میدهد مثل
آن است که انسانی مجسم مقابله شما نشته است، و با شما صحبت
میکند یقین است که روح است آمدیدم برای نکه بعضی میگویند
ماروح را نمی بینیم صحیح است زیرا روح مجرد است جسم
نیست پس چگونه مشاهده شود مشهود است باید جسد باشد اگر
جسم است روح نیست

الآن ملاحظه می کنید این کائناتی انسان را نمی
بینند صدارا نمیشنند ذائقه ندارد احساس نمیکنند بلکه از عالم
انسانی خبر ندارد و از این عوالم 'ما فوق' بیخبر است و در عالم خود
میگوید که جز عالم نباتات عالمی دیگر نیست و بحسب عالم
محدود خودش میگوید که عالم حیوان و انسان وجودی ندارد
حالا آیا عدم احساس این نباتات دلیل براین است که عالم حیوانی
و انسانی وجود ندارد پس عدم احساسات بشر دلیل بر عدم عالم
روح نیست دلیل بر موت روح نیست زیرا ماهر مادون ما فوق
خود را نمیفهمد عالم جماد عالم نباتات را نمیفهمد عالم نباتات عالم
حیوان را در ک ننماید عالم حیوان بعالم انسانی پی نبرد و چون
مادر عالم انسان نظر کنیم بهمان دلائل انسان ناقص از عالم روح

که از مجردات است خبر ندارد مگر بدلائل عقلیه و چون در عالم روح داخل گردیم می‌بینیم که وجودی دارد محقق و روشن حقیقی دارد ابدی مثل اینکه این جماد چون بعالمنبات رسید می‌بیند که قوه نامیه دارد و چون نبات بعالمنیان رسید بتحقیق می‌یابد که قوه حساسه دارد و چون حیوان بعالمنیان رسید می‌فهمد که قوای عقلیه دارد و چون انسان در عالم روحانی داخل گردد درک می‌کند که روح مانند شمس برقرار است ابدیست باقیست موجود و برقرار است

فدائی در کاه حضرت مولی الودی جل ثنائه علی اکبر

المیلانی استنساخ نمود فی لیله نهم شعبان المعتشم ۱۳۳۰
اولاً عبارت این خطابه و لوح بطوریکه می‌بینید عیناً
مثل عبارات همین کتاب کشف الحیل است که نکارنده با کمال
استعجال نکاشته و از ابتدای شهر صیام که نسبة فراغتی از شغل
تدریس یافته شروع کرده تا امروز که ۲۴ ماه است باینجا
رسانیده و چون دقت در انشاء آن نشده نمیتوان گفت منشیانه
نوشته شده است.

از اینرو بخوبی ثابت است که عباس افتادی مانند همه
مردم هر جا دقت در پرداخت الفاظ نموده نسبتاً کلامتش ادبی
تر و منشیانه تر بوده و هر جا مرتجلاً سخنی گفته و نوشته
ساده از کار درآمده است و در نتیجه هر چه را اتباعش تصور
کرده‌اند راجع بمقام معنوی روحانی او و یا اقلاً سلطش در انشاء
بطور ارجاع بکلی موهوم و بی حقیقت است

نائیتاً - در مفاهیم و معانی این لوح شاید تصدیق شود که از مفاهیم کشفالحیل هم عقب مانده زیرا از کشفالحیل میتوان دریافت که مراد گوینده در هر مطلبی چه بوده است ولی در این لوح مقصود گوینده را برهم و اسطرلاب میتوان یافته و تازه وقتیکه مراد آقا بدست آمد کاملاً معلوم میشود که همه مطالب این لوح دهمد است بعضی از ادلّه شش کانه ناشی از جوبل گوینده و بعضی دیگر ناشی از مغالطه اوست (مانند همه کتب و الواح و مطالیش)

پس دوباره و سه باره آنرا مطالعه فردائید تا عرايض مرا دریافته تأييد و تصدیق کنيد که این آدم تا چه درجه مغالطه کار و متجاهل ويا نادان و جاهل بوده

اما در دليل اول که میگويند روح ترکيب عناصر نیست و تحلیل ندارد کلام بلافارقی است که نمیتوان آنرا دليل شمرد و این حرف او ادعاست نه دليل چه از کجا معلوم شد که روح از ترکيب عناصر بوجود نیامده؟ بلکه تاعناصری ترکيب نشود روحی پیدا نمیشود پس اگر کسی باو بگويند روح و جسم هردو از ترکيب عناصرند نهايت اينکه در ترکيب تفاوت دارند مانند اينکه بنzin و قطران هردو از معدن نهضت است آن يك سفيد و لطيف است و اين يك سياه و ضعيف زيبق و رخام هردو از زمین تولید میشوند آن يك خفيف و فرار است و اين يك سخيف و برقرار در اين صورت نميدانم چه جواب خواهد داد؟ منتظریم جای نشینش جوابی بر اين مشکلات بنكارد

(اگر سؤال را بفهمد) خلاصه خوب بود عوض تکرار الفاظ و ادعای بلافارق دلیلی بر ترکیب نبودن روح از عناصر اقامه کند که بدنه همه کس تزدیک باشد و باز هم این قضیه که هرچه از ترکیب عناصر نیست فنا ندارد محتاج بدلیل است اما در دلیل ثانی - خیلی مضحك و خنده آور است که گمان کرده است مرور امور وهمیه خیالیه بر صفحه دماغ وجود خارجی دارد و آن صور عیناً در وجود روح و عقل ترسیم و تصویر میشود که میگوید

(روح انسانی در آن واحد متحقق بصور نامتناهی است !!) پس خوبست این را هم میین میین او (شوقی) افتدی توضیح بدهد که چطور در آن واحد روح انسان هم مثلث است هم مربع هم خمس هم مسدس هم شمن الخ

یکنفر نیست بپرسد روح کجا قابل قبول اشکال مربع و مثلث است مگر بگوئیم روح خود آقا مثلث خلق شده و عقل ایشان مدور که حرفهاشان همه سه پهلو است و عقلشان بهرسو میفلطد و الا تا امروز احدی نگفته است و بهیچ عقلی در نمیاید که روح دارای اشکال مثلث و مربع باشد وغیره و حتی آن وهمی هم که آقا بدان متوجه شده و خواسته است در مغزهای دیگران هم جا دهد آنهم صورت نمیگیرد و نتیجه متخذه خودش هم غلط میشود زیرا همان صورت مثلث وهمی هم که در خاطره یا متخیله انسان عبور میکند تا آن صورت فانی و خراب نشود صورت مربع وهمی خطرور نخواهد ترد

یعنی در آن واحد هم مثلث و هم مربع عبور نمیکند بلکه آن آن که مثلث عبور کرد مربع نیست و چون مربع آمد مثلث رفته است .

سبحان الله این چه وهم سخیفی است که در مفر
افندی جای داشته ؟ یا تجاهل و تعمد کرده و مردم را مسخره
نموده است .

و از همه عجیب تر دلیل ثالث است - زیرا مقدمه
صحیح است که اول وجود است و بعد اثر ولی بقای اثر
دلیل بر بقای مؤثر نیست بلکه هر وجودی اثری میگذارد و
تا مدتی آن اثر باقی میماند در حالیکه بقای اثر و مؤثر هیچ
هر بروط بهم نیست مثلاً ابر میاید باران و برف میبارد بعد ابر
پراکنده و متواری میشود ولی برف آن تمامدتها بلکه سالیان
دراز باقی میماند آیا بقای برف دلیل بر بقای ابر است ؟ این
واضح است که بقای اثر بسته بمقتضیات محیط است مثلاً برف
که اثر ابر است پس از فنا ابر در یک محیطی سه ساعت
باقی میماند و در محیط دیگر یکسان باقی میماند

دیگر از اثر آتش میجوشد وقتیکه آتش تمام شد باز
تا مدتی در جوش است این را بقیه اثر میگویند نه بقای مؤثر
اگر آنطور است که آن افندی گفته است که آثار مسیح
پیغمبر باقی و این دلیل بر بقای مؤثر است که روح او باشد
پس خوب است این افندی بگوید که آثار پیغمبر یکه صدهزار
سال قبل آمده کجا است ؟ مگر بگوید آن پیغمبران مغضوب

خدا شدند و روحشان معدوم شد و آثارشان هم با روحشان
معدوم شد ! استغفر اللہ من هذه السفاسف
اکنون برگردید نظری بدلیل رایع افندی کنید که
صور خیالیه در خواب را دلیل بر بقای روح گرفته و عجب
اینست که خواب را نشناخته که اصلاً خواب عبارتست از غور
روح در بدن و آنچه در بیداری برای قوای دماغیه ممکن -
الحصول است در خواب هم عیناً همان است

مثالاً تصور حیوان هزار سر یک وقت در بیداری بمخیله
انسان میگذرد یک وقت هم درخواب یا خیال ازدواج و مبادرت
یا یک زن جمیله تا بعد حصول ما بحصل و افزال ما بنزل هم
در بیداری ممکن است هم در خواب پس بالاخره تخیلات چه در
خواب و چه در بیداری دلیلی بر بقای روح نمیشود و بقدرتی این
دلیل مهم است که روی همه را میپوشاند

و اما دلیل خامس - در عین اینکه غلط است کویا آقا
خودش هم ملتفت شده که اگر صحیح باشد دلیل بر وجود و
استقلال روح خواهد بود نه بقای آن ولی متاسفانه مقدمه و نتیجه هر
دو غلط است زیرا مقدمه اینست که روح مریض نمیشود در
حالتیکه تمام حکما برایند که روح هم مریض نمیشود و در
طی تمام مقاولات روزانه و شبانه گفته شده است که فلاانی
روحش مریض است و خود افتدى در موقع کثیره از ضعف
و قوت و مرض و صحت ارواح کسانی چند سخن سروده
ولی در اینجا سهوآ یا عمداً اشتباه کرده میگوید روح مریض

نمیشود و در صورتیکه یکجا میگوید روح در حیز عزل موجود است چگونه بمرض و فنای روح قائل نشده ؟ چه حقق است که عقل کم و زیاد میشود و یک وقت فانی میشود بطوریکه کاملاً قضیه بعکس آن میشود که آقا در این مقال داد سخن داده اند زیرا او میگوید روح و عقل هریض و فانی نمیشوند اگرچه جسم هریض شده باشد و ما می بینیم بالعکس جسم سالم است و عقل هریض و بالاخره عقل بکلی فانی و زایل میشود و جسم کما کان بر قرار است و سالها بکمال قوت در حرکت است پس مرض روح در مقامی و مرض عقل در مقام دیگر اظهر هن الشمس و چون مقدمه خطأ شد نتیجه بطریق اولی خطأ میشود

اما دلیل سادس - که میگوید آن کیست که بشماره میدهد ؟ عرض میکنم این همان است که در خواب حرف میزنند یعنی این دلیل و دلیل خواب شما هر دو یکیست و هیچیک دلیل بر باقی روح نیست و هر دو دلیل بر وجود روح است و وجود روح محتاج دلیل نیست و اگر محتاج باشد بقدرتی دلیل هست که اینها کوچکترین آنهاست و بالاخره آقای افندی اگر روح شما باقی است خواهشدارم حل این معุมیات و معضلات را بفرماید و هر کاه ما قابل نیستیم بفرزند خود الهام کنیم تا ایشان برای مانه بلکه برای سایر مردم حل نمایند

اما اشتباه نشود که فاضل منفلوطی مینهار ماید هر امری که قائم بذات خودم نیست نمیتوانم در آن سخن گویم و از عهده

آثبات آن بر آیم بناء بر این اصل مسلم اگر افندی هم از عهده اثبات بقای روح بر نیامده برای آن بوده است که قائم بذات خودش نبوده و انسانی که بخواهد در امری سخن گوید که خود به آن معتقد نیست و بعض سرگرمی مردم باشد طبعاً همین طور بیرون میاید و الا روح مسلمان باقی است ببقائی که شایبه از آن بمشام افندی نخورده است و در بقای روح بقدرتی کتب نفیسه از آثار قلم حکماء شرق و غرب موجود است که فقط اهل علم و معرفت بر آن مطلعند و ما دعوت میکنیم آقای شوقی افندی را که قدری زحمت بخود بدھند و آن کتب را بخوانند و اگر خواستند اظهار فضیلت کنند افلا چیز های آبرومندی بنویسند که اسباب مسخره و مضحكه نباشد

بلی احمد سهراب در حیفا گفت که در اوآخر اهالی امریکا از بیانات سرکار آقا مسورو تمیشند و اگر دو سه ماه دیگر آقا در آنجا مانده بودند خیلی بد میشند زیرا در اغلب مسائل جواب های واهم میدادند که اصلاً مربوط بمطلب نبود ولی ما دغالته کرده میکفیم این نقص در ترجمه خاصل شده و چه قدر خوب بود که خودشان انگلیس نمیدانستند ولی اوآخر امریکائیها بو بردند که آقا خودشان اینقدر هم متبحر نیستند و مبلغین و مترجمین ایشان از خودشان پیغمبر ترند. این بود که در آلمان صریحاً میرزا علی اکبر رفسنجانی را بر عباس افندی ترجیح داده اورا میخواستند برای تشریع و نشر بهائیت نکاھدارند و

دامادهای عباس افندی رایورت دادند و اورا طلبیده بایران فرستاد
و بمریدان خود بوشت که او دیوانه شده کسی را باو راه ندهید

اختتام و اعتیدار

البته اهل بصیرت دانند که ابطال ساخته پرداخته های هشتاد
ساله حضرات که با سرمایه ملیونها پول ایران صورت بسته باین
محصر تشف و نشر و تألیف و طبع صورت نخواهد بست و با
این بضاعت مزاجة که من بنده به آن موصوفم همه را توانم
در معرض نمایش گذاشت از آینرو ناچارم که عجالتاً این جلد
را هم خاتمه دهم زیرا زمام قلم از دست رفته و بیش از آنچه
در نظر بود انجام شده چه بنا بود کتاب ما از دویست صفحه
تجاوز نکند و اینک خیلی متجاوز شده ولی بقدرتی مطالب نا-
کفته باقی مانده است که باز هم ناگزیر از آنم که علاقمندان
باین موضوع را بجلد سوم منتظر دارم خاصه با اینکه چهار
مرحله را که در نظر داشتیم به نیمائیم هنوز به آخر مرحله
سوم آن نرسیده باید ختم کنیم و مرحله چهارم را که مخصوص
مقام شوقی افندی و مرائب اخلاقیه ایشان است بزای جلد
سوم ذخیره نمائیم و اگر چه طرداً للباب در مرحله سوم هم
شرطی تفته شد ولی حق سخن ادا نشده است و بعلاوه بسی
چیز ها هم از مراحل سه کانه مذکوره از قلم افتاده است و
یا موفق بتألیف و یا گراور سازی پاره عکوس و خطوط و مدارک
آن نشده ایم فضلاً از اینکه درخواست شخص محترمی از اصفهان

هم صورت نگرفت که خواستار شده بود شرح زبان اسپرانتو داده شود تا مردم بدانند بهیچوجه مربوط بمذهب بهائی نیست و بهائیها خود را به آن بسته اند و اینهم مثلا همان اشخاص محترمی است که بدروغ از شرق و غرب بخود نسبت می دهند و کذا راجع بصلاح عمرمی و مرام جمع اتفاق مل و الفای وطن - خواهی که بعضی مفید و بعضی مضر خوب و بد بهم آمیخته مبادی خود قرار داده اند و ابدأ مربوط باشان نبوده و فقط دام و وسیله ریاست است که برای خود اتخاذ کرده اند جملای در این مباحث شرح مستوفی باید گفته شود و نیز فلسفه اینکه چرا چند نفر از بی دینهای یهود از یهودیت دست کشیده به حضرات چسبیده و سنک صاحب الزمان اسلام را بیش از خود اسلام بر سینه میزنند خاصه با رساله هائیکه در جلد اول گفتیم از قلم محترم مطلعی صادر شده و برای یهود و نصاری خیلی مفید است و نیز در تشكیلات بهائی که محفل روحانی ایشان تقليید از پارامان و محفل اصلاحشان تقليید از عدیه است و بر سر هم جنایت بینی است در سیاست تماماً باید گفته شود ؟

و هم چنین راجع باعمال مبلغین و من جمله صدر فریدنی کامبلن مشهور حضرات بود و دوسيه های اعمالش از بابت دزدیدن و فروختن دختری بفاحشه خانه و کثیر من امثالها در عدیه موجود است که پس از حکومیت بهشت سال حبس بهائیان او را فرار داده اند و هنوز متذکرا در خانهای ایشان در گوشہ کنار زندگی میکند بعد از آنکه میرزا اسحق حقیقی خودش اظهار

تنفر ازاو میکرد راجع بایاوه که در منزل او مقیم بوده و بدچشمی
هینموده! و هکذا راجه بسیاست ناظر پدر (روح الله خان محبوب) که
ناظر میرزا حسینعلی بود و رفتار بهائیان با او و قضایای بسیاری از آن
قبیل که وجوب بیداری و آکاهی افراد است از پرده بیرون آید.

پس بدیهی است که خوانند کان محترم پایه انتظار جلد سومی
هم داشته باشند اگر حیاث من باقی باشد والا افکار باید متوجه آثار
قلم آقای نیکو تردد تابعون الله تعالی گفتنیها گفته شود خواه درج معه
دؤثر شود یانشود (حافظ وظیفه تو دعا گفتن است و بس)

فُلَانْ زَيْنَهَ سَوْهَ وَ زَهْرَهَ حَلَّهَ چَهَارْهَ عَوْلَهَ وَ دَادَهَ
أَنْتَلْ زَيْنَهَ سَوْهَ وَ زَهْرَهَ حَلَّهَ چَهَارْهَ عَوْلَهَ وَ دَادَهَ
مَفْحُوهَ (٧١) زَيْنَهَ دَادَهَ حَلَّهَ چَهَارْهَ عَوْلَهَ وَ دَادَهَ
أَنْتَلْ زَيْنَهَ سَوْهَ وَ زَهْرَهَ حَلَّهَ چَهَارْهَ عَوْلَهَ وَ دَادَهَ
بَلَانْ زَيْنَهَ سَوْهَ وَ زَهْرَهَ حَلَّهَ چَهَارْهَ عَوْلَهَ وَ دَادَهَ
بَلَانْ زَيْنَهَ سَوْهَ وَ زَهْرَهَ حَلَّهَ چَهَارْهَ عَوْلَهَ وَ دَادَهَ

والله يؤيد من يشاء على ما يشاء وهو بكل شيء قادر
نهضي

غلط‌نامه جلد دوم کشف الحیل

صفحه	سطر	غلط	صحیح
۲	۱۶	لغرش	لغزشی
۴	۵	آواده	آواره
۶	۱	مید مایم	ما میدانیم
۶	۲	سفیاهت	سفاہت ایشاں
۹	۲۱	ملکات	ملکوت
۱۰	۹	شیقته	شیعیه
۱۲	۲۴	مطالعه	مطابقہ
۱۴	۱۲	تاپیدات	تاییدات
۱۴	۱۴	هزاران	هزار
۱۵	۱۰	بجویند	نجویند
۲۱	۱۸	منشاً امر	منشأ اثر
۲۵	۹	معصوفند	موصوفند
۳۲	۱	اوست	او میشمرند
۶۱	۲۱	بحدی	تحدی
۶۲	۱۹	اماں	ایام
۶۶	۲۲	نماید	تصویب نماید
۶۷	۲	انکلار	افطار
۶۸	۲۱	سطری	شطری
۶۹	۶	آن	آن امر

صحيح	غلط	مُنظَّم	صحيح
بهايان	بهايان	١٠	٨٧
اورا عين	عين اورا	"	"
استهلالی	اسهلالی	٤٠	"
طبرسی	طبرس	٣	٩٠
"	"	١٢	"
پیران	زيردان	٢٠	"
اکنیون کسانیکه، کسانیکه تاکنون		٢	٩٤
محبس	جلس	٩	٩٦
چاهی	چائی	١٠	"
اصغا	اصفا	٢١	٩٩
نشد	شید	٢٠	١١٥
چهار	چھشار	٧	١٢٧
مهر ها	مهدوها	٣	١٢٩
بدعس	بدمش	٧	"
عفاظات	مغاواضار	٢٠	١٣٣
گوید بالهام که	کوید که	٦	١٣٨
جمله میتوان	جمله میرزا	١٥	١٤٤
بریش	بریش	٥	١٦١
شوافی	شوافقی	١	١٦٨
کنت کنزاً مخفیاً	کنت مخفیاً	٩	
در لوح	در هر لوح	١٧	١٧٢

صحيح	غلط	سطر	صفحة
فحص	شخص	۱۶	۱۷۷
طبيته	طبيته	۲	۱۸۰
پر دمدهه قر	دمدهه قر	۴	"
شاسعه	ساسعه	۸	"
دوست مسس نایت	مسس نایت	۱۳	۱۹۰
بنمايند	بنمايند	۲	۱۹۱
روز بزرگ	روز بزرگ	۱۷	"
نه نفر	سه نفر	۷	۱۹۲
معروفند	معروفند	۶	۱۹۷
وازاین که	وازاین که	۱۵	۲۱۴
انکه تنها	آنها تنها	۲۲	۲۱۵
دسيمه	ديده	۷	۲۱۶
جسته له	جسته له	۷	۲۳۰
والله اعلم	والله المسلح	۱۱	"
بملک	بملك	۲	۲۳۰

حق تبع و ترجمه و تجدید طبع خصوص

مؤلف است

شتبهی که بدوان دهور دستی بر جسته (عبدالحسین تقی)

ديده شود تقلب است

شیط خواهد شد

چا يخانه خار - طهران لالهزار

بعضی از کتب کتابخانه طهران

او صاف الاشراف خواجه نصیرالدین « محمد طوسی »

- تصحیح اقای حاج سید نصرالله « تقوی » و خط میرزا حسین
خان سیفی « عمادالکتاب » که در مطبوعه دولتی برلن بچاپ
عکسی رسیده از انتشارات کتابخانه « طهران »

دیوان ناصر خسرو و مصحح آقای « تقوی » بهمراه روشنائی
نامه و سعادت‌نامه و رساله بقلم حکیم در جواب پاره سوالات راجع
بی‌حکمت با فهرست و مقدمه بقلم اقای سید حسن تقی‌زاده که
با اطرافی مرغوب در مطبوعه مجلس بطبع رسیده از انتشارات کتابخانه
طهران همین ایام منتشر خواهد شد

کتاب « تربیت اطفال در خانواده » تألیف « رسول‌خشبی »

که تا کنون درین موضوع کتابی بزیان فارسی منتشر نشده است
از انتشارات کتابخانه طهران تحت طبع است و بزودی
می‌شود.

گاهنامه سال ۳۰۷ « طهران » که

از طرف کتابخانه است حاوی صور

و اختراعات درجه اول و فو

کابینه ها و وزراء ایران از

طهران که مثل این

انتشارات کتابخانه

تقریباً

و تقدیم

COLLEGE LIBRARY
UNIVERSITY OF OSMAINI

بِقَلْمَنْ آيَتِي

کتب ذیل تا کنون بطبع دیده

- ۱ - کشف الحیل جلد اول ۳ طبع
  - ۲ - خرد نامه - منظومه ۱
  - ۳ - چکامه شمشیر ۲
  - ۴ - سیاحت نامه دکتر راک
- جلد اول سه گم شده ۲ «

کتبی که در شرف . تحت طبع است

- ۱ - جلد اول کشف الحیل - طبع چهارم
- ۲ - جلد دوم دکتر راک سه فراری ۲
- ۳ - " سوم دکتر راک سه عروسی ۲
- ۴ - منتخبات ادبی

بِقَلْمَنْ آقَای نیکو

- ۱ - فلسفه نیکو - جلد اول موجود است
- ۲ - " - جلد دوم در شرف طبع است

